

MEALÊ KIRDÎ

QURANÊ KERÎM BI ZAZAKÎ

ROŞAN LEZGÎN

rosna

MEALÊ KIRDÎ
QURANÊ KERÎM
BI ZAZAKÎ

Weşanxaneyê Roşna: 74

MEALÊ KIRDÎ

Roşan Lezgîn
Çapo yewin, Diyarbekir, 2022

Edîtor-Redaktor: Roşan Lezgîn

Mîzanpaj û Qapax: Davut Özalp

Çapxane: Sadık Daşdöğen – Berdan Matbaacılık
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok
No: 215-216, Topkapı / İstanbul
Tel: (0212) 613 12 11
Sertifika No: 45750

ISBN: 978-605-71217-1-4

Adres: Lise 2. Sok. Adalet Ap. Kat: 1, No: 3
Yenişehir / Diyarbakır
Tel: 0 412 223 03 69
rlezgin@hotmail.com

MEALÊ KIRDÎ

QURANÊ KERÎM BI ZAZAKÎ

ROŞAN LEZGÎN

Roşan Lezgîn 1964 de dewa Licê Dingilhewa de ame dinya. Tenya çar serrî mekteb wend la badê mektebo miyanîn, lîse û unîversîte (Beşê Ziwan û Edebîyatî) teber ra wendî. Heta nika 18 kitabê ey sey teelîf û 18 zî tercume, 36 kitabê ey weşanîyayê. Edîtorî û redaktorîya rojnameyo yewin bi Zazakî *Newepel*, kovara edebî hunerî *Şewçila*, *Weşanxaneyê Roşna* û keyepelê *Zazaki.Net*î kerd.

TEDEYÎ

HERINDA TEQDÎMÎ DE

Quran, miyanê ma kirdanê mislimanan de zaf yeno wendiş; êyê ke dewrê serre wanenê, êyê ke aşma rojeyî de her roje yew cizbe wanenê, êyê ke meyîtî ser o wanenê, êyê ke mezelî ser o wanenê, êyê ke şewa îneyî sûreya Yasîne wanenê... La seba ke bi Erebî yo, tenya melayê ke Erebî zanê fam kenê vano se. Ez bi xwu, hema şeşserre biya ke mi dest bi wendişê *Quranî* kerd. Eynî sey edeto ke şarê ma miyan de yo, mi zî her aşma rojeyî *Quran* xitim kerdo, zaf reyî mi meyîtî ser o wendo, mi mezelî ser o wendo, ez her şewa îneyî sûreya Yasîne zî wanena. Labelê enê dades serranê peyînan de mi bala xwu daye mealanê *Quranî* ser ke ez bizanî vano se. Netîce de, firsendê mi virazîya û mi waşt ez *Mealê Kirdî* amade bikerî. Ez di serrî bi temamî, hema vajêne ke her roje, dades saetî ser o xebitîyaya.

Destpêkê proseyê mislimanbiyayişî ra bi seyan, beno ke bi hezaran kelîmeyî, termî û nameyî raşteraşt *Quran* ra dekewtê Kurdî, Farisî û Tirkî miyan. Seba ke ez enê her hîrê ziwanan zana, coka, gama ke ez yew ayete wanena yan goşdarî kena, hema vajêne ke ez manaya zafê kelîmeyan fam kena. La famkerdişê manaya cumle de, bêguman ez tede manena. Eno semed ra, amadekerdişê *Mealê Kirdî* de, yanî tercumekerdişê *Quranî* de mi ferhengê çekuyanê ayetan ra ke bi Tirkî amade biyo, mealanê Kurdîya Kurmancî û Kurdîya Soranî ra, mealanê Farisî ra û mealanê Tirkî ra îstîfade kerd. Verî, mi ayete metno orîjînal ra bi Erebî wende, kelîmeyê ke mi fam nêkerdî, mi ewnîya ferhengê çekuyanê ayete ra. Bi eno qeyde, eke kelîmeyî pêro hişê mi de zelal biyî û mi nîme ra nîme mana zî fam kerde, ena rey, mi bi yew hawayo miqayeseyî bala xwu daye mealan ser. Netîce de, eke manaya cumleyanê ke ayete de vîyarenê hişê mi de zelal biye, mi eynî mana Kirdî de viraşte, yanî mi bi ardimê mealan

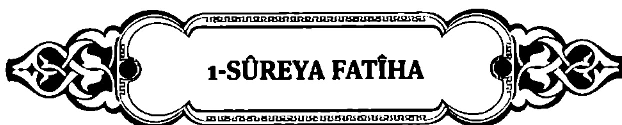
Erebî tercumeyê Kirdîya ma kerde. Cayê ke mealan ra hişê mi tam zelal nêbiyêne, mi tayê hevalanê xwu yê melayan ra persayne. Enê melayan ra, ez Mela Wusifî dir gelek wext xebitîyaya, coka sere de ez ey rê zaf sipas kena. Ancî, zafê reyan mi Mela Evdilwehab û Mela Hemîdî ra zî persayne, înan zî bi cuwamêrdîye wextê xwu dayne û hişê mi zelal kerdêne. Badê ke mi tercumekerdiş qedêna, dezayanê mi mela Enwer Andan û mamosta Yaşar Balukenî metnê mealî seraser wend, qîl û qisûrê qijekî ke mi ferq nêkerdbî, înan ferq kerdî. Ez hemîne rê yew bi yew sipas kena.

Ez enê zî vajî, mealê *Quran*î tercume yo. Pêro ziwanan de, metnê tercumeyî her game revîzekerdişî rê akerde yê. Netîce de, tercume yew fealîyeto kesane yê tercumanî yo. Û ziwan zî, yew diyardeyo sabît û statîk nîyo, sey yew organîzma zindî yo. Coka eno meal zî her wext revîzekerdişî rê akerde yo.

Mi eno meal studyo de bi vengê xwu wend. Dima, mi eno veng û metin hîris cizban ser o sey vîdeo amade kerd û *Youtube* de weşana. Batman ra Qutbedîn Alanî û çend hevalanê xwu zî torra Înternetî ser o yew aplîkasyon amade kerd ke tede di hebî mealê Kurdîya Kurmancî hem bi hawayê metin estê, hem zî bi veng ameyê wendiş. Înan mealo ke mi amade kerdo, yanî eno meal hem metin û hem veng o aplîkasyon de weşana. Raşta ci, destpêk de eno teşebusê enê hevalan bi wesîle ke ez dest bi ena xebate bikerî, coka ez înan rê xisûsî sipas kena. Hevalê ke studyo de vengê mi qeyd kerd, hevalanê ke mîzanpaj kerd û qapax amade kerd, ancî hevalanê ke çapkerdiş de ardim kerd û kede daye, ez hemîne rê zaf sipas kena.

Nika, şarê ma, kamcayê dinya de beno wa bibo, eke biwazo, eşkeno bi asanî mealê *Quran*î bi ziwanê ma hem bi veng bigoşdaro hem zî sey metin biwano. Û xwura sey kitab weşanîyayişê *Mealê Kirdî* her çiyî ra ver semedê Kurdîya Zazakî ke êdî qiseykerdoxê ci ver bi qediyayiş şinê, yew dîyarîya pîroz a. Homayî rê bi hezaran barî şukir ke mi rê eno qabîlîyet bexş kerd û temamkerdişê *Mealê Kirdî* kerd qismet. Homa ma duayanê wendoxan ra mehrûm nêkero.

Diyarbekir,
03.08.2022

1-SÛREYA FATÎHA

Mekke de nazil biya. Hewt ayetî ya.

1. **Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî**
2-4. Hemd mexsûsê Homayî yo; ke Rebê aleman o, rehman û rehîm o, û wayirê roja dînî yo.
5. Ma tenya to rê îbadet kenê û ma tenya to ra ardim wazenê.
6. Ti rayiro raşt nîşanê ma bide.
7. Rayirê înanê ke to nîmet dayo înan; neke [rayirê] xezeb ro ginayan û rayir ra vejîyayan.

2-SÛREYA BEQERE

Medîne de nazil biya. Di sey û heştay û şeş ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Elîf-Lam-Mîm.
2. Bêguman eno kitab muteqîyan rê rehberê hîdayetî yo;
3. Ê îman bi xeybî anê, nimajî raşt kenê û çiyo ke ma sey risq dayo înan ra zî xerc kenê;
4. Ê îman bi oyo ke to rê nazil biyo zî bi êyê ke înanê to ra verî rê nazil biyê zî anê û qetîyen îman bi axîretî zî anê;
5. A enê, Rebê xwu ra hîdayetî ser o yê û ê xelisîyayeyî bi xwu yê.
6. Herçî êyê ke înkar kenê, ti înan îqaz bikerê zî nêkerê zî, înan rê yew o; îman nêanê;

7. Homayî mohr dayo qelbê înan ro û goşanê înan ro. Û perde ameyo çimanê înan ser. Înan rê yew ezabo pîl esto.
8. Û însanan ra tayê estê vanê "Ma îman bi Homayî û roja qîyametî ardo" la mumîn nîyê;
9. Lebitîyenê ke Homayî û mumînan bixapênê la ê tenya xwu xapênenê û hayî ro ci nîyê.
10. Qelbê înan de nêweşîye esta. Homayî zî nêweşîya înan zêdnaya. Û zûranê înan ver înan rê yew ezabo elîm esto.
11. Gama ke înan ra bivajîyo "Rîyê erdî de xirabkarîye mekerê", ê vanê "Ma tenya viraştox ê."
12. Ê xirabkerdoxî bi xwu yê la hayî ro ci nîyê.
13. Gama ke înan ra bivajîyo "Însanan senî îman ardo, şima zî îman biyarê", vanê "Seke kêmaqilan îman ardo, qey ma zî îman biyarê?" Bizanê ke kêmaqilî ê bi xwu yê, labelê nêzanê.
14. Wexto ke raştê înanê ke îman ardo yenê, vanê "Ma îman ardo." La wexto ke şeytananê xwu dir tenya manenê, vanê "Bêguman ma şima dir ê. Ma tenya bi înan tinazê xwu kenê."
15. Homa bi înan tinaz keno û muhlet dano înan ke bêîtaetîya xwu de korkorane bilebitîyê.
16. A nînan vera hîdayetî de delalet erînayo. Ticaretê înan kar nêardo û înan rayiro raşt zî nêdîyo.
17. Mîsalê înan maneno mîsalê kesê ke adir wekeno. Gama ke adir tam dorê xwu roşin keno, Homa roşnîya înan wedareno, bi hawayo ke çiyêk nêvînê, înan tarîtîye de verdeno.
18. Kerr ê, lal ê, kor ê; êdî ê anêgeyrenê.
19. Yan zî, manenê înanê ke binê yew vartîya gurra ke tarîtîye de gurayişê hewran û virsayişê virsoyî dir yena war û tersê mergî ver vengê virsoyî ra engiştanê xwu dekenê goşanê xwu. Labelê Homayî dorê kafiran girewto.
20. Virso keno ke çimê înan vejo. Gama ke vernîya înan roşin keno, roşnê ci de şinê la eke tarîtîye yena, cayê xwu de wuşk benê vindenê. Eke Homayî biwaştêne, şinawitiş û dîyayişê înan çinê kerdêne. Bêguman Homa her çî rê qadir o.

21. Gelî însanan! Rebê xwu yo ke şima û êyê şima ra ver xeliqnayê rê îbadet bikerê ke şima bibê wayirê teqwa.

22. Eyê ke rîyê erdî şima rê ravist, asmîn kerd serban û asmîn ra awe arde war û bi aye her tewir meyweyan ra şima rê risq vet, O yo. Êdî şima zî bi zanayiş Homayî rê şirîkan peyda mekerê.

23. Eger derheqê çiyo ke ma evdê xwu rê nazil kerdo de şima guman de yê, dê sey aye yew sûre biyarê. Û eger şima raşt vanê, dê Homayî ra teber veng bidê şahidanê xwu [û enê îsbat bikerê].

24. Eger şima nêkerd -xwura şima esla nêeşkenê bikerê- êdî adiro ke semedê înkarkerdoxan amade biyo ra xwu bipawê ke ardûyê ci însanî û kerra yê.

25. Û mizgîne bide înanê ke îman anê û 'emelo salih kenê; înan rê cenetê ke binê înan ra çemî herikîyenê estê. Kam gama ke yew risq bidiyo înan, vanê "Eno maneno ê risqê ke verê cû [dinya de] diyabi ma." Labelê o şibhê eyê [dinya de] diyayo înan. Înan rê hemserê pîrûpakî estê û ê uca de ebedî manenê.

26. Homa xwu rê eyb nêvîneno ke yew melşeyî yan zî yew mexlûqo ey ra wetêrî sey mîsal nîşan bido. Înanê ke îman ardo zanê ke eno heq[îqet] o. La înanê ke înkar kerdo, vanê "Gelo Homayî bi eno mîsal çi qesd kerd?" [O] bi enê, zafînan beno delalet, zafînan zî hîdayet keno; bi enê, fasiqan ra teber sewbîna kesî nêbeno delalet.

27. Ê badê ke soz danê Homayî la sozê xwu ra ageyrenê, çiyo ke Homa wazeno pêresnîyê, ê visnenê û rîyê erdî de xirabîye kenê. A zirarkerdoxî enê bi xwu yê.

28. Şima senî îman bi Homayî nêanê? Şima merdeyî bî Ey şima kerdî gane. Dima şima mirêneno û reyna keno gane û peynî de zî şima açarnîyenê Ey ser.

29. Eyê ke rîyê erdî de şima rê her çî xeliqna, dima ageyra asmînî ser û sey hewt asmînî tenzîm kerd, O yo. O, her çî baş zano.

30. Wextêk, gama ke Rebê to melekan ra va "Ez rîyê erdî de yew xelîfe xeliqnena." Înan va "Qey ti uca de yewo ke ey ser o xirabîye bikero û gunî birişno xeliqnenê? Oxro ke ma bi hemd

û sena tim to tesbîh kenê." Homayî va "Çiyo ke ez zana, şima nêzanê."

31. Û nameyê heme çiyan mûsnayî Ademî. Dima, ê nîşanê melekan dayî û va "Eke şima [vatişê xwu de] sadiq ê, nameyê nînan mi rê vajê."

32. [Melekan] va "Ti heme kêmaneyan ra munezeh ê. Bê çiyo ke to mûsnayo ma, tu zanayişê ma çinê yo. Bêguman 'elîm û hekîm ti yê."

33. [Homayî] va "Ya Adem! Ti nameyê ê çiyan înan rê vaje." Eke nameyê ê çiyan înan rê vatî, [Homayî] va "Qey mi şima ra nêva ez xeybê asmînan û erdî zana; û çiyo ke şima eşkera kenê zî çiyo ke şima nimnenê zî ez zana?"

34. Wextêk, ma melekan ra va "Ademî rê şêrê secde!" Îblîs ne tede, pêro şiyî secde. Ey înad kerd, dehwaya pîlîtî kerde û bi înkarkerdoxan ra.

35. Ma va "Ya Adem! Ti û hemsera xwu cenet de ronişê. Şima ça ra wazenê uca ra mirdîya xwu biwerê. La nizdîyê ena dare mebê. Nêke, şima benê zaliman ra."

36. La Şeytanî ê uca ra semitnayî vetî û ma zî va "Yew yewî rê sey dişmen, bêrê war. Şima rê rîyê erdî de yew deme mendiş û îstîfade esto."

37. Êdî Ademî Rebê xwu ra tayê kelîmeyî girewtî. Enê ser o, [Ey zî] tewbeyê ci qebûl kerd. Bêguman O tewab û rehîm o.

38. [Ma va] "Şima heme uca ra bêrê war. Enê ra pey eke hetê mi ra şima rê yew rehber bêro û kam bibo tabiê ci, êdî înan rê ters çinê yo, û ê mehzûn zî nêbenê.

39. Herçî êyê ke înkar kenê û ayetanê ma tekzîb kenê, a enê hevalê adirî yê, uca de ebedî manenê.

40. Ya Benîîsraîlî! Nîmeto ke mi dayo şima biyarê xwu vîr û ehdê mi biyarê ca ke ez zî ehdo ke mi dayo şima biyarî ca û tenya mi ra bitersê.

41. Îman bi eyê ke mi sey tesdîqkerdoxê oyo ke şima dir o nazil kerdo biyarê û mebê ewilînê ke ey înkar kenê. Ayetanê mi bi çiyo bêqîmet mebedelnê û bêemrîya mi mekerê.

42. Bi zanayiş heqî demekerê miyanê batilî û heqî kitim mekerê.
43. Nimaj bikerê, zekat bidê û bi înanê ke şinê rikû dir şêrê rikû.
44. Şima însanan rê emir kenê ke hewlîye bikerê, qey şima xwu kenê xwu vîr ra? Û şima hê kitab zî wanenê! Qey şima aqilê xwu nêşixulnenê?
45. Bi sebir û nimaj [Homayî ra] ardim biwazê. Bêguman eno, êyê ke xewfê Homayî zereyê înan de esto ne tede, înanê bînan rê giran yeno.
46. Ê baş zanê ke bêguman do biresê Rebê xwu û ageyrê Ey ser.
47. Ya Beniîsraîlî! Nîmeto ke mi dayo şima û mi şima heme aleman ser ra girewtî, biyarê xwu vîr.
48. Xwu a roje ra bipawê ke havila tu kesî kesî rê nêbena, kesî ra şefaetkarîye qebûl nêbena û kefaret qebûl nêbeno; û kesî rê ardim zî nêbeno.
49. Wextêk, ma şima destê peyayanê Fîrewnî ra xelisnaybî, ke înan îşkence bi şima kerdêne; lajê şima serebirnayne, cînîyê şima caverdayne. Û enê de şima rê hetê Rebê şima ra yew îmtîhano pîl estbi.
50. Biyarê xwu vîr ke, ma şima rê behr akerd, ma şima xelisnayî û ma verê çimê şima de Fîrewn û peyayê ci awe de xerq kerdî.
51. Û biyarê xwu vîr ke, ma Mûsayî dir semedê çewres şewî soz dabi yewbînî. Dima, ey ra pey, şima xwu rê zilim kerd û golike xwu rê îlah girewte.
52. Dima, enê ra pey, ma şima efû kerdî ke şima şukir bikerê.
53. Û wextêk, ma kitab û Furqan dabi Mûsayî ke şima pê hîdayet bibê.
54. Wextêk, Mûsayî qewmê xwu ra va "Ey qewmê mi! Bi girewtişê golike sey îlah şima zilim bi nefsê xwu kerd. Bêrê xaliqê xwu rê tewbe bikerê û nefsê xwu bikişê. Eno qatê xaliqê şima de şima rê baştir o." Bi eno qeyde, Homayî zî tewbeyê înan qebûl kerd. Çimkî O tewab û rehîm o.
55. Wextêk, şima va "Ya Mûsa! Heta ke ma eşkera Homayî nêvînê, ma îman bi to nêanê." Enê ser o, gama ke şima vindertbî ewnîyayne, virsoyî da şima ro.

56. Dima, ma şima mergê şima ra kerdî gane ke şima şukir bikerê.

57. Ma şima ser ra hewr kerd verisnî. Ma gezemîn û goştê sûsikan şima rê ard war. [Ma va] "Çiyo ke ma sey risq dayo, pakê ci ra biwerê." La înan neke bi ma, bi nefsê xwu zilim kerdêne.

58. Wextêk, ma înan ra va "Bikewê enê şaristanî û şima kamca ra wazenê mirdîya xwu biwerê. Bi derênayiş û tewazû berê ci ro dekewê û vajê "**Hîtte**! [yanî, Ya Rebî guneyanê ma efû bikere]" ke ma zî xetayanê şima efû bikerê. Ma mikafatê înanê ke hewlîye kenê zêde danê."

59. Înan ra êyê zalimî, vateyo ke înan rê amebi vatiş bedelna kerd yewna çî. Enê ser o ma zî, fasiqîya ke kerdêne ver, asmîn ra ê zaliman ser o yew ezab ard war.

60. Wextêk, Mûsayî semedê qewmê xwu awe waşte. Ma zî va "Asaya xwu bide kerra ro." Û gama ke da piro, tavilî ci ra diwês çimeyî ber biyî û her barixe çimeyê xwu zana. [Ma va] "Risqê Homayî ra biwerê, bişimê. Labelê nêbo ke şima rîyê erdî de xirabîye bikerê."

61. Biyarê xwu vîr ke, şima va "Ya Mûsa! Ma nêeşkenê tenya eynî çî biwerê. Êdî semedê ma Rebê xwu ra biwaze, wa ma rê çiyo ke erd hêşîn keno; zêrzewatê ci; xiyarê ci, sîrê ci, nîska ci û piyazê ci ra vejo." Ey zî va "Qey şima wazenê êyê ercayeyî bi êyê nêercayeyî bibedelnê? De şêrê şaristan, şima çi biwazê uca esto." Enê ra pey, zîlet û feqîrtî girewte înan ser de û hetê Homayî ra ginayî yew xezeb ro. Sebebê enê o bi ke, înan ayetê Homayî înkar kerdêne û bîlaheq pêxemberî kiştêne. Sebebê nînan hemîne zî o bi ke, înan îsyankarî kerdêne û hed ra vejîyayne.

62. Bêguman înanê ke îman ardo; û yahudî û mesîhî û sabiîyan ra kam îman bi Homayî û roja axîretî biyaro û 'emelo salih bikero, mikafatê înan qatê Rebê înan de yo. Înan rê ters çinê yo, û ê mehzûn zî nêbenê.

63. Wextêk, ma şima ra yew soz girewtbi, koyê Tûrî zî şima ser ra berz kerdbi û [ma vatbi] "Kitabo ke ma dayo şima pêt bigêrê û çiyo ke tede yo biyarê xwu vîr ke şima xwu bipawê."

64. Dima, şima reyna verê xwu tada û eke lutfê Homayî ke şima ser o yo û rehmetê ey ra nêbiyêne, şima biyêne zirarkerdoxan ra.

65. Û şima helbet şima ra êyê ke Roja Sebtî hed ra vejîyayî zanayne? Eno semed ra, ma înan ra va "Bibê meymûnê rezîlî!"

66. Ma eno înan rê û êyê ke înan dima yenê rê kerd yew îbret û muteqîyan rê zî kerd yew şîret.

67. Wextêk, Mûsayî qewmê xwu ra va "Homa şima rê emir keno ke şima yew manga serebibirnê." Înan zî va "Qey ti yarîya xwu bi ma kenê?" Mûsayî va "Cahilan biyayiş ra ez xwu erzena sitarê Homayî."

68. Înan va "Semedê ma Rebê xwu ra biwaze, wa ma rê beyan bikero ke a yewa senîn a." [Mûsayî] va "O vano, a ne pîr ne zî ciwan a; yew mangaya mabeynê enê de ya. Êdî çiyo ke şima rê emir beno, bikerê."

69. Înan va "Semedê ma Rebê xwu ra biwaze, wa ma rê beyan bikero ke rengê aye çi yo." [Mûsayî] va "O vano, a yew mangaya tam zerd a; rengê aye ewnîyayoxan keyfweş keno."

70. Înan va "Semedê ma Rebê xwu ra biwaze, wa ma rê beyan bikero ke a yewa senîn a. Şibhê a manga de ma het estê. Eke Homa hes bikero, helbet ma peyda kenê."

71. [Mûsayî] va "O vano, a yew mangaya ke ne seba cite û ne zî seba awdayişê debirî nîre nîyayo milê aye ser; tu belekî tede çinê ya." Înan va "A nika to tam raşta ci da zanayiş." Axirî, înan a serebirna. Tay mendbi ke eno nêkerdêne.

72. Wextêk, şima yew kiştbi û derheqê ey de yewbînan sûcdar kerdbi. Labelê Homa eşkerakerdoxê ê çiyê ke şima nimitêne bi.

73. Êdî ma va "Bi yew perçeyê aye bidê kişteyî ro." A Homa bi eno hawa merdeyan keno gane û seba ke şima aqilê xwu bişixulnê ayetanê xwu nîşanê şima dano.

74. Dima, enê ra pey, qelbê şima ancîna wuşk bi; bi sey kerra, heta ke hîna wuşkêr. Çimkî kerra esta zereyê ci ra çemî bijiqîyenê. Kerra esta ke şeqîyena, zereyê ci ra awe ber bena. Kerra zî esta ke tersê Homayî ver [cayê xwu ra] visîyena û yena war. Homa çiyo ke şima kenê ra esla xafil nîyo.

75. Nika, qey şima pawenê ke ê bawerî bi şima biyarê? Oxro ke înan ra yew kome kelamê Homayî goşdarî kerdêne, badê ke baş fam kerdêne, qesten o tehrîf kerdêne.

76. Gama ke ê raştê mumînan biameyne, vatêne "Ma îman ardo." La gama ke yewbînan dir tenya mendêne, vatêne "Qey seba ke hizûrê Rebê şima de sey delîl nîşan bidê û şima bêveng bikerê, çiyo ke Homayî [Tewrat de] şima rê akerdo, şima înan ra vanê? Qey şima aqilê xwu nêşixulnenê?"

77. Qey ê nêzanê bêguman Homa, çiyo ke ê nimnenê zî eşkera kenê zî zano.

78. Û înan ra tayê ummîyî estê ke kitabî nêzanê. Çiyo ke zanê, tayê wehm ê; ê tenya zen kenê.

79. Wey halê ê kesan rê ke kitabî bi destê xwu nusnenê û dima zî seba ke bi yew çiyo tay biroşê vanê "Eno, qatê Homayî ra yo." Seba çiyo ke bi destê xwu nuşto ver, wey halê înan rê! Û seba çiyo ke kesb kenê ver, wey halê înan rê!

80. Û înan va "Bê çend rojanê hûmariteyan adir nêreseno ma." Vaje "Qey şima seba enê Homayî ra soz girewto? -Ke Homa sozo ke bido ra esla anêgeyreno-. Yan şima derheqê Homayî de çiyo ke şima nêzanê, vanê?"

81. Nexêr. Herçî kam yew sûc bikero û sûcê ci dormare ro ci bigêro; a enê ehlê adirî yê, ê do uca de ebedî bimanê.

82. La êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, ehlê cenetî yê, ê do uca de ebedî bimanê.

83. Wextêk, ma Beniîisraîlîyan ra wina soz girewtbi ke "Şima do bê Homayî kesî rê îbadet nêkerê; başîye bi dadî û babîyê xwu û eqrebayan û êtîman û feqîran bikerê; însanan rê qala weşe vajê; nimaj bikerê û zekat bidê." La dima, şima ra tayê ne tede, şima verê xwu tada ageyrayî şiyî.

84. Û biyarê xwu vîr, ma şima ra soz girewtbi ke "Şima do gunîya yewbînan nêrişnê û kesî warê ci ra nêvejê." Êdî şima qirarê xwu dabi û şima hema zî enê rê şahidîye kenê.

85. Labelê şima yewbînan kişenê, xwu miyan ra tayêne warê ci ra vejenê û vera înan de zilimkerdiş de paştî danê yewbînan;

înan warê înan ra vetiş şima rê heram biyo zî [şima hem înan vejenê û hem zî] gama ke ê sey êsîr yenê, şima fidye danê [û înan xelisnenê]. Qey şima yew qismê kitabî ra bawer kenê û qismo bîn înkar kene? Êdî şima ra kam enê bikero, înan rê heyatê dinya rezîltî ya; roja qîyametî zî ginenê ezabo tewr çetin ro. Çiyo ke şima kenê ra Homa esla xafil nîyo.

86. Enê kesê ke axîretî danê û heyatê dinya erînenê, êdî înan ser o ezab qet nîno kêmîkerdiş û înan rê ardim zî nêbeno.

87. Û sond bo ke ma kitab da Mûsayî. Ma ey ra pey têdima pêxemberî şirawitî. Ma mûcîzeyî dayî Îsayê lajê Meryeme û bi Rûhul-Qidûsî [Cebraîl] paştî da ci. Kam gama ke yew pêxemberî çiyo ke zerrîya şima gore nêbo ard, qey şima dehwaya pîlîtî nêkerde û yew qisim tekzîb nêkerd û yew qisim zî nêkişt?

88. Û înan va "Qelbê ma muhafeze de yê." Nexêr, îsyankarîya înan ver Homayî ê lanet kerdê. Êdî zaf tay îman anê.

89. Û gama ke qatê Homayî ra înan rê yew kitabo ke eyê dest înan de tesdîq keno ame, înan o înkar kerd. Oxro ke hîna verê cû, înan vera înanê ke înkar kerdêne de ardim waştêne. La gama ke înan rê oyo ke ê ey şinasnenê ame zî, înan o înkar kerd. Êdî wa lanetê Homayî înkarkerdoxan ser o bo.

90. Seba ke ê, Homa kamî biwazo lutfê xwu ey ser o nazil keno ra hesedîyayne, vera înkarkerdişê çiyo ke Homayî nazil kerdo de xwu bi yew çiyo bêqîmet rotişê înan çi xirab o! Êdî ê xezebî ser o raştê xezebî ameyî. Înkarkerdoxan rê yew ezabo rezîl esto.

91. Û gama ke înan ra yeno vatiş "Îman bi eyê ke Homayî nazil kerdo biyarê", ê vanê "Ma tenya îman bi eyê ke ma rê nazil biyo anê" û oyo ke ey ra dima ameyo înkar kenê. Oxro ke o heq o, eyê destê înan tesdîq keno. Vaje "Eke şima mumîn ê, qey şima verê cû pêxemberê Homayî kiştêne?"

92. Û sond bo ke Mûsayî şima rê mûcîzeyê eşkerayî ardî. Dima, enê ra pey, şima golike xwu rê kerde îlah. Şima zalim ê.

93. Wextêk, ma Tûr şima ser ra berz kerd û şima ra soz girewt, [ma va] "O ke ma dayo şima pêt bigêrê, goş bidê ci." Înan va "Ma goş da ci, la ma vera ci de vejîyayî." Rîyê înkarkerdişê înan

ver qelbê înan de heskerdişê golike awdiya. Înan ra vaje "Eke şima mumîn ê, çiyo ke îmanê şima şima rê emir keno çend xirab o!"

94. [Înan ra] vaje "Eke warê axîretî qatê Homayî de neke yê însanê bînan rê, tenya aîdê şima yo û eke şima [ena îdîaya xwu de] raşt vanê, dê haydê mergî biwazê!"

95. Ê, çiyê ke înan verê cû bi destê xwu kerdê ver, esla mergî nêwazenê. Û Homa baş bi zaliman zano.

96. Ti înan heme însanan ra vêşêr heyatê dinya dima vînenê, heta muşrîkan ra zî zafêr; înan ra her yew wazeno hezar serrî bicûyo. La cûyayişo zêde kesî ezab ra nêxelesno. Homa, çiyo ke ê kenê zaf baş vîneno.

97. Vaje "Kam dişmenê Cebraîlî bo, wa bizano ke ey bi îznê Homayî o [Quran] qelbê to ser o nazil kerd ke tesdîqkerdoxê êyê ke verê cû ameyê û mumînan rê rehberê hîdayetî û mizgînyandayox o."

98. Kam bibo dişmenê Homayî, melekanê ci, pêxemberanê ci Cebraîlî û Mikaîlî, wa baş bizano ke Homa zî dişmenê înkarkerdoxan o.

99. Sond bo ke ma to rê ayetê eşkerayî nazil kerdî. Bê fasiqan kes înan înkar nêkeno.

100. Çi wexto ke înan yew peymane viraşte, qey înan ra yew kome a nêxeripnaye? Xwura zafê înan îman nêanê.

101. Û çi wexto ke înan rê qatê Homayî ra yew pêxembero tesdîqkerdoxê eyê destê înan de ame, ehlê kitabî ra yew kome, seke qet xebera înan ci ra çinê ya, kitabê Homayî eşt peyê xwu.

102. Ê derheqê hukimranîya Suleymanî de kewtî zûranê ke şeytanan pêardê dima. Oxro ke Suleymanî [sêhr nêkerd û] nêkewt kufrî miyan. La şeytanî dekewtî kufrî miyan, înan çiyo ke Babîl de her di melekan, [yanî] Harût û Marûtî rê îlham bibi mûsna însanan. Labelê enê her di melekan heta ke nêvatêne "Ma tenya di melek ê, seba îmtîhanî ameyê şirawitiş, nêbo ke şima bikewê kufrî miyan" nêmûsnayne. Bi eno qeyde, [însanî] înan

ra mûsayne sêhro ke kesî û cînîya ci yewbînî ra aqitneno. La heta ke îznê Homayî nêbiyêne, ê nêeşkayne zirar bidê kesî ro. Ê, mûsayne çiyê ke zirar dano înan ro û tu feyde nêresneno înan. Sond bo, înan zanayne kesê ke o erînayo axîret de tu nisîbê ci çinê yo. Çiyo ke înan miqabilê ci de xwu roto, çend xirab o! Werrekna înan bizanayne.

103. Eke înan îman biardênê û xwu bipawitêne, sewabo ke qatê Homayî de qezenc kenê, semedê înan hîna xeyrin o. Werrekna înan bizanayne!

104. Gelî mumînan! Mevajê "**Raîna** [yanî, wa çimê to ma ser o bo]", vajê "**Unzurna** [yanî, biewnîye ma ra]" û goşdarîya ma bikere. Kafiran rê yew ezabo elîm esto.

105. Ne ehlê kitabî ra înanê ke înkar kerdo ne zî muşrîkî wazenê hetê Rebê şima ra şima rê yew xeyr bêro war. Labelo Homa, kamî biwazo rehma xwu ey rê abirneno. Homa wayirê lutfê pîlî yo.

106. Eke ma yew ayete nesix bikerê yan zî ma aye bidê vîrî ra kerdiş, ma herinda ci de yan aye ra xeyrinêr anê yan zî sey aye. Qey ti nêzanê qewetê Homayî reseno her çî?

107. Qey ti nêzanê, hukimranîya asmînan û erdî yê Homayî ya. Êdî bê Homayî şima rê ne yew dost, ne zî yew ardimkar esto.

108. Senî ke verê cû Mûsa ancîyabî persan ver, qey şima zî wazenê pêxemberê xwu biancê persan ver? Kamo ke îman bi kufrî bedelneno, êdî o rayiro raşt ra vejîyayo.

109. Ehlê kitabî ra zaf kesî, badê ke heq înan rê beyan bi zî, hesedê zereyê xwu ver, îman ardişê şima ra dima waşt şima biaçarnê înkarî ser. Êdî heta ke Homa derheqê înan de emirê xwu biyaro ca, şima înan efû bikerê û musamehe nîşan bidê. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.

110. Nimaj bikerê, zekat bidê; şima semedê xwu çi hewlîye bikerê, qatê Homayî de aye vînenê. Şima çi bikerê, bêguman Homa baş vîneno.

111. Û înan va "Bê cihûdan û mesîhîyan kes nêeşkeno şêro cenet." Eno wehmê înan o! Vaje "Eke şima raşt vanê, delîlê xwu biyarê."

112. Nexêr, wina nîyo! Kam xwu biresno dereceyê îhsanî û zerrîya xwu teslîmê Homayî bikero, mikafatê ey qatê Rebê ci de yo. Êdî înan rê ters çinê yo û mehzûn zî nêbenê.

113. Cihûdan va "Mesîhîyî, yew bingeyî ser o nîyê." Mesîhîyan zî va "Cihûdî yew bingeyî ser o nîyê." Oxro ke pêro, kitab wanenê. Nezanî zî eynî sey înan vanê. Êdî Homa, derheqê çiyo ke ser o kewtê îxtîlaf de, roja qîyametî mabeynê înan de hukim dano.

114. Oyo ke camîyanê Homayî de zikir biyayişê nameyê Ey qedexe keno û semedê rijnayişê înan xebitîyeno ra zalimêr kam esto? Heqê nînan çinê yo ke bikewê ci, eke bikewê zî, gereka biters bikewê. Nînan rê dinya de rezîltî esta, axîret de zî yew ezabo pîl esto.

115. Rojhilat zî rojawan zî yê Homayî yê. Şima verê xwu bidê kam hetî ser, rîyê Homayî uca yo. Bêguman Homa wasî' û 'elîm o.

116. Û înan va "Homayî xwu rê tut girewto." Haşa! O, enê ra pak û dûrî yo. Asmînan de û erd de çi esto, pêro yê Ey o. Pêrune Ey rê vîye ronayo.

117. Eyê ke asmînî û erd bêemsal xeliqnayî O yo. Eke hukmê biyayişê çiyêk bido, tenya ci ra vano "bibe" êdî o zî tavilî beno.

118. Nezanan va "Homa qey ma dir qisey nêkeno, yan zî ma rê yew mucîze nîno!" Înanê nînan ra ver zî eynî sey nînan vatbi. Qelbê înan pê manenê. Ma ayetî qewmê ke baş yeqîn benê rê beyan kerdî.

119. Raşta ci ma ti bi heqîye sey mizgîndayox û îqazkerdox şirawitî. Ti şarê cehenemî ra mesûl nêgêrîyenê.

120. Ti heta nêbê tabiê dînê înan, cihûdî zî mesîhîyî zî esla to ra razî nêbenê. Vaje "Esas rayiro raşt tenya rayirê Homayî yo." Îlmo ke to rê ameyo ra dima, eke ti bibê tabiê hewa û hewesê înan, enê bizane, êdî Homayî ra to rê ne yew dost ne yew ardimkar esto.

121. Kesê ke ma kitab dayo înan, senî îcab keno wina ey wanenê. Çimkî enê îman pê anê. La herçî kesê ke înkar kenê, êdî zirarkerdoxî ê bi xwu yê.

122. Ya Beniîsraîlî! Nîmeto ke mi dabi şima û mi şima heme aleman ser ra girewtî, biyarê xwu vîr.

123. A roje ra xwu bipawê ke tu kes nêeşkeno kesî ver ra çiyêk bido, tu kesî ra fîdye qebûl nêbena, şefaetkarîye feyde nêdena tu kesî û tu kesî rê ardim nêbeno.

124. Wextêk, Rebê ci Îbrahîm bi tayê persan îmtîhan kerd û ey zî pêro ardî ca, [Rebê ey] va "Ez to însanan rê kena rayber." Ey zî va "Zurîyetê mi ra zî." Enê ser o [Rebê ey] va "Ehdê mi zaliman nêgêno xwu zere."

125. Wextêk, ma Beyt însanan rê kerd cayê kombiyayiş û [mekanê] emnîyetî. Şima zî, meqamê Îbrahîmî ra yew cayê nimajî xwu rê abirnê. Ma Îbrahîm û Îsmaîlî rê emir kerd ke "Keyeyê mi semedê tewafkerdoxan, îbadetkerdoxan û êyê ke şinê rikû û secde, pak bigêrê."

126. Wextêk, Îbrahîmî va "Rebî! Enê şaristanî bikere yew şaristano ewle. Şarê ci ra, êyê ke îman bi Homayî û roja axîretî anê, her tewir meywe ra risq bide înan." Homayî zî va "Ez yew deme risq dana eyê ke înkar keno zî; dima, ez ey mecbûrê ezabê adirî kena. Uca yew cayo çend xirab o!"

127. Wextêk, gama ke Îbrahîmî û Îsmaîlî esasê Beytî berz kerdêne, va "Ey Rebê ma! Enê ma ra qebûl bikere, bêguman ti semî' (şinawitox) û 'elîm ê.

128. Rebê ma! Ma bikere êyê ke teslîmê to biyê. Û zurîyetê ma zî bikere yew umeto ke teslîmê to beno. Usûlanê îbadetî nîşanê ma bide û tewbeyê ma qebûl bikere. Bêguman, ti tewab û rehîm ê.

129. Rebê ma! Înan miyan ra yew pêxembero ke înan rê ayetanê to waneno, kitab û hîkmet mûsneno û her tewir xirabîye ra înan pak keno înan rê bişirawe. Bêguman ezîz û hekîm ti yê."

130. Êyê ke xwu nêzanê ra teber, kam dînê Îbrahîmî ra verê xwu tadano? Sond bo ke ma dinya de O weçîna. O, bêguman axîret de zî salihan ra yo.

131. Wextêk, gama ke Rebê ci ey ra va "Teslîm bibe." Ey va "Ez teslîmê Rebê aleman biya."

132. Îbrahîmî zî eno lajanê xwu rê wesî kerd. Yaqûbî zî [va] "Ey lajên mi! Homayî semedê şima eno dîn weçîna. Êdî şima zî tenya sey mislimanan bimirê."

133. Gama ke mergê Yaqûbî ame û ey lajanê xwu ra va "Mi ra dima, şima kamî rê evdîtî kenê?" Înan zî va "Ma îlahê to rê, îlahê kalikanê to Îbrahîm, Îsmaîl û Îshaqî rê evdîtî kenê ke o îlaho tek o. Ma, teslîmê Ey biyê" qey şima uca hedre bî?

134. Ê yew umet bî, ameyî û vîyartî. Kesba înan înan rê, kesba şima şima rê ya. Şima 'emelê înan ra mesûl nêgêrîyenê.

135. [Înan] va "Bibên cihûdî yan mesîhî ke şima rayiro raşt bivînê." Vaje "Nexêr, ma tabiê dînê Îbrahîmê Henîfî yê, ke caran muşrîkan ra nêbi."

136. Vajê "Ma îman bi Homayî, bi eyê ke ma rê nazil biyo, bi eyê ke Îbrahîmî, Îsmaîlî, Îshaqî, Yaqûbî û lajanê ci rê nazil biyo, bi eyê ke diyayo Mûsayî û Îsayî, û bi eyê ke hetê Rebê înan ra diyayo heme pêxemberanê bînan ard. Ma tu yewî înanê bînan ra ciya nêgênê û ma ê kesî yê ke teslîmê Ey biyê."

137. Eke ê, bi hawayo ke şima îman ardo, îman biyarê, heqîqeten rayiro raşt vînenê; eke ê verê xwu tadê, ê helbet kewenê miyanê yew dibendîya xorîne. Êdî vera înan de Homa to rê bes o. O semî' û 'elîm o.

138. [Vajê] "Ma bi rengê Homayî reng biyê. Kam eşkeno Homayî ra rindêr reng bido? Ma tenya Ey rê evdîtî kenê.

139. Vajê "Qey şima ma dir derheqê Homayî de minaqeşe kenê? Oxro ke o Rebê ma yo zî, Rebê şima yo zî. 'Emelê ma ma rê yê, 'emelê şima şima rê yê. Ma zerrî ra pabesteyê Ey ê."

140. Qey şima vanê Îbrahîm û Îsmaîl û Îshaq û Yaqûb, û lajê ci zî cihûdî yan zî mesîhî bî? Vaje "Gelo şima baş zanê yan Homa?" Eyê ke qatê Homayî ra yew raştîye kitim keno ra zalimêr kam esto? Homa çiyo ke şima kenê ra xafil nîyo.

141. Ê yew umet bî, ameyî û vîyartî. Kesba înan înan rê, kesba şima şima rê ya. Şima 'emelê înan ra mesûl nêgêrîyenê.

142. Însanan ra tayê bêaqilî do vajê "Çiyî qibleyo ke înan verê xwu dabi ci ra açarnayî?" Vaje "Rojhilat zî rojawan zî yê Homayî yê. O kamî biwazo, ano rayirê raştî ser."

143. Û bi eno qeyde, ma şima kerdî yew umeto miyanîn ke şima însanan rê bibê şahid û pêxember zî şima ser o bibo şahid. Seba ke ma êyê ke biyê tabiê pêxemberî û êyê ke apey ageyrenê yewbînan ra ciya bikerê, ma cîheto ke to verê xwu dabi ci bedelna. Bê înanê ke Homayî rayiro raşt nawito înan rê helbet eno giran yeno. Homa îmanê şima betal nêkeno. Bêguman Homa însanan rê reûf û rehîm o.

144. Ma vînenê ke ti hê verê xwu danê asmînî û ewnîyenê. Helbet ma to açarnenê yew qibleyî ser ke do keyfê to ey rê bêro. Êdî verê xwu bide Mescîdê Heramî. Û şima zî ça benê bibê, tim verê xwu bidê ey. Bêguman, êyê ke kitab diyayo înan, zanê ke eno Rebê înan ra yew heqîqet o. Homa 'emelê înan ra xafil nîyo.

145. Sond bo, ti êyê ke kitab diyayo înan rê her tewir delîl biyarê zî, ancî ê nêbenê tabiê qibleyê to. Û ti zî nêbenê tabiê qibleyê înan. Û ê zî nêbenê tabiê qibleyê yewbînan. Îlmo ke to rê ameyo ra dima, eke ti bibê tabiê hewa û hewesê înan, enê bizane, bêguman ti benê zaliman ra.

146. Êyê ke ma kitab dayo înan, lajanê xwu senî şinasnenê wina ey şinasnenê; la ancî zî înan ra yew kome bi zanayiş heqîye nimnena.

147. Heqîye [tenya] Rebê to ra ya. Êdî nêbo ke ti bibê şibhekaran ra!

148. Û her kesî rê yew cîheto ke verê xwu dano ci esto. Êdî şima xeyr de reqabet bikerê! Şima kamca bê, Homa şima anceno pêser. Bêguman Homa her çî rê qadir o.

149. Ti kamca ra vejîyê rayir, verê xwu bide Mescîdê Heramî. Eno, hetê Rebê to ra yew emiro heq o ke to rê ameyo. Homa 'emelê şima ra xafil nîyo.

150. Ti kamca ra vejîyê rayir, verê xwu bide Mescîdê Heramî. Şima zî ça benê bibê verê xwu bidê Mescîdê Heramî ke wa destê însanan de eleyhê şima de yew hucet çinê bo. Herçî zalim ê, înan ra metersê, mi ra bitersê. Bi eno qeyde, ez şima ser o nîmetanê xwu temam bikerî û şima zî rayiro raşt bivînê.

151. Axirî, şima miyan ra yew pêxembero ke ayetanê ma şima rê waneno, şima her tewir xirabîye ra pak keno, kitab û hîkmet, û çiyê ke şima nêzanê mûsneno şima, ma şima rê şirawit.

152. Êdî tenya mi zikir bikerê ke ez zî şima zikir bikerî. Mi rê şukir bikerê û nêbo ke şima nankorîye bikerê.

153. Gelî mumînan! Bi sebir û nimaj [Homayî ra] ardim biwazê. Çimkî Homa sebirkerdoxan dir o.

154. Êyê ke raya Homayî de kişîyenê ra mevajê "merdeyî". Nexêr, ê gane yê. La şima nêeşkenê enê bizanê.

155. Sond bo ke ma bi tayê ters û veyşanî; û bi kêmîkerdişê mal û can û mehsûlî, şima ceribnenê. Mizgîne bidê sebirkerdoxan.

156. Ê, gama ke yew musîbet bêro înan sere de, vanê "Bêguman ma aîdê Homayî yê û bêguman ma do ageyrê Ey ser."

157. A qatê Rebê înan ra silametî û rehmet înan ser o yo. Êyê ke rayirê raştî ser o yê zî, enê bi xwu yê.

158. Bêguman Sefa û Merwa nîşaneyanê [dînê] Homayî ra yê. Êdî kam bi niyetê hecî yan umre Kabe zîyaret bikero û eke enê her diyan zî tewaf bikero, ey rê yew gune çinê yo. Û kam zî keremê zerrîya xwu ra yew xeyr bikero, bêguman Homa qebûlkerdox û zanaye yo.

159. Delîlê akerdeyî ke ma nazil kerdê û rayiro raşt ke ma kitab de nîşanê însanan dayo, badê ke enê ameyî, kam înan kitim bikero, hem Homa lanetê xwu varneno înan ser hem zî heme lenetkerdoxî înan lanet kenê.

160. La êyê ke tewbe bikerê, îsleh bibê û raştîye biyarê meydan, ne tede. Çimkî ez tewbeyan qebûl kena. Bêguman ez tewab û rehîm a.

161. La herçî înanê ke ayetê ma înkar kerdê û kufrî ser o merdê, lanetê Homayî û yê melekan û yê heme însanan înan ser o yo.

162. Ê, miyanê lanetî de ebedî manenê. Êdî înan ra eno ezab ne do bêro sistkerdiş û ne zî do bewnîyo rîyê înan ra.

163. Îlahê şima tek yew îlah o. Bê Ey sewbîna îlah çinê yo. O, rehman û rehîm o.

164. Bêguman xeliqnayişê asmînan û erdî de, têdima ameyişê şewe û roje de, gemîyê ke semedê feydeyê însanan deryayan ser o seyr kenê de, awa ke Homa semedê ganekerdişê herrîya merda rîyê asmînî ra ano war de, rîyê erdî ra vilakerdişê her

tewir ganeyan de, vetişê vayan û hewro ke mabeynê asmînî û erdî de binê emirî de hereketkerdişî rê amade yo de, yew qewmo ke aqilê xwu şixulneno rê gelek delîlî estê.

165. Însanan ra tayê Homayî rê şirîkan peyda kenê û seke Homayî ra hes bikerê, înan ra hes kenê. Homayî rê heskerdişê mumînan hîna zêde yo. Zilimkarî wexto ke ezab vînenê, werrekna verê cû fam bikerdêne qewet pêro yê Homayî yo û ezabê Homayî zaf şedîd o.

166. Dimaşiyayeyî a roje gama ke ê ezabî vînenê dimakewteyan ra dûrî şinê û heme têkilîyê mabeynê înan de visîyenê.

167. Dimakewteyî vanê "Werrekna ma reyna ageyrayne dinya û senî ke ê nika ma ra dûrî şinê ma zî înan ra dûrî bişiyêne." Bi eno qeyde, Homa 'emelê înan sey çimeyê hesretî nîşanê înan dano û ê nêeşkenê miyanê adirî ra zî vejîyê.

168. Gelî însanan! Helal û pakê çiyê ke rîyê erdî de estê ra biwerê û rêça Şeytanî ro meşêrê. Çimkî o şima rê yew dişmeno eşkera yo.

169. O, şima rê tenya xirabîye û bêşermîye û vatişê çiyê derheqê Homayî de ke şima nêzanê emir keno.

170. Û gama ke înan ra bivajîyo "Bibê tabiê ê çiyê ke Homayî nazil kerdo" vanê "Nê! Ma benê tabiê ê [rayirê] ke ma babîyê xwu ey ser o dîyê." Eyla eke babîyê înan kesê ke çiyêk fam nêkerdo û rayirê raştî ser o zî nêbiyê [qey ancîna do bibê tabiê rayirê înan]?

171. Mîsalê înanê ke înkar kenê maneno mîsalê eyê ke veng dano înanê ke qîrewîre ra teber sewbîna çiyêk fam nêkenê; kerr ê, lal ê, kor ê. Êdî ê aqilê xwu nêşixulnenê.

172. Gelî mumînan! Eke şima tenya Ey rê îbadet kenê, risqo ke ma dayo şima ra pak û başê ci biwerê û Homayî rê şukir bikerê.

173. Homayî şima rê tenya mirdar, gunî, goştê xozî û çiyo ke Homayî ra teber bi nameyê sewbîna çiyan serebirnîyayo, heram kerdê. La kam mecbûr bimano, bêke îstîsmar bikero û hedê mecbûrîyetî ra vejîyo, ci rê gune çinê yo. Bêguman, Homa xefûr û rehîm o.

174. Herçî êyê ke, kitabo ke Homayî nazil kerdo ra qismêk nimnenê û bi bedelêko tay roşenê, a enê, pîzeyê xwu bi adir dekenê. Roja qîyametî, Homa ne înan dir qisey keno ne zî înan pak keno. Înan rê yew ezabo elîm esto.

175. A nînan vera hîdayetî de delalet û vera mexfîretî de ezab erênayo. Ê vera adirî de çend xwuverdayox ê!

176. A eno, seba ke Homayî kitab bi heqîye nazil kerdo la ê derheqê kitabî de kewtê yew îxtîlafo xorîn ra yo.

177. Hewlîye a nîya ke şima verê xwu bidê hetê rojhilat û rojawanî. Hewlî ê yê ke îman bi Homayî û roja axîretî û melekan û kitaban û pêxemberan anê; malê xwu ra bi heskerdiş danê merdimanê xwu û êtîman û feqîran û rayir ra mendeyan û waştoxan û koleyan; nimaj kenê, zekat danê, sozo ke danê rê sadiq manenê û tengîye de, nêweşîye de û wexto ke herb gurr beno de sebirkerdox ê. A kesê raştî enê yê; muteqî zî enê yê.

178. Gelî mumînan! Derheqê kişteyan de şima ser o qisas ferz biyo. Vera hurrî de hurr, vera koleyî de kole; vera cînî de cînî... La kam hetê birayê ci [waris û wayirê kişteyî] ra bêro efûkerdiş, êdî gereka erf û edetî gore heqê gunî bi weşikîye bêro dayiş. Eno, hetê Rebê şima ra, şima rê yew barsivikîye û rehmet o. Enê ra pey, kam hed ra vejîyo, ey rê yew ezabo elîm esto.

179. Ey kesê wayirê aqilî! Qisas de şima rê heyat esto. Hêvî a ya ke şima xwu bipawê.

180. Wexto ke şima ra yew bikewo mergî ver, eke xwu ra pey yew xeyr [mal] verdeno, sey yew heqî muteqîyan ser o ferz biyo ke erf û edetî gore dadî-babîyê xwu rê û eqrebayanê xwu yê nizdî rê wesî bikerê.

181. Û badê ke şinawit, kam aye bibedelno, êdî webalê ci tenya vîyeyê eyê ke a bedelnaya de yo. Bêguman Homa semî' û 'elîm o.

182. Eke yew endîşe bikero ke wesîyetkerdox xeletî yan zî neheqî keno û bikewo miyan û mabeynê înan virazo helbet ci rê gune çinê yo. Bêguman Homa xefûr û rehîm o.

183. Gelî mumînan! Senî înanê şima ra verî ser o ferz bibi, seba ke şima xwu bipawê, roje şima ser o zî ferz biyo.

184. [Roje] rojanê hûmariteyan de yo. Êdî şima ra kam nêweş yan zî raywanîye de bo, hendayê rojanê ke nêgirewtê sewbîna rojan de gêno. Êyê ke eşkenê, hendayê cemêk mirdkerdişê yew feqîrî kefaret danê. La kam keremê zerrîya xwu ra yew hewlîye bikero, ci rê baştir o. Eger şima bizanê, girewtişê rojeyî şima rê baştir o.

185. Qurano ke însanan rê rehberê hîdayetî û delîlê akerde yê rayirê raştî û yewbînan ra ciyakerdoxê heq û batilî yo, aşma remezanî de nazil biyo. Êdî şima ra kam resa ena aşme, wa bi rojeyî bivîyarno. Kam zî nêweş yan raywan bo, hendayê rojanê ke nêgirewtê, wa rojanê bînan de bigêro. Homa şima rê neke zehmet, asanîye wazeno. Eno zî seba enê yo ke şima hûmara ci temam bikerê û vera hîdayetkerdişî de Homayî berz bikerê û ey rê şukir bikerê.

186. Eke evdê mi to ra mi bipersê, [wa bizanê ke] ez nizdîyê înan a. Wexto ke mi ra biwazê, ez cewabê waştoxî dana. A game wa îcabetê dehwetê mi bikerê û îman bi mi biyarê ke rayiro raşt bivînê.

187. Şewa rojeyî de şiyayişê nivîna cînîyanê xwu şima rê helal biyo. Ê şima rê yew libas ê, şima zî înan rê yew lîbas ê. Homayî zana ke şima xirabîye bi nefsê xwu kenê, coka tewbeyê şima qebûl kerd û şima efû kerdî. Êdî şêrê nivîna cînîyanê xwu û çiyo ke Homayî şima rê teqdîr kerdo biwazê. Heta lako sipî yê sibayî lakê eyo siya ra ferq bibo, biwerê û bişimê. Enê ra pey, hetanî şan rojeyî temam bikerê. Gama ke şima camîyan de xwu danê îbadetî ser, nizdîyê înan mebê. Enê hidûdê Homayî yê; nêbo ke şima bibê nizdîyê nînan. A bi eno qeyde, Homa ayetanê xwu însanan rê beyan keno ke ê xwu bipawê.

188. Mabeynê xwu de malê yewbînan bi neheqîye mewerê. Bi zanayiş, seba ke şima malê însanan ra qismêk bi neheqîye biwerê [ruşwet] medê hakiman û mekewê gune.

189. To ra hîlalan (merheleyanê aşme) persenê. Vaje "Ê, semedê însanan û seba îbadetê hecî peymê wextî yê. Hewlîye esla a nîya ke şima pey ra dekewê keyeyan; hewlîye teqwa de ya.

Beranê înan ro dekewê keyeyan û Homayî ra bitersê ke şima biresê xelasîye.

190. Êyê ke vera şima de şer kenê dir şima zî raya Homayî de şer bikerê la nêbo ke şima hed ra bivejîyê. Çimkî bêguman Homa hed ra vejîyayan ra hes nêkeno.

191. [Êyê ke wazenê şima bikişê] şima ê ça qefilnayî bikişê û cayo ke înan şima uca ra veto, şima zî înan uca ra vejê; xwura zilim û tehda qetlî ra xirabêr ê. Tenya hidûdê Mescîdê Heramî de, heta ke ê şima dir şer nêkerê, şima înan dir şer mekerê la eke înan şima dir şer kerd şima zî şer bikerê; a cezaya kafiran ena ya.

192. Eke ê fek ci ra veradê, bêguman Homa 'xefûr û rehîm o.

193. A game heta ke fitne nêmano û dîn zî tenya bibo yê Homayî, înan dir şer bikerê. Eke ê fek ci ra veradê, êdî zaliman ra teber vera tu kesî de dişmentî û êrîş çinê yo.

194. Aşma herame vera aşma herame ya. Miqedesatî zî vera yewbînî yê. Kam êrîşê şima bikero, bi hendayê ke êrîşê şima biyo, şima zî êrîşê ci bikerê. Homayî ra bitersê û bizanê ke Homa muteqîyan dir o.

195. Rayirê Homayî de xerc bikerê. Bi destê xwu, xwu meerzê tehlîke. Hewlîye bikerê. Çimkî bêguman Homa înanê ke hewlîye kenê ra hes keno.

196. Hecî û umre qey Homayî tam bikerê. Û eger vernî ro şima bêro girewtiş, êdî qewetê xwu gore yew qurban bişirawê. Heta ke qurban nêreso cayê xwu, porê xwu meqesnê. Şima ra kam nêweş bikewo yan zî sereyê xwu ra yew nêweşîya xwu bibo, gereka sey kefaret yan roje bigêro yan sedeqe bido yan zî qurban serebibirno. Û wexto ke şima bikewê emnîyet, keso ke biwazo hetanî rojanê hecî umre ra îstîfade bikero, qewetê xwu gore yew qurban [serebirneno]. Keso ke qurban peyda nêkero, hîrê rojî rojanê hecî de, hewt zî gama ke ageyreno roje gêno, pêro des [rojî y]ê. Eno seba înan o ke aîleya ci hidûdê Mescîdê Heramî de nîya. Homayî ra bitersê û bizanê ke bêguman cezaya Homayî şedîd a.

197. Hec, aşmê melûm ê. Kam înan de dest bi hecî bikero, êdî hec de şiyayiş nivîna cînîya xwu, gunekarîye kerdiş û pêrodayiş

çinê yo. Şima çi xeyr bikerê, Homa ey zano. Zewadeyê xwu arêdê. Bêguman zewadeyo tewr xeyrin teqwa ya. Gelî wayirê aqilî, xwu bipawê.

198. Waştişê yew keremo ke Rebê şima ra yeno de yew gune çinê yo. Gama ke şima Erafat ra ameyî war û [sey laserî ver bi Muzdelîfe] herikîyayî Meş'erê Heram de Homayî zikir bikerê. Senî nîşanê şima dayo, wina Ey zikir bikerê. Çimkî enê ra ver şima rayir ra vejîyayan ra bî.

199. Dima, însanî kamca ro şiyî, şima zî înan dir şêrê û Homayî ra mexfîret biwazê. Çimkî Homa 'xefûr û rehîm o.

200. Gama ke şima ferzê xwu eda kerdî êdî seke şima babîyanê xwu zikir bikerê, heta bi zikrêko enê ra zî xurtêr Homayî zikir bikerê. Însanan ra tayê estê, vanê "Ey Rebê ma! Dinya de bide ma." Êdî axîret de yew nisîbê înan çinê yo.

201. Û înan ra tayê zî vanê "Rebê ma! Dinya de zî hewlîye bide ma, axîret de zî hewlîye bide ma û ezabê adirî ra ma bipawe."

202. A nînan rê, çiyo ke kesb kerdo ra yew nisîb esto. Homa hesabî zaf lez vîneno.

203. Û rojanê hûmarîteyan de Homayî biyarê xwu vîr. Kam di rojan de ecele bikero û ageyro, ey rê gune çinê yo. Û kam erey bimano, ey rê zî gune çinê yo. Enê seba înanê wayirê teqwa yo. Homayî ra bitersê û bizanê ke şima hizûrê ey de heşir benê.

204. Vateyê tayê însanan yê derheqê heyatê dinya de bi weşê to şinê û çiyo ke zerrîya ci de yo rê zî Homayî keno şahid. Oxro ke o tewr xidarê dişmenan o.

205. O gama ke aqitîyeno şino, lebitîyeno ke rîyê erdî de xirabkarîye bikero, mehsûlî û neslî wêran bikero. Labelê Homa xirabkarîye ra hes nêkeno.

206. Gama ke ey ra bivajîyo "Homayî ra biterse" xirûrê ci ey vêşêr sewqê gunekarîye keno. Cehenem ey rê bes o. O yew cayo çend xirab o!

207. Û însanan ra tayê zî seba ke rizaya Homayî kesb bikerê xwu feda kenê. Homa zî evdanê xwu rê zaf bişefqet o.

208. Gelî mumînan! Pêro têdir bikewê aştî û îslamîye. Rêça Şeytanî dima meşêrê. Çimkî o eşkera dişmenê şima yo.

209. Badê ke şima rê delîlê akerdeyî ameyî, eke ancîna şima bisemitîyê, baş bizanê ke Homa ezîz û hekîm o.

210. Qey ê pawenê ke Homa û melekî îllahîm verisnîya ke hewran ra ya de înan rê bêrê û karî biqedênê? Oxro ke karî pêro açarnîyenê Homayî ser.

211. Benîîsraîlîyan ra biperse; ma gelek delîlê akerdeyî dayî înan. Badê ke ci rê bêro, kam nîmetê Homayî bibedilno, bêguman cezaya Homayî zaf şedîd a.

212. Êyê ke înkar kenê rê heyatê dinya xemilnaye ameyo nîşandayiş. Ê tinazê xwu bi înanê ke îman ardo kenê. La êyê ke xwu bêemrîya Homayî ra pawenê, roja qîyametî de înan ser ra yê. Homa kamî biwazo bêhesab risq dano ci.

213. Însanî tek yew umet bî. Homayî sey mizgîndayox û îqazkerdox pêxemberî şirawitî û înan dir kitab nazil kerd ke mabeynê însanan de derheqê çiyê ke tede kewtê îxtîlaf de bi heqîye hukim bidê. Tenya êyê ke kitab diyayo înan, badê ke ayetê akerdeyî înan rê ameyî, hesedê xwu ra tede kewtî îxtîlaf. Enê ser o, Homayî înanê ke îman ardo bi îznê xwu sewqê heqîqeto ke ê derheqê ci de kewtê îxtîlaf kerdî. Homa kamî biwazo, rayiro raşt nawneno ci.

214. Gelo şima vanê qey çiyê ke ameyê verînan sere de heta ke nêrê şima sere de, şima do şêrê cenet? Feqîrtî û tengîye hende zor dabi înan, peynî de pêxemberî û mumînê ke Ey dir ê, va "Ardimê Homayî key o?" Baş bizanê ke ardimê Homayî nizdî yo.

215. To ra persenê ke do raya Homayî de çi xerc bikerê. Vaje "Şima sey xeyr çi xerc bikerê, semedê dadî û babî, eqrebayan, êtîman, feqîran û rayir ra mendeyan o. Şima sey xeyr çi bikerê, bêguman Homa ey baş zano."

216. Herçiqas bi weşê şima nêşêro zî herb şima ser o ferz biyo. Beno ke çiyêk şima rê hîna xeyrin bo, la şima ey ra hes nêkerê. Û beno ke çiyêk şima rê hîna xirab bo, la şima ey ra hes bikerê. Homa zano, şima nêzanê.

217. To ra aşma herame de herbkerdişî persenê. Vaje "A aşme de herbkerdiş yew guneyo pîl o. Rayirê Homayî ra açarnayiş, Ey înkar kerdiş, vernîya zîyaretkerdişê Mescîdê Heramî girewtiş û şarê ci uca ra vetiş qatê Homayî de guneyo hîna pîl o. Fitne, qetlî ra pîlêr o. Ê, eke bieşkê, heta ke şima dînê şima ra nêaçarnê, şima dir herbkerdiş de dewam kenê. Şima ra kam dînê xwu ra ageyro û kufrî ser o bimiro, pêro çiyê ke nînan kerdê, hem dinya de hem axîret de tewş de şinê. Enê ehlê adirî yê, uca de ebedî manenê.

218. Bêguman înanê ke îman ardo û hîcret kerdo û rayirê Homayî de cîhad kerdo, enê eşkenê rehma Homayî biwazê. Homa 'xefûr û rehîm o.

219. To ra persê şerab û qumare kenê. Vaje "Her diyan de hem guneyo pîl esto hem însanan rê feydeyî estê. Labelê guneyê înan feydeyê înan ra pîlêr o." Ancîna, to ra persenê ke do raya Homayî de çi xerc bikerê. Vaje "Çiyo ke îhtîyacê şima ra zêde yo." Homa ayetanê xwu şima rê wina beyan keno ke şima bifikirîyê.

220. Derheqê dinya û axîretî de [bifikirîyê]. Û to ra persê êtîman zî kenê. Vaje "Başkerdişê halê înan hîna xeyr o. Û eke şima înan dir piya bicûyê, êdî ê birayê şima yê. Homa zano kam xirabkerdox kam başkerdox o. Eke Homayî biwaştêne şima zehmetîye de verdayne. Bêguman Homa ezîz û hekîm o.

221. Heta ke îman nîyarê cînîyanê muşrîkan dir mezewecîyê. Eke cînîya muşrîke weşê şima şêro zî, yew carîyeya mumîne yew cînîya muşrîke ra hîna xeyrin a. Heta ke îman nîyarê, cînîyanê xwu zî camêrdanê muşrîkan dir mezewecnê. Eke camêrdo azad weşê şima şêro zî, yew koleyo mumîn yew camêrdê muşrîkî ra hîna xeyrin o. Ê, ver bi adirî veng danê, la Homa bi îznê xwu, ver bi cenetî û efûbiyayişî veng dano. O, însanan rê ayetanê xwu wina beyan keno ke bifikirîyê û şîret bigêrê.

222. To ra heyzî persenê. Vaje "O yew ezîyet o. Demeyê heyzî de cînîyan ra dûrî vinderê û heta ke pak nêbê, nizdî mebê; gama ke pak bibê zî, cayo ke Homa şima rê emir kerdo ra şêrê nivîna înan. Bêguman Homa înanê ke tewbe kenê ra û înanê ke xwu pak kenê ra hes keno.

223. Cînîyê şima hêgayê şima yê. Şima senî wazenê o qeyde şêrê hêgayê xwu miyan. Semedê xwu çiyo baş bişirawê xwu ra ver. Xwu bêemrîya Homayî ra bipawê û bizanê ke bêguman şima do şêrê hizûrê Ey. Mizgîne bide mumînan.

224. Sondê ke şima wanenê mekerê sebebê nêkerdişê hewlîye, nêbiyayişê wayirê teqwa û nêviraştişê mabeynê însanan. Homa semî' û 'elîm o.

225. Homa, sondê ke şima bêqest wanenê ra şima mesûl nêgêno labelê sondê ke şima qesten wanenê ra mesûl gêno. Homa 'xefûr û helîm o.

226. Seba ke nêşêrê nivîna cînîya xwu înanê ke sond wendo, mudetê vindertişê înan çar aşmî yê. La eke [sondê xwu ra] ageyrê, bêguman Homa 'xefûr û rehîm o.

227. Eke qiraro qetî yê veradayişî bidê, êdî bizanê ke Homa semî' û 'elîm o.

228. Cînîyê ke veradiyayê, ê bi xwu xwu rê qasê hîrê heyzî vindenê. Eke înan îman bi Homayî û roja axîretî ardo, nimitişê çiyo ke Homayî rehîmê înan de xeliqnayo înan rê helal nêbeno. Eke mêrdeyê înan biwazo eno mudet de înan dir werêbêro, hîna zaf wayirê heqê apey girewtişî yo. Senî ke erf û edetî gore heqê mêrdeyî cînî ser o esto, heqê cînî zî mêrdeyî ser o esto. Labelê heqê camêrdan yew derece zêde yo. Homa ezîz û hekîm o.

229. Veradayiş, di rey o. Enê ra pey, yan têdir weş vîyarnayiş, yan zî bi weşikîye serbestkerdiş o. Sînorê ke Homayî ronayê heta ke îhlal nêkero, apey girewtişê çiyo ke şima dayo cînî şima rê helal nêbeno. Eke şima bitersê ke ê nêeşkenê hidûdê Homayî bi heqîye muhafeze bikerê, cînî seba veradayişê xwu bedel bido, her diyan rê zî yew gune çinê yo. Enê hidûdê Homayî yê. Nêbo ke şima înan bivîyarnê. Êyê ke hidûdê Homayî bivîyarnê, ê zalimî bi xwu yê.

230. Eke mêrde [reya hîrêyine] cînîya xwu verado, heta ke cînî hetê sewbîna camêrdî ra nêro marrekerdiş, ey rê helal nêbena. Eno mêrde aye verado, eke bawer bikerê ke ê hidûdê Homayî nêvîyarnenê, reyna yewbînan ser de ageyrayişê înan de yew gune

çinê yo. A enê hidûdê Homayî yo; yew qewmo ke înan fam keno rê beyan keno.

231. Wexto ke şima cînîyan veradanê û eke ê zî biresê îdeyê xwu, înan bi weşikîye xwu het de bigêrê yan zî bi weşikîye veradê. Semedo ke şima neheqîye pê bikerê û zirar bidê, înan xwu het de megêrê. Kam enê bikero, zilim bi nefsê xwu keno. Û nêbo ke şima yarîya xwu bi ayetanê Homayî bikerê. Nîmeto ke Homayî dayo şima û kitab û hîkmeto ke şima ser o nazil kerdo û bi ey şima şîret keno biyarê xwu vîr. Homayî ra bitersê û bizanê ke Homa her çi baş zano.

232. Gama ke şima cînîyan veradanê û eke ê zî biresê îdeyê xwu, eke xwu miyan de goreyê erf û edetî bi rindîye pê bikerê, mêrdeyê xwu [yê verînî] dir newe ra zewicîyayiş de rayirê înan megêrê. Bi enê, şima ra êyê ke îman bi Homayî û roja axîretî ardo rê şîret yeno dayiş. Eno, şima rê hîna xeyrin û hîna pak o. Çimkî Homa zano, şima nêzanê.

233. Semedê înanê ke wazenê lewnayişî temam bikerê, dayikî tutanê xwu di serrî temam lewnenê; werdê înan û kinckolê înan, erf û edetî gore, babî ser o yo. Qewetê ci ra zêdeyêr gereka bar nêdîyo milê tu kesî ser: tutê ci ver, ne wa bi dadî ezîyet bêro kerdiş, ne zî tutê ci ver, bi babî [ezîyet bêro kerdiş]; warisî zî bi eynî qeyde. Eke semedê şit ra akerdişê tutî, xwu miyan de bişêwirîyê û pê bêrê, înan ser o yew gune çinê yo. Şima biwazê tutê xwu bidê lewnayiş û heqo ke şima erf û edetî gore danê eke bi weşikîye bidê, şima ser o gune çinê yo. Bêemrîya Homayî mekerê û bizanê ke bêguman Homa, çiyo ke şima kenê baş vîneno.

234. Şima ra êyê ke merdê û xwu dima [cînî] verdayê, cînîyê înan çar aşmî û des rojî bala xwu danê xwu ser. Eke îdeyê înan qediya, êdî derheqê xwu de çiyo ke erf û edetî gore kenê de şima rê yew gune çinê yo. Homa çiyo ke şima kenê ra baş xeberdar o.

235. Eke şima bi yew hawayo sergirewte teklîfê zewacî cînîyan[ê ke îdeyê wefatî pawenê rê] bikerê yan zî şima enê xwu zere de verdê, şima ser o yew gune çinê yo. Homa zano ke şima do enê

înan ra vajê. La vatişê qalanê meşrûyan ra teber nêbo ke şima sozê dîyayişê nimitkî bidê yewbînan. Heta ke midetê îdeyî nêqedîyo qirarê marrebirrnayişî medê. Û enê zî bizanê, çiyo ke zerrîya şima de yo, Homa baş zano. Coka bêemrîya Homayî mekerê û ancî enê zî bizanê, bêguman Homa xefûr û helîm o.

236. Hema şima nêşiyê nivîna înan yan zî şima înan rê yew mehîr tesbît nêkerdo, eke şima cînîyan veradê şima ser o yew gune çinê yo. Êdî oyo ke halê ci weş bo qasê xwu ra, oyo ke destê ci teng bo zî qasê xwu ra, erf û edetî gore wa yew nefeqe bido înan. Eno, înanê ke hewlîye kenê ser o yew heq o.

237. Eke şima înan rê mehîr tesbît kerdo la hema şima nêşiyê nivîna înan û înan veradê, nîmeyê mehîrê ke şima tesbît kerdo, yê înan o. Labelê eke cînî yan zî keso ke selahîyetê marreyî ey dest de yo, feraxet bikero, eno ne tede. Û eke şima feraxet bikerê (mehîr pêro bidê), teqwa rê hîna nizdî yo. Û xwu miyan de, kerdişê hewlîye zî mekerê xwu vîr ra. Bêguman Homa çiyo ke şima kenê baş vîneno.

238. Nimajan û xisûsen zî nimajê miyanînî bipawê. Êdî zerrî ra û bi hurmet hizûrê Homayî de qamet bikerê.

239. Eke şima [yew tehlîke ra] bitersê, [nimajê xwu] bi peyatî yan zî bi esparî bikerê û wexto ke şima bikewê emnîyet; êdî çiyo ke verê cû şima nêzanayne senî mûsnayo şima, o qeyde Homayî zikir bikerê.

240. Şima ra êyê ke mirenê û xwu dima cînîyanê vîyayan verdenê, wa semedê cînîyanê xwu wesîyet bikerê ke hetanî serrêk bêke keye ra bêrê vetiş, wa bêrê weyekerdiş. Labelê eke ê bi xwu vejîyê, êdî çiyo ke derheqê xwu de erf û edetî gore kenê de şima rê yew gune çinê yo. Homa ezîz û hekîm o.

241. Cînîyê ke veradiyayê, gereka nefeqeyê înan erf û edetî gore bidiyo. Eno, muteqîyan ser o yew heq o.

242. Seba ke şima aqilê xwu bişixulnê Homa ayetanê xwu şima rê wina beyan keno.

243. Qey to nêdî, êyê ke bi hezaran kesî bî zî, tersê mergî ver warê xwu ra vejîyayî? Êdî Homayî înan ra va "bimirê", dima zî ê

gane kerdî. Bêguman Homa vera însanan de wayirê lutif û keremî yo. La zafê însanan şukir nêkenê.

244. Raya Homayî de herb bikerê û bizanê ke bêguman Homa semî' û elîm o.

245. Qey kes çinê yo ke yew deyno baş bido Homayî û O zî qat bi qat apey bido ci? Oyo ke teng keno û hîra keno, Homa yo. Û şima tenya açarnîyenê Ey ser.

246. Qey ti nêewnîyayî sermiyananê Benîîsraîlîyan ra ke Mûsayî ra pey [se kerd]? Wextêk, gama ke înan yew pêxemberê xwu ra va "Ma rê yew hukimdar bişirawe ke ma raya Homayî de herb bikerê." Ey va "Eyla eke herb şima ser o ferz bibo û şima herb nêkerê?" Înan cewab da va "Madem ke ma warê xwu ra ameyê vetiş, tutanê xwu ra ameyê dûrkewtiş, eyla qey ma raya Homayî de herb nêkerê?" Labelê gama ke herb înan ser o ferz bi, înan ra zaf tayê ne tede, înan verê xwu fetilna û peyê xwu tada. Homa baş bi zaliman zano.

247. Û pêxemberê înan, înan ra va "Homayî şima rê Talût sey hukimdar tayin kerd." Înan va "Ma ey ra vêşêr layiqê hukimdarîye yê, o senî ma ser o beno hukimdar? Malo zêde zî nêdiyayo ci" [Pêxemberê înan] va "Bêguman Homayî o şima ser o sey hukimdar weçîna, zanayiş û hêzê eyê bedenî zî zêdna." Homa kamî biwazo, hukimranîye dano ey. Û Homa wasî' û 'elîm o.

248. Pêxemberê înan, înan ra va "Elametê hukimdarîya ey, şima rê ameyişê a sindoqe yo. Aye de Rebê şima ra yew emnîyet û hizûr esto û tayê kelûpelê ke keyeyê Mûsayî û keyeyê Harûnî xwu ra pey verdayê. Melekî aye wegênê. Eke şima îman ardo, bêguman enê de şima rê yew delîlo qetî esto."

249. Gama ke Talûtî artêşe dir piya hereket kerd, va "Bêguman Homa şima bi yew çemî îmtîhan keno. Êdî kam ey ra bişimo, mi ra nîyo. Û kam ey tehm nêkero, a o mi ra yo. La oyo ke bi destê xwu yew çeng ci ra bigêro, ne tede." Zaf tayê ci ne tede, hemîne ey ra şimit. Gama ke Ey dir piya înanê ke îman ardo pêro çem ra vîyartî, [êyê ke apey mendî] va "Ewro qewetê ma çinê yo ke ma vera Calûtî û eskeranê ci de vinderê." Înanê ke

qenaet ardbi ke miheqeq raştê Homayî yenê, cewab da, va "Bi îznê Homayî, gelek komê qijekî vera yew koma pîle de xalib biyê. Homa sebirkerdoxan dir o."

250. Gama ke Calûtî û eskeranê ci dir ameyî têrî, înan wina va: "Ey Rebê ma! Sebir bide ma, linga ma pêt bide erd û vera enê qewmê bêbawerî de ma rê ardim bikere."

251. Axirî, bi îznê Homayî ginayî hezîmet ro û Dawudî Calût kişt. Homayî hukimranîye û hîkmet da ey û çiyo ke waştbi mûsna ci. Eke Homayî yew qismê însanan bi yewna qisim def'a nêkerdêne, rîyê erdî xeripîyayne. Tenya Homa, vera heme aleman de wayirê fedlî yo.

252. A enê ayetê Homayî yê ke ma to ser o bi heqîye wanenê. Bêguman ti resûlan ra yê.

253. A pêxemberê ke ma tayê tayênan ser ra girewtê. Înan ra êyê ke Homayî înan dir qisey kerdo estê û tayê zî dereceyê înan berz kerdê. Ma gelek delîlê akerdeyî dayî Îsayo lajê Meryeme û ma bi Rûhul-Qidûs (Cebraîl) paştî da ci. Eke Homayî biwaştêne, êyê ke nînan dima ameyî, badê ke înan rê delîlê akerdeyî ameyî, do yewbînî nêkiştêne. Labelê ê xwu miyan de dekewtî dibendîye. Êdî înan ra tayêne îman ard û tayêne zî înkar kerd. Ancîna, eke Homayî biwaştêne, înan yewbînî nêkiştêne. La Homa çi biwazo ey keno.

254. Gelî mumînan! A roja ke tede ne tu rotiş û erînayiş, ne tu dostanî û şefaetkarî esta, verî ke bêro, risqo ke ma dayo şima ra raya Homayî de xerc bikerê. Êyê ke înkar kenê, zalimî bi xwu yê.

255. Homa o yo ke bê ey tu îlah çinê yo; tim heyy û qeyyûm o. Ne yew veneke ne zî yew hewn ey gêno. Her çiyo asmînan de û her çiyo erd de, yê Ey o. O kam o ke bê îznê Ey wurzeno qatê ci de şefaetkarî keno? O, vîyarte û ameyeyê înan zano. Ê, qaso ke O wazeno ra teber nêeşkenê îlmê ci ra çiyêk bizanê. Kursîya ci asmînî pêro û rîyê erdî girewtê xwu zere û pawitişê înan Ey rê giran nîno. O, berz û pîl o.

256. Dîn de zordayiş çinê yo. Çimkî raştîye xeletîye ra baş ciya biya. Êdî kamo ke taxûtî nêşinasno û îman bi Homayî biyaro, bi yew qulpa saxleme ke qet nêvisîyena girewto. Homa semî' û 'elîm o.

257. Homa dostê înanê ke îman ardo yo, înan tarîtî ra vejeno roşnayî. La dostê înanê ke înkar kerdo taxût ê; ê zî înan roşnayî ra benê tarîtîye. Ê hevalê adirî yê, uca de ebedî manenê.

258. Qey to o nêdî, seba ke Homayî hukimranîye daybî ci [ey xwu pîl dîbi û] Îbrahîmî dir derheqê Rebê ci de minaqeşe kerdbi? Wextêk, Îbrahîmî vatbi "Rebê mi keno gane û mirêneno." Ey vatbi "Ez zî kena gane û mirênena." [Enê ser o] gama ke Îbrahîmî vatbi "Bêguman Homa rojî rojhilat ra ano, dê ti zî ey rojawan ra biyare", kafir şaş bibi mendbi. Homa qewmê zalimî hîdayet nêkeno.

259. Yan zî, qey to oyo ke yew bajaro ke rijîyabi û serûbin bibi ra vîyart nêdî? [Ey] vatbi "Homa tiyayî mergê ci ra pey senî keno gane?" Enê ser o, Homayî o mirêna û se serrî merde verda, dima o kerd gane û ey ra persa va "Ti çiqas [merde] mendî?" Ey cewab da va "Ez rojêk, yan zî hîna tay menda." Homayî va "Nê, ti se serrî mendî. La dê biewnîye nan û awa xwu ra, hema nêxeripîyayê. Û dê biewnîye herê xwu ra zî! Eno, seba ke ma to însanan rê bikerê îbret [ma wina kerd]. Dê biewnîye esteyan[ê herî] ra zî, ma senî înan anê têhet û dima ma senî goşt ancenê ser!" Êdî badê ke enê heme ey rê akerde eyan biyî, ey va "Ez zana ke bêguman qewetê Homayî reseno her çî."

260. Û wextêk, Îbrahîmî va "Rebê mi! Nîşanê mi bide ke ti senî merdeyan kenê gane." [Homayî] va "Qey to bawerî pê nêarda?" [Ey] va "Nê [mi bawerî pê arda], la tenya seba ke zerrîya mi mutmeîn bibo." [Homayî va:] "Madem wina yo, çar hebî teyran biqefelne. Înan baş bimûsne xwu. Dima, înan perçe bikere û her perçeyê înan yew koyî ser o rone. Dima zî veng bide înan, bi perrayiş yenê to het. Û ti baş bizane ke bêguman Homa ezîz û hekîm o."

261. Mîsalê înanê ke malê xwu raya Homayî de xerc kenê maneno mîsalê heba toximî ke hewt weşeyî girewtê û her weşe de zî se hebî estê. Homa kamî biwazo qat bi qat dano ci. Homa wasi' û 'elîm o.

262. Êyê ke malê xwu raya Homayî de xerc kenê, dima zî çiyo ke xerc kenê nêkenê serhevde û ezîyet bi înan nêkenê, qatê Rebê

înan de mikafatê înan esto. Înan rê ne yew ters esto, ne zî ê mehzûn benê.

263. Yew vateyo weş û efûkerdiş, yew sedeqeyo ke ey dima ezîyet yeno ra hîna xeyrin o. Bêguman Homa xenî û helîm o.

264. Gelî mumînan! Sey kesê ke îman bi Homayî û bi roja axîretî nêardo la bi riyakarî malê xwu xerc keno, şima zî bi serhev-dekerdiş û ezîyet sedeqeyanê xwu tewş de mevejê. Mîsalê enê maneno mîsalê zinaro ke bineyke herrî ser o esta la yew va-ritîya gurre daya piro û viran verdayo. Ê, çiyo ke kesb kerdo ra nêeşkenê tu çiyêk bifînê xwu dest. Homa qewmê kafirî hîda-yet nêkeno.

265. Mîsalê înanê ke qey rizaya Homayî bi qelbo mutmeîn malê xwu raya Homayî de xerc kenê, maneno mîsalê yew bexçeyê ke yew cayo berz de yo û eke varitî mirdî bivaro mehsûlê xwu diqat dano. La eke varitî zêde nêgêro, yew reşêşe zî ci rê bes a. Homa çiyo ke şima kenê baş vîneno.

266. Qey şima ra yew wazeno ke darê xurmayan û tewir bi tewir mehşilêran ra yew bexçeyê ey bibo û binê ci ra çemî biherikîyê ke ey rê uca de her tewir meyweyî bibê; extîyarîye bido berê ci ro û tutê eyê muhtacê miqatkerdişî bibê; axirî, yew ecaco sote bêro bido piro û uca biveşo? Homa ayetanê xwu şima rê wina beyan keno ke şima bifikirîyê.

267. Gelî mumînan! Çiyo ke şima qezenc kerdo û çiyo ke ma seme-dê şima erd ra veto, başê ci ra rayirê Homayî de xerc bikerê. Çiyo xirab ke heta şima çimê xwu nêgêrê şima nêgênê, medê kesî. Û bizanê ke bêguman Homa xenî û hemîd o.

268. Şeytan, şima bi feqîrtî tersneno û şima rê xirabîye emir keno. La Homa, qatê xwu ra şima rê mexfîret û fezîlet wehd keno. Bêguman Homa wasi' û 'elîm o.

269. Homa kamî biwazo, hîkmet dano ey û hîkmet diyayo kamî, bê-guman zaf xeyr diyayo ci. Tenya êyê wayirê aqilî enê fam kenê.

270. Şima rayirê Homayî de çi xerc bikerê yan çi nezir bikerê, bêgu-man Homa ey zano. Û tu ardimkarê zilimkaran çinê yê.

271. Eke şima sedeqeyan eşkera bidê, çend baş o! La eke şima bi-

nimnê û bidê feqîran, eno şima rê baştir o; û yew qismê guneyanê şima zî nimneno. Homa, her çiyo ke şima kenê ra baş xeberdar o.

272. Hîdayetkerdişê înan to ser o nîyo. La Homa kamî biwazo ey hîdayet keno. Şima bi nameyê xeyrî çi xerc bikerê, şima rê yo. Xwura şima, tenya qey rizaya Homayî xerc kenê. Û şima bi nameyê xeyrî çi xerc bikerê mikafatê şima bi temamî diyeno şima û tu zilim bi şima nêbeno.

273. Feqîrê ke xwu weqfê rayirê Homayî kerdo la [seba temînkerdişê rizqê xwu] nêeşkenê rîyê erdî de bigeyrê, [sedeqeyî] înan rê yê. Îfetê xwu ra [seba ke nêwazenê], o ke xebera ci înan ra çinê ya, vano qey ê maldar ê. Ti înan sîmaya înan ra şinasnenê. Ê, însanan ra bi rîqalindîye çiyêk nêwazenê. Şima bi nameyê xeyrî çi bidê, bêguman Homa ey zano.

274. Mikafatê înanê ke malê xwu şewe û roje, nimite û eşkera raya Homayî de xerc kenê qatê Rebê înan de yo. Înan rê ne yew ters esto, ne zî ê mehzûn benê.

275. Êyê ke faîz wenê, [tirbe ra] nêwurzenê, ancax sey wuriştişê keso ke şeytanî weşanayo ci [wurzenê]. Eno, seba ke vanê "rotiş û erînayiş zî sey faîzî yo" coka wina beno. Oxro ke Homayî rotiş û erînayiş helal kerdo, la faîz heram kerdo. Êdî, kamî rê Rebê ci ra yew şîret bêro û o zî [goş bido ci û faîz ra] fek verado, êdî çiyo ke verê cû girewto beno yê ey. Halê ci zî hewaleyê Homayî yo. Êyê ke reyna ageyrê [faîzî ser], a enê hevalê adirî yê, ê uca de ebedî manenê.

276. Homa malê faîzî mehf keno la sedeqeyan zêdneno. Homa gunekaranê nankoran ra hes nêkeno.

277. Bêguman mikafatê înanê ke îman anê û 'emelo salih kenê, nimaj kenê û zekat danê, qatê Rebê înan de yo. Înan rê ne yew ters esto, ne zî ê mehzûn benê.

278. Gelî mumînan! Homayî ra bitersê. Û eke şima heqîqeten mumîn ê, çiyo ke faîz ra mendo caverdê.

279. Eke şima wina nêkerd, bizanê ke şima vera Homayî û pêxemberê ci de herb îlan kerdo. Û eke şima tewbe bikerê, êdî tenya

sermayeyê şima yê şima yo. Bi eno qeyde, ne şima neheqîye kenê û ne zî neheqîye bi şima bena.

280. Û eke deyndar destteng bo, heta ke keweno hîrayîye wa muhlet bidiyo ci. Eke şima bizanê, sey sedeqe bexşkerdiş şima rê baştir o.

281. Û a roje ra xwu bipawê ke şima heme açarnîyenê Homayî ser û kamî çi kerdo mikafatê ci diyeno, bi kesî neheqîye nêbena.

282. Gelî mumînan! Gama ke şima heta yew wexto bellîkerde deyn da yewbînan, binusnê. Wa şima miyan ra yew katib bi edalet binusno. Wa tu katib bi hawayo ke Homayî mûsnayo ey, nuştiş ra xwu apey nêdo. Keso ke heq ey ser o yo zî, wa bido nuştiş û Homayo ke Rebê ci yo ra biterso û wa ey ra zî tu çiyêk kêmî nêkero. O ke heq ey ser o yo [deyndar], kêmaqil yan zeîf bo, yan zî nêeşko bido nuştiş û biwano, wa welîyê [wayir] ci bi edalet bido nuştiş. [Enê karî rê] di camêrdê ke şima şahidîtîya înan ra bawer kenê bigêrê; eke di camêrdî peyda nêbê, yew camêrd û di cînîyan şahid bigêrê; eno seba ke înan ra yewe xwu xelet bikero, wa a bîne biyaro vîrî yo. Gama ke veng diyeno şahidan, wa xwu apey nêdê. Wazenê tay bo yan zaf bo, heta wextê ci, nuştiş de xwu sist megêrê. Eno, qatê Homayî de hîna biedalet, semedê şahidîye zî hîna saxlem û seba ke şima nêkewê şibhe hîna minasib o. Labelê eke yew ticareto hazir ke şima xwu miyan de destadest qedênenê bo, nênuştiş de şima ser o gune çinê yo. Gama ke şima roşenê û erînenê zî şahid bigêrê. Ne wa zirar bidiyo katibî ro û ne zî şahidî ro; eke şima eksê ci bikerê, bêguman şima kewenê gune. Bêemrîya Homayî ra xwu bipawê. Homa mûsneno şima. Homa bi heme çî baş zano.

283. Eger şima raywanîye de bê û yew katib peyda nêkerê, a game çiyê ke şima dest de rehîn ê, kafî yê. Eger şima bawerîya xwu bi yewbînan biyarê, keso ke bawerî pê biya, wa emanetê xwu bido û wa Rebê xwu Homayî ra biterso. Û çiyo ke şima ci rê şahidîye kerda kitim mekerê; kam kitim bikero, êdî bêguman qelbê ey gunekar o. Homa bi çiyo ke şima kenê baş zano.

284. Her çiyo ke asmînan de yo û her çiyo ke erd de yo, yê Homayî yo. Çiyo ke şima zere de yo, şima eşkera bikerê yan nêkerê,

Homa bi ey şima anceno persan ver û kamî biwazo efû keno, kamî zî biwazo ezab pê dano antiş. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.

285. Pêxemberî îman bi çiyo ke hetê Rebê ci ra ey rê nazil biyo ard û mumînan zî [ey dir îman ard]. Hemîne îman bi Homayî, bi melekanê ci, bi kitabanê ci û bi pêxemberanê ci ard û wina va: “Ma ferq nêkenê mabeynê pêxemberanê Ey ra tu yewî.” Înan wina zî va: “Ma şinawit û îtaet kerd. Ey Rebê ma, ma to ra mexfîret wazenê. Peynî de, ma ageyrenê to het.”

286. Homa qewetê ci zêdeyêr tu kesî ra çiyêk teklîf nêkeno. Kamî çi hewlîye kerda feydeyê ci ey rê yo, kamî çi xirabîye zî kerda webalê ci milê ey de yo. “Ey Rebê ma! Eke ma çiyêk bikerê xwu vîr ra yan zî ma bi xeletî yew gune bikerê, ti ma mesûl megêre! Ey Rebê ma! Seke to dabi înanê ma ra verî ser, baro giran mede ma ser. Ey Rebê ma! Çiyê ke qewetê ma nêreseno ci, mede ma ser. Guneyanê ma efû bikere, ma mexfîret bikere, bi ma rehme bikere! Ti, wayirê ma yê. Û vera qewmê kafirî de ma rê ardim bikere!”

Medîne de nazil biya. Di seyî ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Elîf-Lam-Mîm.

2. Homa o yo, ke bê ey sewbîna tu îlah çinê yo; O, heyy û qeyyûm o.

3-4. Ey, kitab heqîye ser o to rê nazil kerd ke tesdîqkerdoxê kitabanê verînan o. Hîna verê cû, Ey Tewrat û Încîl zî her yew semedê hîdayetê merdiman nazil kerdbî; û Furqan zî nazil kerd. Bêguman êyê ke ayetanê Homayî înkar kenê rê yew ezabo şedîd esto. Homa ezîz û heyfgirewtox o.

5. Bêguman erd de û asîman de tu çiyêk Homayî ra nimite nêmaneno.
6. O senî biwazo rehîman de wina şekil dano şima. Bê Ey sewbîna tu îlah çinê yo. O ezîz û hekîm o.
7. Zatê ke to rê kitab nazil kerd, O yo. Seba ke tayê ayetê ci mehkem ê, esasê kitabî teşkîl kenê; êyê bînî zî miteşabih ê. Kesê ke qelbê înan de yew çewtî esta, seba ke fitne vejê û înan te'wîl bikerê, kewenê ayetanê miteşabihan dima. Oxro ke bê Homayî kes te'wîlê înan nêzano. Êyê ke îlim de aver şiyê, vanê "Ma îman pê ard, pêro qatê Rebê ma ra yê." Tenya wayirê aqilî fikirîyenê û fam kenê.
8. "Rebê ma! Badê ke ti ma anê rayirê raştî ser, qelbê ma tamede. Qatê xwu ra ma rê yew rehmet bide. Bêguman ti wehab ê.
9. Rebê ma! Bêguman, roja ke tu şibhe ci ra nêbeno de, oyo ke do însanan kom bikero, Ti yê. Homa, bêguman wehdê xwu ra anêgeyreno.
10. Herçî êyê ke înkar kenê, ne malê înan ne zî ewladê înan vera Homayî de tu feyde nêkenê. Ê, ardûyê adirî yê.
11. Eynî sey halê alê Fîrewnî û êyê ke înan ra ver [ameybî]. Înan ayetê ma tekzîb kerdî; Homayî zî ê bi guneyê înan qefilnayî. Cezaya Homayî zaf şedîd a.
12. Êyê ke înkar kenê ra vaje "Şima nizdî ra mexlûb benê û ver bi cehenem yenê ramitiş. Uca yew cayo çend xirab o!"
13. Enê her di komê ke ameyî vera yewbînan de miheqeq şima rê îbretî estê. Yew kome raya Homayî de herb kerdêne, a bîne zî înkarkerdox bî. Înan [ê] bi awirê çiman sey di qatê xwu dîyêne. Homayî zî kamî rê biwaştêne paştî dayne ey. Enê de, semedê înanê wayirê besîretî helbet yew îbret esto.
14. Cînîyan ra, lajan ra, bar bi bar zerd û sîm ra, estoran ra, heywananê ditişî ra û zîr'et ra ke nefs înan bi xurtî wazeno însanan rê cazîb nîşan diyayî. Enê îstîfadeyê heyatê dinya yê. La cayo rindek yê şiyayişî tenya qatê Homayî de yo.
15. Vaje "Gelo ez şima rê hîna xeyrinê nînan vajî? Muteqîyan rê qatê Rebê înan de cenetê ke binê înan ra çemî herikîyenê ke

tede ebedî manenê, hemserê pîrûpakî û rizaya Homayî esta." Homa evdanê xwu baş vîneno.

16-17. [Homa] êyê ke vanê "Rebê ma, ma îman ard, ma bixeferne, ma ezabê adirî ra bipawe", êyê ke sebir kenê, êyê ke sadiq ê, êyê ke [Homayî rê] vîye ronanê, êyê ke [qey Homayî] danê û êyê ke şefeq de mexfîret wazenê [baş vîneno].

18. Homa, melekê ci û kesê wayirê îlmî ke bi edalet hukim danê, şahidîye kenê ke bê Homayî tu îlah çinê yo. O, ezîz û hekîm o.

19. Bêguman qatê Homayî de dîn îslam o. Êyê ke kitab diyayo înan, badê ke înan rê îlim ame, sirf bixûdîya mabeynê xwu ra kewtî îxtîlaf. Kam ayetanê Homayî înkar bikero, [wa bizano ke] Homa hesabî zaf lez vîneno.

20. Eger to dir bikewê minaqeşe, vaje "Ez û êyê ke biyê tabiê mi, ma piya xwu teslîmê Homayî kerdo." Êyê ke kitab diyayo înan û ummîyan ra vaje "Şima zî xwu teslîm kerd?" Eger ê teslîmê Ey bibê, miheqeq rayiro raşt vînenê. Nê, eger verê xwu tadê, çiyo ke to rê keweno, tenya teblîx o. Bêguman Homa evdanê xwu baş vîneno.

21. Herçî êyê ke ayetanê Homayî înkar kenê, pêxemberan bi neheqîye kişenê û însanan ra êyê ke edaletî emir kenê kişenê, mizgîna yew ezabê elîmî bide înan!

22. A enê, dinya de zî axîret de zî 'emelê înan tewş de şiyê. Û tu ardimkarê înan zî çinê yê.

23. Gelo to êyê ke kitab ra yew bare diyaya înan nêdî? Seba ke mabeynê înan de hukim bidiyo dehwetê kitabê Homayî biyî, la dima înan ra yew qisim ageyra û verê xwu tada.

24. Eno, seba ke înan va "Bê çend rojanê hûmariteyan adir nêreseno ma." Çiyê ke ê derheqê dînê xwu de werê anê, ê xapênayê.

25. Dê ma biewnîyê, wexto ke ma înan semedê a roja ke ameyişê aye ra tu şibhe nêbeno anê pêser û bêke kesî rê tu neheqîye bibo, kamî çi kesb kerdo bi temamî diyeno ci de, halê înan senî beno!

26. Vaje "Ey Homayê mi, wayirê hukmî Ti yê! Ti kamî biwazê hukim danê ci; kamî zî biwazî hukmî apey gênê. Ti kamî biwazê

ezîz kenê, kamî zî biwazê zelîl kenê. Pêro xeyrî destê to de yê. Bêguman ti her çî ser o qadir ê.

27. Ti şewe dekenê roje miyan, roje zî dekenê şewe miyan. Ti merdeyî ra ganeyî vejenê, ganeyî ra zî merdeyî vejenê. Û ti kamî rê zî biwazê, bêhesab risq danê ci.

28. Mumînî wa mumînan nêverdê û bêbaweran xwu rê nêkerê dost; la înan ra xwu pawitiş ne tede. Kam wina bikero êdî Homayî het yew qîmetê ci nêmaneno. Homa şima îqaz keno ke esas vera ey de bidîqet bên. Çimkî ageyrayiş ver bi Homayî yo.

29. Vaje "Çiyê ke zerrîya şima de yê, şima binimnê zî eşkera bikerê zî Homa ey zano. Bi her çiyo asmînan de û her çiyo erd de yo zî zano. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî."

30. Roja ke her nefsî çi başî û xirabîyê ke kerdê vera xwu de amade vîneno, do biwazo mabeynê ci û xirabîyan de yew mesafeyo dûrî bibo. Homa şima îxtar keno ke şima [bêemrîya] Ey ra xwu bipawê. Homa evdanê xwu rê zaf bişefqet o.

31. Vaje "Eger şima Homayî ra hes kenê bibê tabiê mi ke Homa zî şima ra hes bikero û guneyanê şima efû bikero. Bêguman Homa xefûr û rehîm o.

32. Vaje "Homayî û pêxemberî rê îtaet bikerê." Eger ê verê xwu tadê, bêguman Homa înkarkerdoxan ra hes nêkeno.

33-34. Bêguman Homayî Adem, Nûh, keyeyê Îbrahîmî û keyeyê Îmranî weçînayê û aleman ser ra girewtê. Homa semî' û 'elîm o.

35. Wextêk, cînîya Îmranî va "Rebê mi! Mi hemlê xwu to rê nezir kerd, mi ra qebûl bikere. Bêguman semî' û 'elîm tenya ti yê."

36. Gama ke arde dinya, va "Rebê mi! Mi hemlê xwu keyna arde dinya." -Xwura Homayî baştir zanayne ke aye çi ardo dinya.- "Laj sey keyna nîyo. Mi nameyê aye Meryeme rona. Ez aye û zurîyetê ci Şeytanê qewirnayeyî ra erzena bextê to."

37. Homayî bi rindekî a qebûl kerde û a weşik kerde weye. Zekerîya zî semedê miqatekerdişê aye wezîfedar kerd. Çi gama ke Zekerîyayî a mabed de ziyaret kerdêne, verê aye de yew werd dîyêne. Vatêne "Ya Meryem, eno ça ra to rê yeno?" Aye zî vatê-

ne "Eno qatê Homayî ra yo." Bêguman Homa kamî rê biwazo bêhesab risq dano ci.

38. Uca de Zekerîyayî Rebê xwu rê dua kerde, va "Rebê mi! Qatê xwu ra mi rê yew neslo pak bide. Bêguman ti dua baş şinawenê."

39. Wexto ke ey mabed de nimaj kerdêne, melekan veng ro ci kerd, va "Homa mizgîna Yehyayî dano to; o tesdîqkerdoxê kelamê Ey o, seyîd, nefsê xwu rê hakim û salihan ra yew pêxember o."

40. [Zekerîyayî] va "Rebê mi! Ez ke hende biya extîyar û cînîya mi zî tutan nêana, senî mi rê tut beno?" [Melekan] va "Wina yo. La Homa çi biwazo, keno."

41. [Zekerîyayî] va "Rebî! Yew 'elamet bide mi." [Melekan] va "Elametê to, bi îşaretan ne tede, ti do hîrê rojî nêeşkê însanan dir xeberî bidê. Sewbîna zî, Rebê xwu zaf zikir bikere, şan û sibaynan tesbîh bikere."

42. Wextêk, melekan va "Ya Meryem! Homayî ti weçînaya. Ti pîrûpak kerda û ti cînîyanê dinya ser ra girewta.

43. Ya Meryem! Rebê xwu rê destanê xwu bibeste û şo secde û bi înanê ke şinê rikûî dir şo rikû.

44. Enê çiyê ke ma to rê wehîy kenê xeberanê xeybî ra yê. Gama ke derheqê kam do Meryeme hîmaye bikero de tîrê xwu eştêne, ti verê înan de nêbî û gama ke minaqeşe kerdêne zî tî verê înan de nêbî."

45. Wextêk, melekan va "Ya Meryem! Homa xwu ra bi yew kelîme mizgîne dano to ke nameyê ci Mesîh Îsayo lajê Meryeme yo; o dinya de zî axîret de zî wayirê îtîbarî û [Homayî ra] zaf nizdî yo.

46. O do hem dergûşe de, hem pîlîtîya xwu de însanan dir qisey bikero û bibo salihan ra."

47. Aye va "Rebî! Destê yew beşerî nêbiyo mi ra, senî mi rê tut beno?" [Melekan] va "Eke wina bo zî, Homa çi biwazo ey xeliqneno. Gama ke biwazo çiyêk bibo, tenya ci ra vano 'bibe' o zî beno.

48. Û Homa kitab, hîkmet, Tewrat û Încîlî mûsneno ci.

49. Benîîsraîlîyan rê keno pêxember. [O do înan ra wina vajo]: 'Bêguman mi Rebê şima ra şima rê yew mucîze arde. Ez şima rê çamûr ra şeklê teyran de çiyêk virazena û pif kena ci, bi îznê Homayî, a zî tavilî bena teyre. Û bi îznê Homayî, ez koran û cuzaminan kena weş, merdeyan kena gane û ez xebere dana şima ke şima keyeyê xwu de çi wenê û çi kenê pêser. Eger şima mumîn ê, helbet enê de şima rê îbret esto.

50. Sey tesdîqkerdoxê Tewratê ke mi ra ver ameyo û seba tayê çiyê ke şima rê heram biyê, ez bikerî helal ez ameya. Mi Rebê şima ra şima rê yew mucîze arde. Êdî Homayî ra bitersê û mi rê îtaet bikerê.

51. Bêguman Homa Rebê min o zî Rebê şima yo zî. A game ey rê îbadet bikerê. A eno, rayiro raşt o.'"

52. Gama ke Îsayî înkarê înan hîs kerd, va "[Rayirê] Homayî de ardimkarê mi kam o?" Hewarîyan va "[Rayirê] Homayî de ardimkar ma yê. Ma îman bi Homayî ard. Şahid be, ma mislimanan ra yê.

53. Rebî! Ma bi çiyo ke to nazil kerdo îman ard û ma biyî tabiê pêxemberî. Êdî ma şahidan ra binusne."

54. Înan dame rona, Homayî zî dame rona. Çimkî Homa tewr xeyrinê dameronayoxan o.

55. Wextêk, Homayî va "Ey Îsa! Bêguman ez to mirênena. Ez to berz kena qatê xwu. Ez to înanê ke înkar kenê ra xelisnena û pak kena. Û êyê ke benê tabiê to zî, hetanî roja qîyametî înanê ke bawer nêkenê ra serêr gêna. Dima, ageyrayişê şima tenya ver bi min o. Çiyo ke şima tede kewtê îxtîlaf de ez mabeynê şima de hukim dana.

56. Herçî êyê ke înkar kenê, ez dinya de û axîret de ezabêko şedîd bi înan dana antiş; tu ardimkarê înan zî do çinê bo.

57. Û herçî êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, ez ecrê înan bi temamî dana. Homa zaliman ra hes nêkeno."

58. Enê çiyê ke ma wanenê, ayetan ra û Zikirê bi hîkmetî ra yê.

59. Bêguman mîsalê Îsayî qatê Homayî de sey mîsalî Ademî yo: Ey o herrî ra xeliqna, dima, ey ra va "bibe" û o zî bi.

60. [Eno] Rebê to ra heq o; a game mebe şibhekaran ra.
61. Badê ke to rê îlim ame, kam derheqê ey de to dir minaqeşe bikero, vaje "Bêrê ma veng bidê lajanê xwu û lajanê şima, cînîyanê xwu û cînîyanê şima, nefsê xwu û nefsê şima, dima ma zerrî ra biwazê ke lanetê Homayî zûrkeran ser o bo."
62. Bêguman enê [derheqê Îsayî de] qisayê raştî bi xwu yê û bê Homayî tu îlah çinê yo. Bêguman Homa ezîz û hekîm o.
63. Û eger verê xwu tadê, bêguman Homa xirabkaran zaf baş zano.
64. Vaje "Ey ehlê kitabî! Bêrê ma yew kelîmeya ke mabeynê ma de muşterek a ser o pêbikerê: Ma tenya Homayî rê îbadet bikerê; ma tu çiyêk Ey rê nêkerê şirîk û bê Homayî ma tayê tayênan xwu rê nêkerê îlah." Eke ê verê xwu tadê, vajê "Şahid bên, bêguman ma misliman ê."
65. Ey ehlê kitabî! Şima çira derheqê Îbrahîmî de minaqeşe kenê? Oxro ke Tewrat û Încîl bêguman ey ra dima roniyayê. Qey şima aqilê xwu nêşixulnenê?
66. A şima kesê winasî yê! Çiyo ke derheqê ci de biney zanayişê şima esto ser o şima minaqeşe kerd, eyla çiyo ke derheqê ci de zanayişê şima çinê yo ser o çira şima minaqeşe kenê? Homa zano, la şima nêeşkenê bizanê.
67. Îbrahîm ne yahudî bi ne zî mesîhî; o, yew mislimano henîf bi û muşrîkan ra nêbi.
68. Bêguman însanan ra êyê tewr nizdîyê Îbrahîmî, enê yê ke biyê tabiê ey û enê pêxemberî û înanê ke îman ardo. Homa zî dostê mumînan o.
69. Ehlê kitabî ra yew qismî zaf waşt şima rayir ra vejê; oxro ke tenya şexsê xwu rayir ra vejenê la hayî ro ci nîyê.
70. Ey ehlê kitabî! Şima hê şahid ê; qey şima ayetanê Homayî înkar kenê?
71. Ey ehlê kitabî! Şima hê zanê; qey şima heqî bi batilî kenê têmiyan ra û heqî nimnenê?
72. Û ehlê kitabî ra yew qismî va "Çiyo ke mumînan rê nazil beno rê serê sibayî bawer bikerê û şan de înkar bikerê ke belkî ê zî [biewnîyê şima ra û] ageyrê."

73. [Înan va] "Bê înanê ke benê tabiê dînê şima bawerîya xwu bi sewbîna kesî meyarê." Vaje "Bêguman rayiro raşt rayirê Homayî yo. Qey seba ke, sey çiyo ke diyayo şima diya sewbîna kesan yan zî hizûrê Rebê şima de do vera şima de delîlan biyarê [şima wina kenê]?" Vaje "Bêguman lutif destê Homayî de yo, kamî rê biwazo dano ey. Homa wasi' û 'elîm o."

74. O kamî rê biwazo rehmetê xwu texsîsê ey keno. Homa wayirê lutfê pîlî yo.

75. Ehlê kitabî ra kesî estê, ti bi baran mal emanetê înan bikerê, [apey] danê to û înan ra kesî zî estê, eke ti yew dînar emanetê înan bikerê, heta ke ti nêşêrê sereyê înan ser o nêvinderê, nêdanê to. Eno zî, seba ke ê vanê "Vera ummîyan de ma rê mesûlîyet çinê yo" coka wina kenê û bi zanayiş vera Homayî de zûran kenê.

76. Nexêr! Kam sozê xwu biyaro ca û bi teqwa têwbigeyro, bêguman Homa zî muteqîyan ra hes keno.

77. Herçî êyê ke sozo ke danê Homayî û sondê xwu bi tikêk sermaye roşenê, axîret de yew bara înan çinê ya. Roja qîyametî Homa înan dir qisey nêkeno, nêewnîyeno rîyê înan ra û înan pak nêkeno. Û înan rê yew ezaba elîm esto.

78. Û înan ra yew qisim zî esto, Kitab de çinê yo la seba ke şima vajê qey Kitab ra yo, ziwanê xwu benê û anê Kitabî wanenê û vanê "Eno, qatê Homayî ra yo" la o qatê Homayî ra nîyo. Bi zanayiş vera Homayî de zûran kenê.

79. Tu beşero ke Homayî kitab, hukim [hîkmet] û pêxembertî daya ci, mimkun nîyo ke însanan ra vajo "Homayî caverdê, mi rê evdîtî bikerê." Eksê ci [vano] "Kitabo ke ma wanenê û mûsnenê gore bibê kesê rebanî."

80. Û şima rê emir nêkeno nêvano "Melekan û pêxemberan xwu rê bikerê îlah." Badê ke şima bibê misliman, o qet şima rê înkarî emir keno?

81. Û wextêk, Homayî pêxemberan ra soz girewt û va "Mi kitab ra û hîkmet ra bare da şima. Dima, gama ke yew pêxembero ke eyê destê şima de tesdîq keno bêro, bêguman gereka şima pê îman

biyarê û ci rê ardim bikerê. Şima qebûl kenê û enê wezîfeyê giranî gênê xwu mil?" Înan va "Ma qebûl kerd." [Homayî zî] va "Eke winî yo, şahid bên. Şima dir piya ez zî şahidan ra ya.

82. Êdî kam tiya ra pey ageyro, a ê fasiqî bi xwu yê."

83. Pêro kesê asmînan de û erd de, biwazê nêwazê, teslîmê Ey biyê û do biaçarnîyê Ey ser, eno hal de qey ê dînê Homayî ra teber sewbîna [dînî] wazenê?

84. Vaje "Ma bi Homayî, bi çiyo ke ma rê roniyayo, bi çiyo ke Îbrahîm, Yaqûb û lajanê Yaqûbî rê roniyayo; bi çiyo ke Rebê înan ra diyayo Mûsayî, Îsayî û pêxemberan[ê bînan] îman ard. Ma ferq nêkenê mabeynê înan ra tu yewî. Ma ancax teslîmbiyayan ra yê."

85. Û kam îslamî ra teber yewna dîn bigeyro, [wa bizano ke o dîn] esla ey ra qebûl nêbeno û axîret de zî o do ziyankaran ra bo.

86. Qey Homa yew qewmê ke, badê ke bawerî arda û şahidîtî kerda ke pêxember heq o, û ci rê delîlê eşkerayî zî ameyê la wurzeno înkar keno, do senî biyaro rayirê raştî ser? Homa qewmê zalimî nêbeno rayirê raştî ser.

87. Cezaya nînan ena ya ke, bêguman, lanetê Homayî û melekan û pêro însanan înan ser o yo.

88. Ê do enê [lanetî] de ebedî bimanê. Ezabê înan do nêro sistkerdiş û nêewnîyo rîyê înan ra.

89. Labelê, enê ra pey êyê ke tewbe kenê û îsleh benê tede nîyê. Bêguman Homa xefûr û rehîm o.

90. Bêguman tewbeyê înanê ke badê îmanardişî înkar kenê û înkarê xwu zêdnenê esla qebûl nêbeno. A enê, rayir ra vejîyayeyî bi xwu yê.

91. Herçî êyê ke înkar kenê û înkarî ser o mirenê, qasê dinya zerdan bidê zî, bêguman tu yewê înan ra kefaret qebûl nêbeno. Înan rê yew ezabo elîm esto û tu ardimkarê înan zî çinê yo.

92. Şima heta ke çiyê ke şima hes kenê ra [rayirê Homayî de] xerc nêkerê, şima nêeşkenê biresê hewlîye. Her çiyo ke şima xerc bikerê bêguman Homa ey baş zano.

93. Verî ke Tewrat roniyo, çiyo ke Îsraîlî nefsê xwu rê heram kerdê ra teber, pêro çiyê werdişî Benîîsraîlîyan rê helal bî. Vaje "Eke şima raşte vanê, dê haydê Tewratî biyarê û biwanê."
94. Êdî enê ra pey êyê ke derheqê Homayî de zûran werêbiyarê, ê zalimî bi xwu yê.
95. Vaje "Homayî raşte vata. A game, bibê tabiê dînê Îbrahîmê henîfî ke [o] muşrîkan ra nêbi."
96. Bêguman keyeyo ewilîn yê îbadetî ke semedê însanan awan biyo, Bekke de yo. [O] aleman rê çimeyê bereket û hîdayetî yo.
97. Tede delîlê eşkerayî estê û meqamê Îbrahîmî uca yo. Kam bikewo uca, emnîyet de yo. Êyê ke qewetê înan rayirê ci rê esto eke şêrê hec bikerê, însanan ser o yew heqê Homayî yo. Kam nankorî bikero, [wa bizano ke] bêguman Homa pêro aleman ra zengîntir o.
98. Vaje "Ey ehlê kitabî! Homa çiyê ke şima kenê ho vîneno, qey şima ayetanê Homayî înkar kenê?!"
99. Vaje "Ey ehlê kitabî! Şima hê şahid ê, qey şima lebitîyenê ke rayirê Homayî çewt nîşan bidê û bawermendan rayirê Homayî ra tadê? Çiyê ke şima kenê ra Homa xafil nîyo!"
100. Gelî mumînan! Eke şima înanê ke kitab diyayo înan ra yew qismî dima şêrê, îman ra dima şima açarnenê înkarî ser.
101. Ayetê Homayî hê şima rê yenê wendiş û pêxemberê Homayî zî şima miyan de yo, şima senî înkar kenê?! Kam pêt bi Homayî bigêro, bêguman o diyayo rayirê raştî ser.
102. Gelî mumînan! Teqwaya semedê Homayî senî îcab kena wina bibê wayirê teqwa û tenya sey misliman bimirê.
103. Pêro têdir pêt bi lakê Homayî bigêrê, yewbînan ra meaqitîyê û nîmeto ke Homayî dayo şima biyarê xwu vîr; ke wextêk, şima yewbînan rê dişmen bî, Ey qelbê şima bi yewbînan germ kerdî û şima bi nîmetê Ey biyî birayî. Şima leweyê yew çala adirî de bî, Ey şima aye ra xelisnayî. A Homa, ayetanê xwu şima rê wina beyan keno ke şima rayiro raşt bivînê.
104. Wa şima ra yew koma ke [însanan] dehwetê xeyrî kena, başîye emir kena û xirabîye men' kena bibo. A xelisîyayeyî enê bi xwu yê.

105. Mebê sey înanê ke, badê ke ayetê akerdeyî înan rê ameyî la dekewtî îxtîlaf û yewbînan ra aqitîyayî! A înan rê yew ezabo pîl esto.

106. A roje [tayê] rîyî benê sipî, [tayê] rîyî benê siya. Êyê ke rîyê înan beno siya ra [wina yeno vatiş]: "Badê ke şima îman ard, şima îmanê xwu înkar kerd, ne? De êdî, vera înkarkerdişê xwu de ezabî tehm bikerê!"

107. Û êyê ke rîyê înan beno sipî zî rehmetê Homayî de yê; ê tim uca manenê.

108. A enê, ayetê Homayî yê ke ma to rê heqîye ser o wanenê. Homa nêwazeno zilim bi aleman bikero.

109. Asmînan de û erd de çi esto, heme yê Homayî yê. Û pêro karî tenya ver bi Homayî açarnîyenê.

110. Şima umeto tewr xeyrin ê ke semedê însanan ameyê vetiş; şima başîye emir kenê, xirabîye ra men' kenê û îman bi Homayî anê. Eke ehlê kitabî zî îman biardêne, bêguman înan rê hîna xeyrin biyêne. Înan ra mumînî zî estê; [la] zafê înan fasiq ê.

111. Ê dejnayişê şima ra wetêr nêeşkenê yew zirar bidê şima ro. Eger wurzê şima dir şer bikerê, do peyê xwu bidê şima [û biremê]. Dima, înan rê ardim zî nêbeno.

112. Ê ça benê bibê, mohrê zîletî ginayo înan ro; la ehdê Homayî û ehdê însanan ne tede. Homa ro înan ameyo xezeb û [mohrê] miskîntî ginayo înan ro. Çimkî înan ayetê Homayî înkar kerdêne û bi neheqîye pêxemberî kiştêne. Û çimkî îsyankarî kerdêne û hed ra vejîyayne.

113. Heme eynî nîyê; miyanê ehlê kitabî de yew koma ke bişewe payanî ra vindena, şina secde û ayetanê Homayî wanena zî esta.

114. Ê, îman bi Homayî û roja axîretî anê; başîye emir kenê, xirabîye ra men' kenê û karanê xeyrinan de yewbînî dir reqabet kenê. A enê salihan ra yê.

115. Ê, çi xeyr bikerê înkar nêbeno. Û Homa bi muteqîyan baş zano.

116. Herçî êyê ke înkar kenê, ne malê înan ne ewladê înan vera

Homayî de tu feyde nêdanê înan. A enê hevalê adirî yê, uca de tim manenê.

117. Mîsalê malê înan ke ê heyatê ena dinya de xerc kenê maneno mîsalê yew seqemê wuşkî ke dano debirê yew qewmê ke nefsê xwu rê zilim keno ro û ey mehf keno. Homa bi înan zilim nêkeno la ê bi nefsê xwu zilim kenê.

118. Gelî mumînan! Sirrê xwu medê înanê ke şima ra nîyê, çimkî ê şima rê kerdişê xirabî de texsîr nêkenê, tim wazenê şima bikewê tengîye. Bixûdîya înan fekê înan ra rişîyena û çiyê ke sîneyê xwu de nimnenê hîna pîl o. Eger şima aqilê xwu bişixulnê, bêguman ma ayetê xwu şima rê beyan kerdî.

119. A şima kesê winasî yê ke înan ra hes kenê, la ê, şima îman bi heme kitaban anê zî, şima ra hes nêkenê. Wexto ke ê raştê şima yenê, vanê "Ma îman ard." La wexto ke tenya manenê, bixûdîya xwu ya vera şima ra, ê gaz danê engiştanê xwu ro. Vaje "Bixûdîya xwu de qehr bên!" Bêguman Homa baş bi zereyê sîneyan zano.

120. Eke yew hewle bireso şima, eno înan narehet keno. Eke yew xirabîye bêro şima ser de, enê rê keyfweş benê. Eger şima sebir bikerê û bibê wayirê teqwa, hîleyê înan nêeşkenê tu zirar bidê şima ro. Bêguman Homayî dor ro 'emelê înan girewto.

121. Û biyare xwu vîr ke, ti serê sibayî rew keyeyê xwu ra vejîyayî ke mumînan mewzîyanê herbî de ca bikerê. Bêguman Homa zî semî' û 'elîm bi.

122. Biyare xwu vîr, şima ra di komî tersayî û waşt apey ageyrê. Oxro ke Homa înan ser o paştgîr bi. Mumînî wa tenya tewekul bi Homayî bikerê.

123. Sond bo, gama ke şima zîlet de bî, Bedir de Homayî şima rê ardim kerd. Êdî bibê wayirê teqwa ke şima şukir bikerê.

124. Biyare xwu vîr ke, to mumînan ra va "Bi hîrê hezarî melekê ke ronayê, şima rê paştgîrîya Rebê şima qey bes nîya?"

125. Belê, şima sebir bikerê û bibê wayirê teqwa, eke ê nişka ra bêrê şima ser zî, Rebê şima bi panc hezarî melekanê nîşankerde şima rê ardim keno.

126. Û Homayî eno, tenya seba ke şima rê bibo yew mizgîne û qelbê şima pê mutmeîn bibo, kerd. Ardim tenya hetê Homayê ezîz û hekîmî ra yo.

127. Seba ke yew terefê înanê ke înkar kenê bişikno û ê hêvîya xwu bibirnê ageyrê şêrê, [Ey wina kerd].

128. Eno xisûs de çiyo ke ti bikerê çinê yo. [Homa] yan tewbeyê înan qebûl keno û înan efû keno, yan zî bi înan ezab dano antiş. Bêguman ê zalim ê.

129. Asmînan de û erd de çi esto, yê Homayî yo. O kamî biwazo efû keno, kamî biwazo ceza keno. Homa 'xefûr û rehîm o.

130. Gelî mumînan! Qat bi qat zêdnaye rîba mewerê. Bêemrîya Homayî ra xwu bipawê ke şima biresê xelasîye.

131. Û adiro ke înkarkerdoxan rê amade biyo ra xwu bipawê.

132. Homayî û pêxemberî rê îtaet bikerê ke şima rê merhemet bibo.

133. Vazbidê mexfîretê Rebê xwu û ceneto ke muteqîyan rê hedre biyo, ke hîrayîya ci [bi qasê] mabeynê asmînan û erdî ya.

134. Ê, hem hîrayî de hem tengîye de [malê xwu raya Homayî de] xerc kenê û hêrsê xwu qurtnenê û însanan efû kenê. Homa, înanê ke hewlîye kenê ra hes keno.

135. Û ê, wexto ke yew xirabîye kenê yan zî nefsê xwu rê zilim kenê Homayî anê xwu vîr û efûkerdişê guneyanê xwu wazenê. Bê Homayî kam eşkeno guneyan efû bikero? Ê, xetayanê ke kenê de bi zanayiş rike nêkenê.

136. A xelata înan hetê Rebê xwu ra efûbiyayiş û cenet ê, ke binê înan ra çemî herikîyenê û do tede ebedî bimanê. Ecrê xebatkaran çend weş o.

137. Şima ra ver zî gelek edetî ameyî û şiyî. Êdî rîyê erdî de bigeyrê û bivînê ke aqîbetê tekzîbkerdoxan dê hela senî biyo!

138. Eno, însanan rê yew beyanat û muteqîyan rê zî rehber û şîret o.

139. Xwu sist mekerê û mehzûn mebê; eke şima îman ardo, serkewte şima yê.

140. Eke yew derbe ginaya şima ro, derba winasî miheqeq ginaya qewmanê bînan ro zî. A ma rojan wina mabeynê însanan de

çarnenê. Eno, seba ke Homa şima miyan ra mumînan ciya bikero û şahidan bigêro [wina keno]. Homa zaliman ra hes nêkeno.

141. Û Homa, seba înanê ke îman ardo pak bikero û înkarkerdoxan mehf bikero [wina keno].

142. Homa heta ke şima ra êyê ke micadele kenê nêzano û êyê ke sebir kenê nêzano, şima vanê qey şima şinê cenet?

143. Û sond bo, şima hema ke raştê mergî nêameybî şima o waştêne. Nika şima o dî, la şima vindertê û ewnîyenê.

144. Muhemed tenya yew resûl o. Ey ra ver zî bêguman gelek resûlî ameyê û şiyê. Nika o bimiro yan zî bêro kiştiş, qey şima pehnîya xwu ser o apey ageyrenê? Kam apey ageyro, nêeşkeno tu zirar bido Homayî ro. Homa înanê ke şukir kenê xelat keno.

145. Heta ke îznê Homayî nêbo tu kes nêmireno; wextê ci diyar o, ameyo nuştiş. Kam sewabê dinya biwazo, ma ey ra danê ci. Û kam zî sewabê axîretî biwazo, ma ey ra danê ci. Ma şukirkerdoxan xelat kenê.

146. Û gelek pêxemberan, înan het de însanê rebanî, piya herb kerd û vera çiyê ke raya Homayî de ameyî înan sere de, înan sistî nêkerde, milê xwu ronêna. Homa înanê ke sebir kenê ra hes keno.

147. Û vateyê înan tenya eno bi: "Rebê ma! Ti guneyanê ma û karê ma de hed ra vejîyayişê ma efû bikere û linga ma pêt bide erd. Vera qewmê înkarkerdoxî de ma rê ardim bikere."

148. Bi eno qeyde, Homayî tewr başê nîmetê dinya û sewabê axîretî da înan. Çimkî Homa înanê ke hewlîye kenê ra hes keno.

149. Gelî mumînan! Eke şima înanê ke înkar kenê rê îtaet bikerê, ê şima apey açarnenê û şima benê zirarkerdoxan ra.

150. Nê! Wayirê şima tenya Homa yo. O, tewr xeyrinê ardimkerdoxan o.

151. Çiyê ke Homayî derheqê înan de tu delîl ronênayo, la seba ke êyê ke înkar kenê nînan Ey rê kenê şirîk, ma do ters bikerê zerrîya înan û cayo ke şinê zî adir o. Cayo ke zalimî şinê çend xirab o.

152. Bêguman Homayî wehdo ke dabi şima rê sadiq mend û şima bi îznê Ey ê şikitî. Labelê badê çiyo ke şima ci ra hes kerdêne [serkewtiş] nîşanê şima da, şima sistî kerde; axirî, şima der-

heqê emirî de minaqeşe kerd û şima bêemrîye kerde. Şima ra tayêne dinya waştêne, şima ra tayêne zî axîret. Dima, seba ke şima biceribno, şima înan ra açarnayî û şima efû kerdî. Homa mumînan rê wayirê lutifê zêdeyî yo.

153. Wextêk, pêxemberî pey ra veng da şima, la şima bêvindertiş ver bi koyî vazda, şima nêfetelîyayî nêewnîyayî tu kesî ra. Coka Homayî şima rê kederî ser o keder da ke şima seba çiyo ke destê şima ra şiyo û çiyo ke ameyo şima sere de, xemgîn nêbê. Homa 'emelê şima ra baş xeberdar o.

154. Dima, ê kederî ra pey, yew perdeyê emnîyetî ant şima ser û [enê ser o] qismêkê şima venijîyayî, qismêkê şima zî tenya kewtî etîrê canê xwu û sey edetê dewrê cahilîye, vera Homayî de kewtî gumanê neheqî miyan, va "Eno kar ra ma rê çiyêk çinê yo." Vaje "Pêro karî destê Homayî de yê." Ê, çiyo ke nêeşkenê to rê beyan bikerê, xwu zere de nimnenê û vanê "Eke eno kar ra ma rê çiyêk bibiyêne, ma tiya nêameyne kiştiş." Vaje "Eke şima keyeyê xwu de zî biyêne, êyê ke înan ser o kiştiş ameyo nuştiş, miheqeq do bivejîyayne û bişiyêne cayo ke tede kewtê. Homayî, seba çiyo ke sîneyê şima de yo vejo meydan û zerrîya şima pak bikero, [eno kerd]. Homa baş bi zereyê sîneyan zano.

155. Roja ke her di komî ameyî têvera, şima ra înanê ke verê xwu tada û remayî, tayê xetayê ke kerdbî ver tenya Şeytanî waştbi înan rayir ra bişeqetno. La bêguman Homayî ê efû kerdî. Çimkî Homa xefûr û helîm o.

156. Gelî mumînan! Mebê sey înanê ke înkar kenê, ke birayê înan rîyê erdî de şinê sefer yan zî şinê herb la ê derheqê înan de vanê "Eke ê ma het biyêne, nêmerdêne û nêameyne kiştiş." Homayî eno sey yew hesretî dekerd qelbê înan. O ke cûyêneno û mirêneno Homa yo. Û çiyê ke şima kenê Homa vîneno.

157. Eke şima raya Homayî de bêrê kiştiş yan zî bimirê, bêguman rehma Homayî çiyo ke înan arêdayo ra hîna xeyrin a.

158. Û eke şima bimirê zî bêrê kiştiş zî, helbet şima hizûrê Homayî de heşir benê.

159. Ti sayeyê rehmetê Homayî de vera înan de nerm têwgeyrayî. Eke ti yewo çors û zerrîwuşk biyêne, bêguman ê dorê to ra biyê-

ne vila şiyêne. Êdî ti înan efû bikere û semedê înan Homayî ra mexfîret biwaze. Derheqê karî de înan dir mişawere bikere. Eke to reyêk qirar da û ezim kerd zî, êdî Homayî rê tewekul bikere. Bêguman Homa înanê ke tewekul kenê ra hes keno.

160. Eger Homa şima rê ardim bikero, o ke zorê şima bibero çinê yo. Û eger şima bê ardim verdo, êdî kam eşkeno şima rê ardim bikero? Mumînî wa tenya Homayî rê tewekul bikerê.

161. Tu pêxember nêbeno ke [emanetî rê] xiyanet bikero. Kam xiyanet bikero, roja qîyametî, bi çiyo ke pê xiyanet kerdo dir piya yeno. Dima, kesba her kesî çi bo, bi temamî diyena ci. Û tu neheqîye bi kesî nêbena.

162. Gelo keso ke rizaya Homayî dima yo, beno sey kesê ke Homa ci rê ameyo xezeb û cayê ci cehenem o? O yew cayo çend xirab yê şiyayişî yo!

163. Ê qatê Homayî de derece bi derece yê. Homa 'emelê înan baş vîneno.

164. Sond bo ke Homayî bi înan miyan ra înan rê şirawitişê yew pêxemberî mumînan rê lutif kerd, ke O hem ayetanê [Homayî] înan rê waneno, hem înan pak keno, hem zî kitab û hîkmet mûsneno înan. Oxro ke verê cû ê yew delaleto eşkera de bî.

165. Û musîbeto ke ma di qatê ci ard înan sere de, eke ame şima sere de zî, qey şima vanê eno ça ra ame? Vaje "Eno nefsê şima bi xwu ra yo!" Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.

166-167. Û roja ke her di komî ameyî têvera de musebîto ke ame şima sere de, bi îznê Homayî bi ke mumînî bêrê zanayiş û êyê ke minafiqîye kenê vejîyê meydan. Wexto ke înan ra ame vatiş ke "Bêrê, yan raya Homayî de herb bikerê yan zî midafea bikerê" înan va "Eke ma bizanayne herb beno, bêguman ma şima dima ameyne." A roje, ê îman ra zêdeyêr nizdîyê înkarî bî. Çiyo ke qelbê înan de çinê yo, fekê înan vatêne. La çiyo ke înan zereyê xwu de nimitêne, Homa zaf baş zano.

168. Enê ê yê, ke xwu rê roniştbî la semedê birayanê xwu vatêne "Eger goşdarîya ma bikerdêne, nêameyne kiştiş." Vaje "Eke şima raştvatoxan ra yê, dê mergî xwu ra defa' bikerê!"

169. Êyê ke rayirê Homayî de kişîyenê merdeyan ra mehesibnê. Eksê ci, ê gane yê; qatê Rebê xwu de benê mezherê risqî.

170. Ê, bi çiyo ke Homayî lutfê xwu ra dayo înan benê şa û wazenê mizgîne bide înanê ke hema nêresayê înan ke, do înan rê yew ters çinê bo û mehzûn zî nêbê.

171. Û ê wazenê mizgîna nîmet û lutfê Homayî zî bidê ke Homa ecrê mumînan zîyan nêkeno.

172. Ê, badê ke birîndar biyî zî, dehwetê Homayî û pêxemberê ci rê îcabet kerd. Êyê ke karo baş kenê û benê wayirê teqwa rê ecrêko zaf pîl esto.

173. Ê, enê yê ke; gama ke şarî înan ra va "Bêguman însanî vera şima de ameyê pêser; înan ra bitersê" [la enê vateyî tenya] îmanê înan zêdna û înan va "Homa ma rê kafî yo; O, wekîlo tewr baş o."

174. Bi eno qeyde, bêke tu xirabîye bireso înan, bi nîmet û lutfê Homayî apey ageyrayî. Çimkî ê bibî tabiê rizaya Homayî. Bêguman wayirê lutfê pîlî Homa yo.

175. Bêguman o Şeytan, bi dostanê xwu şima dano tersnayiş. Eke şima mumîn ê, înan ra metersê, mi ra bitersê.

176. Û herçî êyê ke înkar de miraqebe kenê, wa to mehzûn nêkerê. Bêguman ê nêeşkenê tu zirar bidê Homayî ro. Homa wazeno axîret de yew bare nêdo înan û înan rê yew ezabo pîl esto.

177. Bêguman êyê ke vera îmanî de înkarî erînenê nêeşkenê tu zirar bidê Homayî ro. Û înan rê yew ezabo elîm esto.

178. Êyê ke înkar kenê wa nêvajê qey muhlet dayişê ma înan rê xeyrin o; tenya seba ke guneyê xwu bizêdnê ma muhlet danê. Helbet înan rê yew ezabo rezîl esto.

179. Homa, înanê ke îman ardo, halo ke şima tede yê de nêverdeno; başî ra xirabî aqitneno. Û Homa xeybî zî bi şima nêdano zanayiş. La Homa pêxemberanê xwu ra kamî biwazo weçîneno. A game, îman bi Homayî û pêxemberanê ci biyarê. Eger şima îman biyarê û bibê wayirê teqwa, şima rê yew ecro pîl esto.

180. Herçî êyê ke derheqê çiyo ke Homayî lutfê xwu ra dayo înan de çikûsîtî kenê, wa nêvajê qey eno înan rê xeyrin o, nê, eno înan rê xirabin o; roja qîyametî o pêşîyeno milê înan ro. Û heme

mîrasê asmînan û erdî yê Homayî yo. Homa 'emelê şima ra baş xeberdar o.

181. Homayî helbet vateyê înanê ke va "Bêguman Homa feqîr o, ma zengîn ê" şinawit. Ma hem çiyo ke înan vato û hem bi hawayêko neheq hetê înan ra kiştişê pêxemberan nusnenê û ma do vajê "Ezabê şewateyî tehm bikerê!

182. Eno [ezab] miqabilê ê yo, ke şima bi destê xwu şirawito." Homa evdanê xwu rê esla zilimkar nîyo.

183. Înan va "Homayî ma rê emir kerdo, heta ke yew qurbano ke adir ey weno nîyarê, îman bi tu pêxemberî meyarê." Vaje "Mi ra ver gelek pêxemberî bi ayetanê akerde û çiyo ke şima vanê ameyî. Eke şima raşt vanê, qey şima ê kiştî?"

184. Eger ê to bi zûrkerî îtham bikerê, to ra ver zî pêxemberanê ke ayetê akerdeyî, rîpelê bi hîkmet dekerdeyî û kitabo roşinkar ardbi zî bi zûrkerî îtham bibî.

185. Her nefs do mergî tehm bikero. La bêguman roja qîyametî ecrê şima bêkêmanî diyeno. Kam adir ra bêro dûrkerdiş û bişirawî-yo cenet, bêguman o resayo xelasîye. Û heyatê dinya zewqêko xapênayox ra teber çiyêk nîyo.

186. Sond bo ke şima do derheqê mal û canê xwu de îmtîhan bibê. Û bêguman şima do înanê ke şima ra ver kitab diyayo înan û muşrîkan ra gelek [qalê ke] merdimî xemgîn kenê bişinawê. La eger şima sebir bikerê û bibê wayirê teqwa, a enê çî ezm û qirardarîya şima [nîşan dan]ê.

187. Wextêk, gama ke Homayî înanê ke kitab diyayo înan ra soz girewt û va "Şima enê, miheqeq însanan rê îzeh kenê, şima ey nênimnenê." La înan, [sozo ke da] eşt xwu ra pey; bi tikêk sermaye o rot. Eno dayiş û girewtişê înan çend xirab o!

188. Êyê ke bi kerdeyanê xwu keyfweş benê û bi çiyo ke nêkerdo wazenê pesnê înan bêro dayiş, nêbo ke ti vajê qey ê ezab ra xelisîyenê; înan rê yew ezabo elîm esto.

189. Û hukimranîya asmînan û erdî, yê Homayî ya. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.

190. Bêguman xeliqnayişê asmînan û erdî de, cavurîyayişê roje û şewe de semedê înanê wayirê aqilî delîlî estê.

191. Ê, gama ke payanî ra yê, ronişte yê û kişte ser kewte yê, [tim] Homayî zikir kenê û xeliqnayişê asmînan û erdî ser o fikirîyenê, û vanê "Rebê ma! To enê bîlaheq nêxeliqnayê. Ti kêmanîyan ra munezeh ê. Ma ezabê adirî ra bipawe.

192. Rebê ma! Ti kamî bierzê adir, bêguman ti ey perîşan kenê. Û tu ardimkarê zaliman çinê yê.

193. Rebê ma! Bêguman ma şinawit ke yew nebî veng dano îmanî û vano "Îman bi Rebê xwu biyarê" û ma îman ard. Rebê ma! Êdî guneyanê ma efû bikere, xirabîyanê ma binimne û ruhê ma hewlan dir bigêre.

194. Rebê ma! Çiyê ke to bi wasitaya pêxemberanê xwu ma rê wehd kerdê zî bide ma. Û roja qîyametî ma mehzûn mekere. Çimkî ti wehdê xwu ra anêgeyrenê.

195. Rebî eno cewab da: "Ez şima ra 'emelê tu 'amilî vindî nêkena, wazenê camêrd yan cînî bo; şima heme yewbînan ra yê. Înanê ke hîcret kerd, êyê ke warê xwu ra ameyî vetiş, înanê ke raya mi de ezîyet dî, înênê ke herb kerd û êyê ke ameyî kiştiş... helbet ez xirabîyanê înan nimnena û qatê xwu ra sey sewabî ez înan dekena cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê. Û sewabo tewr rindek qatê Homayî de yo."

196. Şaristanan de geyrayişê înanê ke înkar kenê wa to nêxapêno!

197. [O] tikêk îstîfade yo. Dima, sitarê înan cehenem o. Uca yew cayo çend xirab o!

198. La herçî êyê wayirê teqwa, qatê Homayî de înan rê cenetê ke binê înan ra çemî herikîyenê estê, ê uca de ebedî manenê. Ena, qatê Homayî ra yew meymanperwerî ya. Û semedê hewlan çiyê ke qatê Homayî de estê hîna xeyrin ê.

199. Ehlê kitabî miyan ra êyê ke zerrî ra îman bi Homayî, çiyo ke şima rê ameyo û çiyo ke înan rê ameyo anê estê. Ê, ayetanê Homayî bi tikêk sermaye nêroşenê û qatê Rebê înan de mikafatê înan esto. Bêguman Homa hesabî zaf lez vîneno.

200. Gelî mumînan! Sebir bikerê û sebir de reqabet bikerê. Tim amade bê û bibê wayirê teqwa ke şima biresê xelasîye.

4-SÛREYA NÎSA

Medîne de nazil biya. Se û hewtay û şeş ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Rebê xwu ra bitersê, ke şima tek yew nefs ra xeliqnayî û ey ra zî hemsera ci; her diyan ra gelek camêrdî û cînîyî ardî meydan û vila kerdî. Homayî ra bitersê, ke şima nameyê ey ser o yewbînan ra çî wazenê û heqê merdimatîye rê rîayet bikerê. Bêguman, Homa şima ser o yew nêdar o.

2. Malê êtîman bidê înan; pakî bi pîsî mebedelnê. Malê înan demekerê miyanê malê xwu û mewerê; bêguman eno yew guneyo pîl o.

3. Û eke şima tersenê ke derheqê êtîman de şima do bêedaletî bikerê, cînîyê ke şima rê helal ê ra di heb, hîrê heb, çar heb marre bikerê. Eke şima tersenê ke şima do [mabeynê cînîyan de] bêedaletî bikerê, a game yewe marre bikerê; yan zî, qîmê xwu bi înanê binê destê xwu de biyarê. Seba ke şima neheqîye nêkerê, eno hîna minasib o.

4. Û mehîrê cînîyan tam bidê; eger ê keremê zerrîya xwu ra qismêkê ci şima rê bexş bikerê, şima eşkenê bi zerrweşî ey biwerê.

5. Malo ke Homayî şima rê kerdo çimeyê debare, medê destê aqilnuqsanan; bi ê înan weye bikerê, kincan bidê înan ra û înan ra qala weşe vajê.

6. Û heta ke resenê wextê zewacî êtîman biceribnê, eke şima biewnîyê ke reşît biyê, malê înan tavilî apey bidê înan. Bi terso ke do pîl bibê [û malê xwu apey bigêrê], bi îsrafkarî û bi ecele malê înan mewerê. Kam dewlemend bo, wa tenezul nêkero. Kam zî feqîr bo, wa erf û edetî gore biwero. Wexto ke şima malê înan apey danê zî, wa şima het şahidî bibê. Sey hesabdîyayox Homa şima ser o bes o.

7. Çiyo ke dadî û babî û eqrebayî verdenê ra camêrdan rê yew hîse esto. Çiyo ke dadî û babî û eqrebayî verdenê ra cînîyan rê zî yew hîse esto. Wazenê tay wazenê zaf, ci ra yew hîse ameyo abirnayiş.

8. Û wextê teqsîmkerdişê mîrasî de eke eqrebayî, êtîmî û feqîrî uca hazir bê, ey ra risq bidê înan zî û înan rê qala weşe vajê.

9. Êyê ke xwu dima tutanê zeîfan verdenê, senî derheqê înan de endîşe kenê, wa eynî endîşe derheqê halê êtîman de zî hîs bikerê. Êdî wa Homayî ra bitersê û kamcîn raşt a, wa aye vajê.

10. Herçî êyê ke bi neheqîye malê êtîman wenê, bêguman ê tenya pîzeyê xwu bi adir dekenê; xwura ê erzîyenê adirê gurrî miyan.

11. Homa derheqê tutanê şima de tewsîye keno ke [mîras de] hîseyê camêrdî qasê hîseyê di cînîyan o. Eke keynayî di ra zêdeyêr bê, hîrê ra yewê çiyo ke [merdeyî] verdayo, yê înan o. Eke tenya yew cînî bo, nîme[yê mîrasî] yê aye yo. Eke tutê kesê merdeyî estbê, her yewî rê şeş ra yew hîseyê malo ke xwu dima verdayo yê dadî û babîyê ci yo. Eke tutê ci çinê bê û dadî û babîyê ci bibê waris, hîseyê dadî hîrê ra yew o. Eke waye û birayê ci estbê, hîseyê dadî şeş ra yew o. [Eno barekerdiş] caardişê wesîya ke kerda û dayişê deynê merdeyî ra dima yo. Şima nêeşkenê bizanê ke hetê feydeyî ra babî yan tutanê şima ra kamcîn şima rê hîna nizdî yo. Enê [hukmî], hetê Homayî ra nusîyayê. Bêguman Homa 'elîm û hekîm o.

12. Eger tutê înan çinê bê, nîmeyê mîraso ke cînîyanê şima ra mendo, yê şima yo. Eger tutê înan estbê, çar ra yewê enê mîrasî yê şima yo. [Eno barekerdiş, helbet] caardişê wesîya ke cînîyanê şima kerda û dayişê deynê înan ra dima yo. Eger tutê şima çinê bê, çar ra yewê çiyo ke şima verdayo, yê înan o; tutê şima estbê, heşt ra yewê çiyo ke şima verdayo, yê înan o. [Ancîna, eno barekerdiş] caardişê wesîya ke şima kerda û dayişê deynê şima ra dima yo. Eger camêrd yan cînîya ke mîras verdena yew laj yan keynaya ci, babî û dadîya ci çinê bê, la yew waye yan birayê ci estbo, her yewî rê şeş ra yew keweno. Eke

way û birayî enê ra zêde bê, hîrê ra yewî rê şirîk ê. [Eno barekerdiş] bêke zirar bidiyo [warisan], caardişê wesîya ke biya û dayişê deynê înan ra dima yo. Enê heme tewsîyeyê Homayî yê. Helbet Homa 'elîm û helîm o.

13. Enê sînorê Homayî yê. Kam Homayî rê û pêxemberê ci rê îtaet bikero, Homa ey dekeno cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê û uca de ebedî maneno. A serkewtişo pîl eno yo.

14. Û kam zî Homayî û pêxemberê ci rê îsyankarî bikero û sînorê ke ronayê bivîyarno, ey dekeno adirî miyan û uca de ebedî maneno. Ey rê yew ezabo rezîl esto.

15. Û cînîyanê şima ra êyê ke fihûş kenê, xwu miyan ra çar şahidan biyarê. Eke ê şahidîye bikerê, êdî heta roja ke do merg bêro înan bigêro, yan heta ke Homa derheqê înan de yew rayir akero, înan keye de tepişê [veramedê teber].

16. Û şima [camêrdan] miyan ra êyê ke fihûş kenê, her diyan bidejnê. Eger tewbe bikerê û îsleh bibê, êdî înan ra fek veradê. Bêguman Homa tewab û rehîm o.

17. Qatê Homayî de tewbe[yo meqbûl) ancax tewbeyê înanê ke bi cahîltî xirabîye kenê û dima tavilî tewbe kenê yo. A Homa tewbeyê nînan qebûl keno. Homa 'elîm û hekîm o.

18. Tewbeyê înanê ke tim xirabîyan kenê la gama ke merg yeno verê berî, vanê "A mi nika tewbe kerd" û êyê ke sey înkarkerdox mirenê [meqbûl] nîyo. A ma înan rê axîret de yew ezabo giran hedre kerdo.

19. Gelî mumînan! Senî ke şima rê helal nîyo ke şima bi zor cînîyan rê bibê waris, eke înan yew bêheyatîya eşkera nêkerda, seba ke şima yew qismê çiyo ke dayo înan apey bigêrê zor medê înan ser; înan dir weş bivîyarnê. Û eger keyfê şima înan rê nêro, bizanê ke Homayî o çiyo ke keyfê şima ci rê nîno, beno ke kerdo wesîleyê gelek çiyê xeyrinî.

20. Û eger şima biwazê herinda yew cînî de yewna bigêrê û eke şima [sey mehîrî] bi baran mal dayo a yewine zî, tu çiyêk apey megêrê. Seba çiyo ke şima dayo apey bigêrê, qey şima do îftîra bikerê û bikewê yew guneyê eşkerayî miyan?

21. Û şima senî înan ra gênê? Hem şima înan dir piya bibî û hem zî înan şima ra yew sozo pêt girewtbi.

22. Û cînîyê ke babîyê şima înan dir zewicîyayo êdî şima înan dir mezewicîyê; la êyê ke verê cû biyê ne tede. Çimkî ena fehşîtî ya; yew rayiro îkrih û pîs o.

23. Dadîyê şima, keynayê şima, wayê şima, 'emê şima, xaltîyê şima, birarkeynayê şima, warkeynayê şima, dadîyê şima yê şitî, wayê şima yê şitî, dadîyê cînîyanê şima, keynayê cînîyanê ke şima înan dir piya biyê û keyeyê şima de yê, şima rê heram ê; eger şima ê marre kerdê la hema înan dir piya nêbiyê, girewtişê keynayanê înan de yew mehzûr çinê yo. Cînîyê lajanê ke sulbê şima ra yê û girewtişê di wayan têdir zî şima rê heram o; la çiyê ke verê cû biyê, ne tede. Bêguman Homa 'xefûr û rehîm o.

24. [Carîyeyê] ke şima wayir ê, ne tede, pêro cînîyê zewicîyayeyî [zî heram ê]. Eno emirê Homayî yo ke şima ser o ameyo nuştiş. La nînan ra teber, bi şerto ke şima wayirê îfetî bê û zîna nêkerê, bi malê xwu waştişê înan şima rê helal o. Êyê ke şima şinê nivîna înan, vera enê de sey yew heqê sabîtî mehîrê înan bidê. Badê ke mehîr diyar bibo, eke şima çiyêk ser o pê bikerê, şima rê yew gune çinê yo. Bêguman Homa 'elîm û hekîm o.

25. Şima ra o ke qewetê ey çinê yo yew cînîya azade ya mumîne dir bizewicîyo, wa keynayê ciwanî yê mumînî ke binê destê şima de yê ra yewe bigêro. Homa baştir bi îmanê şima zano. Şima mumînî heme yewbînan ra yê, êdî bi şerto ke îfetê xwu muhafeze bikerê, zîna nêkerê û bi nimitkî xwu rê dostik nêgêrê, bi destûrê wayirê înan, înan dir bizewicîyê û mehîrê înan zî erf û edetî gore bi weşikîye bidê. Badê zewicîyayişî, eke yew fihûş bikerê, nîmeyê cezaya cînîyanê azadan înan rê tetbîq bena. Eno, semedê înanê ke gune ra tersenê yo. La eke şima sebir bikerê, eno şima rê baştir o. Homa xefûr û rehîm o.

26. Homa wazeno şima rê beyan bikero, sunetê înanê şima ra verêrî nîşanê şima bido û tewbeyê şima qebûl bikero. Homa 'elîm û hekîm o.

27. Û Homa wazeno tewbeyê şima qebûl bikero. La êyê ke biyê tabiê şehwetê xwu, wazenê şima bikewê yew fehşîtîya pîle miyan.

28. Homa wazeno [barê şima] şenik bikero; [çimkî] însan zeîf ameyo xeliqnayiş.

29. Gelî mumînan! Malê yewbînan mabeynê xwu de bi neheqîye mewerê. La ticareto ke bi rizaya her di hetan beno, ne tede. Nefsê xwu helak mekerê. Bêguman Homa şima rê zaf birehm o.

30. Û herçî êyê ke bi zilim û dişmentî enê bikerê, [wa bizanê ke] ma ey erzenê adirî miyan; û eno Homayî rê zaf asan o.

31. Eger şima guneyê pîlî ke şima rê qedexe biyê ra xwu bipawê, ma guneyanê şima yê qijekan nimnenê û ma şima dekenê yew cayo keremdar.

32. Û [bi hesed] çim meverdê çiyo ke Homayî bi ey şima ra tayê tayêne ra serêr kerdê. Camêrdan rê çiyo ke kesb kenê ra yew bare esta, cînîyan rê zî çiyo ke kesb kenê ra yew bare esta. A game [xwu rê] Homayî ra lutfê ci biwazê. Oyo ke her çî baş zano bêguman Homa yo.

33. Ma şima her yew, çiyê ke dadî û babî û eqrebayan verdayê rê kerdî waris. Û bara kesê ke şima înan dir peymane ronaya zî bidê. Bêguman Homa her çî ser o şahid o.

34. Seba ke Homayî tayê tayêne ra serêr kerdê û camêrdî malê xwu ra xerc kenê, coka camêrdî pawitoxê cînîyan ê. Seba ke Homayî ê pawitê û xeyb de xwu pawenê, coka cînîyê salihî îtaetkar ê. Herçî cînîyê ke şima bêsedaqetîya înan ra endîşe kenê, înan rê şîretî bikerê, dima înan nivîna înan de tenya verdê û înan bişirawê. Û eger şima rê îtaet bikerê, êdî eleyhê înan de yewna rayir megeyrê. Bêguman Homa berz û pîl o.

35. Eger şima xeripîyayişê mabeynê înan ra bitersê, aîleya camêrdî ra yew hakem, aîleya cînî ra zî yew hakem bişirawê. Eke her di hetî biwazê virazê, Homa zî do mabeynê înan virazo. Bêguman Homa 'elîm û xebîr o.

36. Homayî rê evdîtî bikerê û tu çiyêk Ey rê mekerê şirîk. Dadî û babîyê xwu rê, eqrebayan rê, êtîman rê, feqîran rê, cîrananê nizdî û dûrî rê, hevalanê verê xwu rê, rayir de mendeyan rê û êyê ke binê destê şima de yê rê hewlîye bikerê. Bêguman Homa înanê ke kîbir kenê û fexir benê ra hes nêkeno.

37. Enê ê kesî yê ke çikûsîtî kenê û însanan rê zî çikûsîtî emir kenê û çiyo ke Homayî lutfê xwu yo hîra ra dayo înan zî nimnenê. [La ma zî] enê nankoran rê yew ezabo rezîl amade kerdo.

38. Û enê ê kesî yê ke îman bi Homayî û roja axîretî nêardo la semedê însanan rê numayişî malê xwu xerc kenê. Şeytan bibo hevalê kamî, [wa bizano ke] o yew hevalo çend xirab o!

39. Eger înan, îman bi Homayî û roja axîretî biardêne û risqo ke Homayî dayo înan ra xerc bikerdêne, qey se biyêne? Homa înan baş zano.

40. Bêguman Homa qasê zerre neheqîye nêkeno. Hewlîya ke şima kenê qat bi qat zêdneno û qatê xwu ra yew mikafato pîl dano.

41. Wexto ke ma her umetî ra yew şahid biyarê û to zî înan ser o bikerê şahid, do halê înan senî bo!

42. A roje, êyê ke înkar kenê û pêxemberî rê îsyankarî kenê do biwazê erd biqelişîyo û tede şêrê war û do nêeşkê tu xebere Homayî ra binimnê.

43. Gelî mumînan! Gama ke şima serxweş bê, heta ke şima bizanê şima hê vanê se, meşêrê nizdîyê nimajî. Eke şima cinûbet bê, raywanîye ne tede, heta ke şima xisûl nêgêrê, nimaj mekerê. Eger şima nêweş bê, yan raywanîye de bê, yan şima ra yew destawe ra bêro, yan zî şima cînî dir cima bibê û şima awe peyda nêkerê, o wext, bi yew herrîya pake teyemum bikerê; serûçimê xwu û destanê xwu mesih bikerê. Bêguman Homa zaf efûkar û xefûr o.

44. Qey to êyê ke kitab ra yew bare diyaya înan nêdî? Ê delaletî erînenê û wazenê şima zî rayirê delaletî ro şêrê.

45. Homa dişmenanê şima baştir zano. Sey dost zî Homa bes o, sey destegîr zî Homa bes o.

46. Cihûdan ra tayê estê ke kelîmeyan cayê înan ra semitnenê û vanê "Ma şinawit û vera ci de vejîyayî", "bişinawê la goş medê ci", "**Raîna** [wa çimê to ma ser o bo]" û bi tadayiş û çewtkerdişê ziwanê xwu êrîşê dînî kenê. Oxro ke înan bivatêne "Ma şinawit û îtaet kerd", "**Unzurna** [biewnîye ma ra]" eno înan

rê hîna xeyrin biyêne. Labelê seba ke înan înkar kerd, Homayî ê lanet kerdî. Tayê ne tede, êdî ê îman nêanê.

47. Ey kesê ke kitab diyayo şima! Hema ke ma tayê rîyî nêkerdê duz û verapey nêkerdê, yan zî, seke ma hevalê Sebtî lanet kerdbî hema ke şima lanet nêkerdê, îman bi enê biyarê ke ma sey tesdîqkerdoxê eyê şima het de şirawito. Emirê Homayî [helbet] ameyê ca.

48. Bêguman Homa, ci rê peydakerdişê şirîkan efû nêkeno. Enê ra teber kamî biwazo efû keno. Keso ke Homayî rê şirîkan peyda bikero, bêguman yew guneyo pîl û îftîra keno.

49. Gelo ti nêewnîyenê înanê ke wazenê nefsê xwu pak bivejê ra? Nexêr! Homa kamî biwazo înan pak vejeno û qasê mûyeke bi kesî neheqîye nêkeno.

50. Dê biewnîye, vera Homayî de senî zûran kenê! Sey yew guneyo eşkera, eno [înan rê] bes o.

51. Gelo to êyê ke kitab ra yew bare diyaya înan nêdî? Ê îman bi "Cibt" û "Taxût"î anê û semedê înanê ke înkar kenê zî vanê "Enê, înanê ke îman ardo ra zêdetir rayiro raşt de yê."

52. Homayî ê lanet kerdê. Homa kamî lanet bikero, êdî ti nêeşkenê ey rê yew ardimkar bivînê.

53. Qey hukimranîye de yew bara înan esta? Eke wina biyêne, înan qasê zerreyê dendike nêdayne însanan.

54. Gelo, çiyê ke Homayî keremê xwu ra dayê însanan, coka ê înan ra hesed kenê? Oxro ke ma kitab û hîkmet dabi keyeyê Îbrahîmî zî. Û ma yew hukimranîya pîle zî daybî înan.

55. Bi eno qeyde, înan ra tayêne bi ey îman ardbi, tayêne zî peyê xwu dabi ey. [Nînan rê] adiro har yê cehenemî bes o.

56. Bêguman ma do înanê ke ayetanê ma înkar kenê nizdî ra bierzê adir; posteyê înan çiqas bipeyşo, seba ke ezabî tehm bikerê, ma do posteyê înan bi sewbîna [posteyî] bibedelnê. Bêguman Homa ezîz û hekîm o.

57. La herçî êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, ma înan dekenê cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê, ê uca de

ebedî manenê; înan rê cînîyê pîrûpakî estê û ma înan dekenê yew verisnîya gurre.

58. Homa şima rê emir keno ke emanetan bidê ehlê ci û wexto ke şima mabeynê însanan de hukim danê bi edalet hukim bidê. Raşta ci, Homa bi enê çend weş şima rê şîretî keno! Bêguman Homa baş şinaweno û baş vîneno.

59. Gelî mumînan! Homayî rê îtaet bikerê. Pêxemberî rê zî îtaet bikerê. Û amirê ke şima ra yê rê zî. Eger şima derheqê çiyêk de kewtî îxtîlaf, eke şima birra zî îman bi Homayî û roja axîretî ardo, êdî ê çiyî Homayî û resûlê ci rê biberê. Eno hîna xeyrin û hetê netîceyî ra zî hîna rindek o.

60. Gelo ti înanê ke vanê qey tenya îman bi eyê ke to rê nazil biyo û bi êyê ke înanê to ra verî rê nazil biyê ardo la wazenê sey hekemî muracatê Taxûtî bikerê nêvînenê? Oxro ke înan rê emir bibi ke ê ey înkar bikerê. Xwura Şeytan zî wazeno înan başebaş rayir ra vejo.

61. Û wexto ke înan ra bêro vatiş ke "Bêrê çiyo ke Homayî nazil kerdo û [dînê] pêxemberê ey ser", ti ewnîyenê ke ê to ra bi temamî dûr kewenê.

62. Labelê çiyê ke înan bi destê xwu kerdê ver eke yew musîbet bêro înan sere de, senî tavilî yenê to het û bi nameyê Homayî sond wanenê, vanê "Ma tenya waşt hewlîye bikerê û înan werê biyarê!"

63. A enê ê kesî yê ke Homa zano qelbê înan de çi esto. A game goş mede înan. Înan rê nesîhet bikere û înan rê derheqê nefsê înan de vateyê ke înan ser o tesîr kenê vaje.

64. Û ma tu pêxember, seba ke bi îznê Homayî ey rê îtaet bibo ra teber semedê sewbîna amancî nêşirawit. Wexto ke înan nefsê xwu rê zilim kerd, eke biameyne to het û biwaştêne Homa guneyanê înan efû bikero û pêxemberî zî înan rê mexfîret biwaştêne, înan do bidîyêne ke Homa helbet tewbeyan qebûl keno û zaf birehm o.

65. Nexêr! Sond bo bi Rebê to, ê heta ke derheqê çiyê ke mabeynê xwu de kewtê îxtîlaf de to nêkerê hakem û dima zî bi yew

teslîmîyeto tam teslîmê hukmo ke to dayo nêbê, înan îman nêardo.

66. Eger ma înan rê binuştêne bivatêne "Nefsê xwu bikişê" yan zî "Warê xwu ra vejîyê" zaf tayê înan ne tede, înan eno nêkerdêne. La eke çiyo ke înan rê şîret bibi bikerdêne, helbet [eno] înan rê baştir bi û sebatê înan pêt biyêne.

67. O wext ma qatê xwu ra yew ecro pîl dayne înan.

68. Û ma ê dayne yew rayirê raştî ser.

69. Û kam Homayî rê û pêxemberî rê îtaet bikero, a enê pêxemberanê ke Homayî nîmet dayo înan, sidîqan, şehîdan û kesanê salihan dir ê. Enê hevalê çend baş ê.

70. Eno lutif Homayî ra yo. Û sey zanayox Homa bes o.

71. Gelî mumînan! Hezrê xwu bivînê û yan birr bi birr yan zî pêro piya şêrê herb.

72. Şima miyan de tayê kesî giran têwgeyrenê; eger yew musîbet bêro şima sere de, vanê "Bêguman Homayî mi rê lutif kerd ke ez verê înan de hedre nêbiya."

73. Û eger Homayî ra şima rê yew lutif bêro, ena rey zî, seke mabeynê şima û înan de tu dostanî çinê biya, vanê "Werrekna ez zî înan dir biyêne ke mi yew serkewtişo pîl qezenc bikerdêne."

74. A game, êyê ke fek heyatê dinya ra veradanê û heyatî axîretî tercîh kenê, wa raya Homayî de herb bikerê. Kam raya Homayî de herb bikero û bimiro yan zî xalib bêro, ma nizdî ra yew mikafato pîl danê ci.

75. Qey şima raya Homayî de semedê camêrdan û cînîyan û tutanê reben û zeîfan herb nêkenê ke ê hê vanê "Ey Rebê ma! Ma enê şaristanê ke şarê ci zalim o ra veje û qatê xwu ra ma rê yew wayir bişirawe, qatê xwu ra ma rê yew ardimkar bişirawe."

76. Înanê ke îman ardo raya Homayî de herb kenê la êyê ke înkar kenê raya Taxûtî de herb kenê. A game, vera dostanê Şeytanî de herb bikerê. Bêguman hîleyê Şeytanî qels o.

77. Gelo to înanê ke înan ra amebi vatiş ke "destê xwu [herb ra] biancê, nimaj bikerê, zekat bidê" nêdî? Dima, eke herb înan rê ame nuştiş, înan ra qismêk seke Homayî ra bitersê wina însa-

nan ra tersayî, heta ke bi yew terso hîna pîl va "Rebî! To çi ra ma rê herb nuşt? De to heta yew demo nizdî taloq bikerdêne!" Vaje "Menfîetê dinya çiyêk nîyo. Semedê muteqîyan axîret hîna xeyrin o. Û qasê mûyeke şima rê neheqîye nêbena."

78. Şima ça benê bibên, eke şima bircanê zaf mehkeman de bê zî, ancî merg şima qefelneno. Eger înan rê yew hewlîye bêro, vanê "Ena Homayî ra ya." Eke yew xirabî bêro, vanê "Eno, rîyê to ra yo." Vaje "Heme hetê Homayî ra yê." Se biyo bi enê qewmî ke vate ra fam nêkeno!

79. Çi hewlîya ke to rê yena, Homayî ra ya; çi xirabîya ke to rê yena zî nefsê to ra ya. Ma ti sey yew pêxember însanan rê şirawitî. Sey şahid Homa bes o.

80. Kam pêxemberî rê îtaet bikero, bêguman seke Homayî rê îtaet kerdo û kam zî verê xwu tado, [wa bizano ke] ma ti înan ser o nobedar nêşirawitê.

81. Vanê "Ma îtaet kerd" la gama ke verê to ra şinê, înan ra qismêk eksê çiyê ke to vatê tesewur kenê. Homa çiyê ke ê bi nimitkî û bişewe tesewur kenê nusneno. Ti goş mede înan û Homayî rê tewekul bikere. Sey destegîr Homa bes o.

82. Qey ê hema zî Quranî ser o tefekur nêkenê? Eger o Homayî ra teber hetê sewbîna kesî ra biyêne, înan helbet tede gelek îxtîlafê pîlî dîyêne.

83. Eke înan rê yew xebera emnîyet yan tersî ra eleqedar bêro, aye vila kenê. La eke aye pêxemberî rê yan zî xwu miyan ra kesanê wayirê selahîyetî rê biberê, helbet înan miyan ra tayêne mahîyetê a xebere fam kerdêne. Eke şima rê lutif û merhemetê Homayî nêbiyêne, şima ra qismêko tay ne tede, şima Şeytanî dima şiyêne.

84. A game, ti raya Homayî de herb bikere; çimkî ti nefsê xwu ra teber kesî ra mesûl nîyê. Bawermendan zî teşwîq bikere; hêvî a ya ke Homa hêzê înkarkerdoxan bişikno. Bêguman zordayişê Homayî hîna şedîd o; cezaya ci zî hîna şedîd a.

85. Kam yew karê başî rê mabeynkarîye bikero, sewabê ê karî ra ci rê yew bare esta. Û kam zî yew karê xirabî rê mabeynkarîye bikero, ey ra zî ci rê yew bare esta. Homa her çî ser o nêdar o.

86. Û wexto ke silam diyeno şima, ê silamî ra hîna rindêr silam bidê, yan zî seyci miqabele bikerê. Bêguman Homa her çî hesab keno.

87. Homayo ke bê ey tu îlah çinê yo, roja qîyametî ke tu şibhê tede çinê yo de helbet şima ano pêser. Kam Homayî ra hîna raştvatox o?

88. Se bi ke şima derheqê minafiqan de biyî di birrî? Oxro ke Homayî, çiyo ke înan kerdo ver, ê sernixûn kerdê. Qey şima wazenê êyê ke Homayî ê berdê delalet biyarê rayirê raştî ser? Homa yewî bibero delalet, êdî şima nêeşkenê ci rê yew rayir bivînê!

89. Senî ke înan înkar kerdo, wazenê şima zî înkar bikerê ke înan dir bibê seypê. Eno semed ra, heta ke ê raya Homayî de hîcret nêkerê înan ra tu kesî xwu rê mekerê wayir. Eke înan verê xwu tada, şima ê kamca dîyî, biqefilnê û bikişê; înan ra tu kesî ne xwu rê bikerê wayir ne zî ardimkar.

90. Labelê înanê ke xwu eşto bextê yew qewmê ke mabeynê şima û înan de peymane esta, yan zî, êyê ke şima dir zî qewmê xwu dir zî herbkerdişî ra aciz biyê û xwu eşto bextê şima, ne tede. Eke Homayî biwaştêne, ê zî miseletê şima kerdêne û înan şima dir herb kerdêne. A game, eke ê xwu bidê yew kîşte, şima dir herb nêkerê û sulh biwazê, êdî Homa destûr nêdano ke şima eleyhê înan de yew rayir bigêrê.

91. Şima do sewbîna kesan zî bivînê ke ê hem wazenê şima ra emîn bê, hem qewmê xwu ra emîn bê. Çi gama ke enê semedê fitneyî bêrê berdiş, sereyî ser dekewenê miyanê ci. Eke enê şima ra dûrî nêvinderê, nêwazê şima dir miyanê sulhî de bicûyê û destê xwu [herb ra] nêancê, şima ê ça dîyî, biqefilnê û bikişê. A vera nînan de, ma yew selahîyeto wina akerde da şima.

92. Bi xeletî ne tede, yew mumîn nêeşkeno yewna mumînî bikişo. Kam bi xeletî yew mumînî bikişo, yew koleyî azad keno û heqê gunî dano aîleya ci; la eke efû bibo, eno ne tede. Eke mumîn yew qebîlaya ke dişmenê şima ya ra bo, kiştox yew koleyê

mumînî azad keno. Eke kiştox, yew qebîlaya ke mabeynê şima û înan de peymane esta ra bo, heqê gunî dano aîleya ci û yew koleyê mumînî azad keno. Oyo ke enê rê îmkanê ci çinê bo, seba ke hetê Homayî ra tewbeyê ci qebûl bibo, di aşmî pêsero roje gêno. Homa 'elîm û hekîm o.

93. Û kam qesten yew mumînî bikişo cezaya ci cehenem o, tede ebedî maneno. Homa ey rê ameyo xezeb, o lanet kerdo û ey rê yew ezabo pîl hedre kerdo.

94. Gelî mumînan! Wexto ke şima raya Homayî de şinê herb, bigoşdarê û fam bikerê. Keso ke silam bido şima ra mevajê "Ti mumîn nîyê" û mekewê menfîeto miwaqet yê dinya dima. Çimkî qatê Homayî de gelek xenîmetî estê. Axir, verê cû şima zî wina bî, la Homayî şima rê lutif kerd. A game baş bigoşdarê û fam bikerê. Bêguman Homa her 'emelê şima ra xeberdar o.

95-96. Mumînan ra êyê ke -mazeretê înan esto ne tede- ronişenê û êyê ke raya Homayî de bi mal û canê xwu cîhad kenê nêbenê seypê. Homa, înanê ke bi mal û canê xwu cîhad kenê, hetê derece ra înanê ke cîhad ra apey manenê ra serêr kerdê. Homayî hemîne rê tewr başê ci wehd kerdo. La Homayî mucahîdan rê qatê xwu ra dereceyî, mexfîret û rehmet û bi yew mikafato pîl êyê ke cîhad ra apey manenê ra serêr kerdê. Homa xefûr û rehîm o.

97. Melekî gama ke ruhê înanê ke zilim bi xwu kerdo gênê, înan ra vanê "Şima çi kar kerdêne?" Ê zî vanê "Ma rîyê erdî de kesê zeîfî bî." Melekî vanê "Qey erdê Homayî hîra nêbi? Şima uca ra hîcret bikerdêne." A cayê vindertişê nînan cehenem o; uca yew cayo çend xirab o.

98. Labelê camêrdî, cînîyî û tutê heqîqeten zeîfî ke hîcretî rê qewetê înan çinê biyo, ne tede.

99. Hêvî a ya ke Homa nînan efû bikero. Çimkî Homa efûkar û xefûr o.

100. Kam raya Homayî de hîcret bikero, rîyê erdî de zaf cayanê şiyayişî û zaf zî hîrayîye vîneno. Û kam zî qey Homayî û pêxemberê ci hîcret bikero û keyeyê xwu ra vejîyo la dima merg ey

biqefelno, bêguman mikafatê ci aîdê Homayî yo. Homa xefûr û rehîm o.

101. Wexto ke şima rîyê erdî de geyrenê, eke şima bitersê ke bêbawerî miheqeq do yew xirabîye bi şima bikerê, kilmkerdişê nimajî de şima rê yew gune çinê yo. Bêguman bêbawerî eşkera dişmenê şima yê.

102. Û wexto ke ti zî înan miyan de bê û bi înan nimaj bidê kerdiş, wa înan ra tayê to dir wurzê û çekanê xwu zî bigêrê. Gama ke enê şinê secde, wa êyê bînî şêrê hetê pey. Û dima, înanê ke nimaj nêkerdo, wa bêrê û to dir nimaj bikerê. Wa bi îhtîyat bên û çekanê xwu zî bigêrê. Êyê ke înkar kenê, vanê werekna şima çekan û teftalê xwu ra xafil bê, nişka ra bigêrê şima ser de. Eke şima variş ra zehmetî biancê yan zî şima nêweş bikewê, ronayişê çekan de yew mehzûr çinê yo. La ancî zî bi îhtîyat bên [tedbîrê xwu bigêrê]. Bêguman Homayî înkarkerdoxan rê yew ezabo rezîl amade kerdo.

103. Eke şima nimaj kerd zî, payanî ra, ronişte yan kiştakewte, tim Homayî zikir bikerê. Û eke şima resayî emnîyet, nimajî tam bikerê. Çimkî nimaj bi wextanê diyaran mumînan ser o nusîyayo.

104. Teqîbkerdişê ê qewmî de xwu sist megêrê. Eke şima dej ancenê, ê zî sey şima dej ancenê. Û çiyo ke ê nêeşkenê Homayî ra hêvî bikerê şima hêvî kenê. Homa 'elîm û hekîm o.

105. Bêguman ma to rê kitab heqîye ser o nazil kerd ke mabeynê însanan de bi hawayo ke Homayî mûsnayo to, ti hukim bidê; a game, nêbo ke ti xayinan midafea bikerê!

106. Û Homayî ra mexfîret biwaze. Bêguman Homa xefûr û rehîm o.

107. Ti înanê ke nefsê xwu rê xiyanet kenê midafea mekere. Bêguman Homa xiyanetkarê ke dekewtê gunekarîye ra hes nêkeno.

108. Ê însanan ra nimnenê la nêeşkenê Homayî ra binimnê. O, gama ke ê bi şewe vateyê ke ci ra razî nîyo tesewur kenê, înan dir o. Çimkî Homayî dorê 'emelê înan girewto.

109. Ma vajê ke şima heyatê dinya de ê midafea kerdî, eyla roja qîyametî kam vera Homayî de înan midafea keno yan zî kam înan rê beno wekîl?

110. Kam yew xirabîye bikero yan nefsê xwu rê zilim bikero û dima Homayî ra mexfîret biwazo, Homayî xefûr û rehîm vîneno.

111. Kam yew gune bikero miheqeq eleyhê nefsê xwu de kerdo. Homa 'elîm û hekîm o.

112. Kam yew xeta yan yew gune bikero û dima bierzo yewê bêguneyî ser, êdî ey îftîra kerda û yew guneyo eşkera wegirewto.

113. Eke lutfê Homayî û to rê merhemetê ci nêbiyêne, înan ra yew kome kerdêne ke to rayir ra vejo. Labelê ê tenya xwu rayir ra vejenê, nêeşkenê tu zirar bidê to. Û Homayî to rê kitab û hîkmet nazil kerdo, çiyê ke to nêzanayne, mûsnayê to. To ser o lutfê Homayî zaf pîl o.

114. Zafê kombiyayişanê înanê nimitkî de xeyr çinê yo; la eke yew biwazo sedeqe bido, yew hewlîye bikero yan mabeynê însanan virazo, ne tede. Kam sirf qey rizaya Homayî nînan bikero, ma yew mikafato pîl danê ci.

115. Kam badê ke ci rê rayiro raşt diyar bibo vera pêxemberî de vejîyo û rayirê mumînan ra teber sewbîna rayir bigêro, ma ey danê [rayiro ke] ageyrayo ser û ma ey dekenê cehenem; uca yew cayo çend xirab yê mendişî yo.

116. Bêguman Homa, ci rê peydakerdişê şirîkan nêxeferneno; enê ra teber, kamî biwazo xeferneno. Kam Homayî rê şirîkan peyda bikero, o bi xerifîyayiş rayir ra zaf dûrî kewto.

117. Ê Ey caverdanê û tayê makîyan rê îbadet kenê la Şeytanê înadinî ra teber kesî rê îbadet nêkenê.

118. Homayî o lanet kerdo û [ey zî] vato "Sond bo ke ez evdanê to ra yew bare xwu rê gêna!

119. Ez miheqeq înan rayir ra vejena, dekena miyanê wehmî û înan rê emir kena ke goşê heywanan biqelişnê. Û ez înan rê emir kena ke çiyo ke Homayî xeliqnayo bivurnê." Kam herinda Homayî de Şeytanî xwu rê bikero wayir, helbet o eşkera ginayo xusran ro.

120. Soz dano înan, hêvî dano. La sozê Şeytanî xapênayiş ra teber çiyêk nîyo.

121. A cayo ke enê şinê, cehenem o; û ê esla uca ra yew [rayirê] remayişî zî nêvînenê.

122. Ma înanê ke îman anê û 'emelo salih kenê zî dekenê cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê û uca de ê ebedî manenê. Eno wehdo heq yê Homayî yo. Kam Homayî ra hîna raştvatox o?

123. Ne wehmê şima ne zî wehmê ehlê kitabî gore yo. Kam yew xirabîye bikero bi aye ceza beno. O kes Homayî ra teber xwu rê ne yew wayir, ne yew destegîr vîneno.

124. Camêrd yan cînî, kam bi bawerkerdiş 'emelo salih bikero, a enê kesî şinê cenet û qasê zerre neheqîye nêvînenê.

125. Dînê kamî dînê kesê ke bi samîmîyet xwu teslîmê Homayî kerdo û biyo tabiê dîno raşt yê Îbrahîmî ra hîna rindek o? Homayî Îbrahîm xwu rê kerdbi dost.

126. Her çiyo asmînan de û her çiyo erd de, heme yê Homayî yê. Û [qudretê] Homayî dorê her çî girewto.

127. Derheqê cînîyan de to ra fitwa wazenê. Vaje "Homa bi wasitaya ayetê ke kitab de yenê wendiş derheqê înan de fitwa dano şima. Cînîyê êtîmî ke şima rîayetê hiqûqê înan nêkerdo la şima wazenê înan dir bizewicîyê û derheqê tutanê zeîfan de û êtîman rê bi edalet têwbigeyrê. Şima çi xeyr bikerê, bêguman Homa ey baş zano.

128. Eke yew cînî bêxulqî yan zî aye ra verê xwu tadayişê mêrdeyê xwu ra endîşe bikero, bi werêardiş viraştişê mabeynê her diyan de yew gune çinê yo; sulh daîma baş o. Nefs[ê însanî] xulqîyetê xwu ra hesedî rê hedre yo. La eke şima baş têwbigeyrê û bibê wayirê teqwa, bêguman Homa 'emelê şima ra xeberdar beno.

129. Şima çiqas biwazê zî şima nêeşkenê mabeynê cînîyan de edalet biyarê ca. A game, bi temamî zerrî medê [yewe û] aya bîne mueleq de meverdê. Eke şima mebeynê xwu weş bikerê û bibê wayirê teqwa, bêguman Homa xefûr û rehîm o.

130. Eke yewbînan veradê, Homa bi nîmetê xwu yo zêde her yewê înan dewlemend keno. Homa wasi' û hekîm o.

131. Her çiyo asmînan de û her çiyo erd de, heme yê Homayî yê. Sond bo ke ma hem înanê ke şima ra ver kitab diyayo înan û hem zî şima rê tewsîye kerd ke bêemrîya Homayî mekerê. Eger şima înkar bikerê, bêguman her çiyo asmînan de û her çiyo erd de, heme yê Homayî yê. Homa dewlemend û layiqê hemdî yo.

132. Her çiyo asmînan de û her çiyo erd de, heme yê Homayî yê. Sey wekîl Homa bes o.

133. Eke Homa biwazo, gelî însanan, şima çinê keno û tayê bînan ano. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.

134. Kam sewabê dinya biwazo, [wa bizano ke] sewabê dinya zî, yê axîretî zî qatê Homayî de yo. Homa baş şinawitox û baş vînayox o.

135. Gelî mumînan! Eger eleyhê şima, dadî û babîyê şima û eqrebayanê şima de bo zî, qey Homayî şahidîye bikerê; eke zengîn yan feqîr bê zî, Homa înan ra hîna nizdî yo. A game, edalet ra amegeyrê û nefsê xwu dima meşêrê. Gama ke şima şahidîye kenê, eger şima tadê û çewt bikerê yan şima bitersê, bêguman Homa 'emelê şima ra baş xeberdar o.

136. Gelî mumînan! Îman bi Homayî, pêxemberê ci, kitabo ke pêxemberê xwu rê şirawito û kitabê ke verê cû şirawitê biyarê. Kam Homayî, melekanê ci, kitabanê ci, pêxemberanê ci û roja axîretî înkar bikero, o bi xerifîyayiş rayir ra zaf dûrî kewto.

137. Herçî êyê ke îman anê û dima înkar kenê, dima ancî îman anê û tekrar înkar kenê, dima zî înkarê xwu zêdnenê; bêguman Homa ne înan mexfîret keno, ne zî beno rayirê raştî ser.

138. Mizgîne bide minafiqan ke înan rê yew ezabo elîm esto!

139. Êyê ke mumînan caverdenê û bêbaweran xwu rê kenê wayir, qey verê înan de îzet geyrenê? Bêguman îzet aîdê Homayî yo.

140. Kitab de şima rê eno nazil kerdo: "Gama ke şima şinawit ke ayetanê Homayî înkar kenê û bi înan tinaz kenê, heta ke ê yewna çî qisey nêkerê, înan dir romenişê; nêke, şima zî benê înan ra!" Oyo ke heme minafiqan û bêbaweran cehenem de kom keno, bêguman Homa yo.

141. Ê tim ewnîyenê şima ra. Eger yew serkewtiş hetê Homayî ra bibo nisîbê şima, vanê "Qey ma zî şima dir nêbî?" Û eger yew nisîbê bêbaweran bibo, [ena rey] vanê "Qey ma zî hetê şima nêkerd û şima mumînan ra nêpawitî?" Homa roja qîyametî mabeynê şima de hukim dano û vera mumînan de tu rayir nêdano bêbaweran.

142. Bêguman minafiqî xebitîyenê ke Homayî bixapênê la O wina keno ke ê tenya xwu bixapênê. Ê gama ke wurzenê nimaj, bêzerrî wurzenê û xwu nawnenê însanan. Homayî zî, zaf tay zikir kenê.

143. Eno mabeyn de şinê û yenê; ne înan rê, ne nînan rê. Ti nêeşkenê keso ke Homayî o rayir ra veto rê yew rayir bivînê.

144. Gelî mumînan! Mumînan cameverdê û bêbaweran xwu rê mekerê wayir. Qey şima wazenê eleyhê xwu de yew delîlo akerde bidê Homayî?

145. Raşta ci, minafiqî tebeqeyê tewr binîn yê adirî de yê. Û ti nêeşkenê înan rê yew ardimkar zî bivînê.

146. Labelê êyê ke tewbe kenê, halê xwu raşt kenê, bi kitabê Homayî gênê û dînî tenya kenê mehxsûsê Homayî, ne tede. A enê, mumînan dir piya yê. Homa nizdî ra yew mikafato pîl dano mumînan.

147. Eger şima şukir bikerê û îman biyarê, qey Homa ezab bi şima bikero? Homa cewabê şukrî baş dano û zanaye yo.

148. Homa bi eşkerayî vatişê qala xirabe ra hes nêkeno, la êyê ke zilim bi înan beno, ne tede. Bêguman Homa semî' û 'elîm o.

149. Eke şima yew hewlîye eşkera bikerê yan binimnê, yan zî yew xirabîye efû bikerê, Homa zî 'xefûr û qedîr o.

150-151. Êyê ke Homayî û pêxemberanê ci înkar kenê, wazenê ciyatî dekerê mabeynê Homayî û pêxemberanê ci, vanê "Ma tayêne ra bawer kenê, tayêne zî înkar kenê" û wazenê mabeynê enê de yew rayir bigêrê. A enê, bêbawerê raştîn ê. Ma zî bêbaweran rê yew ezabo rezîl amade kerdo.

152. Û herçî êyê ke îman bi Homayî û pêxemberanê ci anê û ciyatî denêkenê mabeynê înan ra tu yewî; Homa nizdî ra mikafatê nînan dano. Homa 'xefûr û rehîm o.

153. Ehlê kitabî to ra wazenê ke ti înan rê asmîn ra yew kitab ronê. Bêguman înan enê ra hîna pîlêr Mûsayî ra zî waştbi û vatbi "Homayî eşkera nîşanê ma bide." Zilmê înan ra tavilî virsoyî da înan ro. Dima, înan rê hende delîlê akerdeyî ameyî, la înan golike [xwu rê îlah] girewte. Axirî, ma enê ra zî vîyartî û ma yew seltenet da Mûsayî.

154. Seba ke yew sozo pêt bidê, ma Tûr înan ser o berz kerd û ma va "Sereyê xwu çewt bikerê û dekewê zere." Ma va "[Roja] Sebtî de hed ra mevejîyê." Û ma înan ra yew sozo pêt girewt.

155. Seba ke sozê xwu ra ageyrayî, ayetê Homayî înkar kerdî, pêxemberî bi neheqîye kiştî û va "Qelbê ma muhafeze de yo", belê, înkarê înan ver Homayî mohr da qelbê înan ro. Zaf tayê înan ne tede, êdî ê îman nêanê.

156-157. Seba ke înan înkar kerd û yew îftîraya pîle eşte Meryeme ser, û seba ke înan va "Bêguman ma pêxemberê Homayî Mesîh Îsayo lajê Meryeme kişt." Oxro ke înan o nêkiştbi û nêdabi çarmix ro, feqet înan rê wina nîşan diyabi. Êyê ke derheqê ey de kewenê îxtîlaf, ena mesela de dekewtê yew şibhe. Tu zanayişê înan eno xisûs de çinê yo; tenya xwu rê zen kenê. Înan qetîyen o nêkişt.

158. Nexêr, Homayî O berz kerd xwu het. Homa ezîz û hekîm o.

159. Û sond bo ke ehlê kitabî ra her yew, verî ke bimiro, miheqeq do îman bi Ey biyaro. Roja qîyametî, O do eleyhê înan de şahidîye bikero.

160. Zilmo ke kenê ver û seba ke zaf însanan rayirê Homayî ra açarnenê, çiyê pîrûpakî ke ma verê cû helal kerdbî, ma cihûdan rê qedexe kerdî.

161. Seba ke rîba gênê û bi neheqîye malê însanan wenê, înan ra êyê ke înkar kenê rê ma yew ezabo elîm hedre kerd.

162. Labelê înan miyan ra êyê ke îlim de aver şiyê û îman bi çiyo ke to rê nazil biyo û bi çiyê ke to ra ver nazil biyê rê anê; êyê ke nimaj kenê, zekat danê, îman bi Homayî û roja qîyametî anê, ma nizdî ra yew mikafato pîl danê nînan.

163. Senî ke ma Nûhî rê û pêxemberê ke ey ra dima ameyê rê wehîy kerde, bêguman ma to rê zî wehîy kerde. Ma Îbrahîmî rê, Îsmaîlî rê, Îshaqî rê, Yaqûbî rê, tornanê ci rê; Îsayî rê, Eyubî rê, Yûnisî rê, Harûnî rê û Suleymanî rê [zî] wehîy şirawite. Û ma Zebûr zî da Dawudî.

164. Û pêxemberê ke ma verê cû to rê qisey kerdê û êyê ke ma qisey nêkerdê rê zî... Û Homayî bi kelîmeyan Mûsayî dir qisey kerd.

165. Ma pêxemberê mizgîndayox û îqazkerdoxî şirawitî ke pêxemberan ra pey wa vera Homayî de yew hucetê însanan nêmano! Homa ezîz û hekîm o.

166. La Homa şahidî keno ke çiyo ke to rê nazil kerdo, Ey bi îlmê xwu nazil kerdo; û melekî zî şahidî kenê. Sey şahid Homa bes o.

167. Bêguman êyê ke înkar kenê û [însanan] raya Homayî ra açarnenê, ê bi xerifîyayiş rayir ra zaf dûrî kewtê.

168-169. Herçî êyê ke înkar kenê û zilim kenê, bêguman Homa ne înan efû keno û ne zî dano rayirê raştî ser. La rayirê cehenemî ne tede. Ê uca de ebedî manenê. Û eno zî Homayî rê zaf asan o.

170. Gelî însanan! Helbet pêxemberî şima rê Rebê şima ra heqîye arde. A game, semedê başîya xwu îman biyarê. Eger şima înkar bikerê, bizanê ke her çiyo asmînan de û her çiyo erd de, yê Homayî yê. Homa 'elîm û hekîm o.

171. Ey ehlê kitabî! Dînê xwu de hed ra mevejîyê û derheqê Homayî de raştîye ra teber çiyêk mevajê. Bêguman Mesîh Îsayo lajê Meryeme pêxemberê Homayî yo; kelîmeya ci ke resnaya Meryeme û Ey ra yew ruh o. Êdî îman bi Homayî û pêxemberanê ci biyarê û mevajê "Hîrêne yo." Semedê başîya xwu êdî enê mekerê. Çimkî Homa tenya yew Homa yo. O, biyayişê wayirê tutî ra pak û dûrî yo. Her çiyo asmînan de û her çiyo erd de, yê Ey ê. Sey wekîl Homa bes o.

172. Mesîh zî, melekê ke biyê nizdîyê Homayî zî, Ey rê evdîtî ra xwu apey nêdanê. Kam Ey rê evdîtî ra xwu apey bido û xwu pîl bivîno, wa bizano ke O hemîne nizdî ra hizûrê xwu de ano pêser.

173. Herçî êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, mikafatê înan tam dano û keremê xwu ra hîna zêdeyêr zî dano. La herçî êyê ke evdîtî ra verê xwu tadanê û dehwaya pîlîtî kenê, yew ezabo pîl bi înan ezab dano antiş. Êdî ê bê Homayî xwu rê ardimkar zî nêvînenê.

174. Gelî însanan! Heqîqeten şima rê Rebê şima ra yew delîlo pêt ame û ma şima ser o yew nûro eşkera nazil kerd.

175. Herçî êyê ke îman bi Homayî anê û wuşk bi Ey gênê, înan dekeno miyanê yew rehmetî û lutfê xwu; înan dano yew rayirê raştî ser ke [eno rayir] şino Ey het.

176. To ra fitwa wazenê. Vaje "Homa derheqê **Kelale** [mîrasê keso ke babî û tutê ci çinê yê] de fitwa wina beyan keno: Keso ke tutê ci çinê yê bimiro û waya ci estbo, a nîmeyê mîrasî gêna. Eke waya ci bimiro û tutê aye çinê bê, bira aye rê beno waris. Eke wayî di hebî bê, hîrê ra di mîrasê ke verdayo yê înan o. Eke wayî û birayî piya estbê, o wext, hîseyê yew birayî qasê hîseyê di wayan o. Seba ke şima xwu şaş kenê, Homa şima rê beyan keno. Homa her çî baş zano.

Ayeta hîrêyine ra pey pêro Medîne de nazil biya. Se û vîst ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Gelî mumînan! Eqdanê xwu biyarê ca. Bi şerto ke şima îhraman de seydî helal nêhesibnê, êyê ke do bi şima bidiyê zanayiş ra teber heywanê çarpayî şima rê helal biyê. Bêguman Homa kamcîn hukmî biwazo, dano.

2. Gelî mumînan! Îşaretanê Homayî rê, aşma herame rê, hedîyeyan rê, qurbanê ke xape erzîyaya milê înan rê û êyê ke bi waştişê lutfê Rebê xwu yenê Beytul-Heram rê bêhurmetî mekerê.

Gama ke şima îhraman ra vejîyenê, êdî şima eşkenê seyd bikerê. Seba ke şima Mescîdê Heram ra açarnayî, nêbo ke kîna şima ya vera yew qewmî de şima sewqê dişmentî bikero. Neke gune û dişmentî ser o, başîye û teqwa ser o yewbînan rê ardim bikerê. Bibên wayirê teqwa. Bêguman cezaya Homayî zaf şedîd a.

3. Heywanê mirdarî, gunî, goştê xozî û êyê ke herinda Homayî de nameyê sewbîna çiyan ser o serebirnîyenê, şima rê heram biyê; heywanê ke hema ruh nêdayo la şima serebirnayê ne tede, êyê ke fetisîyayê, êyê ke derbe ginaya piro, êyê ke kewtê, êyê ke qiloç ginayo piro yan hetê cinawirêk ra ameyê werdiş; êyê ke kerrayanê çiknayan [yanî, pûtan] ser o milê înan ameyo cirakerdiş û bi tîranê falî ameyê vilakerdiş, belê, enê heme fisq ê. Ewro bêbaweran dînê şima ra hêvîya xwu birnaya. Êdî înan ra metersê; mi ra bitersê. Ewro mi şima rê dînê şima resna kemalê ci, mi nîmetê xwu şima ser o temam kerd û semedê şima sey dîn ez bi îslamî razî biya. Kam veyşanîye ver zehmetî de bimano, bêke guneyî rê meyl bikero, eke biwero, bêguman Homa xefûr û rehîm o.

4. To ra persenê ke înan rê çi helal biyo. Vaje "Çiyê pankî şima rê helal biyê; û heywanê ke şima bi qabîlîyetê ke Homayî dayo ê perwerde kerdê û mûsnayê, seydê ke înan semedê şima girewtê ra biwerê û ey ser o nameyê Homayî zikir bikerê. Homayî ra bitersê. Bêguman Homa hesabî lez vîneno.

5. Ewro şima rê çiyê pankî helal biyê. Werdê êyê ke kitab diyayo înan şima rê helal o. Werdê şima zî înan rê [helal o]. Cînîyanê mumînan ra êyê wayirê îfetî û êyê ke şima ra ver kitab diyayo înan ra cînîyê wayirê îfetî, -neke semedê zîna yan dostikîya nimitkî-, bi şerto ke şima bi niyetê zewacî mehîrê înan bidê, şima rê helal ê! Kam îmanî înkar bikero, bêguman 'emelê ci tewş de şiyo û axîret de zî o zirarkerdoxan ra yo.

6. Gelî mumînan! Gama ke şima biwazê nimaj bikerê, rîyê xwu, qolanê xwu hetanî çengan -û sereyê xwu mesih bikerê- her di linganê xwu hetanî gozekan bişuwê. Eger şima cinubet bê, xwu bişuwê. Eke şima nêweş bê, yan şima raywanîye de bê, yan şima ra yew destawe ra bêro yan zî şima cînîyan dir

têkilî ronaya û şima awe peyda nêkerda bi yew herrîya pake teyemum bikerê; rîyê xwu û destanê xwu bi aye mesih bikerê. Homa nêwazeno şima rê yew zehmetî vejo; la wazeno şima pîrûpak bikero û nîmetê xwu şima ser o temam bikero ke şima şukir bikerê.

7. Û şima ser o nîmetê Homayî û sozo ke şima dabi vatbi "Ma şinawit û îtaet kerd" biyarê xwu vîr. Homayî ra bitersê. Bêguman Homa bi zereyê sîneyan baş zano.

8. Gelî mumînan! Seba Homayî heqî payanî ra verdê û bibê kesê ke bi edalet şahidî kenê. Kîna şima ya vera qewmêk de wa şima hed ra nêvejo. Bi edalet têwbigeyrê; ena teqwatî bi xwu ya. Îsyankarîya vera Homayî ra xwu bipawê. Bêguman Homa 'emelê şima ra baş xeberdar o.

9. Homayî înanê ke îman anê û 'emelo salih kenê rê mexfîret û yew mikafato pîl wehd keno.

10. Herçî êyê ke înkar kenê, a enê şarê cehenemî yê.

11. Gelî mumînan! Nîmetê Homayî biyarê xwu vîr ke zemanêk yew qewmî waştbi destê xwu dergê şima bikero la Homayî destê înan şima ra antbi. Homayî ra bitersê. Mumînî wa tenya Homayî rê tewekul bikerê.

12. Sond bo, Homayî Benîîsraîlîyan ra sozo pêt girewt. Ma înan ra diwês temsîlkarî weçînayî. Homayî wina va: "Bêguman ez şima dir a. Sond bo eke şima nimaj bikerê, zekat bidê, pêxemberanê mi ra bawer bikerê û paştgîrîya înan bikerê, şima yew deyno weşik bidê Homayî; helbet ez zî xirabîyanê şima nimnena û sond bo, bêguman ez zî şima dekena cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê. La enê ra pey, şima ra kam înkar bikero, miheqeq o rayiro raşt ra vejîyayo."

13. Seba ke înan sozo ke dabi ra ageyrayî, ma ê lanet kerdî û ma qelbê înan zî kerd wuşk û biring. Ê kelîmeyan cayê înan ra semitnenê û bara ke înan rê şîret biya kenê xwu vîr ra. Înan ra tayê ne tede, ti daîma înan ra yew xayîntî vînenê. Ancî zî ti înan efû bikere û goş pa mekewe. Bêguman Homa înanê ke weş têwgeyrenê ra hes keno.

14. Û ma înanê ke vanê "Ma nesranî yê" ra zî yew sozo pêt girewtbi. La înan zî bara ke înan rê şîret biya kerde xwu vîr ra. Eno sebeb ra, ma zî yew kîne û dişmentî dekerde înan miyan ke do hetanî qiyamet dewam bikero. Homa nizdî ra bi înan dano zanayiş ke ê se kenê.

15. Ey ehlê kitabî! Pêxemberê ma şima rê ame ke kitab ra zaf qismê ke şima nimnenê beyan bikero; zafê [qisûranê şima] zî efû bikero. Bêguman Homayî ra şima rê yew nûr û kitabêko eşkera ame.

16. Homa, bi ey êyê ke rizaya Ey geyrenê hîdayet keno, bi îznê xwu înan tarîtîye ra vejeno roşnayî û înan dano yew rayirê raştî ser.

17. Sond bo, êyê ke vanê "Homa, Îsayo lajê Meryeme yo" bêguman şiyê kufir. Vaje "Eke Homa biwazo, Îsayê lajê Meryeme, dayîka ci û rîyê erdî de kam esto hemîne helak bikero, kam eşkeno vera Homayî de vejîyo? Hukimranîya asmînan û erdî û çiyê ke mabeynê înan de yê, aîdê Homayî ya. Çi biwazo xeliqneno. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.

18. Cihûdan û nesranîyan va "Ma ewladê Homayî û evdê ci yê sînaye yê." Vaje "Eke wina yo, Homa guneyanê şima ver çira bi şima ezab dano antiş? Nexêr, êyê ke ê xelq kerdê ra şima zî yew beşer ê." O kamî biwazo efû keno, kamî zî biwazo ezab keno. Hukimranîya asmînan û erdî û çiyê ke mabeynê înan de yê, aîdê Homayî ya. Ageyrayiş zî tenya ver bi Ey o.

19. Ey ehlê kitabî! Mideto ke mabeynê pêxemberan birîya, şima rê pêxemberê ma yo ke heqîqetî beyan keno ame ke şima nêvajê "Ne ma rê yew mizgîndayox ne zî yew îqazkerdox ame." A şima rê mizgîndayox û îqazkerdox ame. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.

20. Wextêk, Mûsayî qewmê xwu ra va "Ey qewmê mi! Nîmetê Homayî biyarê xwu vîr; Ey şima miyan ra pêxemberî vetî, şima kerdî hukimdarî û çiyê ke nêdaybî aleman, dayî şima.

21. Ey qewmê mi! Bikewe erdo miqedes ke Homayî şima rê nuşto û xwu dima amegeyrê; nêke şima ziyankerdox ageyrenê."

22. Înan va "Ya Mûsa! Bêguman uca yew qewmo cebar esto. Heta ke ê uca ra nêvejîyê ma esla nêeşkenê dekewê. Eger ê uca ra vejîyê, a game ma dekewenê."

23. Miyanê înanê ke tersayne ra di camêrdanê ke Homayî înan rê lutif kerdbi, va "Ber ro şêrê înan ser; eke şima reyêk dekewtî uca, êdî şima bêguman serkewteyan ra yê. Eger şima bawer kenê, paştîya xwu tenya bi Homayî bibestê."

24. Înan va "Ya Mûsa! Heta ke ê uca bê, ma esla nêkewenê uca. A game, ti û Rebê xwu şêrê şer bikerê. Ma tiya ronişenẹ."

25. [Mûsayî] va "Rebî! Ez bê xwu û birayê xwu kesî ser o hakim nîya. Êdî mabeynê ma û enê qewmê fasiqî cêrabikere."

26. [Homayî] va "Êdî uca înan rê çewres serrî heram bi; rîyê erdî de do eware-eware bigeyrê. A game, ti semedê yew qewmê fasiqî xemgîn mebe."

27. Û ti xebera her di lajanê Ademî bi raştî înan rê biwane. Wextêk, her yewî yew qurban da. Labelê yewî ra qebûl bi, eyê bînî ra qebûl nêbi. [O ke qurbanê ci qebûl nêbi] va "Sond bo ke ez to kişena." [Eyê bînî] va "Homa ancax muteqîyan ra qebûl keno.

28. Sond bo! Eke ti semedê kiştişê mi destê xwu mi rê derg bikerê zî, ez semedê kiştişê to destê xwu to rê derg nêkena. Çimkî ez Homayê Rebê aleman ra tersena.

29. Ez wazena ti guneyanê mi zî guneyanê xwu zî wegêrê û bibê şarê adirî ra yew. A cezaya zaliman ena ya!"

30. Nefsê ci o tehn da ke birayê xwu bikişo; û ey o kişt. Êdî bi zirarkerdoxan ra yew.

31. Homayî, seba ke pê nîşan bido cesedê birayê xwu senî bitemirno, yew qelaya ke erd kenena şirawite. Va "Heyf mi rê! Qey ez qasê ena qela zî nîya ke temirnayişê cesedê birayê xwu ra aciz a?" Û êdî bi înanê ke poşman benê ra yew.

32. A eno semed ra, ma Benîîsraîlîyan rê eno nuşt: "Bêke kes kişto yan rîyê erdî de fitne veto, kam yew canî bikişo, seke temamê însanan kiştê. Û kam zî yew canî bixelisno, seke temamê însanan cûyînayê. Sond bo ke pêxemberanê ma înan rê delîlê akerdeyî ardî. La înan ra zaf kesî enê ra dima zî rîyê erdî de hed ra vejîyenê.

33. Cezaya înanê ke vera Homayî û pêxemberê ci de herb kenê û xebitîyenê ke rîyê erdî de fitne vejê ena ya: yenê kiştiş yan

yenê aliqnayiş yan dest û lingê înan çeprast yenê cirakerdiş yan zî cayê xwu ra yenê vetiş. Eno semedê înan dinya de yew rezîltî ya. Axîret de zî, înan rê yew ezabo pîl esto.

34. [La] êyê ke hema şima nêqefilnayê tewbe kerdo, ne tede. Bêguman Homa xefûr û rehîm o.

35. Gelî mumînan! Homayî ra bitersê. Seba ke şima bibê nizdîyê ci, rayiran bigeyrê û raya Ey de cîhad bikerê ke şima biresê xelasîye.

36. Her çiyê rîyê erdî yê bêbaweran bo û ey dir hende zî bibo, seba ke roja qîyametî ezab ra bixelisîyê enê sey kefaret bidê, bêguman înan ra qebûl nêbeno. Înan rê yew ezabo giran esto.

37. Do biwazê adir ra vejîyê la do nêeşkê bivejîyê. Înan rê yew ezabo daîmî esto.

38. Camêrdo ke dizdî keno û cînîya ke dizdî kena, vera kerdeyê înan de sey yew ceza û Homayî ra yew îbretî, destê înan cirabikerê. Homa ezîz û hekîm o.

39. Kam neheqîya ke kerda ver tewbe bikero û îsleh bibo, bêguman Homa tewbeyê ci qebûl keno. Homa xefûr û rehîm o.

40. Qey ti nêzanê ke hukimranîya asmînan û erdî aîdê Homayî ya? Kamî biwazo ezab pê dano antiş, kamî zî biwazo efû keno. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.

41. Ey pêxember! Înanê ke qelben îman nêardo la bi fekê xwu vanê "Ma îman ard" û cihûdan ra êyê ke kufir de lebitîyenê, wa to xemgîn nêkerê. Ê tim goş danê zûran û yew qewmî ser ke o nîno to het. Ê cayê tayê kelîmeyan bedilnenê û vanê "Eger şima rê eno bidiyo, bigêrê. Eke nêdiyo, xwu dûrî bidê." Eke Homa biwazo yewî bifîno fitneyî miyan, êdî ti semedê ey esla nêeşkenê vera Homayî de çiyêk bikerê. A enê ê kesî yê ke Homayî nêwaşto qelbê înan pak bikero. Înan rê dinya de rezîltî, axîret de zî înan rê yew ezabo pîl esto.

42. Ê goş danê zûran, heram wenê. Eke ameyî to het, ti wazenê mabeynê înan de hukim bide, ti wazenê înan ra verê xwu tade. Eke ti înan ra verê xwu tadê, ê esla nêeşkenê tu zirar bidê to

ro. Eke ti mabeynê înan de hukim bidê, bi edalet hukim bide. Çimkî Homa êyê ke adil têwgeyrenê ra hes keno.

43. Înan het Tewrato ke hukmê Homayî tede yê esto, senî to kenê hakem û dima, enê ra pey, ageyrenê? Enê, bawemendan ra nîyê.

44. Helbet ma Tewrat nazil kerd; tede hîdayet û nûr esto. Nebîyanê ke xwu teslîm[ê Homayî] kerdo bi ey cihûdan rê hukim dayne. Seba ke înan ra pawitişê kitabê Homayî amebi ẇaştiş û ê ey ser o şahid bî, aliman û rebanîyan zî [bi ey hukim dayne]. Êdî însanan ra metersê, mi ra bitersê û ayetanê mi bi yew sermayeyo tay meroşê. Kam bi çiyo ke Homayî nazil kerdo hukim nêdo; a enê bêbawer ê.

45. Ma tede înan rê eno zî nuşt: can bi canî, çim bi çimî, zincî bi zincî, goş bi goşî, dindan bi dindanî û her birîne rê qisas esto. La kam enê teseduq bikero, ey rê beno kefaret. Kam bi çiyo ke Homayî nazil kerdo hukim nêdo; a enê zalim ê.

46. Înan ra dima, ma Îsayo lajê Meryeme sey tesdîqkerdoxê Tewratê destê înan de şirawit. Û ma Încîl da ey ke tede hîdayet û nûr esto, Tewratê destê înan de tesdîq keno û semedê muteqîyan hîdayet û nesîhet o.

47. Ehlê Încîlî, wa bi çiyê ke Homayî ey de nazil kerdê hukim bidê. Êyê ke bi çiyo ke Homayî nazil kerdo hukim nêdê; a enê fasiq ê.

48. Ma to rê zî eno kitab heqîye ser o nazil kerd ke kitabanê xwu ra ver tesdîq keno û înan paweno. Êdî bi çiyo ke Homayî to rê nazil kerdo mabeynê înan de hukim bide, çiyo heq ke to rê ameyo ra meaqitiye û hewesê nefsê înan dima meşo. Ma şima her yewî rê yew qanûn û yew rayir diyar kerd. Eke Homayî biwaştêne helbet şima kerdêne tek yew umet. La şima her yew bi çiyo ke dayo şima îmtîhan keno. A game, hewlîye de reqabet bikerê. Ageyrayişê şima hemîne ver bi Homayî yo. Çiyê ke şima tede kewtê îxtîlaf, o wext şima rê vano.

49. Mabeynê înan de bi çiyo ke Homayî nazil kerdo hukim bide û hewesê nefsê înan dima meşo. Xwu bipawe ke ê çiyo ke to rê wehîy biyo ra qismêk de to şaş nêkerê. Eger verê xwu tadê, bizane ke bêguman Homa tayê guneyanê înan ver wazeno yew

musîbet biyaro înan sere de. Bêguman zafê însanan rayir ra vejîyayê.

50. Qey ê hukmê dewrê cahilîye wazenê? Kam eşkeno Homayî ra başêr yew qewmo ke baş yeqîn keno rê hukim bido?

51. Gelî mumînan! Cihûdan û nesranîyan xwu rê mekerê wayir. Ê yewbînan rê wayir ê. Şima ra kam înan xwu rê bikero wayir, raşta ci, o zî înan ra yo. Bêguman Homa rayirê raştî nênawneno qewmê zalimî.

52. Êyê ke qelbê înan de nêweşî esta, ti do bivînê ke vanê "Ma tersenê yew felaket bêro ma sere de" û vazdê înan miyan. Belkî Homa fethêko nizdî yan zî qatê xwu ra yew emir biyaro û çiyo ke ê xwu zere de nimnenê ver poşman bibê.

53. Înanê ke îman ardo, do wina vajê "Înanê ke bi heme sondanê xwu sond bi Homayî wendêne vatêne ma şima dir ê, enê yê?" A wina, heme çiyê ke înan kerdê tewş de şiyê û ê biyê zirarkerdoxan ra.

54. Gelî mumînan! Şima ra kam dînê xwu ra ageyro, [bizanê ke] Homa do herinda înan de yewna qewmî biyaro ke hem ê Ey ra hes bikerê û hem O înan ra hes bikero. Ê vera bawermendan de mutewazî yê la vera bêbaweran de hêzdar û mexrûr ê. Rayirê Homayî de cîhad kenê û şermezarkerdişê tu şermezarkerdoxî ra zî nêtersenê. A eno, yew lutfê Homayî yo; kamî biwazo, dano ey. Lutif û îlmê Homayî zaf hîra yo.

55. Wayirê şima tenya Homa, pêxemberê ci û mumînê ke nimaj kenê, zekat danê û şinê rikû ê.

56. Kam Homayî, pêxemberê ci û mumînan xwu rê bikero wayir, [wa bizano] êyê ke xalib yenê bêguman hîzbê Homayî bi xwu yê.

57. Gelî mumînan! Êyê ke şima ra ver kitab diyayo înan ra kesê ke tinazê xwu bi dînê şima bikerê û bêbaweran xwu rê mekerê wayir. Eke şima mumîn ê, Homayî ra bitersê.

58. Gama ke şima nimajî rê veng diyenê, ê tinaz û yarîyê xwu pê kenê. A seba ke ê yew qewmo kêmaqil ê, wina kenê.

59. Vaje "Ey ehlê kitabî! Qey seba ke ma tenya îman bi Homayî, bi

eyê ke ma rê nazil biyo û bi înanê ke ma ra ver nazil biyê ardo, coka keyfê şima ma rê nîno? Oxro ke zafê şima fasiq ê.

60. Vaje "Ez xebera înanê ke qatê Homayî de cezaya înan hîna xirab a, bidî şima? Homa kamî lanet bikero, kamî rê bêro xezeb, înan bikero meymûn û xozî, û êyê ke Taxûtî rê îbadet kenê; a enê hîna zêde rayiro raşt ra averê biyê; cayê înan zî hîna xirab o.

61. Wexto ke yenê şima het vanê "Ma bawer kerd." Labelê bi înkarê xwu ameyê şima het û bi înkarê xwu vejîyayê. Çiyo ke ê nimnenê, Homa zaf baş zano.

62. Ti vînenê ke zafê înan gune de, dişmentî de û werdişê heramî de yewbînan dir reqabet de yê. Çiyo ke kenê çiqas xirab o!

63. Qey gereka kahînan û aliman, vatişê vateyanê guneyan ra û werdişê heramî ra ê men' nêkerdêne? Çiyo ke kenê çiqas xirab o!

64. Cihûdan va "Destê Homayî girewte yê." Seba ke înan eno va, destê înan gêrîyayî û lanet biyî! Nexêr, her di destê Ey zî akerde yê, senî biwazo dano. Sond bo, oyo ke Rebê to ra to rê nazil biyo, do fehşîtî û înkarê zafê înan bizêdno. Ma heta roja qîyametî kîn û dişmentî dekerde înan miyan. Çi gama ke înan semedê şerî yew adir tavisto, Homayî o kerdo hewn a. Ê lebitîyenê ke rîyê erdî de fesadî vejê. Homa mufsîdan ra hes nêkeno.

65. Eke ehlê kitabî îman biardêne û bêemrîya Homayî nêkerdêne, ma xirabîyê înan temirnayne û ma ê dekerdêne cenetanê neîman.

66. Eke înan bi Tewrat, bi Încîl û bi oyo ke Rebê înan ra nazil biyo 'emel bikerdêne, helbet înan hem xwu ser ra hem binê linganê xwu ra werdêne. Înan ra yew zumre esto ke heşerîtî nêkeno. La zafê înan, çiyo ke kenê çiqas xirab o!

67. Ey pêxember! Rebê to ra çiyo ke to rê nazil biyo teblîx bikere. Eke ti enê teblîx nêkerê, seke ti wezîfeyê xwu nêkerê. Homa to însanan ra paweno. Homa qewmê bêbawerî nêano rayirê raştî ser.

68. Vaje "Ey ehlê kitabî! Heta ke şima bi Tewratî, bi Încîlî û bi oyo ke Rebê şima ra nazil biyo 'emel nêkerê, şima tu çiyêk ser o nîyê." Sond bo, oyo ke Rebê to ra to rê nazil biyo, fehşîtî û înkarê zafê înan zêdneno. Êdî ti semedê ê qewmê bêbawerî endîşe mekere."

69. Bêguman înanê ke îman ardo, cihûdî, sabiî û mesîhîyan ra kam îman bi Homayî û roja axîretî biyaro û 'emelo salih bikero, înan rê tu ters çinê yo û ê mehzûn zî nêbenê.

70. Sond bo ke ma Beniîsraîlîyan ra sozo pêt girewtbi û înan rê pêxemberî şirawitbî. Kam gama ke yew pêxemberî yew hukmo ke keyfê înan ci rê nîno ard, înan qismêk zûrî dî, qismêk zî kiştî.

71. Înan va qey yew bela nîno û xwu kerd kerr û lal. Dima, Homayî tewbeyê înan qebûl kerd. Badê, zafê înan ancî xwu kerd kerr û lal. La Homa 'emelê înan zaf baş vîneno.

72. Sond bo, êyê ke vanê "Homa, Mesîho lajê Meryeme yo" biyê înkarkerdox. Oxro ke Mesîhî wina va: "Ey Beniîsraîlî! Homayo ke Rebê min û Rebê şima yo rê evdîtî bikerê; bizanê ke kam Homayî rê şirîkan peyda bikero, bêguman Homayî ey rê cenet heram kerdo; êdî cayê ci adir o. Û zaliman rê tu ardimkar zî çinê yo."

73. Sond bo, êyê ke vanê "Homa hîrêyinê Hirêneyan o" biyî înkarkerdox. Oxro ke bê yew îlahê tekî îlah çinê yo. Eke fek çiyo ke vanê ra veranêdê, sond bo, înan ra êyê ke înkar kenê bêguman do raştê yew ezabê giranî bêrê.

74. Qey hema zî Homayî rê tewbe nêkenê û Ey ra efûya xwu nêwazenê? Homa xefûr û rehîm o.

75. Mesîho Lajê Meryeme tenya yew pêxember o. Ey ra ver zî pêxemberî ameybî û şiyîbî. Dadîya ey zî cînîyêka raşt û duriste biye. Her diyan zî werd werdêne. Biewnî, ma ayetanê xwu înan rê senî îzeh kenê. Dima, biewnî ke senî verê xwu tadanê!

76. Vaje "Qey şima Homayî caverdanê û çiyê ke qewetê înan çinê yo ne zirar ne feyde bidê şima rê îbadet kenê? Oxro ke Homa semî' û 'elîm o."

77. Vaje "Ey ehlê kitabî! Dînê xwu de bi neheqîye hed ra mevejîyê! Mekewê hewesê nefsê yew miletî ver ke verê cû zaf kesî berdê delalet û ê zî rayiro raşt ra şaş biyê."

78. Beniîsraîlîyan ra êyê ke înkar kenê, bi ziwanê Dawudî û Îsayê lajê Meryeme lanet biyî. Eno, seba ke înan îsyankarî kerde û hed ra vejîyayî, coka wina bi.

79. Ê nêlebitîyayne ke bi yewbînan fek xirabîye ra bidê veradayiş. Çiyo ke ê kenê çiqas xirab o!

80. Ti ewnîyenê ke zafê înan înkarkerdoxan dir dostanî kenê. Çiyo ke nefsê înan semedê înan şirawito çiqas xirab o! Homa înan rê ameyo xezeb û ê ezab de daîmî manenê!

81. Eke înan îman bi Homayî û pêxemberî û bi oyo ke ey rê nazil biyo biardêne, înan ê xwu rê nêkerdêne wayir. Labelê înan ra zaf kesî fasiq ê.

82. Ti do bivînê ke hetê dişmentî ra mumînan rê tewr şedîdê însanan cihûdî û muşrîk ê. Û ti do bivînê ke, hetê heskerdişî ra êyê ke mumînan rê nizdî yê zî êyê ke vanê "Ma mesîhî yê." Eno, seba ke înan miyan de keşîşî û rahîbî estê û ê kîbir nêkenê.

83. Çiyo ke pêxemberî rê nazil biyo, gama ke şinawenê, seba ke heqîqetî şinasnenê, ti ewnîyenê ke çimê înan ra hesirî yenê war. Vanê "Ey Rebê ma! Ma îman ard. Êdî ma şahidan[ê heqîqetî] dir piya binusne.

84. Qey ma îman bi Homayî û heqîqeto ke ma rê ameyo nêyarê? Çimkî ma hêvî kenê ke Rebê ma ma dekero miyanê koma salihan."

85. Vera sozo ke înan dayo de Homayî cenetê ke binê înan ra çemî herikîyenê sey mikafat dayê înan ke ê tede ebedî manenê. A mikafatê înanê ke karanê başan kenê eno yo.

86. Herçî êyê ke ayetanê ma înkar kenê û zûrî vînenê, a enê ehlê cehenemî yê.

87. Gelî mumînan! Çiyê baş û pakî ke Homayî şima rê helal kerdê heram mekerê û hed ra mevejîyê. Homa înanê ke hed ra vejîyenê ra hes nêkeno.

88. Çiyê ke Homayî sey risq dayê şima ra bi helalî, baş û pak biwerê û Homayo ke şima ci ra bawer kerdo ra bitersê.

89. Sondê ke şima bê hemdê xwu wanenê ver Homa şima mesûl nêgêno. La sondê ke şima bi zanayiş wanenê ra şima mesûl gêno. Kefaretê enê, çiyo ke şima danê aîleya xwu ra peymêko weset de mirdkerdişê des feqîran, yan piradayişê kincan, yan zî azadkerdişê yew koleyî yo. Keso ke nînan nêvîno, hîrê rojî

roje gêno. A wexto ke şima sond wanenê, eke şima nêgêrê, kefaretê ci eno yo. Sondê xwu bigêrê. Homa ayetanê xwu bi eno hawa şima rê beyan keno ke şima şukir bikerê!

90. Gelî mumînan! Şerab û qumare û kerrayê çikiteyî û tîrê şansî helbet necis ê; karê Şeytanî yê. Nînan ra xwu dûrê bidê ke şima biresê xelasîye.

91. Şeytan bi rayirê şimiteyî û qumare wazeno dişmentî û kîne dekero mabeynê şima, şima zikrê Homayî û nimaj ra apey bigêro. Êdî qey şima [nînan ra] fek veranêdanê?

92. Û Homayî rê îtaet bikerê, pêxemberî rê îtaet bikerê û xwu bipawê. Eke şima verê xwu tadê, bizanê ke çiyo ke bi qasidê ma keweno tenya teblîxo eşkera yo.

93. Înanê ke îman ardo û 'emelo salih kerdo, enê ra pey seba ke îman ardo û 'emelo salih kerdo, dima eke xwu bipawê û îman biyarê, badê pey ancî eke bibê wayirê teqwa û îman biyarê, çiyo ke verê cû werdo ver înan rê yew gune çinê yo. Bêguman Homa înanê ke weş têwgeyrenê ra hes keno.

94. Gelî mumînan! Homa şima bi yew seydo ke destê şima û rimê şima resenê ci îmtîhan keno ke bizano dê hela kam xeyb de Ey ra terseno. Enê ra pey kam hed ra bivîyaro, ey rê yew ezabo giran esto.

95. Gelî mumînan! Gama ke şima îhraman de yê, seyd mekerê! Şima ra kam qesten seydî bikişo, qasê heywana ke kişta ceza esta; şima ra di kesê adilî qirarê ci danê ke yew qurbano hunkifê heywana ke kişîyaya resneno Kabe, yan zî qasê ci feqîran mird keno û roje gêno; bi eno hawa kefaretê ci diyeno. Bi eno qeyde, webalê çiyo ke kerdo hîs keno. Homa vîyarte efû kerdo; labelê kam reyna bikero, Homa ey ra heyf gêno. Homa ezîz û heyfgirewtox o.

96. Sey debare, derya de seydkerdiş û ci ra werdiş, hem şima rê hem raywanan rê helal o. Heta ke şima îhraman de bê, seydê bejayî şima rê heram o. Homayî ra bitersê, şima do hizûrê ci de kom bibê.

97. Homayî Kabeyo Beytul-Heram û aşma herame û hedîyeyî û qurbanê ke xape erzîyaya milê înan însanan rê kerdê sebebê

payanî ra mendişî. Şima bizanê ke Homa asmînan de û erd de çi esto pêrune zano. Homa bi her çî zano.

98. Baş bizanê ke cezaya Homayî şedîd a. Û Homa xefûr'û rehîm o.

99. Çiyo ke bi pêxemberî keweno, tenya teblîx o. Homa çiyo ke şima eşkera kenê zî nimnenê zî zano.

100. Vaje "Çiyo pîs û çiyo temîz yew nîyê; eke zafîya çiyê pîsî bi weşê to şêro zî." A game, ey kesê wayirê aqilî, Homayî ra bitersê ke şima biresê xelasîye.

101. Gelî mumînan! Derheqê çiyê ke bêrê vatiş la bi weşê şima nêşêrê de mepersê. Gama ke Quran nazil beno, eke şima derheqê nînan de perse bipersê, şima rê îzeh beno. Homayî ê efû kerdê. Homa xefûr û helîm o.

102. Bêguman şima ra ver zî yew qewmî enê persaybî, dima zî enê înkar kerdbî.

103. Homayî ne "Behîre" ne "Saîbe" ne "Wesîle" ne zî "Ham" nêkerdo. Labelê êyê ke înkar kenê, vera Homayî de zûran wereânê. Xwura aqilê zafinê zî nêreseno ci.

104. Wexto ke înan ra yeno vatiş ke "Bêrê çiyo ke Homayî nazil kerdo û pêxemberî het", vanê "Rayiro ke ma babîyê xwu ser o dîyê, ma rê bes o." Eyla eke babîyê înan çiyêk nêzanayo û rayirê raştî ser o nêbiyê zî?

105. Gelî mumînan! Şima biewnîyê xwu ra. Eke şima rayiro raşt de bê, êyê ke rayir ra vejîyenê nêeşkenê zirar bidê şima ro. Ageyrayişê şima hemîne ver bi Homayî yo. O wext, Homa xebera çiyo ke şima kerdo dano şima.

106. Gelî mumînan! Gama ke şima ra yew keweno verê mergî û wexto ke wesîya xwu keno, wa şima ra di kesê adilî sey şahid uca bê. Eke şima raywanîye de bê û musibetê mergî bêro, wa di kesê şima ra teber [şahidîye bikerê]. Eger şima şibhe bikerê, nimaj ra pey înan vindarnê û nameyê Homayî ser o bi înan sond bidê wendiş. Wa vajê: "Eke eqreba bo zî, ma şahidîya xwu bi tu çiyêk nêbedilnenê. Û ma şahidîya Homayî nênimnenê. Nêke, o wext, helbet ma benê gunekaran ra."

107. Eke bêro famkerdiş ke enê dekewtê gune, o wext, di kesê nizdîyê wayirê heqî wa bikewê herinda înan û bi nameyê Homayî wina sond biwanê: "Şahidîya ma şahidîya înan ra qetîyen hîna raşt a. Ma tecawuz[ê heqî] nêkenê. Nêke, o wext, helbet ma benê zaliman ra."

108. Seba ke şahidîtî senî îcab kena wina bikerê û wendişî sondî ra dima qebûl nêbiyayişê sondê xwu ra bitersê, eno hîna minasib o. Homayî ra bitersê û baş goşdarî bikerê. Çimkî Homa qewmê fasiqî nêbeno raştîye ser.

109. Roja ke Homa pêxemberan kom bikero, do vajo "Çi cewab diya şima?" Ê zî do vajê "Tu zanayişê ma çinê yo. O ke xeybî zano, tenya Ti yê."

110. Wextêk, Homayî va "Ey Îsayo lajê Meryeme! Nîmeto ke mi dayo to û dadîya to biyare xwu vîr. Wextêk, mi bi Ruhil-Qidûs paştî da to; dergûşe de zî pîlbiyayiş de zî to însanan dir qisey kerd. Wextêk, mi kitab, hîkmet, Tewrat û Încîl mûsna to. Û wextêk, to çamûr ra şibhetê teyre de çiyêk viraştêne û gama ke to pif kerd ci, bi îznê mi, tavilî bi teyre; to bi îznê mi êyê ke biyayişê xwu ra kor ê, û cuzaminî kerdî weş. Wextêk, bi îznê mi, to merdeyî zî vetî. Wextêk, mi Benîîsraîlî to ra dehf kerdî. Wextêk, ti bi ayetanê akerde înan rê ameyî la înan ra înkarkerdoxan va 'Eno yew sêhro eşkera ra teber çiyêk nîyo.'"

111. Wextêk, mi hewarîyan rê wehîy kerde ke "Îman bi mi û pêxemberê mi biyarê" înan zî va 'Ma îman ard. Ti zî bibe şahid ke ma teslîmê Homayî biyê."

112. Wextêk, hewarîyan va "Ey Îsayo lajê Meryeme, Rebê to eşkeno ma rê asmîn ra yew sifre rono?" To zî va "Eke şima bawermend ê, Homayî ra bitersê."

113. Înan va "Ma ey ra biwerê, wa qelbê ma mutmeîn bo ke ti ma ra raşt vanê û ma wazenê raşteraşt bibê şahid ke ma o bi çimê xwu dîyo."

114. Îsayê lajê Meryeme va "Ey Homayê mi; Rebê ma! Asmîn ra ma rê yew sifre rone ke hem semedê ma, hem semedê vîyarte û ameyeyê ma bibo yew roşan û To ra yew mucîze. Risq bide ma! Ti tewr xeyrinê raziqan ê."

115. Homayî zî va "Ez do ey şima rê ronî. La enê ra pey, şima ra kam înkar bikero, êdî ezabo ke aleman de mi bi tu kesî nêdayo antiş ez bi ey dana antiş!"

116. Û wexto ke Homa vajo "Qey to însanan ra va 'Homayî ra teber min û dadîya mi zî bikerê di îlahî?'" O vano "Ti heme kemanîyan ra munezeh ê. Hedê mi nîyo ke ez yew çiyo winasî vajî. Eger mi bivatêne, miheqeq to zanayne. Ti zanê çi mi de yo, la ez nêeşkena bizanî qatê To de çi esto. Oyo ke bêkêmanî xeybî zano, tenya Ti yê.

117. Mi, tenya çiyo ke to mi rê emir kerd înan ra va 'Homayo ke Rebê min o zî Rebê şima yo zî rê evdîtî bikerê.' Mideto ke ez miyanê înan de biya, ez halê înan rê şahid biya. La badê ke To ez înan miyan ra girewta, êdî înan ser o nêdar tenya Ti yê. Ti her çî ser o şahid ê.

118. Eke ti bi înan ezab bidê antiş, bêguman ê evdê to yê. Eke Ti înan efû bikerê, ancî bêguman tenya Ti ezîz û hekîm ê."

119. Homa wina vano: "Ewro a roj a ke raştîye feyde dana raştan. Înan rê cenetê ke binê înan ra çemî herekîyenê estê û ê tede ebedî manenê. Homa înan ra razî biyo, ê zî Ey ra razî biyê. A serkewtişo tewr pîl eno yo."

120. Hukimranîya asmînan û erdî û çiyê ke înan de estê, yê Homayî ya. Çimkî O her çî ser o qadir o.

6-SÛREYA EN'AM

Ayeta şeşine ra pey pêro Mekke de nazil biya.
Se û şeştî û panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Hemd mexsûsê Rebê aleman o, ke asîmînî û erd xeliqnayê, tarîtî û roşnayî viraştê. Labelê êyê ke înkar kenê sewbîna çiyan Rebê xwu rê hunkif vînenê;

2. Eyê ke çamûr ra şima xeliqnayê û dima midet tayin kerdo. Qatê ci de yew mideto mueyen zî esto. La şima, hema zî şibhe kenê.
3. O Homayo tek o; asmînan de zî erd de zî. Nimiteyê şima zî, eşkerayê şima zî zano. Û zano şima do hema çi qezenc bikerê zî.
4. Înan rê, hema wa Rebê înan ra yew ayete nêro, îllahîm do ci ra verê xwu tadê.
5. Û eke înan rê heqîqet ame, înan o zûrî dî. Labelê xebera çiyo ke pê tinazê xwu kenê, nizdî ra înan rê yena!
6. Qey ê nêvînenê ke ma înan ra ver gelek neslî helak kerdê? Rîyê erdî de îmkan û îqtîdaro ke ma nêdayo şima, ma dabi înan. Ma asmîn ra înan ser o mirdî varnabi, erdê înan ra çemî heriknaybî. Dima zî, rîyê guneyanê înan ra ma ê helak kerdî û ma înan ra pey yewna nesil ard meydan.
7. Û eger ma to rê yew kitabo ke kaxidî ser o nuşte nazil bikerdêne û înan zî o bi destê xwu bigirewtêne, înkarkerdoxan ancî zî vatêne "Eno tenya yew sêhro eşkera yo."
8. Û înan va "Dê wa ci rê yew melek bironiyayne!" Eger ma wina yew melek bironayne, gure temam biyêne! Êdî ma nêverdayne ê çimê xwu bîle akerê.
9. Eke ma O bikerdêne yew melek, ancî sûretê însanî de o viraştêne û ancî ma ê dekerdêne miyanê ê şibheyê ke dekewtê ci.
10. Sond bo, to ra ver zî bi gelek pêxemberan tinaz biyo. La êyê ke bi înan tinaz kerdêne, çiyo ke tinaz kerd, ê qefilnayî.
11. Vaje "Dê rîyê erdî ra bigeyrê û peynîya înanê ke zûrî dîyêne bivînê ke hela senî biya!"
12. Vaje "Her çiyo asmînan de û her çiyo erd de, yê kamî yo?" Vaje "Yê Homayî yo." Ey, zatê xwu rê merhemet ferz dî. Sond bo ke, miheqeq do şima roja qîyametî ke tu şibhe tede çinê yo de biyaro pêser. Herçî êyê ke xwu danê ziyan ro, a enê bawer nêkenê.
13. Her çiyo ke şewe û roje de setirîyeno, aîdê Ey o. O semî' û 'elîm o.
14. Vaje "Qey ez Homayê ke asmînî û erd çinêbiyayiş ra xelq kerdê, nêweno la dano werdiş ra teber kesî wayir bigêrî!" Vaje "Mi

rê emir biyo ke ez bibî ewilînê teslîmbiyayan. Nêbo ke şima bibê muşrîkan ra!"

15. Vaje "Eke ez Rebê xwu rê îsyankarî bikerî, heqîqeten ez ezabê yew roja pîle ra tersena.

16. A roje, kam ezab ra bêro dûrîkerdiş, heqîqeten rehme pê biya. A xelisîyayişo eşkera eno yo.

17. Û eke Homa yew zirar bido to ro, Ey ra teber kes nêeşkeno telafî bikero. La eke yew xeyr bido to, qewetê Ey reseno her çî.

18. O evdanê xwu ser o qahir o; hekîm û xeberdar, O yo.

19. Vaje "Hetê şahidîye ra kamcîn çî hîna pîl o?" Vaje "Mabeynê min û şima de Homa şahid o. Eno Quran mi rê wehîy bi ke ez bi ey şima û her keso ke bireso ci îqaz bikerî. Şima birra zî şahidîye kenê ke Homayî dir sewbîna îlahî estê?" Vaje "Ez enê rê şahidîye nêkena." Vaje "O tenya yew îlaho tek o. Û bêguman ez çiyanê ke şima Homayî rê kenê şirîk ra dûrî ya."

20. Êyê ke ma kitab dayo înan, lajê xwu yê heqî senî şinasnenê, ey zî wina şinasnenê. La herçî êyê ke xwu dekenê ziyan, a ê bawer nêkenê.

21. Kam eyê ke vera Homayî de zûran werêano yan zî ayetanê ci zûrî vîneno ra hîna zalim o? Bêguman zalimi rîyê xelasîye nêvînenê.

22. A roje, ma hemîne anê pêser. Dima zî, ma înanê ke Homayî rê şirîkî peyda kerdêne ra persenê vanê "Êyê ke şima zen kerdêne şirîk ê, hê ça?"

23. Peynî de, vatişê enê ra teber do sewbîna çareyê înan çinê bo: "Sond bo bi Rebê ma Homayî, ma muşrîkî nêbî!"

24. Ti bivîne! Senî eleyhê xwu de zûran kenê. Û çiyê ke înan pêardbî, senî înan caverdenê benê vindî şinê?

25. Înan ra êyê ke goşdarîya to kenê zî estê. Feqet seba ke ê ey fam nêkerê, ma perde ancenê qelbê înan ser û goşanê înan giran kenê. Ê her tewir mucîze bivînê zî ancî înan ra bawer nêkenê. Hetta, ê înkarkerdoxî gama ke yenê to het, vanê "Eno, meselikanê verînan ra teber sewbîna çî nîyo."

26. Ê hem [însanan] ey ra men' kenê hem zî ê ey ra dûrî vindenê. Bi eno qeyde, ê tenya xwu helak kenê la ferqê ci de nîyê.

27. Dê ti bivîne, wexto ke verê adirî de yenê vindarnayiş û vanê "Ax, werrekna ma apey biameyne açarnayiş û ma ayetê Rebê xwu zûrî nêdîyêne, ma bibîyêne bawermendan ra."

28. Nexêr! Çiyê ke înan verê cû nimitêne, nika înan ra aseyî. Eger apey bêrê açarnayiş, bêguman ancî ageyrenê çiyo ke ci ra ameyê qedexekerdişî ser. Çimkî ê zûrker ê.

29. Înan vatêne "Tenya heyatê ma yê dinya esto; ma reyna nînê ganekerdiş."

30. Dê ti bivîne, wexto ke hizûrê Rebê xwu de yenê vindarnayiş, [Homa] do vajo "Senîn o, eno raşt nêbi?" Ê do vajê "Belê. Sond bo bi Rebê ma ke raşt biyo." [Homa] do vajo "A game, seba ke şima înkar kerdbi, ezabê mi tehm bikerê!"

31. Êyê ke vejîyayişê hizûrê Homayî zûrî vînenê, heqîqeten ginayê ziyan ro. Peynî de, gama ke a saete nişka ra yena, do heme guneyê înan paştîya înan ser o bar bibê. Û do vajê "Heyat de qisûrê ke ma kerdêne ver, wey halê ma rê!" Bala xwu bide, çiyo ke ro xwu bar kerdo û kirişnenê, çiqas xirab o!

32. Û heyatê dinya kay û kelebut ra teber çiyêk nîyo. Semedê muteqîyan helbet heyatê axîretî hîna xeyrin o. Qey şima hema zî aqilê xwu nêşixulnenê?

33. Helbet ma baş zanê, çiyo ke ê vanê to dejneno. Eslê xwu de, ê to tekzîb nêkenê; labelê ê zalimî ayetanê Homayî tekzîb kenê.

34. Sond bo ke to ra ver zî pêxemberî tekzîb bibî. La vera tekzîbkerdişî û ezîyetî de înan sebir kerdbi û peynî de, ardimê ma resabi înan. O ke kelamê Homayî bibedilno çinê yo. Bêguman xeberê derheqê pêxemberan de to rê zî ameyê.

35. Eke verê xwu tadayişê înan to rê giran ame, dê ti eşkenê erd de yew qule akere û şo binê erdî, yan zî, yew silime rone û vejîye asmîn û înan rê yew mucîze biyare! Eger Homayî biwaştêne helbet ê hîdayet de ardêne pêser. A game mebe cahîlan ra!

36. Tenya êyê ke [zerrî ra] goş danê ser, îcabet kenê. Herçî merde yê, Homa înan keno gane. Dima zî, açarnîyenê Ey ser.

37. Înan va "Dê wa Rebê ci ra ey rê yew mucîze bironiyayne!" Vaje "Helbet Homa eşkeno yew mucîze rono la zafê înan enê nêzanê."

38. Tu heywano ke erd de geyreno û tu teyra ke bi her di başkanê xwu perrena çinê ya ke sey şima umetê xwu çinê bo. Ma kitab de tu çiyêk kêmî nêverdayo. Peynî de, pêro hizûrê Rebê xwu de heşir benê.

39. Êyê ke ayetanê ma tekzîb kenê tarîtî de kerr û lal ê. Homa kamî biwazo ey şaş keno, kamî zî biwazo ey ano rayirê raştî ser.

40. Vaje "Eke ezabê Homayî şima rê bêro yan zî a saete bêro, qey şima Homayî ra teber veng danê yewna kesî? Eger şima raştvatoxan ra yê, dê vajê."

41. Nexêr! Şima tenya veng danê Ey; çiyê ke şima kerdê şirîk, ê şima kenê xwu vîr ra. Eke biwazo, O şima ser ra wedareno.

42. Helbet to ra ver zî ma tayê umetan rê pêxemberî şirawitî. Dima, ma ê bi tengî û nêweşîyan ceza kerdî ke belkî lavey bikerê.

43. Gama ke zorê ma înan rê ame, qet nêbo wa bilebîyayne! La qelbê înan wuşk bi, Şeytanî zî çiyê ke înan kerdêne bi înan weş nîşan dayî.

44. Eke îqazê ke înan rê biyê, înan kerdî xwu vîr ra, ma înan ser de berê her çî akerdî. Axirî, gama ke bi çiyo ke diyayo înan fexir biyî, ma ê nişka ra qefilnayî û înan vîstikêk de pêro hêvîyê xwu vindî kerdî.

45. Kokê qewmê ke zilim kerdêne bi eno qeyde qelênîya. Hemd mexsûsê Rebê aleman o.

46. Vaje "Dê mi rê vajê, eke Homa şima ra goşan û çiman bigêro, qelbê şima zî mohr bikero, Homayî ra teber o kamcîn îlah o ke do înan şima rê biyaro?" Biewnîyê, ma ayetan senî tewir bi tewir beyan kenê, la dima ê senî verê xwu tadanê?

47. Vaje "Dê mi rê vajê, eke ezabê Homayî yew gama ke şima hêvî nêkenê de yan zî eşkera şima rê bêro, qewmê zalimî ra teber do kamî helak bikero?"

48. Ma pêxemberan tenya sey mizgîndayox û îqazkerdox şirawenê. Kamo ke îman biyaro û xwu îsleh bikero, înan rê ters çinê yo û ê do mehzûn zî nêbê.

49. Herçî êyê ke ayetanê ma zûrî vînenê zî, fasiqîye ver do ezab bivînê.

50. Vaje "Ez şima ra nêvana xezîneyê Homayî mi het de yê. Û ez xeybî zî nêzana. Ez şima ra nêvana ez yew melek a zî. Ez tenya rîayetê wehîya ke mi rê biya kena." Vaje "Keso ke vîneno û keso ke nêvîneno benê seypê? Qey şima nêfikirîyenê?"

51. Bi enê înanê ke vejîyayişê hizûrê Rebê xwu ra tersenê îqaz bikere. Uca bê Ey ne yew wayir ne zî şefaetkarê înan beno. Hêvî a ya ke bibê wayirê teqwa.

52. Înanê ke semedê waştişê rizaya ci şan û siba Rebê xwu rê dua kenê meqewirne! Hesabê înan ra to rê çiyêk çinê yo, hesabê to ra zî înan rê çiyêk çinê yo ke ti înan biqewirnê û bibê zaliman ra!

53. Bi eno qeyde, ma ê bi yewbînî ceribnayî ke wa vajê "Êyê ke Homayî ma miyan ra weçînayî û layiqê lutfî dîyî, enê yê?" Qey Homa baş nêzano ke kam şukir keno?

54. Êyê ke îman bi ayetanê ma anê, gama ke yenê to het, vaje "Silam şima ser o bo!" Rebê şima kerdişê rehme girewt xwu ser. Şima ra kam cahiltî ra yew qebehet bikero la dima tewbe bikero û xwu raşt bikero, bêguman O xefûr û rehîm o.

55. Seba ke rayirê sûcdaran zî eşkera bibo, ma ayetan wina tefsîl kenê.

56. Vaje "Ez îbadetkerdişê înanê ke şima Homayî ra teber înan rê îbadet kenê rê men' biya." Vaje "Ez nêbena tabiê hewayê şima. A game ez do şêrî delalet, ez do nêbî înanê ke hîdayet biyê ra."

57. Vaje "Helbet ez yew delilê akerdeyî ser o ya ke Rebê mi ra yo; la şima ey tekzîb kenê. Çiyo ke şima bi ecele wazenê destê mi de nîyo. Hukim tenya aîdê Homayî yo. O xebera heqîqetî dano; çimkî cêserkerdoxo tewr baş O yo."

58. Vaje "Çiyo ke şima bi ecele wazenê eger destê mi de biyêne, mabeynê min û şima de helbet îş qediyabi. Homa zaf baş bi zaliman zano."

59. Kilîtê xeybî destê Ey de yê; bê Ey kes nêzano. Û bejayî de û deryayan de çi esto, O zano. Zanayişê Ey ra teber tu pel nêkeweno. Tek yew heba ke tarîtîya erdî de, wuşk yan ziwa, çi esto pêro yew kitabê akerdeyî de yê.

60. Oyo ke bişewe şima sey merdeyî keno hewn a, biroje zî zano şima se kerdo; dima, ecelo ke diyar biyo, seba ke temam bibo, biroje şima tekrar keno gane, O yo. Dima, ageyrayişê şima ancî ver bi Ey o. Peynî de, çiyo ke şima kerdo, O do şima ra vajo.

61. Evdanê xwu ser o qehar O yo. Muhafizan şiraweno şima ser. Axirî, wexto ke şima ra yewî rê merg yeno, qasidê ma bêke wext bivîyarnê, ruhê ci gênê.

62. Dima, pêro açarnîyenê wayirê xwu yê raştîn Homayî het. Baş bizanê ke hukim tenya aîdê Ey o. O tewr lezgînê hesabdîyayoxan o.

63. Vaje "Şima gama ke nimitkî yan eşkera Ey rê lavey bikerê vajê 'Eke ti ma enê ra bixelisnê, ma do bibê şukirkerdoxan ra' kam eşkeno şima tehlîkeyê bejayî û tarîtîya deryayan ra bixelisno?"

64. Vaje "Înan ra û pêro tengîyan ra Homa şima xelisneno. Dima, şima ancî Ey rê şirîkan peyda kenê!"

65. Vaje "Homa eşkeno şima ser ra yan zî binê linganê şima ra yew ezab şima rê bişirawo, yan zî şima kom bi kome pêverdo û şîdetê tayê şima tayêne rê bizêdno." Biewnî, seba ke şima fam bikerê ma ayetan senî bi hawayo ciya-ciya îzeh kenê.

66. O heq bi, la qewmê to ancî zî o zûrî dî. Vaje "Ez şima ser o wekîl nîya."

67. Her xebere rê wextê biyayişî esto. Nizdî ra şima do bizanê.

68. Gama ke ti înanê ke derheqê ayetanê ma de aver û apey qisey kenê bivînê, heta ke ê bivîyarê yewna qale, înan ra verê xwu tade û dûrî şo. Eke Şeytan vîrê to ra bibero, gama ke ame vîrê to, koma zaliman dir piya mebe.

69. Hesabê înan ra kesanê wayirê teqwa rê çiyêk çinê yo. La eno yew vîrardiş o, belkî bibê wayirê teqwa.

70. Înanê ke dînê xwu kerdo yarî û henek û bi heyatê dinya xapêyayê caverde! Ti bi enê şîret bikere ke wa kes çiyo ke kesb kerdo ver helak nêbo. Kesî rê Homayî ra teber ne yew wayir ne zî yew şefaetkar esto; her tewir kefaret bido zî, ancî ey ra qebûl nêbeno. A enê, çiyo ke kesb kerdo ver şiyê helak; rîyê înkarê

xwu ver, înan yew şimiteyo awa kelnayî ra îbaret û ezabêko elîm heq kerdo.

71. Vaje "Qey ma Homayî caverdê û çiyê ke ne feyde ne zirarê înan esto rê îbadet bikerê? Badê ke Homayî ma dayê rayirê raştî ser, qey ma pehnîya xwu ser o apey ageyrê? Qey ma bibê sey keso ke hevalê ci seba rayirê raştî veng danê ci la şeytanî ey xapênenê û çolistanan de şaşbiyaye verdenê? Vaje "Helbet rayiro raşt rayiro ke Homa nîşan dano yo. Û ma rê emir biyo ke ma xwu teslîmê Rebê aleman bikerê."

72. Û ma rê emir biyo ke 'Nimaj bikerê û bibê muteqîyan ra.' Oyo ke ma hizûrê ci de heşir benê, O yo.

73. Ey asmînî û erd bi heqîye xeliqnayî. Û roja ke vano "Bibe" tavilî beno. Vatişê Ey heq o. Roja ke Sûr pif beno zî hukim aîdê Ey o. Nimite û eşkerayî O zano. Hekîm û xebîr O yo.

74. Wextêk, Îbrahîmî babîyê xwu Azerî ra va "Qey ti tayê pûtan xwu rê kenê îlah? Bêguman ez to zî qewmê to zî eşkera yew delalet de vînena."

75. A bi eno qeyde, seba ke bibo bawermendan ra, ma melekûtê asmînan û erdî nîşanê Îbrahîmî dayne.

76. Wexto ke tarîtîya şewe nişte ey ser, [Îbrahîmî] yew astere dî. Va "Rebê mi eno yo!" Badê ke astere şi awan, va "Ez înanê ke şinê awan ra hes nêkena."

77. Wexto ke dî aşme ha akewena, va "Rebê mi eno yo." La eke şiye awan, va "Sond bo, eke Rebê mi rayiro raşt nîşanê mi nêdo, miheqeq ez bena qewmê ke şiyê delalet ra yew."

78. Eke dî roj akeweno, va "Rebê mi eno yo! Eno hîna pîl o." Eke o zî şi awan, va "Ey qewmê mi! Ez çiyê ke şima [Homayî rê] kenê şirîk ra dûrî ya."

79. Mi verê xwu da Homayê ke asmînî û erd çinêbiyayiş ra xeliqnayê û ez muşrîkan ra nîya."

80. Qewmê ci ey dir kewt minaqeşeyî miyan. Ey înan ra va "Ey ez daya rayirê raştî ser, qey şima derheqê Homayî de mi dir minaqeşe kenê? Ez çiyê ke şima Ey rê kenê şirîk ra nêtersena;

la Rebê mi çi biwazo, o beno. Îlmê Rebê mi her çî girewto xwu zere. Qey şima hema zî nêfikirîyenê û şîret nêgênê?

81. Çiyo ke Homayî derheqê înan de tu delîl ronênayo la şima Ey rê kenê şirîk û enê ra zî nêtersenê, ez do çira înanê ke şima Ey rê kenê şirîk ra bitersî? Nika, her di hetan ra kamcîn hîna layiq o ke emnîyet de bo? Eger şima zanê, dê vajê."

82. Herçî êyê ke îman anê û neheqîye denêkenê miyanê îmanê xwu; a emnîyet, yê nînan o. Û înanê ke rayiro raşt dîyo, enê yê.

83. A enê, delîlê ma yê ke ma vera qewmê ci de dayî Îbrahîmî. Ma kamî biwazê bi dereceyan berz kenê. Bêguman Rebê to hekîm û 'elîm o.

84. Ma Îshaq û Yaqûb ey rê bexş kerdî. Ma rayiro raşt nîşanê hemîne da. Verê cû, ma rayir nîşanê Nûhî zî dabi û zurîyetê ci ra Dawud, Suleyman, Eyub, Yûsif, Mûsa û Harûnî rê zî. A ma înanê ke weş têwgeyrenê wina mikafat kenê.

85. Û Zekerîya, Yehya, Îsa û Îlyasî rê zî. Enê pêro salihan ra bî.

86. Îsmaîl, Elyesa, Yûnis û Lûtî rê zî. Ma pêro aleman ra serêr kerdî.

87. Babîyanê înan, tutanê înan û birayanê înan ra qismêk zî. Ma enê heme weçînayî û ma dayî yew rayirê raştî ser.

88. A eno hîdayetê Homayî yo. Evdanê xwu ra kamî biwazo ano ey ser. Eger înan zî Homayî rê şirîkî peyda bikerdêne, 'emelê înan tewş de şiyêne.

89. Enê ê kesî yê ke ma kitab, hîkmet û pêxembertî daya înan. Eger enê ancî zî înan înkar bikerê, ma yew qewmo ke do înkar nêkero biardêne herinda înan.

90. A enê pêxemberî, ê kesî yê ke Homayî ê hîdayet kerdê. Ti zî bide rayirê înan ser. Vaje "Ez vera enê de şima ra yew heq nêwazena. O, aleman rê tenya yew nesîhet o."

91. Ê nêeşkayî qedrê Homayî baş bizanê. Çimkî înan va "Homayî tu beşerî rê çiyêk nazil nêkerdo." Vaje "Eke winî yo, kamî kitabo ke Mûsayî însanan rê sey nûr û rehber ard, nazil kerd? Şima ey perçe bi perçe kaxidan ser o nusnenê û nîşan danê, şima zafê ci zî nimnenê. Çiyo ke ne şima ne zî babîyanê şima zanay-

ne, mûsnîyayo şima." Vaje "Homayî." Dima zî înan caverde, wa linca ke dekewtê miyan de bigevizîyê!

92. A eno yew kitabo mibarek o, seba ke ti pê înanê ke Ummul-Qura û dorê ci de yê îqaz bikerê û înanê xwu ra ver zî tesdîq bikero, to rê nazil biyo. Êyê ke îman bi axîretî anê, îman bi enê zî anê. Û ê nimajê xwu zî muhafeze kenê.

93. Keso ke vera Homayî de zûran keno û bêke ci rê çiyêk wehîy bibo vano "Mi rê wehîy biya" yan zî vano "Sey çiyo ke Homayî nazil kerdo ez zî nazil kena" ra zalimêr kam esto? Dê ti zaliman verê mergî de bivîne! Melekî destê xwu derg kenê vanê "Dê haydê ruhê xwu bixelisnê! Şima ewro bi ezabê zîletî yenê cezakerdiş; seba ke şima vera Homayî de çiyo ke raşt nîyo vatêne û seba ke şima bi kîbir ayetanê Ey ra verê xwu tadayne!"

94. Û [Homa do vajo] "Sond bo, şima ancî tek ameyî ma het, eynî seke ma şima ewilî xeliqnaybî. Û çiyê ke ma daybî şima zî şima xwu ra pey verdayê. Ê şefaetkarê ke şima vatêne qey şirîkê Homayî yê, ma şima het de nêvînenê? Êdî pêro peywendîyê mabeynê şima visîyayê. Û êyê ke şima zen kerdêne ke dost ê, vindî biyê şiyê."

95. Bêguman oyo ke hebe û dendike qelişneno û ruwêneno, Homa yo. Merdeyî ra ganeyî vejeno; ganeyî ra zî merdeyî vejeno. A Homa eno yo! Êdî şima senî yenê açarnayiş?

96. Oyo ke tarîtî qelişneno û sibayî vejeno O yo. Ey şewe kerda wextê arisîyayişî, roj û aşme kerdê yew peymê hesabî. Enê pêro teqdîrê [Homayê] ezîz û 'elîmî yê.

97. Ey seba ke şima tarîtîyanê bejayî û deryayan de rayirê xwu bivînê şima rê astereyî xeliqnayî. Semedê yew qewmo ke bizano ma ayetanê xwu wina tefsîl kenê.

98. Eyê ke şima tek yew nefs ra xeliqnayî O yo. Şima rê yew cayê mendişî, yew zî cayo ke şima emanet debenê uca esto. Semedê yew qewmo ke fam bikero ma ayetanê xwu wina tefsîl kenê.

99. Oyo ke asmîn ra awe ano war, O yo. Ma bi aye her tewir nebat vet. Ê nebatan ra zî hebê ke wenîştê pêser. Weşeyê ke pindikê dara xurmayan ra helqetîyenê, mewî, zeytûnî û hinarî vetî. Tayê

pêmanenê, tayê pênêmanenê; gama ke derrisenê, dê biewnîye meyweyê înan ra. Bêguman enê de semedê yew qewmo ke bawer keno îbretî estê.

100. Û înan cinî Homayî rê kerdî şirîk. Oxro ke Ey ê xeliqnayê. Bi nezanî laj û keynayî înadê Ey kerdî. Haşa! O çiyê ke ê vanê ra munezeh o.

101. O bedî'ê asmînan û erdî yo. Hemsera Ey çinê ya, qey do senî tutê ci bibê? Ey her çî xeliqnayo û O her çî zano.

102. A Rebê şima Homa eno yo. Bê Ey tu îlah çinê yo. O xeliqnayoxê her çî yo. Ey rê evdîtî bikerê. O her çî ser o wekîl o.

103. Çimî Ey îdraq nêkenê la O çiman îdraq keno. O letîf û xebîr o.

104. Raşta ci, Rebê şima ra şima rê besîretî ameyî. Êdî kam bivîno xwu rê yo, kam zî kor bibo xwu rê yo. Ez şima ser o muhafiz nîya.

105. A bi eno qeyde, ma ayetan wina hîra tefsîl kenê ke wa vajê "To derse girewta." Û ma semedê yew qewmo ke fam keno ey baş beyan kenê.

106. Çiyo ke Rebê to ra to rê wehîy beno rê rîayet bikere. Ey ra teber tu îlah çinê yo. Û muşrîkan ra verê xwu tade.

107. Eke Homayî biwaştêne ê nêeşkayne şirîkan peyda bikerê. Ma ti înan ser o nêkerdê muhafiz. Û ti wekîlê înan zî nîyê.

108. Çiyê ke ê Homayî ra teber înan rê îbadet kenê rê nengan meçînê. Badê, ê zî bêke bizanê, hed ra vejîyenê û Homayî rê nengan çînenê. Bi eno qeyde, ma her umetî rê karê înan weş nîşan dayî. Peynî de, ageyrayişê înan ver bi Rebê înan o. O do 'emelê înan bi înan bido zanayiş.

109. Înan bi yew sondo pêt Homayî rê sond wend, eke înan rê yew mucîze bêro, do miheqeq ci ra bawer bikerê. Vaje "Mucîzeyî, tenya qatê Homayî de yê. Şima ferqê ci de yê? Eke a bêro ancî zî bawer nêkenê.

110. Senî ke reya verîne înan îman pê nêardbi, ma qelbê înan û çimê înan verapey kenê û ma do înan matbiyaye fehşîtîya înan de verdê.

111. Û eke ma înan rê melekî zî bironayne, merdeyan zî înan dir qisey bikerdêne û ma her çî arêdayne verê înan de bironayne, ancî zî heta ke Homayî nêwaştêne înan îman nêardêne. Labelê zafê înan cahiltî kenê.

112. Bi eno qeyde, ma her pêxemberî rê şeytanê îns û cinî kerdî dişmen. Enê, seba ke yewbînî bixapênê yewbînan rê qalanê xemilnayan pistnenê. Eke Rebê to biwaştêne, nêeşkayne enê bikerê. Êdî ti înan îftîrayanê înan de verde.

113. Qelbê înanê ke îman bi axîretî nêanê seba ke meylê xwu bido ê qalanê xemilnayan ser û guneyê ke kenê de dewam bikerê [wina beno].

114. [Vaje] "Qey ez do Homayî ra teber yewna hakemî bigeyrî? Oxro ke Ey şima rê kitab bi tefsîlat nazil kerd." Êyê ke ma kitab dayo, zanê ke o qatê Rebê to ra bi heqîye nazil biyo. A game, nêbo ke ti bibê şibhekaran ra!

115. Kelamê Rebê to hetê raştîye û edaletî ra temam biyo. Keso ke kelamê Ey bibedelno çinê yo. O semî' û 'elîm o.

116. Eke ti bibê tabiê zafaneyê înanê rîyê erdî, to rayirê Homayî ra vejenê. Ê zen ra teber nêbenê tabiê çiyêk û zûrî ra teber vate nêvanê.

117. Bêguman, Rebê to înanê ke rayirê ci ra vejyenê baş zano. Û O, înanê ke rayirê raştî vînenê zî baş zano.

118. Eke şima ayetanê Homayî ra bawer kenê, çiyê ke nameyê Ey înan ser o zikir beno ra biwerê.

119. Sebebê ci çi yo, şima çiyê ke nameyê Homayî înan ser o zikir biyo ra nêwenê? Û çiyê ke şima mecbûr manenê ra teber çiyê ke şima rê heram ê, îzeh kerdê. Raşta ci, zafê kesan bi nezanî kewenê hewesê nefsê xwu dima û şarî şaş kenê. Bêguman Rebê to înanê ke hed ra vejîyenê baş zano.

120. Eşkerayê guneyî zî nimiteyê guneyî zî caverdê. Çimkî êyê ke gune kenê, miheqeq do cezaya kerdeyanê xwu biancê.

121. Çiyo ke nameyê Homayî ser o zikir nêbeno ra mewerê. Bêguman, eno yew hereketê fasiqtî yo. Û bêguman şeytanî dostanê

xwu rê telqîn kenê ke şima dir micadele bikerê. Eke şima înan rê vîye ronê, helbet şima zî benê muşrîkan ra.

122. Keso ke merde bi la ma o kerdo gane û ma yew roşin dayo ci ke miyanê însanan de rayir şêro, qet beno sey kesê ke tarîtî de mendo û nêeşkeno vejîyo? A wina, karê xirabî ke bêbawerî kenê, înan rê weş ameyê nîşandayiş.

123. A bi eno qeyde, ma pîlê her welatî kerdî sûcdarê ucayî ke şarî bixapênê. [Oxro ke] ê tenya xwu xapênenê la ferqê ci de nîyê.

124. Gama ke înan rê yew ayete yena, vanê "Heta ke sey aya ke resûlanê Homayî rê yena ma rê zî nêro, ma qetîyen bawer nêkenê." La Homa zaf baş zano ke karê resûltî dano kamî. Sûcdaran rê, vera hîleyê ke kerdê de, qatê Homayî de yew riswatî û yew ezabo şedîd esto.

125. Homa biwazo kamî bido rayirê raştî ser, sîneyê ci îslamî rê akeno. Biwazo kamî zî rayir ra vejo, sîneyê ci seke vejîyeno asmîn teng keno, şidêneno. A Homa wina tengane dano bêbaweran ser!

126. Eno, rayiro raşt yê Rebê to yo. Bêguman semedê yew qewmê ke şîret gêno ma ayetî wina tefsîl kerdê.

127. Qatê Rebê înan de, warê silametîye, yê înan o. Û 'emelê înan ver Homa wayirê înan o.

128. Roja ke hemîne biyaro pêser, vano "Ey koma cinan! Şima însî ra zêdiyayî." Însî ra êyê hevalê înan vanê "Rebê ma! Ma yewbînî ra îstîfade kerd û ma resayî peynîya wextê ke To dabi." [Homa zî] vano "Meskenê şima adir o! Şima uca de ebedî manenê. La waştişê Homayî ne tede. Rebê to hekîm û 'elîm o."

129. A wina, çiyo ke kesb kerdo ver, ma qismêkê zaliman miseletê qismê bînî kenê.

130. Ey koma cin û însî (nêaseyeyî û asayeyî)! Şima miyan ra resûlê ke ayetanê mi şima rê vanê û derheqê ameyişê ena roje de şima îqaz kenê qey nêameyî?" Ê zî vanê "Ma eleyhê xwu de şahidîye kenê." Heyatê dinya ê xapênayê û eleyhê xwu de şahidîye kenê ke helbet ê bêbaweran ra yê.

131. Eno wina yo. Rebê to, bêke xebera şarê ci bibo, bi zilim welatan helak nêkeno.

132. 'Emelê ci gore dereceyê her yewî estê. Rebê to 'emelê înan ra bêxeber nîyo.

133. Rebê to dewlemend o, wayirê rehmetî yo. Eke biwazo şima çinê keno û kamî biwazo ano herinda şima, eynî seke şima zurîyetê yewna qewmî ra xeliqnayî.

134. Bêguman çiyo ke şima rê wehd biyo miheqeq yeno ca. Û şima nêeşkenê vernîya ey bigêrê.

135. Vaje "Ey qewmê mi! Destê şima ra çi yeno texsîr mekerê. Ez zî kena. La ma nizdî ra vînenê ke aqîbet yê kamî yo. Bêguman zalimî îfleh nêbenê.

136. Înan debir û heywanê ke Homayî xeliqnayê ra Ey rê yew bare abirna û aqilê xwu gore va "Eno Homayî rê, eno zî yê şirîkanê [pûtan] ma yo." Oyo aîdê şirîkan nêresayne Homayî la oyo aîdê Homayî resayne şirîkan. Çiqas xirab hukim danê!

137. Û eynî sey enê, şirîkanê înan, zafê muşrîkan rê kiştişê tutanê xwu weş nîşan da ke hem xwu mehf bikerê hem zî dînê xwu bidê têmiyan ro. Eke Homayî biwaştêne ê nêeşkayne enê bikerê. Êdî ti înan, çiyo ke ê xwu rê virazenê dir verde!

138. Yew zî, înan va "Enê heywanî û debirî heram ê. Êyê ke ma wazenê ra teber kes nêeşkeno biwero. Enê zî, paştîya înan ameya heramkerdiş." Ey rê îftîra kenê û qismêkê heywanan ser o nameyê Homayî zikir nêkenê. Seba ke îftîra kenê, [Homa] înan ceza keno.

139. Û înan va "Êyê ke pîzeyê enê heywanan de yê, tenya aîdê camêrdanê ma yê; cînîyanê ma rê heram ê." Eger merde bibê, o wext pêro tede şirîk ê. Homa do cezaya enê tewir wesifnayişê înan bido. Bêguman O hekîm û 'elîm o.

140. Êyê ke nezanîya xwu ra tutanê xwu bi ehmeqî kişenê, Homayî rê îftîra kenê û risqo ke Homayî dayo înan heram hesibnenê, helbet ê ziyan de yê. Ê heqîqeten şiyê delalet û nînê rayirê raştî ser.

141. Bexçeyê ke tede çardaxî estê û êyê ke tede çinê yê, xurmayî û zîraeto ke tewir bi tewir ber dano, zeytûnî û hinarê ke pêmanenê

û pênêmanenê, heme Ey xeliqnayê. Her yewe gama ke meywe dana, meyweyê ci ra biwerê û heqê ci zî wextê hesadî de bidê. La esla îsraf mekerê. Çimkî O îsrafkaran ra hes nêkeno.

142. Heywanan ra, tayê estê wegênê û purtê tayêne ra çiyê ravistişî virazîyenê. Çiyo ke Homayî sey risq dayo şima ra biwerê û mekewê rêça Şeytanî dima. Bêguman o eşkera dişmenê şima yo.

143. Heşt cotî: mêşine ra di, bize zî di. Vaje "Homayî di nêrî heram kerdî yan di makî? Yan zî ê her diyê rehîmê her di makîyan de? Eger şima raştvatox ê, mi rê bi zanayiş vajê."

144. Ancî devayan ra di, mangayan ra zî di. Vaje "Di nêrî heram kerdî, yan di makî? Yan zî ê her diyê rehîmê her di makîyan de? Nêro qey şima biyî şahid ke Homayî enê şima rê tewsîye kerdî?" Seba ke însanan xeflet de bibero delalet, oyo ke vera Homayî de zûran keno ra zalimêr kam esto? Bêguman Homa qewmê zalimî nêbeno rayirê raştî ser.

145. Vaje "Çiyê ke mi rê wehîy biyê de, mirdar, gunîya ke herikîyena, goştê xozî ke bêguman necis o, êyê ke herinda Homayî de nameyê sewbîna çiyî ser o serbirnîyayê ra teber, çiyo ke heram biyo ez nêvînena. La kam mecbûr bimano, bêke îstîsmar bikero yan zî sînorê zarûretî ra vejîyo, [eşkeno biwero]. Bêguman Rebê to xefûr û rehîm o.

146. Ma cihûdan rê heme heywanê nenûginî heram kerdê. Gayine û mêşineyî zî; o ke dusîyayo paştî û roqileyanê înan û dekewto miyanê asteyanê înan ne tede, ma vezdo bîn pêro înan rê heram kerdo. A bi eno qeyde, fehşîtîya înan ver ma ê ceza kerdî. Ma helbet raştvatoxan ra yê.

147. Eke to tekzîb bikerê, vaje "Rebê şima wayirê rehma hîra yo. Labelê ezabê ci yew koma sûcdare ra apey anêçarnîyeno."

148. Muşrîkî do vajê "Eke Homayî biwaştêne, ne ma biyêne muşrîk ne zî babîyê ma; û ma tu çî heram nêkerdêne." Înanê verînan zî wina tekzîb kerdbi û peynî de ezabê ma tehm kerdbi! Vaje "Şima het yew îlim esto? Dê vejê! Şima tenya zen kenê û şima tenya danê têmiyan ro."

149. Vaje "Delîlo tewr raşt yê Homayî yo. Eke Homayî biwaştêne helbet şima pêro dayne rayirê raştî ser."

150. Vaje "Dê şahidanê xwu yê ke şahidîye kenê vanê Homayî eno heram kerdo biyarê!" Eke ê şahidîye bikerê zî ti înan dir şahidîye mekere! Hewesê nefsê înanê ke ayetanê ma tekzîb kenê û îman bi axîretî nêanê dima meşo. Ê Rebê xwu rê sewbîna çiyan sey hunkif vînenê.

151. Vaje "Bêrê, ez çiyê ke Rebê şima şima rê heram kerdê biwanî: Tu çî Ey rê mekerê şirîk. Dadî û babîyê xwu rê hewlîye bikerê. Tersê debare ver tutanê xwu mekişê. Risqê şima zî, risqê înan zî ma danê. Xwu fihûşê eşkerayî ra zî nimiteyî ra zî dûrî bigêrê. Û heta ke yew heqo meşrû nêbo, cano ke Homayî heram kerdo, mekişê. A Homayî enê şima rê tewsîye kerdê ke şima aqilê xwu bişixulnê.

152. Heta ke bireso ruşdê xwu, nizdîyê malê êtîmî mebê. Peymawitiş û sentişî, heqî gore tam bikerê. Ma qewetê ci ra zêde kesî mukelef nêgênê. Û gama ke şima qisey kenê, merdimê şima bo zî, adil bên. Sozo ke şima danê Homayî, bigêrê. A şima rê enê tewsîye kerdî ke belkî şima şîret bigêrê.

153. A eno rayirê min o misteqîm o. Enê ro şêrê, neke sewbîna rayiran ro; çimkî ê şima rayirê Homayî ra vejenê. Bi eno hawa şima rê tewsîye keno ke şima xwu bipawê.

154. Dima, seba ke ma başan ser o nîmetê xwu temam bikerê û ma her çî îzeh bikerê, sey rehber û rehmetî ma kitab da Mûsayî ke bawer bikerê do şêrê hizûrê Rebê xwu.

155. A eno zî kitabo mibarek o ke ma nazil kerdo. Êdî rîayetê ey bikerê û xwu bipawê ke şima rê merhemet bibo.

156. Seba ke şima nêvajê "Kitab ma ra ver tenya di tayfeyan rê nazil biyo, labelê ma wendişê înan ra bêxeber bî..."

157. Û şima nêeşkê vajê "Eke ma rê zî kitab nazil bibiyêne, ma do înan ra rayiro hîna raşt de biyêne." Şima rê zî Rebê şima ra yew delîlo akerde, hîdayet û rehmet ameyo. Êyê ke ayetanê Homayî zûrî vînenê û verê xwu tadanê ra zalimêr kam esto? Êyê ke ayetanê ma ra verê xwu tadanê, seba ke verê xwu tadayo, ma ezabo tewr xirab bi înan danê antiş.

158. Qey ê pawenê ke înan rê melekî bêrê yan Rebê to bêro yan zî tayê ayetê Rebê to bêrê? Roja ke tayê ayetê Rebê to yenê, keso ke verê cû îman nêardo yan zî îmanê xwu de yew xeyr kesb

nêkerdo, êdî îmanê ci yew feyde nêdano. Vaje "Bipawê, bêguman ma zî pawitiş de yê."

159. Herçî înanê ke dînê xwu perçe-perçe kerdo û biyê tayfe bi tayfe, tu eleqeyê to bi înan çinê yo. Îşê înan tenya Homayî rê mendo! Dima Homa do xebera çiyê ke kenê bido înan.

160. Kam bi yew hewlîye bêro, ey rê des qatê ci esto û.kam bi yew xirabîye bêro aye ra zêdeyêr nîno cezakerdiş û zilim pê nêbeno.

161. Vaje "Rebê mi, bêguman ez daya rayirê raştî ser, dînê raştî ser; dînê Îbrahîmê henîfî ser ke o muşrîkan ra nêbi."

162. Vaje "Bêguman nimajê mi, heme îbadetê mi, heyatê mi û mergê mi semedê Homayê Rebê aleman ê."

163. Tu şirîkê Ey çinê yo. Mi rê wina emir biyo. Ez ewilînê mislimanan a."

164. Vaje "Wexto ke Rebê her çî Homa bo, qey ez do sewbîna reban bigeyrî? Kam çi kesb bikero ey rê yo; tu kes barê sewbîna kesî wenêgêno. Dima, ageyrayişê şima tenya ver bi Rebê şima yo. Derheqê çiyê ke şima tede kewenê îxtîlaf de, şima xeberdar keno.

165. Zato ke şima rîyê erdî de keno xelîfe û seba ke derheqê nîmetê ke dayê şima de şima îmtîhan bikero dereceyê tayê şima tayêne ra berzêr keno, O yo. Heqîqeten cezaya Rebî zaf bilez a. Bêguman, xefûr û rehîm O yo.

7-SÛREYA 'ERAF

Mekke de nazil biya. Di seyî û şeş ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Elîf-Lam-Mîm-Sad.

2. Eno yew kitab o; to rê nazil biyo; seba ke ti pê însanan îqaz bikerê û mumînan şîret bikerê. A game, eno derheq de, wa sîneyê to de yew tengîye çinê bo.

3. Çiyo ke Rebê şima ra semedê şima nazil biyo rê îtaeet bikerê. Bê Ey mebê tabiê sewbîna wayiran. Şima çiqas tay şîret gênê!
4. Û ma gelek şaristanî helak kerdî. Ezabê ma înan rê xilmaşîya hewnê şewe de yan zî biroj wextê îstîrehetî de ame.
5. Gama ke ezabê ma înan rê ame, bê enê qîrayişî sewbîna vateyê înan nêmendbi: "Birra zî ma kesê zalimî biyê!"
6. Êyê ke ma înan rê pêxember şirawito ra zî, pêxemberê ke ma înan rê şirawitê ra zî miheqeq ma persenê!
7. Ma do miheqeq bi yew îlim înan rê qisey bikerê. Ma înan ra dûrî nîyê.
8. Û a roje wezin heq o. Weznê kamî giran bêro, a xelisîyayeyî ê yê.
9. La weznê kamî şenik bêro, a enê, seba ke vera ayetanê ma de neheqîye kerda, înan xwu dayo zirar ro.
10. Û bêguman, ma rîyê erdî de ca da şima û uca de gelek îmkanê debare dayî şima. Şima çiqas tay şukir kenê!
11. Û sond bo, ma şima xeliqnayî, dima, ma şekil da şima û dima zî ma melekan ra va "Ademî rê şêrê secde." Îblîsî ra teber pêro şiyî secde; o nêbi înanê ke şiyê secde ra.
12. Homayî va "Wexto ke mi to rê emir kerd, o çi bi ke nêverda ti şêrê secde?" [Ey] va "Ez ey ra xeyrin a. To ez adir ra xeliqnaya. La o, to çamûr ra xeliqnayo."
13. [Homayî] va "Uca ra bêre war! Uca xwu pîl dîyayiş heddê to nîyo! Tavilî vejîye! Bêguman ti bêqîmetan ra yê."
14. [Şeytanî] va "Heta roja ke do newe ra bêrê ganekerdiş, dê ti mi seyr bikere!"
15. [Homayî] va "Dê haydê. Ti înanê ke yenê seyrkerdiş ra yê."
16. [Şeytanî] va "Vera rayir ra vetişê mi de, ez zî semedê înan serê rayirê to yê raştî de ronişena.
17. Dima, ez vernîya înan ra, peynîya înan ra, hetê raştê înan ra, hetê çepê înan ra dekewena ci û ti do zafê înan şukirkerdoxan ra nêvînê."
18. [Homayî] va "Haydê, riswa û qewirnaye uca ra vejîye! Sond bo, înan ra kam to dima bêro, ez şima hemîne ra cehenemî dekena!"

19. [Homayî va] "Ya Adem! Ti û hemsera xwu cenet de bimanê. Şima kamca ra wazenê uca ra biwerê. La meşêrê nizdîyê ena dare. Nêke şima benê zaliman ra."
20. Axirî, Şeytanî seba ke cayê înan o mehrem nîşanê înan bido, weswese da înan û va "Rebê şima, sirf seba ke şima her di zî do bibê melek yan zî bibê êyê ke cenet de ebedî manenê, ena dare şima rê qedexe kerde."
21. Û sond wend va "Helbet ez înanê ke şima şîret kenê ra ya."
22. Êdî ê xapênayî ardî war. Gama ke înan dare ra tehm kerd, cayê înanê mehremî înan ra aseyî. Û înan dest pê kerd pelê cenetî nayî pêser û xwu temirna. Rebê înan qîra va "Qey mi şima ena dare ra qedexe nêkerdbî? Û mi nêva Şeytan eşkera dişmenê şima yo?"
23. Înan va "Ey Rebê ma! Ma zilim bi xwu kerd. Eke ti ma rê mexfîret û rehme nêkerê, miheqeq ma benê zirarkerdoxan ra."
24. Homayî va "Yewbînan rê sey dişmen [uca ra] bêrê war. Heta midetêk rîyê erdî de şima rê îskan û îstîfade esto.
25. Şima do uca bicûyê, uca bimirê û ancî uca ra bêrê vetiş."
26. Ey Benîademî! Seba ke şima cayê xwu yo mehrem binimnê mi kincî û semedê xwu xemilnayişî lîbasî dayî şima. La herçî lîbasê teqwa yo, eno hîna xeyrin o. Enê, eyatanê Homayî ra yê. Beno ke şima şîret bigêrê.
27. Ey Benîademî! Şeytan, seba ke cayê înano mehrem nîşanê înan bido kince dadî-babîyê şima şelênayî û cenet ra dayî vetiş, wa şima zî şaş nêkero! Çimkî o û qebîleya xwu, cayo ke şima înan nêvînenê ra ê şima vînenê. Bêguman ma şeytanî kerdê dostê înanê ke îman nêanê.
28. Û gama ke yew karo xirab kenê, vanê "Ma babîyê xwu enê rayirî ser o dîyî û Homayî ma rê eno emir kerd." Vaje "Bêguman Homa karanê xiraban emir nêkeno. Çiyo ke şima nêzanê, qey şima erzenê Homayî ser?"
29. Vaje "Rebê mi heqanîyetî emir keno. Her mescîd de dînî tenya bikerê mexsûsê Ey û Ey rê îbadet bikerê. Seke şima ewilî xeliqnayî, şima do ageyrê Ey ser;

30. Yew qismê şima hîdayetî ser o, yew qismê şima delaletî ser o. Çimkî înan vatêne qey rayirê raştî ser o yê, la înan Homa caverda û şeytanî xwu rê kerdî dost.

31. Ey Benîademî! Her mescîd de zîynetê xwu bidê xwu ra. Biwerê, bişimê. La îsraf mekerê. Çimkî O îsrafkerdoxan ra hes nêkeno.

32. Vaje "Kamî zîynet û risqo helal ke Homayî semedê evdanê xwu xeliqnayo, heram kerdo?" Vaje "Enê, heyatê dinya de semedê bawermendan ê. Roja qîyametî de zî tenya mexsûsê înan ê. A semedê yew qewmê ke bizano ma ayetan wina tefsîl kenê."

33. Vaje "Rebê mi, eşkera yan nimite pêro fehşîtî, her tewir gune, êrîşo neheq, çiyo ke derheqê ci de tu delîl ronênayo la şima Homayî rê bikerê şirîk û vatişê çiyo ke şima derheqê Homayî de nêzanê, heram kerdê."

34. Her miletî rê yew midet esto; Eke midetê ci bêro, ne vîstikêk apey maneno, ne zî diyeno vernî.

35. Ey Benîademî! Gama ke şima miyan ra pêxemberî yenê û ayetanê mi şima rê wanenê, kam bibo wayirê teqwa û xwu îsleh bikero, êdî înan rê ters çinê yo û ê mehzûn zî nêbenê.

36. Herçî êyê ke ayetanê ma tekzîb kenê û xwu pîl vînenê, a enê ehlê cehenemî yê. Ê do uca de ebedî bimanê.

37. Oyo ke vera Homayî de îftîra keno yan zî ayetanê ey tekzîb keno ra zalimêr kam esto? Kitab ra nisîbê înan do bireso înan! Axirî, gama ke qasidê ma yenê û ruhê înan gênê, vanê "Ê îlahê ke şima Homa caverdabi û înan rê îbadet kerdêne hê ça?" Ê zî vanê "Înan xwu ma ra nimit û şiyî." Û bi eno qeyde, derheqê xwu de şahidîye kenê ke ê înkarkerdox biyê.

38. [Homa vano] "Qefleyê cin û însî ke şima ra ver vîyartê dir şima zî dekewê adir." Her qefleyo ke dekeweno, hevalanê xwu rê lanet waneno. Axirî, gama ke pêro uca kom benê, peyînî derheqê verînan de vanê "Ey Rebê ma! Înan ma berdî delalet, yewna qat ezabê adirî bide înan." Homa vano "Hemîne rê yewna qat zêde ezab esto la şima nêeşkenê bizanê."

39. Verînî peyînan ra vanê "Tu ferqê şima ma ra çinê yo. A game, şima zî vera kesba xwu de ezabî tehm bikerê!"

40. Herçî êyê ke ayetanê ma tekzîb kenê û xwu pîl vînenê, înan rê berê asmînan anêbenê û heta ke deva qûla derzînî ra nêvîyaro, ê nêeşkenê dekewê cenet! A ma sûcdaran wina ceza kenê.

41. Semedê înan cehenem ra doşeg, ser de zî çarşewî estê. A ma sûcdaran wina ceza kenê.

42. Herçî êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, -ma qewetê ci ra zêdeyêr bar nêdanê kesî ser- a enê cenetî yê. Ê do uca ebedî bimanê.

43. Sîneyê înan de çi kîne esta, ma ci ra veta eşta. Binê înan ra zî çemî herikîyenê. Vanê "Hemd Homayî rê ke ma resna tiya. Eke Homayî ma hîdayet nêkerdêne, ma bi xwu nêresayne eno hîdayet. Sond bo ke resûlanê Rebê ma oyo heq ardo." Veng diyeno înan û wina yeno vatiş: "Ha şima rê cenet. Vera 'emelê şima de mîras diyayo şima."

44. Ehlê cenetî veng danê ehlê adirî, vanê "Çiyo ke Rebê ma ma rê wehd kerdbi, ma o dî, raşt biyo. Çiyo ke Rebê şima şima rê wehd kerdbi, şima zî o dî, o zî raşt o?" Ê vanê "Belê." O wext, înan ra yew, veng dano vano "Lanetê Homayî zaliman ser o bo!"

45. Ê zalim ê, wazenê rayirê Homayî ra men' bikerê û ey çewt bikerê. Ê axîretî zî înkar kenê.

46. Mabeynê her di hetan de yew perde û Erafî ser o zî tayê merdimî estê ke sîmaya înan ra hemîne şinasnenê. Şaro ke hema denêkewto cenet la paweno ra vanê "Silam şima ser o bo!"

47. Gama ke çimê înan fetilnîyenê şarê adirî ser, vanê "Rebê ma! Ma qewmê zalimi dir meyare yew ca."

48. Şarê Erafî veng dano merdimanê ke sîmaya înan ra ê şinasnenê û vano "Ne zafîya şima ne zî xwu pîl dîyayişî yew feyde da şima!

49. Êyê ke şima sond wendêne vatêne 'Homa nînan nêresneno rehmet' enê yê?" [Û cenetîyan ra zî vanê] "Haydê, dekewê cenet. Êdî ne şima rê ters esto ne zî şima mehzûn benê."

50. Ehlê adirî veng danê ehlê cenetî, vanê "Awa xwu ra yan zî risqo ke Homayî dayo şima ra tayê bidê ma zî." Ê vanê "Bêguman Homayî enê her di înkarkerdoxan rê heram kerdê."

51. Înan dînê xwu kerdbi kay û kelebut, heyatê dinya zî ê xapênayî. A bi eno qeyde, senî ke înan kerd xwu vîr ra ke do raştê enê rojan bêrê û ayetê ma red kerdî, ma zî ewro înan kenê xwu vîr ra.

52. Sond bo, semedê yew qewmo ke bawer keno, ma yew kitabo ke rehber û rehmet o, înan rê ard.

53. Qey ê te'wîlê ey pawenê? Roja ke te'wîlê ci bêro, înanê ke verê cû o kerdo xwu vîr ra, vanê "Bêguman Rebê ma pêxemberî bi heqîye şirawitê. Nika şefaetkarê ke ma rê şefaet bikerê estê? Yan zî, ma bêrê açarnayiş û çiyo ke ma kerdo ra ciya çiyêk bikerê!" Bêguman înan xwu dayo zirar ro û çiyê ke înan xwu rê wehm kerdbî zî, ê waro verdayê şiyê.

54. Bêguman Rebê şima Homa yo; asmînî û erd şeş rojan de xeliqnayî û Erşî ser o ronişt; bi şewa ke misêwa aye teqîb kena, roje nimneno. Roj û aşme û heme astereyî dekerdê binê emirê xwu. Baş bizanê ke xeliqnayiş zî emirkerdiş zî aîdê Ey o. Homayo ke Rebê aleman o, çiqas mibarek o!

55. Rebê xwu rê bi laveykerdiş û nimite dua bikerê. Çimkî O înanê ke hed ra vejîyenê ra hes nêkeno.

56. Badê ke rîyê erdî îsleh beno, tede mufsîdîye mekerê. Homayî ra bitersê û bi hêvî dua bikerê. Bêguman rehma Homayî înanê ke karanê başan kenê rê nizdî ya.

57. Zato ke rehmetê xwu ra ver vayî şiraweno O yo. Axirî, wexto ke vayî hewranê giranan wegênê, ma înan sewqê yew welatê merdeyî kenê û uca bi înan awe anê war. Dima, ma bi aye tewir bi tewir meyweyan vejenê. A ma merdeyan zî wina vejenê. Beno ke şima enê ra yew îbret bigêrê.

58. Nebatê welatê pakî bi îznê Rebê to vejyenê. Oyo xirab ra zî nebato xirab ra teber çiyêk nêvejyeno. A ma ayetanê xwu semedê yew qewmo ke şukir keno wina tewir bi tewir beyan kenê.

59. Sond bo ke ma Nûh qewmê ci rê şirawit. Ey va "Ey qewmê mi! Homayî rê evdîtî bikerê. Ey ra teber şima rê tu îlah çinê yo. Raşta ci, ez nameyê şima ser o ezabê yew roja pîle ra tersena."

60. Sermiyananê qewmê ci va "Ma to yew delaleto eşkera de vînenê!"

61. [Nûhî] va "Ey qewmê mi! Mi de tu delalet çinê yo. Ez yew pêxember a, hetê Homayî ra ameya şirawitiş.

62. Ez rîsalatê Rebê xwu teblîx kena û şima şîretî kena. Çiyo ke şima nêzanê, ez hetê Homayî ra zana.

63. Qey şima ecêb mendî ke Rebê şima ra bi wasitaya yew merdimê şima miyan ra yew Zikir şima rê ame ke şima bibê wayirê teqwa û bi eno qeyde şima rê merhemet bibo?"

64. Înan o zûreyîn dî. Ma zî o û êyê ke gemî de ey dir piya bî, xelisnayî. Înanê ke ayetê ma zûrî dîyî zî ma awe de xeniqnayî. Bêguman ê qewmêko korfam bî.

65. Ma [qewmê] Adî rê zî birayê înan Hûd [şirawit]. [Ey înan ra] va "Ey qewmê mi! Homayî rê evdîtî bikerê. Ey ra teber şima rê tu îlah çinê yo. Gelo şima xwu nêpawenê?"

66. Sermiyananê qewmê ci ra înanê ke înkar kerdêne, va "Ma to bêmezg vînenê û helbet ma vanê ti zûrkeran ra yê."

67. [Hûdî] va "Ey qewmê mi! Ez bêmezg nîya. Eksê ci, ez yew qasid a; hetê Rebê aleman ra."

68. Ez rîsalatê Rebê xwu teblîx kena û şima rê şîretkerdoxo emîn a.

69. Qey şima ecêb mendî ke Rebê şima ra bi wasitaya yew merdimê şima miyan ra yew Zikir şima rê ame? Biyarê xwu vîr ke Homayî badê qewmê Nûhî şima ardî herinda înan û hetê xulqîyetî ra şima hîna hêzdar kerdî. A game, nîmetanê Homayê xwu biyarê xwu vîr ke şima biresê xelasîye."

70. Înan va "Ti ameyî ke ma fek înanê ke verînanê ma ci rê îbadet kerdo ra veradê û Homayê tekî rê îbadet bikerê? Eger ti raştvatoxan ra yê, ezabo ke ti ma pê tehdîd kenê, dê ma rê biyare!"

71. [Hûdî] va "Helbet Rebê şima ra yew bela û xezeb şima rê ameyo. Qey şima derheqê tayê nameyanê ke tenya şima û verînanê şima xwu rê pêardê û Homayî derheqê înan de tu delîl ronênayo de mi dir minaqeşe kenê? A game bipawê, ez zî şima dir piya pawitoxan ra ya."

72. Ma hetê xwu ra sey yew rehmetî, o û êyê ke ey dir bî, xelisnayî. Herçî êyê ke ayetê ma zûrî dîyî û îman nêard zî, ma kokê înan qelêna.

73. Ma [qewmê] Semûdî rê zî birayê înan Salih [şirawit]. Ey va "Ey qewmê mi! Homayî rê evdîtî bikerê. Bê Ey şima rê tu îlah çinê yo. Heqîqeten şima rê Rebê şima ra yew delîlo akerde ame. A ena devaya Homayî şima rê sey yew mucîze ya. Aye verdê, wa erdê Homayî de biwero. Nêbo ke şima bi aye xirabîye bikerê. Nêke, yew ezabo elîm şima qefilneno!

74. Biyarê xwu vîr ke wextêk, [qewmê] Adî ra dima şima kerdî xelîfe û rîyê erdî de şima meskûn kerdî ke şima raşteyanê ci de koşkan virazenê, koyan kenenê û tede banan virazenê. Êdî nîmetanê Homayî biyarê xwu vîr û rîyê erdî de bi mufsîdîye teşqele mevejê."

75. Sermîyananê qewmê ey ra înanê ke xwu pîl dîyêne, bawermendanê zeîfan ra va "Gelo şima heqîqeten bawer kenê ke Salih hetê Rebê ci ra ameyo şirawitiş?" Înan zî va "Raşta ci, ma çiyê ke ey dir ameyê şirawitiş ra bawer kenê!"

76. Înanê ke xwu pîl dîyêne, va "Bêguman, çiyê ke şima ci ra bawer kenê, ma înan înkar kenê."

77. Axirî, înan deva viste war û serebirna, vera emirê Rebê xwu de vejîyayî û va "Ey Salih! Eke ti pêxemberan ra yê, ezabo ke ti ma pê tehdîd kenê, dê haydê biyare."

78. Enê ser o, ê lerzê pêtî ê qefilnayî û warê xwu de çokan ser o mendî.

79. Êdî Salihî înan ra verê xwu weta tada û va "Sond bo, çiyê ke Rebê mi wehîy kerdbî mi şima rê teblîx kerdî û mi nesîhet da şima. La şima nesîhetkerdoxan ra hes nêkenê."

80. Û ma Lût zî [şirawit]. Ey qewmê xwu ra va "Fihûşo ke şima ra ver aleman ra tu yewî nêkerdo, qey şima kenê?

81. Şima cînîyan caverdenê û bi şehwet şinê camêrdan het. Raşta ci, şima yew qewmo hed ra vejîyaye yê."

82. Cewabê qewmî zî "Nînan welatê ma ra vejê! Çimkî enê însanê ke xwu zêde ra pak vînenê" ra teber çiyêk nêbi.

83. Enê ser o, ma zî o û ferdê aîleyê ci xelisnayî. Tenya cînîya ci biye înanê ke mendê ra.

84. Û ma yew varitî varna înan ser. Dê xwu rê biewnîye, peynîya sûcdaran senî biye!

85. Ma birayê înan Şueyb zî [şirawit] Medyen. [Şueybî] va "Ey qewmê mi! Homayî rê evdîtî bikerê. Bê Ey şima rê tu îlah çinê yo. Rebê şima ra yew delîlo akerde şima rê ameyo. Êdî sentiş û peymawitişî tam bikerê; malê însanan kêmî mekerê. Badê ke rîyê erdî îsleh beno, tede mufsîdîye mekerê. Eke şima bawermend ê, enê şima rê hîna xeyrin ê.

86. Û serê her rayirî de romenişê, bi tehdîd însanan rayirê Homayî ra apey medê û rayirî çewt mekerê. Bifikirîyê, wexto ke şima tay bî, Homayî şima zêdnayî. Dê biewnîyê, peynîya mufsîdan se biya!

87. Eger şima ra qismêk o ke mi dir şirawîyayo ra bawer bikero û yew qisim zî nêkero, heta ke Homa mabeynê şima de hukim bido, sebir bikerê. Tewr xeyrinê hakiman O yo.

88. Sermiyananê qewmê Şueybî ra înanê ke xwu pîl dîyêne, va "Ya Şueyb! Sond bo, yan ma to û êyê ke to dir ê, welatê xwu ra vejenê, yan zî ti ageyrenê dînê ma ser." Şueybî va "Eke ma kerîh bivînê zî?

89. Badê ke ma ci ra xelisnayî, eke ma ageyrê umetê şima ser, miheqeq ma îftîra erzenê Homayî ser. Heta ke waştişê Rebê ma Homayî çinê bo, ma rê ageyrayişê ey ser mimkun nîyo. Îlmê Rebê ma her çî girewto xwu zere. Ma tenya Homayî rê tewekul kenê. Ey Rebê ma! Mabeynê ma û qewmê ma bi heqîye akere. Bêguman ti tewr xeyrinê akerdoxan ê."

90. Û sermiyananê qewmê ci ra înanê ke înkar kerdêne, va "Eke şima bibê tabiê Şueybî, miheqeq şima ginenê xisar ro."

91. Axirî, ê lerzê dehşetinî ê qefilnayî û înan warê xwu de çok da erd, mendî.

92. Înanê ke Şueyb zûrker dîyêne, seke qet uca nêcûyaybî. Herçî înanê ke Şueyb zûrker dîyêne, esas ê ginayî xisar ro.

93. [Şueybî] înan ra verê xwu weta tada û va "Ey qewmê mi! Sond bo ke mi, çiyo ke Rebê mi wehîy kerdbi, mi şima rê teblîx kerdî

û mi şima rê nesîhet zî kerd. Nika ez senî bikewî yew qewmê înkarkerdoxî ver?"

94. Û ma kamcîn welatî rê yew pêxember şirawit, seba ke şarê ucayî vero bigeyrê û lavey bikerê, ma miheqeq ê vistê çinêbiyayiş û tenganeyî miyan.

95. Dima, ma xirabîye bedelna û herinde de başîye arde. Gama ke zêdîyayî, va "Verînê ma zî kewtbî tengîye û dima resaybî hîrayîye." Ma zî, bêke ê ferq bikerê, nişka ra ê qefilnayî.

96. Eke şarê ê welatan îman biardêne û bibiyêne wayirê teqwa, helbet ma înan ser o asmîn û erd ra bereketî akerdêne. Labelê înan zûrî dî, ma zî rîyê çiyo ke înan kesb kerdo ver, ê qefilnayî.

97. Nêro şarê ê welatan emîn bî ke bişewe gama ke hewn de yê ezabê ma do înan rê nêameyne?

98. Yan zî, şarê ê welatan emîn bî ke, hela sibayî gama ke keyf kenê, ezabê ma do înan rê nêameyne?

99. Nêro qey ê dama Homayî ra emîn bî? Labelê qewmo ke xeserîyayo ra teber kes dama Homayî ra emîn nêbeno.

100. Wayiranê ci yê verînan ra dima, êyê ke biyê warisê rîyê erdî rê qey ena raştîye hema zî diyar nêbiya? Eke ma biwazê, rîyê guneyanê înan ra ma înan zî ceza kenê. Û ma qelbê înan mohr kenê ke êdî nêeşkenê bişinawê.

101. Enê ê welatî yê ke ma to rê behsê înan kenê. Sond bo ke pêxemberê înan bi delîlanê akerdeyan înan rê ameybî. La nê, çiyo ke înan verê cû zûrî dîyo ra qey do bawer bikerdêne! Homa wina mohr dano serê qelbê înkarkerdoxan ro.

102. Û ma zafê înan de sozê xwu de vindertiş nêdî. La heqîqeten, ma zafê înan fasiq dîyî.

103. Dima, ma înan ra pey Mûsa bi mucîzeyanê xwu Fîrewnî û sermiyananê ci rê şirawit la înan mucîzeyanê ma rê neheqîye kerde. Êdî ti biewnîye, peynîya mufsîdan se biye!

104. Mûsayî va "Ya Fîrewn! Bêguman ez hetê Rebê aleman ra yew pêxember a.

105. Mi ser o deyn o ke ez derheqê Homayî de raştîye ra teber sew-

bîna çiyêk nêvajî. Helbet mi Rebê şima ra yew delîlo akerde şima rê ard. Êdî Benîîsraîlîyan mi dir bişirawe!"

106. [Fîrewnî] va "Eger to yew delîl ardo û eke ti raştvatoxan ra yê, dê biyare."
107. Enê ser o, Mûsayî asaya xwu eşte. Nişka ra a 'elemeşkera biye yew ejderha!
108. Û destê xwu vet. Nişka ra, semedê înanê ke vînenê, çîlsipî beriqîya.
109. Sermiyananê qewmê Fîrewnî va "Bêguman eno yew sêhrbazo zanaye yo.
110. Wazeno şima warê şima ra vejo. Şima çi emir kenê?"
111. Înan va: "Ey û birayê ci vindarne. Û arêdayoxan bişirawe şaristanan.
112. Wa heme sêhrbazanê zanayan to rê biyarê."
113. Û sêhrbazî ameyî Fîrewnî het, va "Eke ma ser bikewê, ma rê yew mikafat esto, ne?"
114. [Fîrewnî] va "Belê. Hem zî şima do mi rê bibê êyê tewr nizdî."
115. [Sêhrbazan] va "Ya Mûsa! Ti verî erzenê, yan ma?"
116. [Mûsayî va] "Şima bierzê." Enê ser o, gama ke înan eşt, çimê însanan efsûn kerdî û ê ceniqnayî. Înan yew sêhro pîl ardbi.
117. Ma zî Mûsayî rê wehîy kerde ke asaya xwu bierzo. Aye çiyê ke înan eştê qefelnayî û belênayî.
118. Bi eno qeyde, heq ame meydan û çiyê ke înan kerdê biyî batil.
119. Êdî uca mexlûb biyî û zelîl kewtî.
120. Û sêhrbazî şiyî secde.
121. Va "Ma îman bi Rebê aleman ard.
122. Bi Rebê Mûsa û Harûnî."
123. Fîrewnî va "Hema ke mi îzin nêdayo, şima îman bi Ey ard, ne! Miheqeq ena yew dam a, seba ke şarê xwu uca ra vejo, şima şaristan de ronaya. Şima nizdî ra fam kenê!
124. Ez dest û linganê şima çeprast cirakena, dima ez şima hemîne aliqnena."

125. Înan va "Ma xwura ageyrenê Rebê xwu het.
126. Seba ke ayetê Rebê ma ma rê ameyê û ma îman pê ardo, coka ti ma ra heyf gênê. Ey Rebê ma! Sebir bide ma û sey misliman ruhê ma bigêre."
127. Û sermiyananê qewmê Fîrewnî va "Qey ti Mûsayî û qewmê ci veradanê ke to û îlahanê to terk bikerê û şêrê rîyê erdî de mufsîdî bikerê?" Fîrewnî va "Ma lajanê înan kişenê, cînîyanê înan gane verdenê. Û ma do tim înan ser o qahir bê."
128. Mûsayî qewmê xwu ra va "Homayî ra ardim biwazê û sebir bikerê. Bêguman rîyê erdî yê Homayî yo. Evdanê xwu ra kamî biwazo, dano ci. Aqîbet yê muteqîyan o."
129. Înan va "Verî ke ti ma rê bêrê zî îşkence bi ma biyêne, badê ke ti ameyî zî bena." [Mûsayî] va "Hêvî a ya ke Rebê şima dişmenanê şima helak bikero û herinda înan de şima bikero serwer. Bi eno qeyde, biewnîyo dê hela şima senî hereket kenê."
130. Sond bo ke ma zî alê Fîrewnî bi wuşkayî û kêmîya mehsûlî ke bi serran dewam kerdbî ceza kerd ke şîret bigêrê.
131. Eke înan rê yew hewlîye biameyne, vatêne "Ena ma ra ya." Eke yew xirabîye biameyne înan sere de, Mûsa û êyê ke ey dir ê, bêoxir dîyêne. Baş bizanê, bêoxirîya ke înan rê ameyne, qatê Homayî ra biye. La zafê înan nêzanê.
132. Û înan va "Ti seba ke ma efsûn bikerê, çi mucîze anê biyare, ma to ra bawer nêkenê."
133. Ma zî mucîzeyê ciyayî yê sey tofan, meliyî, heşereyî, qirînceleyî û gunî înan rê şirawite. Ancî zî înan xwu pîl dî û biyî qewmêko gunekar.
134. Gama ke belayî niştî înan ser, înan va "Ya Mûsa! Bi ehdo ke dayo, Rebê xwu rê dua bikere, wa enê belayan ma ser ra wedaro. Helbet ma do to ra bawer bikerê û miheqeq Benîîsraîlîyan to dir bişirawê."
135. La gama ke ma midetêk belayî înan ser ra wedartî, ê tavilî sozê xwu ra ageyrayî.
136. Ma zî înan ra heyf girewt; ma ê behr de xeniqnayî! Çimkî înan ayetê ma zûrî dîyî û pax pê nêkerd.

137. Ma qewmo ke heqîr ameyne dîyayiş û ameyne pelixnayiş rojhilat û rojawanê erdê ke ma xeyr û bereket dayo ci rê kerd waris. Sozo weş ke Rebê to dabi Benîîsraîlîyan, seba ke înan sebir kerd, ame ca. Ma êyê ke Fîrewnî û qewmê ci viraştê û berz kerdê zî helak kerdî.

138. Ma Benîîsraîlî behr ro vîyarnayî. Uca raştê yew qewmî ameyî ke pûtanê mexsûsê xwu rê îbadet kerdêne. Benîîsraîlîyan va "Ya Mûsa! Senî ke îlahê înan estê, dê ti zî ma rê yew îlah viraze." Mûsayî va "Şima heqîqeten yew qewmo cahil ê.

139. Bêguman, çiyo ke enê tede yê rijîyayo, çiyo ke kenê zî batil o.

140. Qey ez şima rê Ey ra teber yew îlah bigeyrî? Oxro ke Ey şima bi fedlê xwu aleman ra serêr girewtê."

141. Biyarê xwu vîr ke ma şima alê Fîrewnî ra xelisnayî. Înan îşkenceyo tewr xirab bi şima kerdêne; lajê şima kiştêne cînîyê şima gane verdayne. Enê de, Rebê şima ra şima rê yew îmtîhano pîl estbi.

142. Û ma Mûsayî dir hîris şewî soz da yewbînî; ma des zî îlawe kerdî. Bi eno qeyde wexto ke Rebê to tayin kerdbi, çewres şewan ser o temam bi. Mûsayî birayê xwu Harûnî ra va "Miyanê qewmê mi de bikewe herinda mi; înan îsleh bikere. Mebe tabiê rayirê mufsîdan."

143. Wexto ke ma tayin kerdbi de gama ke Mûsa ame û Rebê ci ey dir qisey kerd, ey va "Rebî! Xwu nîşanê mi bide, ez to bivînî." [Rebê ci] va "Ti nêeşkenê mi bivînê. Labelê biewnîye ê koyî ra, eke o bieşko cayê xwu de sebat bikero, ti zî mi vînenê." Gama ke Rebê ci tecelîyê koyî kerd, o kerd welûwerdî. Û Mûsa zî xeriqîya kewt erd. Gama ke ame xwu, va "Ez to kêmanîyan ra tenzîh kena! Mi to rê tewbe kerd. Ez ewilînê bawermendan a."

144. [Homayî] va "Ya Mûsa! Mi bi rîsalat û kelamê xwu însanan ser o ti weçînayî. A game, çiyo ke ez dana to, bigêre û bibe înanê ke şukir kenê ra."

145. Ma semedê Ey derheqê şîretan û îzehetan de her çî lewheyan de nuşt. [Û ma va] "Pêt bi înan bigêre, qewmê xwu rê zî emir bikere ke wa tewr weş pê bigêrê. Ez nizdî ra welatê fasiqan nîşanê to dana."

146. Ez înanê ke rîyê erdî de bi neheqîye xwu pîl vînenê ayetanê xwu ra dûr gêna. Çimkî ê her tewir mucîze bivînê zî îman pê nêanê. Û eke rayiro raşt bivînê, xwu rê nêkenê rayir. La eke rayirê fehşîtîye bivînê, xwu rê kenê rayir. Çimkî ê ayetanê ma zûrî vînenê û pax pê nêkenê.

147. Herçî êyê ke ayetanê ma û pêresayişê axîretî zûrî vînenê 'emelê înan tewş de şiyê. Qey do cezaya kerdeyanê xwu nêvînê?

148. Qewmê Mûsayî, ey dima, xişir û zîynet ra heykelê yew golika ke orena viraşte. Qey înan nêdî, a ne eşkena înan dir qisey bikero ne zî rayir binawno. Ê bi qebûlkerdişê aye biyî zaliman ra.

149. Gama ke [sereyê înan] kewt mabeynê destanê înan û dî ke heqîqeten şiyê delalet, va "Eke Rebê ma ma rê nêro rehme û ma rê mexfîret nêkero, miheqeq ma ginayê xusran ro!"

150. Mûsa gama ke qewmê xwu ra hêrsin û xemgîn ageyra, va "Badê mi, şima mi ra pey çi karê xirabî kerdî! Şima hêvîya emirê Rebê xwu nêvindertî û ecele kerd?" Lewheyî eştî erd û sereyê birayê xwu girewt, o hetê xwu ser ant. [Birayê ci] va "Ey lajê dadîya mi. Enê qewmî ez dejnaya, tay mend mi bikişê. Keyfê dişmenan bi mi meyare. Mi enê qewmê zalimî dir yew mevîne."

151. [Mûsayî] va "Rebê mi! Min û birayê mi bixefirne. Ma dekere miyanê rehmetê xwu. Ti tewr birehmê birehman ê!

152. Înanê ke golike girewta, Rebê înan ra yew xezeb înan rê yeno û heyatê dinya de zî zîlet vînenê." A ma enê mufterîyan wina ceza kenê.

153. Êyê ke xirabî kenê la badê tewbe kenê û îman anê, bêguman Rebê to enê ra pey helbet xefûr û rehîm o.

154. Eke hêrsê Mûsayî nişt, lewheyî girewtî. Nuşteyê înan de semedê muteqîyan hîdayet û rehmet estbi.

155. Mûsayî semedê wextê ameyişê hizûrê ma qewmê xwu ra hewtay merdimî weçînayî. Gama ke yew recifîyayişê dehşetinî ê qefilnayî, Mûsayî va "Ey Rebê mi! Eke to biwaştêne, hîna verê cû, to ê zî, mi zî helak kerdêne. Qey ti rîyê kerdeyanê tayê bêmezganê ma ver ma helak kenê? Eno, îmtîhanê to ra wetêr

çiyêk nîyo. Ti bi ey kamî biwazê benê delalet, kamî zî biwazê hîdayet kenê. Wayirê ma ti yê, ma rê mexfîret bikere û ma rê bêre rehme. Ti tewr xeyrinê xefûran ê.

156. Ena dinya de zî axîret de zî ma rê hewlîye binusne. Helbet ma verê xwu dayo to." [Homayî] va "Ez kamî biwazî ezab pê dana antiş; la rehma mi, her çî gêna xwu zere. Ez aye înanê wayirê teqwa rê, êyê ke zekat danê û êyê ke îman bi ayetanê ma anê rê nusnena.

157. Enê ê kesî yê ke benê tabiê pêxemberê nebîyê ummîyî ke înan o Tewrat û Încîlê verê xwu de dîyo. O înan rê hewlîye emir keno û înan rê xirabîye men' keno. Înan rê çiyo pak helal keno, çiyo pîs zî heram keno. Barê înano giran û zincîranê înan wedareno. Êdî êyê ke îman bi ey biyarê, ey rê hurmet bikerê, ey rê ardim bikerê û bibê tabiê nûro ke ey rê nazil biyo, a enê resenê xelasîye."

158. Vaje "Ey însanên! Bêguman ez pêxemberê Homayî ya, semedê şima hemîne ameya şirawitiş. Hukimranîya asmînan û erdî yê Ey a. Bê Ey tu îlah çinê yo; O keno gane, O mirêneno. A game, îman bi Homayî û pêxemberê ci yê nebîyê ummîyî biyarê. O zî îman bi Homayî û kelamê ci ano. Şima zî bibê tabiê Ey ke şima biresê rayiro raşt."

159. Qewmê Mûsayî ra zî yew kome estbî ke bi heqîye rayiro raşt dîbi û bi ey adil têwgeyrayne.

160. Û ma ê diwês qebîlayan ser o abirnayî. Gama ke qewmê ci ey ra awe waşte, ma ey rê wehîy kerde û va "Asaya xwu bide kerra ro." Kerra de diwês çimeyî ber biyî. Her qebîla cayê xwu yê şimitişê awe zana. Ma hewr zî înan ser o kerd sî û sîwan. Û ma înan rê helawa qudretî û sûsikî ronayî. Û ma va "Çiyê ke ma sey risq dayo şima, pakê ci ra biwerê." Înan ma rê zilim nêkerd, labelê înan bi nefsê xwu zilim kerd.

161. Wextêk, înan ra wina ame vatiş: "Enê şaristanî de meskûn bibê. Ey ra bi keyfê xwu biwerê û vajê 'Hittetun [Ma wazenê bêrê efûkerdiş].' Û berê şaristanî ro bi tewazû xwu çewt bikerê, wina dekewê ke ma zî xetayanê şima efû bikerê. Êyê ke hewlîye kenê rê ma hîna vêşî danê."

162. Înan miyan ra, înanê ke neheqîye kerdêne, vateyo ke înan rê amebi vatiş tadayne sewbîna vateyî ser. Ma zî vera neheqîya înan de asmîn ra yew ezab şirawit înan ser.

163. Rewşa şaristanê ke qeraxê deryayî de bi, înan ra biperse. Ê Roja Sebtî de hed ra vîyartêne. Çimkî Roja Sebtî maseyî qefle bi qefle ameyne, la rojanê binan de nêameyne. A bi eno qeyde, seba ke rayir ra vejîyaybî, ma ê îmtîhan kerdî.

164. Înan ra yew kome va "Qey şima yew qewmî rê şîretî kenê ke Homa do înan helak bikero yan zî bi yew ezabo şedîd bi înan ezab bido antiş?" Înan va "Seba ke ma Rebê xwu rê yew mazeret beyan bikerê û belkî xwu bipawê."

165. Wexto ke înan şîretê ke bi înan biyê kerdî xwu vîr ra, ma zî êyê ke xirabî ra men' kenê xelisnayî. Û înanê ke zilim kerdêne zî, seba ke rayir ra vejîyaybî, ma yew ezabo xirab na înan ser.

166. Eke înan xwu nêda ver ke fek çiyê ke înan rê qedexe biyê ra veradê, ma zî înan ra va "Bibê meymûnê rezîlî!"

167. Rebê to helbet îlan kerdbi ke do kesê ke heta roja qîyametî bi înan ezabo tewr xirab bido tehmkerdiş bişirawo. Helbet Rebê to zaf lez ceza dano. Û helbet O xefûr û rehîm o.

168. Ma rîyê erdî de ê koman ser o ciya kerdî. Înan ra tayê kesê baş ê, tayê zî kesê adî yê. Ma ê bi hewlîye û xirabîye îmtîhan kerdî ke belkî ageyrê.

169. Înan ra pey yew neslo ke Kitabî rê biyo waris ame herinda înan. Labelê înan va "ma efû benê" û bi menfîeto adî girewt. Eke yew menfîeto sey enê înan rê bêro, ancî ê gênê. Qey înan ra soz nêamebi girewtiş ke riayetê Kitabî bikerê û derheqê Homayî de heqîqet ra teber gereka çiyêk nêvajê? Qey înan çiyo ke tede bi, nêwend? Oxro ke semedê muteqîyan warê axîretî hîna xeyrin o. Qey şima aqilê xwu nêşixulnenê?

170. Herçî êyê ke pêt bi Kitabî gênê û nimaj kenê, ma ecrê înanê ke wina hewlîye rê şixulîyenê helbet zayî nêkenê.

171. Wextêk, ma ko[yê Sîna] sey verisnî înan ser o berz kerd la înan va qey do bikewo înan ser. Ma vatbi "Wina pêt bi oyo ke ma

dayo şima bigêrê û çiyo ke tede yo xwu vîr ra mekerê ke şima xwu bipawê."

172. Seba ke roja qîyametî şima nêvajê ma "Enê ra bêxeber bî", Rebê to mîyaneyê Benîademî ra zurîyetê ci vet û ê nefse xwu rê kerdî şahid û va "Qey ez Rebê şima nîya?" Înan zî va "Belê, ma biyî şahid."

173. Yan zî, seba ke şima nêvajê "Ma ra ver babîyanê ma zî Homayî rê şirîkî dîbî. Ma yew neslo ke înan ra dima ameyê. Qey ti rîyê înanê ke 'emelo batil kerdo ra ma helak kenê?"

174. A ma ayetanê xwu wina tefsîl kenê ke ageyrê.

175. Înan rê behsê ê kesî zî bike, ma ayetê xwu dayî ci la o înan ra semitîya û vejîya. Şeytanî zî o da xwu dima. Bi eno qeyde bi fehşbiyayan ra.

176. Eke ma biwaştêne helbet ma eşkayne bi ê ayetan ey berz bikerê. La ey bi dinya girewte û kewt hewayê nefsê xwu dima. Mîsalê ey maneno mîsalê kutikî: eke ti şêrê ser de zî ziwanê xwu helqetneno û keno helkehelk, ti nêşêrê ser de zî ziwanê xwu helqetneno û keno helkehelk. A mîsalê qewmo ke ayetanê ma zûrî vîneno eno yo. Înan rê ena mesela qisey bikere, belkî bifikirîyê.

177. Mîsalê qewmo ke ayetanê ma zûrî vîneno û xwu rê zilim keno çiqas xirab o!

178. Homa kamî hîdayet bikero, muhtedî o yo. Kamî zî şaş bikero, a zirarkerdoxî enê bi xwu yê.

179. Sond bo, ma cin û însî ra zaf kesî semedê cehenemî xeliqnayê. Qelbê înan esto la bi ey fam nêkenê; çimê înan estê la bi înan nêvînenê; goşê înan estê la bi înan nêşinawenê. A enê sey heywanan ê; heta hîna zî şaşbiyaye yê. A xafilî enê bi xwu yê.

180. Nameyê tewr rindekî, nameyê Homayî yê. Bi nameyanê rindekan ey rê dua bikerê. Êyê ke nameyanê Ey tehrîf kenê caverdê. Ê cezaya 'emelê xwu vînenê.

181. Înanê ke ma xelq kerdê ra yew kome esta ke hem ê rayirê raştî nîşan danê hem zî bi ey adil têwgeyrenê.

182. Herçî êyê ke ayetanê ma zûrî vînenê, cayo ke ê qet pê nêzanê ra ma do înan hêdî bi hêdî biberê nizdîyê helakî.

183. Ez muhlet dana înan. Bêguman dama mi saxlem a.

184. Qey ê nêfikirîyayî ke hevalê înan de tu gêjîtî çinê ya? O tenya eşkera yew îqazkerdox o.

185. Qey ê nêewnîyenê hukimranîya asmînan û erdî ra û çiyê ke Homayî xeliqnayê ra? Û nêfikirîyenê ke belkî ecelê înan nizdî biyo? Enê ra pey, êdî kamcîn hedîs ra bawer kenê?

186. Homa kamî şaş bikero êdî ey rê rayir nawitox çinê yo. Coka Homa înan şaşbiyayişê înan de verdeno û ê tede gevizîyenê.

187. To ra qîyametî persenê ke do key wurzo. Vaje "Zanayişê ci tenya qatê Rebê mi de yo. Bê Ey kes wextê ci nêzano. Eno asmînan rê zî erdî rê zî giran yeno. O do nişka ra şima rê bêro." Seke ti pê zanê, wina to ra persenê. Vaje "Zanayişê ci tenya qatê Homayî de yo." La zafê însanan nêzanê.

188. Vaje "Heta ke Homa nêwazo ez wayirê ê qewetî nîya ke yew zirar yan yew feyde bidî xwu. Eke mi xeyb bizanayne, ez hîna zaf biyêne wayirê malî û xirabîye zî nêresayne mi. Ez semedê yew qewmo ke bawer keno, tenya yew îqazkerdox û mizgîndayox a."

189. Ey şima tek yew nefs ra xeliqnayî. Û seba ke sakîn bo, ey ra hemsera ci xeliqnaye. Gama ke hemsera xwu verar kerde, aye yew baro şenik wegirewt û midetêk o kirişt. Gama ke barê aye giran bi, her diyan piya Rebê xwu Homayî rê dua kerd û va "Eke ti yew tuto salih bidê ma, helbet ma do şukirkerdoxan ra bê."

190. Labelê eke Homa yew tut bido înan, ena rey derheqê enê tutî de Ey rê şirîkan peyda kenê. La Homa, çiyê ke ê ci rê kenê şirîk ra munezeh o.

191. Qey çiyê ke ê bi xwu ameyê xeliqnayiş û ê nêeşkenê tu çî bixeliqnê kenê şirîk?

192. Ne qewetê înan esto ke înan rê ardim bikerê ne zî eşkenê xwu rê yew ardim bikerê.

193. Eke şima verê înan bidê rayirê raştî ser, nînê. Şima veng bidê yan sikût bikerê, ferq nêkeno.

194. Êyê ke şima Homayî verdenê û înan rê îbadet kenê, pêro sey şima evd ê. Eke şima raştvatoxan ra yê, dê hela veng bidê înan, wa cewab bidê şima.

195. Qey lingê înan estê ke pê rayir şêrê, yan destê înan estê ke pê bigêrê, yan zî goşê înan estê ke pê bişinawê? Vaje "Dê veng bidê şirîkanê xwu, dima zî mi rê dame ronê û qet firsend zî medê mi!

196. Bêguman wayirê mi Homa yo; kitab nazil kerd û wayirê heme evdanê xwu yê salihan o.

197. Bê Ey, êyê ke şima înan rê îbadet kenê, ne eşkenê xwu rê yew havile bikerê ne zî şima rê yew ardim bikerê.

198. Eger şima semedê rayirê raştî veng bidê înan, ê nêşinawenê. Ti vînenê ke ewnîyenê to ra, la ê nêvînenê.

199. Ti rayirê efûkerdişî bigêre, hewlîye emir bikere û cahilan ra verê xwu tade.

200. Eke Şeytanî ra fîtkerdişêk to fît bikero, tavilî xwu bierze sitarê Homayî. Bêguman semî' û 'elîm O yo."

201. Kesê wayirê teqwa, gama ke hetê Şeytanî ra yew weswese înan rê virazîyo, ê fikirîyenê û tavilî [raştîye] vînenê.

202. Birakê ci zî înan kaşkenê miyanê fehşîtî û dima gîraneyê înan veranêdanê.

203. Wexto ke ti înan rê yew ayete nêarê, vanê "Dê to yewna bidayê arê biardêne." Vaje "Ez tenya çiyo ke Rebê mi ra wehîy beno rê rîayet kena. Eno [Quran], pêro besîret ê ke Rebê şima ra ameyê. O, semedê yew qewmo ke îman ano, rehber û rehmet o."

204. Gama ke Quran yeno wendiş bigoşdarê û bêveng bê ke şima rê merhmet bibo.

205. Şan û sibaynan, xwu zere de bi yew vengo nizmek Rebê xwu zikir bikere û xafil mebe.

206. Bêguman êyê ke qatê Rebê to de yê, Ey rê evdîtî de kîbir nêkenê, Ey tesbîh kenê û şinê secde.

Ayeta hîrisine û ayeta hîris û şeşine Meke de, êyê bînî Medîne de nazil biyê. Hewtay û panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Derheqê xenîmetan de to ra persenê. Vaje "Xenîmetî yê Homayî û resûlê ci yê. A game, bibê wayirê teqwa, mabeynê xwu baş bikerê! Eke şima mumîn ê, Homayî û resûlê ci rê îtaet bikerê."
2. Mumînî ê kesî yê, wexto ke nameyê Homayî zikir beno qelbê înan lerzeno û gama ke ayetê Homayî înan rê yenê wendiş îmanê înan zêdîyeno û tenya Rebê xwu rê tewekul kenê;
3. Ê nimajî raşt kenê, risqo ke ma dayo înan ra xerc kenê.
4. A enê heqîqeten mumîn ê; semedê înan qatê Rebê înan de dereceyê berzî, mexfîret û yew risqo ke bi cuwamêrdîye diyayo, esto.
5. Wexto ke Rebê to semedê heqî ti keyeyê to ra vetî, qismêkê mumînan eno nêwaştêne.
6. Badê ke heq vejîya meydan zî, seke bizanayiş şirawîyenê merg, to dir minaqeşe kerdêne.
7. Û biyarê xwu vîr ke Homayî şima rê wehd kerdêne ke di tayfeyan ra yewe yê şima ya. La şima waştêne aya ke qewetê ci çinê ya yê şima bo. Oxro ke Homayî waştêne bi vatişanê xwu heqî vejo meydan û peynîya bêbaweran biyaro.
8. Bi eno qeyde, heqî biyaro ca û batilî miyan ra hewano, welew sûcdarî nêwazê zî.
9. Biyarê xwu vîr ke şima Rebê xwu ra ardim waştêne, Ey zî duaya şima qebûl kerde û va "Bêguman ez bi hezar melekanê ke têdima yenê şima rê ardim kena."
10. Û Homayî tenya seba ke bibo mizgîne û bi aye qelbê şima nerm bikero eno kerd. Qatê Homayî ra teber ardim çinê yo. Bêguman Homa ezîz û hekîm o.

11. O wext, qatê Ey ra sey emnîyetî yew hewnî şima girewt. Û asmîn ra şima rê yew awe arde war ke şima pak bibê, xwu wesweseyê Şeytanî ra bixelisnê, zerrîya şima û linga şima pêt bibo.
12. Biyare xwu vîr ke Rebê to melekan rê wehîy kerde, va "Helbet ez şima dir a. Sebat bidê înanê ke îman ardo. Ez do ters dekerê zerrîya înanê ke înkar kenê. A game bidê serê milẹ înan ro; bidê heme engiştanê înan ro."
13. Wina beno! Çimkî ê vera Homayî û resûlê ci de vejîyayî. Kam vera Homayî û resûlê ci de vejîyo, [wa bizano ke] cezaya Homayî miheqeq şedîd a.
14. A nika, şima ey tehm bikerê! Û bêguman bêbaweran rê ezabê adirî zî esto.
15. Gelî mumînan! Wexto ke şima raştê bêbaweran ameyî, nêbo ke şima pêro têdir peyê xwu bidê înan.
16. Kam a roje peyê xwu bido înan, semedê herbî girewtişê mewzî yan zî xwu resnayişê yew kome xaric, miheqeq o do bigino xezebê Homayî ro û cayê ci zî cehenem o; o çiqas cayo xirab yê mendişî yo.
17. Şima ê nêkiştêne, labelê Homayî ê kiştêne. Gama ke to eştêne zî to nêeştêne, feqet Homayî eştêne ke mumînan hetê xwu ra bi yew îmtîhano baş biceribno. Homa semî' û 'elîm.
18. A şima rê lutfê ci: çimkî Homa dama bêbaweran zeîf keno.
19. Eke şima fetih wazenê, ha şima rê fetih ame. Eke şima fek ci ra veradê, eno semedê şima hîna baş o. Eke şima ancî ageyrê ma zî ageyrenê. Koma şima zêde bo zî, eno tu havile nêkeno. Homa mumînan dir o.
20. Gelî mumînan! Homayî û pêxemberê ci rê îtaet bikerê. Madem şima şinawit, esla ey ra verê xwu tamedê.
21. Mebê sey înanê ke nêşinawenê la vanê "Ma şinawit."
22. Bêguman qatê Homayî de tewr xirabê candaran kerr û lalê ke aqilê xwu nêşixulnenê yê.
23. Û eger Homayî bizanayne înan de yew xeyr esto, helbet bi înan dayne şinawitiş. La eke bidayne şinawitiş zî ancî înan pax pê nêkerdêne û verê xwu tadayne.

24. Gelî mumînan! Homayî û resûlê ci rê rîayet bikerê, gama ke semedê çiyê ke heyat danê, şima dehwet benê. Û bizanê ke Homa miheqeq dekeweno mabeynê kesî û qelbê ci. Û şima do hizûrê Ey de heşir bibê.

25. Û fitneyê winasî ra xwu bipawê ke tenya bi resayişê şima ra êyê ke zilim kenê rê nêmaneno. Bizanê ke miheqeq ezabê Homayî şedîd o.

26. Biyarê xwu vîr ke rîyê erdî de şima tay bî, zeîf bî. Şima tersayne ke însanî şima biqefilnê û biberê. Homayî şima sitar kerdî, bi ardimê xwu paştî da şima û çiyo baş ra risq da ke şima şukir bikerê.

27. Gelî mumînan! Homayî û pêxemberê ci rê xîyanet mekerê. Nêke, eynî seke şima bi zanayiş emanetanê xwu rê xîyanet bikerê.

28. Û bizanê ke malê şima û tutê şima îmtîhanê samîmîyetî yê. Û bêguman mikafato pîl tenya qatê Homayî de yo.

29. Gelî mumînan! Eke şima Homayî ra bitersê, famo ke şima bieşkê başî û xirabî cêmiyan ra vejê dano şima. Xirabîyanê şima nimneno û şima xeferneno. Homa wayirê lutfê pîlî yo.

30. Û biyare xwu vîr ke bêbaweran seba ke to tepîşê yan bikişê, yan zî to [Meke ra] vejê damî ronayne. Gama ke înan dame ronayne Homayî zî dame ronayne. Homa tewr xeyrinê dameronayoxan o.

31. Wexto ke ayetê ma înan rê ameyî wendiş, înan va "Helbet ma şinawit. Eke ma biwazê, ma zî eşkenê sey nînan vajê. Enê, meselikê verînan ra wetêr sewbîna tu çî nîyê."

32. Wextêk, înan va "Homayê ma, eke eno qatê to ra yew heq o, tavilî kerra bivarne ma ser, yan zî, yew ezabo elîm ma rê biyare."

33. Labelê heta ke ti înan miyan de biyêne, qey Homayî bi înan ezab nêdayne antiş! Û gama ke ê mexfîret biwazê, qey Homa bi înan ezab nêdano antiş!

34. Qey ê ezabê Homayî heq nêkerê? Ê wayirê Mescîdê Heramî nîyê la vernîya [mumînan] gênê. Wayirê ey tenya muteqî yê. La zafê înan nêzanê.

35. Nimajê înanê Beyt de zî, cenitişê fîtike û çepikan ro dayiş ra teber çiyêk nîyo. A game, wa înkarê xwu ver ezabî tehm bikerê.

36. Bêguman înkarkerdoxî seba ke [mumînan] rayirê Homayî ra biaçarnê malê xwu xerc kenê û do bikerê. La dima eno înan rê beno hesret û dima zî mexlûb benê. Û êyê ke înkar kenê cehenem de heşir benê.

37. Bi eno qeyde, Homa pîsî pakî ra ciya keno û pîsan erzeno pêser û hemîne erzeno cehenem. A zirarkerdoxî enê bi xwu yê.

38. Êyê ke înkar kenê ra vaje, eger fek ci ra veradê, guneyê înanê vîyarteyî efû benê. Nê, eger ancî ageyrê, qanûno ke tetbîqê verînan biyo, helbet ronaye yo!

39. Heta ke fitne miyan ra wedarîyo û dîn bi temamî bibo aîdê Homayî înan dir şer bikerê. Eke fek ci ra veradê, bêguman Homa 'emelê înan zaf baş vîneno.

40. Û eger verê xwu tadê, bizanê ke Homa wayirê şima yo. O çi wayiro baş o, çi ardimkaro baş o.

41. Û enê baş bizanê, panc ra yewê xenîmeto ke şima gênê aîdê Homayî û pêxemberê ci yo; merdimanê ci, êtîman, feqîran û rayir de mendeyan rê yo. Eke şima îman bi Homayî ardo, roja ke heq û batil yewbînan ra abirîyenê, yanî roja ke her di artêşî yenê têvera û çiyo ke ma evdê xwu rê nazil kerdo ra bawer kenê [riayet bikerê]. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.

42. Biyarê xwu vîr ke şima naverê gelî de bî, ê zî wever de bî. Karwan zî şima ra hîna cêr de bi. Eger şima qewl bidayne yewbînî zî, derheqê wextê qewlî de şima yewbînan dir kewtêne îxtîlaf. La Homayî yew karo ke gereka bibîyêne kerd; o ke helak beno wa bi yew delîlo akerde bibiyêne û o ke cûyeno zî wa bi yew delîlo akerde bicûyayne. Homa helbet semî' û 'elîm o.

43. Û biyarê xwu vîr ke Homayî hewn de ê tay nîşanê to dayî. Eger ê zaf nîşanê to bidayne, helbet şima do sist biyêne û derheqê ê karî de şima do yewbînî biantêne. Labelê Homayî [şima enê ra] xelisnayî. Çimkî O bi zereyê sîneyan baş zano.

44. Homayî çimê şima de ê tay nîşan dayî, çimê înan de zî şima kêmî kerdî ke, karo ke verê cû qirarê ci dabi biyaro ca. Û heme karî ageyrenê Homayî het.

45. Gelî mumînan! Gama ke şima raştê yew kome yenê sebat bikerê û Homayî zikir bikerê ke şima biresê xelasîye.

46. Homayî û resûlê ci rê îtaet bikerê û yewbînî meancê. Dima şima do sist bibê, hêzê şima dest ra şêro. Sebir bikerê. Çimkî Homa înanê ke sebir kenê dir o.

47. Û mebê sey înanê ke fors kenê, xwu nawnenê însanan û seba ke raya Homayî ra bikerê [însanan] welatê înan ra vejenê. Homayî dorê çiyê ke ê kenê girewto.

48. Û o wext, Şeytanî, çiyê ke ê kenê înan rê weş nîşan dayî, va "Ewro însanan ra oyo ke şima ser o serkewte bo çinê yo. Û helbet ez zî ardimkarê şima ya." Labelê gama ke her di hetî ameyî têrî, her di pehnîyanê xwu ser o apey ageyra û va "Ez şima ra dûrî ya. Çimkî, çiyo ke şima nêvînenê ez vînena. Ez Homayî ra tersena. Çimkî cezaya Homayî şedîd a."

49. Minafiqan û êyê ke qelbê înan de nêweşî esta, va "Dînê înan ê xapênayê." Oxro ke kam Homayî rê tewekul bikero, wa bizano ke Homa helbet ezîz û hekîm o.

50. Werrekna to ê înkarkerdoxî bidîyêne! Gama ke melekan dayne rîyê înan û peyê înan ro û ruhê înan girewtêne, vatêne "Haydê ezabê şewateyî tehm bikerê!"

51. A eno, miqabilê çiyo ke şima kerdo û xwu ra ver şirawito yo. Nêke, Homa evdanê xwu rê zilim nêkeno.

52. Eynî sey Fîrewnî û alê ci û êyê înan ra ver, înan ayetê Homayî înkar kerdî û Homayî zî ê qefilnayî. Bêguman Homa hêzdar o, ezabê ci zî şedîd o.

53. Eno wina yo. Çimkî heta ke yew milet çiyo ke tede esto nêvurno, Homa zî nîmeto ke dayo ci esla nêvurneno. Û bêguman Homa semî' û 'elîm o.

54. Eynî sey Fîrewnî û alê ci û êyê înan ra ver, înan ayetê Rebê xwu zûrî dîyî. Ma zî rîyê guneyanê înan ra ê helak kerdî û ma alê Fîrewnî zî awe de xerq kerdî. Çimkî pêro zî kesê zalimî bî.

55. Bêguman verê Homayî de tewr xirabê candaran êyê ke înkar kenê yê. Çimkî ê bawer nêkenê.

56. Ti înan dir peymane virazenê la hergu hewe ê bêke Homayî ra bitersê peymane xeripnenê.
57. Eger ti herb de înan biqefilnê, înan dir piya êyê ke peyê înan de yê zî vila bikere ke wa şîret bigêrê.
58. Eke ti xîyanetê yew qewmî ra bitersê, ti zî bi eynî şekil [peymane betal] bikere. Çimkî Homa xayînan ra hes nêkeno.
59. Êyê ke înkar kenê wa nêvajê ke ê eşkenê biremê. Bêguman ê nêeşkenê [ma] aciz verdê.
60. Vera înan de qaso ke şima eşkenê, qewet û estoran amade bikerê. Şima do bi nînan hem dişmenê Homayî, hem dişmenê xwu û hem sewbîna dişmenan bitersnê. Şima bi înan nêzanê la Homa hemîne zano. Şima raya Homayî de çi xerc bikerê, tam diyeno şima. Û qet neheqîye bi şima nêbena.
61. Eger ê xwu bidê aştî ver, ti zî xwu bide ver û Homayî rê tewekul bikere. Bêguman O semî' û 'elîm o.
62. Eke biwazê to rê dame ronê, bizane ke Homa to rê bes o. O bi ardimê xwu û bi mumînan destegîrê to yo.
63. Û qelbê înan resnayê pê. To her çiyo ke rîyê erdî de esto bidayne înan, ancî ti nêeşkayne qelbê înan biresnê pê. Labelê Homayî mabeynê înan viraşt. Bêguman Homa ezîz û hekîm o.
64. Ey pêxember! Homa to rê û mumînê ke biyê tabiê to rê bes o.
65. Ey pêxember! Bawermendan herbî rê teşwîq bikere. Eke şima miyan de vîst kesê wayirê sebrî bibê şima di sey kesî rê xalib yenê. Eke şima miyan de se kesê wayirê sebrî bibê şima înanê ke înkar kenê ra di hezar kesî rê xalib yenê. Çimkî ê yew qewmo korfam ê.
66. Nika Homayî barê şima şenik kerd. Çimkî O zano ke şima de zeîfîye esta. Eke şima miyan de se kesê wayirê sebrî bibê şima di sey kesî rê xalib yenê. Eke şima miyan de hezar kesê wayirê sebrî bibê şima bi îznê Homayî di hezar kesî rê xalib yenê. Homa înanê ke sebir kenê dir o.
67. Rîyê erdî de heta ke serdest nêbo, bi tu pêxemberî nêkeweno ke bibo wayirê êsîran. Şima menfîetê miweqet yê dinya wazenê, oxro ke Homa axîretî wazeno. Homa ezîz û hekîm o.

68. Eger yew hukmo ke verîna hetê Homayî ra diyayo nêbiyêne, çiyo ke şima girewto ver yew ezabo giran ginayne şima ro.

69. Êdî xenîmeto ke şima girewto ra helal û pak biwerê. Homayî ra bitersê. Helbet Homa xefûr û rehîm o.

70. Ey pêxember! Êsîranê ke şima girewtê ra vaje, eke Homa bizano qelbê şima de yew xeyr esto, çiyo ke şima ra gêriyayo ra hîna xeyrin şima rê bexş keno. Homa xefûr û rehîm o.

71. Eke biwazê to rê xayîntî bikerê, înan verê cû Homayî rê zî xayîntî kerdbî û Homayî vera înan de îmkan dabi [to]. Homa 'elîm û hekîm o.

72. Herçî êyê ke îman anê û hîcret kenê, bi mal û canê xwu raya Homayî de cîhad kenê û êyê ke hewênenê û ardim kenê, a enê wayirê yewbînî yê. Herçî êyê ke îman anê û hîcret nêkenê, heta ke hîcret nêkerê, şima wayirtîya înan ra mesûl nîyê. Eger ê derheqê dînî de şima ra ardim biwazê, eke eleyhê yew qewmê ke şima înan dir peymane viraşta de nêbo, înan rê ardim şima ser o deyn o. Homa emelê şima baş zano.

73. Êyê ke înkar kenê, yewbînî rê wayirtî kenê. Eger şima zî enê nêkerê, rîyê erdî de do fîtne û yew teşqeleyo pîl virazîyo.

74. Herçî êyê ke îman anê û raya Homayî de hîcret kenê, êyê ke hewênenê û ardim kenê, a bawermendê heqîqî enê yê. Semedê înan mexfîret û risqo hîra esto.

75. Êyê ke badê pey îman anê û dima hîcret kenê û şima dir cîhad kenê zî şima ra yê. Kitabê Homayî gore eqrebayê nizdî yewbînî rê hîna minasib ê. Bêguman Homa her çî zano.

9-SÛREYA TEWBE

Ayeta se û vîst û heştine û ayeta se û vîst û newine Meke de, êyê bînî Medîne de nazil biyê. Se û vîst û new ayetî ya.

1. Eno, hetê Homayî û resûlê ci ra muşrîkanê ke şima înan dir peymane viraşta rê yew îxtar o!
2. Dê rîyê erdî de çar aşmî bigeyrê! La enê bizanê ke şima nêeşkenê Homayî aciz verdê; labelê Homa bêbaweran rezîl û riswa keno.
3. Hetê Homayî û resûlê ci ra roja Hecul Ekberî de însanan rê yew îxtar: Homa û resûlê ci muşrîkan ra dûrî yê. Eger şima tewbe bikerê, eno şima rê baştir o. Û eke şima verê xwu tadê, bizanê ke şima nêeşkenê Homayî aciz verdê. Mizgîna yew ezabê elîmî bide bêbaweran!
4. La muşrîkan ra êyê ke şima înan dir peymane viraşta û dima zî vera şima de peymana xwu de tu kêmanî nêkerda û eleyhê şima de paştî nêdaya tu kesî, a enê teber[ê enê hukmî] de yê. Înan dir midetê peymane temam bikerê. Bêguman Homa muteqîyan ra hes keno.
5. Eke aşmê heramî vejîyayî, şima kamca muşrîkî dîyî, bikişê; înan bitepişê, dekerê hepis û her cayê nobete de ronişê înan teqîb bikerê. Eger tewbe bikerê, nimaj bikerê û zekat bidê, êdî rayirê înan akerde verdê. Homa xefûr û rehîm o.
6. Û eke muşrîkan ra yew xwu bierzo bextê to, ey bigêre xwu het ke kelamê Homayî bişinawo. Dima, ey biresne yew cayo ke do emnîyet de bo. Seba ke ê yew qewmo nezan ê, wina bikere.
7. Îtîbarê muşrîkanê ke peymana xwu xeripnenê qey do verê Homayî û resûlê ci de senî bo? La êyê ke şima verê Mescîdê Heramî de înan dir peymane viraşte ciya yê. Heta ke enê şima dir durist têwbigeyrê şima zî înan dir durist têwbigeyrê. Çimkî Homa muteqîyan ra hes keno.

8. Gelo senî beno? Eke ê vera şima de serkewte biyêne, ne vatêne ena eqrebatî ya, ne zî vatêne ena peyman a! Ê lebitiyenê ke bi fekê xwu şima razî bikerê, la qelbê înan vera enê de yo. Çimkî zafê înan kesê fasiq ê.

9. Înan ayetê Homayî bi yew sermayeyo tay rotî û însanî raya Ey ra apey dayî. Çiyo ke enê kenê heqîqeten çiqas xirab o!

10. Vera yew mumînî de ne vanê ena eqrebatî ya ne zî vanê ena peyman a. A êrîşkarî ê bi xwu yê.

11. Eger tewbe bikerê, nimaj bikerê û zekat bidê, êdî ê dîn de birayê şima yê. Ma semedê yew qewmê zanayeyî ayetanê xwu wina tefsîl kenê.

12. Û eger peymane ronê la dima sondê xwu ra ageyrê û fek bierzê dînê şima, vera sermiyananê înkarkerdoxan de şer bikerê. Çimkî peymana înan êdî nêvîyarena. Beno ke fek ci ra veradê.

13. Qey şima do vera qewmo ke sondê xwu ra ageyreno, waşto pêxemberî welatê ci ra vejo û ewilî înan êrîşê şima kerdo de herb nêkerê? Qey şima înan ra tersenê? Eger şima birra zî îman ardo, oyo tewr layiq ke şima ci ra bitersê, Homa yo.

14. Înan dir herb bikerê ke Homa bi destê şima înan ceza bikero, înan rezîl bikero; şima înan ser o serkewte bikero û zerrîya koma mumînan ferah bikero.

15. Û hêrso ke zerrîya înan de yo, bibero. Homa kamî biwazo tewbeyê ci qebûl keno. Homa 'elîm û hekîm o.

16. Gelo şima va qey Homa şima ra înanê ke cîhad kenê; Homayî, pêxemberê ci û mumînan ra teber kesî xwu rê nêkenê sirrdaş, heta ke nêvejo meydan, do fek şima ra verado? Homa 'emelê şima ra xeberdar o.

17. Eke muşrîkî bi xwu înkarê xwu rê şahidîye kenê, wayirê ê selahîyetî nîyê ke mescîdanê Homayî tamîr bikerê. Pêro 'emelê înan tewş de şiyê. Ê adir de ebedî manenê.

18. Tenya kesê ke îman bi Homayî û roja axîretî ardo, nimajê xwu raşt kerdo, zekatê xwu dayo û Homayî ra teber kesî ra nêterseno, eşkeno mescîdanê Homayî tamîr bikero. Axirî, hêvî a ya ke enê rayiro raşt bivînê.

19. Gelo şima keso ke awe dano hecîyan, Mescîdê Heramî tamîr keno, îman bi Homayî û roja axîretî ano û raya Homayî de micadele keno, eynî dî? Enê qatê Homayî de seypê nêbenê û Homa qewmê zalimî hîdayet nêkeno.

20. Dereceyê înanê ke îman anê û hîcret kenê, raya Homayî de bi mal û canê xwu micadele kenê, qatê Homayî de hîna berz ê. Êyê ke resayê xelasîye zî enê yê.

21. Rebê înan mizgîne dano înan ke, bi rehmet û keyfweşîya xwu, cenetê ke tede nîmetê daîmî estê dano înan.

22. Ê uca de ebedî manenê. Bêguman qatê Homayî de yew mikafato pîl esto.

23. Gelî mumînan! Eger vera îmanî de kufrî ra hes bikerê, babî û birayanê xwu zî dost megêrê. Şima ra kam înan sey dost bivîno, a enê zalimî bi xwu yê.

24. Vaje "Eger babîyê şima, lajê şima, birayê şima, hemserê şima û eqrebayê şima, ticaretê xwu de tersê zirarkerdişî û meskenê ke keyfê şima ci rê yeno, enê Homayî û pêxemberê ci û rayirê înan de micadeleyî ra hîna weşêr bê, êdî heta ke emirê Homayî yeno vinderê! Homa qewmê fasiqî hîdayet nêkeno."

25. Sond bo ke Homayî zaf cayan de û roja Huneynî de şima rê ardim kerd. Zafîya şima xwu bi şima da ecibnayiş la tu feydeyê ci nêresa şima, rîyê erdî bi heme hîrayîya xwu şima rê teng ame. Axirî, şima pey ser ageyrayî.

26. Dima, Homayî qatê xwu ra mumînan ser o sikûnet rona, artêşê ke şima nêvînenê ronayî û ezab da bêbaweran. A ena cezaya bêbaweran a.

27. Dima Homa, enê ra pey kamî biwazo tewbeyê ci qebûl keno. Çimkî Homa xefûr û rehîm o.

28. Gelî mumînan! Muşrîkî tenya necis ê. Enê serranê xwu ra pey, wa nêrê nizdîyê Mescidê Heramî. Eger şima feqîrîye ra bitersê, Homa biwazo şima keremê xwu ra zengîn keno. Bêguman Homa 'elîm û hekîm o.

29. Înanê ke kitab diyayo înan ra êyê ke Homayî û roja axîretî ra bawer nêkenê; çiyê ke Homayî û pêxemberê ci heram kerdê

heram nêvînenê û dîno heq nêkenê dînê xwu, heta ke perşikite nêbê û bi destê xwu cizye nêdê, înan dir herb bikerê.

30. Cihûdan va "Uzeyr lajê Homayî yo." Mesîhîyan zî va "Îsa Mesîh lajê Homayî yo." Enê ê vate yê ke înan fekê xwu de gevelnayne. Enê vateyanê xwu şibnenê vateyanê kesanê ke verê cû înkar kerdo. Homa înan qehr bikero, dê hela senî heq ra açarnîyenê!

31. [Cihûdan] Homa caverda kahîn û alimê xwu, [mesîhîyan] zî rahîbê xwu û Mesîho lajê Meryeme xwu rê kerd Reb. Oxro ke înan rê emir bibi ke Homayê tekî rê evdîtî bikerê. Bê Ey tu îlah çinê yo. O çiyê ke ê ci rê kenê şirîk ra dûrî yo.

32. Ê wazenê bi fekê xwu nûrê Homayî bikerê hewn a. Labelê Homa nûrê xwu temam keno, eke keyfê bêbaweran nêro zî.

33. Seba ke dînê xwu heme dînan ra serêr bikero, Ey pêxemberê xwu bi hîdayet û bi dîno heq şirawito, eke keyfê muşrîkan nêro zî.

34. Gelî mumînan! Kahînan û rahîban ra zaf kesî malê însanan bi rayiranê neheqîye wenê û raya Homayî ra açarnenê. Herçî êyê ke zerrn û sîm arêdanê û nimnenê, înan raya Homayî de xerc nêkenê, a mizgîna ezabê elîmî bide înan!

35. A roje, o [zerrn û sîm] adirê cehenemî de yeno sûrkerdiş û pê çareyê înan, kalekê înan û paştîya înan yenê daxkerdiş û înan ra wina yeno vatiş: "Êyê ke şima xwu rê kerdbî pêser, dê tehm bikerê, ezabê çiyê ke şima kerdê pêser!"

36. Roja ke Homayî asmînî û erd xeliqnayî, kitabê Homayî de hûmara aşman bêguman duwês a; nînan ra çar hebî pîroz [heram] ê. A dîno raşt eno yo. A game, enê aşman de zilim bi xwu mekerê. La senî ke muşrîkî pêro têdir şima dir herb kenê, şima zî pêro têdir înan dir herb bikerê. Û bizanê ke Homa muteqîyan dir o.

37. Apeydayiş[ê aşma herame], înkarîye de zêde hed ra vîyartiş o. Êyê ke înkar kenê bi enê hîna zaf şinê delalet. Serrêk aye helal hesibnenê serrêk zî aye heram hesibnenê û bi eno qeyde aya ke Homayî heram kerda bi hawayêk helal kenê. Xirabîya

çiyo ke kenê bi înan weş ameyo nîşandayiş. Homa rayiro raşt nîşanê qewmê bêbawerî nêdano.

38. Gelî mumînan! Se biyo bi şima, gama ke şima ra yeno vatiş ke "raya Homayî de vejîyê sefer", linga şima erd ra wenêdarîya? Qey şima fek axîretî ra verada û bi heyatê dinya razî biyî? Labelê axîretî gore nîmetê heyatê dinya çiyêko zaf tay o.

39. Eger şima pêro piya nêvejîyê [sefer], do bi yew ezabo elîm şima ceza bikero û herinda şima de sewbîna qewmî biyaro. Şima nêeşkenê tu zirar bidê Ey ro. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.

40. Eger şima Ey rê ardim nêkerê, Homayî Ey rê ardim kerdo: wextêk, bêbaweran sey diyinê di kesan o [Meke ra] vetbi, Homayî Ey rê ardim kerd. Ê şikefte de bî. Ey hevalê xwu ra va "Mekewe ver, helbet Homa ma dir o." Homayî sikûnetî da ci û bi yew artêşa ke şima nêvînenê bi destegîrê Ey. Bi eno qeyde, vateyê bêbaweran bêqîmet kerdî. Vateyê Homayî zî xwura berz ê. Bêguman Homa ezîz û hekîm o.

41. Şenik yan giran şêrê herb; bi malê xwu û bi canê xwu rayirê Homayî de micadele bikerê. Eke şima bizanê, eno semedê şima hîna baş o.

42. Eger yew menfîeto asan yan yew raywanîya nizdî biyêne miheqeq to dima ameyne. Labelê rayiro dûrî înan rê meşeqetin ame. Gerçî ê do nameyê Homayî ser o sond biwanê vajê "Eke qewetê ma bibiyêne helbet ma şima dir ameyne." La tenya ê xwu benê helak. Oxro ke Homa zano ê zûrker ê.

43. Homa to efû bikero! Êyê ke raşt vanê heta ke to rê baş diyar biyêne û heta ke to zûrkerî bizanayne, to qey destûr da înan?

44. Êyê ke îman bi Homayî û roja axîretî anê, seba ke bi mal û canê xwu micadele bikerê to ra îzin nêwazenê. Bêguman Homa muteqîyan baş zano.

45. Êyê ke to ra îzin wazenê, tenya ê kesî yê ke îman bi Homayî û roja axîretî nêanê, şibhe dekewto qelbê înan û şibheyê xwu de xercelîyenê.

46. Eger înan biwaştêne şêrê herb, seba ci tevdîrê xwu dîyêne. La keyfê Homayî têwgeyrayişê înan rê nêame û ê dayî vindarnayiş; înan ra ame vatiş ke "Ronişteyan dir ronişê!"

47. Eger şima dir bivejîyayne, bê teşqeleyî yew havila înan şima rê nêbiyêne; înan fitne dekerdêne şima miyan. Şima ra înanê ke goş bidayne înan zî estê. Homa zaliman zaf baş zano.

48. Sond bo ke înan tiya ra ver zî waştbi teşqele vejê û vera to de tewir bi tewir dolabî çarnaybî. Axirî, heq ame û herçiqas înan nêwaştêne zî emirê Homayî ame ca.

49. Û înan ra tayê estê vanê "Îzin bide mi. Mi demeke miyanê fitneyî." Baş bizane ke xwura ê dekewtê miyanê fitneyî. Bêguman cehenem dorê înan gêno.

50. Eger yew hewlîye bireso to, eno bi weşê înan nêşino. Û eger yew musîbet bêro to sere de, vanê "[Baş bi ke] ma tedbîrê xwu girewt" û bi keyfweşî ageyrenê şinê.

51. Vaje "Çiyo ke Homayî ma rê nuşto ra xaric çiyêk nêreseno ma. Wayirê ma O yo. Mumînî wa Homayî rê tewekul bikerê."

52. Vaje "Şima, semedê ma tenya di hewlîyan ra yewe pawenê. Ma zî, pawenê ke Homa yan qatê xwu ra yan zî bi destê ma yew ezab biresno şima. Şima bipawê; bêguman ma zî şima dir piya pawitoxan ra yê!"

53. Vaje "Wazenê keremê zerrîya xwu ra yan zî bêzerrî xerc bikerê, şima ra qebûl nêbeno. Çimkî şima biyî yew qewmo fasiq."

54. Û çiyo ke nêverdeno xerckerdişê înan qebûl bibo eno yo ke ê Homayî û resûlê ci înkar kenê, zerrî ra nimaj nêkenê û ancî bêzerrî xerc kenê.

55. A game, wa werrebê to bi mal û lajanê înan nêro. Bêguman Homa wazeno heyatê dinya de nînan bikero wesîleyê ezabî û ruhê înan bêbawerîye ser o bigêro.

56. Û bi Homayî sond wanenê ke ê miheqeq şima ra yê. Oxro ke ê şima ra nîyê. Labelê ê yew qewmo tersek ê.

57. Eger înan yew cayo sitare, yew şikefte yan yew qule bidîyêne, ê tavilî bi vazdayiş ver bi uca şiyêne.

58. Û înan ra, êyê ke derheqê [teqsîmkerdişê] sedeqeyan de to şermezar kenê zî estê. Eger sedeqeyan ra bidiyo înan razî benê, eger bare nêdiyo înan, tavilî hêrs benê.

59. Eger ê bi çiyo ke Homayî û resûlê ci dayo înan, razî bibiyêne û bivatêne "Ma rê Homa bes o. Homa lutfê xwu ra dano ma, resûlê ci zî [dano]. Ma tenya Homayî ra hêvî kenê" semedê înan hîna baş biyêne.

60. Bêguman sedeqeyî [zekat] Homayî ra sey ferzêk tenya mexsûsê feqîran ê; û desttengan, memûrê ke zekat arêdanê, êyê ke qelbê înan seba îslamî yeno weşkerdiş, koleyî, deyndarî, êyê ke raya Homayî de micadele kenê û êyê ke rayir de mendê. Homa 'elîm û hekîm o.

61. Û înan ra tayê vanê "O her çî goşdareno" û bi eno qeyde pêxemberî dejnenê. Vaje "O semedê şima yew goşê xeyrî yo. Çimkî o îman bi Homayî ano û bawermendan ra bawer keno. Şima ra semedê înanê ke îman ardo yew rehmet o. Û semedê înanê ke resûlê Homayî dejnenê zî yew ezabo elîm esto."

62. Seba ke zerrîya şima weş bikerê bi Homayî sond wanenê. Eke înan birra zî îman ardo, wa bizanê ke razîkerdişê Homayî û resûlê ci hîna raşt o.

63. Qey înan nêzana, kesê ke vera Homayî û resûlê ci de vejîyenê rê adirê cehenemî esto ke tede ebedî manenê? A rezîltîya pîle ena ya.

64. Minafiqî tersenê ke yew sûre mumînan rê nazil bibo û çiyo ke qelbê înan de yo, bido zanayiş. Vaje "Şima tinazê xwu bikerê. Çiyo ke şima ci ra tersenê, helbet Homa vejeno meydan."

65. Û eger ti înan ra bipersê, vanê "Ma tenya qisey kerdêne û xwu miyan de yarî kerdêne." Vaje "Şima bi Homayî, ayetanê ci û pêxemberê ci yarî kenê."

66. Qet uzir mewazê! Sond bo ke şima îman ard la dima înkar kerd. Eke ma şima ra qismêk efû bikerê zî, seba ke sûc de israr kenê, ma bi yew qismê şima ezab danê antiş.

67. Camêrdê minafiqî û cînîyê minafiqî yewbînan ra yê [manenê yewbînan]. Ê xirabîye emir kenê û başîye qedexe kenê, destê înan zî girewte yo. Înan Homa kerdo xwu vîr ra; Homayî zî ê kerdî xwu vîr ra! Bêguman minafiqî kesê fasiqî bi xwu yê.

68. Homayî camêrdanê minafiqan rê, cînîyanê minafiqan rê û bêbaweran rê adirê cehenemî wehd kerdo ke tede ebedî manenê. O înan rê bes o. Homayî ê lanet kerdê. Semedê înan yew ezabo daîmî esto.

69. Şima zî eynî sey înanê şima ra verêrî yê: ê şima ra hîna hêzdar, mal û tutê înan şima ra zafêr bî. Çiyo ke bibi nisîb ra înan îstîfade kerd. Êyê şima ra verêrî senî çiyo ke bibi nisîb ra îstîfade kerd, şima zî çiyo ke biyo nisîb ra îstîfade kerd. Û senî ke ê bilîyê [zewqê dinya] bibî, şima zî biyî. A 'emelê înan dinya de zî axîret de zî tewş de şiyo. Û enê zirarkerdoxî bi xwu yê.

70. Gelo xebera înanê verînan; xebera qewmê Nûhî, Adî û Semûdî; qewmê Îbrahîmî; şarê Medyenî û şaristanê ke erd de biyî yew, înan rê nêameye? Pêxemberanê înan mucîzeyê akerdeyî înan rê ardbî. A game, Homayî bi înan zilim nêkerd, înan bi xwu zilim kerd.

71. Camêrdê mumînî û cînîyê mumînî yewbînî rê wayir ê. Başîye emir kenê, vernîya xirabîye gênê; nimaj kenê, zekat danê; Homayî û resûlê ci rê îtaet kenê. A Homa nînan rê merhemet keno. Bêguman Homa ezîz û hekîm o.

72. Homayî camêrdanê mumînan û cînîyanê mumînan rê cenetê ke binê înan ra çemî herikîyenê û cenetanê Ednî de meskenê rindekî wehd kerdê ke do tede ebedî bimanê. La rizaya Homayî nînan hemîne ra zî pîlêr a. A serkewtişo pîl eno yo.

73. Ey pêxember! Vera bêbaweran û minafiqan de micadele bikere û tawîz mede înan. Cayo ke ê şinê cehenem o. Uca çi cayo xirab yê şiyayişî yo!

74. Bi Homayî sond wanenê ke înan nêvato. Sond bo ke înan a qale vate. Û badê ke biyî misliman, înkar kerd. Teşebusê çiyo ke ser nêkewtî zî kerd. Sirf seba ke Homayî û resûlê ci bi keremê xwu ê dewlemend kerdî, înan waşt heyf bigêrê. Eger tewbe bikerê semedê înan baş beno. La eger verê xwu tadê, Homa dinya de û axîret de yew ezabo elîm bi înan dano antiş. Êdî înan rê rîyê erdî de ne yew wayir ne zî yew ardimkar esto.

75. Înan ra tayêne zî bi Homayî sond wend va "Eger [Homa] keremê xwu ra bido ma, ma zî helbet sedeqe danê û 'emelo salih kenê."

76. La gama ke keremê xwu ra da înan, înan ey de çikûsî kerde, verê xwu tada û şiyî.

77. Seba ke sozo ke dabi Homayî nêgirewt û zûrî kerd, Ey zî dirîtîye dekerde qelbê înan ke heta roja ke şêrê hizûrê Ey dewam kena.

78. Qey ê nêzanê, Homa sirrê înan zî çiyo ke bi pistînî vanê zî zano? Û bêguman Homa pêro çiyanê nimiteyan zano.

79. Herçî êyê ke fek erzenê û tinazê xwu bi mumînanê ke keremê zerrîya xwu ra sedeqe danê û êyê ke qewetê xwu ra teber çiyêk nêvînenê kenê, esas Homayî bi înan tinaz kerdo! Înan rê yew ezabo elîm esto.

80. Semedê înan mexfîret biwaze yan mewaze; ti semedê înan hewtay reyî mexfîret biwazê zî, Homa esla înan nêxeferneno. Çimkî înan Homa û resûlê ci înkar kerd. Homa qewmê fasiqî hîdayet nêkeno.

81. Înanê ke resûlê Homayî rê muxalefet kerd û apey mendî, bi roniştiş û mendişê xwu şa biyî. Bi weşê înan nêşi ke raya Homayî de bi mal û canê xwu cîhad bikerê. Û va "Eno germ de meşêrê herb." Vaje "Adirê cehenemî hîna germ o." Werrekna fam bikerdêne!

82. Êdî vera çiyo ke kesb kerdo de wa tay bihuyê, zaf bibermê.

83. Eger Homa to açarno înan ra komêk het û ê zî seba ke şêrê herb to ra îzin biwazê, vaje "Êdî şima esla mi dir nêşinê herb û şima nêeşkenê mi het tu dişmenî dir şer bikerê! Çimkî şima sere ra razî biyî ke cayê xwu de ronişê û vinderê. Êdî înanê ke manenê dir piya ronişê!"

84. Înan ra kam merd, nêbo ke ti ser o nimaj bikerê û serê mezelê ci de mevinde! Çimkî înan Homa û resûlê ci înkar kerd û sey fasiq merdî.

85. Wa werrebê to bi mal û tutanê înan nêro. Homa tenya wazeno dinya de înan bikero wesîleyê ezabî û ruhê înan bêbawerîye ser o bigêro.

86. Û gama yew sûreya ke vana "Îman bi Homayî biyarê û resûlê ci dir piya cîhad bikerê" ameye, înan ra înanê wayirê serwetî to ra îzin waşt û va "Ti ma caverde, ma xwu rê ronişteyan dir ronişê."

87. Ê razî biyî ke ciniyanê ke mendê dir bimanê. Û mohr gina qelbê înan ro. Êdî fam nêkenê.

88. Labelê pêxemberî û mumînê ke ey dir bî, bi mal û canê xwu cîhad kerd. A heme xeyrî, înan rê yê. Û êyê ke resayê xelasîye, enê bi xwu yê.

89. Homayî înan rê cenetî amade kerdê ke binê înan ra çemî herikîyenê û ê do tede ebedî bimanê. A serkewtişo pîl eno yo.

90. Ereban ra êyê ke mazeretê înan estbi, seba ke îzin bidiyo înan ameyî. La înanê ke Homayî û resûlê ci rê zûrî kerd, roniştî û mendî. Înan ra êyê ke înkar kenê, do yew ezabo elîm bigino înan ro.

91. Heta ke vera Homayî û resûlê ci de samîmî bê, zeîfan ser o, nêweşan ser o û feqîrê ke seba xerckerdişî çiyêkê înan çinê yo ser o tu mesûlîyet çinê yo; çimkî eleyhê înanê ke hewlîye kenê de yew rayiro ke înan mesûl bigêro çinê yo. Homa xefûr û rehîm o.

92. Êyê ke semedê weniştişî ameyî to het û gama ke to va "Ez çiyêk nêvînena ke şima wenişnî", seba ke înan çiyêk nêdî ke xerc bikerê û xemgînîye ra çimanê înan ra hesirî varayî û apey ageyrayî rê zî [mesûlîyet] çinê yo.

93. La êyê ke zengîn bî û to ra îzin waşt, gereka bêrê şermezarkerdiş. Enê înanê mendê dir mendişî rê razî biyî. Êdî ê nêzanê.

94. Gama ke şima ageyrê înan het, do şima rê uzir beyan bikerê. Vaje "Qet uzir beyan mekerê; ma esla şima ra bawer nêkenê. Çimkî Homayî ehwalê şima bi ma da zanayiş. Tiya ra pey Homa zî resûlê ci zî hereketanê şima vînenê. Dima, şima heme açarnîyenê zatê ke xeyb û eşkerayî zano ser û şima se kerdo, O şima rê vano."

95. Gama ke şima ageyrê înan het, seba ke şima fek înan ra veradê, do bi nameyê Homayî sond biwanê. Êdî verê xwu înan ra tadê! Çimkî ê necis ê. Vera çiyo ke kesb kerdo de cayo ke do şêrê cehenem o.

96. Seba ke şima înan ra razî bibê do şima rê sond biwanê. Eke şima înan ra razî bibê zî, Homa esla a koma fasiqan ra razî nêbeno.

97. Erebî, kufir û minafiqîye de hîna şedîd ê; û nêşinasnayişê sînoranê hukmê ke Homayî pêxemberê xwu rê nazil kerdê rê zî hîna misaît ê. Homa 'elîm û hekîm o.

98. Ereban miyan de tayê estê, çiyo ke xerc kerdo zirar hesibnenê û pawenê ke belayî bêrê şima sere de. Wa belayê xirabî bêrê înan sere de! Homa semî' û 'elîm o.

99. Ereban miyan de tayê zî estê, îman bi Homayî û roja axîretî anê. Çiyo ke xerc kenê, sey wesîleyê nizdîbiyayişê bi Homayî û girewtişê duayanê pêxemberî vînenê. O înan rê heqîqeten wesîleyê nizdîbiyayişî yo. Homa înan gêno miyanê rehma xwu. Bêguman Homa xefûr û rehîm o.

100. Homa verînê muhaciran û ensaran ra û êyê ke hewlîye de biyê tabiê înan ra razî biyo. Ê zî Ey ra razî biyê. Homayî înan rê cenetî amade kerdê ke binê înan ra çemî herikîyenê û ê do tede ebedî bimanê. A serkewtişo pîl eno yo.

101. Erebanê dormeyê şima ra û şarê Medîne ra tayê estê baş mûsayê minafiqîye. Ti bi înan nêzanê la ma bi înan zanê. Ma di reyî ezab bi înan danê antiş û dima zî do tehn bidiyê yew ezabê pîlî miyan.

102. Û yew qismê bînî zî sûcê xwu îtîraf kerdî. Nînan yew 'emelo salih û 'emelo xirab kerdbî têmiyan ra. Hêvî a ya ke Homa tewbeyê înan qebûl bikero. Bêguman Homa xefûr û rehîm o.

103. Malê înan ra yew sedeqe bigêre; ti do bi enê înan pak bikerê û berz bikerê. Û înan ser o selewatan biwane, çimkî selewatê to hizûr danê înan. Homa semî' û 'elîm o.

104. Qey ê hema zî nêzanê zato ke tewbeyê evdanê xwu qebûl keno, sedeqeyan apey anêçarneno, Homa yo. Û Homa tewab û rehîm o.

105. Vaje "Şima se kenê bikerê. Homa, resûlê ci û mumînî kerdeyanê şima vînenê. Dima, şima heme açarnîyenê zatê ke xeyb û eşkerayî zano ser û şima se kerdo, O şima rê vano."

106. Û tayê zî estê ke emirê Homayî rê ameyê verdayiş; yan bi înan ezab dano antiş yan zî tewbeyê înan qebûl keno. Homa 'elîm û hekîm o.

107. Û enê zî estê; seba ke zirar bidê, înkar bikerê, nîfaq dekerê mabeynê mumînan û semedê înanê ke hîna verê cû vera Homayî û resûlê ci de şer kerdo, yew mescîd virazenê zî estê. Enê miheqeq sond wanenê vanê "Bê hewlîye ma tu çî nêwazenê." La Homa şahid o ke ê zûran kenê.

108. Uca de qet nimaj mekere! Ti mescîda ke roja ewilî ra teqwa ser o awan biya de nimaj bikere; helbet hîna minasib o. Uca de camêrdê ke wazenê pak bibê estê. Homa zî, înanê ke pak biyê ra hes keno.

109. Gelo keso ke banê xwu teqwa ser o û qey rizaya Homayî awan kerdo yan keso ke banê xwu yew kendalê hezazî ser o awan kerdo û banî dir piya o zî gindirîyeno miyanê adirê cehenemî, hîna xeyrin o? Homa qewmê zalimî hîdayet nêkeno.

110. Bano ke awan kerdo, heta ke qelbê înan perçe bibo zerrîya înan de tim beno yew şibhe. Homa 'elîm û hekîm o.

111. Bêguman Homayî can û malê înan vera cenetî de mumînan ra erînayê. Êdî enê raya Homayî de herb kenê, kişenê û kişîyenê. Eno yew wehdo heq o ke Ey Tewrat de, Încîl de û Quran de dayo. Oyo ke Homayî ra başêr wehdê xwu de vindeno kam o? A game, eno dayiş û girewtişo ke şima Ey dir kerdo rê keyfweş bên. A serkewtişo pîl eno yo.

112. Êyê ke tewbe kenê, êyê ke îbadet kenê, êyê ke hemd kenê, êyê ke şinê sefer, êyê ke şinê rikû û êyê ke şinê secde, êyê ke başîye emir kenê û xirabîye men' kenê, êyê ke sînoranê Homayî muhafeze kenê. Mizgîne bide mumînan.

113. Semedê muşrîkanê ke akerde diyar biyo ke ê ehlê cehenemî yê, waştişê efû ne bi pêxemberî keweno ne zî bi mumînan, welew eqreba bê zî.

114. Sebebê babîyê xwu rê waştişê mexfîretî yê Îbrahîmî, sozo ke dabi ci ra bi. Badê ke bi hawayo akerde ey rê eyan bi ke o dişmenê Homayî yo, ey ra dûrî kewt. Bêguman Îbrahîm zaf zerrîtenik û helîm bi.

115. Homa, badê ke yew qewmî hîdayet bikero, heta ke înan rê çiyo ke gereka xwu ci ra bipawê nêdo zanayiş, înan nêbeno delalet. Bêguman Homa her çî zano.

116. Bêguman hukimranîya asmînan û erdî aîdê Homayî ya. O keno gane û mirêneno. Bê Homayî sewbîna ne yew wayir ne zî yew ardimkarê şima esto.

117. Sond bo ke Homayî, pêxember û mihacir û ensaran ra êyê ke saeta tenge de biyî tabiê ci efû kerdî. Tay mendbi ke qelbê înan ra tayêne çewtîye rê meyl bikerdêne la ancî zî tewbeyê înan qebûl kerd. Bêguman O înan rê zaf bişefqet û birehm o.

118. Û [tewbe]yê hîrê kesanê ke mendbî zî [qebûl kerd]. Bi hende hîrayîya xwu dinya înan rê teng ameybî; wijdanê înan zî heta peynî zor dabi înan. Û xwura înan fam kerd ke bê Homayî sewbîna sitar çinê yo. Dima, tewbeyê înan zî qebûl kerd ke ageyrê [halê xwu yê verînî ser]. Bêguman Homa tewab û rehîm o.

119. Gelî mumînan! Homayî ra bitersê û sadiqan dir bên.

120. Ne bi şarê Medîne ne zî bi erebanê dorê ci keweno ke pêxemberê Homayî ra apey bimanê û canê ey ra zêdeyêr bikewê etîrê canê xwu. Çimkî raya Homayî de çi teyşanîye, rincanîye û veyşanîya ke ancenê, her gama înan ke bêbaweran hêrs kena û vera dişmenêk de serkewtişê înan, înan rê sey 'emelo salih nusîyeno. Bêguman Homa mikafatê înanê ke karo baş kenê zayî nêkeno.

121. Pîl yan qij her çiyo ke xerc kenê, her gelîyo ke vîyarenê lehê înan de nusîyeno. Homa 'emelê înan bi tewr weşê ci mikafat keno.

122. Qey hewce keno ke mumînî pêro têdir şêrê sefer? Gama ke qewmê înan apey ageyreno seba ke înan îqaz bikerê, her firqa ra yew tayife seba ke dînî baş bimûso wa bimanê, hêvî a ya ke xwu bipawê.

123. Gelî mumînan! Bêbaweranê nizdîyê xwu dir şer bikerê, wa şima de yew sertî bivînê. Bizanê ke Homa muteqîyan dir o.

124. Wexto ke yew sûre nazil bena, înan ra qismêk vanê "Ena îmanê şima ra kamî zêdna?" Herçî êyê ke îman ardo, îmanê înan zêdîyeno û şa benê.

125. La herçî êyê ke qelbê înan de nêweşî esta, pîsî yena pîsîya înan ser û înkarkerdox mirenê.

126. Qey ê nêvînenê ke ê her serre reyêk yan di rey îmtîhan benê? Ancî zî ne tewbe kenê ne zî şîret gênê!

127. Kam gama ke yew sûre nazil bena, yew ewnîyeno yewî ra û vanê "Kesî şima dîyî?" û dima zî danê piro şinê. Homayî qelbê înan [heq ra] tadayo. Çimkî ê yew qewmo ke fam nêkenê yê.

128. Sond bo ke şima ra yew pêxember şima rê ameyo ke dekewtişê şima yê tengîye Ey rê giran yeno; zerrîya ci şima ser o ya. Mumînan rê bi şefqet û bi merhemet o.

129. Eger ê verê xwu tadê, ti vaje "Homa mi rê bes o. Bê Ey îlah çinê yo. Mi paştîya xwu bi Ey besta. O wayirê 'Erşê ezîmî yo."

10-SÛREYA YÛNIS

Ayeta çewresine, ayeta neway û çarine û ayeta neway û şeşine Medîne de, êyê bînî Mekke de nazil biyê. Se û new ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Elîf-Lam-Ra. A enê, ayetê kitabê hikmetinî yê.

2. Qey însanan rê ecêb yeno ke ma înan ra yew merdimî rê wehîy kenê vanê însanan îqaz bikere û mizgîne bide mumînan vaje qatê Rebê înan de înan rê meqamê sidîqan estê ke înkarkerdoxan va "Bêguan eno eşkera yew sêhrbaz o!"

3. Eyê ke asmînî û erd şeş rojan de xeliqnayî, bi hawayêko muntezem karî tenzîm kerdî û dima zî Erşî ser o ronişt, helbet Rebê şima Homa yo. Heta ke îznê Ey nêbo tu kes nêeşkeno şefaetkarîye bikero. Rebê şima Homa, a eno yo. A game, Ey rê evdîtî bikerê. Gelo şima hema zî nêfikirîyenê?

4. Ageyrayişê şima hemîne ver bi Ey o. Wehdo ke Homayî dayo raşt o. Bêguman oyo ke ewilî xeleqneno û dima, êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê seba ke mikafat bikero enê tekrar

keno, O yo. Seba ke înkar kenê, bêbaweran rê awa keldayî ra yew şimite û yew ezabo elîm esto.

5. Ey roj kerd yew roşin û aşme zî kerde yew nûr; seba ke şima hûmare û hesabê serran bizanê, menzîlan gore ê teqdîr kerdî. Homayî enê tenya heqîye ser o xeliqnayê. Yew qewmo ke zano rê ayetanê xwu akerde beyan keno.

6. Bêguman têpey de ameyişê şewe û roje de, û çiyê ke Homayî asmînan û erd de xeliqnayê de, semedê yew qewmê muteqî gelek delîlî estê!

7. Êyê ke hêvî nêkenê do vejîyê hizûrê ma, êyê ke bi heyatê dinya razî biyê û zerrîya xwu dekerda ci û êyê ke ayetanê ma ra xafil ê...

8. A enê, rîyê guneyanê ke kesb kenê ver, cayo ke şinê adir o!

9. Herçî êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, îmanê înan ver Rebê înan, înan beno hîdayetî ser û resneno cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê.

10. Uca, duaya înan ena ya: "Homayê ma, ma to kêmanîyan ra tenzîh kenê!" Uca temenaya înan zî "Silam" o. Û peynîya duaya înan zî "Rebê aleman rê hemd bo" yo.

11. Û eger însanan rê, senî ke xeyrî lez wazenê Homayî şer zî lez bidayne, helbet midetê înan zî ameyne qedênayiş. Labelê êyê ke hêvî nêkenê do bêrê hizûrê ma, ma înan heşerîtîya înan de verdenê ke xwu rê tede bixercelîyê.

12. Wexto ke yew zirar reseno însanî, kişte ser kewte, ronişte yan zî nivîne de, ma ra ardim wazeno. La eke ma o tengîye ra vet, seke ey semedê wedartişê a tengîye ma rê qet lavey nêkerdo, vîyareno şino. A bi eno qeyde, êyê ke hedê xwu ra vîyarenê, çiyo ke kenê înan rê weş ameyo nîşandayiş.

13. Û sond bo, ma şima ra ver gelek neslî helak kerdî; pêxemberê înan bi mucîzeyanê akerdeyan înan rê ameybî la înan zilim kerdêne û înan do bawer zî nêkerdêne. A ma sûcdaran wina ceza kenê.

14. Dima zî, ma herinda înan de şima rîyê erdî de kerdî xelîfe ke ma bivînê dê hela şima se kenê.

15. Û gama ke ayetê ma înan rê akerde ameyî wendiş, înanê ke hêvî nêkerdêne do vejîyê hizûrê ma, va "Yan sewbîna Quran biyare yan zî enê bibedelne." Vaje "Ez nêeşkena xwuvero ey bibedelnî. Ez, tenya çiyo ke mi rê wehîy beno rê rîayet kena. Eke ez bêemrîya Rebê xwu bikerî, helbet ez ezabê roja pîle ra tersena."
16. Vaje "Eke Homayî nêwaştêne mi o şima rê nêwendêne, Ey zî o bi şima nêdayne zanayiş. Enê ra ver, mi yew 'emr şima miyan de vîyarna. Qey şima qet aqilê xwu nêşixulnenê?"
17. Êdî oyo ke vera Homayî de zûran keno û ayetanê ci zûrî vîneno ra zalimêr kam esto? Bêguman sûcdarî îfleh nêbenê!
18. Ê Homayî caverdenê û çiyê ke ne zirar ne feyde danê înan rê îbadet kenê. Û vanê "A enê, qatê Homayî de şefaetkarê ma yê." Vaje "Gelo şima çiyo ke asmînan û erd de Homa nêzano, pê danê zanayiş?! O, çiyê ke ê ci rê kenê şirîk ra munezeh û alî yo."
19. Û însanî verê cû tek yew milet bî, la badê kewtî îxtîlaf. Eger Rebê to ra yew sozo ke verîna diyayo ra nêbiyêne, çiyo ke ser o kewtê îxtîlaf de tavilî mabeynê înan de hukim diyayne.
20. Vanê "Dê wa Rebê ci ra yew mucîze ey rê nazil bibiyêne!" Vaje "Xeyb tenya yê Homayî yo. Dê bipawê, ez zî şima dir pawitoxan ra ya!"
21. Badê ke kewenê yew tengîye miyan, wexto ke ma rehmet bi înan bidê tehmkerdiş, ti ewnîyenê ke tavilî derheqê ayetanê ma de yew dama înan esta. Vaje "Homa ronayişê dame de hîna lezgîn o." Bêguman qasidê ma dam û hîleyanê şima nusnenê.
22. Bejayî de û derya de O şima çarneno. Wexto ke şima gemî de yê, a zî bi yew vayo nermek şina û keyfê [raywanan] bi enê yeno, nişka ra yew firtine wurzeno û pêlî her hetan ra çarmedorê înan gênê, a game dînî kenê mexsûsê Homayî û dua kenê vanê "Sond bo, eke ti ma enê ra bixelisnê, helbet ma do bibê şukirkerdoxan ra."
23. La gama ke înan xelisneno, ti hew vînenê ke ancî bi neheqîye fehş benê. Ey însanên! Fehşîtîya şima tenya şima rê ya; heyatê dinya yew menfîeto fanî yo. Dima, ageyrayişê şima ver bi ma yo. Çiyo ke şima kerdo, ma şima rê vanê!

24. Heyatê dinya maneno awa ke ma asmîn ra anê war. Nebatê rîyê erdî ke însanî û heywanî wenê, sayeyê aye de zîl danê û şinê têmiyan ra. Û gama ke rîyê erdî zîynetê xwu pêşeno û wayirê ci zî vanê qey ey ser o biyê wayirê qudretî, bişewe yan miyanê roje de nişka ra emirê ma ucayî rê yeno û seke enê rojêk verê cû qet çinê biyê, ma înan kok ra rûçiknenê. A semedê yew qewmê ke fikirîyeno ma ayetanê xwu wina tefsîl kenê.

25. Homa seba warê silametî dehwet keno û O kamî biwazo ano rayirê raştî ser.

26. Êyê ke weş têwgeyrenê rê hîna weşê ci û zêdetirê ci esto. Ne yew siyayî resena rîyê înan ne zî yew zîlet înan gêno. A enê cenetî yê, uca de ebedî manenê.

27. Û herçî êyê ke xirabîye kesb kenê, bi qasê a xirabîye ceza diyena înan. La yew zîlet zî înan pêşeno. Tu keso ke înan destê Homayî ra bixelesno çinê yo. Yew zilûmato sey perçeyê şewe rîyê înan gêno. A enê cehenemî yê, uca de ebedî manenê.

28. Û roja ke ma hemîne kom kenê, ma muşrîkan ra vanê "Şima û şirîkê şima, şêrê cayê xwu" û ma înan yewbînî ra abirnenê. Şirîkê înan zî vanê "Şima ma rê evdîtî nêkerdêne,

29. Nika mabeynê ma û şima de Homa şahid o ke bêguman ma evdîtîya şima ra bêxeber bî."

30. A uca de, her nefs, verê cû se kerdo vîneno. Pêro açarnîyenê wayirê xwu yo raştîn Homayî ser. Çiyê ke xwu rê pêardê zî vindî benê şinê.

31. Vaje "Kam asmîn û erd ra risq dano şima? Goşan û çiman rê hakim kam o? Merde ra ganeyî û ganeyî ra merdeyî kam vejeno? Kam karan îdare keno?" Do vajê "Homa." Vaje "A game, qey şima nêbenê wayirê teqwa?"

32. A Rebê şima yo raştîn Homa eno yo. Êdî heqîye ra dima, bê batilî çi esto? A game, şima senî yenê açarnîyayiş!"

33. A bi eno qeyde, vateyê Rebê to "Ê êdî îman nêanê" ameyo ca.

34. Vaje "Înanê ke şima kerdê şirîk ra oyo ke xeliqnayişî reya verîne bido destpêkerdiş û dima newe ra bixeliqno esto?"

Vaje "Homa xeliqnayişî reya verîne dano destpêkerdiş û dima newe ra xeliqneno. A game, şima senî yenê açarnîyayiş?"

35. Vaje "Înanê ke şima kerdê şirîk ra oyo ke sewqê heqî bikero esto?" Vaje "Homa sewqê heqî keno. A game, oyo ke sewqê heqî keno hîna layiqê riayetî yo, yan oyo ke heta sewq nêbo nêeşkeno xwu rê rayiro raşt bivîno? Se biyo bi şima, şima senî hukim danê?"
36. Û zafê înan tenya zenî dima şinê. La zen nêeşkeno cayê heqîqetî bigêro. Bêguman Homa heme kerdeyanê înan zano.
37. Eno Quran hetê sewbîna kesî ra nêameyo pêardiş, Homayî ra yo. Eynî wext de, kitabanê xwu ra verêrî tesdîq keno û kitabî tefsîl keno; o Rebê aleman ra yo.
38. Qey ê vanê "Ey o pêardo?" Vaje "Eger şima raştvatoxan ra yê, Homayî ra teber qewetê şima eşkeno bi kamî, veng bidê înan û yew sûreya sey ci biyarê."
39. Nexêr. Ê bêke fam bikerê û te'wîlê ci înan rê bêro, înan o zûrî dî. Înanê nînan ra verêrî zî wina zûrî dîbi. Dê biewnîye, peynîya zaliman se biye!
40. Înan ra tayê estê ey ra bawer kenê, înan ra tayê zî estê ey ra bawer nêkenê. Rebê to hîna baş bi mufsîdan zano.
41. Û eger ê to zûrî bivînê, vaje "Ez 'emelê şima ra mesûl nîya, şima zî 'emelê mi ra mesûl nîyê"
42. Înan ra êyê ke goş danê to zî estê. Labelê eke ê aqil nêkenê, qey ti do bi înan bidê hesnayiş?
43. Înan ra êyê ke ewnîyenê to ra zî estê. Labelê eke ê nêvînenê, qey ti do bi înan bidê dîyayiş?
44. Bêguman Homa bi tu hawayî neheqîye bi însanan nêkeno; labelê însanî neheqîye bi xwu kenê.
45. Roja ke ma do înan heşir bikerê, seke qasê yew saeta roje bîle nêmendê do yewbînî bişinasnê. Înanê ke şiyayişê hizûrê Homayî zûrî dîyo û hîdayet nêbîyê, helbet ê ginayê ziyan ro.
46. Eke qismêkê çiyo ke ma înan rê wehd kerdo nîşanê to bidê zî, yan ma to bimirênê zî, axirî ê ageyrenê ma ser. Dima, Homa her çiyê ke ê kenê ser o şahid o.

47. Her umetî rê yew pêxemberê ci esto. Wexto ke pêxemberê înan yeno, mabeynê înan de bi edalet hukim beno û neheqîye bi înan nêbena.
48. Vanê "Eger şima raşt vanê, eno wehd key yeno ca?"
49. Vaje "Heta ke Homa nêwazo, ez wayirê ê qewetî nîya ke ne zirar ne feyde bidî xwu. Her miletî rê yew midet esto; eke midetê ci bêro, ne vîstikêk apey maneno, ne zî diyeno vernî."
50. Vaje "Dê mi rê vajê, ezabê Ey bişewe yan biroje bêro, sûcdarî kamcînê ci çira hîna lez wazenê?!
51. Badê ke beno, qey hema şima îman bi Ey anê? Qey nika?! Oxro ke şima waştêne o lez bêro."
52. Dima zî do înanê ke zilim kenê ra wina bêro vatiş: "Dê ezabê ebedî tehm bikerê! Vera çiyo ke şima kesb kerdo de qey şima paweyê sewbîna ceza bî?"
53. To ra persenê ke o raşt o. Vaje "Belê. Sond bo bi Rebê mi, helbet o raşt o. Û Şima nêeşkenê ey aciz verdê."
54. Her nefso ke neheqîye keno, wazeno heme serwetê dinya sey fidye bido; gama ke ezabî vînenê, poşman benê. Helbet mabeynê înan de bi edalet hukim diyeno û neheqîye bi kesî nêbena.
55. Baş bizanê ke asmînan de û erd de çi esto, heme yê Homayî yo. Ancî baş bizanê ke wehdê Homayî heq o. Labelê zafê înan nêzanê.
56. O keno gane û mirêneno; û şima açarnîyenê Ey ser.
57. Gelî merdiman! Helbet Rebê şima ra şima rê yew şîret, sîneyan rê yew şîfa û mumînan rê yew hîdayet û rehmet ameyo.
58. Vaje "Wa tenya bi enê lutfê Homayî û bi rehmetê ci keyfweş bê. Eno, her çiyo ke ê arêdanê û kenê pêser ra hîna xeyrin o."
59. Vaje "Qey şima nêvînenê, risqo ke Homayî şima rê ronayo la şima qismêkê ci helal qismêkê ci heram kenê?" Vaje "Homayî îzin da şima, yan şima îftîra bi Homayî kenê?"
60. Êyê ke vera Homayî de zûran werêanê, derheqê roja qîyametî de zenê înan çi yo? Bêguman Homa nîsbet bi însanan zaf lutifkar o, la zafê înan şukir nêkenê.

61. Şima çi rewşe de benê bibê, Quran ra çi wanenê biwanê, şima çi kar kenê bikerê, gama ke dekewenê miyanê ci, ma şima ser o şahid ê. Ne erd de ne asmîn de, qasê giranîya zerre, heta zerre ra hîna pîl yan hîna qij bo zî, tu çiyêk nêeşkeno Rebê to ra nimite bo; pêro yew kitabo akerde de nuşte yê.
62. Baş bizanê ke dostanê Homayî rê bêguman ters çinê yo; ê mehzûn zî nêbenê.
63. Înan îman ardo û biyê wayirê teqwa.
64. Heyatê dinya de zî axîret de zî mizgîne înan rê ya. Vatişanê Homayî de esla vuriyayiş çinê yo. A serkewtişo tewr pîl eno yo.
65. Wa vateyê înan to xemgîn nêkerê. Îzet pêro aîdê Homayî yo. O semî' û 'elîm o.
66. Baş bizanê ke asmînan de û erd de kam esto, pêro tenya yê Homayî yê. A game, êyê ke Homayî ra teber şirîkan rê lavey kenê, kewenê çiyî dima? Raşta ci, ê zen ra teber nêkewenê çiyêk dima û ê tenya zûran kenê.
67. Seba ke şima biarisîyê Ey şewe xeliqna; roje zî roşin kerde. Bêguman enê de semedê yew qewmo ke şinaweno delilî estê.
68. Înan va "Homayî xwu rê tut girewto." Haşa! O enê ra munezeh o. O dewlemend o. Asmînan de û erd de çi esto, yê Ey o. Eno xisûs de destê şima de tu delîl çinê yo. Çiyo ke şima derheqê Homayî de nêzanê, qey şima vanê?
69. Vaje "Êyê ke derheqê Homayî de zûran kenê îfleh nêbenê."
70. Dinya de înan rê bineyke nîmet esto. Dima, ageyrayişê înan ver bi ma yo. Dima zî, seba ke înkar kenê, ma do bi înan yew ezabo şedîd bidê tehmkerdiş.
71. Û înan rê qisaya Nûhî biwane. Wextêk, qewmê xwu ra wina va: "Ey qewmê mi! Eger şima miyan de biyayişê mi û şima rê wendişê ayetanê Homayî giran yeno, bizanê ke mi paştîya xwu bi Homayî besta. Êdî şima zî şirîkanê xwu dir bêrê pêser, qiraro ke do şima rê nêbo derd bidê; mi ser o zî tetbîq bikerê û muhlet medê mi!
72. Eger şima [dehwetê mi ra] verê xwu tadanê, mi şima ra tu ucret nêwaşto. Ucretê mi tenya Homayî serî yo. Mi rê emir biyo ke ez bibî mislimanan ra."

73. Ancî zî înan o zûrî dî. La ma o û êyê ke ey dir piya gemî de bî xelisnayî. Û ma kerdî xelîfe. Êyê ke ayetê ma zûrî dîyî zî, ma awe de xerq kerdî. Dê hela biewnîye, aqîbetê înanê ke ameyî îqazkerdiş senî bi!

74. Dima, enê ra pey, ma gelek pêxemberî şirawitî qewmê înan rê. Înan rê mucîzeyê akerdeyî ardî. Labelê înan çiyo ke verê cû zûrî dîbi rê qey do bawer nêkerdêne! A ma wina mohr danê qelbê înanê ke hedê xwu ra vîyarenê ro.

75. Dima, înan ra pey, ma Mûsa û Harûn bi mucîzeyanê xwu şirawitî Fîrewnî û sermiyananê ci rê. La înan xwu pîl dî û biyî yew qewmo sûcdar.

76. Û gama ke qatê ma ra înan rê heq ame, înan va "Bêguman eno yew sêhro akerde yo."

77. Mûsayî va "Kam gama ke şima rê heq bêro, gelo şima derheqê ci de wina vanê? Qey eno yew sêhr bo? Oxro ke sêhrbazî îfleh nêbenê!"

78. Înan va "Gelo seba ke şima ma rayirê babîyan ra açarnê û rîyê erdî de pîlîtî bikewo destê şima her diyan, ti ameyê ma het? Ma şima her diyan ra zî bawer nêkenê."

79. Fîrewnî va "Heme sêhrbazanê zanayan mi rê biyarê."

80. Eke sêhrbazî ameyî, Mûsayî înan ra va "Çiyê ke şima erzenê bierzê."

81. Û gama ke înan eştî, Mûsayî va "Çiyo ke şima ardê sêhr o. Homa helbet ey tewş de beno. Bêguman Homa karê xiraban werênêano.

82. Homa bi vatişanê xwu heqî vejeno meydan; eke bi weşê sûcdaran nêşêro zî."

83. Tersê Fîrewnî û sermiyananê ci ra ke do bi înan xirabî bikerê, şarê ey ra çend xortan ra teber kesî îman bi Mûsayî nêard. Çimkî Fîrewn rîyê erdî de zorba bi û zaf hed ra vejîyabi.

84. Mûsayî va "Ey qewmê mi! Eger şima birra zî îman bi Homayî ardo û şima xwu teslîmê Ey kerdo, êdî tenya Ey rê tewekul bikerê."

85. Êdî înan zî va "Ma tenya Homayî rê tewekul kerd. Ya Rebî, ma destê qewmê zalimî de meke destik!

86. Û bi rehmetê xwu ma ê qewmê kafirî ra bireyne!"
87. Ma zî Mûsayî û birayê ci rê wehîy kerde ke "Semedê qewmê xwu Misir de banan virazê, tede qible virazê û nimaj bikerê. Û mizgîne bidê bawermendan."
88. Û Mûsayî va "Rebê ma! To heyatê dinya de heqîqeten zaf zîynet û mal dayo Fîrewnî û sermiyananê qewmê ci. Rebê ma! Qey seba ke [însanan] rayirê to ra vejê, coka? Rebê ma! Ti malê înan biestere, qelbê înan bieserne, çimkî heta ke ezabo elîm nêvînê, ê îman nêanê."
89. [Homayî] va "Duaya şima her diyan zî qebûl biye. A game, rayiro raşt ro dewam bikerê û nêbo ke şima rayirê ê nezanan ro şêrê."
90. Û ma Benîîsraîlî behr ro vîyarnayî. Fîrewn û leşkerê xwu bi heşerîtî û dişmentî kewtî înan dima. Peynî de, gama ke xeniqîyayne, va "Mi heqîqeten îman ard ke bê îlaho ke Benîîsraîlî ey ra bawer kenê tu îlah çinê yo û ez zî mislimanan ra ya."
91. [Homayî va] "Qey ti nika îman anê?! Oxro ke verê cû to îsyan kerdbi û ti bibî mufsîdan ra!
92. Ma ewro bedenê to xelesnenê ke wa semedê înanê to ra dima bibo îbret. La zafê însanan ayetanê ma ra xafil ê."
93. Sond bo ke ma Benîîsraîlî yew cayo baş de meskûn kerdî û ma risqê pakî dayî înan. Heta ke înan rê îlim nêame, ê nêkewtî îxtîlaf. Bêguman Homa do roja qîyametî derheqê çiyo ke ser o kewtê îxtîlaf de hukim bido.
94. Eger çiyo ke ma to rê nazil kerdo ra ti şibhe de yê, înanê ke to ra ver kitab wendo ra biperse. Sond bo ke Rebê to ra to rê heq ame. A game, nêbo ke ti şibhekaran ra bê!
95. Û nêbo ke ti înanê ke ayetanê Homayî zûrî vînenê ra bê! Nêke ti do bibê zirarkerdoxan ra.
96. Bêguman êyê ke derheqê înan de vateyê Rebî ameyo ca, îman nêanê.
97. Heta ke ezabo elîm nêvînê, eke înan rê heme mucîzeyî bêrê zî.
98. Werrekna yew welat bibiyêne, verî ke ezab bêro îman biardêne û îmanê înan feyde bidayne înan. Labelê gama ke qewmê

Yûnisî îman ard, ma heyatê dinya de ezabê rezîltî înan ser ra wedart û heta yew deme nîmet da înan.

99. Eger Rebê to biwaştêne, çi kesê ke rîyê erdî de estê hemîne do îman biardêne. A game, seba ke îman biyarê qey ti do zor bidê însanan?

100. Heta ke îznê Homayî nêbo tu kes nêeşkeno îman biyaro. Homa pîsîtî dano înanê ke aqilê xwu nêşixulnenê ser.

101. Vaje "Dê hela bi îbret biewnîyê çiyê ke asmînan de û erd de estê ra!" Labelê ayetî û îqazî yew qewmo ke îman nêano rê feyde nêkenê.

102. Qey ê paweyê ê rojan ê ke ameyê verînan sere de? Vaje "Dê bipawê, ez zî şima dir pawitoxan ra ya."

103. Dima, ma resûlanê xwu û bawermendan xelisnenê. A wina, xelisnayişê bawermendan ma ser o yew heq o.

104. Vaje "Ey însanên! Eger şima derheqê dînê mi de şibhe de yê, bizanê ke ez Homayî canêverdena û êyê ke şima înan rê evdîtî kenê rê evdîtî nêkena; ez bê Homayê ke şima mirêneno kesî rê evdîtî nêkena. Û mi rê emir biyo ke ez bawermendan ra bî.

105. Sey henîf verê xwu bide dînî; nêbo ke ti muşrîkan ra bê!

106. Homayî cameverde û çiyê ke ne feyde ne zî zirarê înan to rê esto rê lavey mekere! Eger ti enê bikerê, a game helbet ti benê zaliman ra.

107. Eger Homa yew zirar bido to ro, bizane ke bê Ey kes nêeşkeno ey berteref bikero. Û eger to rê yew xeyr biwazo, o ke vernîya lutfê ci bigêro zî çinê yo. O kamî biwazo enê dano ci. O, xefûr û rehîm o."

108. Vaje "Ey însanên! Rebê şima ra şima rê heq ameyo. Êdî kam bêro rayirê raştî ser, tenya semedê xwu yeno û kam zî rayir ra vejîyo, o zî tenya eleyhê xwu de rayir ra vejîyeno. Ez şima ser o wekîl nîya."

109. Ti rîayetê çiyo ke to rê wehîy biyo bikere û heta ke Homa do hukmê xwu bido sebir bikere. O, tewr xeyrinê hakiman o.

11-SÛREYA HÛD

Ayeta diyesine, ayeta hewtiyesine û ayeta se û çaresine Medîne de, êyê bînî Mekke de nazil biyê. Se û vîst û hîrê ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1-2. Elîf-Lam-Ra. Eno yew kitab o ke ayetê ci verîna hetê [Homayê] wayirê hîkmetî û her çî ra xeberdarî ra ameyê mehkemkerdiş û dima zî tefsîl biyê ke şima Homayî ra teber sewbîna kesî rê evdîtî nêkerê. [Vaje] "Bêguman ez tenya yew îqazkerdox û mizgîndayox a ke hetê Ey ra şirawîyaya.

3. Û Rebê xwu ra mexfîret biwazê, dima zî Ey rê tewbe bikerê ke heta yew wexto diyar bi rindekî nîmet bido şima û her keso wayirê fezîletî rê îhsan bikero. Eger şima verê xwu tadê, ez nameyê şima ser o ezabê yew roja pîle ra tersena."

4. Ageyrayişê şima ver bi Homayî yo. Û qewetê Ey reseno her çî.

5. Baş bizanê, ê seba ke Ey ra xwu binimnê sîneyê xwu namnenê. Ancî, baş bizanê, ê gama ke xwu binê ebaya xwu de nimnenê, Homa baş zano ke ê çi nimnenê û çi eşkera kenê. Bêguman O bi zereyê sîneyan baş zano.

6. Rîyê erdî de tu candar çinê yo ke risqê ci Homayî ser o nêbo. O, cayo ke tede vindertê zî, cayo ke do emaneten tede ronîyê zî zano. Pêro yew kitabo akerde de yê.

7. Û gama ke 'Erşê ci awe ser o bi, Ey şeş rojan de asmînî û erd xeliqnayî ke şima îmtîhan bikero dê hela 'emelê şima kamî hîna baş o. Eke ti vajê "Merg ra dima bêguman şima yenê ganekerdiş", bêbawerî do vajê "Bêguman eno eşkera yew sêhr o."

8. Sond bo, eke ma seba yew midetê diyarî ezabî texîr bikerê, o wext zî do vajê "Çiyo ke ey vindarneno çi yo?" Baş bizanê, roja ke ezab înan rê bêro, reyna înan ra apey nêdiyeno û çiyo ke tinazê xwu pê kerdo, êdî çarmedorê înan girewto!

9. Eger ma hetê xwu ra yew rehme bi însanî bidê tehmkerdiş û dima ma ey ra apey bigêrê, tavilî beno yew nankoro bêhêvî.

10. La eger badê ke yew tengîye yena sere de, ma yew nîmet pê bidê tehmkerdiş, vano "Xirabîyî mi ser ra şiyî." Çimkî o bitir û fexir beno.

11. Labelê êyê ke sebir kenê û 'emelo salih kenê ne tede. A semedê înan mexfîret û yew ecro pîl esto.

12. Seba ke înan va "Dê wa ey rê yew xizîna roniyayne, yan zî, ey dir yew melek biameyne!" coka, beno ke ti çiyê ke to rê wehîy biyê ra qismêk terk bikerê û sîneyê to bi enê teng bibo. La ti tenya yew îqazkerdox ê. Homa her çî ser o wekîl o.

13. Nêro qey ê vanê "Ey o kîseyê xwu ra pêardo"? Vaje "Eger şima raştvatox ê, dê Homayî ra teber veng bidê înanê ke qewetê şima pira reseno û şima zî sey enê, des sûreyanê pêardeyan biyarê!"

14. Eger nêeşkê cewab bidê, bizanê ke o ancax bi îlmê Homayî nazil biyo û bê Ey tu îlah çinê yo. Êdî qey şima nêbenê misliman?

15. Kam tenya heyatê dinya û zîynetê ci biwazo, ma ucretê 'emelê ci uca bi temamî danê û uca tu kêmanî nêdîyena ci.

16. Ha enê ê kesî yê ke axîret de semedê înan bê adirî tu çiyê înan çinê yo. Çiyo ke [dinya de] kerdo uca tewş de şiyo, 'emelê înan pêro betal ê.

17. Gelo enê benê sey înanê ke rîayetê yew ayeta akerdîye ke Rebê înan ra ameya kenê? Û Ey ra yew şahid aye waneno. Ey ra ver zî sey yew hîdayet û rehmetî kitabê Mûsayî [esto]. A enê îman bi ey anê. Kamcîn het ey înkar bikero, cayo ke do şêrê adir o. Wa enê ra tu şibheyê to çinê bo. Bêguman eno yew heqîqet o ke hetê Rebê to ra nazil biyo. La zafê însanan nêzanê.

18. Kam eyê ke vera Homayî de zûran werêano ra hîna zalim o? A enê do Rebê înan rê 'erz bibê; şahidî zî do vajê "A enê, ê yê ke vera Rebê xwu de zûrî pêardêne!" Bizanê ke lanetê Homayî zaliman ser o yo.

19. Enê ê yê ke [însanî] raya Homayî ra açarnenê û tede çewtî geyrenê. Êyê ke axîretî înkar kenê zî, enê bi xwu yê.

20. Ê nêeşkenê rîyê erdî de [Homayî] aciz verdê; Bê Homayî yew dostê înan zî çinê yo. Înan rê ezab qat bi qat yeno zêdnayiş. Çimkî ê nêeşkayî bişinawê û bivînê.

21. A înan xwu dayo zîyan ro. Çiyê ke înan pêardbî zî, ê fekrû verdayê biyê vindî şiyê.

22. Bêguman enê axîret de zî tewr zaf ginayê ziyan ro.

23. Herçî êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê û zerrî ra Rebê xwu rê vîye ronanê, bêguman enê alê cenetî yê. Ê uca ebedî manenê.

24. Mîsalê enê her di firqeyan sey koran û kerran, û êyê ke vînenê û şinawenê yo. Qey mîsalê enê her diyan beno yew? Qey şima hema zî nêfikirîyenê?

25. Sond bo ke ma Nûh qewmê ci rê sey pêxember şirawit û ey va "Ez semedê şima yew îqazkerdoxo eşkera ya.

26. Bê Homayî kesî rê evdîtî mekerê. Raşta ci, ez nameyê şima ser o ezabê yew roja girane ra tersena!"

27. Qewmê ey ra sermiyananê ke înkar kerdêne, va "Ma vînenê ke ti zî tenya yew beşero sey ma yê. Û ma vînenê, êyê ke to dima yenê zî, ma ra tenya êyê heqîr ê. Ma tu serênîya şima zî xwu ser o nêvînenê. Eksê ci, ma vanê qey şima zûrker ê."

28. [Nûhî] va "Ey qewmê mi! Eke ez yew delilî ser o ya ke hetê Rebê mi ra ameyo û Ey qatê xwu ra yew rehmet dayo mi la şima ey nêvînenê! Dê vajê, eke şima ey nêwazê, ma eşkenê zor bidê şima?

29. Ey qewmê mi! Ez miqabilê enê de şima ra yew mal nêwazena. Ucretê mi tenya aîdê Rebê min o. Û ez bawermendan zî nêqewernena, çimkî ê resenê Rebê xwu. Labelê ez vînena ke şima yew qewmo ke cahiltî keno yê.

30. Ey qewmê mi! Eger ez însanan biqewernî, bê Homayî kam eşkeno mi rê ardim bikero? Şima qet nêfikirîyenê?

31. Ez şima ra nêvana xizînayê Homayî mi het de yê. Û ez xeybî zî nêzana. Ez nêvana ez melek a zî. Ez nêeşkena semedê înanê ke şima heqîr vînenê zî vajî Homa tu xeyr nêdano înan. Homa hîna baş zano ke zereyê înan de çi esto. Eke ez yew çiyo winasî bikerî, o wext ez bena zaliman ra yew."

32. Înan va "Ey Nûh! Heqîqeten to vera ma de minaqeşe kerd û ti eno minaqeşe de zî zaf aver şiyî. Eger ti raşt vanê, dê hela o çiyo ke ti pê ma tersnenê biyare."

33. [Nûhî] va "Eke biwazo tenya Homa eşkeno ey şima rê biyaro. Û şima nêeşkenê Ey aciz verdê.

34. Eger Homa biwazo şima fehş bikero, ez şima şîret bikerî zî şîretê mi feyde nêkenê. O Rebê şima yo û şima do açarnîyê Ey het."

35. Qey ê vanê "Ey bi xwu o pêardo"? Vaje "Eke mi o pêardo, sûcê mi aîdê min o. Labelê sûcê ke şima kenê ra ez dûrî ya."

36. Nûhî rê wina wehîy biye: "Qewmê to ra, înanê ke verê cû îman ardo ra teber êdî do tu kes îman nîyaro. A game, çiyê ke ê kenê ver ti xemgîn mebe.

37. Û verê çimê ma de wehîya ma gore gemî viraze. Derheqê înanê ke zilim kenê de mi ra çiyêk mevaje. Bêguman ê do awe de xerq bibê!"

38. Ey gemî viraştêne. Û kam gama ke qewmê ci ra sermiyanî uca ro vîyartêne, pê tinaz kerdêne. Ey va "Eke şima bi ma tinaz kenê, senî ke şima bi ma tinaz kenê ma zî do bi şima tinaz bikerê.

39. A game, ezabo ke merdimî rezîl keno do kamî rê bêro û yew ezabo daîmî do bêro kamî sere de, şima do nizdî ra bizanê!"

40. Axirî, gama ke emirê ma ame û tenûre dest bi keldayiş kerd, ma va "Her cins ra cotêk, yew zî, êyê ke derheqê înan de hukim diyayo xaric, aîleya xwu û înanê ke îman ardo wenişne." Xwura ey dir zaf tay kesî îman ardbi.

41. [Nûhî] va "Wenişê aye! Şiyayişê aye zî, vindertişê aye zî bi nameyê Homayî yo. Bêguman Rebê mi xefûr û rehîm o."

42. Gemî miyanê pêlanê sey koyan de ê berdêne. Nûhî veng da lajê xwu yo ke yew kinar de vindertbi, va "Lajê mi, ma dir ti zî wenişe gemî, bêbaweran dir memane!"

43. Ey va "Ez şina serê yew koyî, do mi awe ra bipawo." [Nûhî] va "Êyê ke Homayî bi înan rehme kerde ne tede, ewro tu keso ke do ezabê Homayî ra bêro pawitiş çinê yo!" A esna de yew pêl dekewt mabeynê înan, o zî bi xerqbiyayan ra.

44. Û wina ame vatiş: "Ey erd! Awa xwu biqurtne. Ey asmîn! Ti zî awa xwu bigêre." Û awe ancîya. Îş qediyabi! Gemî nişte Cûdî ser û wina vajîya: "Qewmo zalim wa apey nêro!"

45. Nûhî veng da Rebê xwu, va "Rebê mi! Bêguman lajê mi zî aîleya mi ra yo. La wehdê to zî helbet heq o. Ti hakimê hakiman ê."

46. [Homayî] va "Ya Nûh! Helbet o aîleya to ra nîyo; çimkî karo ke ey kerd baş nêbi. A game, çiyo ke derheqê ey de zanayişê to çinê yo, mi ra mewaze. Seba ke ti nêbê cahilan ra ez to şîret kena."

47. [Nûhî] va "Rebê mi! Bêguman ez waştişê çiyo ke derheqê ey de zanayişê mi çinê yo ra xwu erzena bextê to. Eger ti mi nêxefernê û mi rê nêrê rehme, bêguman ez bena ziyankaran ra!"

48. Wina vajîya: "Ya Nûh! Ma ra yew silam û bi bereketan umetê ke to dir ê dir, bêre war! Hema [tayê] miletê bînî zî do estbê ke ma do nîmet bidê înan û dima zî yew ezabo elîm bigino înan ro.

49. A enê, xeberê xeybî yê ke ma to rê wehîy kenê. Enê ra ver, ne to enê zanayne ne zî qewmê to. A game, sebir bikere, bêguman aqibet yê muteqîyan o."

50. Û ma [qewm]ê Adî rê zî birayê înan Hûd şirawit. Va "Ey qewmê mi! Homayî rê evdîtî bikerê, bê Ey şima rê tu îlah çinê yo. Şima tenya îftîra kenê.

51. Ey qewmê mi! Ez vera enê de şima ra yew ucret nêwazena. Ucretê mi tenya aîdê Eyê ke ez xelq kerda ser o yo. Qey şima aqilê xwu nêşixulnenê?

52. Ey qewmê mi! Rebê xwu ra mexfîret biwazê, dima Ey rê tewbe bikerê ke wa asmîn ra zêde-zêde şima rê varanî bido varnayiş û qewet bido qewetê şima. Wina sûcdar verê xwu tamedê."

53. Înan va "Ya Hûd! To ma rê yew mucîzeyo akerde nêard. Qey ma bi vatişê to îlahanê xwu canêverdenê! Xwura ma to ra bawer zî nêkenê.

54-55. Ma tenya enê vanê ke îlahanê ma ra yew biyo xenîmê to!" [Hûdî] va "Bêguman Homa şahidê min o; şima zî şahid bê ke ez çiyanê ke şima Ey rê kenê şirîk ra dûrî ya. Dê haydê, şima pêro têdir mi rê dame ronê û muhlet zî medê mi!

56. Bêguman mi tewekul bi Homayî ardo ke O hem Rebê mi hem Rebê şima yo. Çimkî tu candar çinê yo ke O porçaxê ci de ey nêqefilno. Bêguman Rebê mi yew rayirê raştî ser o yo.

57. Eger şima verê xwu tadê, bizanê ke çiyo ke mi dir şima rê şirawîyayo mi teblîx kerd. Eke Rebê mi sewbîna qewmî biyaro herinda şima, şima nêeşkenê yew zirar zî bidê înaŋ ro. Bêguman Rebê mi her çî muhafeze keno."

58. Wexto ke emirê ma ame, ma hetê xwu ra bi yew rehmet Hûd û înanê ke ey dir îman ardbi xelisnayî û ma ê yew ezabo xidar ra reynayî.

59. Ha eno [qewmê] Adî bi ke ayetê Rebê xwu înkar kerdêne. Vera pêxemberanê Ey de bibî asî û bibî peyrewê her zorbayê înadinî.

60. Ê hem ena dinya de hem axîret de biyî duçarê lanetî. Bizanê ke [qewmê] Adî Rebê xwu înkar kerd. Qewmê Hûdî û Adî çinê biyî şiyî.

61. Ma [qewmê] Semûdî rê zî birayê înan Salih [şirawit]. [Salihî] va "Ey qewmê mi! Homayî rê evdîtî bikerê. Bê Ey şima rê tu îlah çinê yo. Ey şima erd ra xeliqnayî û uca 'emrê şima vîyarneno. A game, Ey ra mexfîret biwazê û dima zî Ey rê tewbe bikerê. Bêguman Rebê mi nizdî yo û cewabê duayan dano."

62. Înan va "Ya Salih! Enê ra ver ma miyan ra hêvî ti bî. Eyla qey çiyê ke babîyanê ma ci rê îbadet kerdo, ti ma îbadetkerdişê înan ra men' kenê? Raşta ci, çiyo ke ti ma dehwet kenê ra ma şibhe de yê."

63. [Salihî] va "Ey qewmê mi! Dê mi rê vajê, eger ez yew delîlo akerde yê Rebê xwu ser o ya û eke Ey hetê xwu ra yew rehmet dayo mi la ez wurzî bêemrîya Ey bikerî, kam eşkeno vera Homayî de mi rê ardim bikero? A game, bê zirarî yew havila şima mi rê nêbena.

64. Ey qewmê mi! Ha şima rê sey mucîze ena devaya Homayî. Têkilê aye mebê, wa xwu rê erdê Homayî de biçero. Xirabîye bi aye mekerê, nêke, nizdî ra do yew ezab şima biqefilno!"

65. Labelê înan a serebirna! [Salihî] va "Dê hîrê rojê bînî warê xwu de bicûyê! Eno yew wehdo zûreyin nîyo!"

66. Eke emirê ma ame, ma Salih û înanê ke ey dir îman ardbi, hetê xwu ra bi yew rehmet helak ra û rezîlîya a roje ra reynayî. Bêguman Rebê to qewî û ezîz o.

67. Û a xumîya dehşetine zilimkarî qefilnayî; warê xwu de şiyî çokan ser mendî.

68. Seke uca qet nêcûyaybî. Baş bizanê ke [qewmê] Semûdî Rebê xwu înkar kerd. Û bizanê ke qewmê Semûdî bi vindî şi.

69. Û sond bo ke qasidanê ma Îbrahîmî rê mizgîne arde û va "Silam to rê!" Ey zî va "Silam şima rê!" Û tavilî yew golik sûr kerd ard.

70. Wexto ke ey bala xwu da ê destê xwu dergê werdî nêkenê, bi weşê ey nêşi û înan ra yew ters dekewt zerrîya ci. Înan va "Meterse! Çimkî ma qewmê Lûtî rê ameyî şirawitiş."

71. A esna de cînîya ci payanî ra vindertbî û eke peşmirîya, ma mizgîna Îshaqî daye aye û Îshaqî ra dima zî mizgîna Yaqûbî.

72. Aye va "Wele mi sere bo! Ez yew pîra kokime û eno mêrdeyê mi zî yew extîyar, qey ez do hema tut biyarî? Heqîqeten eno yew çiyo ecêb o!"

73. [Melekan] va "Ti karê Homayî rê ecêb manena? Ya keye, rehmet û bereketê Homayî to ser o bo. Bêguman O hemîd û mecîd o."

74. Eke tersê Îbrahîmî şi û ey rê mizgîne ameye, derheqê qewmê Lûtî de ma dir kewt minaqeşeyî miyan.

75. Raşta ci, Îbrahîm yewo helîm û zerrîzîz bi, verê xwu dabi [Homayî].

76. [Melekan va] "Ya Îbrahîm, enê [minaqeşeyî] ra fek verade! Bêguman emirê Rebê to ameyo. Û yew ezabo ke apey nêdiyeno, ho înan rê yeno!"

77. Û wexto ke qasidê ma ameyî Lûtî het, o înan ver xemgîn bi, sîneyê ci teng bi û va "Ena yew roja çetin a!"

78. Qewmê ci bi vazdayiş ame ey het. Xwura hîna verê cû zî înan o karo pîs kerdêne. [Lûtî] va "Ey qewmê mi! A enê keynayê min ê. Semedê şima ê hîna pak ê. Homayî ra bitersê û verê meymanan de mi riswa mekerê! Qey şima miyan de yew merdimo wayirê aqilî çinê yo?"

79. Înan va "Ti zanê ke keynayanê to de yew heqê ma çinê yo. Û helbet ti zaf baş zanê ke ma hê çi wazenê!"

80. [Lûtî] va "Werrekna vera şima de yew qewetê mi bibiyêne. Yan zî yew cayo saxlem bibiyêne û mi xwu bieştêne uca."

81. [Melekan] va "Ya Lût! Ma qasidê Rebê to yê. Ê do esla nêeşkê biresê to. Êdî yew wextê şewe de aîleya xwu bigêre şo. Nêbo ke şima ra kes ageyro biewnîyo xwu dima. La cînîya to xaric; çiyo ke yeno înan sere de, do bêro aye sere de zî. Wexto ke înan rê wehd biyo, eno serê sibayî yo. Qey serê sibayî nizdî nîyo?!"

82-83. Û wexto ke emirê ma ame, ma uca serûbin kerd. Ma kerrayê ke ameyê pewtiş û îstîf biyê, têdima varnayî înan ser ke qatê Rebê to de îşaret bibî. Û enê [kerrayî] zaliman ra dûrî nîyê!

84. Û ma birayê înan Şueyb zî şirawit Medyen. [Şueybî] va "Ey qewmê mi! Homayî rê evdîtî bikerê. Bê Ey şima rê tu îlah çinê yo. Peymawitiş û sentişî kêmî mekerê. Ez şima miyanê xeyr û bereketî de vînena la ez nameyê şima ser o ezabê yew roja ke dorê merdimî pêşeno ra tersena!

85. Ey qewmê mi! Peymawitiş û sentişî bi edalet û tam bikerê. Çiyê însanan kêmî mekerê; rîyê erdî de mufsîdî mekerê.

86. Eger şima bawer kenê, çiyo ke Homayî dayo, şima rê hîna xeyrin o. Ez şima ser o yew muhafiz nîya."

87. Înan va "Ey Şueyb! Gelo nimajê to emir keno, ma çiyê ke babîyanê ma înan rê îbadet kerdo terk bikerê û fek malê xwu ra veradê? Raşta ci, ti yewo helîm û biaqil ê."

88. [Şueybî] va "Ey qewmê mi! Eke ez yew delilî ser o ya ke hetê Rebê mi ra ameyo û qatê xwu ra yew risqo rindek dayo mi, [halê şima se beno?] Çiyo ke ez şima ci ra men' kena, ez senî eksê ci bikerî. Ez, qaso ke bieşkî îsleh bikerî ra teber çiyêk nêwazena. Serkewtişê mi bi Homayî yo. Ez tenya tewekul bi Ey kena û verê xwu dana Ey.

89. Ey qewmê mi! Nêbo ke dişmenîya şima ya mi rê, musibetê ke ameyê qewmê Nûhî yan qewmê Hûdî yan qewmê Salihî sere de biyaro şima sere de zî. Û qewmê Lûtî zî şima ra dûrî nîyo.

90. Rebê xwu ra mexfîret biwazê û dima Ey rê tewbe bikerê. Bêguman Rebê mi rehîm û wedûd o."

91. Înan va "Ya Şueyb! Zafê çiyê ke ti vanê ma fam nêkenê û ma xwu miyan de to zeîf vînenê! Eger qebîleya to ra nêbiyêne ma ti ricim kerdêne. Û ma rê yew serênîya to zî çinê ya."

92. [Şueybî înan ra] va "Ey qewmê mi! Şima gore, qebîleya mi Homayî ra hîna serêr a ke şima peyê xwu da ci! Bêguman Rebê mi çarmedorê çiyê ke şima kenê girewto.

93. Ey qewmê mi! Destê şima ra çi yeno texsîr mekerê, ez zî texsîr nêkena. Şima do nizdî ra bizanê ke ezabo rezîl kamî rê yeno û kam zûrker o. Bipawê! Ez zî şima dir pawitoxan ra ya."

94. Û wexto ke emirê ma ame, ma Şueyb û înanê ke ey dir îman ardo qatê xwu ra bi yew rehmet xelisnayî. Û herçî zilimkar ê, a xumîya dehşetine ê qefilnayî, warê xwu de şiyî çokan ser mendî.

95. Seke qet uca nêcûyaybî. Baş bizanê, senî ke qewmê Semûdî vindî bi şi, [şarê] Medyenî zî wina vindî bi şi.

96-97. Sond bo ke ma Mûsa zî bi ayetanê xwu û bi yew selahîyeto akerde şirawit Fîrewnî rê û sermiyananê ci rê. La ê biyî tabiê emiranê Fîrewnî. Labelê emirê Fîrewnî raştîye ser nêbî.

98. [Fîrewn] do roja qîyametî bikewo vernîya qewmê xwu û înan bianco adirî miyan. Cayo ke şinê çiqas xirab o!

99. Tiya de zî, roja qîyametî de zî lanet biyê. Diyarîya ke diyaya înan çiqas xirab a!

100. A enê, şaristanan ra tayê xeber ê ke ma to rê qisey kenê. Înan ra tayê payanî ra mendê, tayê zî biyê sey pirêzeyî şiyê.

101. Û ma bi înan zilim nêkerd, înan bi xwu zilim kerd. Gama ke emirê Rebê înan ame, îlahê înanê ke înan Homa ceverdabi û înan rê îbadet kerdêne tu feyde nêda înan. Îlahanê înan tenya ziyanê înan zêdna.

102. Rebê to, wexto şaristanê ke zilim kenê qefilneno, a wina qefilneno! Bêguman qefilnayişê Ey zaf elîm û zaf pêt o!

103. Raşta ci, semedê înanê ke ezabê axîretî ra tersenê enê de helbet yew îbret esto. A yew roja winasî ya ke pêro însanî kom benê. Û her kes a roje rê beno şahid.

104. Yew midet ne tede, ma aye nêvindarnenê.

105. Wexto ke a roje yena, heta ke O îzin nêdo kes nêeşkeno qisey bikero. Înan ra tayê qerqelîyenê, tayê zî mesûd ê.

106. Herçî êyê ke qerqelîyenê adir de yê; uca bi nalenal helkenê.

107. Heta ke asmînî û erd estbê, ê uca ebedî manenê. La teqdîrê Rebê to xaric. Rebê to çi biwazo keno.

108. Herçî êyê mesûdî, heta ke asmînî û erd estbê cenetan de ebedî manenê. La teqdîrê Rebê to xaric. Eno înan rê yew lutfo daîmî yo.

109. A game, derheqê çiyê ke enê înan rê îbadet kenê de wa tu şibheyê to çinê bo. Pûtê ke babîyanê înan ci rê îbadet kerdêne, ê zî tenya înan rê îbadet kenê. Bêguman ma do nisîbê înan bêkêmanî bidê înan!

110. Sond bo ke ma kitab da Mûsayî labelê ê tede kewtî îxtîlaf. Eger hîna verê cû Rebê to ra yew vate nêvîyartêne, helbet mabeynê înan de hukim diyayne! Bêguman enê [Mekeyijî] zî derheqê enê [Quranî] de yew şibheyo xorîn de yê.

111. Bêguman Rebê to, her yewê înan rê do cewabê ‘emelê înan tam bido. Û bêguman Rebê to ‘emelê înan ra xeberdar o.

112. A game, ti û înanê ke to dir tewbe kerdo, senî ke to rê emir biyo, wina raşt bên û hedê xwu ra mevejîyê. Helbet O ‘emelê şima vîneno.

113. Zilimkaran rê meyl mekerê; nêke adir reseno şima zî. Bê Homayî tu dostê şima çinê yo. Dima, şima rê ardim zî nêbeno!

114. Her di sereyanê roje de û wextanê nizdî yê şewe de nimaj bikerê. Bêguman hewlîyî xirabîyan benê. Eno, înanê ke şîret gênê rê yew şîret o.

115. Ti sebir bikere! Bêguman Homa ecrê înanê ke hewlîye kenê zayî nêkeno.

116. Dê wa neslanê şima ra ver kesê wayirê aqilî bibiyêne û erdî ser o vernîya xirabîyan bigirewtêne! Zaf tay kesê ke ma ê xelisnayî ne tede... Zilimkarî kewtî refahê ke diyabi înan dima û xwura ê sûcdarî bî.

117. Eke şarê înan baş biyêne, Rebê to bi neheqîye ê şaristanî helak nêkerdêne.

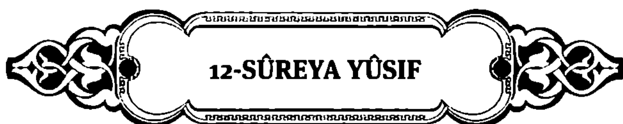
118. Eger Rebê to biwaştêne însanî pêro kerdêne yew milet. La ê hema zî îxtîlaf de dewam kenê.

119. Êyê ke Rebê to înan rê merhemet keno mistesna, êyê bînî seba enê xeliqnayê. Çimkî vateyê Rebê to ke vatbi "Sond bo, ez cehenemî temamen însanan û cinan ra dekena" do bêro ca.

120. Xeberanê pêxemberan ra, her çiyo ke do qelbê to pêt bikero, ma to rê qisey kenê. Enê de to rê yew heq û mumînan rê zî yew îqaz esto.

121-122. Û bêbaweran ra vaje "Destê şima ra çi yeno texsîr mekerê, ma zî texsîr nêkenê! Û şima bipawê! Ma zî pawitoxan ra yê!"

123. Zanayişê xeybê asmînan û erdî aîdê Homayî yo. Û heme karî açarnîyenê Ey ser. A game, Ey rê evdîtî bikere û paştîya xwu bi Ey bibeste. Rebê to 'emelê şima ra xafil nîyo.

12-SÛREYA YÛSIF

Ayeta yewine, ayeta diyine û ayeta hîrêyine Medîne de, êyê bînî Mekke de nazil biyê. Se û yewendes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Elîf-Lam-Ra. Enê, ayetê kitabê mubînî yê.

2. Seba ke şima aqilê xwu bişixulnê û fam bikerê, ma sey yew Qurano Erebî nazil kerd.

3. Ma bi wehîy kerdişê enê Quranî, tewr weşa qiseyan to rê qisey kenê. Helbet verê cû ti ci ra xeberdar nêbî.

4. Wextêk, Yûsifî babîyê xwu ra va "Bawocan, mi dî yewendes astereyî, roj û aşme mi rê şinê secde."

5. [Babîyê ci] va "Lajê mi! Nêbo ke ti hewnê xwu birayanê xwu rê qisey bikerê. Dima to rê yew dame ronanê! Çimkî, Şeytan însanan rê yew dişmeno eşkera yo!

6. A bi eno qeyde, Rebê to ti weçînayî; tabîrê hedîseyan mûsneno to. Senî ke verê cû nîmetê xwu kalikanê to Îbrahîmî û Îshaqî ser o temam kerdbi, hem to ser o, hem zî alê Yaqûbî ser o temam keno. Çimkî Rebê to 'elîm û hekîm o."
7. Sond bo, semedê înanê ke persenê, Yûsifî û birayanê ci de îbretî estê.
8. Wextêk, [birayanê ci] va "Yûsif û birayê xwu verê babîyê ma de hîna sînaye yê. Oxro ke ma yew kome yê. Bêguman babîyê ma yew şaşîya eşkera de yo.
9. Yûsifî bikişê yan zî ey cayêk verdê ke wa babîyê şima tenya verê xwu bido şima! Badê enê, şima benê salihan ra."
10. Înan ra yewî va "Yûsifî mekişê. Eke şima do îllahîm bikerê, ey bierzê binê bîrî, wa karwanan ra yew ey bivîno bigêro."
11. Înan va "Ey babîyê ma! Ti çira derheqê Yûsifî de ma ra bawer nêbenê? Oxro ke ma nesîhetkarê ey ê.
12. Siba ey ma dir bişirawe ke wa mirdîya xwu bigeyro û kay bikero. Helbet ma ey muhafeze kenê."
13. [Babîyê înan] va "Raşta ci, şima ey biberê ez do xemgîn bibî; ez tersena gama ke hayîya şima ey ra çinê ya, verg ey biwero!"
14. Înan va "Sond bo, eke ma wina yew kome bê û verg bêro ey biwero! Helbet o wext ma temamen benê zirarkerdoxan ra."
15. Axirî, înan o berd û qirar da ke ey bierzê binê bîrî. Ma zî awa Ey rê wehîy kerde û va "Sond bo, roje bêro, çiyo ke ê nika kenê, bêke ferq bikerê ti do bidê rîyê înan ro!"
16. Û şan de, bi bermayiş ameyî babîyê xwu het.
17. Va "Bawo! Ma şibî xwu rê kewtbî misabeqa. Yûsif zî verê werdê ma de bi. Vergî o werdo! Nika ma raşt vajê zî, ti ma ra bawer nêkenê!"
18. Qestîna gunî sawitbî pirênê ey ra. [Babîyê înan] va "Nexêr! Nefsê şima yew îş bi şima dayo kerdiş! Êdî çiyo ke mi keweno sebrêko cemîl o. Vera çiyo ke şima qal kenê de tenya Homayî ra ardim yeno waştiş.
19. Û yew karwan ame, awkiriştoxê xwu şirawitî. Gama ke înan dewle verada binê bîrî, va "Mizgîne! Yew tuto lajîn!" Înan o sey

yew malê tîcaretî xwu het nimit. La Homayî zaf baş bi 'emelê înan zanayne.

20. Înan o bi yew fîyeto ercan, bi çend dirhemî rot. Zêde qîymet nêda ci.

21. Û eyê ke Misir de O erêna, cînîya xwu ra va "Enê tutî baş miqat bikere! Beno ke ma rê feydeyê ci bibo, yan zî, ma do ey bikerê tutê xwu." A bi eno qeyde, ma uca, ca dayne Yûsifî û tabîrkerdişê hedîseyan mûsnayne ci. Homa karê xwu de serkewte yo, la zafê însanan nêzanê.

22. Û gama ke Yûsif balix bi, ma hîkmet û îlim da ci. A ma înanê ke hewlîye kenê wina mikafat kenê.

23. A cînîya ke O keyeyê ci de mendêne, waşt ey ra miradê xwu bigêro. Berî baş qefilnayî û va "Dê haydê bêre!" Ey va "Ez xwu erzena sitarê Homayî! Bêguman o wayirê min o, ez baş weye kerda. Helbet zalimî îfleh nêbenê!"

24. Sond bo ke cîneke o waştbi, eger Ey delilê Rebê xwu nêdîyêne, helbet Ey zî a waştbî. Bi eno qeyde, ma xirabîye û fihûş Ey ra dûrî dayî. Çimkî o evdanê ma yê muxlisan ra bi.

25. Înan ver bi ber vazda. Cîneke biye pirênê Ey ro, pey ra çîr kerd. Verê berî de raştê mêrdeyê aye ameyî. [Cîneke] va "Cezaya eyê ke waşto xirabî bi cînîya to bikero, eştişê zindanî yan zî yew ezabo elîm o!"

26. [Yûsifî] va "Aye waşt mi ra mirad bigêro." Merdimanê aye ra yew şahide wina şahidîtî kerde: "Eke pirênê ci vernî ra dirîyayo, cîneke raşt vato, O zûrkeran ra yo.

27. La eger pirênê ci pey ra dirîyayo, cîneke zûrî kerdo û O raştvatoxan ra yo."

28. Eke dî pey ra dirîyayo, va "Helbet eno hîleyê şima cînîyan o. Bêguman, hîleyê şima zaf pîl ê!

29. [Va] "Ya Yûsif! Ti enê ra fek verade! [Ya cînî] ti zî îstîxfarê xwu biyare. Çimkî ti biya gunekaran ra."

30. Û şaristan ra tayê cînîyan va "Cînîya wezîrî waşto destirmeyê xwu ra mirad bigêro. Eşqê ey zerrîya aye veşnaya. Bêguman ma aye yew delaleto eşkera de vînenê."

31. Eke cîneke enê qal û qerfê înan şinawitî, ê dehwet kerdî. Înan rê balişnayî ronayî. Her yewe rê yew kardî daye. Û va "Vejîye vera înan!" Wexto ke cînîyan O dî, çimê xwu de pîl kerd û destê xwu birnayî, va "Haşa! Qey Homayî, eno yew beşer nîyo, tenya yew meleko esîl o."

32. [Cînîya ezîzî] va "A şima seba enê ez sûcdar kerdêne. Sond bo ke mi waşt ez Ey ra miradê xwu bigêrî la Ey red kerd. Labelê çiyo ke ez emir kena, eke nêkero, do bierzîyo zindan û bibo înanê heqîran ra!"

33. [Yûsifî] va "Rebî! Çiyo ke enê mi dehwet kenê ra zindan mi rê baştir o. Eke ti mi ser ra hîleyanê înan nêberê, do meylê mi şêro înan ser û ez do bibî cahilan ra!"

34. Rebê Ey duaya ci qebûl kerde. Hîleyê înan berdî. Helbet O semî' û 'elîm o.

35. Badê, înan delilî dîyî la ancîna zî minasib dî ke demeyêk ey bierzê zindan.

36. Ey dir piya di xortî zî dekewtî zindan. Înan ra yewî va "Mi dî ke ez ha engure esimena û şerab virazena." Eyê bînî za va "Mi zî dî ke ez ha sereyê xwu ser o nane çarnena û teyrî ci ra wenê. Ma rê enê tabîr bikere. Helbet ma to înanê ke hewlîye kenê ra vînenê."

37. [Yûsifî] va "Werdo ke sey risq diyeno şima hema ke şima rê nêameyo ez miheqeq xebere dana şima. Tabîrê hewnan çiyê ke Rebê mi mûsnayê mi ra yo. Raşta ci, mi miletê yew qewmo ke îman bi Homayî nêano û roja axîretî zî înkar keno terk kerd."

38. Û ez biya tabiê miletê kalikanê xwu Îbrahîm, Îshaq û Yaqûbî. Nêbeno ke ma çiyêk Homayî rê bikerê şirîk. Eno, ma ser o yew lutfê Homayî yo. La zafê însanan şukir nêkenê.

39. Ey hevalê min ê zindanî! Gelo çend hebî îlahê ciyayî hîna baş ê, yan yew Homayo tek û qehar?"

40. Êyê ke şima Homa caverdayo û înan rê îbadet kenê, tenya ê çi yê ke şima û kalikanê şima name nayo pa. Homayî derheqê înan de tu selahîyet nazil nêkerdo. Hukim tenya aîdê Homayî yo; Ey emir kerdo ke şima bê Ey kesî rê îbadet nêkerê. A dîno raşt eno yo. La zafê însanan nêzanê.

41. Ey hevalê min ê zindanî! Şima ra yew ancîna do şerab bido wayirê xwu. Oyo bîn zî do bidiyo çarmix ro û teyrî sereyê ey ra biwerê. Îşo ke şima derheqê ci de persa, qetî yo.

42. Ê her diyan ra, oyo ke hêvî kerdêne do bixelisîyo ra va "Verê wayirê xwu de behsê mi bikere." La Şeytanî vîrê ey ra berd ke verê wayirê xwu de behsê Ey bikero. O zî çend serrî zindan de mend.

43. Melîkî va "Ez hewt mangayanê qelewan vînena ke hewt mangayê zeîfî înan wenê. Û ancîna, hewt weşeyê keweyî û êyê bînî zî wuşkî... Gelî sermiyanan! Eger şima hewnan tabîr kenê, dê mi rê enê hewnê mi tabîr bikerê."

44. Înan va "Enê, xayleyê têmiyanek ê. Ma înanê ke tabîrê xayleyan bizanê ra nîyê."

45. Gelek wextî ra dima, O ame vîrê ê her diyan ra oyo ke xelisîyabi. Va "Mi tavilî bişirawê, ez şima rê tabîrê ci ana."

46. [Va] "Yûsif! Ey raştvatox! Dê ma rê îzeh bikere; hewt mangayê qelewî hetê hewt mangayanê zeîfan ra ameyê werdiş û hewt weşeyê keweyî û êyê bînî zî wuşkî. Ez hêvî kena ke ageyrî însanan ra vajî û ê zî to bizanê."

47. Va "Edetê xwu gore hewt serrî biramê. Mîqdarêko tay ke şima wenê xaric, çiyo ke şima çînenê weşeyê ci de verdê.

48. Dima, enê ra pey, do hewt serrê ke zehmet vîyarenê bêrê. Oyo ke şima verê cû wedarto ra yew mîqdaro tay ne tede, oyo bîn yeno werdiş qedîyeno.

49. Dima, enê ra pey, yew serre yena ke mirdî varitî diyena însanan ke tede [meywe] esernenê.

50. Melîkî va "Ey mi rê biyarê." Gama ke qasid şi, Ey va "Ageyre wayirê xwu het û biperse vaje 'Meqsedê ê cînîyanê ke destê xwu birnayî çi bi?' Bêguman Rebê mi bi hîleyanê înan baş zano."

51. [Melîkî] va "Wexto ke şima waşt Yûsifî ra mirad bigêrê, mesela çi bî?" Înan va "Haşa! Qey Homayî, ma bi tu xirabîya ci nêzanê." Cînîya ezîzî va "A nika heq ame ca. Mi waşt ez nefsê ey ra mirad bigêrî. Bêguman, O raştvatoxan ra yo."

52. [Yûsifî va] "Eno, seba ke bêro zanayiş ke mi peyê ezîzî de xiyanet nêkerdo û helbet Homa hîleyê xayînan miwefeq nêkeno.
53. Ez nefsê xwu pak nêvejena. Bêguman, eke Rebê mi nêro rehme, nefs xirabîye emir keno. Helbet Rebê mi xefûr û rehîm o."
54. [Melîkî] va "Ey mi rê biyarê. Ez ey xwu rê kena yew dosto xisûsî. Wexto ke ey dir qisey kerd, va "Bêguman ti.ewro verê ma de yewo wayirê meqamî û pêbawer ê."
55. [Yûsifî] va "Mi bide xizîneyanê welatî ser. Çimkî ez baş muhafeze kena û baş zana."
56. Û bi eno qeyde, ma îqtîdar da Yûsifî û ma îmkan da ci ke o welat de ça biwazo uca de bimano. Ma kamî biwazê rehmetê xwu ci rê kenê nisîb. Ma ecrê înanê ke hewlîye kenê kitim nêkenê.
57. Êyê ke îman anê û benê wayirê teqwa rê ecrê axîretî helbet hîna xeyrin o.
58. Birayê Yûsifî ameyî û vejîyayî hizûrê ci. Ey ê şinasnayî la ê nêeşkayî Ey bişinasnê.
59. Û wexto ke barê înan da barkerdiş, va "Birayê xwu yo babîyê xwu ra zî biyarê. Şima hê vînenê ke ez îhtîyacê şima ra zêdeyêr dana û ez tewr başê meymanperweran a.
60. Şima ey mi rê nîyarê, êdî mi het çiyo ke ez şima rê bipeymawî çinê yo. Meyerê verê mi."
61. Înan va "Ma babîyê ci ra ey wazenê. Bêguman ma do enê bikerê."
62. [Yûsifî] peyayanê xwu ra va "Peranê înan dekerê miyanê baranê înan. Gama ke ageyrê keyeyê xwu, belkî enê ferq bikerê û ancî apey ageyrê."
63. Wexto ke ê ageyrayî şiyî verê babîyê xwu, va "Bawo! Do zexîre nêdê ma. Birayê ma zî ma dir bişirawe ke ma bieşkê bigêrê. Bêguman ma ey pawenê."
64. [Babîyê înan] va "Mi verê cû semedê birayê ci senî bawerîya xwu bi şima arde, qey ez enê de zî bawerîya xwu bi şima biyarî? Homa pawitoxo tewr baş o. Çimkî O birehmê birehman o."
65. Înan gama ke barê xwu akerdî, dî ke pereyê înan apey diyayê înan. Înan va "Bawo! Êdî ma çi wazenê? A pereyê ma zî apey

diyayê! Ma eşkenê ancîna keyeyê xwu rê zexîre biyarê, birayê xwu bipawê û yew barê deva zî zêde bigêrê. Eno ke ma ardo qîm nêkeno."

66. [Yaqûbî] va "Eke dorûverê şima bigêrîyo û şima neçar bimanê ne tede, heta ke şima nameyê Homayî ser o yew sozo pêt nêdê mi ke şima ey apey mi rê anê, ez esla ey şima dir nêşirawena." Eke înan soz da, [Yaqûbî] va "Homa vatişê ma ser o şahid o."

67. Û [Yaqûbî] va "Gelî lajan! Yew ber ro demekewê. Beranê ciyayan ro dekewê. La ez nêeşkena tu çiyo ke Homayî ra yeno, şima ra dûrî bigêrî. Hukim aîdê Homayî yo. Ez tewekul bi Ey kena. Û êyê ke tewekul kenê wa bi Ey bikerê.

68. Seke babîyê înan emir kerdbi dekewtî la enê tu çiyo ke Homayî ra yeno înan ra dûrî nêkerd, tenya yew waştişê zereyê Yaqûbî ard ca. Çimkî seba ke ma mûsnabi ci, o wayirê melûmatî bi. Labelê zafê însanan enê nêzanê.

69. Û wexto ke vejîyayî hizûrê Yûsifî, ey birayê xwu girewt xwu het û va "Ez birayê to ya, çiyo ke înan kerdo ver xemgîn mebe."

70. Wexto ke barê înan da hedrekerdiş, yew uskuraya awe dekerde miyanê barê birayê xwu. Dima zî, yew delalî veng da, va "Gelî karwan! Şima dizd ê!"

71. Enê ageyrayî înan ser û va "Çiyê şima vindî biyo?"

72. Înan va "Ma uskuraya awe ya melîkî vindî kerda. Kam aye biyaro, ey rê yew barê deva esto." [Delalî va] "Ez enê rê kefîl a!"

73. Înan va "Sond bo bi Homayî! Şima zî zanê ke ma nêameyê ke enê welatî de teşqele vejê û ma dizd zî nîyê."

74. [Peyayanê Yûsifî] va "Eyla eke şima zûrker vejîyayî, ceza çi ya?"

75. Înan va "Ceza; uskura barê kamî de vejîyo, a o, vera aye de gêrîyeno. Ma zaliman bi eno qeyde ceza kenê."

76. Barê birayê xwu ra ver baranê înan ra dest pê kerd û dima uskuraya awe barê birayê xwu ra vete. A ma, eno çare mûsnabi Yûsifî. Nêke dînê melîkî gore nêeşkayne birayê xwu bigêro. La waştişê Homayî ne tede. Ma kamî biwazê, bi dereceyan berz kenê. Çimkî her zanayeyî ser o yewo hîna zanaye esto.

77. Înan va "Eke ey diznaya, verê cû birayê ey zî dizdî kerdbî." La Yûsifî aya zerrîya xwu înan rê anêkerde. Xwu fek de va "Şima halo xirab de yê. Çiyo ke şima vanê, Homa baş zano."

78. Înan va "Ya ezîz! Raşta ci, yew babîyê ci yo kokim esto. Herinda ey de ma ra yewî bigêre. Ma to înanê ke hewlîye kenê ra vînenê."

79. [Yûsifî] va "Keso ke ma malê xwu ey de dîyo ra teber girewtişê yewna kesî ra ma xwu erzenê Homayî. Nêke, o wext ma benê zaliman ra!"

80. Wexto ke înan hêvîya xwu birnaye, xwu da yew kinar û bi vengo nizmek şêwirîyayî. Pîlê înan va "Qey şima nêzanê babîyê ma nameyê Homayî ser o şima ra yew sozo qetî girewt? Û verê cû şima vera Yûsifî de zî qisûr kerdbi. Êdî heta ke babîyê mi destûr nêdo, yan zî, Homa heqê mi de hukim nêdo, ez tiya ra nêşina. O tewr xeyrinê hukimdayoxan o.

81. Şima ageyrê babîyê xwu het, vajê 'Bawo! Bêguman lajê to dizdî kerde. Çiyo ke ma şahid ê ra teber ma çiyêk nêzanê. Ma muhafizê xeybî nîyê.

82. Ti hem şarê ê şaristanê ke ma tede bî ra, hem zî qefleyê karwano ke ma tede bî ra biperse. Bêguman ma raştvatox ê."

83. [Yaqûbî] va "Nexêr, nefsê şima ancî şima tehn dayî yew karî miyan! Êdî çiyo ke bi mi keweno, yew sebro cemîl o. Belkî Homa hemîne mi rê biyaro. Helbet Homa 'elîm û hekîm o."

84. Û înan ra verê xwu tada, bi nalayiş va "Heyfê Yûsifî!" Û keder ra perdeyo sipî ame çimanê ey ser. Êdî dejê xwu zereyê xwu de nimitêne.

85. Înan va "Sond bo bi nameyê Homayî, ti hema zî behsê Yûsifî de yê. Peynî de ti do helak bibê."

86. [Yaqûbî] va "Ez kederê xwu tenya Homayê xwu rê erz kena. Û çiyo ke şima nêzanê, ez hetê Homayî ra zana.

87. Gelî lajan! Şêrê, Yûsifî û birayê ci tehqîq bikerê. Rehma Homayî ra hêvîya xwu mebirnê. Çimkî qewmo bêbawer ra teber kes rehma Homayî ra hêvîya xwu nêbirneno."

88. Enê ser o, gama ke ameyî verê Yûsifî, înan va "Ya ezîz! Ma û aîleyê ma dekewtî yew tengîye. Ma bi yew sermiyano bêqîmet ameyî. Ma rê tam bipeymawe û tayê zî teseduq bike. Bêguman Homa înanê ke sedeqe danê mikafat keno."

89. [Yûsifî] va "Gama ke şima cahil bî, şima zanê ke şima se kerd bi Yûsifî û birayê ci?"

90. [Birayan] va "Qey Yûsif ti yê?" Ey va "Ez Yûsif a. Û eno zî birayê min o. Homayî ma rê lutif kerd. Çimkî kam bibo wayirê teqwa û sebir bikero, bêguman Homa mikafatê înanê ke hewlîye kenê kitim nêkeno."

91. Înan va "Sond bo bi Homayî, helbet Homayî ti ma ra serêr girewtê. Raşta ci ma sûc kerdbi!"

92. [Yûsifî] va "Ewro şima rê şermezarî çinê ya! Homa şima efû keno. O birehmê birehman o.

93. Enê pirênê mi biberê û bidê rîyê babîyê mi ser, O do bivîno. Û aîleyanê xwu dir piya bêrê mi het."

94. Wexto ke karwan vejîya, babîyê înan va "Eke şima mi ra nêvajê ti xerefîyayê, ez boya Yûsifî gêna."

95. Înan zî va "Sond bo bi Homayî, ti hema zî şaşbiyayişo verîn de yê!"

96. Eke mizgîndayox ame û pirên da rîyê ey ser, ey tavilî dî. Va "Qey mi şima ra nêvatbi, çiyo ke şima nêzanê, ez hetê Homayî ra zana."

97. Înan va "Bawo! Efûya guneyanê ma biwaze. Birra zî ma xeletî kerde."

98. [Yaqûbî] va "Ez Rebê xwu ra şima rê efû wazena. Helbet O xefûr û rehîm o."

99. Axirî, eke ameyî hizûrê Yûsifî, ey dadî û babîyê xwu verar kerdî û va "Bi waştişê Homayî miyanê emnîyetî de bikewê Misir."

100. Dadî û babîyê xwu vetî serê textî. Pêro Ey rê şiyî secde. Va "Bawo, a eno tabîrê ê hewnî yo ke mi verîna dîbi. Rebê mi o ard ca. Badê ke Şeytanî mabeynê min û birayanê mi xeripna, mi rê zaf îhsan kerd; Rebê mi ez zindan ra veta û şima zî çolistan ra ardî. Bêguman, O 'elîm û hekîm o.

101. Ey Rebê mi! Heqîqeten to hukimranî daye mi û to ez mûsnaya tabîrkerdişê hedîseyan. Ey xaliqê asmînan û erdî! Dinya de zî axîret de zî wayirê mi ti yê. Mi sey misliman bimirêne û mi daxilê salihan bikere."

102. Enê ke ma to rê wehîy kenê xeberê xeybî yê. Wexto ke înan seba karo ke do bikerê têdir qirar da û dame rona, ti înan het de nêbî.

103. Û ti çiqas biwazê zî zafê înasanan îman nêanê.

104. Helbet ti vera enê de înan ra yew ucret nêwazenê. O heme aleman rê tenya yew zikir o.

105. Asmînan de û erd de gelek delîlî estê; şinê înan ver la verê xwu tadanê.

106. Û zafê înan heta ke Homayî rê şirîkan peyda nêkerê, îman nêanê.

107. Qey ê nêameyişê yew ezabê Homayî ke dorê înan gêno yan zî nişka ra ameyişê a saete ra emîn ê? Ê ferq bîle nêkenê...

108. Vaje "A rayirê mi eno yo. Ez û êyê ke tabiê min ê, ma bi yew besîreto tam ver bi Homayî dehwet kenê. Homa kêmanîyan ra munezeh o. Û ez muşrîkan ra nîya."

109. Û ma to ra ver zî, şarê welatan ra tayê camêrdê ke ma înan rê wehîy kerda ra teber kes sey pêxember nêşirawito. Qey rîyê erdî de nêgeyrayî û aqîbetê verînan nêdî? Bêguman muteqîyan rê warê axîretî hîna baş o. Qey şima aqilê xwu nêşixulnenê?

110. Heta wexto ke pêxemberan hêvîya xwu birnaye û va qey zûrker vejîyayê, a o wext, ardimê ma înan rê ame. Bi eno qeyde, kesê ke ma xelasîya înan wazenê, xelesîyayî. Û ezabê ma qewmê sûcdarî ra apey nêdiyeno.

111. Helbet semedê înanê wayirê aqilî qisayanê înan de gelek îbretî estê. Eno yew vateyo ke bêro pêardiş nîyo, înanê xwu ra ver tesdîq keno û her çî beyan keno; qewmanê ke îman ardo rê yew hîdayet û rehmet o.

13-SÛREYA RE'D

Medîne de nazil biya. Çewres û hîrê ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Elîf-Lam-Mîm-Ra. A enê ayetê kitabî yê. Rebê to ra çiyo ke to rê nazil biyo heq o, la zafê însanan bawer nêkenê.
2. Homayî, bê estûnanê ke şima bivînê asmînî berz kerdê, dima şiyo Erşî ser û roj û aşme girewtê binê emrê xwu. Enê her yew heta yew wexto mueyen herikîyenê şinê. Seba ke şima bi yew hawayo qetî bizanê ke şima do vejîyê hizûrê Rebê xwu, her karî tenzîm keno, ayetan tefsîl keno.
3. Ey rîyê erdî pehn kerd û ser o koyê zixmî û çemî bi ca kerdî. Her tewir meyweyî cotecot xeliqnayî; şewe zî erzeno roje ser. Seba yew qewmo ke fikirîyeno helbet nînan de mucîzeyî estê.
4. Û rîyê erdî de qitayê cîranê yewbînan û rezî, terkeyî, xurmayêrê ke eynî kok ra çetel biyê û êyê ke çetel nîyê... Enê pêro bi yew awe awdiyenê. La hetê mehsûlî ra ma tayê tayêne ra serêr kenê. Seba yew qewmo ke aqilê xwu şixulneno helbet nînan de mucîzeyî estê.
5. Eger ti ecêb manenê enê de ecêb bimane ke ê vanê "Wexto ke ma do bibê herrî, birra zî ma ancî yenê xeliqnayiş?" A ê Rebê xwu înkar kenê; înan heq kerdo ke tewqî dekevê mile înan û ê ehlê adirî yê, uca de tim manenê.
6. Û to ra hewlîye ra ver xirabîye wazenê. Oxro ke înan ra ver gelek emsalî ameyî û vîyartî. Welew zilim bikerê zî Rebê to însanan rê wayirê mexfîretî yo. Û bêguman ezabê Rebê to zî şedîd o.
7. Êyê ke înkar kenê, vanê "Dê wa Rebê ci ra ey rê yew mucîze bironiyayne!" Ti tenya yew îqazkerdox ê. Semedê her qewmî yew rêber esto.
8. Homa zano ke her makîye çiyî rê awr a, rehîmî çi kenê kêmî û çi zêdnenê. Û Ey het her çî yew peymî gore yo.

9. [O] nimiteyî zî zano eşkerayî zî zano; zaf pîl û zaf alî yo.

10. Şima ra oyo ke vateyî nimneno û oyo ke eşkera keno, oyo ke şewe xwu nimneno û oyo ke biroje vejîyeno, [zanayişê Ey de] yew ê.

11. Êyê ke vernî û peynî ra însanî teqîb kenê estê û bi emirê Homayî ey muhafeze kenê. Bêguman yew qewm heta ke nefsê xwu nêvurno Homa zî înan nêvurneno. Û eger Homa biwazo belayêk biyaro qewmêk ser, êdî o apey nêdiyeno. Bê Homayî înan rê tu ardimkar zî çinê yo.

12. O virsoyî miyanê ters û hêvî de şima rê nawneno, hewranê giranan ano meydan.

13. Şirqînîya asmînî bi hemd û melekî zî heybetan ra Ey tesbîh kenê. O virsoyî virisneno û ça biwazo dano uca ro. Labele ê, misêwa derheqê Homayî de minaqeşe kenê; cezaya Ey zaf şedîd a!

14. Duaya heqîqî Ey rê bena. Ey ra teber, êyê ke sewbîna çiyan rê dua kenê, ê bi tu hawayî nêeşkenê cewabê înan bidê. Ê manenê keso ke seba awe bireso fekê ci çengê xwu dergê awe keno, la awe nîna. A wina, duaya bêbaweran tewş de şina.

15. Heme çiyê ke asmînan de û erd de estê, biwazê nêwazê Homayî rê şinê secde û verisnîya înan zî şan û sibaynan...

16. Înan ra vaje "Rebê asmînan û erdî kam o?" Vaje "Homa yo." Înan ra vaje "Gelo şima O caverda û êyê ke xwu rê bîle tu feyde yan zirarê înan çinê yo, şima xwu rê kerdê wayir?" Înan ra vaje "Gelo oyo kor û oyo ke vîneno benê yew, yan zî tarîtî û roşnayî benê seypê?" Qey înan Homayî rê şirîkî dîyî ke O senî xeliqneno ê zî wina xeliqnenê û eno xeliqnayiş înan rê seypê ame? Înan ra vaje "Xeliqnayoxê her çî Homa yo. O tek û qehar o."

17. Ey asmîn ra awe arde war û dereyî peymê xwu gore herikîyayî; kefo ke vejîya ser, laserî girewt berd. Gama ke yew xemil yan zî yewna hacete virazenê, madeno ke adir de helnenê ra zî wina kef vejîyeno. A Homa heq û batilî wina mîsal dano; kef çinê beno şino la çiyo ke feydeyê xwu însanan rê esto rîyê erdî de maneno. A Homa wina mîsalan dano.

18. Êyê ke emirê Rebê xwu rê îcabet kenê rê tewr rindekê ci esto. Êyê ke dehwetê Rebê xwu rê îcabet nêkenê zî, heme çiyê rîyê

erdî û hende zî yê înan biyêne, semedê xelisîyayişê xwu heme sey fîdye dayne. A xirabê hesabî semedê înan o. Warê înan cehenem o; yew cayo çiqas xirab o!

19. Keso ke zano oyo ke Rebê to ra to rê nazil biyo heq o, gelo beno sey kesê ke ey nêvîneno? Tenya êyê wayirê aqilî îbret gênê.

20. Ê, sozo ke înan dayo Homayî anê ca û peymana xwu nêxeripnenê.

21. Ê, çiyo ke Homa wazeno pêresnîyê pêresnenê. Rebê xwu rê zerrî ra hurmet kenê û hesabo xirab ra tersenê.

22. Ê, seba ke biresê rizaya Rebê xwu sebir kenê, nimajî raşt kenê, risqo ke ma dayo înan ra nimitkî û eşkera xerc kenê û bi hewlîye xirabîye miyan ra wedarenê. Netîceyê warê [dinya] yê înan o.

23. Ê, benê daxilê cenetanê Ednî; babîyê înan, hemserê înan û zurîyetê înan ra êyê salihî zî înan dir ê. Melekî zî, her ber ro şinê verê înan.

24. Vanê "Seba ke şima sebir kerd, silam şima ser o bo. Netîceyê warê [dinya] çi weş o!"

25. Herçî êyê ke soz danê Homayî la badê sozê xwu xeripnenê, êyê ke Homayî emir kerdo ke pêresnîyê la ê birnenê û rîyê erdî de fesadî kenê, a lanet înan rê yo û waro xirab zî.

26. Homa kamî rê biwazo risqê ci keno hîra zî keno teng zî. La ê bi heyatê dinya şa benê. Labelê heyatê dinya, verê axîretî de tenya yew feydeyo miweqet o.

27. Êyê ke înkar kenê, vanê "Dê wa ey rê Rebê ci ra yew mucîze bironiyayne!" Vaje "Bêguman Homa kamî biwazo beno delalet kamî zî biwazo hîdayet keno."

28. Êyê ke îman anê û zerrîya înan mutmeîn bena, baş bizanê ke zerrîya înan ancax bi zikrê Homayî mutmeîn bena.

29. Êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, bextewarî û ameyeyo rindek înan rê yo.

30. Bi eno qeyde, ma ti yew miletî rê şirawitî ke çiyê ke ma to rê wehîy kerdê ti înan rê biwanê. Înan ra ver zî miletî ameyê û şiyê. La ê Rehmanî rê nankorîye kenê. Vaje "O Rebê min o. Bê

Ey tu îlah çinê yo. Mi paştîya xwu tenya bi Ey besta û ageyrayişê mi zî tenya ver bi Ey o."

31. Eger yew Qurano ke koyî pê yenê heriknayiş yan erd yeno perçekerdiş yan zî merdeyî diyenê qiseykerdiş biameyne ancî eynî bi. Nexêr, pêro karî aîdê Homayî yê. Înanê ke îman ardo qey hema zî înan fam nêkerdo ke Homa biwazo heme însanan hîdayet keno. Nankorê ke înkar kenê, çiyo ke kenê ver, yan do yew bela bêro înan sere de yan zî bêro keyeyê înan ser de. Heta ke wehdê Homayî bêro ca, eno wina dewam keno. Bêguman Homa wehdê xwu ra esla anêgeyreno.
32. Raşta ci, to ra ver zî bi gelek pêxemberan tinaz ame kerdiş. Mi yew muhlet dabi bêbaweran, la dima mi ê qefilnayî. Cezaya mi senî biye?
33. Oyo ke kesba her kesî vîneno kam o? La înan Homayî rê şirîkî peyda kerdî. Vaje "Şima bi çi name kenê bikerê. Qey çiyo ke rîyê erdî de O nêzano, şima zanê? Yan zî şima do yew vateyo tewş vajê? Nexêr, bêbaweran rê hîleyê înan weş nîşan dîyayî û ê şinê delalet. Homa kamî rayir ra vejo, êdî keso ke ey hîdayet bikero çinê yo.
34. Înan rê heyatê dinya de ezab esto. La ezabê axîretî hîna şedîd o. Keso ke înan Homayî ra bipawo zî çinê yo.
35. Ceneto ke muteqîyan rê wehd biyo, binê ci ra çemî herikîyenê, werd û verisnîyê ci daîmî yê. A aqîbetê muteqîyan eno yo. Aqîbetê bêbaweran zî adir o.
36. Êyê ke ma kitab dayo înan, oyo ke ma to rê nazil kerdo rê şa benê. Labelê tayê hîzbî estê, qismêkê ci ra bawer nêkenê. Vaje "Mi rê emir biyo ke ez tenya Homayî rê evdîtî bikerî û kesî Ey rê nêkerî şirîk. Ez tenya seba Ey dehwet kena û ageyrayişê mi zî tenya ver bi Ey o."
37. Û bi eno qeyde, ma o [Quran] sey yew hukmo Erebî nazil kerd. Badê ke eno îlim to rê ame, eger ti hewesê nefsê înan dima şêrê, êdî to rê Homayî ra tu dost û pawitox çinê yo.
38. Sond bo ke ma to ra ver zî pêxemberî şirawitî û ma cînî û tutî dayî înan zî. Heta ke destûrê Homayî çinê bo mimkun nîyo ke tu pêxember yew ayete biyaro. Her dewranî rê yew kitab esto.

39. Homa çi biwazo estereno, çi biwazo sabît verdeno. Kitabo eslî verê Ey de yo.

40. Ma yew qismê çiyo ke ma ê pê îqaz kerdê nîşanê to bidê, yan zî ma to bimirênê, çiyo ke bi to keweno tenya teblîx o; dîyayişê hesabî ma ser o yo.

41. Qey înan nêdî ke ma ameyî rîyê erdî û dorê ci ra o kêmî kerd? Oyo ke hukim dano Homa yo; û oyo ke hukmê ci betal bikero, çinê yo. O hesabî lez vîneno.

42. Înanê verînan zî damî ronaybî. La damî pêro aîdê Homayî yê. O zano kam çi kesb keno. Û bêbawerî do bizanê netîceyê warê [dinya] yê kamî yo!

43. Êyê ke înkar kenê, vanê "Ti pêxember nîyê." Vaje "Mabeynê min û şima de sey şahid Homa û êyê ke înan het îlmê kitabî esto, kafî yê."

14-SÛREYA ÎBRAHÎM

Ayeta vîst û heştine, ayeta vîst û newine Medîne de, êyê bînî Mekke de nazil biyê. Pancas û hîrê ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Elîf-Lam-Ra. Ma eno kitab to rê nazil kerd ke ti bi îznê Rebê înan însanan tarîtî ra vejê roşnayî û înan bidê rayirê Homayê ezîz û hemîdî ser.

2. Asmînan de û erd de çi esto yê Ey o. Ezabê şedîdî ver wey halê ê bêbaweran rê!

3. Êyê ke heyatê dinya bi axîretî tercîh kenê, raya Homayî ra vejenê û wazenê o çewt bibo, a enê yew delaleto xorîn de yê.

4. Tu pêxember çinê yo ke ma tenya bi ziwanê qewmê ci o şirawito ke înan rê başebaş îzeh bikero. Homa kamî biwazo beno delalet, kamî zî biwazo beno hîdayet. O ezîz û hekîm o.

5. Û sond bo ke ma Mûsa bi mucîzeyanê xwu şirawit û va "Qewmê xwu tarîtî ra veje roşnayî û rojanê Homayî biyare înan vîr." Bêguman enê de semedê her kesê ke sebir keno û şukir keno îbretî estê.
6. Wextêk, Mûsayî qewmê xwu ra va "Nîmeto ke Homayî da şima biyarê xwu vîr. Ey şima alê Fîrewnî ra xelisnayî. Înan îşkenceya tewr xirabe bi şima kerdêne; lajê şima kiştêne û cînîyê şima sax verdayne. A enê de şima rê Rebê şima ra yew îmtîhano pîl esto.
7. Û wextêk, Rebê şima dabi zanayiş: "Eger şima şukir bikerê, helbet ez do hîna zêde bidî şima. Eger şima nankorî bikerê, bêguman ezabê mi zaf şedîd o."
8. Mûsayî wina va "Şima û çi kesê ke rîyê erdî de estê, şima pêro nankorî bikerê zî, bizanê ke Homa dewlemend o, hemîd o."
9. Gelo xebera verînan; [xebera] qewmê Nûhî, Adî û Semûdî û êyê înan ra dima ke bê Homayî kes înan nêzano, şima rê nêameye? Pêxemberanê înan, ayetî înan rê ardî la înan destê xwu na fekê înan ser û va "Ma çiyo ke şima dir şirawîyayo ra bawer nêkenê. Derheqê çiyo ke şima ma dehwetê ey kenê de zî ma şibhe de yê."
10. Pêxembaranê înan va "Qey şima derheqê Homayê ke asmînî û erd xeliqnayî de şibehe de yê? La O şima dehwet keno ke guneyanê şima efû bikero û [ezabê xwu] hetanî yew wext texîr bikero." Înan va "Şima zî sey ma tenya beşer ê. Şima wazenê çiyo ke babîyanê ma înan rê îbadet kerdo ra ma biaçarnê. A game, ma rê yew delîlo akerde biyarê!"
11. Pêxemberanê înan va "Belê. Ma zî sey şima tenya beşer ê. Labelê Homa evdanê xwu ra kamî biwazo ey rê lutif keno. Heta ke îznê Homayî nêbo, mimkun nîyo ke ma şima rê yew delîl biyarê. Wa mumînî tenya paştîya xwu bi Homayî bibestê.
12. Û qey ma paştîya xwu bi Homayî nêbestê ke wina rayirê ma raşt nîşanê ma dayê? Vera ezîyeto ke şima bi ma kenê de helbet ma do sebir bikerê. Êyê ke paştîya xwu bestenê wa tenya bi Homayî bibestê."
13. Êyê ke bawer nêkenê, înan va "Sond bo, yan şima yenê dînê ma ser, yan ma şima welatê xwu ra vejenê." Rebê înan zî înan rê wina wehîy kerde: "Miheqeq ma zaliman helak kenê!"

14. Û ma înan ra dima ê erdî de ca danê şima; êyê ke meqamê mi ra tersenê û tehdîdê mi ra xwu muhafeze kenê, eno înan rê yo.
15. Înan fetih waşt. La her cebaro înadin perîşan bi.
16. Enê ra dima zî, cehenem! Awa sey rîm û ricawî diyena şimitiş.
17. Do biwazo biqurtno la qirike de manena. Her hetî ra do merg êrîş bikero la ancî zî do nêmiro. Enê ra dima yew ezabo wuşk zî esto.
18. Mîsalê înanê ke Rebê xwu rê nankorî kenê maneno wela ke yew roja firtineyî de kewta vayî ver. Çiyo ke kesb kerdo ra tu feyde nêvîneno. A delaleto xorîn esas eno yo.
19. Gelo ti nêvînenê ke Homayî asmînî û erd heq û hîkmetî ser o xeliqnayê? Eke biwazo şima miyan ra wedareno û [herinda şima de] yew şaro newe ano.
20. Û eno Homayî rê qet zî zehmet nîyo.
21. A gama ke pêro vejîyenê hizûrê Homayî û êyê zeîfî înanê ke xwu pîl dîyêne ra vanê "Bêguman ma bibî tabiê şima. Gelo şima eşkenê ma tikêk ezabê Homayî ra bipawê?" Ê zî vanê "Eger Homayî ma, yew rayir nîşanê ma bidayne ma zî nîşanê şima dayne. Ma bigerrizîyê zî sebir bikerê zî ma rê yew o. Êdî ma rê tu cayê xelasîye çinê yo."
22. Û gama ke îş qediyeno, Şeytan vano "Bêguman Homayî şima rê wehd kerdbi. Mi zî şima rê wehd kerdbi. La ez ageyraya. Tu qewetê mi çinê bi ke ez zor bidî şima. Tenya mi şima dehwet kerdî, şima zî îcabet kerd. A game, mi şermezar mekerê, xwu şermezar bikerê. Nika ne yew havila mi şima rê bena ne zî yê şima mi rê bena. Verê cû şima ez kerdbiya şirîk la mi eno zî red kerdbi. Bêguman zaliman rê yew ezabo elîm esto."
23. Êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, bi îznê Rebê xwu, do bişirawîyê cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê û uca do ebedî bimanê. Uca yewbînan rê temenîya înan "Silam" o.
24. Qey ti nêvînenê Homayî yew mîsal senî da: vateyo weşik maneno yew dara weşike; kokê ci sabît, gilê ci asmîn de.
25. Her game meyweyê xwu dana, bi îznê Rebê to. Homa wina mîsalan dano însanan ke belkî bifikirîyê.

26. Û vateyo xirab zî maneno yew dara xirabe; kokê ci hewa ra, erd ro ginaye!
27. Homa înanê ke îman ardo hem heyatê dinya de hem zî axîret de bi yew vateyo sabît destek keno. Zaliman zî beno delalet. Û Homa çi biwazo keno.
28. Gelo to êyê ke vera nîmetanê Homayî de nankorî kerde û peynî de qewmê xwu berd warê helaki nêdîyî?
29. Ê şinê cehenem. O yew cayo çend xirab o!
30. Seba ke raya Ey ra açarnê înan Homayî rê şirîkî peyda kerdî. Vaje "Dê biwerê. Bêguman cayo ke şima şinê adir o."
31. Evdanê min ê ke îman ardo ra vaje wa nimaj bikerê, a roja ke ne rotiş û erênayiş ne zî dostanî tede esta hema ke nêameya, çiyo ke ma sey risq dayo ra mîqdarêk eşkera yan nimite raya Homayî de xerc bikerê.
32. Ey asmînî û erd xeliqnayî, asmîn ra awe arde war û bi aye şima rê sey risq tewir bi tewir meyweyî vetî, gemîyê ke bi îznê ci derya de seyr kenê dayî binê emirê şima û çemî kerdê xizmetê şima.
33. Ey roj û aşma ke muntezem geyrenê kerdî xizmetê şima, şewe û roje semedê îstîfadeyê şima tenzîm kerdî.
34. Û her çiyo ke şima Ey ra waştêne, hemîne ra da şima. Eger şima wurzê nîmetanê Homayî bihûmarê şima nêeşkenê bihûmarê. Bêguman însan zaf zalim o, zaf nankor o!
35. Wextêk, Îbrahîmî va "Rebî! Enê şaristanî bikere yew warê emnîyetî, min û lajanê mi îbadetê pûtan ra dûrî bigêre.
36. Rebê ma! Înan însanan ra zaf kesî şaş kerdî. Enê ra pey, kam bibo tabiê mi, o mi ra yo. Kam zî vera mi de vejîyo, bêguman ti xefûr û rehîm ê.
37. Rebê ma! Seba ke nimaj bikerê, mi tutanê xwu ra qismêk verê keyeyê to yê miqedesî de, yew gelîyo ke tede zîraet nêbeno de meskûn kerdî. Ti zî meylê zerrîya tayê însanan bide înan ser û meyweyan ra risq bide înan, hêvî a ya ke şukir bikerê.
38. Rebê ma! Bêguman ti bi çiyo ke ma nimnenê zî eşkera kenê zî zanê. Ne erd de ne asmîn de tu çiyêk Homayî ra nîno nimitiş.

39. Hemd Homayî rê ke extîyarîya mi de Îsmaîl û Îshaq mi rê lutif kerdî! Bêguman Rebê mi duayan şinaweno.
40. Rebê ma! Mi bike ê kesan ra ke tim nimaj kenê û zurîyetê mi zî. Rebê ma, dua û nîyazê mi qebûl bikere.
41. Rebê ma! Roja ke do hesab bêro dîyayiş de mi, dadî û babîyê mi û mumînan bixeferne."
42. Û nêbo ke ti vajê Homa 'emelê zaliman ra bêxeber o! O, tenya semedê yew roja ke çimî dehşetan ra maleqa manenê taloq keno.
43. [A roje] sereyê xwu wedarenê û vazdanê; awirê înan nêşinê înan ser. Qelbê înan zî vikîveng o.
44. Derheqê a roje de însanan îqaz bikere. Zalimî do vajê "Ey Rebê ma! Heta yew mideto nizdî muhlet bide ma ke ma dehwetê to rê îcabet bikerê û bibê tabiê pêxemberan." [Înan ra wina yeno vatiş:] "Şima verê cû sond wendbi ke do şima rê tu zewal çinê bo!
45. Û şima herinda înanê ke bi xwu zilim kerdêne de meskûn biyî. Ma înan dir senî muamele kerdbi, bi şima diya zanayiş. Ma mîsalî zî dayî şima."
46. Bêguman înan damê xwu ronayî. Rîyê dam û desîseyanê înan ra tay mend ke koyî cayê xwu ra bileqê. La damê înan qatê Homayî de bî.
47. Nêbo ke ti vajê Homa sozo ke dano pêxemberan ra do ageyro! Bêguman Homa ezîz û heyfgirewtox o.
48. A roje de, do erd bibo yewna erd û asmînî zî bikewê yewna hal. Û do pêro bêrê hizûrê Homayê tekê qeharî.
49. A roje ti vînenê ke sûcdarî têdir diyayê zincîran ro.
50. Pirênê înan qetran ra, rîyê înan zî adirî dayo xwu ver.
51. Kamî çi kesb kerdo, Homa cewabê ci dano. Bêguman Homa hesabî lez vîneno.
52. A eno, seba ke pê bêrê îqazkerdiş ke Homa tek yew îlah o, wayirê aqilî zî bifikirîyê û şîret bigêrê, însanan rê yew teblîx o.

15-SÛREYA HICR

Ayeta hewtay û heştine Medîne de, êyê bînî Mekke de nazil biyê. Neway û new ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Elîf-Lam-Ra. Enê ayetê kitabî û Quranê mubînî yê.
2. Êyê ke înkar kenê, zeman bêro, do vajê "Werrekna ma misliman biyêne."
3. Eleqedar mebe. Wa biwerê, îstîfade bikerê. Wa bi hêvîya venge bixercelîyê. Nizdî ra do bizanê!
4. Ma tu şaristan, bêke yew kitabê ci yo yeno zanayiş bibo, helak nêkerd.
5. Tu milet ne eşkeno midetê xwu ra bivîyaro ne zî apey bimano.
6. Înan va "Ey oyo ke ci rê zikir nazil biyo! Ti miheqeq gêj ê!
7. Eger ti raştvatoxan ra yê, ti qey ma rê melekan nêanê?"
8. Bi heqîye nêbo ma melekan nêanê war. O wext zî, muhlet nêdiyeno înan.
9. Bêguman ma o zikir nazil kerd û helbet pawitoxê ey zî ma yê.
10. Sond bo ke, ma şaranê verînan rê zî pêxemberî şirawitî.
11. Hema wa yew pêxember înan rê nêameyne, tavilî bi înan tinaz kerdêne!
12. A wina, ma ey dekenê qelbê sûcdaran.
13. Behsê çiyo ke ameyo şaranê verînan sere de beno, la ci ra bawer nêkenê.

14-15. Eke ma înan rê asmîn de yew ber akerdêne û ê uca ro bivejîyayne diyar, ancî zî vatêne "Çimê ma gêrîyayî, raşta ci sêhr bi ma biyo."

16. Sond bo, ma asmîn de tayê bircî ronayî û semedê înanê ke seyr kenê, ma o xemilna.

17. Û ma her şeytano ricîm ra o muhafeze kerd.
18. La o ke bi nimitkî goş dano ser, xaric. O zî, yew kila adirî kewena ey dima.
19. Ma erd ravist, koyê saxlemî eştî ci û ma uca de her çî bi muwazene vetî.
20. Ma seba şima û seba êyê ke debara înan şima ser o nîya, risq ard meydan.
21. Tu çiyêk çinê yo ke xizînaya ci verê ma de nêbo. Û ma bi yew mîqdaro zanaye ra teber ronênanê.
22. Ma vayî sey aşîkerdox şirawitî û bi eno qeyde asmîn ra şima rê yew awe ronaye û şima awdayî. Nêke, xizînaya aye verê şima de nêbî.
23. Ma kenê gane, ma mirênenê. Û warisê her çî ma yê.
24. Sond bo, ma êyê ke şima ra ver ameyê şiyê zî zanê, êyê ke apey mendê zî zanê.
25. Bêguman Rebê to do înan kom bikero. O hekîm û 'elîm o.
26. Sond bo ke ma însan yew çamûro wuşk û yew linca ke şekil diyeno ci ra xeliqna.
27. Û cinî zî, hîna verê cû, ma adir ra xeliqnaybî.
28. Wextêk, Rebê to melekan ra va "Ez do însanî yew çamûro wuşk û yew linca ke şekil diyeno ci ra bixeliqnî.
29. Gama ke ez şekil bidî ey û ruhê xwu ra pif bikerî ci, şima tavilî ey rê şêrê secde."
30. Pêro melekî têdir şiyî secde.
31. Tenya Îblîsî qebûl nêkerd ke înanê ke şinê secde dir bo.
32. [Homayî] va "Ya Îblîs! Se biyo bi to? Qey ti înanê ke şiyî secde dir nêbî?
33. Va "Ez însano ke to o yew çamûro wuşk û linca ke şekil diyeno ci ra xeliqnayo rê nêşina secde."
34. [Homayî] va "Eke winî yo, uca ra vejîye, ti ameyî qewirnayiş!
35. Û helbet heta roja ceza lanet to ser o yo!"
36. Va "Rebê mi! Heta roja ke newe ra benê gane, muhlet bide mi."

37-38. [Homayî] va "Heta wextê roja ke zanîyena muhlet diyayo to."

39-40. Va "Rebê mi! Vera rayir ra vetişê mi de ez zî rîyê erdî de înan rê xirabîye xemilnaye nîşan dana, ez hemîne rayir ra vejena. La evdê to yê muxlisî ne tede."

41-42. [Homayî] va: "Ha rayiro raşt ke yeno hetê mi ser, eno yo. Evdanê mi ser o yew hukimranîya to çinê ya, la êyê heşaşî ke to dima yenê, ne tede.

43. Û cehenem cayê pêresayişê hemîne yo.

44. Hewt berê ci estê û her ber înan ra yew qefleyî rê abirîyayo.

45. Êyê wayirê teqwa, miheqeq cenetan de û serê hênîyan de yê.

46. [Înan ra wina yeno vatiş:] "Miyanê emnîyetî de bi silametîye dekewê uca."

47. Ma kîna zerrîya înan ancenê û erzenê; êdî uca serê sediran de sey birayan têvera ronişenê.

48. Uca înan rê tu rincanîye çinê ya û ê uca ra nînê vetiş.

49-50. Evdanê mi ra vaje, helbet ez xefûr û rehîm a. La ezabê mi zî yew ezabo elîm o.

51. Înan rê behsê meymananê Îbrahîmî zî bikere.

52. Wextêk, şiyî verê ey û "silam" da. Ey zî va "Heqîqeten ma şima ra fikar kenê!"

53. Înan va "Meterse. Ma mizgîna yew lajê zanayeyî danê to."

54. [Îbrahîmî] va: "Şima mizgîne danê mi? Extîyarî nişta mi ser, şima bi çi mizgîne danê mi?"

55. [Melekan] va "Ma mizgîna heqîqetî danê to. Nêbo ke ti bibê êyê ke hêvîya xwu birnenê ra!"

56. [Îbrahîmî] va "Êyê ke şiyê delalet ra teber kam rehmetê Rebê xwu ra hêvîya xwu birneno?

57. Gelî qasidan, wezîfeyê şima çi yo?"

58-60. [Melekan] va "Helbet ma yew qewmê sûcdarî rê şirawîyayî; keyeyê Lûtî ne tede. Ma înan hemîne xelisnenê; la cînîya ci ne tede. Ma qirar da ke a înanê ke manenê ra bo."

61-62. Gama ke qasidî ameyî keyeyê Lûtî, [Lûtî] înan ra va "Şima birra zî kesê şinasî nîyê!"

63-64. Înan va "Raşta ci, ma to rê çiyo ke înan ci ra şibhe kerdêne ard; ma to rê heqîqet ard. Bêguman ma raştvatox ê.

65. Yew wextê şewe de ferdanê keyeyê xwu veje rayir, ti zî înan dima şo. Nêbo ke şima ra tu kes ageyro û biewnîyo xwu dima. Şêrê cayo ke şima rê emir biyo."

66. Ma eno emirê to bi înan da zanayiş: "Serê sibayî, miheqeq kokê înan qelênîyeno!"

67. Şarê bajarî bi beşerîyayiş ameyî.

68-69. [Lûtî] va "Enê meymanê min ê. Mi rezîl mekerê. Homayî ra bitersê. Nêbo ke şima mi bidê şerme!"

70. Înan va "Qey ma to ra nêvatbi têkilê karê şarî mebe!"

71. [Lûtî] va "Eke şima o fiêl kenê, ha şima rê keynayê mi!"

72. [Melekan Lûtî ra] va "Sond bo bi 'emrê to, ê serxweşîya xwu de mendê!"

73. Akewtişê rojî de ê vengê dehşetinî ê qefilnayî.

74. Ma uca serûbin kerd û ma kerrayê ke lince de peyşayê varnayî înan ser.

75. Bêguman enê de semedê înanê ke îşaretan ra fam kenê, îşaretî estê.

76. Helbet o hema zî serê yew rayirî de vinderte yo.

77. Enê de, semedê bawermendan helbet îbretî estê.

78. Bêguman şarê Eyke zî zalim bi.

79. Ma înan ra zî heyf girewt. Her di zî akerde asenê.

80. Û sond bo ke şarê Hîcrî zî pêxemberî tekzîb kerdî.

81. Ma delîlê xwu dayî înan, la înan verê xwu tada.

82. Înan koyan de banê ewleyî viraştêne.

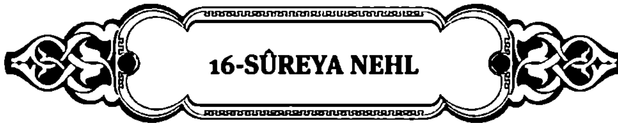
83. La serê sibayî ê vengê dehşetinî ê zî qefilnayî.

84. Çiyo ke kesb kerdbi tu çî înan ser ra defa' nêkerd.

85. Ma asmînî û erd û çiyo ke mabeynê înan de esto heqîye ser o xeliqnayî. Û a saete miheqeq yena. Nika ti înan dir bi weşikîye miamele bikere.

86. Bêguman oyo ke her çî xeliqneno û zano, Rebê to yo.

87. Sond bo ke ma cotî bi hewt û Qurano ezîm da to.
88. Nêbo ke ti zerrîya xwu bipernê çiyo ke ma dayo tayê hemseran. Înan ver xemgîn mebe û mumînan rê per û baskanê xwu rone.
89. Vaje "Bêguman ez yew îqazkerdoxo eşkera ya."
90. Eynî seke ma muqtesîman rê nazil kerdo.
91-93. Sond bo bi Rebê to, çiyo ke înan kerdo ver, -înanê ke Quran teqsîm kerd-, ma miheqeq hemîne ancenê hesabî ver.
94. Çiyo ke to rê emir biyo akerde vaje û goş mede muşrîkan!
95. Vera înanê ke tinaz kenê de ma to rê bes ê.
96. Înan Homayî dir piya sewbîna îlahî xwu rê girewtê. Nizdî de ê do bizanê!
97. Sond bo ke ma zanê, çiyo ke ê vanê ver sîneyê to teng beno.
98. A game, ti Rebê xwu bi hemd tesbîh bikere û bibe înanê ke şinê secde ra.
99. Û ti Rebê xwu rê îbadet bikere, heta ke yeqînîye to rê yena.

16-SÛREYA NEHL

Her hîrê ayete peyîne Medîne de, êyê bînî Mekke de nazil biyê. Se û vîst û heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Emrê Homayî ameyo. Êdî waştişê ci de ecele mekerê! O, çiyê ke ey rê kenê şirîk ra dûrî û berz o.
2. [Homa] bi emirê xwu ra bi ruhî melekan şiraweno, kamcîn evdê xwu rê biwazo ser ke ê îqaz bikerê vajê "Bê mi îlah çinê yo, mi ra bitersê"
3. Ey asmînî û erd bi heqîye xeliqnayî; çiyê ke ê ey rê kenê şirîk ra dûrî yo.

4. Ey însan yew dalpaya awe ra xeliqna la ancîna o biyo yew diş-meno eşkera.
5. Heywanî zî xeliqnayî. Înan de şima rê yew germinî û hema zaf feydeyê bînî estê; şima înan ra wenê zî.
6. Gama ke şima şanwanan înan anê û serê sibaynan înan veradanê zî, înan ra şima rê yew rindekîye esta.
7. Ê baranê şima kirişnenê welatanê ke şima bi zor eşkenê biresê uca. Helbet Rebê şima xefûr û rehîm o.
8. Hem seba ke şima wenişê hem zî sey xemlî estorî û qantirî û herî xeliqnayî û çiyê ke şima hema nêzanê.
9. Rayiro raşt aîdê Homayî yo. La çewtê rayirî zî esto. Homayî biwaştêne şima heme dayne rayirê raştî ser.
10. Oyo ke asmîn ra şima rê awe ano war, O yo. Şimitişê şima aye ra yo. Nebatê ke şima pê heywananê xwu çerênenê zî bi aye yenê meydan.
11. Bi a awe şima rê xele, zeytûnî û xurmayêran, mehşilêran û her tewir meyweyan hêşîn keno. Seba yew qewmo ke fikirîyeno, helbet enê de îbret esto.
12. Ey şewe û roje, roj û aşme dayê xizmetê şima. Heme astereyî zî bi emirê Ey diyayê xizmetê şima. Seba yew qewmo ke aqilê xwu şixulneno helbet enê de îbretî estê.
13. Çiyê ke rîyê erdî de tewir bi tewir reng û şekil de xeliqnayê û zêdnayê zî estê. Seba yew qewmo ke fikirîyeno helbet enê de îbret esto.
14. Seba ke şima goşto teze biwerê û şima xwu rê ci ra çiyê xemlî vejê, Ey deryayî dayî xizmetê şima. Şima vînenê ke gemî zî deryayan qelişnenê şinê; seba ke şima lutfê ci ra nisîbê xwu bigeyrê û şukir bikerê.

15-16.Seba ke şima nêleqno koyê sabîtî eşte rîyê erdî; û çemî, rayirî û îşaretî ronayê; şima bi astereyan zî rayir vînenê.

17. Oyo ke xeliqneno beno sey eyê ke nêxeliqneno? Bêguman Homa xefûr û rehîm o.
18. Û eke şima nîmetanê Homayî bihûmarê şima nêeşkenê bihû-marê. Helbet Homa xefûr rehîm o.

19. Homa çiyo ke şima nimnenê zî eşkera kenê zî zano.
20. Bê Homayî, êyê ke şima înan rê îbadet kenê, nêeşkenê çiyêk bixeliqnê. Çimkê ê bi xwu ameyê xeliqnayiş.
21. Ê merde yê, gane nîyê! Û ê nêzanê do key bêrê ganekerdiş zî.
22. Îlahê şima tek yew îlah o. Herçî êyê ke îman bi axîretî nêanê, qelbê înan înkarkerdox o; ê bi xwu zî xwu pîl vînenê.
23. Helbet Homa çiyo ke ê nimnenê zî çiyo ke eşkera kenê zî zano. Bêguman O, înanê ke xwu pîl vînenê ra hes nêkeno.
24. Gama ke înan ra yeno vatiş ke "Rebê şima çi nazil kerd?" Vanê "Estanikê verînan."
25. Roja qîyametî guneyanê xwu bi temamî û qismêk guneyê kesanê ke bi nezanî ê rayir ra vetê zî wegênê. Dê biewnîye, çi baro xirab wegênê!
26. Bêguman verînanê înan zî damî ronaybî. Peynî de, Homayî banê înan kok ra rijnayî û serbanê înan rişiyayî înan ser; eno ezab, yew cayo ke înan ferq nêkerdbi ra ame.
27. Dima, Homa roja qîyametî înan rezîl keno û vano "Ê şirîkê min ê ke şima semedê înan micadele kerdêne, hê ça?!" Êyê ke îlim diyayo înan zî, vanê "Bêguman ewro rezîltî û xirabîye înkarkerdoxan rê ya."
28. Gama ke melekî ruhê înan gênê, înanê ke neheqîye bi xwu kerda, vanê "Ma tu xirabîye nêkerdêne." [Melekî vanê:] "Nexêr! Çiyo ke şima kerdêne, Homa helbet zaf baş zano."
29. A game, beranê cehenemî ke şima do tede ebedî bimanê ro dekewê zere. Cayê înanê ke xwu pîl vînenê çiqas xirab o!
30. Û înanê wayirê teqwa ra wina yeno vatiş: "Çiyo ke Rebê şima nazil kerdo çi yo?" Ê vanê "Xeyr." Êyê ke ena dinya de yew xeyr kenê rê xeyr esto. La warê axîretî hîna xeyrin o. Warê muteqîyan çiqas rindek o.
31. Ê dekewenê cenetanê Ednî ke tede çemî herikîyenê. Uca de, her çiyo ke biwazê esto. A Homa muteqîyan wina mikafat keno.
32. Melekî ruhê înan sey merdimanê başan gênê, vanê "Silam şima ser o bo! Vera 'emelê xwu de bikewê cenet."

33. Qey ê îlahîm ameyişê melekan yan zî ameyişê emirê Rebê xwu pawenê? Verînanê înan zî wina kerdbi! Homayî zilim bi înan nêkerdêne, înan zilim bi xwu kerdêne.

34. Axirî, cezaya 'emelê înan resaye înan û çiyo ke înan tinazê xwu pê kerdêne dorê înan girewt.

35. Înanê ke şirîkî peyda kerdêne, va "Eke Homayî biwaştêne, ne ma ne zî kalikanê ma bê Ey tu çî rê îbadet nêkerdêne, heta ke emirê Ey nêbiyêne ma tu çî zî heram nêkerdêne." Verînanê înan zî wina kerdbi. Çiyo ke bi pêxemberan keweno akerde teblîxkerdiş o.

36. Sond bo ke ma her miletî miyan ra înan rê yew pêxember şirawit ke înan ra vajo "Homayî rê evdîtî bikerê û xwu taxûtî ra dûrî bigêrê!" Homayî înan ra tayê ardî rayirê raştî ser û înan ra tayêne rê zî delalet heq bi. Nika rîyê erdî ra bigeyrê û biewnîyê peynîya tekzîbkerdoxan senî biya!

37. Ti çiqas biwazê ê bêrê rayirê raştî ser, la keso ke Homayî o berdo delalet nîno rayirê raştî ser û tu destegîrê înan zî çinê yo.

38. Înan bi heme qewetê xwu Homayî ser o sond wend, va "Homa kesê ke merdo nêkeno gane." Nexêr! Eno heqîye ser o yew wehdo heq o ke dayo înan. La zafê însanan nêzanê.

39. Seba çiyo ke ê tede kewtê îxtîlaf û êyê ke înkar kenê zî bizanê ke ê bi xwu zûrker biyê, [yenê ganekerdiş].

40. Gama ke ma biwazê çiyêk bibo, tenya ey ra vanê "bibe" o zî tavilî beno.

41. Herçî êyê ke zilim bi înan biyo û raya Homayî de hîcret kenê, ma dinya de înan bi hawayêko rindek meskûn kenê. La mikafatê axîretî helbet hîna pîl o. Werrekna bizanayne!

42. Ê kesê wayirê sebrî yê û paştîya xwu bi Rebê xwu bestenê.

43-44. Êyê ke ma to ra ver şirawitî zî camêrdê ke ma înan rê wehîy kerda ra teber sewbîna kesî nêbî. Eger şima bi mucîzeyanê akerdeyan û bi kitaban nêzanê, ehlê zikrî ra bipersê. Sebe ke ti çiyo ke înan rê nazil biyo însanan rê îzeh bikerê û seba ke ê zî ser o bifikirîyê, ma to rê zî Zikir nazil kerd.

45-46. Êyê ke xirabîye tesewur kenê, gelo yew cayo emîn de yê ke Homa do înan nêkero war, yan yew cayo ke ê nêzanê ra înan rê ezab nîyaro, yan gama ke xwu rê geyrenê înan nêqefelno? Û ê nêşekenê vernîya enê zî bigêrê!

47. Yan zî, gama ke ê yew tersî miyan de yê do înan nêqefelno? Bêguman Rebê şima reûf û rehîm o.

48. Qey înan çiyê ke Homayî xeliqnayê nêdî ke verisnîya înan bîle raşt û çep ra bi tewazû vîyeyê xwu derênena û Homayî rê şina secde?

49. Her çiyo ke asmînan de yo, pêro candarê ke erd de yê û heme melekî Homayî rê şinê secde. Û ê esla xwu pîl nêvînenê.

50. Ê Rebê xwu yê serwerî ra tersenê û her çiyo ke înan rê emir beno, anê ca.

51. Û va "Di îlahan megêrê. O tenya îlaho tek o. A game, tenya mi ra bitersê!"

52. Asmînan de û erd de çi esto, yê Ey o. Dîn zî daîma seba Ey o. A game, qey şima bê Homayî sewbîna kesan ra tersenê?

53. Her nîmeto ke reseno şima Homayî ra yo. Dima, wexto ke şima kewenê tenge û zirar reseno şima, şima tenya Ey rê lavey kenê.

54. Dima, gama ke zirarî şima ser ra wedareno, ti ewnîyenê ke şima ra qismêk Rebê xwu rê şirîkan peyda kenê.

55. Seba ke vera nîmeto ke ma dayo înan de nankorî bikerê wina kenê. A gama, dê bineyke zî îstîfade bikerê; şima do nizdî ra bizanê!

56. Û risqo ke ma dayo înan ra, êyê ke nêzanê rê yew bare abirnenê. Sond bo bi Homayî, çiyê ke şima îftîra kenê ra miheqeq şima ancîyenê hesabî ver!

57. Ê keynayan îsnadê Homayî kenê. O, enê ra bêrî yo. Çiyo ke ecibnenê zî qey yê înan o?

58. Gama ke înan ra yewî rê mizgîna biyayişê keyna diyena, rîyê ci beno siyayo kewe, zereyê ci zî beno pirî hêrs.

59. "Xirabîya" ke mizgîna ci diyaya ver xwu şarê xwu ra nimnenê! Nika qey aye xwu het verdo yan aye betemirno? Dê biewnîyê, çi hukmo xirab danê!

60. Sifetê xirabî seba înan ê, ke axîret ra bawer nêkenê; sifetê tewr berzî zî yê Homayî yê. O ezîz û hekîm o.

61. Eger Homayî, neheqîya ke kenê ver însanî tavilî ceza bikerdêne, uca tu gane nêverdayne. Labelê heta yew wext înan texîr keno. Wexto ke midetê înan temam bibo zî, ne vîstikêk apey manenê ne zî aver diyenê.

62. Çiyo ke bi weşê înan nêşino îsnadê Homayî kenê. Ziwanê înan zî zûrî keno vano, çiyo tewr baş yê înan o. Qet şibhe çinê yo ke înan rê adir esto û ê tehn diyenê adirî miyan.

63. Sond bo ke ma miletanê verînan rê zî pêxemberî şirawitî. Labelê Şeytanî înan rê 'emelê înan weşik nîşan dayî. O, ewro zî hevalê înan o. Û înan rê yew ezabo elîm esto.

64. Ma eno kitab tenya seba ke ti çiyo ke însanî tede kewtê îxtîlaf îzeh bikerê û yew qewmo ke bawer keno rê sey hîdayet û rehmetî nazil kerd.

65. Homa asmîn ra yew awe ano war û bi aye rîyê erdî, mergê ci ra pey keno gane. Bêguman enê de semedê yew qewmo ke fikirîyeno îbret esto.

66. Helbet heywanan de zî şima rê îbret esto. Û ma mabeynê rêxa pîzeyê înan û gunî ra şito xalis û weş ke bi asanî qirike ra şino war bi şima danê şimitiş.

67. Meyweyanê dara xurmayan û engure ra şima hem şimiteyo ke serxweşî dano hem zî risqêko weş hasil kenê. A nînan de, semedê yew qewmo ke aqilê xwu şixulneno helbet îbret esto.

68. Rebê to hinge rê wina îlham kerd: "Koyan ra, daran ra û kuwarîyê ke virazenê ra xwu rê bibe wayirê keyeyan.

69. Dima her tewir meywe ra biwere û bikewe rayiranê vilabiyayişî ke Rebê to to rê asan kerdê. Zereyê înan ra renganê ciyayan de yew şimite vejîyeno, ey de însanan rê şîfa esta." Bêguman enê de semedê yew qewmo ke fikirîyeno îbret esto.

70. Homayî şima xeliqnayê. Dima, şima mirêneno. Şima ra tayê zî, gama ke zanaye yê, seba ke tu çiyêk nêzanê, heta emrê xwu yê tewr kewteyî diyenê cûyînayiş. Bêguman Homa elîm û qedîr o.

71. Homayî hetê risqî ra tayê şima tayêne ra serêr kerdê. Êyê ke risqo zêde diyayo înan, nêdanê înanê binê destê xwu de û xwu dir nêkenê seypê. Qey nîmetê Rebê xwu înkar kenê?

72. Homayî şima rê nefsê şima ra hemserî xeliqnayî, hemseranê şima ra zî şima rê lajî û tornî dayî û çiyo pak ra risq da şima. La ê, qey hema zî batil ra bawer kenê û nîmetanê Homayî înkar kenê?

73. Ê Homayî caverdanê û sewbîna çiyan rê îbadet kenê, ê nêeşkenê înan rê ne asmînan ne zî erd ra tu risq bidê û xwura qewetê înan zî enê rê esla çinê yo.

74. Êdî mîsalan medê Homayî. Çimkî Homa zano, la şima nêzanê.

75. Homa bi mîsalê koleyo ke o bi xwu biyo malê yewê bînî, û yewo azad ke ma qatê xwu ra risq dayo ci û o zî nimite yan akerde xerc keno, mîsal dano. Gelo enê qet benê seypê? Raşta ci, hemd mexsûsê Rebî yo; la zafê înan nêzanê.

76. Û Homa bi mîsalê di kesanê ke înan ra yew lal o, nêeşkeno tu çiyêk bikero, wayirê xwu rê tenya bar o; wayirê ci ey bişirawo ça, yew netîceyo baş hasil nêkeno, mîsal dano. Nika eno merdim û keso ke rayiro raşt ra şino û edaletî emir keno, qet beno seypê?

77. Xeybê asmînan û erdî aîdê Homayî yo. Wuriştişê qîyametî zî, qasê girewtiş û akerdişê çimî, yan zî wextêko hîna tay ra îbaret o. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.

78. Hema ke şima tu çî nêzanayne Homayî şima pîzeyê dadîya şima ra vetî; goşî û çimî û fek da şima ke şima şukir bikerê.

79. Qey nêewnîyenê teyranê ke venganeyê asmînî de emirî rê vîye ronayo û perenê ra? Bê Homayî kes nêeşkeno înan uca hewa ra bigêro. Enê de seba yew qewmo ke bawer keno, helbet îbretî estê.

80. Homayî şima rê keyeyê şima kerdî cayê arisîyayişî. Û semedê şima, posteyê heywanan ra sitareyê ke hem wextê koçkerdişî de hem wextê mendişî de şima bi asanî kirişnenê; peşmî û liva û mûyanê înan ra çiyê ke şima heta yew deme îstîfade kenê. Û ê şima rê kerdî çimeyê debare.

81. Homayî çiyê ke xeliqnayê ra şima rê verisnî û koyan de şima rê sitareyî viraştê. Kincê ke şima germ ra pawenê û şer de şima

muhafeze kenê dayê. Bi eno qeyde, Homa nîmetê xwu şima ser o temam keno ke şima teslîmîyet nîşan bidê.

82. Eger ancî zî ê verê xwu tadê, êdî çiyo ke bi to keweno tenya yew teblîxo eşkera yo.

83. Ê nîmetanê Homayî zanê, badê zî înkar kenê. Zafê înan bêbawer ê.

84. Roja ke ma her umetî ra yew şahid anê, êdî îzin nêdiyeno înanê ke înkar kerdo û ne zî yeno waştiş ke ê uzir biwazê.

85. Zilimkarî gama ke ezabî vînenê êdî ezab înan ser ra nîno sistkerdiş, muhlet zî nêdiyeno înan.

86. Êyê ke şirîkan peyda kenê, do vajê "Rebê ma! A enê ê şirîkê ma yê ke ma herinda to de înan rê îbadet kerdêne." Şirîkê înan zî qale erzenê înan ser vanê "Helbet şima zûrker ê!"

87. A roje ê teslîmê Homayî benê û çiyê ke înan pêardê zî înan caverdenê şinê.

88. Herçî êyê ke înkar kenê û [însanan] rayir ra apey danê, vera mufsîdîya ke kerda de ma do ezabê înan qat bi qat bizêdnê.

89. A roje, ma her umetî miyan ra yew şahid anê; înan ser o ma to zî sey şahid anê. Û eno kitabo ke her çî îzeh keno zî, ma semedê înanê ke xwu teslîmê Homayî kerdo sey rehber, rehmet û mizgîne to rê nazil kerd.

90. Helbet Homa edalet, îhsan û eqrebayan rê ardimkarîye emir keno; fehşîtî, çirkîntî û heşerîtî zî men' keno. O şîretî keno ke [înşelah] şima bifikirîyê û şîret bigêrê.

91. Eke şima soz da, ehdê Homayî biyarê ca! Û esla sondê xwu mexeripnê, badê ke şima Homa xwu rê kerd şahid. Helbet Homa çiyo ke şima kenê zano.

92. Û esla mebên sey pîra ke lakê xwu pêt rêsena la dima aşkawena û xeripnena; seba ke yew milet yewna miletî ra hîna zaf o, enê suîstîmal mekerê û sondê mabeynê xwu de mexeripnê! Çimkî Homa şima wina ceribneno. Çiyo ke şima tede kewenê îxtîlaf, roja qîyametî helbet şima rê îzeh keno.

93. Eke Homayî biwaştêne şima pêro kerdêne yew milet; la o kamî

biwazo beno delalet, kamî zî biwazo hîdayet keno. Û şima miheqeq emelê xwu ra yenê sualkerdiş.

94. Sondanê xwu mekerê sebebe xeripnayişê mabeynê xwu; linga şima ya ke pêt erd girewta do bisemitîyo û seba ke şima raya Homayî ra vejenê, şima do xirabîye tehm bikerê! Axîret de zî do şima rê yew ezabo pîl estbo.

95. Û ehdo ke şima danê Homayî esla bi yew pereyo bêqîmet meroşê! Eger şima bizanê, oyo ke semedê şima qatê Homayî de yo, helbet hîna xeyrin o.

96. Çiyê ke şima het de yê qediyenê, la çiyê ke qatê Homayî de yê baqî yê. Ma ecrê înanê ke sebir kenê helbet bi tewr weşê ci danê.

97. Camêrdan ra yan cînîyan ra, kam sey bawermend 'emelo salih bikero, miheqeq ma înan bi yew heyato weş danê cûyînayiş û ma ecrê çiyê ke înan kerdo bi tewr weşê ci danê.

98. Gama ke ti Quran wanenê Şeytanê qewernayeyî ra xwu bierze sitarê Homayî.

99. Raşta ci, înanê ke îman ardo û paştîya xwu bi Rebê xwu besta ser o yew hukmê Şeytanî çinê yo.

100. Hukmê Şeytanî tenya înanê ke ey xwu rê kenê dost û ey Homayî rê kenê şirîk ser o esto.

101. Wexto ke ma cayê yew ayete bi yewna ayete bedelnenê û Homa zî zaf baş zano ke do çi nazil bikero, la ê vanê "Helbet ti îftîra kenê." Nexêr, zafê înan nêzanê.

102. Vaje "Seba ke sebat bido înanê ke îman anê, mislimanan bido rayirê raştî ser û mizgîne bido înan, Rûhul Qudûsî bi heqîye o nazil kerd."

103. Û helbet ma zanê ke ê vanê "Yew însan mûsneno ey." Ziwanê keso ke ê wazenê nîsbetê ci bikerê, xerîb o. La ziwanê enê, yew Erebîya fesîh a.

104. Homa înanê ke ayetanê Homayî ra bawer nêkenê nêbeno rayirê raştî ser û semedê înan yew ezabo elîm esto.

105. Êyê ke ayetanê Homayî ra bawer nêkenê, ê ancax zûran bikerê. A zûrkerî ê bi xwu yê.

106. Qelbê kamî mutmeîn bibo -binê zorî de biyayiş ne tede- û eke îman biyaro la dima Homayî înkar bikero û sîneyê xwu înkarî rê akero, Homayî ra yew xezeb diyeno ser û înan rê yew ezabo pîl zî esto.

107. Eno seba enê yo ke ê heyatê dinya bi axîretî tercih kenê û seba ke Homa qewmo ke înkar keno esla nêbeno rayirê raştî ser.

108. A enê ê kesî yê ke Homayî qelbê înan, goşê înan û çimê înan mohr kerdê. A enê kesê xafilî bi xwu yê.

109. Qet şibhe çinê yo ke enê axîret de ginenê xusran ro.

110. Dima, bêguman Rebê to destegîrê ê kesan o ke, badê ke ezîyet bi înan biyo hîcret kerdo, badê pey zî, raya Homayî de cîhad kerdo û sebir kerdo. Enê hemîne ra dima, bêguman Rebê to xefûr û rehîm o.

111. A roje her nefs semedê xwu micadele keno; kamî se kerdo aye vîneno û tu neheqîye bi înan nêbena.

112. Homa bi mîsalê yew şarostano ke emnîyet û hizûr de bi; her ca ra zêde-zêde risq ameyne uca, mîsal dano. Dima, înan nîmetanê Homayî rê nankorî kerde. Homayî zî rîyê çiyo ke înan kerdêne ver veyşanîye û ters bi înan da tehmkerdiş.

113. Sond bo ke miyanê înan ra yew pêxember înan rê ame la înan o zûreyîn dî. Û gama ke înan zilim kerdêne, ezabî ê qefilnayî.

114. A game, risqo ke Homayî dayo ra helal û pak biwerê. Û nîmetê Homayî rê şukir bikerê, eger şima Ey rê evdîtî kenê!

115. Şima rê leş, gunî, goştê xozî û çiyo ke Homayî ra teber nameyê sewbîna çiyan ser o serebirniyayo heram kerdê. Labelê bêke îstîsmar bikero û hedê zarûrîyetî ra bivîyaro, kam mecbûr bimano biwero, bêguman Homa xefûr û rehîm o.

116. Wesifnayişo ke ziwanê şima keno ver mevajê "Eno helal o, eno heram o." Çimkî şima do vera Homayî de îftîra bikerê. Êyê ke vera Homayî de îftîra kenê, helbet îfleh nêbenê.

117. Tenya bineyke menfîet o! La înan rê yew ezabo elîm esto.

118. Çiyê ke ma to rê qal kenê, hîna verê cû ma cihûdan rê zî heram kerdbî. Ma zilim bi înan nêkerdêne, înan zilim bi xwu kerdêne.

119. Dima, bêguman Rebê to êyê ke cahiltî ra xirabîye kenê la badê tewbe kenê û xwu raşt kenê dir o. Enê hemîne ra dima, Rebê to helbet xefûr û rehîm o.

120-121. Bêguman Îbrahîm bi tena sereyê xwu yew milet bi; sey yew henîfî Homayî rê îtaet kerdêne û o muşrîkan ra nêbi; nîmetanê Ey rê şukir kerdêne. [Ey] o weçîna û da rayirê raştî ser.

122. Ma dinya de hewlîye da ey. Bêguman o axîret de zî salihan ra yo.

123. Dima zî, ma to rê wehîy kerde ke "Ti bibê tabiê miletê Îbrahîmê henîfî ke o muşrîkan ra nêbi."

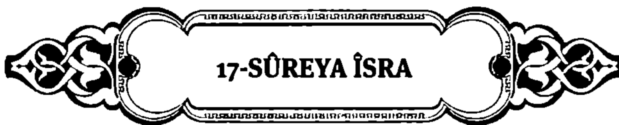
124. Roja Sebtî înanê ke kewtî îxtîlaf ser o ferz bi. Rebê to derheqê çiyê ke ê ser o kewtê îxtîlaf de roja qîyametî mabeynê înan de helbet hukim dano.

125. Ti bi hîkmet û nesîhet dehwetê rayirê Rebê xwu bikere û înan dir bi hawayo tewr weş micadele bikere. Bêguman Rebê to êyê ke şinê delalet zî, êyê ke yenê rayirê raştî ser zî baş zano.

126. Eger şima wazenê ceza bidê, qaso ke bi şima biya ceza bidê. Labelê eger şima sebir bikerê, helbet eno, semedê înanê ke sebir kenê hîna xeyrin o.

127. Ti sebir bikere! Sebrê to zî bi Homayî yo. Înan ver mehzûn mebe; dek û dolabê ke çarnenê ver endîşe mekere.

128. Çimkî Homa muteqîyan û êyê ke hewlîye kenê dir o.

17-SÛREYA ÎSRA

Mekke de nazil biya. Se û yeweindes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Eyê ke yew wextê şewe de, seba ke ma yew qismê ayetanê xwu nîşanê ey bidê, evdê xwu Mescîdê Heram ra berd Mescîdê Eqsaya ke ma dorê ci bereketin kerdo, kêmanîyan ra munezeh o. O, heqîqeten semî' û 'elîm o.

2. Ma kitab da Mûsayî û seba ke bê mi yewna wekîl nêgêrê ma o Beîîsraîlîyan rê kerd yew rehber.

3. Ey zûrîyetê înanê ke ma Nûhî dir piya kiriştî! Raşta ci, o yew evdo ke zaf şukir kerdêne bi.

4. Û kitab de, ma Beîîsraîlîyan rê da zanayiş ke "Şima do o erd de di rey mufsîdîye bikerê û zaf fexir bibê, bi fexir xwu pîl bivînê."

5. Gama ke wextê eyê yewinî ame, ma tayê evdê xwu yê hêzdarê pêtî şirawitî înan ser. Ê ameyî heta keyeyê şima bîle sehnayî. Eno yew wehd bi, gereka biameyne ca.

6. Dima, ma vera înan de ancî îmkanê serdestîye da şima; ma bi mal û lajan şima destek kerdî; ma hûmara neferanê şima hîna zî zêdnaye.

7. Eger şima hewlîye bikerê şima semedê xwu hewlîye kenê. Eger şima xirabîye zî bikerê, a zî eleyhê şima de ya. Gama ke wextê eyê peyinî ame, seba ke rîyê şima bikerê siya, senî ke verê cû dekewtbî, wa wina bikewê Mabed û çi kewt dest wa mehf bikerê.

8. Beno ke Rebê şima şima rê merhemet bikero. Eger şima ageyrê, ma zî ageyrenê! Û ma cehenem semedê înkarkerdoxan kerdo yew cayê muhasereyî.

9. Helbet eno Quran beno rayirê tewr raştî ser. Semedê mumînanê ke 'emelo salih kenê mizgîne dano ke bêguman înan rê yew ecro pîl esto.

10. Û herçî êyê ke îman bi axîretî nêanê zî, ma semedê înan yew ezabo elîm hedre kerdo.

11. Însan, seke hewlîye biwazo wina xirabîye wazeno. Însan zaf ecelekar o.

12. Ma şewe û roje kerdî di delîlî; dima ma delilê şewe esterit û ma delîlê roje roşin kerd ke şima Rebê xwu ra lutif biwazê û hûmara serran û hesabê înan bizanê. Ma her çî akerde tefsîl kenê.

13-14. Ma teyra her însanî milê ci wa girêdaya û [her însan] roja qîyametî do yew deftero akerde bivîno. [A roje ey ra wina vajîyeno:] "Dê defterê xwu biwane! Ewro, semedê to ra persayişê hesabî, nefsê to bes o."

15. Kam rayiro raşt weçîno, helbet semedê xwu weçîneno. Û kam rayir ra vejîyo, ancî helbet eleyhê xwu de vejîyeno. Tu gunekar barê sewbîna gunekarî wenêgêno. Heta ke ma yew pêxember nêşirawê, ma bi kesî ezab nêdanê antiş.

16. Gama ke ma wazenê welatêk helak bikerê, verî ma sermiyanané ucayî rê emir kenê. Êdî ê uca xirabîye kenê. Bi eno qeyde, uca înan rê ezab heq beno. Ma zî uca serûbin-kenê.

17. Û Nûhî ra pey ma gelek qirnî wina helak kerdî. Sey xeberdar biyayox û vînayoxê guneyanê evdanê to, Rebê to kafî yo.

18. Kam eyê eceleyî biwazo, ma kamî rê biwazê qaso ke ma wazenê ecele danê ci. Dima, ma cehenemî danê ci; şermezar û qewernaye şino uca.

19. Kam zî axîretî biwazo û sey bawermendan seba ke bireso uca bixebitîyo, a heqê xebata înan yena dayiş.

20. Hemîne rê, -înan rê zî nînan rê zî- ma nîmetê Rebê to ra derg kenê. Û nîmetê Rebê to nêameyo kêmîkerdiş.

21. Dê biewnîye, ma senî tayê tayêne ra serêr kerdê! Helbet axîret, hetê dereceyî û serênîye ra hîna pîl o.

22. Homayî dir piya esla [yewna îlah] megêre! Nêke ti do şermezar û bi tena sereyê xwu terkbiyaye bimanê.

23. Rebê to emir kerdo ke şima Ey ra teber kesî rê esla evdîtî nêkerê û dadî û babîyê xwu rê zî hewlîye bikerê. Eger înan ra yew yan zî her di verê to de biresê extîyarîye, nêbo ke ti înan ra vajê "uf!" Û tazîrê înan mede, yew qala weşe înan ra vaje.

24. Û bi şefqet baskê xwu yê tewazûyî akere û vaje "Rebê mi! Ez gama ke qij biya, senî ke înan ez kerda pîl, ti zî înan rê bêre rehme."

25. Rebê şima, çiyê zereyê şima de hîna baş zano. Eger şima bibê kesê salihî, enê bizanê ke Homa tewbekaran rê zaf xefûr o.

26. Û heqê eqrebayî, feqîrî û rayir de mendeyî bide. Labelê hema wina vilakerdox mebe!

27. Çimkî êyê vilakerdoxî biyê birayê şeytanan û şeytanî vera Rebê xwu de zaf nankor ê.

28. Û semedê yew rehmeto ke ti Rebê xwu ra hêvî kenê, eger ti înan ra verê xwu tadê, qet nêbo înan ra yew vateyo nerm vaje.
29. Esla destanê xwu girêmede û milê xwu wa mealiqne, labelê bi temamî zî ameke. Dima ti do şermezarbiyaye û hesret de bimanê.
30. Bêguman Rebê to kamî rê biwazo risqo hîra dano, kamî zî biwazo kêmî keno. Çimkî O evdanê xwu ra xeberdar o, înan baş vîneno.
31. Tersê feqîrîye ver tutanê xwu mekişê. Risqê şima zî yê înan zî ma danê. Raşta ci, kiştişê înan heqîqeten yew sûco zaf pîl o.
32. Û esla mebê nizdîyê zîna çimkî a heqîqeten fehşîtî û yew rayiro zaf xirab o.
33. Cano ke Homayî heram kerdo esla bi neheqîye mekişê. Kam bi neheqîye bêro kiştiş, ma selahîyet dayo wayirê ci. La wa kiştiş de hed ra nêvîyaro. Helbet ey rê ardim biyo.
34. Heta ke sêwir reşîd nêbo, bi hewlîye ne tede, nêbo ke şima destê xwu bidê malê ci! Sozo ke şima dayo zî biyarê ca! Çimkî şima soz ra yenê sualkerdiş.
35. Gama ke şima peymawenê temam bipeymawê û bi terazîyo raşt bisencê. Helbet eno hîna xeyrin o, û hetê netîceyî ra zî hîna baş o.
36. Çiyo ke derheqê ci de zanayişê to çinê bo, mekewe dima. Helbet goşî, çimî û qelb, enê heme ey ra benê mesûl.
37. Rîyê erdî de bi fexir megeyre. Çimkî ti esla nêeşkenê erdî biqelişnê û bi qame zî ti esla nêresenê koyan.
38. Enê heme seba ke qatê Rebê to de mekruh ê, coka xirab ê.
39. A enê tayê hîkmetan ra yê ke Rebê to to rê wehîy kerdî. Homayî dir piya sewbîna îlah megêre; dima ti do şermezar û qewernaye bierzîyê cehenem.
40. Rebê şima, qey tutê lajînî şima rê abirnayî û xwu rê melekan ra keynayî girewtî? Heqîqeten şima yew qala pîle vanê!
41. Sond bo, ma eno Quran de tewir bi tewir qisey kerd ke ê bifikirîyê û fam bikerê. La enê, zêdnayişê nefretê înan ra teber sewbîna havile nêkerde.

42. Vaje "Seke ê vanê, eger Ey dir piya îlahî bibiyêne, ê zî yew rayir geyrayne ke şêrê wayirê Erşî het!

43. Çiyê ke ê vanê ra O zaf dûrî û berz o.

44. Hewt asmînî û erd û çi kesê ke nînan de estê, Ey tesbîh kenê. Tu çiyêk çinê yo ke bi hemd û sena Ey tesbîh nêkero. La şima nêeşkenê tesbîhê înan fam bikerê. Bêguman O helîm û xefûr o.

45. Gama ke ti Quran wanenê, ma perde ancenê mabeynê to û êyê ke îman bi axîretî nêanê.

46. Seba ke ey fam nêkerê, ma perde ancenê qelbê înan ser û goşanê înan zî giran kenê. Gama ke ti Quran de wehdanîyetê Rebê xwu zikir kenê, ê bi nefret ageyrenê û remenê.

47. Gama ke ê zalimi goşdarîya to kenê, bi kamcîn meqsedî goşdarî kenê û gama ke xwu miyan de bi pistînî qisey kenê vanê "Şima tenya yew mêriko ke sêhrî dayo piro ra bawer kenê" zî ma zaf baş zanê.

48. Dê biewnîye, derheqê to de çi mîsalî danê! Ê şiyê delalet, êdî reyna nêeşkenê rayir bivînê.

49. Û înan va "Badê ke ma benê komêk astikî û herrîya feriknayî, qey ma bi yewna xeliqnayiş benê gane?"

50. Vaje "Wazenê bibê kerra yan asin!

51. Yan zî, bibê yew mexlûqo ke zerrîya şima de beno pîl!" A game do vajê "Eyla kam ma açarneno?" Vaje "Eyê ke reya verîne şima xeliqnayî." Enê ser o, do sereyê xwu bi tinaz to rê bileqnê û vajê "Key?" Ti vaje "Beno ke zaf nizdî ra."

52. Roja ke Homa veng bido şima, şima zî Ey rê hemd bikerê û îcabet bikerê, şima do vajê qey şima zaf tay [dinya de] mendê.

53. Û evdanê mi ra vajê, wa vateyo tewr baş vajê. Bêguman Şeytan keweno mabeynê şima. Çimkî Şeytan eşkera dişmenê însanî yo.

54. Rebê şima hîna baş bi şima zano. Eke biwazo şima rê merhemet keno, biwazo ezab dano. Ma ti zî înan ser o sey nobedar nêşirawitî.

55. Û Rebê to, çi kesê ke asmînan û erd de estê, hîna baş înan zano. Sond bo ke ma tayê pêxemberî tayêne ra serêr kerdî. Û ma Zebûr zî da Dawudî.

56. Vaje "Dê veng bidê înanê ke şima O caverdayo û vanê qey ê îlah ê. Labelê ê, ne eşkenê tengîye şima ser ra hewanê ne zî bibedilnê."

57. Enêyê ke ê înan rê lavey kenê zî rayir geyrenê ke do senî bibê nizdîyê Rebê xwu, rehmetê Ey hêvî kenê û ezabê ci ra tersenê. Raşta ci, ezabê Rebê to giran o.

58. Tu welat çinê yo ke ma roja qîyametî ra ver ey helak nêkerê yan zî bi ezabo tewr çetin ceza nêkerê. A eno kitab de qeydkerde yo.

59. Hetê verînan ra tekzîbbiyayişê înan, ma şirawitişê ayetan ra apey nêda. Mesela, ma a deva sey mucîzeyo eşkera da [qewmê] Semûdî. La înan zilim bi aye kerd. Ma ayetan tenya semedê tersnayişî şirawenê.

60. Wextêk, ma to ra va "Helbet Rebê to dorê însanan girewto." Hewno ke ma bi to dabi dîyayiş zî, a dara ke Quran de ameya lanetkerdiş zî, tenya semedê ceribnayişê însanan bî. Ma înan tersnenê la eno zêdnayişê fehşîtîya înan ra teber sewbîna yew havile nêkeno.

61. Wextêk, ma melekan ra va "Ademî rê şêrê secde!" Ê zî bi hurmet şiyî secde la îblîs çewt nêbi, va "Qey ez keso ke to o çamûr ra viraşto rê şêrî secde?!

62. Keso ke ti mi ra serêr vînenê eno yo? Eke ti hetanî qîyamet muhlet bidê mi, sond bo, yew qismê ci ne tede, ez do zurîyetê enê bigêrî binê hukmê xwu!"

63. [Homayî] va "Biteqizîye! Înan ra kam to dima bêro, cezaya şima cehenem o; yew cezaya mikemele!

64. Înan ra êyê ke qewetê to reseno, bi vengê xwu biqîre û înan rayir ra veje; bi suwarîyan û peyayanê xwu şo înan ser de; mal û ewlad de bibe şirîkê înan û înan rê çiyan wehd bikere! Şeytan xapênayiş ra teber çiyêk wehd nêkeno.

65. Bêguman do evdanê mi ser o tu hukmê to çinê bo. Sey wekîl Rebê to kafî yo!"

66. Seba ke şima lutfê ci ra nisîbê xwu bigeyrê, oyo ke şima rê behran ser o gemîyan çarneno, Rebê şima yo. Raşta ci, O şima rê zaf bi şefqet o.

67. Wexto ke behran de şima bikewê tengîye, bê Ey, êyê ke şima înan rê îbadet kenê, pêro benê vindî şinê. La gama ke şima xelisneno û resneno bejayî, şima ancî verê xwu tadanê. Heqîqeten însan nankor o.

68. Eyla şima emîn ê ke do şima bejayî de erd ro nêkero war yan zî yew tofano ke kerrayan varneno şima ser de nêşirawo? Dima, şima nêeşkenê xwu rê yew wekîl zî bivînê.

69. Yan zî, gelo şima emîn ê ke do reyna şima apey nêşirawo uca û yew vayo har nêşirawo şima ser, şima xerq nêkero? Seba ke şima înkarîye kerde, o wext, şima do tu kesî nêvînê ke vera ma de şima rê ardim zî bikero.

70. Sond bo ke ma benîadem kerd wayirê şerefî. Ma bejayî û derya de ê kirişţî. Ma bi çiyo tewr weş û pak risq da înan û ma ê zafê mexlûqanê ma ra serêr kerdî.

71. A roja ke ma însanî îmamê ci dir wesênenê, êyê ke defterê înan hetê raştî ra diyeno, a enê defterê xwu wanenê û qasê mûyeke neheqîye bi înan nêbena.

72. Kam ena [dinya de] kor bo, axîret de zî o kor o; rayirê xwu hîna zêde şaş keno.

73. Tay mend ê to bixapênê, çiyo ke ma to rê wehîy kerdo ra teber ti sewbîna çî pêbiyarê û yew îftîra bierzê ma ser! A o wext înan to xwu rê kerdêne dost.

74. Eger ma sebat nêdayne to, birra zî tay mend ke ti meylê xwu bineyke bidê înan ser.

75. A game, ma qat bi qat zehmetîyê heyatî û qat bi qat merg bi to dayne tehmkerdiş û to vera ma de xwu rê yew ardimkar zî nêdîyêne.

76. Û seba ke to erdê to ra vejê tay mend to tedirgîn bikerê. A game, ê zî badê to zaf tay mendêne!

77. Qanûno derheqê heme pêxemberanê ke ma to ra ver şirawitê [eno yo]. Ti nêeşkenê qanûnê ma de tu bedilîyayiş bivînê.

78. Çewtbiyayişê rojî ra hetanî tarîtîya şewe nimaj bikere û Quranê fecrî zî [xwu vîr ra mekere]; bêguman Quranê fecrî bi şahid o.

79. Sey nafîleyo mexsûsê to yew qismê şewe de wurze ke Rebê to to biresno yew meqamê mehmûdî.

80. Û vaje "Rebê mi! Bi yew dekewtişo raşt mi dekere û bi yew vejîyayişo raşt mi veje. Û hetê xwu ra yew serwerîya ardimkare bide."

81. Û vaje "Heq ame, batil şi; bêguman batil mehkûmê şiyayişî yo."

82. Û çiyê ke ma Quran de nazil kerdê mumînan rê şîfa û rehmet ê. La herçî zalim ê, tenya zîyanê înan zêdneno.

83. Wexto ke ma nîmet danê însanî verê xwu tadano û şino. La eke zirar bireso ci, xemgîn û bêhêvî beno.

84. Vaje "'Emelê her kesî nîyetê ci gore yo. A game, Rebê to hîna baş zano ke kam rayirê raştî ser o yo."

85. Û derheqê ruhî de to ra persenê. Vaje "Ruh, emirê Rebê mi de yo. Zaf tay zanayiş diyayo şima."

86. Sond bo ke ma biwazê, çiyo ke ma to rê wehîy kenê bi temamî hewananê. Dima, ti nêeşkenê vera ma de xwu rê yew wekîl zî bivînê.

87. La rehmetê Rebê to ne tede. Çimkî lutfê Ey to rê heqîqeten pîl o.

88. Vaje "Sond bo, pêro îns û cinî seba yew Qurano sey enê bêrê pêser û paştî bidê yewbînan, nêeşkenê sey ci biyarê!

89. Sond bo ke ma eno Quran de însanan rê her tewir mîsal qisey kerd. La zafê însanan înkar de rike kerde."

90. Înan va "Heta ke ti ma rê erd ra yew hênî nêpijiqnê, ma to ra bawer nêkenê.

91. Yan zî, gereka yew bexçeyê to yê xurmayêran û rezê to bibo, ti tede çeman bi şireşir biheriknê."

92. Yan zî, seke ti îdîa kenê, asmînî bi perçeyan ma ser de biyare war, yan zî Homayî û melekan nîşanê ma bide.

93. Yan zî, gereka yew keyeyê to yo zerrnîn bibo û ti vejîye asmîn. Û heta ke ma yew kitabo ke to ardo nêwanê, ma esla bawer nêkenê ke ti vejîyayê asmîn zî." Vaje "Rebê mi kemanîyan ra munezeh o. Ez tenya yew beşero qasid a."

94. Gama ke rehberê hîdayetî înan rê ame, înan va "Homayî qey yew beşer sey qasid şirawit?" û eno bi manî' ke ê îman biyarê.

95. Vaje "Eger melekî rîyê erdî de meskûn bibiyêne û bigeyrayne, helbet ma înan rê asmîn ra yew melek sey qasid şirawitêne."

96. Vaje "Mabeynê min û şima de sey şahid Homa bes o. Bêguman O evdanê xwu ra xeberdar o, vîneno."

97. Homa kamî bido rayirê raştî ser, a enê rayiro raşt dîyo. Kamî zî rayir ra vejo, êdî ti nêeşkenê bê Homayî înan rê destegîr bivînê. Roja qîyametî, ma înan fekrû, kor û kerr û lal heşir kenê. Cayo ke şinê cehenem o, çiqas sist bibo, ma kile zêdnenê.

98. A cezaya înan ena ya! Çimkî înan ayetê ma înkar kerdî û va "Badê ke ma benê komêk astikî û herrîya feriknayî, qey ma bi yewna xeliqnayiş benê gane?"

99. Qey ê nêvînenê? Homayo ke asmînî û erd xeliqnayê, eşkeno teşbîhê înan de bixeliqno. Înan rê yew midet tayin kerdo. La çiyo ke zalimî kenê înkarkerdiş ra teber çiyêk nîyo.

100. Vaje "Eger şima wayirê xizîneyanê rehmetî yê Rebê mi biyêne, tersê ke do biqediyê ra ancî zî şima nêdayne kesî. Heqîqeten însan zaf çikûs o."

101. Sond bo, ma new ayetê akerdeyî dayî Mûsayî. Dê Benîîsraîlîyan ra biperse! Wexto ke înan rê Mûsa ame, Fîrewnî ey ra va "Ya Mûsa, ez to sêhrbiyaye vînena!"

102. [Mûsayî] va "Ti zanê ke bê Rebê asmînan û erdî kes nêeşkeno enê ayetanê akerdeyan nazil bikero. Ya Fîrewn, ez zî to mehfbiyaye vînena!"

103. Ey waşt înan o welat ra vejo. Ma zî o û alê ci têdir awe de xerq kerdî.

104. Û ma Benîîsraîlîyan ra va "Tiya ra pey, enê erdî de bimanê. Wexto ke wehdê axîretî yeno ca, ma do şima hemîne biyarê pêser."

105. Ma o bi heqîye nazil kerd û o zî bi heqîye nazil bi. Ma ti zî tenya sey mizgîndayox û îqazkerdox şirawitî.

106. Seba ke ti însanan rê tay-tay biwanê, ma Quran kerd qismî û têdima nazil kerdî.

107. Vaje "Wazenê ey ra bawer bikerê yan mekerê; êyê ke verê cû îlim diyayo înan rê gama ke yeno wendiş, ê tavilî fekrû şinê secde.

108. Û vanê “Rebê ma kêmanîyan ra munezeh o. Miheqeq wehdê Rebê ma yeno ca.”

109. Ê bi bermiş fekrû şinê erd; çimkî hurmetê înan zêdneno.

110. Vaje “Wazenê vajê Homa û dua bikerê, wazenê vajê Rehman û dua bikerê, bi kamcînî veng danê bidê, axirî nameyê tewr weşî yê Ey ê.” Nimaj de vengê xwu zêde berz mekere, zêde menimne zî; mabeynê her diyan da yew rayir bigêre.”

111. Vaje “Hemd Homayî rê yo ke tut nêgirewto, hukimranîye de şirîkê ey çinê yê û îhtîyacê ci bi ardimkarêk zî nêbeno ke ey acizîye ra bixelisno. Bi tekbîran Ey berz bikere.”

18-SÛREYA KEHF

Mekke de nazil biya. Se û des ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1-4. Hemd mexsûsê Homayî yo; seba ke vera ezabê şedîdî yê qatê xwu ra îqaz bikero, mizgîna mikafatê rindekî ke tede ebedî manenê bido mumînanê ke ‘emelo salih kenê û êyê ke vanê “Homayî tut girewto” zî îxtar bikero, wina raşt, kitabo ke tu çewtîye denêkerda ci, evdê xwu rê nazil kerd.

5. Ena babete de ne tu zanayişê înan esto ne zî yê babîyanê înan. Eno yew vateyo çend qirase yo ke fekê înan ra vejîyeno! Bê zûran çiyêk nevanê.

6. Nika eke ê eno vate ra bawer nêkerê, ti do înan dima hema ke xwu helak bikerê.

7. Bêguman ma çiyê ke rîyê erdî de estê înan rê kerdî zîynet ke ma înan biceribnê dê kamcîn ‘emelo hîna baş keno.

8. Û helbet her çiyo ke ser o esto ma do bikerê yew herrîya wuşk û ware.

9. Gelo to va qey Eshabê Kehf û Reqîm ayetanê ma yê ecêban ra yê?
10. Wextêk, ê xortan xwu resna şikefte û va "Rebê ma! Hetê xwu ra yew rehme bide û eno karê ma de yew rayirê xelasîye amade bikere."
11. Enê ser o, ma zî şikefte de bi serran giranîye da goşanê înan ser.
12. Dima, ma ê kerdî aya ke ma bizanê dê hela her di hîzban ra kamcîn do hîna baş midetî hesab bikero ke çiqas mendê.
13. Ma qisaya înan bi heqîye to rê qal kenê: bêguman ê çend xortî bî ke îman bi Rebê xwu ardbi. Ma zî hîdayetê înan zêdnabi.
14. Ma metanet da qelbê înan ser. Û gama ke wuriştî û va "Rebê ma Rebê asmînan û erdî yo. Ma bê Ey esla kesî xwu rê nêkenê îlah. Nêke o wext ma do tayş qisey bikerê!"
15. A enê qewmê ma Ey ra teber xwu rê îlahî peyda kerdê. Qey gereka derheqê înan de yew delîlo akerde nêardêne? A game, oyo ke vara Homayî de zûran keno ra zalimêr kes esto?
16. Eke wina yo, înan ra û eyê ke bê Homayî ci rê evdîtî kenê ra xwu bierzê şikefte ke wa Rebê şima rehma xwu û karê şima de yew çiyo mifadar amade bikero.
17. To bidîyêne, roj gama ke akewtêne hetê raştê şikefte ser çewt biyêne û gama ke şiyêne awan zî hetê çepî ser ê meqes kerdêne û vîyartêne. Ê zî yew qula zereyê aye de bî. Eno, mucîzeyanê Homayî ra yo. Homa kamî bido rayirê raştî ser, ey rayiro raşt dîyo. Û kamî zî rayir ra vejo êdî ey rê tu dost çinê yo ke rayir binawno ci.
18. Ê hewn de bî la to vatêne qey aya yê. Ma ê hetê raştî û çepî ser qelibnayne. Kutikê înan zî miyanê berê şikefte de, her di lingê xwu yê verînî derg kerdbî. Eke to ê bidîyêne, bê ke ti biewnîyê xwu dima, ti do biremayne û do zerrîya to ters ra bibiyêne pirrî.
19. Seba ke yewbînan ra bipersê ma ê kerdî aya. Înan ra yewî va "Şima çiqas mendî?" [Taykine] va "Ma rojêk yan zî rojêk ra tayêr mendî." [Înanê bînan zî] va "Rebê şima hîna baş zano ke şima çiqas mendê. Nika şima yewî bi enê sîmî bişirawê şaristan, wa biewnîyo kamcîn werd hîna baş o, ey ra şima rê tayê erzaq biyaro. Û wa zaf dîqet bikero, kesî bi şima nêhesno.

20. Çimkî ê şima biqefelnê, do şima bi kerrayan bikişê yan zî şima biberê dînê xwu ser û şima do esla îfleh nêbê."

21. Bi eno qeyde, ma ê dayî dîyayiş ke wa bizanê badê mergî ganebiyayiş esto û roja qîyametî ra esla şibhe nêkerê. Çimkî înan zî xwu miyan de ehwalê Eshabê Kehfî minaqeşe kerdêne. Înan va "Ma înan ser o yew ban awan bikerê." Rebê înan hîna baş bi halê înan zano. Êyê ke minaqeşe de aver şiyî, înan va "Miheqeq ma do înan ser o yew mescîd virazê."

22. Tayê do vajê "Ê hîrê kes ê, oyo çarin kutikê înan o." Tayê zî seke kerra bierzê xeybî miyan, do vajê "Ê panc kes ê, oyo şeşin kutikê înan o." Tayê do vajê "Ê hewt kes ê, oyo heştin kutikê înan o." Ti vaje "Rebê mi hîna baş hûmara înan zano." Xwura zaf tay kesî bi înan zanê. Eno semed ra, derheqê înan de, enê melumatê ke diyenê ra teber mekewe miyanê minaqeşeyî û derheqê înan de tu kesî ra çiyêk meperse!

23. Nêbo ke ti seba tu çî vajê 'Ez do siba miheqeq enê bikerî.'

24. [Vaje] 'Eke Homa biwazo...' Eger ti bikerê xwu vîr ra, Rebê xwu zikir bikere û vaje 'Ez hêvî kena ke Rebê mi do mi bido rayirê hîna nizdî ser, mi biresno yew raştîye.'

25. Ê şikefta xwu de hîrê sey serrî mendî û new zî ser o zêdnayî."

26. Vaje "Homa hîna baş zano ê çiqas mendê. Xeybê asmînan û erdî yê Ey o. Çiqas weş vînayox o, çiqas weş şinawitox o! Û bê Ey tu dostê înan zî çinê yo. O tu kesî nêkeno şirîkê hukmê xwu."

27. Kitabê Rebê xwu ra çiyo ke to rê wehîy biyo biwane. O ke kelîmeyanê ci bibedilno çinê yo. Ti bê Ey esla yew sitare zî nêvînenê.

28. Nefsê xwu înanê ke şan û sibaynan rizaya Rebê xwu wazenê û îbadet kenê dir bigêre. Zîynetê dinya rê hewes mekere û çimê xwu înan ra tamede. Mebe tabiê înanê ke ma qelbê înan zikrê ma ra xafil kerdo, kewtê hewesê nefsê xwu yê xirabî dima û karê înan tim heşeretî ya.

29. Û vaje "Heq Rebê şima ra yo." Êdî kam wazeno wa îman biyaro, kam wazeno wa înkar bikero. Ma zaliman rê yew adiro wina amade kerdo ke dêsê ci dorê înan gêno. Gama ke hewar kenê û ardim wazenê, bi yew awa sey madenê helnayeyî ke

rîyê înan xaşêneno înan rê ardim beno. O yew şimiteyo çiqas xirab o. Û uca çi cayo xirab yê mendişî yo.

30. Herçî êyê ke îman anê û ‘emelo salih kenê, helbet ma ecrê înanê ke karo baş kenê kitim nêkenê.

31. A înan rê cenetê Ednî estê ke tede çemî herikîyenê. Uca bi bazinanê zerrnînan yenê xemilnayiş; birîsmo qalind û tenik ra kincan danê xwu ra û serê textî de ronişenê. O çî sewabo weş û çi cayo weş yê mendişî yo.

32. Înan rê enê her di mêrikan mîsal bide. Yewî rê ma di rezî daybî, dorê înan bi xurmayêran xemilnabi, mabeynê înan de zî hêgayê ziraetî estbî.

33. Her di rezan zî meyweyê xwu dabi û tu çî kêmî nêkerdbi. Û ma mabeynê înan ra yew çem zî heriknabi.

34. Gelek mehsûlê ey estbi. Gama ke hevalê xwu dir qisey kerd, ey ra va “Malê mi to ra zêdeyêr o. Hetê peyayan ra zî ez to ra hîna hêzdar a.”

35. Bi eno qeyde, zilim bi xwu kerd û dekewt miyanê rezê xwu, va “Ez vana eno ebedîyen çinê nêbeno.

36. Û ez qet zen nêkena ke qîyamet wurzeno. Eger ez açarnîyê Rebê xwu ser zî, sond bo ke ez do yew aqîbeto enê ra başêr bivînî.”

37. Hevalê ci yo ke ey dir qisey kerdêne, va “Qey ti Eyê ke ti herrî ra, dima yew çilka awe ra xeliqnayî, dima zî sey camêrd şekil da to înkar kenê?

38. La o Homa Rebê min o. Û ez esla tu çî Rebê xwu rê nêkena şirîk.

39-41. Gama ke ti şiyî miyanê rezê xwu, qey gereka to nêvatêne ‘Maşelah! Qewet tenya yê Homayî yo!’ Eger mal û tutan de ti mi xwu ra kemêr vînenê, belkî Rebê mi rezê to ra rindêr bido mi. Û beno ke asmîn ra yew tofan biyaro ey ser, rezê to bibo yew erdo wuşk û biring, yan zî, rewaya erdê to biancîyo cêr, reyna ti nêeşkê bigeyrê bivînê.”

42. Welhasil mehsûlê ci heme ame çinêkerdiş. Seba ke rezê xwu yo ke çardaxê ci ameyê war rê hende mesref kerdbi, destê xwu eştî kalekanê xwu, va “Werrekna mi Rebê xwu rê şirîkî peyda nêkerdêne...”

43. Senî ke bê Homayî tu destegîrê ey çinê bî, qewetê ey zî çinê bi ke xwu rê ardim bikero.

44. A tiya de, wayirtî tenya mexsûsê Homayê heqî ya. Oyo ke mikafato hîna xeyrin dano û aqîbeto hîna xeyrin ano, O yo.

45. Înan rê enê mîsalî zî qisey bikere. Heyatê dinya sey awa ke ma asmîn ra ronaya û sayeyê aye de nebatê rîyê erdî kewenê têmiyan; la dima benê sey qirş û qalo ke kewto vayî ver. Qewetê Homayî reseno her çî.

46. Mal û lajî zîynetê heyatê dinya yê. La karê başî ke manenê, qatê Rebê to de hetê sewabî ra hîna xeyrin ê; û hetê hêvî ra zî hîna xeyrin ê.

47. A roje ma koyan heriknenê ti rîyê erdî viran vînenê. Ma tu kesî nêverdenê, hemîne mehşer de arêdanê.

48. Ma pêrune sef bi sef vejenê hizûrê Rebê to û wina yeno vatiş: "Sond bo, ma şima ewilî senî xeliqnaybî, şima wina ameyî hizûrê ma. Raşta ci, şima vatbi qey ma do semedê şima yew qewlo wina nêdê!"

49. Û defter roniyeno. Çiyo ke tede nusîyayo ver ters sûcdaran gêno, vanê "Heywax ma rê! Eno senî defter o ke ne qic ne pîl, tu çî nêverdeno, her çî hûmareno." Înan se kerdo, verê xwu de hedre vînenê. Rebê to neheqîye bi kesî nêkeno.

50. Wextêk, ma melekan ra va "Ademî rê şêrê secde!" Îblîs xaric, pêrune secde kerd. [O] cinnî bi. Ey bêemrîya Rebê xwu kerde. Qey nika şima mi dir piya ey û zurîyetê ci xwu rê kenê dost? Oxro ke ê şima rê dişmen ê. Eno seba zaliman yew bedilnayişo çiqas xirab o!

51. Mi ne ê kerdî şahidê xeliqnayişê asmînan û erdî, ne zî kerdî şahidê xeliqnayişê înan bi xwu. Û ez înanê ke benê delalet, qey xwu rê nêkena ardimkar!

52. A roje [Homa] vano "Dê veng bidê înanê ke şima vatêne qey şirîkê min ê!" Ê zî veng danê înan la ê nêeşkenê cewab bidê înan. Ma yew terîşo xorîn dekerdo mabeynê înan.

53. Sûcdarî adir vînenê û êdî baş fam kenê ke do bierzîyê uca la rayirê ey ra remayişî zî nêvînenê.

54. Sond bo ke ma eno Quran de semedê însanan her tewir mîsal qisey kerd. Labelê însan her çî ra zafêr minaqeşeyî ra hes keno.

55. Gama ke hîdayet yeno, çiyo ke beno manî ke însanî îman biyarê û Rebê xwu ra mexfîret biwazê tenya eno yo; ê pawenê ke çiyê ke ameyê verînan sere de bêrê înan sere de, yan zî, wina eşkera ezab bêro înan vera!

56. Ma pêxemberan tenya sey mizgîndayox û îqazkerdox şirawenê. La êyê ke înkar kenê bi ayetanê mi û çiyo ke pê îqaz benê tinazê xwu kenê û micadele kenê ke heqî bi batilî vindî bikerê.

57. Keso ke ayetê Rebê ci ey rê zikir benê la o peyê xwu dano înan û çiyê ke bi destê xwu kerdê zî keno xwu vîrî ra, a enê ra zalimêr kam esto? Helbet ma yew perde ancenê qelbê înan ser ke enê fam nêkerê û goşanê înan zî giran kenê. Ti înan biwesênê rayirê raştî ser zî ê esla nînê rayirê raştî ser.

58. Rebê to zaf xefûr û zaf wayirê merhemetî yo. Eger çiyo ke înan kerdo ver ê ceza bikerdêne, tavilî ezab dayne înan. La înan rê yew midet ameyo dayiş ke esla tede yew cayê xelisîyayişî nêvînenê.

59. A wexto ke înan zilim kerdêne, ma enê welatî helak kerdî. Seba ke helak bibê zî ma yew midet tayin kerdbi.

60. Wextêk, Mûsayî peyayê xwu ra va "Heta ke ez biresî her di behranê ke resenê pê ez nêvindena, yan zî, ez yew demo derg rayirê xwu dewam kena."

61. Wexto ke resayî cayo ke her di [behrî] resenê pê, înan maseyê xwu kerd xwu vîr ra. Ey zî behr de rayirê xwu girewt şi.

62. Wexto ke uca ra vîyartî şiyî, [Mûsayî] peyayê xwu ra va "Areyîya ma biyare. Ena raywanîye ra ma hal ra kewtî."

63. [Peyayê ci] va "To xwu rê dî! Gama ke ma xwu da binê ê zinarî, mi mase uca kerd xwu vîr ra. Raşta ci, Şeytanî ra teber kesî vîrê mi ra nêberd ke ez to ra vajî. Û ey zî bi yew hawayo ecêb behr de rayirê xwu girewt şi."

64. [Mûsayî] va "A çiyo ke ma geyrayne ci!" Tavilî apey ageyrayî û rêça xwu teqîb kerde.

65. Înan evdanê ma ra yew evd dî ke ma qatê xwu ra yew rehmet dabi û ma qatê xwu ra îlim mûsnabi ey.

66. Mûsayî ey ra va "Eke ez bibî tabiê to gelo ti zanayişo ke mûsnî-yayo to ra yew zanayiş mûsnenê mi?"
67. Ey va "Raşta ci, ti caran nêeşkenê mi dir sebir bikerê.
68. Xeberdar biyayişê çiyo ke ti mahîyetê ci nêzanê rê ti do senî sebir bikerê?"
69. [Mûsayî] va "Înşelah ti do mi bisebir bivînê û ez bêemrîya to nêkena."
70. Ey zî va "Eger ti benê tabiê mi, a game, heta ke ez nêvajî, ti derheqê tu çî de mi ra nêpersenê."
71. Bi eno qeyde kewtî rayir. Axirî, gama ke wenişţî yew gemî, ey a qul kerde. [Mûsayî] va "Semedê xeniqnayişê şaro ke tede yo to a qul kerde? Heqîqeten to yew karo ecêb kerd!"
72. Ey va "Mi to ra nêva 'Raşta ci, ti caran nêeşkenê mi dir sebir bikerê?'"
73. [Mûsayî] va "Çiyo ke mi kerd xwu vîrî ra ver, mi şermezar mekere û eno karê mi de mi rê yew zehmetî meveje."
74. Ancî kewtî rayir. Axirî, raştê yew tutî ameyî. Ey tavilî o kişt. [Mûsayî] va "Bêke qesasê canêk bo, qey to yew cano masûm qetil kerd? Raşta ci, to yew karo xirab kerd!"
75. Ey va "Mi to ra nêva 'Raşta ci, ti caran nêeşkenê mi dir sebir bikerê?'"
76. [Mûsayî] va "Eger tiya ra pey ez to ra çiyêk bipersî, êdî mi dir hevaltî mekere. Hetê mi ra waştişê uzirî zî qediya."
77. Ancî kewtî rayir. Axirî, resayî şaristanêk. Şarê ucayî ra nan waşt. Labelê înan ê nêkerdî meyman. Welhasil, înan uca yew dês dî ke kewtişî ser o bi. Ey tavilî o dês raşt kerd. [Mûsayî] va "Eke to biwaştêne, ti eşkayne seba enê yew heq bigêrê."
78. Ey va "A eno êdî cêrabiyayişê min û to yo! Nika ez xebera ê çiyanê ke to înan rê sebir nêkerdbi dana to:
79. A gemî yê tayê feqîranê ke xwu rê derya de xebitiyayne biye. Mi waşt tede yew eyb bibo. Çimkî înan ra wet yew qral estbi ke dest nayne her gemî ser.
80. Eke ma bêrê tutî ser; dadî û babîyê ci kesê bawermendî bî. Ma tersayî ke o do înan bibero fehşîtî û kufrî ser.

81. Ma waşt Rebê înan herinda ey de ey ra hîna xeyrin, hîna pak û bimerhemet bido înan.

82. Dês zî, şaristan ra yê di tutanê êtîman bi. Û binê dêsî de yew xizînaya aîdê înan estbî. Babîyê înan zî merdimêko baş bi. Rebê to waşt ke ê biresê kemalê xwu û Rebê xwu ra sey rehmetêk xizînaya xwu vejê. Mi enê çî xwuvero zî nêkerdî. Xebera çiyê ke to înan rê sebir nêkerd, a ena ya."

83. To ra Zulqarneynî persenê. Vaje "Ez şima rê ey ra yew xatira biwanî.

84. Bêguman ma o rîyê erdî de kerd wayirê qudretî û ma seba her çî yew rayir da ey.

85. Ey zî yew rayir girewt şi.

86. Axirî, wexto ke resa cayo ke roj şino awan, dî ke ho miyanê yew lince de şino awan. Û kişta ey de yew qewm dî. Ma va "Ya Zulqarneyn! Ti wazenê înan ceza bikere, ti wazenê înan rê hewlîye bikere."

87. Ey va "Kam neheqîye bikero ma pê ezab danê antiş. Dima açarnîyeno Rebê xwu ser. O zî do bi yew ezabo giran pê ezab bido antiş.

88. Êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê rê mikafato tewr baş diyeno. Û ma do emirê xwu ra êyê asanî ey ra vajê."

89. Dima, ancî yew rayir girewt şi.

90. Axirî, gama ke resa cayo ke roj akeweno, dî ke ho yew qewmî ser o akeweno ke ma vera ey de înan rê yew sitare nêviraşto.

91. A wina... Ma bi îlmê xwu çiyo ke ey het de bi, miheqeq zanayne.

92. Dima, ancî yew rayir girewt şi.

93. Axirî, gama ke resa mabeynê di sedan, wetê înan de yew qewm dî ke hema vajêne tu vate fam nêkerdêne.

94. Înan va "Ya Zulqarneyn! Bêguman Yecûc û Mecûc rîyê erdî de xirabîye kenê. Seba ke ti mabeynê ma û înan de yew sed virazê ma bac bidê to?"

95. Va "Îmkanê ke Rebî dayê mi, hîna xeyrin ê. Nika şima bi qewetê xwu paştî bidê mi, ez mabeynê şima û înan de yew sedo pêt virazî."

96. [Va] "Mi rê zibareyanê asinî biyarê." Axirî, gama ke her di hetê koyî ardî eynî sewîye, va "Pif bikerê ci." Eke asin helêna kerd sey bizoteyê adirî, va "Mi rê paxiro helnaye biyarê, ez rişnena ey ser."

97. Êdî ne eşkayî ey ra bivîyarê ne zî eşkayî qule bikerê.

98. [Zulqarneynî] va "Eno yew rehmetê Rebê min o. Gama ke wehdê Rebê mi bêro, O enê erdî dir keno duz. Wehdê Rebê mi heq o."

99. A roje ma înan veradanê, bi pêlan kewenê têmiyan. Dima, Sûr pif beno û ma hemîne anê yew ca.

100. Û a roje ma do cehenemî akerde nîşanê înkarkerdoxan bidê.

101. Vera zikrê mi de perde çimanê înan ser o bi û goşdarîkerdişî rê zî tehemul nêkerdêne.

102. Înkarkerdoxan va qey eke îbadê mi mi ra teber xwu rê sewbîna wayiran bigêrê, ê do bixelisîyê? Bêguman ma cehenem înkarkerdoxan rê sey cayê mendişî amade kerdo.

103. Vaje "Ez şima rê êyê ke hetê 'emelî ra ginayê ziyan ro vajî?

104. Ê vanê qey înan karê başî kerdê, labelê heyatê dinya de lebata înan heme tewş de şiya."

105. A enê, ê kesî yê ke ayetanê Rebê xwu û şiyayişê hizûrê Ey înkar kenê, coka 'emelê înan tewş de şiyê û roja qîyametî ma do înan rê tu wezin ronênê.

106. Seba ke înan înkar kerd û tinazê xwu bi ayetanê mi û qasidanê mi kerd cezaya înan cehenem o.

107. Herçî kesê ke îman anê û 'emelo salih kenê, semedê înan sey cayê mendişî cenetê Firdewsî estê.

108. Ê uca de daîmî manenê û qet nêwazenê uca ra vejîyê.

109. Vaje "Seba ke kelamê Rebê mi binusnê, eke behrî bibê hubir û ma hende zî îlawe bikerê, verî ke kelamê Rebê mi biqediyê behrî qediyayne.

110. Vaje "Ez zî sey şima tenya yew beşer a. Mi rê wehîy beno ke 'Îlahê şima tenya yew îlah o.' Êdî kam wazeno bireso Rebê xwu wa 'emelo salih bikero û îbadetê xwu de Rebê xwu rê kesî nêkero şirîk."

19-SÛREYA MERYEM

Mekke de nazil biya. Neway û heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Kaf-Hê-Yê-Eyn-Sad.
2. Eno evdê xwu Zekerîyayî rê zikrê rehmetê Rebê to yo.
3. Wextêk, ey bi yew vengo nizmek veng da Rebê xwu.
4. Va "Rebî, asteyê mi sist biyê. Kila extîyarîye sereyê mi dayo xwu ver. Rebî, duayê ke mi to rê kerdê de ez qet bêhêvî nêbiya.

5-6. Raşta ci, ez eqrebayê ke mi dima yenê ra endîşe de ya. Cînîya mi zî tutan nêana. Hetê xwu ra yew ewlad bide mi ke wa hem mi rê hem alê Yaqûbî rê bibo waris. Rebê mi, ey bikere înanê ke ti înan ra razî benê!"

7. [Melekî va] "Ya Zekerîya! Ma mizgîna yew lajî danê to. Nameyê ci Yehya yo. Ey ra ver, ma nameyê ci nênayo tu kesî wa."
8. Va "Wayirê mi! Qey do senî mi rê tut bibo? Cînîya mi tutan nêana, ez zî resaya peynîya extîyarîya xwu."
9. [Melekî] va "Wina yo. La Rebê to vano 'Mi rê eno gure zaf asan o. Axirî, hîna verê cû ti zî çiyêk nêbî, mi ti xeliqnayî.'"
10. Va "Wayirê mi, yew îşaret bide mi." [Melekî] va "Îşaretê to eno yo, ti weşûwar ê, la ti do hîrê şewî nêeşkê xeberî bidê."
11. Enê ser o, mabed ra vejîya vernîya qewmê xwu û înan rê îşaret kerd ke şan û sibaynan tesbîh bikerê.
12. Va "Ey Yehya, kitabî pêt bigêre!" Hema ke o tut bi, ma îlim û hîkmet da ci.
13. Ma qatê xwu ra muhbetê qelbî û pakîtî da ci. O yewo wayirê teqwa bi.
14. Dadî û babîyê xwu rê baş bi. O yew cebaro asî nêbi.

15. Roja ke welidîyeno, roja ke mireno û roja ke gane werizniyeno, ey rê silam bo!
16. Kitab de Meryeme zî zikir bikere. Wextêk, a aîleya xwu ra aqitî-yaybî û hetê rojhelatî de ancîyaybî yew ca.
17. Yew perde antbi mabeynê xwu û înan. Ma zî Ruhê xwu şirawit aye het ke bi temamî şeklê yew însanî de aye rê asa.
18. Aye va "Eger ti yewo wayirê teqwa yê, ez to ra xwu erzena bextê Rehmanî."
19. Ruhî va "Seba ke ez yew tuto pîrûpak to rê hedîye bikerî, ez tenya yew qasidê Rebê to ya."
20. Aye va "Senî mi rê tut beno? Destê tu însanî nêbiyo mi ra û ez yewa bêheya zî nîya!"
21. Ruhî va "Wina yo. Rebê to va 'Eno mi rê asan o. Ma ey kenê yew mucîze û ma qatê xwu ra însanan rê kenê rehmet.' Hukmê enê karî diyayo."
22. A hemîla mende û ancîyaye yew cayo dûrî.
23. Dejê birênan verê aye da yew gilê dara xurmayan. Va "Werrekna ez enê ra ver bimerdêne û biameyne vîrî ra kerdiş!"
24. Cêr ra wina veng diya ci: "Mehzûn mebe! Rebê to, hetê cêrê to de yew vaye viraşte.
25. Gilê dara xurmayan hetê xwu ser bihejne ke wa xurmayê dersayeyî birişîyê to ser.
26. Biwere, bişime, wa çimê to roşin bibê. Eger ti însanan ra yewî bivînê, vaje 'Mi Rehmanî rê roje nezir kerdo, ewro ez tu însanî dir qisey nêkena."
27. O girewt ard verê qewmê xwu. Înan va "Ya Meryem! Birra zî to yew fiêlo xirab kerdo!
28. Ya waya Harûnî! Babîyo to yew mêriko xirab nêbi. Û dadîya to zî yewa bêheya nêbî!"
29. Aye putek nîşanê înan da û va "Ma senî yew putê dergûşe dir qisey bikerê?"
30. Putekî va "Bêguman ez evdê Homayî ya. Ey kitab da mi û ez kerda pêxember.

31. Ez ça bena bibî, Ey ez mibarek kerda û mi rê nimaj û zekat emir kerd, heta ke ez heyat de bî.
32. Û mi rê emir kerd ke ez dadîya xwu rê baş bî. Ez nêkerda yew cebaro asî.
33. Roja ke ez welidîyena, roja ke ez mirena û roja ke ez gane werizniyena, mi rê silam bo!"
34. Îsayo lajê Meryeme ke derheqê heqîqetê ci de kewtbî şibhe, eno yo.
35. Xwu rê ewlad girewtişê tu tutî bi Homayî nêkeweno. Haşa! O, enê ra dûrî yo. Eke îşêk rê hukim bido, tenya vano "bibe" û o zî tavilî beno.
36. Helbet Homa hem Rebê min o, hem zî Rebê şima yo. A game, Ey rê evdîtî bikerê. A rayiro raşt eno yo.
37. La dima, hîzbî mabeynê xwu de kewtî pê. Dîyayişê yew roja pîle ra wey halê înanê ke înkar kenê rê!
38. Roja ke ê do bêrê ma het, do çiqas weş bişinawê û çiqas weş bivînê! La zalimî a roje delaleto eşkera de yê.
39. Êyê ke xeflet de yê û îman nêanê, bi a roja poşmanîye ke emir yeno ca, înan îqaz bikere.
40. Tenya ma benê warisê rîyê erdî û çiyê ke ey ser o yê. Û ê tenya açarnîyenê ma ser.
41. Kitab de Îbrahîmî zî zikir bikere. Birra zî o yew pêxembero raştvatox bi.
42. Wextêk, ey babîyê xwu ra va "Bawo! Ti çira çiyê ke nêşinawenê, nêvînenê û tu feydeyê înan to rê çinê yo rê îbadet kenê?
43. Bawo! Bêguman o îlmo ke mi rê ameyo to rê nêameyo. Bibe tabiê mi, ez to dana rayirê raştî ser.
44. Bawo! Şeytanî rê îbadet mekere! Çimkî Şeytanî bêemrîya Rehmanî kerda.
45. Bawo! Ez tersena Rehmanî ra to rê yew ezab bêro û ti bibê hevalê Şeytanî."
46. [Babîyê ey] va "Qey ti îlahanê mi ra verê xwu tadanê, ya Îbrahîm? Eke ti fek veranêdê, sond bo ke ez to dana kerrayan ver. Demêko derg mi ra dûrî be!"

47. [Îbrahîmî] va "Silametîye de bimane! Ez do semedê to Rebê xwu ra mexfîret biwazî. Çimkî O mi ra zaf hes keno.
48. Ez şima ra zî, êyê ke şima Homayî ra teber înan rê îbadet kenê ra zî dûrî şina û Rebê xwu rê dua kena; ez hêvî kena ke bi Rebê xwu rê duakerdişî ez bêhêvî nêbî."
49. Badê ke O înan ra û êyê ke ê Homayî ra teber înan rê îbadet kenê ra dûr kewt, ma Îshaq û Yaqûb ey rê bexş kerdî û her yew kerdî pêxemberêk.
50. Û ma rehmetê xwu ra înan rê kerem kerd. Ma yew ziwano raşt û alî înan rê bexş kerd.
51. Kitab de Mûsayî zî zikir bikere. Bêguman o zî yewo muxlis bi. Û hem zî pêxembero nebî bi.
52. Ma kişta raştê Tûrî ra veng da ci û qaso ke bi vengo nizmek qisey bibo, ma o ard nizdî.
53. Seba ke ma ey rê ameyî rehme, ma birayê ci Harûn zî sey nebî ey rê bexş kerd.
54. Kitab de Îsmaîlî zî zikir bikere. Bêguman o hem wehdê xwu rê sadiq bi, hem zî pêxembero nebî bi.
55. Ey şarê xwu rê nimaj û zekat emir kerdêne û o qatê Rebê xwu de zî heskerdeyan ra bi.
56. Kitab de Îdrîsî zî zikir bikere. Heqîqeten o yew pêxembero durist û yew nebî bi.
57. Ma o berz kerdbi yew meqamo alî.
58. A enê nebîyan ra çend kesî yê ke Homayî nîmet dayo înan; zurîyetê Ademî, êyê ke ma Nûhî dir wegirewtî ra û zurîyetê Îbrahîm û Îsraîlî ra yê. Enê ê kesî yê ke ma ardê hîdayetî ser û weçînayê. Gama ke ayetê Rehmanî înan rê ameyne wendiş, ê bi bermiş şiyêne secde.
59. Înan ra dima, yew nesil ame herinda înan ke nimaj îhmal kerd û kewt şehwetî dima. Ê do nizdî ra xirabîye bivînê.
60. La êyê ke tewbe kenê, îman anê û 'emelo salih kenê ne tede. A ê, do şêrê cenet û tu neheqîye bi înan nêbo.
61. Enê cenetê Ednî yê ke Rehmanî xiyaben evdanê xwu rê wehd kerdê. Bêguman wehdê Ey qetîyen yeno ca.

62. Ê uca de yew vatişo tewş nêşinawenê; tenya silametîye esta. Û uca risqê înan zî şan û siba hedre yo.
63. A ceneto ke ma danê evdanê xwu yê wayirê teqwa, eno yo.
64. Ma bê emirê Rebê xwu nînê war. Oyo vernîya ma de, oyo peynîya ma de û êyê mabeynê înan de, pêro aîdê Ey ê. Rebê to nêkeno xwu vîr ra.
65. O Rebê asmînan û erdî û çiyo ke mabeynê înan de esto yo. A game, Ey rê evdîtî bikere û sebir bikere. Gelo ti nameyê Ey de yewnayî zanê?
66. Û însan vano "Wexto ke ez bimirî, qey birra zî ez do reyna gane bêrê vetiş?"
67. Qey însan nêfikirîyeno ke verê cû tu çiyêk nêbi, ma o xeliqna?
68. Sond bo bi Rebê to, ma înan şeytanan dir piya mehşer de anê pêser. Dima, ma înan çokan ser o dorê cehenemî de amade vindarnenê.
69. Dima, ma her miletî ra înanê ke tewr zêde vera Rehmanî de îsyankarîye kerda abirnenê.
70. Dima, miheqeq ma baş zanê ke tewr zêde înan ra kam layiqê ucayî yo.
71. Şima ra tu kes çinê yo ke nêşêro uca; verê Rebê to de eno yew qiraro qetî yo.
72. Dima, ma înanê wayirê teqwa xelisnenê. Û zaliman zî, ma uca çokan ser o verdenê.
73. Gama ke ayetê ma akerde înan rê yenê wendiş, êyê ke înkar kenê înanê ke îman ardo ra vanê "Her di koman ra meqamê kamcînî hîna xeyrin û rindek o?"
74. Ma înan ra ver gelek neslî helak kerdî ke ê hetê mal û aseyişî ra hîna rindek bî.
75. Vaje "Kam delalet de yo, wa Rehman baş muhlet bido ci. Axirî, gama ke çiyo ke înan rê wehd biyo, ê ezabî yan zî wuriştişê qiyametî bivînê, do bizanê ke mekanê kamî hîna xirab û peyayê kamî hîna zeîf ê!"
76. Homa hîdayetê înanê ke rayiro raşt ra şinê zêdneno. Qatê Rebî de 'emelo salih hem hetê sewabî ra hem hetê aqîbetî ra hîna xeyrin o.

77. Gelo to keso ke ayetanê ma înkar keno û vano "Helbet mal û ewladî diyenê mi" dî?

78. Gelo o xeybî zano, yan hizûrê Rehmanî de yew soz girewto?

79. Nexêr! Çiyo ke o vano ma nusnenê û ezabê ci zî tim derg kenê.

80. Ma benê warisê çiyo ke o vano û o do tik û tenya bêro ma het.

81. Înan xwu rê Homayî ra teber sewbîna îlahî girewtî ke înan rê bibê qewet û îtîbar.

82. Nexêr! Do îbadetê înan înkar bikerê û înan rê bibê dişmen.

83. Qey ti nêvînenê, ma şeytanan şirawenê înkarkerdoxan ser ke tim înan teşwîq kenê?

84. Êdî derheqê înan de qet ecele mekere! Ma ededê înan hûmarenê.

85. A roje ma muteqîyan sey meymanan hizûrê Rehmanî de kom kenê.

86. Û ma do gunekaran zî teyşan sewqê cehenemî bikerê.

87. A roje, înanê ke hizûrê Rehmanî de soz girewto ra teber, kes nêeşkeno şefaet bikero.

88. Û înan va "Rehmanî tut girewto."

89. Sond bo ke şima curetê yew çiyê zaf xirabî kerd!

90-91. Seba ke tut îsnadê Rehmanî kenê, hema ke asmîn feteqîyeno, erd qeleşîyeno, koyî rijîyenê vila benê...

92. Tut girewtiş bi Rehmanî nêkeweno!

93. Her keso ke asmînan de û erd de yo helbet sey evd yenê Rehmanî het.

94. Ey dorê înan girewto û ededê înan hûmareno.

95. Ê pêro roja qîyametî tik û tenya yenê Ey het.

96. Êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, Rehman înan rê helbet yew heskerdiş hedre keno.

97. Ma eno ziwanê to de asan kerd ke ti pê mizgîne bidê muteqîyan û yew qewmê înadî zî îqaz bikerê.

98. Û ma înan ra ver gelek neslî helak kerdî. Gelo ti înan ra çiyêk hîs kenê yan yew sewto sistek yê kesî şinawenê?

Mekke de nazil biya. Se û hîris û panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ta-Ha.

2-4. Ma eno Quran seba ke ti zehmetî biancê nazil nêkerd, seba ke muteqîyan rê bibo şîret hetê xeliqnayoxê erdî û asmînê berzî ra nazil biyo.

5. Rehman Erşî ser o ronişto.

6. Her çiyo ke asmînan de, erd de, mabeynê înan de û binê erdî de esto, yê Ey o.

7. Eger ti vateyî eşkera zî vajê, miheqeq O nimiteyî zî, nimiteyê nimiteyî zî zano.

8. Homa o yo ke ey ra teber sewbîna tu îlah çinê yo. Nameyê tewr rindekî yê Ey ê.

9. Ti bi hedîseya Mûsayî hesiyayî?

10. Wextêk, ey yew adir dî û alê xwu ra va "Şima tiya vinderê, mi yew adir dî. Belkî ez ey ra şima rê yew bizote biyarî, yan zî verê adirî de yew rêber bivînî"

11. Gama ke ame verê adirî, wina veng diya ci: "Ya Mûsa!

12. Bêguman ez Rebê to ya. Sewlanê xwu veje! Çimkî ti gelîyo miqedes Tuwa de yê.

13. Mi ti weçînayî. Çiyê ke to rê wehîy benê bigoşdare.

14. Bêguman ez Homa ya. Bê mi sewbîna îlah çinê yo. A game, mi rê îbadet bikere û seba zikirkerdişê mi nimaj bikere.

15. A saete miheqeq yena. Seba ke her kes cewabê çiyê ke dima vazdayo bigêro, tay mend ke ez aye binimnî.

16. Oyo ke aye ra bawer nêkeno û hewesê nefsê xwu dima şino, wa to aye ra xafil nêkero, nêke ti helak benê!

17. Ya Mûsa, o çi yo destê to yê raştî de?"

18. [Mûsayî] va "A asaya min a. Ez dana xwu ver. Ez bi aye heywanê xwu rê velg ana war. Sewbîna zî îhtîyacê mi pê beno."

19. Va "Aye bierze erd, ya Mûsa!"

20. Ey a eşte erd. Biye yew maro ke bi lez surikîyeno.

21. [Homayî] va "Aye bigêre. Meterse! Ma aye kenê sey verî.

22. Yew destê xwu dekere binê çengê xwu, sey yewna mucîzeyî wa bêqisûr, çîlsipî vejîyo.

23. Bi eno qeyde, ma mucîzeyanê xwu yê tewr pîlan ra tayêne nîşan danê.

24. Şo Fîrewnî het, çimkî o tam har biyo."

25. [Mûsayî] va "Rebê mi, sîneyê mi akere.

26. Û karê mi mi rê asan bikere.

27-28. Gireyê ziwanê mi akere ke vatişê mi ra fam bikerê.

29-30. Û alê mi ra birayê mi Harûnî mi rê bikere ardimkar.

31-35. Bi ey paştîya mi pêt bikere û ey bikere şirîkê karê mi ke ma to zaf tesbîh bikerê û ma to zaf zikir bikerê. Oyo ke ma vîneno, helbet ti yê."

36. [Homayî] va "Ya Mûsa, çiyê ke ti wazenê, diyayî to.

37. Xwura ma reyêk zî to rê hewlîye kerdbî.

38. Wextêk, çiyo ke gereka wehîy bibiyêne ma dadîya to rê wehîy kerd:

39. [Ma va] 'Ey dekere sindoqe û bierze awe ke wa a ey bierzo qerax; û wa yewo ke hem mi rê dişmen hem ey rê dişmen ey bigêro.' Û seba ke ti verê çimê mi de bêrê weyekerdiş, mi xwu ra yew heskerdiş da to.

40. Wextêk, waya to şiye û va 'Ez şima rê yewa ke do biewnîyo ey ra nîşan bidî?' Bi eno qeyde, seba ke çimê aye roşin bibê û nêkewo ver, ma ti apey dayî dadîya to. Û to yew kes kişt, ma ti xem ra xelisnayî. Mi ti bi yew ceribnayişo pêt ceribnayî. Ti miyanê şarê Medyenî de bi serran mendî. Dima, yew wexto ke teqdîr biyo de ti ameyî ma het, ya Mûsa!

41. Mi ti semedê xwu mûsnayî.
42. Ti û birayê xwu ayetanê mi biberê şêrê û zikirkerdişê mi de esla sist mebê.
43. Şêrê Fîrewnî het, çimkî o har biyo.
44. Bi vateyo nerm ey ra vajê, belkî şîret bigêro yan zî biterso."
45. Înan va "Rebê ma! Raşta ci, ma tersenê ke o vera ma de zêde ra wuşk bo yan zî har bibo."
46. Homayî va "Metersê. Ez şima dir a. Ez şinawena û vînena.
47. Haydê şêrê ey het û vajê 'Bêguman, ma qasidê Rebê to yê. Benîîsraîlîyan ma dir bişirawe. Ezîyet bi înan mekere. Ma qatê Rebê to ra to rê yew mucîze ard. Silam înan ser o bo ke rayiro raşt ro şinê.
48. Birra zî ma rê wehîy biya, êyê ke zûrî vînenê û verê xwu tadanê, miheqeq do ezab biancê."
49. Fîrewnî va "Ya Mûsa, Rebê şima kam o?"
50. Mûsayî va "Rebê ma o yo ke xulqîyetê her çî dano ci, dima zî rayiro raşt nîşanê ci dano."
51. Fîrewnî va "A game halê neslanê verînan se beno?"
52. Mûsayî va "Zanayişo derheqê înan de verê Rebê mi de yew kitab de yo. Rebê mi ne xwu şaş keno, ne zî keno xwu vîr ra.
53. Ey rîyê erdî şima rê kerd dergûşe, şima rê rayirî tede akerdî û asmîn ra varitî varnaye. Bi eno qeyde, ma semedê şima erd ra tewir bi tewir nebatî cotecot vetî.
54. Biwerê, heywananê xwu biçerênê. Bêguman enê de semedê înanê wayirê aqilî îbretî estê.
55. Ma şima herrî ra xeliqnayî; ma şima ancî açarnenê uca û ma reyna şima aye ra vejenê.
56. Sond bo ma heme mucîzeyê xwu nîşanê Fîrewnî dayî; ancî zî ey zûrî dî û red kerdî.
57. Fîrewnî va "Ti seba ke bi sêhrê xwu ma welatê ma ra vejê ameyî, ya Mûsa?
58. Ma zî miheqeq yew sêhro eynî sey ci to rê anê. Semedê enê, yew cayo minasib de yew wext diyar bikere, ti zî ma zî ci ra anêgeyrê."

59. Mûsayî va "Wextê ma, serê sibayê roja roşanî ke însanî kom benê."

60. Êdî Fîrewn ageyra şi. Hîleyê xwu arêda. Dima ame.

61. Mûsayî înan ra va "Heyf şima rê! Derheqê Homayî de zûran mekerê, nêke bi yew ezab kokê şima ano! Raşta ci, kamî îftîra kerda, miheqeq ginayo ezab ro."

62. Sêhrbazan xwu miyan de karê xwu minaqeşe kerd û bi nimtkî qisey kerd.

63. Înan va "Enê her di tenya di sêhrbaz ê ke wazenê şima bi sêhrê xwu welatê şima ra vejê û îdareyê şima yo nimûne miyan ra wedarê.

64. A game şima hîleyanê xwu arêdê, dima bi rêze bêrê. Oyo ke ewro serkewte bêro, miheqeq xelisîyayo."

65. Înan va "Ya Mûsa! Yan ti bierze yan zî verî ma bierzê."

66. Mûsayî va "Nê, şima bierzê." Sêhro ke kerdo ver, lak û rewtê înan ey rê seke heqîqeten zî wina lez surikîyenê aseyî.

67. Enê ser o, Mûsayî xwu zere de yew ters hîs kerd.

68. Ma va "Meterse! Oyo ke serkewte yeno, helbet ti yê."

69. Aya ke destê to yê raştî de ya bierze, wa çiyê ke înan viraştê bibelêno. Çimkî çiyê ke înan kerdî yew hîleyê sêhrbazîtî ya. Sêhrbaz şêro ça zî nêxelisîyeno."

70. Enê ser o, sêhrbazî tavilî şiyî secde û va "Ma îman bi Rebê Harûn û Mûsayî ard."

71. [Fîrewnî] va "Hema ke mi destûr nêdayo, şima senî ey ra bawer kenê? Bêguman o pîlê şima yo, ey sêhr mûsnayo şima. Sond bo ke ez do nika dest û linganê şima çeprast bibirnî û daranê xurmayan wa bialiqnî. Bi eno qeyde, şima do bivînê dê hela ezabê ma kamî hîna şedîd û daîmî yo."

72. Înan va "Ma ayetê ke eşkera ma rê ameyê û Eyê ke ma xeliqnayê nêverdenê û to tercîh nêkenê. Êdî se kenê bikere. Ti tenya heyatê ena dinya de eşkenê bikerê!

73. Ma îman bi Rebê xwu ard ke guneyanê ma û sêhro ke to bi zor bi ma da kerdişî ver ma efû bikero. Homa hîna xeyrin û baqî yo."

74. Kamo ke gunekar bêro hizûrê Rebê xwu, helbet ey rê cehenem esto. Uca ne mireno ne zî beno gane!
75. Kam zî sey mumîno ke 'emelo salih kerdo bêro hizûrê Ey, înan rê dereceyê berzî estê.
76. Înan rê cenetê Ednî ke tede çemî herikîyenê estê, uca ebedî manenê. Mikafatê înanê ke pak benê eno yo.
77. Sond bo ke ma Mûsayî rê wehîy kerde, va "Evdanê mi bi şewe bide rayirî ser. Behr de înan rê yew rayiro zuwa akere. Meterse û endîşe mekere ke ê do biresê şima.
78. Enê ser o, Fîrewn bi leşkeranê xwu kewt înan dima. La behr înan ser de ame pê û ê belênayî.
79. Fîrewnî qewmê xwu berd delalet, ê nêdayî rayirê raştî ser.
80. Gelî Benîîsraîlîyan! Ma şima dişmenê şima ra xelisnayî; kişta raştê Tûrî de şima rê yew wehd kerd û şima rê helawa qudretî û sûsikî ronayî.
81. Çiyo ke ma sey risq dayo şima ra, êyê helal û pakî biwerê, enê de hedê xwu ra mevejîyê, nêke do xezebê mi bêro war! Û xezebê mi bêro kamî ser, sond bo ke o helak biyo.
82. Û ez semedê eyê ke tewbe keno, îman ano û 'emelo salih keno, dima zî hîdayet beno rê zaf xefûr a.
83. Qey to verdayişê qewmê xwu de ecele kerd, ya Mûsa?"
84. [Mûsayî] va "Ê hê mi dima. Rebê mi! Seba ke ti razî bibê mi ecele kerd."
85. [Homayî] va "Bêguman ma to dima şarê to ceribna. Samîrî ê rayir ra vetî!"
86. Enê ser o, Mûsa hêrsin û xemgîn ageyra qewmê xwu ser. Va "Ey qewmê mi! Rebê şima yew wehdo weş şima rê wehd nêkerd? Qey midet şima rê derg ame, yan seba ke yew xezeb bêro şima ser de, coka şima sozo ke dabi mi ra ageyrayî?
87. Înan va "Ma bi îradeyê xwu sozo ke ma dabi to ra anêgeyrayî. La tayê zîynetê ê qewmî ma ser o ameyî barkerdiş, ma ê eştî; Samîrî zî bi eynî şekil eştî."
88. Bi eno qeyde, înan rê heykelê yew golika ke vengê orayişî veje-

na viraşte. Va "Ena îlahê şima û Mûsayî ya. La ey a kerda xwu vîr ra."

89. Qey înan nêdî? O heykel ne eşkayne înan rê yew vate vajo û ne yew zirar ne yew feyde bido înan!

90. Sond bo ke Harûnî hîna verê cû înan ra vatbi "Ey qewmê mi! Şima tenya bi enê ameyî ceribnayiş. Helbet Rebê şima tenya Rehman o. Êdî mi dima bêrê û tenya emirê mi rê îtaet bikerê."

91. Înan va "Heta ke Mûsa ageyro ma het, ma golike rê perwayî ra fek veranêdanê."

92-93. [Mûsayî] va "Ya Harûn! Wexto ke to dî enê rayir ra vejîyenê, çi to rê bi manî? Çira ti nêbî tabiê mi, qey ti vera emirê mi de vejîyayî?"

94. [Harûnî] va "Ey lajê dadîya mi! Por û herdîşa mi merûçikne. Ez tersaya ke ti vajê 'To tefrîqa dekerda mabeynê Benîîsraîlîyan, to xebera mi nêkerde!'"

95. [Mûsayî] va "Eyla amancê to çi yo, ya Samîrî?"

96. [Samîrî] va "Çiyo ke înan nêdî, mi dî. Dima, mi eserê qasidî ra çengêk girewt û eşt. Nefsê mi eno mi rê weş nîşan da."

97. [Mûsayî] va "Biteqizîye! Êdî ti do seraserê heyatê xwu de vajê 'Destê xwu mesawê mi ra!' Bêguman çiyo ke to rê wehd biyo ra ti esla nêeşkenê bixelisîyê. Dê hela biewnîye enê îlahê xwu ra ke ti ci rê îbadet kenê! Sond bo ke ma ey veşnenê û dima kenê werdi, rişnenê behrî miyan.

98. Îlahê şima tenya Homa yo. Bê ey tu îlah çinê yo. Îlmê ey her çî girewto xwu zere.

99. A wina, ma xeberanê vîyarteyan ra qismêk to rê qal kenê. Guman tede çinê yo ke ma qatê xwu ra yew şîret da to.

100-101. Kam ey ra verê xwu tado, roja qîyametî yew barê guneyê pîlî wegêno ke tede ebedî manenê; roja qîyametî de înan rê yew baro çend xirab o!

102. A roja ke Sûr yeno pifkerdiş, a roje ma sûcdaran maleqa mende heşir kenê.

103. Ê xwu miyan de pistenê vanê "Şima tenya des rojî mendî!"

104. Ma hîna baş zanê ke ê xwu miyan de qalê çî kenê. Tewr biaqilê înan vano "Şima tenya yew roje mendî!"

105. To ra koyan persenê. Vaje "Rebê mi înan ferikneno dano vayî ver.

106. Herinda înan vikîveng verdeno.

107. Ti uca ne yew serecêr ne yew qîyame vînenê.

108. A roje îcabetê dehwetkarî kenê. Vera ey de xwu felitnayiş çinê yo! Hizûrê Rehmanî de vengî ameyê birîyayiş. Ti bê pistînî veng nêşinawenê.

109. A roje, êyê ke Rehmanî destûr dayo û vateyê înan ra razî yo ra teber şefaetê kesî feyde nêkeno.

110. O vernî û peynîya înan zano. La zanayişê înan qîm nêkeno ke Ey bizanê.

111. Heme rîyî heyy û qeyyûmî rê milê xwu çewt kenê. Înanê ke zilim wegirewto zî helbet perîşan benê.

112. Û kam 'emelo salih bikero û îman biyaro, êdî ne neheqîye ra ne zî zehmetîye ra terseno.

113. A wina, ma o sey Qurano Erebî to rê nazil kerd û ma îqazî tede bi her tewir îzeh kerdî ke xwu bipawê yan zî o biyaro vîrê înan.

114. Homayo ke hukimdaro heqîqî yo, berz o. Heta ke wehîya ci to rê temam nêbo, tekrarkerdişê Quranî de ecele mekere. Vaje 'Rebê mi, îlmê mi bizêdne.'

115. Sond bo ke enê ra ver ma Ademî ra soz girewt. La ey kerd xwu vîr ra. Ma ey de ezim zî nêdî.

116. Ma melekan ra va "Ademî rê şêrê secde!" Înan tavilî secde kerd; la Îblîsî înad kerd.

117. Ma zî va "Ey Adem! Bêguman eno to rê û hemsera to rê yew dişmen o. Nêbo ke şima cenet ra vejo, dima ti do zehmet bivînê!

118. Bêguman semedê to tiya de veyşanî û viranîye çinê ya.

119. Û bêguman ti tiya de teyşan nêbenê û verê tîjîya hele de zî nêmanenê.

120. Axirî, Şeytanî weswese da ci û va "Ya Adem! Ez dara ebedîyetî û yew hukimranîya ke nêqedîyena nîşanê to bidî?"

121. Û înan aye ra werd. Bi eno qeyde, cayê înanê 'ewretî înan ra aseyî. Înan waşt bi pelanê cenetî xwu bisetirnê. Ademî bêemrîya Rebê xwu kerde û rayirê xwu şaş kerd.

122. Dima, Rebê ci o weçîna û tewbeyê ci qebûl kerd; o da rayirê raştî ser.

123. [Homayî] va "Yewbînî rê sey dişmen, pêro uca ra bêrê war! Eger hetê ma ra şima rê yew rêber bêro, kam riayetê rêberê mi bikero êdî o ne rayir ra vejîyeno ne zî zehmetîye anceno.

124. Kamo ke yadkerdişê mi ra verê xwu tado, miheqeq do heyatê ey tengîye de bo. Yew zî, ma do roja qîyametî ey kor heşir bikerê.

125. O do vajo 'Rebê mi! To çira ez kor heşir kerda? Sond bo ke mi birra zî dîyêne.'

126. [Homa] do vajo 'Belê, wina yo. Ayetê ma to rê ameyî la to ê kerdî xwu vîr ra. Bi eynî şekil ewro zî ti yenê vîrî ra kerdiş.'

127. A wina, êyê ke rayir ra vejîyenê û ayetanê Rebê xwu ra bawer nêkenê, ma înan wina ceza kenê. Bêguman ezabê axîretî hîna şedîd û hîna baqî yo.

128. Êyê ke meskenê neslanê verînan ra geyrenê, qey helak biyayişê înan ra îbret nêgênê? Bêguman enê de seba înanê wayirê aqilî îbretî estê.

129. Eger yew kelamo ke verê cû hetê Rebê to ra ameyo vatiş û yew mideto ke tayin kerdo ra nêbiyêne, înan tavilî ezab dîyêne.

130. A game, ti vateyanê înan rê sebir bikere. Akewtişê rojî ra ver û awanbiyayişê rojî ra ver ti Rebê xwu bi hemd tesbîh bikere; saetanê tayê qismanê şewe de û sereyanê roje de zî tesbîh bikere ke ti hizûr bivînê.

131. Nêbo ke ti çim biverdê zîynetê heyatê dinya yê tayê hemseran ke ma semedê ceribnayişî dayo înan! Risqê Rebê to hem hîna xeyrin, hem zî hîna baqî yo.

132. Alê xwu rê nimajî emir bikere û ti zî bisebir ey rê dewam bikere. Ma to ra risq nêwazenê; ma risq danê to. Aqîbet yê muteqîyan o."

133. Înan va "Qey gereka ma rê Rebê xwu ra yew delîlo akerde nêardêne!" Kitabanê verînan de qey înan rê delilê akerdeyî nêameyî?

134. Eger ma ê ey ra ver bi yew ezab helak bikerdêne, miheqeq do bivatêne "Ey Rebê ma! Verî ke ma bikewê eno halo rezîl, dê to yew pêxember ma rê bişirawitêne, ma rîayetê ayetanê to bikerdêne!"

135. Vaje "Her kes paweno, şima zî bipawê. Şima nizdî ra fam kenê ke wayirê rayirê raştî kam o û kam rayirê raştî ser o yo!"

Mekke de nazil biya. Se û diyes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Însanan antiş hesabî ver nizdî bi, la ê miyanê xefletî de verê xwu tadanê.

2. Gama ke Rebê înan ra yew îqaz înan rê yeno, bi tinaz goşdarî kenê.

3. Qelbê înan keyf de yo. Înanê ke neheqîye kerdêne xwu miyan de va "Eno zî tenya yew beşero sey şima yo. Qey şima do wina verê çimî de enê sêhrî dima şêrê?"

4. [Pêxemberî] va "Rebê mi, her vateyo ke asmîn de û erd de ameyo vatiş, zano. O semî' û 'elîm o."

5. Înan va "Nexêr! Enê xîyalê têmiyanek ê, ey xwu rê pêardê. Nê, o yew şaîr o. Dê wa o zî sey pêxemberanê verînan yew mucîze biyaro!"

6. Tu yewê şaranê welatê ke ma nînan ra ver helak kerdbî zî îman nêardbi, qey nika do enê îman biyarê?

7. To ra ver zî camêrdê ke ma înan rê wehîy kerdbî ra teber ma

sewbîna kes sey pêxember nêşirawito. Eke şima nêzanê, alê zikrî ra bipersê.

8. Ma ê nêkerdî sey cesedo ke nêweno û nêşimeno, ê ebedî zî nêbî.

9. Dima, ma sozo ke dabi înan ard ca. Ma ê û kesê ke ma waştî, xelisnayî. Ma musrîfî zî helak kerdî.

10. Sond bo, ma şima rê yew kitabo wina nazil kerd ke zikrê şima ey de yo. Qey şima aqilê nêşixulnenê?

11. Ma zilmê înan ver gelek welatî qelênayî; înan dima zî ma yewna qewm ard.

12. Înan gama ke ezabê ma hîs kerdêne, tavilî ê cayan ra remayne.

13. Înan ra ame vatiş ke "Meremê! Ageyrê welatê xwu û a hîrayîya ke şima tede bî. Çimkî şima do biancîyê hesabî ver."

14. Înan va "Heywax ma rê! Ma heqîqeten kesê neheqî biyê."

15. Heta ke ma ê kerdî pirêzeyî û welîya adirî, feryadê înan nêbirîya.

16. Ma asmînî û erd û çiyê ke mabeynê înan de yê, semedê yarîye nêxeliqnayî.

17. Eger ma biwaştêne xwu rê yarîye peyda bikerê, ma qatê xwu ra viraştêne. Eke ma bikerdêne, ma kerdêne.

18. Nexêr, ma heqî erzenê batilî ser, o mezgê ey pelixneno. Ti hew vînenê batil çinê biyo şiyo. Sifetê ke şima layiqê [Homayî] vînenê ver, heyf şima rê!

19. Asmînan de û erd de kam esto, aîdê Ey ê. Êyê ke verê Ey de yê, evdîtîya Ey de xwu pîl nêvînenê û nêbenê rincan.

20. Bêke qet mabeyn bidê, roj û şewe Ey tesbîh kenê.

21. Qey înan erd ra tayê îlahî peyda kerdî ke ê do bieşkê bikerê gane?

22. Eger Homayî ra teber sewbîna îlahî bibiyêne qetîyen nîzamê her diyan zî xeripîyayne şiyêne. Homayo wayirê Erşî çiyê ke ê layiqê ci vînenê ra munezeh o.

23. O, kerdeyê xwu ra sual nêbeno, la ê sual benê.

24. Qey înan Ey ra teber tayê îlahî peyda kerdî? Vaje "Dê delîlê xwu biyarê! A kitabê înanê ke mi dir ê, û kitabê înanê mi ra ver. Nexêr! Zafê înan heqî nêzanê, coka verê xwu tadanê."

25. To ra ver tu pêxember çinê yo ke ma şirawito û ey rê wehîy kerda vato "Bêguman mi ra teber tu îlah çinê yo. A game mi rê evdîtî bikerê."

26. Înan va "Rehmanî xwu rê tut girewto." Haşa! O enê ra munezeh o. Nexêr! Ê, evdê ke biyê mezherê lutif û îhsanî yê.

27. Ê, Ey ra ver qisey nêkenê û tim bi emirê Ey 'emel kenê.

28. O vernî û peynîya înan zî zano. Êyê ke O înan ra razî biyo ra teber, ê kesî rê şefaet nêkenê û heme tersê Ey ver lerzenê.

29. Înan ra kam vajo "Homayî ra teber ez zî yew îlah a", ma ey bi cehenem ceza kenê. Ma zaliman wina ceza kenê!

30. Êyê ke înkar kenê qey nêvînenê asmînî û erd pêra beste bî, ma ê cêrakerdî û her çiyo gane ma awe ra ard xeliqna? La hema zî îman nêanê?

31. Seba ke erd înan nêlerzno ma tayê koyî tede ronayî û ma uca rayirê hîrayî akerdî ke rayirê xwu bivînê.

32. Ma asmîn kerd yew serbano pawite. La ê hema zî delîlan ra verê xwu tadanê.

33. Ey şewe û roje, roj û aşme xeliqnayî. Pêro yew rayir de seyr kenê.

34. Ma to ra ver ebedîyet nêda tu beşerî. Nika eke ti bimirê, qey ê do ebedî bimanê?

35. Her nefs do mergî tehm bikero. Ma sey îmtîhanî şima bi xeyr û bi şerî ceribnenê. Û şima peynî de açarnîyenê ma ser.

36. Înkarkerdoxî wexto ke to vînenê tenya tinazê xwu kenê, vanê "O ke fek erzeno îlahanê şima eno yo?" Oxro ke ê Zikrê Rehmanî înkar kenê.

37. Însan ecelekar xelq biyo. Ez ayetanê xwu nîşanê şima dana; êdî mi ra ecele mewazê.

38. Û vanê "Eger şima [aya] raşte vanê, eno tehdîd key o?"

39. Êyê ke înkar kenê, wexto ke do nêeşkê adirî rîyê xwu û paştîya xwu ra dûrî bikerê û do înan rê ardim zî nêbo, werrekna bizaneyne!

40. Raşta ci, o do înan rê wina nişka ra bêro ke do înan şaş bikero. Êdî ne do qewetê înan bibo ke ê apey bidê ne zî do muhlet bidiyo înan.
41. Sond bo ke to ra ver zî, bi gelek pêxemberan tinazî biyî la çiyo ke înan pê tinaz kerdêne ê qefilnayî.
42. Vaje "Kam do şima şewe û roje Rehmanî ra bipawo?" La ancî zî ê Zikrê Rebê xwu ra verê xwu tadanê.
43. Qey ma ra teber sewbîna îlahê înan estê ke do înan bipawê? Ne qewetê înan esto xwu rê ardim bikerê û ne zî ê ma ra ardim vînenê!
44. Tam eksê ci, ma ê zî kalikê înan zî dayî îstîfadekerdiş. Hetta ke 'emr înan rê derg ame. La qey êdî nêvînenê ke ma rîyê erdî dorê ci ra kêmî kenê? Eno hal de, qey serkewteyî ê yê?
45. Vaje "Ez şima tenya bi wehîy îqaz kena." La kerrî wexto ke îqaz benê, enê vengî nêşinawenê.
46. Û eke ezabê Rebê to ra yew vayo şenik bigino înan ro, miheqeq do vajê "Heywax ma rê! Ma birra zî kesê neheqî biyê."
47. Ma semedê roja qîyametî terazîyê raştîye saz kenê û tu kesî rê tu neheqîye nêbena. Eke qasê heba xerdelî bo zî, ma aye anê û meydan de ronanê. Û dîyayişê hesabî rê ma kafî yê.
48. Sond bo, semedê înanê wayirê teqwa ma Furqan sey roşnêk û şîretêk da Mûsayî û Harûnî.
49. Wayirê teqwa ê kesî yê ke Rebê xwu nêdîyo la ey ra tersenê; û ê roja qîyametî ver zî lerzenê.
50. A enoyo ke ma nazil kerdo zî yew şîreto mibarek o. Qey nika şima enê înkar kenê?
51. Sond bo ke hîna verê cû ma qabilîyetê dîyayişê rayirê raştî da Îbrahîmî. Xwura ma o zanayne.
52. Wextêk, ey babîyê xwu û qewmê xwu ra va "Enê çi heykel ê ke şima înan rê îbadet kenê?"
53. Înan va "Ma xwu dîyo nêdîyo babîyê ma înan rê îbadet kenê."
54. Ey va "Sond bo ke şima zî babîyê şima zî eşkera yew delalet de yê."

55. Înan va "To ma rê heqîqet ardo, yan ti xwu rê bi ma yarî kenê?"
56. [Îbrahîmî] va "Nexêr! Rebê şima wayirê asmînan û erdî yo. Û ez zî, înan ra ya ke enê rê şahidîye kena.
57. Tellahî, badê ke şima ageyrê şêrê ez miheqeq pûtanê şima rê yew dame ronana!
58. Axirî, ê kerdî welûwerdî. Tenya pîlê înan verda ke belkî ey ra bipersê.
59. Înan va "Kamî eno bi îlahanê ma kerdo, miheqeq o yewo zalim o."
60. Taykine va "Ma şinawit yew xortî behsê înan kerdêne. Ey ra vanê Îbrahîm."
61. Înan va "A game, tavilî ey biyarê verê çimê însanan ke belkî şahidîye bikero."
62. Înan va "To eno bi îlahanê ma kerd, ya Îbrahîm?"
63. [Îbrahîmî] va "Nexêr! Enê pîlî kerdo. Eke qisey kenê, înan ra bipersê."
64. Enê ser o ageyrayî nefsê xwu ser û va "Heqîqeten şima neheqîye kerda!"
65. Dima, ancî ageyrayî aqilê xwu yê verî ser. Va "Ti zî baş zanê ke enê xeberî nêdanê."
66. [Îbrahîmî] va "Qey hema zî şima do fek Homayî ra veradê û çiyê ke tu feyde û zirar nêdanê şima rê îbadet bikerê?
67. Heyf şima rê û çiyê ke şima herinda Homayî de înan rê îbadet kenê rê zî! Qey şima aqilê xwu nêşixulnenê?"
68. Înan va "Eger şima çiyêk kenê, ey biveşnê û îlahanê xwu rê paştgîrî bikerê!"
69. Ma va "Ya adir! Vera Îbrahîmî de honik û aram be!"
70. Bi eno qeyde, înan waşt ey rê yew dame ronê. Ma zî ê hîna zaf dayî xusran ro.
71. Ma o û Lût xelisnayî û ardî yew cayo ke ma aleman rê mibarek kerdo.
72. Ma Îshaq û sewbîna zî Yaqûb ci rê hedîye kerdî û ma her yewê înan zî kerdî salihan ra.

73. Ma ê kerdî îmamê ke bi emirê ma rayiro raşt nîşan danê. Ma înan rê wehîy kerde ke 'emelo salih bikerê, nimaj bikerê û zekat bidê. Înan tenya ma rê îbadet kerdêne.

74. Û ma hîkmet û îlim da Lûtî zî. Ma o, ê welatê ke çiyo çirkîn kerdêne ra xelisna. Heqîqeten ê yew qewmo xirab û fasiq bî.

75. Û ma o dekerd zereyê rehmetê xwu. O, heqîqeten salihan ra bi.

76. Wextêk, Nûhî zî veng dabi ma. Ma zî duaya ey qebûl kerdbî. Ma o û alê ci a tengîya pîle ra xelisnayî.

77. Ma o înanê ke ayetanê ma tekzîb kenê ra pawit. Heqîqeten o yew qewmo xirab bi. Coka ma zî ê pêro têdir awe de xerq kerdî.

78. Dawud û Suleymanî zî [zikiri bikere]. Wextêk, înan derheqê yew hêgayê xeleyî ke dewarê şarî dekewtbî miyan de hukim dayne. Ma zî hukmê înan rê bibî şahid.

79. Ma o mûsna Suleymanî. Xwura ma hukimranîye û îlim mûsnabi her diyan. Ma teyrê ke tesbîh kenê û koyî dayî binê emirê Dawudî. Ma eşkenê her çî bikerê.

80. Û seba ke şima şîdetê şerrê şima ra bipawo, ma viraştişê zirxan mûsna ey. Qey êdî şima şukir nêkenê?

81. Ma vayo ke sey 'ecacî sipeno da binê emirê Suleymanî. Bi waştişê ey, va ver bi cayo ke ma bereket xeliqnabi sipeyne şiyêne. Ma her çî zanê.

82. Şeytanan ra, êyê ke eşkenê şêrê binê deryayî û enê ra teber zî karan bikerê dayî binê emirê ey. Çimê ma tim înan ser o bi.

83. Eyubî zî [zikir bikere]. Wextêk, ey veng da Rebê xwu, va "Eno derd ame mi sere. La ti birehmê birehman ê."

84. Ma zî duaya ey qebûl kerde. Çi derdê ci estbi, ma şîfa da. Hetê ma ra sey yew rehmetî û êyê ke evdîtî kenê rê zî sey yew îbretî, ma ey rê aîleya ci û înan dir piya yew qat zî zêde da ci.

85. Îsmaîl û Îdrîsî û Zulkifî zî [zikir bikere]. Hemê ehlê sebrî bî.

86. Ma ê dekerdî zereyê rehmetê xwu. Çimkî ê salihan ra bî.

87. Zen-Nûnî zî [zikir bikere]. Wextêk, bi hêrs şi û va qey ma esla zor nêdanê ser. Axirî, miyanê tarîtî de dua kerde va "Bê to tu îlah çinê yo. Ti berzê berzan ê. Heqîqeten mi neheqîye kerde."

88. Ma zî duaya ey qebûl kerde û ma o xemgînîye ra xelisna. A ma mumînan wina xelisnenê.

89. Û Zekerîyayî zî [zikir bikere]. Wextêk, ey Rebê xwu rê dua kerde, va "Rebê mi! Mi tenya meverde. Ti tewr xeyrinê warisan ê."

90. Ma zî duaya ey qebûl kerde û ey rê Yehya bexş kerd. Û ma cînîya ci zî ey rê minasib kerde. Înan heqîqeten karê xeyrî de zaf cad kerdêne, bi hêvî û ters ma rê dua kerdêne. Ê zerrî ra ma rê hurmetkar bî.

91. Ma ruhê xwu ra pif kerd a cînîya ke îfetê xwu muhafeze kerdbi û ma a û lajê aye aleman rê kerdî delilî.

92. A eno umetê şima, tek yew umet o. Û helbet ez zî Rebê şima ya. A game, tenya mi rê evdîtî bikerê.

93. Xwu miyan de karê xwu de aqitîyayî. Oxro ke heme ageyrenê ma ser.

94. Êdî kam sey mumîn 'emelo salih bikero, xebata ci înkar nêbena; helbet ma aye nusnenê.

95. Şarê welatê ke ma helak kerdê mimkun nîyo ke anêgeyrê ma het.

96-97. Axirî, wexto ke vernîya Yecûc û Mecûcî abeno, ê her tepe ro yenê war û wehdo heq ke ameyo dayiş nizdî beno, nişka ra çimê înanê ke înkar kenê tersan ver maleqa manenê. Vanê "Heywax ma rê! Raşta ci, ma enê ra xafil biyê. Heqîqeten ma kesê neheqî biyê."

98. Qet şibhe çinê yo ke şima û êyê ke şima Homayî ra teber înan rê îbadet kenê, ardûyê cehenemî yê. Şima do bikewê uca.

99. Eger ê îlah biyêne nêkewtêne uca. Labelê heme do uca ebedî bimanê.

100. Uca de înan rê nalayiş esto û ê uca tu çî nêşinawenê.

101. Êyê ke ma înan rê yew rindekîye amade kerda, a enê ey ra dûrî diyayê.

102. Ê xumîya ey nêşinawenê, çiyo ke zerrîya înan wazena de ebedî manenê.

103. Dehşeto tewr pîl zî nêeşkeno înan bitersno. Melekî yenê vera înan û vanê "A enê, ê rojî yê ke şima rê wehd biyê."

104. Roja ke ma asmînî sey gorozê pelanê nuşteyan têropêşenê, ma enê kenê. Ma xeliqnayişî zî tadanê halê eyê ke ma ewilî kerdbi ser. Eno ma ser o wehd o. Helbet ma enê kenê.

105. Sond bo ke Zikrî dima ma Zebûr de zî nuşt ke "Evdê min ê salihî miheqeq erdî rê benê waris."

106. A enê de yew qewmo ke evdîtî keno rê yew teblîx esto.

107. Û ma ti aleman rê tenya sey rehmet şirawitî.

108. Vaje "Mi rê wehîy bena ke îlahê şima helbet tek yew îlah o. Qey şima hema zî teslîm nêbenê?"

109. Eger verê xwu bifetilnê, vaje "Mi şima hemîne rê seypê beyan kerd. Êdî ez nêzana, çiyo ke şima rê wehd biyo dûrî yan nizdî yo.

110. Bêguman O eşkerayê vateyî zî zano, çiyê ke şima nimnenê zî zano.

111. Ez nêzana! Belkî o semedê ceribnayişê şima yo û heta wextêk yew îstîfade yo."

112. Vaje "Ey Rebê mi! Hukmê xwu bi heqîye bide. Vera çiyê ke şima layiqê ci vînenê de tenya Rebê ma yê Rehmanî ra ardim yeno waştiş."

22-SÛREYA HEC

Ayeta newiyesine ra pey şeş ayetî Medîne de nazil biyê, êyê bînî Mekke de nazil biyê. Hewtay û heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Gelî însanan! Rebê xwu ra bitersê. Çimkî lerzê a saete heqîqeten yew çiyo zaf pîl o.

2. Roja ke şima ey bivînê, her cînîya ke put lewnena do putê xwu bikero xwu vîr ra û her cînîya hemîla do tutê pîzeyê xwu bifîno. Serxweş nîyê la ti do însanan sey serxweşan bivînê. Labelê ezabê Homayî zaf şedîd o!

3. Însanan rê tayê estê ke tu zanayişê înan çinê yo la derheqê Homayî de minaqeşe kenê û kewenê her şeytanê fehşî dima.
4. Derheqê Şeytanî de ameyo nuştiş ke "Kam ey dima şêro, o miheqeq ê kesî beno delalet, ey anceno miyanê ezabê adirê gurrî."
5. Gelî însanan! Eger şima derheqê newe ra ganebiyayişî de şibhe de yê, enê bizanê ke ma şima herrî ra, dima yew çilka awe ra, dima yew hako tehmnaye ra, dima zî yew perçeyê goştî ra ke xulqîyetê ci tam diyar nîyo ra xeliqna. Ma enê akerde beyan kenê ke şima bizanê. Û ma heta yew mideto ke ma zanê, şima rehim de verdenê. Dima, ma şima sey putek vejenê. Dima zî şima ra tayê resenê kemalê xwu, tayê zî yenê mirênayiş. Şima ra tayê zî resnîyenê dewrê tewr kewte yê 'emrê xwu; verî zanaye biyê la benê nezan. Ti rîyê erdî zî merde wuşkûwar vînenê la gama ke ma awe ser o anê war, o keweno hereket, nepixîyeno û her tewir ra nebatanê rindekan cotecot zergûn keno.
6. Eno wina yo. Çimkî Homa heq bi xwu yo. Bêguman, O merdeyan keno gane û qewetê Ey reseno her çî.
7. A saete miheqeq yena; enê de tu şibhe çinê yo. Û helbet Homa, do înanê ke qebir de yê bikero gane.
8. Tayê însanî bêke yew zanayişê înan, yew rêberê înan yan zî yew kitabê înan o roşinkerdox bibo, derheqê Homayî de minaqeşe kenê.
9. Seba ke [însanan] raya Homayî ra bixelitnê, milê xwu weta tadanê. Nînan rê dinya de yew rezîltî esta; roja qîyametî zî ma do yew ezabo veşnayox bi înan bidê tehmkerdiş.
10. A eno, seba çiyê ke verê cû kerdê yo. Helbet Homa neheqîye bi evdanê xwu nêkeno.
11. Tayê însanî kîşta terîşî ra Homayî rê evdîtî kenê. Eger yew hewlîye ey rê bibo, zerrîya ci pê bena weş. La eke yew xirabîye bêro sere de, verê xwu tadano. Ey dinya zî axîret zî vindî kerdê. A zîyano eşkera eno yo.
12. O Homayî caverdeno û çiyê ke ne kar ne zirar danê ci rê îbadet keno. Eno zî delaleto xorîn bi xwu yo.

13. O yew çiyo ke zirarê xwu feydeyê xwu ra hîna nizdî yo rê îbadet keno. O çi wayiro xirab, çi hevalo xirab o!
14. Bêguman Homa, êyê ke 'emelo salih kenê dekeno cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê. Helbet Homa çi biwazo keno.
15. Kam vajo qey Homa dinya de û axîret de ey rê ardim nêkeno, wa yew lakî ver bi asmîn derg bikero, dima zî wa bibirno û biewnîyo, deka ke ronaya gelo hêrsê ci nişnena?
16. A bi eno qeyde, ma o bi ayetanê akerdeyan nazil kerd. Bêguman Homa kamî biwazo, ano rayirê raştî ser.
17. Êyê ke îman anê, cihûdî, sabiî, mesîhî, mecûsî û muşrîkî... Homa roja qîyametî mabeynê nînan de hukim dano. Çimkî Homa her çî ser o şahid o.
18. Qey ti nêvînenê? Çiyê ke asmîn de estê û çiyê ke erd de estê; roj, aşme, astereyî; koyî, dar û berî, heywanî û însanan ra zaf kesî Homayî rê şinê secde. La zaf kesan ser o zî ezab heq biyo. Homa kamî rezîl bikero êdî kes nêeşkeno şeref bido ci. Bêguman Homa çi biwazo keno.
19. A enê di hetî yê ke derheqê Rebê xwu de kewtê minaqeşe. Êyê ke înkar kenê rê adir ra kincî ameyê feselnayiş û sereyê înan ser de zî awa kelnayî yena rişnayiş.
20. Bi aye çiyê ke pîzeyê înan de yê û posteyê înan yeno helênayiş.
21. Û înan rê qamçîyê asinînî zî estê!
22. Dejî ver kam gama ke biwazê uca ra vejîyê, apey açarnîyenê û înan ra wina yeno vatiş: "Enê ezabê soteyî tehm bikerê!"
23. Bêguman Homa êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê dekeno cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê, uca bi bazinanê zernînan û mircanan yenê xemilnayiş, kincê înanê ucayî zî birîsm ra yê.
24. Ê tadiyayê vatişê tewr weşî ser û tadiyayê rayirê hemîdî ser.
25. Ma bi înanê ke înkar kenê, bi înanê ke rayirê Homayî ra û Mescîdê Eqsa ra ke tede şaro cayî, meymanî û heme însanî seypê nimaj kenê rê benê manî, û bi înanê ke heq ra aqitîyenê helbet yew ezabo elîm danê tehmkerdiş.

26. Wextêk, ma Îbrahîmî rê cayê Beytî diyar kerd [û ma va] "Mi rê tu çî mekere şirîk; keyeyê mi semedê înanê ke tewaf kenê, êyê ke nimaj kenê, êyê ke şinê rikû û secde pak bigêre.

27. Însanan miyan de hecî îlan bikere ke wa peyatî yan zî rayiranê dûrî ra devayanê rincanan ser o bêrê to het.

28. Wa bêrê û nizdî ra bibê şahidê tayê menfîetê ke diyayê înan û heywanê ke sey risq diyayê înan ser o rojanê bellîkerdeyan de nameyê Homayî zikir bikerê. Êdî înan ra biwerê û bi feqîranê muhtacan bidê werdiş.

29. Dima wa qirêjê xwu ra pak bibê, nezrê xwu biyarê ca û wa Beytê 'Etîqî tewaf bikerê.

30. Eno wina. Kam hurmet nîşanê emir û qedexeyanê Homayî bido, qatê Rebê ci de semedê ey eno hîna xeyrin o. Êyê ke şima rê ameyê wendiş ra teber heme heywanî şima rê helal ê. A game, pîsîtîya pûtan ra xwu bipawê, vateyo zûrî ra zî xwu bipawê.

31. Bibê henîfê ke Ey rê şirîkan peyda nêkenê. Kam Homayî rê şirîkan peyda bikero, seke asmîn ra bikewo û teyrî ey perçe bikerê, yan zî seke va ey bisurikno yew cayo dûrî.

32. A wina. Kam hurmet nîşanê şîaranê Homayî bido, bêguman eno teqwaya qelbî ra yo.

33. Semedê şima înan de heta wextêk menfîet esto. Dima, cayo ke do şêrê, Beytê 'Etîq o.

34. Û ma seba her umetî serebirnayişê qurbanî kerd yew îbadet. Bi eno wesîle, heywanê ke Homayî sey risqî dayê şima ser o nameyê ci zikir bikerê. Îlahê şima tek yew îlah o. A game, tenya teslîmê Ey bibê û mizgîne bidê înanê ke Ey rê zerrî ra vîye ronayo.

35. Enê, gama ke nameyê Homayî zikir beno qelbê înan lerzeno; çiyo ke yeno înan sere rê sebir kenê; nimaj kenê û çiyo ke ma sey risq dayo înan ra raya Homayî de xerc kenê.

36. Ma heywanê gayinî zî semedê şima kerdî nîşanê Homayî. Înan de semedê şima xeyr esto. Gama ke ê sef bi sef rêz benê, înan ser o nameyê Homayî zikir bikerê. Gama ke kaleke ser kewenê

û ruh danê, înan ra şima zî biwerê, bi feqîranê ke nêwazenê û feqîrê ke mecbûr manenê wazenê zî bidê werdiş. Seba ke şima şukir bikerê ma ê kerdî xizmetê şima.

37. Ne goştê înan ne zî gunîya înan resena Homayî la teqwaya şima resena Ey. Seba ke şima dayî rayirê raştî ser, seba ke şima Homayî pîl bikerê, Ey heywanî kerdî xizmetê şima. Ti mizgîne bide înanê ke hewlîye kenê.

38. Bêguman Homa înanê ke îman anê mudafea keno. Û bêguman Homa tu xayin û înkarkerdoxî ra zî hes nêkeno.

39. Seba ke bi neheqîye êrîşê înan biyo, destûr diyayo înan. Semedê paştgîrîya înan helbet Homa qadir o.

40. Sirf seba ke înan va "Wayirê ma Homa yo" ê welatê xwu ra ameyî vetiş. Eger Homayî yew qismê însanan bi yew qismo bîn nêqewernayne, manastirî û dêreyî, xavrayî û mescîdê ke nameyê Homayî înan de tim zikir beno, miheqeq do birijnîyayne bişiyêne. Kam ardimê dînê ci bikero, Homa zî miheqeq ey rê ardim keno. Bêguman Homa qewetin û ezîz o.

41. Eger ma rîyê erdî de îqtîdar bidê înan, nimajî raşt kenê, zekat danê, hewlîye emir kenê û xirabîye zî qedexe kenê. Netîceyê karan aîdê Homayî yo.

42. Eger ê to tekzîb bikerê, [bizane ke] to ra ver qewmê Nûhî, 'Adî û Semûdî wina kerdbi.

43. Û qewmê Îbrahîmî zî, qewmê Lûtî zî.

44. Şarê Medyenî zî. Mûsa zî tekzîb bibi. Mi zî muhlet da ê înkarkerdoxan, dima mi ê qefelnayî! Înkarkerdişê mi senî bi?

45. Ma gelek welatê ke neheqîye kerdêne helak kerdî; dêsê înan rijîyayî serbanan ser, bîrê înan xetimîyayî û sarayê înanê muhteşemî wêran biyî.

46. Bi qelbo ke hîs keno û bi goşanê ke şinawenê qey ê rîyê erdî de nêgeyrenê? Raşta ci, çimê înan kor nîyê la qelbê înan hîs nêkeno.

47. Ê to ra wazenê ke ezab ecele bêro. La Homa wehdê xwu ra esla anêgeyreno. Qatê Rebê to de yew roje, êyê ke şima hûmarenê ra sey hezar rojî ya.

48. Gelek welatanê ke neheqîye kerdêne mi muhlet da înan. Dima, mi ê qefelnayî! Ageyrayiş tenya ver bi min o.

49. Vaje "Gelî însanan! Ez semedê şima tenya yew îqazkerdoxo eşkera ya."

50. A game, êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê rê mexfîret û yew risqo hîra esto.

51. Herçî êyê ke seba betalkerdişê ayetanê ma xebitîyenê, ê alê cehenemî yê.

52. Ma to ra ver çi qasid û nebîyêk şirawito û gama ke ey çiyêk temena kerda, Şeytanî waşto yew weswese dekero miyanê ci. Labelê Homa wesweseyê Şeytanî betal keno û dima ayetanê xwu wina qewîn keno. Homa 'elîm û hekîm o.

53. Ma çiyo ke Şeytan keno, seba înanê ke qelbê înan de nêweşî esta û qelbê înan wuşk biyo, kenê wesîleyê îmtîhanî. Û helbet zalimî yew tefrîqaya xorîne de yê.

54. Û yew zî, êyê ke îlim diyayo înan, wa bizanê ke o hetê Rebê to ra yew heqîqet o, wa îman pê biyarê û qelbê înan mutmeîn bo. Homa helbet mumînan dano rayirê raştî ser.

55. Heta ke a saete nişka ra bêro, yan zî, heta ke ezabê a roja tenge bêro înan ser de, derheqê ey de şibheyê zereyê înanê ke înkar kenê dewam keno.

56. A roje hakimîyet yê Homayî yo. Mabeynê înan de O hukim dano. Înanê ke îman ardo û 'emelo salih kerdo cenetanê ne'îman de yê.

57. Û herçî êyê ke înkar kenê û ayetanê ma zûrî vînenê rê zî yew ezabo rezîl esto.

58. Û êyê ke raya Homayî de hîcret kenê û dima yenê kiştiş yan zî mirenê, Homa helbet yew risqo baş dano înan. Û Homa helbet tewr xeyrinê raziqan o.

59. Helbet înan dekeno yew cayo ke ê uca ra razî benê. Û Homa helbet 'elîm û helîm o.

60. Eno wina yo. Kam qasê ezîyeto ke pê biyo hende ceza bido û enê ra pey ancî neheqîye pê bibo, Homa helbet ey rê ardim keno. Homa zaf efûkerdox û xefûr o.

61. Eno wina yo. Helbet Homa şewe dekeno zereyê roje, roje zî dekeno zereyê şewe. Û Homa semî' û besîr o.

62. Eno wina yo. Çimkî Homa heq bi xwu yo. Bê Ey, çiyê ke înan rê îbadet kenê zî batil bi xwu yê. Helbet oyo tewr berz û tewr pîl Homa yo.

63. Qey ti nêvînenê? Homa asmîn ra yew awe ano war û bi aye rîyê erdî beno kesko kewe. Homa helbet zaf lutifkar û baş xeberdar o.

64. Asmînan de û erd de çi esto, heme yê Ey o. Bêguman tenya Homa dewlemend o; tenya O layiqê pesindayişî yo.

65. Qey ti nêvînenê? Homayî her çiyo ke erd de esto û gemîyê ke behran ser o seyr kenê kerdê xizmetê şima. Seba ke bê îznê Ey nêkewo erdî ser, O asmînî de gêno. Homa vera însanan de helbet reûf û rehîm o.

66. O, verî heyat dano şima, dima şima mirêneno û dima zî ancî keno gane. Raşta ci, însan nankor o.

67. Ma semedê her umetî yew şeklê îbadetî diyar kerd. Ê zî ê anê ca. A game, wa enê îşî de to dir nêkewê micadeleyî miyan. Ti Rebê xwu rê dehwet bikere. Çimkî ti, bêşibhe, yew rayirê raştî ser o yê.

68. Eger to dir micadele bikerê, vaje "Çiyo ke şima kenê Homa hîna baş zano."

69. Homa, çiyo ke şima tede kewtê îxtîlaf de roja qîyametî mabeynê şima de hukim dano.

70. Qey ti nêzanê? Asmîn û erd de çi esto, bêguman Homa hemîne zano. Helbet enê heme yew kitab de yê. Bêguman eno Homayî rê zaf asan o.

71. Ê Homayî dir piya tayê çiyan rê îbadet kenê ke înan rê tu delîl ronênîyayo û ê zî derheqê înan de wayirê yew melûmatî nîyê. Zaliman rê tu ardimkar çinê yo.

72. Gama ke ayetê ma înan rê akerde yenê wendiş, ti îfadeyê rîyê bêbaweran ra înkarê înan fam kenê. Hema ke bi xişim gala înanê ke ayetanê ma wanenê nêkenê! Vaje "Nika ez enê ra bêterêr bi şima bidî zanayiş? Adir! Homayî o bêbaweran rê wehd kerdo. O yew cayo çend xirab yê mendişî yo!"

73. Gelî însanan! Yew mîsal diya şima, goşê xwu baş bidê ci! Êyê ke şima Homa caverdayo û înan rê îbadet kenê, pêro semedê enê bêrê pêser, ancî nêeşkenê yew mêse zî bixeliqnê. Eger mêse înan ra çiyêk bigêro, ê nêeşkenê ê çiyî aye ra apey bigêrê. Waştox zî aciz, çiyo ke yeno waştiş zî aciz!

74. Înan qedrê Homayî tam nêzana. Bêguman Homa qewetin û ezîz o.

75. Homa melekan ra zî qasidan weçîneno, însanan ra zî. Homa helbet semî' û besîr o.

76. O çiyê vernîya înan zî û peynîya înan zî zano. Heme karî Homayî rê teqdîm benê.

77. Gelî mumînan! Şêrê rikû û şêrê secde. Rebê xwu rê evdîtî bikerê û xeyr bikerê ke şima biresê xelasîye.

78. Û raya Homayî de bi heqîye micadele bikerê. Ey şima weçînayî û dîn de tu zehmetîye şima ser o bar nêkerde; rîayetê dînê babîyê xwu Îbrahîmî bikerê. Homayî şima hem verê cû hem zî eno Quran de sey misliman name kerdî ke pêxemberî şima ser o şahid bê û şima zî însanan ser o şahid bê. Êdî nimaj bikerê, zekat bidê û pêt bi Homayî bitepîşê. Wayirê şima O yo; wayiro çiqas baş, ardimkaro çiqas baş!

23-SÛREYA MUMÎNÛN

Mekke de nazil biya. Se û heştiyes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo ke mumînî resayê xelasîye;
2. Ê nimajê xwu de xişû' de yê;
3. Çiyo tewş ra verê xwu tadanê;
4. Ê zekat danê;

5. Û edebê xwu pawenê;
6. La hemserê înan û êyê ke binê destê înan de yê, ne tede; bi têkilîya înan ver ê nînê şermezarkerdiş.
7. A game, kam enê ra bivîyaro, a enê kesî hed ra vîyarte yê.
8. Û ê emanetê xwu û ehdê xwu rê rîayet kenê;
9. Ê nimajanê xwu muhafeze kenê;
10. A êyê ke benê waris, enê bi xwu yê;
11. Ê benê warisê firdewsî. Uca ebedî manenê.
12. Sond bo ke ma însan çamûro sefênaye ra xeliqna.
13. Dima, ma o sey nutfe dekerd zereyê yew qirargeyê qewînî.
14. Dima ma a nutfe tada hakê tehmnayeyî ser. Enê ra dima, ma kerd yew perçeyê goştî; ma eno perçeyê goştî zî kerd asteyî û ma goşt da enê asteyan ra. Dima, ma bi yewna xeliqnayiş şekil da ci. Homa tewr rindekê xeliqnayoxan o.
15. Dima, enê ra pey şima miheqeq mirenê.
16. Dima, roja qîyametî şima miheqeq ancî yenê ganekerdiş.
17. Sond bo ke ma şima ser o hewt tebeqeyî xeliqnayî û ma înan ra xafil nîyê.
18. Ma asmîn ra yew peymo minasib de awe rona û ma a erd de da vindarnayiş. Helbet ma eşkenê aye zuwa zî bikerê.
19. Bi eno qeyde, ma bi aye şima rê bexçeyê xurmayêran û rezî ardî meydan. Enê rezan û bexçeyan de şima rê gelek meyweyî estê û şima înan ra wenê.
20. Ancî, ma bi aye koyê Sîna de yew dare ruwêna ke ruwen dana, hem zî êyê ke biwerê eşkenê bikerê qatix.
21. Heywanan de zî semedê şima helbet îbretî estê. Ma çiyê pîzeyê înan ra bi şima danê şimitiş. Înan de şima rê hema zaf feydeyî estê û şima înan ra wenê zî.
22. Şima [paştîya] înan ser o û gemîyan ser o hewelîyenê.
23. Sond bo ke ma Nûh qewmê ci rê şirawit. Ey va "Ey qewmê mi! Homayî rê evdîtî bikerê. Bê Ey şima rê tu îlah çinê yo. Qey şima nêbenê wayirê teqwa?"

24. Enê ser o, qewmê ci ra tayê sermiyanê ke înkar kenê, va "Eno tenya yew beşero sey şima yo. Wazeno xwu şima ser o bikero pîl. Eger Homayî biwaştêne helbet yew melek şirawitêne. Ma babîyanê xwu yê verînan ra yew çiyo winasî nêşinawito.
25. Bibo nêbo, o yew mêriko ke tede gêjîtî esta. Heta midetêk wa bala şima ey ser o bo."
26. [Nûhî] va "Rebê mi! Vera zûrî dîyayişê înan de mi rê ardim bikere."
27. Enê ser o, ma zî ey rê wehîy kerde, ma va "Verê çime ma de bi wehîya ma gemî viraze. Eke emirê ma ame û tenûre girêya, her cinsî ra cotêk û aîleya xwu wenişne. La êyê ke hîna verê cû eleyhê înan de hukim diyayo ne tede. Û derheqê înanê ke neheqîye kenê de mi rê qet lavey mekere! Bêşibhe ê do awe de bixeniqîyê."
28. Wexto ke ti û êyê ke to dir ê, şima weniştî gemî, vaje "Homayê ke ma destê qewmê zalimî ra xelisnayî rê hemd bo."
29. Û vaje "Rebê mi! Mi yew cayo mibarek de rone. Ti tewr xeyrinê meymanperweran ê."
30. Herçiqas ma ê ceribnayne la ena biyene de îbretî estê.
31. Dima, înan ra pey, ma yewna nesil ard.
32. Ma înan ra yew pêxembero ke va "Homayî rê evdîtî bikerê, bê Ey tu îlah şima rê çinê yo, qey şima hema zî nêbenê wayirê teqwa?" înan rê şirawit.
33. Qewmê ey ra sermiyananê ke înkar kerdêne, axîret zûrî dîyêne la ma heyatê dinya de nîmetêko hîra dabi înan zî va "O tenya yew beşero sey şima yo. Çiyê ke şima wenê ra weno, çiyê ke şima şimenê ra şimeno.
34. Eke şima yew beşero sey şima rê îtaet bikerê, a game şima birra zî ginenê xusran ro.
35. Qey o vano badê ke şima mirenê benê komêk herrî û asteyî, şima ancî yenê vetiş?
36. Heyhat, çiyo ke şima rê wehd beno çiqas dûrî yo!

37. Heyatê ena dinya ra teber heyat çinê yo. Ma cûyenê û mirenê. Ma tekrar nînê ganekerdiş.

38. O mêrik tenya derheqê Homayî de zûran werêano. Ma ey ra qet bawer nêkenê!"

39. Ey va "Rebê mi! Vera zûrî dîyayişê înan de mi rê ardim bikere."

40. [Homayî] va "Zaf nizdî de ê do poşman bibê!"

41. Axirî, ê vengê dehşetinî ê wuşk qefilnayî! Ma tavilî ê kerdî sey qirşûqalê lêmiştî. Wa qewmo zalim çinê bo!

42. Dima, ma înan ra pey, sewbîna neslî ardî.

43. Tu umet ne eşkeno midetê xwu ra aver şêro ne zî apey bimano.

44. Dima, ma pêxemberê xwu têdima şirawitî. Kamcîn umetî rê pêxember ame, înan o zûreyin kerd. Ma zî ê têdima helak kerdî û ma kerdî hedîseyê îbretî. Qewmo ke bawer nêkeno wa çinê bo!

45-46. Dima, ma Mûsa û birayê ci Harûn bi ayetanê xwu û bi yew delîlo akerde Fîrewnî û semiyananê ci rê şirawitî. Labelê kîbrî ê girewtî. Ê bibî yew qewmo ke xwu pîl vîneno.

47. A eno sedem ra, înan va "Qewmê înan ho ma rê koletî keno, qey ma do enê her di merdimanê sey xwu ra bawer bikerê?"

48. Bi eno qeyde, înan ê zûreyîn dîyî û biyî înanê ke helak benê ra.

49. Sond bo ke, ma kitab da Mûsayî ke belkî ê rayiro raşt bivînê.

50. Ma lajê Meryeme û dadîya ci kerdî yew mucîze; ma her di yew cayo berz de meskûn kerdî ke ronîştişî rê minasib û tede awe estbî.

51. Gelî pêxemberan! Çiyo helal û pak ra biwerê, karo baş bikerê. Çimkî ez çiyê ke şima kenê baş zana!

52. Bêguman eno umetê şima tek yew umet o; ez zî Rebê şima ya. A game, mi ra bitersê.

53. Labelê înan karê xwu mabeynê xwu de perçe kerd û abirna kitaban ser. Her mezheb bi çiyo ke tedir esto fexir beno.

54. Ti înan heta midetêk xefletê înan de verde!

55-56. Qey ê vanê gama ke ma mal û lajan danê înan ma tenya seba ke înan rê hewlîye bikerê hende lebitîyenê? Nexêr, ê ferqê ci de nîyê!

57. Bêguman êyê ke 'ezametê Rebê xwu ver lerzenê,
58. Êyê ke ayetanê Rebê xwu ra bawer kenê,
59. Êyê ke Rebê xwu rê şirîkan peyda nêkenê,
60. Êyê ke zanê do ageyrê hizûrê Rebê xwu coka çiyo ke danê bi lerzayişê qelbî danê;
61. A enê, seba hewlîye vazdanê û semedê başîye xwu aver benê.
62. Ma qewetê ci ra zêde tu kesî rê teklif nêkenê. Qatê ma de yew kitabo ke heqe vano esto û neheqîye bi înan nêbena.
63. Labelê qelbê înan enê ra xeflet de yo. Bê enê zî karê ke ê kenê estê.
64. Axirî, gama ke ma maldaranê înan bi ezab qefelnenê, tavilî dest bi feryad kenê.
65. Ewro feryad mekerê, çimkî hetê ma ra şima rê ardim nêbeno!
66-67. Gama ke ayetê ma şima rê ameyne wendiş şima bi kîbir pehnîya xwu ser o fetelîyayne û şiyêne; şima bi şewe ameyne pêser û fortî kerdêne.
68. Ê enê vateyî ser o baş nêfikirîyayî? Yan zî, qey çiyo ke babîyanê înan rê nêameyo înan rê ame?
69. Qey înan hema pêxemberê xwu nêşinasnayo coka ey înkar kenê?
70. Yan zî, qey ê vanê tede yew gêjîtî esta? Nê! O înan rê bi heqîye ame. Labelê zafê înan keyfê xwu heqîye rê nêanê.
71. La eger heqîye keyfê înan gore biyêne, a game asmînî, erd û çiyê ke înan de estê, xeripîyayne şiyêne. Nexêr, ma Zikro ke feydeyê înan tede esto ard la ê Zikrê xwu ra verê xwu tadanê.
72. Qey ti înan ra yew mesref wazenê? Mesrefê Rebê to hîna xeyrin o. O tewr xeyrinê raziqan o.
73. Raşte ena ya ke ti, seba yew rayirê raştî veng danê înan.
74. La êyê ke axîret ra bawer nêkenê, bi israr rayir ra vejîyenê.
75. Eke ma înan rê biameyne rehme û ê tengîye ra bixelisnayne, ancî înan heşerîtîya xwu de dewam kerdêne.
76. Sond bo ke ma ê bi ezab qefelnayî la ancî zî înan Rebê xwu rê vîye ronêna û ci rê lavey nêkerd.

77. Peynî de, gama ke ma înan rê berê yew ezabê şedîdî akerê, a game zî uca şaşbiyaye û bêhêvî manenê!

78. Ey goşî û çimî û zerrî dayê şima. Şima çiqas tay şukir kenê!

79. Ey şima erd de xeliqnayî û zêdnayî. Şima hizûrê Ey de heşir benê.

80. O keno gane û mirêneno; yewbînan dima şiyayişê şewe û roje karê Ey o. Qey şima aqilê xwu nêşixulnenê?

81. Nê! Verînan se vatbi înan zî o va!

82. Va "Qey badê ke ma mirenê benê komêk herrî û asteyî, ma ancî yenê vetiş?

83. Sond bo ke ma zî û ma ra ver babîyê ma zî bi enê tehdîd biyî. Eno, estanikanê verînan ra wetêr tu çî nîyo."

84. Vaje "Eger şima zanê, dê vajê, erd û çiyê ke tede yê, yê kamî yê?

85. Do vajê "Yê Homayî yê." Vaje "A game, qey şima nêfikirîyenê?"

86. Vaje "Rebê hewt qatanê semawatan û 'Erşê ezîmî kam o?"

87. Do vajê "Homa yo." Vaje "A game, qey şima nêtersenê!"

88. Vaje "Eger şima zanê, dê vajê, Oyo ke hukimranîya her çî destê ey de ya, oyo ke her çî paweno la nîno pawitiş kam o?"

89. Do vajê "Homa yo." Vaje "A game, şima senî xapêyenê?"

90. Raşta ci, ma înan rê heqîqet ard la ê zûrker ê.

91. Homayî tut nêgirewto û Ey dir piya sewbîna tu îlah çinê yo. Eke wina biyêne, her îlahî çiyo ke xelq kerdo do bigirewtêne bişiyênê û biwaştêne serêr o bo. Homa, çiyo ke ê înadê ci kenê ra dûrî yo.

92. O xeybî zî eşkerayî zî zano û çiyê ke ci rê kenê şirîk ra berz û dûrî yo.

93-94. Vaje "Rebê mi! Wehdo ke ti înan pê tehdîd kenê eger ti nîşanê mi danê, mi miyanê qewmê zalimî de meverde!"

95. Wehdo ke înan pê tehdîd kenê, helbet ma eşkenê nîşanê to bidê.

96. Ti, xirabîye bi oyo tewr baş defa' bikere. Çiyo ke ê vanê, ma baş zanê.

97. Vaje "Rebê mi! Ez fîtkerdişê şeytanan ra xwu erzena sitarê to!"

98. Û ey Rebê mi! Verê mi de biyayişê înan ra zî ez xwu erzena sitarê to."

99-100. Peynî de, gama ke merg înan rê yeno, vanê "Rebê mi! Mi apey bişirawe, cayo ke mi terk kerdo de ez 'emelo salih bikerî." Nê! Çiyo ke vano helbet yew qala veng a! Heta roja ke newe ra yenê ganekerdiş vernîya înan de berzex [perde] esto.

101. Wexto ke Sûr pif beno, êdî mabeynê înan de eqrebatî nêmanena, a roje yewbînan nêpersenê.

102. Êdî weznê kamî giran bêro, a enê resayê xelasîye.

103. Û weznê kamî şenik bêro, înan xwu dayo xusran ro; tim cehenem de manenê.

104. Adir rîyê înan lêseno û dindanê înan tede beş kenê.

105. [Homa vano] "Ayetê mi şima rê ameyne wendiş la şima ê zûrî dîyêne, wina nêbi?"

106. Vanê "Rebê ma! Şeqawetî zorê ma berd û ma biyî yew qewmo ke şiyo delalet.

107. Rebê ma! Ti ma tiya ra veje. Eger ma ageyrê [xirabîye ser], êdî birra zî ma neheq ê."

108. [Homa] vano "Uca xamûş bên. Êdî mi dir qisey mekerê!

109. Raşta ci, evdanê mi ra yew kome estbî, vatêne 'Rebê ma! Ma îman ard; ma bixeferne, ma rê bêre rehme, ti tewr xeyrinê birehman ê.'

110. La şima bi înan tinaz kerd. Hende ke înan zikirkerdişê mi vîrê şima ra berd. Şima tim bi înan huyayne.

111. Seba ke înan sebir kerd, ewro mi ê mikafat kerdî; a êyê ke resayê miradê xwu ê yê."

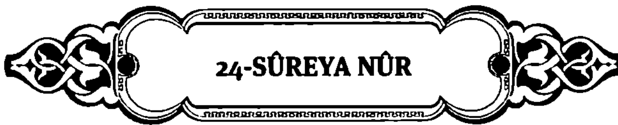
112. [Homa] vano "Şima çend serrî dinya de mendî?"

113. Ê vanê "Ma yew roje yan zî qasê yew qismê roje mendî. Înanê ke hûmarito ra biperse."

114. [Homa] vano "Birra zî şima zaf tay mendî. Werrekna şima bizanayne.

115. Şima va qey ma şima bîlasebeb xeliqnayê û şima do ancî anêçarnîyê ma ser?"

116. Hukimdaro heq Homa zaf berz o. Bê Ey îlah çinê yo. O Rebê 'Erşê kerîmî yo.
117. Bêke destê ci de tu delîl bibo, kamo ke Homayî dir piya yewna îlahî rê îbadet bikero, bêguman hesabê ê kesî qatê Rebê ci de yo! Çimkî bêbawerî îfleh nêbenê!
118. Vaje "Rebê mi! Mi bixeferne û mi rê bêre rehme. Ti tewr xeyrinê birehman ê!"

Medîne de nazil biya. Şeştî û çar ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ena yew sûre ya, ma nazil kerda û ferz kerda. Ma tede ayetê akerdeyî rêz kerdî ke şima bifikirîyê û şîret bigêrê.
2. Cînîya ke zîna kena û camêrdo ke zîna keno, se şivî bidê her yewî ro. Eke şima Homayî ra û roja axîretî ra bawer kenê, cezakerdiş de wa zerrîya şima bi înan nêveşo. Wa mumînan ra yew kome zî cezakerdişê înan rê şahidîye bikero.
3. Camêrdo ke zîna keno ancax eşkeno yew cînîya ke zîna kerda yan zî yew cînîya muşrîke dir bizewicîyo. Cînîya ke zîna kena dir zî ancax yew camêrdo ke zîna kerda yan zî yew muşrîk bizewicîyo. Enê mumînan rê heram biyê.
4. Êyê ke zîna îsnadê yew cînîya binamûse bikerê la dima nêeşkê çar şahidan biyarê, heştay şivî bidê piro. Êdî şahidîya înan esla qebûl mekerê. A enê kesê fasiqî bi xwu yê.
5. La êyê ke tewbe kenê û dima îsleh benê, xaric. Çimkî Homa xefûr û rehîm o.
6. Êyê ke hemsera xwu bi zîna sûcdar kenê la bê înan sewbîna şahidê înan çinê bê, a game şahidîya her yewê înan ena ya ke çar rey nameyê Homayî ser o sond biwanê ke ê raşt vanê.

7. Reya pancine zî, wa vajê, eke ez zûrî kena wa lanetê Homayî mi ser o bo.
8. Eke cînî çar rey nameyê Homayî ser o sond biwano ke mêrdeyê aye zûrkeran ra yo, aye ser ra ceza wedarîyena.
9. Reya pancine zî, wa vajo, eke mêrdeyê mi raştvatoxan ra yo, wa xezebê Homayî mi ser o bo.
10. Eke şima rê lutif û rehmetê Homayî nêbiyêne [şima se kerdêne?] Bêguman Homa tewab û rehîm o.
11. Înanê ke a îftîra arde, bêguman şima ra yew tayfe bi. Mevajê qey eno seba şima şer o, eksê ci, seba şima xeyr o. Înan ra her yew cezaya guneyê ke kerdo anceno; înan ra oyo tewr pîl ke guneyî gêno xwu milî rê yew ezabo pîl esto.
12. Gama ke şima a îftîra şinawite, camêrd û cînîyê ke îman ardo, dê wa şima derheqê yewbînan de yew zeno baş bikerdêne û bivatêne "Ena eşkera yew îftîra ya!"
13. Gereka înan zî xwu rê çar şahidî biardêne! Madem şahidî nêardî, a game, ê verê Homayî de zûrker ê.
14. Eke dinya de û axîret de şima rê lutif û rehma Homayî nêbiyêne, ena îftîraya ke şima dekewtê miyan ver, miheqeq şima rê yew ezabo pîl ameyne.
15. Çimkî şima ena îftîra fek bi fek çarnenê; çiyo ke şima derheqê ci de wayirê melûmatî nîyê fekê xwu de cawenê, şima vanê qey eno yew çiyo muhîm nîyo. Eno, qatê Homayî de yew guneyo pîl o.
16. Û gama ke şima a îftîra şinawite, qey gereka şima nêvatêne "Qiseykerdiş û vilakerdişê aye bi ma nêkeweno. Haşa! Ena yew îftîraya pîl a"?
17. Eger şima mumîn ê, Homa şima rê tewsîye keno ke reyna esla amegeyrê çiyanê winasîyan ser.
18. Homa şima rê ayetan îzeh keno. Homa 'elîm û hekîm o.
19. Êyê ke wazenê bêedebîye miyanê însanan de vila bibo, dinya de û axîret de înan rê yew 'ezabo elîm esto. Homa zano, şima nêzanê.

20. Eke lutif û rehma Homayî şima ser o nêbiyêne û Homa zaf xefûr û zaf rehîm nêbiyêne [halê şima se biyêne!]
21. Gelî mumînan! Rêça şeytanî ro meşêrê. Kam rêça şeytanî ro şêro, wa bizano ke o bêedebî û xirabîye emir keno. Eke şima rê lutif û rehma Homayî nêbiyêne şima ra tu kes esla pak nêbiyêne. La Homa kamî biwazo ey pîrûpak keno. Homa semî' û 'elîm o.
22. Şima ra kesê wayirê fezîletî û serwetî wa sond nêwanê nêvajê ma nêdanê merdimanê xwu û feqîran û mihaciran; wa înan 'efû bikerê û feraxet bikerê. Qey şima nêwazenê Homa şima bixeferno? Homa xefûr û rehîm o.
23. Êyê ke îftîraya zîna bierzê cînîyanê masûman ser, dinya û axîret de ameyê lanetkerdiş. Înan rê yew 'ezabo zaf pîl esto.
24. A roje ziwanê înan, dest û lingê înan derheqê çiyo ke kerdo de înan rê şahidîye kenê.
25. A roje Homa, cezaya ke înan heq kerda bi temamî dano. Û ê do bizanê ke Homa yew heqîqeto akerde yo.
26. Cînîyê xirabî layiqê camêrdanê xiraban ê; camêrdê xirabî zî layiqê cînîyanê xiraban ê. Cînîyê pakî layiqê camêrdanê pakan ê, camêrdê pakî zî layiqê cînîyanê pakan ê; enê vatişanê înan ra dûrî yê. Înan rê mexfîret û yew risqo hîra esto.
27. Gelî mumînan! Wexto ke şima keyeyê xwu ra şinê yewna keye, heta ke şima ameyişê xwu nêdê hîskerdiş û silam nêdê mekewê. Eno şima rê hîna xeyrin o. Înşelah şima bifikirîyê û fam bikerê.
28. Eger şima uca kesî nêvînê, heta ke destûr nêdîyo şima, demekewê uca. Û eger şima ra vajê "Apey ageyrê", ageyrê. Eno semedê şima hîna minasîb o. Çiyo ke şima kenê Homa baş zano.
29. Yew keyeyo ke eşyayê şima tede yê û şima nêzanê kes tede esto, bêdestûr dekewtiş de şima rê yew xeta çinê ya. Homa, çiyo ke şima eşkera kenê zî çiyo ke şima nimnenê zî zano.
30. Camêrdanê mumînan ra vaje wa awirê xwu heram ra açarnê û edebê xwu muhafeze bikerê. Eno înan rê hîna nezîh o. Bêguman Homa çiyo ke şima kenê ra baş xeberdar o.

31. Cînîyanê mumînan ra vaje wa awirê xwu heram ra açarnê û edebê xwu muhafeze bikerê. Wa zîynetê xwu nîşan nêdê, la cayê ke asenê xaric. Wa xumara xwu veradê hetanî serê yaxeyê xwu. Mêrdeyê xwu, babîyê xwu, babîyê mêrdeyê xwu, lajanê xwu, lajanê mêrdeyê xwu, birayanê xwu, lajanê birayanê xwu, lajanê wayanê xwu, cînîyanê mislimanan, koleyê ke binê destê înan de yê, xizmetkarê ke camêrdîye ra kewtê û tutê lajînî ke hema famberê cayê mehrem yê cînîyan nîyê ra teber wa zîynetê xwu nêmojnê sewbîna kesî nêdê. Zîynetê xwu yê ke nimitê, seba ke bêrê zanayiş, wa linganê xwu nêdê erd ro. Gelî bawermendan, pêro piya tewbe bikerê ke şima biresê xelasîye!

32. Şima ra êyê ke 'ezeb ê, koleyan yan zî carîyeyanê şima ra êyê ke rewşa înan minasib a, bizewicnê. Eger enê feqîrî bê, Homa bi lutfê xwu înan keno dewlemend. Lutfê Homayî hîra yo, O tam zanaye yo.

33. Êyê ke zewacî rê îmkanê înan çinê yo, heta ke Homa înan bi lutfê xwu keno dewlemend wa xwu bipawê. Koleyanê şima ra êyê ke wazenê şima dir peymana azadkerdişî îmza bikerê, eger şima înan de yew xeyr vînenê, înan dir peymane îmza bikerê. Malo ke Homayî dayo şima ra zî bidê înan. Eger biwazê bizewicîyê, semedê menfîetê heyato muweqet yê dinya keynayanê xwu mecbûrê îsyankarîye mekerê. Kam înan enê rê mecbûr bikero, wa bizano ke bêşibhe badê mecbûrkerdişî Homa înan rê xefûr û rehîm o.

34. Sond bo, ma şima rê ayetê akerdeyî, êyê ke şima ra ver ameyê û şiyê ra mîsalî û muteqîyan rê zî yew şîret nazil kerd.

35. Homa nûrê asmînan û erdî yo. Nûrê Ey maneno yew qendîla ke tede çila esta; çila zereyê camî de; cam maneno yew astereyo mircanan ra; yew dara mibareke ya zeytûne ra yena tavistiş ke ne aîdê rojhilatî ne aîdê rojawanî ya; adir pênêgêro zî ti vanê qey ruwenê aye xwura roşin dano; nûrî ser o nûr. Homa kamî biwazo verê ey dano nûrê xwu û Homa semedê însanan mîsalan dano. Homa her çî baş zano.

36. Eno nûr ê keyeyan de yo ke Homayî destûr dayo tede Ey berz bikerê û nameyê Ey zikir bikerê; şan û sibaynan uca Ey tesbîh kenê.

37. Enê ê camêrdî yê ke ne ticaret ne zî dayiş û girewtiş înan zikrê Homayî ra, nimaj ra û dayişê zekatî ra vindarneno. Ê, roja ke qelb û çimî maleqa manenê ra tersenê.

38. Vera çiyê ke kerdê de Homa bi tewr rindekê ci înan mikafat keno û lutfê xwu ra zêde zî dano. Homa kamî biwazo bêhesab risq dano ci.

39. 'Emelê înanê ke înkar kenê maneno yew serabê çolistanêkê xalîyî de. Keso teyşan vano qey aw a; la wexto ke yeno ver, tu çî nêvîneno. Labelê uca qudretê Homayî vîneno; O zî hesabê ci bi temamî vîneno. Homa hesabî leze vîneno.

40. Yan zî, sey tarîtîya yew behrê xorînî ke pêl yeno pêlî ser, ser o zî hewrî; tarîtî ser o tarîtî... Eke merdim destê xwu derg bikero, hema vaje ke nêeşkeno destê xwu bivîno. Eger Homa nûr nêdo kesî, êdî ey rê tu nûr çinê yo.

41. Qey ti nêvînenê? Çiyê ke asmînan de û erd de yê, teyrê ke qor bi qor şinê Homayî tesbîh kenê. Her yewe du'a û tesbîhê xwu baş zana. Homa çiyê ke ê kenê baş zano.

42. Hukimranîya asmînan û erdî yê Homayî ya; ageyrayiş zî ancax ver bi Ey o.

43. Qey ti nêvînenê? Helbet Homa hewran sewq keno. Dima, înan keno têmiyan ra û dima ano pêser. Axirî, ti ewnîyenê ke varitî miyanê înan ra yena war. O koyanê barkerde yê asmînî ra teyrike ano war. Kamî biwazo îsabetê ey keno, kamî zî biwazo ci ra dûrî gêno. Beriqîyayişê birûskî hema ke çiman kor keno!

44. Homa şewe û roje qelibneno pêser. Bêguman enê de înanê wayirê besîretî rê îbret esto.

45. Homayî heme ganeyî awe ra xeliqnayê. Înan ra tayê pîzeyê xwu ser o surikîyenê, tayê di lingan ser o rayir şinê, tayê çar lingan ser o rayir şinê. Homa çi biwazo xeliqneno. Çimkî qewetê Homayî qîmê her çî keno.

46. Sond bo ke ma ayetê ke her çî akerde îzeh kenê şirawitî. Homa kamî biwazo dano rayirê raştî ser.

47. Vanê “Ma îman bi Homayî û pêxemberî anê û ma îtaet kenê.” La badê, înan ra qismêk verê xwu tadano. Raşta ci, înan îman nêardo.
48. Seba ke mabeynê înan de hukim bido, wexto ke veng diyenê Homayî û pêxemberî, ti ewnîyenê yew qismê înan verê xwu tadano.
49. Labelê eger hukim lehê înan de bo, îtaet kenê û yenê.
50. Gelo qelbê înan de yew nêweşîye esta? Yan şibhe de yê? Yan zî tersenê ke Homa û pêxemberê ci neheqîye bi înan bikerê? Nexêr, neheqî ê bi xwu yê!
51. Seba ke mabeynê înan de hukim bidiyo, wexto ke veng diyeno Homayî û pêxemberê ey, mumînî tenya vanê “Ma şinawit û îtaet kerd.” A enê xelasîyayeyî bi xwu yê.
52. Kam Homayî û pêxemberê ci rê îtaet bikero, Homayî rê hurmet bikero û bibo wayirê teqwa, a o bi xwu resayo serkewtiş.
53. Înan bi heme hêzê xwu bi Homayî sond wend, eke ti înan rê emir bikerê, ê do miheqeq to dir bêrê herb. Vaje “Sond mewanê. Îtaetê şima me'lûm o! Homa çiyo ke şima kenê ra helbet xeberdar o.”
54. Vaje “Homayî rê îtaet bikerê, pêxemberî rê îtaet bikerê. Eger şima verê xwu tadê, bizanê ke mesûlîyetê ey wezîfeyê ey o. Mesûlîyetê şima zî wezîfeyê şima yo. Eger şima ey rê îtaet bikerê, şima resenê rayiro raşt. Çiyo ke bi pêxemberî keweno, tenya eşkera teblîx o.
55. Homa înanê ke îman anê û 'emelo salih kenê rê wehd keno, senî ke verînê înan kerdbî wayir û hakim, do rîyê erdî de înan zî bikero wayir û hakim; dîno ke semedê înan ecibnayo qewîn bikero û ters ra dima înan biresno emnîyet. Ê do mi rê evdîtî bikerê, tu çî mi rê nêkerê şirîk. Êdî enê ra pey kam înkar bikero, esas fasiq o bi xwu yo.
56. Nimaj bikerê, zekat bidê û pêxemberî rê îtaet bikerê ke şima merhemet bivînê.

57. Êyê ke înkar kenê, mevajê ke do bieşkê [Homayî] rîyê erdî de aciz verdê! Cayo ke do şêrê cehenem o. Uca cayo çend xirab yê şiyayişî yo.

58. Gelî mumînan! Êyê ke binê destê şima de yê û şima ra êyê ke hema balix nêbiyê, roje hîrê rey; verê nimajê serê sibayî, nîmerojêk wexto ke şima kincanê xwu şelênenê şinê hewn a, û badê nimajê 'îşa, eke biwazê bêrê şima het, wa şima ra destûr biwazê. Enê hîrê wextî, wextê xwu şelênayiş û mehremê şima yo. Enê wextan ra teber, şiyayiş û ameyiş de, ne şima rê ne înan rê yew gune çinê yo. Homa ayetanê xwu bi eno qeyde şima rê beyan keno. Homa 'elîm û hekîm o.

59. Wexto ke tutê şima balix biyî, wa sey pîlan destûr biwazê. Homa ayetanê xwu bi eno qeyde şima rê beyan keno. Homa 'elîm û hekîm o.

60. Cînîyê [extîyarî] ke êdî çimê înan zewac de nîyo, bêke zîynetê xwu nîşan bidê eşkenê kincanê xwu yê serî vejê, enê de gune çinê yo. Labelê eke xwu muhafeze bikerê înan rê hîna xeyr o. Homa semî' û 'elîm o.

61. Korî rê zehmetî çinê ya, lengî rê zehmetî çinê ya, nêweşî rê zî zehmetî çinê ya. Semedê şima zî, wazenê keyeyê xwu de yan keyeyê babîyê xwu de, yan keyeyê birayanê xwu de, yan keyeyê wayanê xwu de, yan keyeyê apanê xwu de, yan keyeyê 'emanê xwu de, yan keyeyê xalanê xwu de, yan keyeyê xaltîyanê xwu de, yan keyeyê ke şima wayirê kilîtê înan ê de, yan zî keyeyê dostanê xwu de şima werd biwerê tu 'etfê ci çinê yo. Şima piya biwerê yan zî ciya-ciya biwerê zî tu 'etfê ci çinê yo. Wexto ke şima dekewenê keyeyêk, sey waştişê qatê Homayî ra bereket û silametîye, silam bidê. Homa ayetanê xwu wina beyan keno ke şima bifikirîyê.

62. Mumînî ê kesî yê ke îman bi Homayî û pêxemberê ci ardo. Ê gama ke yew karê ceametkî ser o bê, heta ke pêxemberî ra destûr nêwazê nêşinê. Êyê ke to ra destûr wazenê, înan heqîqeten îman bi Homayî û bi to ardo. Eke wina yo, gama ke semedê tayê karanê xwu to ra destûr wazenê, ti zî înan ra

kamî wazenê destûr bide û semedê înan Homayî ra nexfîret biwaze. Homa helbet xefûr û rehîm o.

63. Vengdayişê pêxemberî sey vengdayişê yewê şima ra mevînê. Homa, şima ra êyê ke xwu danê peyê yewbînî û firêznenê şinê, zano. Êdî êyê ke emirê ey rê muxalefete kenê, wa xwu muhafeze bikerê ke yew bela nêro înan sere de yan zî yew 'ezabo elîm îsabetê înan nêkero!

64. Xwu vîr ra mekerê, her çiyo asmînan de û her çi yo erd de, heme yê Homayî yê. O zaf baş zano şima çi hal de yê. Roja ke şima açarnîyenê Ey ser, şima se kerdo, O şima ra vano. Homa her çî baş zano.

25-SÛREYA FURQAN

Mekke de nazil biya. Hewtay û hewt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Seba ke aleman rê bibo îqazkerdox Eyê ke evdê xwu rê Furqan nazil kerd, mibarek o.
2. Hukimranîya asmînan û erdî yê Ey a. Ey tut nêgirewto. Hukimranîya ey de tu şirîkê ci zî çinê yo. Ey her çî xeliqnayo û yew peymî gore şekil dayo ci.
3. Înan Ey dir piya xwu rê îlahî girewtî ke nêeşkenê tu çî bixeliqnê û xwura ê bi xwu ameyê xeliqnayiş; qewetê înan çinê yo ke tu feyde bidê xwu yan yew zirar bidê xwu ro; ne mirênayiş, ne cûyînayiş û ne wuriznayişî rê yew qewetê înan esto.
4. Êyê ke înkar kenê, va "Eno, bibo nêbo yew zûrî ya ke ey xwu rê viraşta û yew kome zî enê karî de ey rê ardim kerdo." A bi eno qeyde, înan yew neheqîye kerde û îftîra eşte ser.
5. Û înan va "Enê estanikê verînan ê ke ameyê nuştiş û şan û

siba bi ey diyenê ezberkerdiş."

6. Vaje "Zato ke xeybê asmînan û erdî zano eno nazil kerdo. Bêguman O xefûr û rehîm o."
7. Û înan va "Eno senî pêxember o ke nan weno û sûkan de geyreno! Qey gereka Ey dir piya yew meleko îqazkerdox zî nêameyne şirawitiş?
8. Yan yew xizîna bidiyayne ci, yan zî yew bexçeyê ci bibiyêne ke tede biwerdêne!" Û zaliman va "Şima yew mêrikê sêhrbiyayeyî dima şinê!"
9. Dê biewnîye, semedê to senî mîsalî dayî û rayir ra vejîyayî, êdî tu rayiro raşt nêvînenê.
10. Zato ke mibarek o, eger biwazo, nînan ra hîna xeyrin, cenetê ke binê înan ra çemî herikîyenê dano to û to rê sarayan zî virazeno.
11. Nexêr, înan a saete zî zûrî dîye. La ma seba înanê ke a saete zûrî vînenê yew adiro gurr amade kerdo.
12. [O adir] wexto ke yew mesafeyo dûrî ra înan vîneno, ê hêrs û xummîya ci şinawenê.
13. Wexto ke destê înan vîyeyê înan wa giredaye erzîyenê yew cayê ci yo teng, wazenê helak bibê.
14. Ewro yew rey helakê xwu mewazê, hezaran rey biwazê!
15. Vaje "Eno hîna baş o, yan ceneto ebedî ke muteqîyan rê wehd biyo? Ke înan rê hem mikafat hem cayê mendişî yo."
16. Înan rê uca de çi biwazê esto û daîmî yo. A eno yew wehd o ke Rebî girewto xwu ser.
17. Roja ke înan û çiyê ke înan Homayî dir piya înan rê evdîtî kerdê biyaro pêser, vano "Şima enê evdê mi berdî delalet, yan ê bi xwu rayir ra vejîyayî?"
18. Ê vanê "Subhaneke! Bi ma nêkeweno ke ma to caverdê û sewbîna wayiran bigêrê. Labelê to hende zêde nîmet da înan û babîyanê înan, peynî de înan zikirkerdişê to kerd xwu vîr ra û biyî yew qewmo ke helakî heq keno."
19. [Homa vano] "A çiyê ke şima vatêne, şima zûrker vetî! Êdî ne

şima eşkenê ezabî xwu ser ra bidê kişte û ne zî şima eşkenê xwu rê ardim bivînê. Şima ra kamî neheqîye kerda ma yew ezabo pîl pê danê tehmkerdiş.

20. Pêxemberê ke ma to ra ver şirawitê zî bêguman nan werdêne, sûkan de geyrayne. Ma tayê şima semedê tayênan kerdî wesîleya îmtîhanî ke dê hela şima sebir kenê yan nê? Rebê to her çî baş vîneno.

21. Êyê ke texmîn nêkenê do raştê ma bêrê, va "Qey gereka ma rê melekî ronêniyayne, yan zî, ma Rebê xwu nêdîyêne?" Sond bo ke înan xwu pîl dî û heşerîtîye de hed ra vejîyayî.

22. Roja ke melekan vînenê, a roje sûcdaran rê tu xebera xeyrî çinê ya. Vanê "Qedexe yo, qedexe!"

23. Ma êdî her 'emelo ke înan kerdo ser o vindertê û kerdo sey welîya ke diyaya vayî ver.

24. A roje alê cenetî cayo tewr baş de manenê û cayo tewr rindek de arisîyenê.

25. A roje asmîn sey telpeyanê hewrî cêra beno û melekî qefle bi qefle yenê war.

26. A roje hukimranîya heqîqî tenya yê Rehmanî ya û semedê bêbaweran yew roja çetin a.

27. A roje keso zalim destê xwu gaz keno û vano "Werrekna mi zî pêxemberî dir piya eynî rayir bigirewtêne!

28. Heywax mi rê! Werrekna mi filankes xwu rê nêkerdêne dost!

29. Badê ke Zikir mi rê ame, sond bo ke ey verê mi ey ra fetelna. Xwura Şeytan însanî fekrû verdeno."

30. Û pêxember zî vano "Ya Rebê mi! Bêguman qewmê mi eno Quran caverda."

31. A bi eno qeyde, ma semedê her pêxemberî sûcdaran ra dişmenî peyda kerdî. Sey hîdayetkerdox û ardimkar Rebê to bes o.

32. Û înan va "Qey gereka Quran reyêk de pêsero ey rê nêameyne?" Seba ke ma baş dekerê qelbê to, ma wina kerd û ma O giran-giran da wendiş.

33. Tu mîsalo ke ê to rê anê çinê yo ke ma heqîqet û tefsîro tewr weş ci rê nêarê.

34. Herçî êyê ke fekrû cehenem de heşir benê, a cayê înan zaf xirab û rayirê înan zaf çewt o.

35. Sond bo ke ma kitab da Mûsayî, ma birayê ci Harûn zî ey rê kerd hetkar.

36. Ma va "Şêrê ê qewmê ke ayetanê ma zûrî vînenê het." Peynî de ma ê helak kerdî.

37. Qewmê Nûhî zî gama ke pêxemberî zûreyîn dîyî, ma ê awe de xeniqnayî û ma ê însanan rê kerdî îbret. Ma zaliman rê yew ezabo elîm amade kerdo.

38-39. Ma [qewmê] Adî, [qewmê] Semûdî, şarê Resî û înan miyan de ma hema zaf neslan rê zî mîsalî dayî; ma ê şikitî û helak kerdî!

40. Sond bo ke ê şiyî o bajaro ke varita belayî ser de ameya varnayiş. Eyla ê nêvînenê? Nexêr! Înan vatêne qey tekrar nînê ganekerdiş.

41. Kam gama ke to vînenê, vanê "Oyo ke Homayî sey pêxember şirawito eno yo?" Û tinazê xwu bi to kenê.

42. Vanê "Eke ma bawerkerdişê bi îlahanê xwu de sebat nêkerdêne, tay mendbi ke ma rayir ra vejo." Wexto ke ezab bivînê, do bizanê kam rayir ra vete yo!

43. To keso ke hewesê nefsî xwu rê kerdo îlah dî? Qey ti eşkenê ey rê bibê wekîl?

44. Ti vanê qey zafê înan birra zî goşdarî kenê yan zî aqilê xwu şixulnenê? Ê sey heywanan ê, heta belkî hetê rayirî ra hîna xirab ê.

45. Ti nêvînenê, Rebê to verisnî senî derg keno? Eke biwaştêne a sabît kerdêne. Dima ma roj verisnî rê kerd delîl.

46. Dima, ma aye hêdî bi hêdî ver bi hetê xwu ser ancenê.

47. Ey, semedê şima şewe kerde sitar, hewn kerd wextê îstîrehetî û roje zî kerde wextê wurîştiş û xebate.

48-49. Zato ke rehmetê xwu ra ver vayî sey mizgîne şiraweno O yo. Û ma asmîn ra awa pake anê war ke bi aye yew welatê merdeyî bikerê gane, awe bidê heywanan û însanan.

50. Û sond bo, seba ke şîret bigêrê ma a mabeynê înan de bare kerde. La zafê însanan nankorîye de înad kerd.

51. Eke ma biwaştêne her şaristanî rê yew îqazkerdox şirawitêne.

52. A game, înkarkerdoxan rê îtaet mekere û vera înan de bi enê yew micadeleyo pîl bide.

53-54. Zato ke awa yewî şîrîn û weşe awa yewî şore û tehle, di behrî veradayê û yew perde dekerdo mabeynê înan ke nêkewê têmiyan, O yo. Hêzê Rebê to her çî rê qîm keno.

55. La ê Homayî caverdenê û çiyê ke ne feyde ne zirarê înan xwu rê esto rê evdîtî kenê. Çimkî keso nankor ardimkarê eyê vera Rebê xwu de yo.

56. Ma ti tenya sey mizgîndayox û îqazkerdox şirawitî.

57. Vaje "Ez şima ra tu ucret nêwazena. Ez tenya wazena şima şêrê rayiro ke şino Rebê şima ser."

58. Ti tewekul bi zato ke gane û bêmerg o bikere; bi hemd Ey tesbîh bikere. O guneyê evdanê xwu bizano, bes o.

59. Zato ke asmînî û erd û çiyo ke mabeynê înan de esto şeş rojan de xeliqnayî û dima zî 'erşî ser o ronişt Rehman o; ti enê yewê zanayeyî ra biperse.

60. Wexto ke înan ra ame vatiş ke "Rehmanî rê şêrê secde" înan va "Rehman kam o? Qey ma bi emirê to şinê secde?" Enê vateyî tenya nefretê înan zêdna.

61. Zatê ke asmîn de bircî ronayê, uca yew qendîle û yew aşma nûranî xeliqnaya mibarek o.

62. O, semedê înanê ke wazenê şîret bigêrê û şukir bikerê şewe û roje têdima ano.

63. Evdê Rehmanî ê kesî yê ke rîyê erdî de bi tewazû rayir şinê. Wexto ke cahîlî qale erzenê înan ser, ê înan rê silametî wazenê.

64. Ê şewa xwu bi Rebê xwu rê şiyayişê secdeyî û qîyamî vîyarnenê.

65. Û ê vanê "Ey Rebê ma! Ezabê cehenemî ma ra dûrî bibere. Ezabê ey bela yo!

66. Uca birra zî yew cayo xirab yê vindertişî û mendişî yo."

67. Gama ke xerc kenê, ne îsraf kenê ne zî çikûsîtî kenê; mabeynê her diyan de yew muwazene de yê.

68. Û ê Homayî dir piya sewbîna îlahan rê evdîtî nêkenê, cano ke Homayî heram kerdo bi neheqîye nêkişenê, zîna nêkenê. Kam nînan bikero, cezaya ci vîneno;

69. Roja qîyametî ezabê ci qat bi qat yeno zêdnayiş. Û tede bi yew hawayo zelîl manenê.

70. Labelê êyê ke tewbe kenê û 'emelo salih kenê ne tede. Homa xirabîyanê înan tadano başîyan ser. Homa xefûr û rehîm o.

71. Û kam tewbe bikero û 'emelo salih bikero, bêguman tewbeyê ci qebûlbiyaye ageyreno Homayî het.

72. Ê şahidîya zûreyine û sextîye nêkenê. Wexto ke raştê çiyêkê bêfeyde û tewşî yenê, camêrdane uca ra vîyarenê şinê.

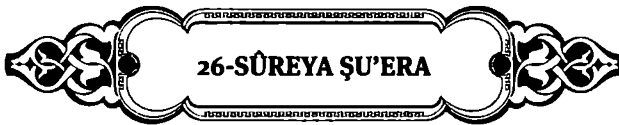
73. Wexto ke ayetê Rebê înan zikir benê, vera înan de kerr û lal nêmanenê.

74. Û vanê "Rebê ma! Bi lutfê xwu cînîyanê ma ra û zurîyetê ma ra çimê ma roşin bikere û ma bikere îmamê muteqîyan."

75. A vera sebrê înan de, ê bi meqamanê berzan yenê mikafatkerdiş. Uca bi hurmet û silam yenê qebûlkerdiş.

76. Tede ebedî manenê; uca yew cayo çiqas baş yê vindertişî û îqametî yo.

77. Vaje "Eger duayanê şima ra nêbo Rebê mi çira qîymet bido şima? Sond bo ke şima zûrî dî; coka ezab gîraneyê şima veranêdano."

26-SÛREYA ŞU'ERA

Çar ayetê peyînî xaric pêro Mekke de nazil biya. Di sey û vîst û hewt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ta-Sîn-Mîm.
2. Enê ayetê kitabê mubînî yê.
3. Seba ke ê îman nêanê, hema ke ti xwu helak kenê.
4. Eger ma biwazê, asmîn ra yew mucîze anê war û vîyeyê înan ver de kenê çewt verdenê.
5. Tu şîreto ke Rehmanî ra înan rê bêro û ê verê xwu ci ra tanêdê çinê yo.
6. Bêguman înan eno zî zûrî dî. Labelê xebera çiyê ke tim pê tinazê xwu kenê do înan rê bêro.
7. Qey nêewnîyenê rîyê erdî ra! Ma tede her cote ra wina rindek zergûn kerdê.
8. Eke zafê înan bawer nêkerê zî enê de miheqeq yew îbret esto.
9. Û bêguman Rebê to ezîz û rehîm o.

10-11. Wextêk, Rebê to veng da Mûsayî, va "Şo ê qewmê zalimî het, qewmê Fîrewnî! Qey ê nêbenê wayirê teqwa?"

12. [Mûsayî] va "Rebê mi! Raşta ci, ez tersena ke mi zûrker bivînê.
13. Beno ke sîneyê mi teng bibo, ez nêeşkî qisey bikerî. [Coka] pêxembertî bide Harûnî zî.
14. Û vera înan de mi ser o yew sûc esto. Eno semed ra, ez tersena ke ê mi bikişê."
15. [Homayî] va "Nexêr! Şima her di zî bi ayetanê ma şêrê. Ma şima dir ê, ma şinawenê.
16. Her di zî şêrê Fîrewnî het û vajê 'Bêguman ma qasidê Rebê aleman ê.

17. Beniîsraîlîyan ma dir bişirawe.'"
18. [Fîrewnî] va "Ti hema tutêko qicek bî, ma ti nêgirewtî xwu miyan û ti pîl nêkerdî? Ti 'emrê xwu ra zaf serrî ma miyan de nêmendî?
19. Û peynî de to kerdena xwu kerde! Ti nankoran ra yê."
20. [Mûsayî] va "Wexto ke mi o kar kerd, ez delalet de biya."
21. Seba ke ez şima ra tersaya ez remaya. Dima Rebê mi hukim û hîkmet da mi û ez kerda pêxemberan ra.
22. Nîmeto ke ti mi rê kenê serhevde zî, seba ke to Beniîsraîlî xwu rê kerdê kole ra yo!"
23. Fîrewnî va "Rebê aleman çi yo?"
24. [Mûsayî] va "Eger şima heqîqeten bawer bikerê, O Rebê asmînan û erdî û çiyê ke mabeynê înan de estê yo."
25. [Fîrewnî] înanê dorê xwu ra va "Veng yeno şima?"
26. [Mûsayî] va "O Rebê şima yo zî Rebê babîyanê şima yê verînan o zî."
27. [Fîrewnî] va "Eno pêxemberê şima ke şirawiyayo, heqîqeten gêj o."
28. [Mûsayî] va "O Rebê rojhelatî û rojawanî û çiyê ke mabeynê her diyan de estê yo. Eger şima aqilê xwu bişixulnê."
29. [Fîrewnî] va "Eger ti mi ra teber îlah bigêrê, sond bo ke ez to hepis kena!"
30. [Mûsayî] va "Eger ez to rê yew çiyo akerde biyarî zî?"
31. [Fîrewnî] va "Eger ti raştan ra yê, dê ey biyare."
32. Enê ser o, ey asaya xwu eşte; înan hew dî ke eşkera biye yew ejdiha.
33. Û destê xwu vet; o zî ewnîyayoxan rê wina çîlsipî bereqîya.
34. [Fîrewnî] sermiyananê dorê xwu ra va "Eno birra zî yew sêhrbazo zanaye yo.
35. Wazeno bi sêhrê xwu şima welatê şima ra vejo. Êdî şima vanê se?"

36-37. Înan va "Ey û birayê ci vindarne. Wezîfedaran bişirawe şaristanan, wa pêro sêhrbazanê zanayan to rê bidê arê."

38. Bi eno qeyde, înan sêhrbazî yew wextê roja bellîkerdîye de ardî pêser.

39. Şarî ra zî ame vatiş ke "Qey şima zî kom nêbenê?"

40. [Şarî va] "Ma hêvî kenê ke sêhrbazî bi ser kewê û ma zî înan dima şêrê."

41. Wexto ke sêhrbazî ameyî, înan Fîrewnî ra va "Eke ma bi ser kewê, ma rê yew ucret esto, ne?"

42. [Fîrewnî] va "Belê. Hem zî şima do bibê kesê nizdîyê mi."

43. Mûsayî înan ra va "Şima çi erzenê, bierzê!"

44. Enê ser o, înan lakê xwu û rewtê xwu eştî û va "Semedê şerefê Fîrewnî helbet ma serkewte yenê."

45. A game, Mûsayî zî asaya xwu eşte! Aye dest pê kerd, çiyê ke înan eştbî belênayî.

46-48. Enê ser o, sêhrbazî tavilî şiyî secde, va "Ma îman bi Rebê aleman ard; bi Rebê Mûsa û Harûnî."

49. [Fîrewnî] va "Mi hema destûr nêdayo la şima ey ra bawer kerd, ne? O pîlê şima yo, ke sêhr mûsnayo şima! A game, şima do nizdî ra bizanê! Sond bo, ez dest û linganê şima çeprast cirakena û şima aliqnena."

50. Înan va "Zirarê xwu çinê yo. Ma miheqeq ageyrenê Rebê xwu het.

51. Seba ke ma êyê verîn ê ke îman anê, ma hêvî kenê ke Rebê ma xetayanê ma efû bikero."

52. Ma Mûsayî rê wina wehîy kerde: "Ti evdanê mi bi şewe veje rayir; miheqeq şima yenê teqîbkerdiş."

53. Êdî Fîrewnî wezîfedarî şirawitî şaristanan [ke eskeran bidê arê].

54-56. Va "Bêguman enê yew koma tay û sefîl ê; û helbet ma ra hêrsin ê. Labelê ma yew komelo bitedbîr û hazir ê."

57-60. Bi eno qeyde, ma ê bexçeyan û hênîyanê înan ser ra, xizîneyan û meqamanê înan ê erjayan ra vetî. A ma wina enê Benîîsraîlîyan rê kerdî mîras. Akewtişê rojî de kewtî înan dima.

61. Wexto ke her di komelan yewbînî dî, merdimanê Mûsayî va "Aha ma ameyî tepîştiş!"

62. [Mûsayî] va "Nexêr! Rebê mi helbet mi dir o, rayir nîşanê mi dano."

63. A game, ma Mûsayî rê wehîy kerde, va "Asaya xwu bide behr ro." Behr tavilî abi; her leteyê ci sey koyêkê qiraseyî bi.

64. Û ma êyê bînî zî ardî nizdîyê ucayî.

65. Ma Mûsa û êyê ke ey dir bî, heme xelisnayî.

66. Dima, ma êyê bînî awe de xeniqnayî.

67. Eke zafê înan bawer nêkerê zî enê de miheqeq yew îbret esto.

68. Û bêguman Rebê to ezîz û rehîm o.

69. Înan rê behsê Îbrahîmî zî bikere.

70. Wextêk, ey babîyê xwu û qewmê xwu ra va "Şima çiyî rê evdîtî kenê?"

71. Înan va "Ma pûtan rê evdîtî kenê û ma enê ra fek veranêdanê."

72. [Îbrahîmî] va "Gama ke şima înan rê dua kenê, ê vengê şima şinawenê?

73. Ê eşkenê feyde bidê şima yan zî zirar danê şima ro?"

74. Înan va "Nê. La ma dî babîyanê ma zî wina kerdêne."

75-76. [Îbrahîmî] va "Eyla şima, êyê ke şima yan zî babîyanê şima înan rê evdîtî kerdêne dîyî?

77. Helbet ê dişmenê min ê; tenya Rebê aleman xaric.

78. Zatê ke ez xeliqnaya û rayiro raşt nîşanê mi dayo, O yo.

79. Û zato ke bi mi dano werdiş û şimitiş zî, O yo.

80. Wexto ke ez nêweş kewena, zato ke şîfa dano mi, O yo.

81. Zato ke do ruhê mi bigêro û dima mi bikero gane, O yo.

82. Û roja hesabî zato ke xetayanê mi efû bikero, O yo.

83. Ey Rebê mi! Yew hîkmet bide mi û mi bikere salihan ra.

84. Û miyanê neslê ameyeyî de mi raştan ra bide yadkerdiş.

85. Mi bikere warisanê cenetê wayirê nîmetan ra.

86. Û babîyê mi zî bixefirne çimkî o rayir ra vejîyayan ra yo."

87. Roja ke tekrar benê gane, mi mehcûb mekere.

88. A roje, ne mal feyde keno, ne zî lajî.

89. La êyê ke bi qelbo selîm yenê Homayî het xaric.
90. Cenet diyeno nizdîyê muteqîyan.
91. Û cehenem zî nîşanê heşerîyan diyeno.
92. Înan ra wina yeno vatiş: "Êyê ke şima înan rê evdîtî kerdêne, hê ça?
93. Bê Homayî kes esto ke şima rê ardim bikero? Yan zî ê eşkenê yew feyde bide xwu?
94. A game, ê û heşerîyî do serserkî bierzîyê uca.
95. Û heme artêşê Îblîsî zî.
96. Uca do yewbînan biancê û wina vajê:
97. "Sond bo bi Homayî, heqîqeten ma yew delaleto eşkera de biyê.
98. Çimkî ma, şima Rebê aleman dir hunkif dîyêne.
99. Bê sûcdaran kesî ma nêberdî delalet.
100. Êdî ma rê şefaetkarî zî çinê yê.
101. Û yew dostê ma yo nizdî zî çinê yo.
102. Werrekna semedê ma yewna [ageyrayiş] bibiyêne û ma bibiyêne mumînan ra."
103. Eke zafê înan bawer nêkerê zî enê de miheqeq yew îbret esto.
104. Û bêguman Rebê to ezîz û rehîm o.
105. Qewmê Nûhî zî pêxemberî zûrker dîyî.
106. Wextêk, birayê înan Nûhî înan ra va "Qey şima nêbenê wayirê teqwa?
107. Ez helbet şima rê yew pêxembero emîn a.
108. Êdî Homayî ra bitersê û mi rê îtaet bikerê.
109. Ez vera enê de şima ra tu ucret nêwazena. Ucretê mi tenya aîdê Rebê aleman o.
110. Êdî Homayî ra bitersê û mi rê îtaet bikerê."
111. Înan va "Ma caran to rê îman anê? Kesê 'ewamî benê tabiê to."
112. [Nûhî] va "Derheqê 'emelê înan de yew me'lûmatê mi çinê yo.
113. Raşta ci, dîyayişê hesabê înan tenya aîdê Rebê min o. Eke şima fam bikerê!

114. Û ez mumînan esla verê xwu ra nêqewirnena.
115. Ez tenya yew îqazkerdoxo eşkera ya."
116. Înan va "Ya Nûh! Eke ti fek veranêdê, miheqeq ti do bibê êyê ke ricim benê ra!"
117. [Nûhî] va "Ey Rebê mi! Qewmê mi ez zûrker dîya.
118. A game, ti mabeynê min û înan akere; min û mumînê ke mi dir ê, bixelisne."
119. Enê ser o, ma zî o û êyê ke ey dir ê, zereyê gemîya dekerdîye de xelisnayî.
120. Dima, badê enê, êyê ke mendê ma awe de xeniqnayî.
121. Eke zafê înan bawer nêkerê zî enê de miheqeq yew îbret esto.
122. Û bêguman Rebê to ezîz û rehîm o.
123. [Qewmê] Adî zî pêxemberî zûrker dîyî.
124. Wextêk, birayê înan Hûdî va "Qey şima nêbenê wayirê teqwa?
125. Ez helbet şima rê yew pêxembero emîn a.
126. Êdî Homayî ra bitersê û mi rê îtaet bikerê.
127. Ez vera enê de şima ra tu ucret nêwazena. Ucretê mi tenya aîdê Rebê aleman o.
128. Qey şima bi her cayo berz de viraştişê yew îşaretî xwu ewiqnenê?
129. Û şima awanîyanê mehkeman virazenê ke belkî şima tede ebedî bicûyê?
130. Û gama ke şima çiyêk de gênê, sey zorbayan gênê.
131. Êdî Homayî ra bitersê û mi rê îtaet bikerê."
132. Zato ke her çiyo şima zanê ra zêde-zêde dano ra bitersê;
133. Eyê ke dewarî û lajî dayî şima;
134. Û bexçeyî û hênîyî.
135. Raşta ci, ez semedê şima ezabê yew roja ezîme ra tersena."
136. Înan va "Ti şîret bikerê zî, şîretkerdoxan ra nêbê zî ma rê eynî yo.
137. Eno exlaqê verînan ra teber çiyêk nîyo.
138. Û ma qet zî nêginenê ezab ro."
139. Bi eno qeyde, înan o zûrker dî. Ma zî ê helak kerdî. Eke zafê înan bawer nêkerê zî enê de miheqeq yew îbret esto.

140. Û bêguman Rebê to ezîz û rehîm o.
141. [Qewmê] Semûdî zî pêxemberî zûrker dîyî.
142. Wextêk, birayê înan Salihî va "Qey şima nêbenê wayirê teqwa?
143. Ez helbet şima rê yew pêxembero emîn a.
144. Êdî Homayî ra bitersê û mi rê îtaet bikerê.
145. Ez vera enê de şima ra tu ucret nêwazena. Ucretê mi tenya aîdê Rebê aleman o.
146. Qey şima do tiya miyanê ewleyî de bêrê verdayiş?
147. Bexçeyan miyan de, serê hênîyan de;
148. Miyanê xeleyî de, xurmayêrê ke weşeyê înan ameyê war de...
149. Şima koyan de bi westatî keyeyan neqirnenê.
150. Êdî Homayî ra bitersê û mi rê îtaet bikerê.
151. Emirê ê heşerîyan rê îtaet mekerê;
152. Ê rîyê erdî de xirabîye kenê û semedê sulhî nêxebitîyenê."
153. Înan va "Ti tenya êyê ke sêhr bi înan biyo ra yê!
154. Ti zî tenya yew beşero sey ma yê. Eke ti raştvatoxan ra yê, dê ma rê yew mucîze biyare."
155. [Salihî] va "A ena yew deva ya! Heqê aye yê şimitişê awe esto. Û yew roja diyare de heqê şima yê şimitişe awe zî esto.
156. Nêbo ke şima yew xirabîye pê bikerê. Dima, ezabê yew roja ezîme şima qefilneno!"
157. Badê, înan a serebirna, feqet poşman biyî.
158. Bi eno qeyde, ezabî ê qefilnayî. Eke zafê înan bawer nêkerê zî enê de miheqeq yew îbret esto.
159. Û bêguman Rebê to ezîz û rehîm o.
160. Qewmê Lûtî zî pêxemberî zûrker dîyî.
161. Wextêk, birayê înan Lûtî va "Qey şima nêbenê wayirê teqwa?
162. Ez helbet şima rê yew pêxembero emîn a.
163. Êdî Homayî ra bitersê û mi rê îtaet bikerê.
164. Ez vera enê de şima ra tu ucret nêwazena. Ucretê mi tenya aîdê Rebê aleman o.

165-166. Qey şima cînîyê ke Homayî semedê şima xeliqnayê caverdenê û camêrdan dir têkilîya cinsî ronanê? Raşta ci, şima yew qewmo heqîqeten hed ra vejîyaye yê!"

167. Înan zî va "Ya Lût! Sond bo, eke ti cayê xwu de nêvinderê, ma to tiya ra qewernenê!"

168. [Lûtî] va "Raşta ci, ez enê karê şima ra îkrîh kena!

169. Rebê mi! Min û aîleya mi enê 'emelê înan ra bixelisne."

170. Enê ser o, ma zî o û heme aîleya ci xelisnayî.

171. Tenya yew pîre xaric; a, êyê ke apey mendê ra biye.

172. Dima, ma êyê bînî helak kerdî.

173. Ma înan ser o yew varitî da varnayiş ke... Varitîya êyê ke ameyê îqazkerdiş çiqas xirab biye!

174. Eke zafê înan bawer nêkerê zî enê de miheqeq yew îbret esto.

175. Û bêguman Rebê to ezîz û rehîm o.

176. Şarê Eyke zî pêxemberî zûrker dîyî.

177. Wextêk, Şueybî înan ra va "Qey şima nêbenê wayirê teqwa?

178. Ez helbet şima rê yew pêxembero emîn a.

179. Êdî Homayî ra bitersê û mi rê îtaet bikerê.

180. Ez vera enê de şima ra tu ucret nêwazena. Ucretê mi tenya aîdê Rebê aleman o.

181. Weznê xwu tam bisencê û mebê êyê ke kêmî danê ra.

182. Bi terazîyo raşt bisencê.

183. Heqê însanan kêmî mekerê. Rîyê erdî de sey fesadan xirabîye mekerê.

184. Zatê ke şima û neslê verînî xeliqnayê ra bitersê."

185. Înan va "Ti tenya êyê ke sêhr bi înan biyo ra yê!

186. Ti zî tenya yew beşero sey ma yê. Ma vanê ti miheqeq zûrkeran ra yê.

187. Eke ti raştvatoxan ra yê, dê asmîn ra yew perçe bifîne ma ser."

188. [Şueybî] va "Rebê mi hîna baş zano ke şima hê se kenê."

189. Labelê înan Şueyb zûrker dî. Axirî, ezabê a roja verisnîye ê qefilnayî. Helbet o ezabê yew roja ezîme bi.

190. Eke zafê înan bawer nêkerê zî enê de miheqeq yew îbret esto.

191. Û bêguman Rebê to ezîz û rehîm o.

192. Eno, helbet hetê Rebê aleman ra nazil biyo.

193-195. Seba ke ti bibê îqazkerdoxan ra, Rûhil-Emînî bi yew lîsano akerde yê Erebî qelbê to rê nazil kerd.

196. Bêguman o kitabanê verînan de zî esto.

197. Qey hetê alimanê Beniîsraîlîyan ra zanayişê ci, semedê înan yew delîl nîyo?

198-199. Eke ma o yewo ke Erebî nêzano rê nazil bikerdêne û ey o înan rê biwendêne, ancî înan îman pê nêardêne.

200-202. A ma o wina dekerd qelbê sûcdaran, coka heta ke ezabo elîm nêvînê, ê îman pê nêanê. A game, bêke ê ferq bikerê, do nişka ra [ezab] bêro.

203. O wext, do vajê "Gelo muhlet nêdiyeno ma?"

204. Qey ê ezabê ma leze wazenê?!

205-207. Dê xwu rê biewnîye! Ma înan bi serran bidê cûyênayiş, dima zî, ezabo ke wehd biyo bêro înan sere de! Nîmetê ke diyayî înan êdî tu feyde danê înan?

208. Û heta ke ma îqazkerdoxî nêşirawitî, ma tu welat helak nêkerd.

209. Eno yew îxtar o. Çimkî ma neheqîye nêkenê.

210-212. Û şeytanan o nazil nêkerdo; û eno xercê înan nîyo, xwura qewetê înan zî nêreseno enê. Çimkî ê şinawitişê wehîy ra ameyê dûrkerdiş.

213. A game, nêbo ke ti Homayî dir piya veng bidê sewbîna îlahî. Nêke ti zî benê înanê ke ezab vînenê ra yew!

214. [Verî] eqrebayanê xwu yê tewr nizdî îqaz bikere.

215. Mumînê ke benê tabiê to rê per û baskê xwu rone.

216. Eke vera to de îsyan bikerê, vaje "Çiyê ke şima kenê ra ez dûrî ya."

217-220. Ti tewekul bi zatê ezîz û rehîmî bikere; wexto ke ti wurzenê û miyanê înanê ke secde kenê de geyrenê to vîneno, çimkî O, semî' û 'elîm o.

221. Şeytanî zî, ez şima ra vajî kamî ser o yenê war?

222. Ê, her zûrkerê gunekarî ser o yenê war.

223. Enê zî, goş danê şeytanan û zafê înan zî zûrker ê.

224. Û enê şaîrî zî, fehşî benê tabiê înan.

225-226. Qey ti nêvînenê? Ê her gelî de wina şaş û heşaş geyrenê û çiyo ke ê do nêeşkê bikerê vanê.

227. Labelê êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, êyê ke Homayî zaf zikir kenê û gama ke neheqîye bi înan bena xwu mudafea kenê, ne tede. Êyê ke zilim kenê, do nizdî ra bivînê ke bi kamcîn înqîlabî yenê qelibnayiş.

27-SÛREYA NEML

Mekke de nazil biya. Neway û hîrê ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ta-Sîn. Enê, ayetê Quranî û kitabê mubînî yê.

2-3. Mumînê ke nimaj kenê, zekat danê û qetîyen îman bi axîretî anê rê rehber û mizgîn ê.

4. Bêguman, êyê ke îman bi axîretî nêanê, ma înan rê 'emelê înan xemilnaye nîşan danê ke wa korkorane tede biewiqîyê.

5. A enê, ê kesî yê ke ezabê înan tewr giran o. Û axîret de zî tewr zêde enê ginenê ziyan ro.

6. Eno Quran helbet qatê zatê hekîm û 'elîmî ra diyeno to.

7. Wextêk, Mûsayî aîleya xwu ra va "Mi yew adir dî, ez ey ra şima rê yew xebere biyarî, yan zî, ez do yew bizote biyarî ke şima pê xwu bikerê germin."

8. Wexto ke ame uca, wina veng diya ci: "Oyo adir de zî êyê dorê adirî de zî mibarek biyê! Homayo Rebê aleman kêmanîyan ra munezeh o.

9. Ya Mûsa! Ez, Homayo ezîz û hekîm a.

10. Asaya xwu bierze!" Gama ke dî sey marî têwgeyrena, bêke biewnîyo xwu dima, rema. [Homayî va] "Ya Mûsa! Meterse. Çimkî pêxemberî hizûrê mi de nêtersenê.

11. La kam neheqîye bikero û dima herinda xirabîya ke kerda de hewlîye bikero, wa bizano ke ez xefûr û rehîm a.

12. Destê xwu bikere pistina xwu ke wa bêqisûr û çîlsipî vejîyo. Bi new mucîzeyan şo Fîrewnî û qewmê ey het. Çimkî ê êdî biyê yew qewmo fasiq."

13. Wexto ke mucîzeyê ma verê çimê înan de ameyî ravistiş, înan va "Eno elemeşkera yew sêhr o."

14. Wijdanê înan qenaet ard la rîyê neheqîye û kîbrê xwu ra înan înkar kerd. Dê ti biewnîye, peynîya mufsîdan se bena!

15. Sond bo! Ma îlim da Dawudî û Suleymanî. Înan va "Hemd Homayî rê bo ke ma zafê evdanê xwu yê bawermendan ra serêr girewtî."

16. Suleyman bi warisê Dawudî û va "Gelî însanan! Ziwanê teyran mûsnîya ma û her çî ra [yew bare] diya ma. Helbet eno yew lutfo akerde yo."

17. Cinan û însanan û teyran ra yew artêşe hizûrê Suleymanî de ameye komkerdiş û bi întîzam sewq biye.

18. Welhasil, wexto ke ameyî Gelîyê Nemlî, yew morceleyî va "Gelî morceleyan! Bikewê qula xwu. Suleyman û artêşa xwu, bêke şima ferq bikerê, wa şima nêpelixnê!"

19. [Suleyman] vateyê ci rê peşmirîya û bi tebesum va "Rebê mi! Seba ke to mi rê, dadî û babîyê mi rê hewlîye kerda, îlham dekere zerrîya mi ke ez to rê şukir bikerî û ez yew 'emelo ke to razî keno bikerî. Û bi rehmetê xwu mi bikere miyanê evdanê xwu yê salihan."

20. [Suleymanî] teyrî teftiş kerdî û va "Ez çira dîksilêmanî nêvînena? Qey o vindî biyo?

21. Eke mi rê yew delîlo akerde nêaro, ez yew ezabo giran pê dana antiş yan zî ey serebirnena.

22. Zaf ser de nêşi [dîksilêman] ame û va "Ez yew çiyo ke ti nêzanê mûsaya. Mi Seba ra to rê yew xebera raşte arde.

23. Mi yew cînîya ke înan rê hukimdarîye kena dîye ke her çî ra zêde diyayo ci û yew textê aye o pîl esto.

24. Mi bala xwu daye ke qewmê ci herinda Homayî de rojî rê şino secde. Şeytanî çiyê ke kenê înan rê weş nîşan dayê û ê rayir ra vetê. Coka nînê rayir.

25-26. Qey gereka Homayî rê nêşêrê secde? Oyo ke xeybê semawatan û erdî vejeno meydan, çiyo ke ê nimnenê û eşkera kenê zano. Bê Homayî sewbîna tu îlah çinê yo; O Rebê textê pîlî yo.

27. [Suleymanî] va "Ti raşt vanê yan zûrkeran ra yê, ma vînenê!

28. Ti enê mektûbê mi bibere û bierze înan ver. Dima, xwu înan ra bineyke bide kişte û biewnîye dê vanê se."

29-31. [Belqîsa] va "Gelî sermiyanan! Mi rê yew mektûbo şerefdar ame. Suleymanî ra yo û bi nameyê Homayê rehman û rehîmî dest pê keno. Vano 'Vera mi de xwu pîl mevînê û bi teslîmîyet bêrê mi het.'

32. Gelî sermiyanan! Enê îşî de yew fikir bidê mi. Eke şima mi dir nêbê, ez yew qiraro qetî nêdana."

33. Înan va "Ma wayirê qewetî yê. Ma mêrxasê şerrê giranî yê. La emir aîdê to yo. Êdî ti biewnîye çi emir kena."

34. Aye va "Wexto ke hukimdarî bikewê yew welat, uca wêran kenê û şerefê şarê ucayî zî şiknenê. Û enê zî do wina bikerê.

35. Ez nika înan rê yew hedîye bişirawî, dê ma biewnîyê, qasid bi çi ageyreno."

36. Wexto ke [qasid] ame Suleymanî het, ey va "Qey şima wazenê bi mal paştî bidê mi? Çiyo ke Homayî dayo mi, çiyo ke dayo şima ra hîna xeyrin o. Nexêr! Bi hedîyeya xwu tenya şima şa benê.

37. Ti ageyre înan het û vaje, ez do bi yew artêşe bêrî ke ê esla nêeşkenê vera ci de vejîyê û ez do înan zelîl û perîşan uca ra vejî."

38. [Û dima sermiyananê xwu ra] va "Gelî sermiyanan! Verî ke ê teslîmîyet nîşan bidê û bêrê mi het, şima ra kam eşkeno mi rê textê aye biyaro?"

39. Cinan ra yew îfrîtî va "Hema ke ti meqamê xwu ra nêwuriştê ez ey to rê ana. Emîn be, birra zî ez eşkena enê bikerî."

40. Yewo ke kitab ra îlmê ci estbi, va "Heta ke ti çimê xwu biqirpnê ez ey to rê ana." Suleymanî gama ke text kişta xwu de cadaye dî, va "Eno yew lutfê Rebê min o. Seba ke mi biceribno dê hela ez do şukir bikerî yan nankorî bikerî. Kam şukir bikero semedê xwu şukir keno. Kam zî nankorî bikero, wa bizano ke Rebê mi dewlemend o, kerîm o."

41. [Suleymanî] va "Şeklê textê aye bibedilnê. Dê ma biewnîyê, hela do bişinasno yan nê."

42. [Belqîsa] wexto ke ameye, înan aye ra va "Textê to zî sey enê yo?" Aye va "Eynî o yo! Verê cû xebere diyaybî ma û ma zî teslîmîyet nîşan dabi."

43. Çiyê ke Homayî dir piya înan rê evdîtî kerdêne, aye rê bibî manî. Çimkî a yew qewmo ke înkar keno ra biye.

44. Înan aye ra va "Kerem bikere bêre saray." Wexto ke aye dî, va qey yew awa xorîn a coka pêşê xwu wekerd. Suleymanî va "Bilûr ra ameya ravistiş, cîlakerdî ya." Aye va "Rebê mi! Mi neheqîye bi xwu kerda. Êdî mi Suleymanî dir piya xwu teslîmê Homayê Rebê aleman kerd."

45. Û sond bo ke ma birayê înan Salih şirawit qewmê Semûdî rê ke vajo "Homayî rê evdîtî bikerê." La o wext ê biyî di hetî ke yewbînan ancenê.

46. [Salihî] va "Ey qewmê mi! Çira şima wazenê hewlîye ra ver xirabîye leze bêro? Qey şima Homayî ra mexfîret biwazê nêbeno? Beno ke şima rê merhemet bikero!"

47. Înan va "Rîyê to û êyê ke to dir ê ra bêoxirîye ameye ma ser de." [Salihî] va "Sebebê bêoxirîya ke ameya şima ser de qatê Homayî de yo. Raşta ci, şima yenê ceribnayiş."

48. Şaristan de new cerdeyî estbî, înan rîyê erdî de fesadî kerdêne, qet çiyo baş nêkerdêne.

49. Înan bi nameyê Homayî sond wend û va "Ma bi şewe bierzê keyeyê ey ser. Dima, ma do wayiranê ey ra vajê ke xebera ma kiştişê aîleya ey ra çinê ya. Ma qetîyen raşt vanê.'"

50. Înan yew dame ronaye. Ma zî yew dame ronaye ke ê qet ferqê ci de nêbî.

51. Dê biewnîye, peynîya dama înan se biye! Ma ê û qewmê înan pêro têdir helak kerdî.

52. Ha enê keyeyê înan ê, rîyê zilmê înan ra rijîyayê û xamûş biyê! Seba yew qewmo ke fam keno helbet enê de îbret esto.

53. Û herçî înanê ke îman ard û biyî wayirê teqwa, ma ê xelisnayî.

54. Lûtî zî wextêk qewmê xwu ra va "Qey şima do hema zî verê çimî de a fehşîtî bikerê?

55. Şima cînîyan caverdenê û bi şehwet şinê camêrdan het? Heqîqeten şima yew qewmo cahil ê."

56. La cewabê qewmê ci tenya eno bi: "Aîleya Lûtî şaristanê ma ra vejê. Çimkî ê wazenê pak bimanê!"

57. Enê ser o, ma zî o û aîleya ci xelisnayî. La cînîya ci xaric. Ma a kerde mendeyan ra.

58. Ma înan ser o yew varitî da varnayiş ke... Varitîya êyê ke ameyê îqazkerdiş çiqas xirab biye!

59. Vaje "Hemd Homayî rê. Evdê ke weçînayê rê silam bo." Gelo Homa baş o, yan êyê ke ci rê kenê şirîk?

60. [Gelo ê baş ê] yan zato ke asmînî û erd xeliqnayê û asmîn ra şima rê awe ano war? Ma bi aye darê ke şima nêeşkenê yewa înan biruwênê ra bexçeyê rindekî ardî meydan. Qey Homayî dir piya yewna îlah esto? Nexêr! Ê yew qewmo rayir ra vejîyaye yê.

61. [Gelo ê baş ê] yan zato ke dinya kerde cayê roniştişî, ser o koyê mehkemî ronayî û mabeynê înan ra çemî heriknayî û yew perde ant mabeynê her di behran? Qey Homayî dir piya yewna îlah esto? Nexêr, zafê înan nêzanê.

62. [Gelo ê baş ê] yan zato ke şima tengîye de bimanê û gama ke Ey rê lavey bikerê cewab dano şima û tengîye şima ser ra wedareno û şima keno xelîfeyanê rîyê erdî? Qey Homayî dir piya yewna îlah esto? Şima çiqas tay şîret gênê!

63. [Gelo ê baş ê] yan zato ke tarîtîya bejayî û behran de rayir nîşanê şima dano û vernîya rehmetê xwu de vayî sey mizgîne

şiraweno? Qey Homayî dir piya yewna îlah esto? Homa, înanê ke Ey rê kenê şirîk ra berzêr o.

64. [Gelo ê baş ê] yan zato ke ewilî dest bi xeliqnayiş kerd û dima o tekrar kerd, asmîn û erd ra risq da şima? Qey Homayî dir piya yewna îlah esto? Vaje "Eger şima raştvatoxan ra yê, dê delîlê xwu biyarê!"

65. Vaje "Êyê ke asmînan de û erd de yê xeybî nêzanê, tenya Homa zano. Û ê nêzanê do key bêrê ganekerdiş zî."

66. Raşta ci, derheqê axîretî de înan rê têdima zanayiş ame la ê derheqê axîretî de yew şibhe de yê. Hîna raşta ci, hetê axîretî ra ê korr ê.

67. Êyê ke înkar kenê, va "Wexto ke ma û babîyê ma biyî herrî, qey birra zî ma do [gane] bêrê vetiş?

68. Sond bo ke, eno [tehdîd] ma rê zî hîna verê cû babîyanê ma rê zî wehd bibi. Eno, estanikanê verînan ra wetêr çiyêk nîyo."

69. Vaje "Dê hela dinya ra bigeyrê û biewnîyê aqîbetê sûcdaran se biyo!"

70. Înan ver xemgîn mebe û damê ke ronanê ver zî mekewe tengîye.

71. Û vanê "Eger şima raşt vanê, eno wehd key yeno ca?"

72. Vaje "Yew qismê wehdo ke şima ecele wazenê beno ke kewto şima dima!"

73. Rebê to vera însanan de helbet wayirê lutfî yo la zafê înan şukir nêkenê.

74. Rebê to çiyo ke sîneyê înan nimneno zî çiyo ke eşkera keno zî helbet zano.

75. Asmîn de û erd de tu çiyêk çinê yo ke yew kitabo akerde de çinê bo.

76. Raşta ci, eno Quran, zaf çiyê ke Benîîsraîlî ser o kewtê îxtîlaf qisey keno.

77. Û helbet O seba mumînan yew rehber û rehmet o.

78. Rebê to bêguman do mabeynê înan de hukmê xwu bido. O ezîz û 'elîm o.

79. A game, ti tewekul bi Homayî bikere. Çimkî ti yew heqîqetê akerdeyî ser o yê.

80. Bizane ke ti nêeşkenê bi merdeyan bidê hesnayiş û gama ke peyê xwu tadanê û remenê ti nêeşkenê bi kerran zî bidê şinawitiş.

81. Û ti nêeşkenê korran delaletê înan ra vejê û biyarê rayirê raştî ser. Tenya ti eşkenê bi înanê ke îman ardo bidê hesnayiş; a enê teslîmbiyaye yê.

82. Wexto ke o vate bêro înan sere de, ma înan rê erd ra yew "debbe" vejenê. O înan ra vano ke însanan ayetanê ma ra bawer nêkerdo.

83. A roje, ma her umetî ra, êyê ke ayetanê ma înkar kenê ra yew kome anê pêser û pêro têdir sewq[ê hizûrê îlahî] benê.

84. Axirî, wexto ke yenê, [Homa înan ra] vano "Şima bêke fam bikerê, ayetê mi zûrî dîyî, ne? Eke nê, şima se kerdêne?!"

85. Zilmê înan ver o qewl sereyê înan ser de qewimîyayo; êdî ê nêeşkenê fekê xwu akerê.

86. Qey ê nêvînenê? Seba ke tede biarsîyê helbet ma şewe xeliqna û ma roje zî roşin kerde ke tede bixebitîyê. Seba yew qewmo ke îman ardo enê de zaf îbretî estê.

87. Roja ke do Sûr pif bibo, êyê ke Homa wazeno xaric, asmînan de û erd de kam esto, dehşet înan gêno û pêro mileçewt ageyrenê Ey ser.

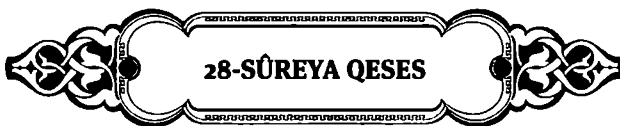
88. Ti koyan cayê xwu de vinderte vînenê la ê sey herikîyayişê hewran hereket de yê. Eno sinetê Homayî yo ke her çî xayet saxlem virazeno. O kerdeyanê şima ra bi temamî xeberdar o.

89. Kamo ke 'emelo baş biyaro, hîna xeyrinê ci ey rê esto. Û ê a roje ters ra dûrî, miyanê emnîyetî de yê.

90. Û kam zî 'emelo xirab biyaro, fekrû erzîyeno adir. Înan ra wina yeno vatiş: "Şima tenya cewabê emelê xwu gênê."

91-92. [Vaje] "Mi rê emir biyo ke ez tenya evdîtîya Rebê enê şaristanî bikerî ke Ey tiya muhterem kerd û her çî aîdê Ey o. Mi rê emir biyo ke ez bibî mislimanan ra û ez Quran biwanî. Êdî kam hîdayet bibo tenya semedê xwu beno; û kam zî şêro delalet, ci ra vaje "Ez tenya îqazkerdoxan ra ya."

93. Û vaje "Hemd Homayî rê. O ayetanê xwu nîşanê şima dano û şima zî înan şinasnenê. Rebê to, çiyo ke şima kenê ra xafil nîyo."

28-SÛREYA QESES

Mekke de nazil biya. Heştay û heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ta-Sîn-Mîm.
2. Enê, ayetê kitabê mubînî yê.
3. Seba yew qewmo ke îman ardo, ma xeberanê Mûsayî û Fîrewnî ra qismêk bi heqîye wanenê.
4. Fîrewnî rîyê erdî de xwu pîl dî û şarê xwu zî tayfe bi tayfe ciya kerd; yew tayfe zeîf dîyêne, lajê înan kiştêne, cînîyê înan zî gane verdayne. Bêguman o xirabkaran ra bi.
5. Û ma zî waşt înanê ke tehda dîyêne rê lutif bikerê, înan bikerê pêşeng û waris.
6. Ma înan ê erdî de bikerê hukimdar û çiyo ke Fîrewn û Haman û artêşê înan ci ra tersayne bi destê înan nîşan bidê.
7. Ma dadîya Mûsayî rê îlham kerd û va "Ey bilewne. Eke ti bitersê çiyêk yeno sere de, ey bierze behr û meterse, mekewe ver. Çimkî ma do ey tekrar bidê to û ey bikerê pêxemberan ra."
8. Netîce, aîleya Fîrewnî o [tuto ke] do înan rê bibiyêne yew dişmen û çimeyê endîşeyî girewt. Fîrewn û Haman û artêşê înan, helbet xeletîye de bî.
9. Cînîya Fîrewnî va "Semedê mi zî û to zî roşnê çiman o! Nêbo ke şima ey bikişê. Belkî feydeyê ci bireso ma yan zî ma do ey xwu rê bikerê ewlad." Hayîya înan çiyêk ra çinê bî.
10. Heta serê sibayî zerrîya dadîya Mûsayî veng mende. Eke ma deyax nêdayne zerrîya aye, tay mendbi ke aye eno eşkera bikerdêne.
11. Dadîya ci waya Mûsayî ra va "Wa çimê to ser o bo." Aye zî, bêke ê ferq bikerê, dûrî ra bala xwu da ser.

12. Ma verê cû ra kerd ke o şitê yewna cînî nêanco. [Waya ci] va "Ez yew aîle nîşanê şima bidî? Şima rê miqateyê ey bibo û ey baş perwerde bikero."

13. Bi eno qeyde, ma o apey da dadîya ci ke çimê aye roşin bibê, nêkewo ver û bizano ke wehdê Homayî heq o. Labelê zafê înan enê nêzanê.

14. Wexto ke [Mûsa] resa kemalê xwu, ma îlim û hîkmet da ci. Ma, înanê ke hewlîye kenê, a wina mikafat kenê.

15. Yew demo ke xebera şarî [ey ra] çinê bî, [Mûsa] ame şaristan û dî ke uca yew miletê ey ra yew zî dişmenanê ey ra di mêrikî danê pêro. Oyo ke miletê ey ra bi, vera eyê dişmenî de Mûsayî ra ardim waşt. Mûsayî zî, yew kulme da piro û o kişt. [Dima] va "Eno karê Şeytanî yo. O heqîqeten yew dişmen o, eşkera merdimî şaş keno."

16. [Mûsayî] va "Rebê mi! Raşta ci, mi neheqîye bi nefsê xwu kerde. Mi bixeferne." [Ey zî] o xeferna. Homa helbet xefûr û rehîm o.

17. [Mûsayî] va "Rebê mi! Ez bi heqê nîmetanê ke to dayê mi kena, ez do nêbî paştgîrê sûcdaran."

18. Badê ke heta serê sibayî şaristan de bi ters ewnîya derûdor ra, eke çi bivîno! Eyê ke vizêr ey ra ardim waştbi, ancî ho bi hewar ey ra ardim wazeno. [Mûsayî ey ra] va "Wina aseno ke ti yewo gelac ê."

19. Wexto ke waşt mêrikê ke dişmenê her diyan o zî bigêro, ê mêrikî va "Ya Mûsa! Senî ke to vizêr yew kişt, qey ti wazenê mi zî bikişê? Ti wazenê enê erdî de bibê zorba, ti nêwazenê mabeynkaran ra bê."

20. Perrê wetê şaristanî ra yew mêrik bi vazdayiş ame, va "Ya Mûsa! Sermiyanî seba ke to bikişê xwu miyan de derheqê to de mizakere kenê. Tavilî vejîye! Helbet ez to rê nesîhetkerdoxan ra ya."

21. [Mûsa] bi ters ewnîya derûdor ra û şaristan ra vejîya. Va "Rebê mi! Mi qewmê zalimî ra bireyne."

22. Gama ke verê xwu da Medyen, va "Ez hêvî kena ke Rebê mi verê mi bido rayirê raşt ser."

23. Wexto ke resa awa Medyenî, serê awe de raştê tayê însanan ame ke hê [heywananê xwu] awdanê. Dî ke peyê înan de di keynayî pesê xwu awe ra men' kenê. [Mûsayî] va "Şima qey wina kenê?" Înan va "Heta ke şiwaneyî awnêdê û anêgeyrê ma nêeşkenê yê xwu awbidê. Babîyê ma zî xwura yewo extîyar o."

24. Enê ser o, [Mûsayî heywan]ê înan awdayî. Dima, xwu ant verisnî û va "Rebê mi! Ez muhtacê her hewlîya ya ke ti mi rê ronê."

25. Bineyke badêna, ê her di keynayan ra yewe bi şermayiş ameye ey het û va "Babîyê mi veng dano to. Helbet wazeno heqê awdayişî bido to." [Mûsa] ame verê ey û wexto ke serebutê xwu qisey kerd, babîyê keynayan va "Meterse, ti o qewmo zalim ra xelisîyayî."

26. Keynayan ra yewe va "Bawo! Ey bi heq bigêre. Eno tewr qewetin û tewr pêbewarê înanê ke to bi heq girewtê ra yo."

27. [Babîyê keynayan] va "Vera heşt serrî şiwantîye de ez wazena enê her di keynayanê xwu ra yewe ro to marre bikerî. Eke ti des [serrî] temam bikerê, êdî eno to ra yo. Ez nêwazena to bidî zehmetîye, înşelah ti mi başan ra vînenê."

28. [Mûsayî] va "Eno mabeynê min û to de yo. Ez enê her di wextan ra kamcînî temam bikerî, wa mi rê yew dişmentî nêbo. Xwura Homa qiseykerdişê ma rê wekîl o."

29. Wexto ke Mûsayî midetê xwu dekerd û gama ke pa aîleya xwu kewt rayir, hetê Tûrî de yew adir dî. Aîleya xwu ra va "Vinderê, mi yew adir dî! Ez hêvî kena ke uca ra yew xebere yan zî şima rê yew bizote biyarî şima xwu pê bikerê germin."

30. Wexto ke ame uca, o cayo mibarek de, kişta raştê gelî de, hetê dare ra wina veng diya ci: "Ya Mûsa! Bêguman ez, Homayo Rebê aleman a.

31. Asaya xwu bierze." Gama ke dî a sey marî erd de lef dana xwu, bêke biewnîyo xwu dima, rema. [Homayî] va "Ya Mûsa! Ageyre û meterse. Helbet ti emnîyet de yê.

32. Destê xwu bikere pistina xwu ke bêqisûr çîlsipî vejîyo. Û qolanê xwu biance pêser, wa tersê to nêmano. A enê Rebê to ra di delîl

ê, ti do nîşanê Fîrewnî û peyayanê ey bidê. Çimkî ê biyê yew qewmo fasiq."

33. [Mûsayî] va "Rebê mi! Mi înan ra yew kiştbi, ez tersena ê do mi bikişê.

34. Ziwanê birayê mi Harûnî mi ra fesîhtir o. Ey zî mi dir sey ardimkaro ke mi tesdîq keno bişirawe; çimkî ez tersena ke ê mi zûrker bivînê."

35. [Homayî] va "Ma do bi birayê to qewet bidê milê to. Û ma do wina yew qudret bidê şima ke ê nêeşkê bi şima. Sayeyê ayetanê ma de şima û êyê ke bibê tabiê şima, do serkewte bê."

36. Wexto ke Mûsa bi ayetanê ma yê akerdeyan înan rê ame, înan va "Eno yew sêhro pêarde ra wetêr çiyêk nîyo. Ma babîyanê xwu yê verînan ra wina yew çî nêşinawito!"

37. Mûsayî va "Rebê mi baş zano ke qatê ci ra kamî hîdayet ardo û aqîbetê ena dinya do bibo nisîbê kamî. Raşta ci, zalimî îfleh nêbenê."

38. Fîrewnî va "Gelî sermiyanan! Ez xwu ra teber şima rê tu îlah nêzana. Ya Haman! Mi rê lince ser o adir wekere û yew birce viraze, belkî ez biresî îlahê Mûsayî. Çimkî ez vana qey o zûrkeran ra yo."

39. Ey û leşkeranê ci bi yew hawayo neheq rîyê erdî de kîbir kerd û va qey do nêaçarnîyê ma het.

40. Ma zî o û leşkerê ci qefilnayî û eştî awe miyan. Dê biewnîye peynîya neheqan senî biye!

41. Û ma ê kerdî pêşengê ke veng danê adirî miyan. Roja qîyametî zî do esla înan rê ardim nêbo.

42. Ma ena dinya de lanet eşt înan dima. Û roja qîyametî zî, ê miyanê qebhetinan de yê.

43. Sond bo, badê ke ma neslê verînî helak kerdî, ma kitab da Mûsayî ke seba însanan besîret, hîdayet û rehmet o; belkî bifikirîyê û îbret bigêrê.

44. Wexto ke ma o emir da Mûsayî ti hetê rojawanî de nêbî û ti şahidan ra zî nêbî.

45. Labelê ma gelek neslî ardî meydan û înan ser ra zaf qirnî vîyartî. Ti miyanê şarê Medyenî de nêbî ke ayetanê ma înan rê biwanê. Labelê şirawitox tim ma yê.

46. Û wexto ke ma veng da [Mûsayî] ti kişta Tûrî de nêbî. Labelê seba ke ti yew qewmo ke to ra ver înan rê tu îqazkerdox nêameyo îqaz bikerê Rebê to ra sey yew rehmetî ma nînan bi to danê zanayiş ke ê bifikirîyê û şîret bigêrê.

47. Çiyê ke înan bi destê xwu kerdê ver wexto ke yew musîbet yeno înan sere de, hema vanê "Rebê ma! Qey se biyêne, de to ma rê zî yew pêxember bişirawitêne, ma ayetanê to dima bişiyêne û bibiyêne bawermendan ra..."

48. Labelê gama ke qatê ma ra heq înan rê ame, [ena rey] înan va "Çiyo ke diya Mûsayî qey gereka sey ci nêdiyayne enê zî?" Eyla înan çiyo ke verê cû diya Mûsayî zî înkar nêkerd? Înan va "Di sêhrê ke paştî danê yewbînî" û va "Ma hemîne înkar kenê."

49. Vaje "Eke şima raşt vanê, dê qatê Homayî ra yew kitabo ke enê her diyan ra raştêr biyarê, ez bibî tabiê ey."

50. Eke nêeşkayî cewab bidê to, bizane ke ê tenya hewesê nefsê xwu dima şinê. Bêke Homayî ra yew rêber bibo, oyo ke hewesê nefsê xwu dima şino ra hîna fehşêr kam o? Bêguman Homa qewmê zalimî nêbeno rayirê raştî ser.

51. Sond bo, ma înan rê qalê xwu têdima rêz kerdî ke bifikirîyê û şîret bigêrê.

52. Êyê ke ma verê cû kitab dayo înan, ê enê ra bawer kenê.

53. Gama ke înan rê yeno wendiş, vanê "Ma ey ra bawer kerd. Helbet o Rebê ma ra yew heq o. Xwura verîna ma misliman bî."

54. A înan rê, seba ke sebir kerdo, di rey mikafat diyeno; enê xirabîye bi hewlîye defa kenê û risqo ka ma dayo înan ra zî raya Homayî de xerc kenê.

55. Ê gama ke yew qala tewşe şinawenê, aye ra verê xwu tadanê û vanê "'Emelê ma ma rê, 'emelê şima şima rê. Silam şima ser o bo. Îşê ma bi nezanan çinê yo!"

56. Ti nêeşkenê keso ke ti ey ra hes kenê biyarê rayirê raştî ser la Homa kamî biwazo helbet ano rayirê raştî ser. O hîna baş zano kam yeno rayirê raştî ser.
57. Înan va "Eke ma to dir rayiro raşt bigêrê, ma do welatê xwu ra bêrê vetiş." Qey ma qatê xwu ra ê nêkerdî yew cayo muhterem û ewle ke sey risq her tewir meywe û mehsûl arêdiyeno û yeno uca? La zafê înan nêzanê.
58. Ma gelek şaristanê ke şarê ci hîrayî ra fehş biyo helak kerdî. A meskenê înan hê tiya! Înan ra dima zaf tay tede ameyo mendiş. Ma biyê warisê înan.
59. Heta ke Rebê to yew pêxembero ke ayetanê ma înan rê waneno nêşirawo merkezê înan, şaristanan helak nêkeno. Xwura heta ke şarê înan zalim nêbo ma welatan helak nêkenê.
60. Her çiyo ke diyayo şima wasitayê heyatê dinya û xemlê ci yo. La çiyo ke qatê Homayî de yo, hîna xeyrin û baqî yo. Qey şima aqilê xwu nêşixulnenê?
61. A game, keso ke ma ey rê yew vateyo weş wehd kerdo û dima miheqeq do bireso ci û keso ke ma zewqo muweqet yê dinya pê dayo tehmkerdiş û dima roja qîyametî ancîyeno hesabî ver, qey benê yew?
62. A roje veng dano înan vano "Êyê ke şima vatêne şirîkê min ê, hê ça?"
63. Kesê ke înan ser o hukim ameyo ca, do vajê "Rebê ma! A enê ê kesî yê ke ma ê fehş kerdbî; senî ke ma bi xwu fehş bibî, ma ê zî fehş kerdî. Nika ma to rê erz kenê ke ma înan ra dûrî yê. Xwura înan tenya ma rê evdîtî nêkerdêne ke!"
64. Û înan ra yeno vatiş ke "Dê veng bidê şirîkanê xwu!" Enê ser o, ê zî veng danê înan la ê nêeşkenê cewab bidê. Ezab vînenê û heyfê xwu anê ke qey nêameyê rayirê raştî ser.
65. Û a roje [Homa] înan ra vano "Şima çi cewab da pêxemberan?"
66. A roje xeberî înan rê kor biyê, êdî nêeşkenê yewbînan ra zî bipersê.

67. Labelê kam tewbe bikero, îman biyaro û ‘emelo salih bikero, hêvî a ya ke înanê ke resayê xelasîye ra yo.

68. Rebê to kamî biwazo xeliqneno û weçîneno. Weçînayiş aîdê înan nîyo. Homa, çiyê ke ê Ey rê kenê şirîk ra dûrî û berz o.

69. Û Rebê to, çiyo ke ê sîneyê xwu de nimnenê zî çiyo ke eşkera kenê zî zano.

70. O Homa yo, ke bê Ey tu îlah çinê yo. Vernî dė zî peynî de zî hemd Ey rê yo. Hukim tenya aîdê Ey o. Û tenya şima açarnîyenê Ey ser.

71. Vaje "Şima vanê se? Eke Homayî şewe şima ser o hetanî roja qîyametî daîmî bikerdêne, bê Homayî kamcîn îlahî şima rê roşin ardêne? Qey şima hema zî nêşinawenê?"

72. Vaje "Şima vanê se? Homayî roje şima ser o hetanî roja qîyametî daîmî bikerdêne, bê Homayî kamcîn îlahî şewe ardêne ke şima tede biarisîyê? Şima hema zî nêvînenê?"

73. Rehma xwu ra, seba ke şima tede biarisîyê şewe û seba ke şima tede lutfê Ey ra biwazê roje xeliqna ke şima şukir bikerê.

74. A roje veng dano înan vano "Êyê ke şima vatêne şirîkê min ê, hê ça?"

75. Ma her umet ra yew şahid vejenê û vanê "Delîlanê xwu biyarê." O wext, ê zî zanê ke heqîqet aîdê Homayî yo û çiyê ke înan xwu rê pêardê, ê fekrû verdayê biyê vindî şiyê.

76. Qarûn helbet qewmê Mûsayî ra bi la vera înan de fexir bi. Ma hende xizînayî daybî ey ke kilîtê înan yew koma qewetine rê bîle giran ameyne. Qewmê ci ey ra va "Bi serwetê xwu fexir mebe! Bêguman Homa fexirbiyayan ra hes nêkeno.

77. Çiyê ke Homayî dayê to de axîretê xwu bigeyre la dinya ra zî nisîbê xwu mekere xwu vîr ra. Senî ke Homayî to rê îhsan kerdo ti zî hewlîye bikere û rîyê erdî de mufsîdî mewaze. Çimkî Homa mufsîdan ra hes nêkeno."

78. [Qarûnî] va "Eno [serwet] sayeyê zanayişê mi de diyayo mi." Qey nêzanayne, Homayî neslanê ey ra ver de, kesê ey ra qewe-

tin ke hîna zaf serwet arêdabi û hîna zaf peyayê înan estbî helak kerdê? Û sûcdaran ra sûcê înan nîno persayiş.

79. Êdî bi zîynetê xwu vejîya vernîya qewmê xwu. Êyê ke malê dinya dima yê, va "Werrekna çiyo ke diyayo Qarûnî bidiyêne ma zî. Heqîqeten o wayirê yew serwetê pîlî yo."

80. Êyê ke îlim diyayo înan zî va "Heyf şima rê! Înanê ke îman ardo û 'emelo salih kenê rê mikafatê Homayî hîna xeyrin o. La êyê ke sebir kenê ra teber kes nêreseno ey."

81. Axirî, ma o zî, ca û warê ey zî erd ro kerdî war. Senî ke êdî peyayê ey çinê bî ke ey bixelisnê, o zî ê kesan ra nêbi ke xwu bixelisno.

82. Înanê ke vizêrî waştêne herinda ey de bê, dest pê kerd va "Homa evdanê xwu ra kamî biwazo risqê ci hîra keno, kamî zî biwazo kêmî keno. Eke Homayî ma rê lutif nêkerdêne ma zî kerdêne binê erdî ra. Heqîqeten bêbawerî îfleh nêbenê!"

83. Herçî warê axîretî yo, ma danê înanê ke dinya de xwu pîl nêvînenê û fesadîye nêkenê. Aqibet yê muteqîyan o.

84. Kamo ke 'emelo baş biyaro, hîna xeyrinê ci ey rê esto. Kam zî xirabîye biyaro, wa bizano, êyê ke xirabîye kenê tenya cezaya çiyo ke kerdo ancenê.

85. Homayo ke Quran to ser o ferz kerdo, helbet to açarneno cayo ke ti do açarnîyê. Vaje "Rebê mi baş zano ke kam bi hîdayet ameyo û kam eşkera delalet de yo."

86. To hêvî nêkerdêne ke kitab to rê wehîy beno. La o Rebê to ra sey rehmetî yo. A game, nêbo ke ti paştgîrîya înkarkerdoxan bikerê!

87. Badê ke to rê nazil biyî, nêbo ke ê to ayetanê Homayî ra açarnê. Rebê xwu rê dehwet bikere û esla mebe muşrîkan ra!

88. Homayî dir piya sewbîna îlahî ra medet mewaze; bê Ey tu îlah çinê yo! Bê rîyê Ey her çî helak beno. Hukim tenya yê Ey o. Û şima tenya açarnîyenê Ey het.

Mekke de nazil biya. Şeştî û new ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Elîf-Lam-Mîm.
2. Însanan va qey bi vatişê "Ma îman ard" do fek înan ra veradiyo û nêrê ceribnayiş?
3. Û sond bo ke ma êyê înan ra ver zî ceribnayî. Bi eno qeyde, Homa kam raşt vano kam zûrî keno vejeno meydan.
4. Êyê ke xirabîye kenê, vanê qey do destê ma ra bixelisîyê? Çiqas xelet hukim danê!
5. Kam hêvî keno bireso Homayî, wa bizano, wexto ke Homayî tayin kerdo, helbet yeno. O semî' û 'elîm o.
6. Kam micadele bikero semedê xwu micadele keno. Bêguman Homa mihtacê aleman nîyo.
7. Herçî êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, ma do helbet xirabîyanê înan binimnê û ma do 'emelê înan bi tewr weşê ci mikafat bikerê.
8. Ma însanî rê tewsîye kerd ke dadî û babîyê xwu rê hewlîye bikero. Eger ê zor bidê to çiyo ke tu agahîya to derheqê ci dê çinê ya ti mi rê bikerê şirîk, a gama, înan rê îtaet mekere. Ageyrayişê şima tenya ver bi min o. Û ez xebera çiyê ke şima kenê dana şima.
9. Herçî êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, ma miheqeq înan dekenê miyanê salihan.
10. Û însanan ra tayê estê vanê "Ma Homayî ra bawer kerd" la gama ke rayirê Homayî de ginenê yew ezîyet ro, tehda û îşkenceyo ke însanan ra vînenê sey ezabê Homayî vînenê. Labelê eger Rebê to ra yew ardim bêro, miheqeq vanê "Raşta ci ma zî şima dir piya bî." Qey Homa çiyo ke sîneyê her kesî de yo tewr baş nêzano?

11. Û Homa helbet înanê ke îman anê zî zano û minafiqan zî zano.
12. Êyê ke înkar kenê înanê ke îman ardo ra va "Bêrê rayirê ma ser, ma guneyê şima gênê xwu ser." Labelê tu guneyê înan nêgênê xwu ser. Bêguman ê zûrker ê.
13. Helbet ê do barê xwu dir piya sewbîna gelek baran zî wegêrê. Û roja qîyametî çiyo ke xwu rê wereânê ra zî miheqeq do biancîyê hesabî ver.
14. Û sond bo ke ma Nûh şirawit qewmê ci rê. O hezar serrî ra pancas serrî kemêr înan miyan de mend. Axirî, gama ke înan neheqîye kerdêne, tofanî ê qefilnayî.
15. Labelê ma o û şarê gemî xelisnayî. Û ma eno aleman rê kerd îbret.
16. Û ma Îbrahîm zî [şirawit]. Ey qewmê xwu ra va "Homayî rê evdîtî bikerê û Ey ra bitersê. Eno şima rê hîna xeyrin o. Eke şima bizanê!
17. Şima Homayî caverdenê û tayê pûtan rê îbadet kenê û çiyê zûrî wereânê. Êyê ke şima Homayî caverdenê û înan rê îbadet kenê, risq nêdanê şima. A game, qatê Homayî de risqî dima bigeyrê. Ey rê evdîtî bikerê û Ey rê şukir bikerê. Şima açarnîyenê Ey het.
18. Û eger şima tekzîb bikerê, bizanê tayê umetanê ke şima ra ver vîyartê zî tekzîb kerdbi. Çiyo ke bi pêxemberî keweno, teblîxo eşkera ra teber çiyêk nîyo.
19. Qey ê nêvînenê Homayî ewilî senî xeliqnayo û dima senî tekrar keno? Eno helbet Homayî rê asan o.
20. Vaje "Dê dinya ra bigeyrê û bivînê ewilî senî dest bi xeliqnayiş kerdo." Dima, Homa do xeliqnayişo peyîn zî bikero. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.
21. O kamî biwazo ezab pê dano antiş, kamî zî biwazo merhemet pê keno. Û şima açarnîyenê Ey het.
22. Ne erd de ne asmîn de şima nêeşkenê [Homayî] aciz verdê. Şima rê Homayî ra teber ne yew dost ne yew ardimkar esto.
23. Êyê ke ayetanê Homayî û resayişê bi Ey înkar kenê, ê kesî yê ke rehmetê mi ra hêvî birnaya. A semedê înan yew ezabo elîm esto.

24. Cewabê qewmê ci zî “Ey bikişê yan zî biveşnê” ra îbaret bi. La Homayî o adir ra xelisna. Bêguman enê de semedê yew qewmo ke îman ardo îbretî estê.

25. Ey înan ra va “Sirf semedê yew heskerdişê mexsûsê dinya yê miyanê şima de, şima fek Homayî ra verada û tayê pûtî girewtî. Dima, roja qîyametî, şima ra tayê do şima ra tayêne nêşinasnê û yewbînan lanet bikerê. Sitarê şima adir o; û ardimkarê şima zî do qet çinê bo.”

26. Enê ser o, Lûtî îman bi ey ard. Va “Ez ver bi Rebê xwu hîcret kena. Bêguman O ezîz û hekîm o.”

27. Ma Îshaq û Yaqûb ey rê bexş kerdî. Ma pêxembertî û kitabî dayî zurîyetê ey. Ma dinya de mikafatê ey da. Bêguman axîret de zî o salihan ra yo.

28. Û ma Lût zî [şirawit]. Wextêk, ey qewmê xwu ra va “Yew bêheyatîya ke verê cû tu alemî nêkerda, qey şima kenê!

29. Şima do îllahîm şêrê camêrdan het, rayir bibirnê û kombiyayişanê xwu de çiyo bêedeb bikerê!” Cewabê qewmê ci zî enê ra îbaret bi: “Eger ti raştvatoxan ra yê, dê ma rê ezabê Homayî biyare.”

30. [Lûtî] va “Ey Rebê mi! Vera enê qewmê mufsîdî de mi rê ardim bikere.”

31. Qasidanê ma gama ke Îbrahîmî rê mizgîne arde, va “Ma do şarê enê welatî helak bikerê, çimkî şarê tiyayî biyê kesê zalimî.”

32. [Îbrahîmî] va “Eyla Lût ho uca!” Înan va “Kam uca yo, ma hîna baş zanê. Ma ey û aîleyê ci helbet xelisnenê. La cînîya ci xaric. A biya mendeyan ra.”

33. Wexto ke qasidê ma ameyî Lûtî het, o kewt înan ver, derheqê înan de bêhizûr bi. Qasidan ey ra va “Meterse, endîşe mekere! Helbet ma to û aîleya to xelisnenê. La cînîya to xaric. A biya mendeyan ra.”

34. Bêguman ma do şarê enê şaristanî ser o, seba ke rayir ra vejîyayê, asmîn ra yew ezab biyarê war.”

35. Sond bo ke ma seba yew qewmo ke aqilê xwu şixulneno uca ra yew îşareto akerde verdayo.

36. Û ma birayê înan Şueyb zî [şirawit] Medyen. Ey va "Ey qewmê mi! Homayî rê evdîtî bikerê. Hêvîya xwu bi roja qîyametî bibestê û rîyê erdî de bi mufsîdî xirabîye mekerê!"
37. Labelê înan o zûrker dî. Êdî yew lerzî ê qefilnayî û warê xwu de şiyî çokan ser mendî.
38. Ma [qewmê] Adî û [qewmê] Semûdî zî [helak kerdî]. Aqîbetê înan, cayo ke tede meskûn biyî ra şima rê diyar beno. Şeytanî çiyê ke ê kenê xemilnayî û ê rayir vetî. Labelê ê eşkayne biewnîyê û bivînê.
39. Ma Qarûn, Fîr'ewn û Haman zî [helak kerdî]. Sond bo ke Mûsayî înan rê delîlê akerdeyî ardbî la înan rîyê erdî de dehwaya pîlîtî kerde. Labelê ê nêeşkayî destê ma ra bixelisîyê û bivîyarê.
40. Axirî, rîyê guneyê înan ra ma heme qefelnayî; êyê ke ma kerrayî varnayî ser, êyê ke ê vengê dehşetinî ê qefilnayî, êyê ke ma dekerdî binê erdî, êyê ke ma awe de xeniqnayî. Homayî neheqîye bi înan nêkerde, înan neheqîye bi xwu kerdêne.
41. Mîsalê înanê ke Homayî ra teber xwu rê dostan virazenê maneno mîsalê pîrika ke xwu rê yew keye virazena. Werrekna înan bizanayne tewr qelsê keyeyan helbet keyeyê pîrike yo!
42. Bêguman Homa zano, ê Ey ra teber çiyî rê îbadet kenê. O pîroz û ciwamêrd o.
43. A ma enê mîsalan danê însanan la tenya zanayeyî eşkenê înan bifikirîyê û fam bikerê.
44. Homayî asmînî û erd bi heq û hîkmet xeliqnayê. A enê de mumînan rê yew îbret esto.
45. Çiyo ke kitab ra to rê wehîy beno biwane û nimaj bikere. Çimkî nimaj merdimî bêheyatî û xirabîyan ra men' keno. Zikirkerdişê Homayî helbet îbadeto tewr pîl o. Şima se bikerê Homa zano.
46. Înan ra êyê ke neheqîye kenê xaric, ehlê kitabî dir tenya bi rayiro tewr rindek minaqeşe bikerê û wina vajê "Ma îman bi eyê ke ma rê zî roniyayo û bi eyê ke şima rê zî roniyayo ard. Îlahê ma û îlahê şima yew o. Ma tenya teslîmê Ey biyê."
47. Bi eno qeyde, ma to rê kitab nazil kerd. Êyê ke ma kitab dayo înan, îman bi ey anê. A nînan ra zî êyê ke îman bi ey anê estê. Tenya bêbawerî ayetanê ma înkar kenê.

48. To enê ra ver tu kitab nêwendêne û bi destê xwu o nênuştêne. Eke wina biyêne, êyê ke batil de yê, do bikewtêne şibhe.

49. Nexêr! O, sîneyê înanê ke îlim diyayo înan de ayetê akerde yê. Tenya zalimî ayetanê ma înkar kenê.

50. Û înan va "Dê wa Ey rê Rebê ci ra mucîzeyî bironiyayne!" Vaje "Mucîzeyî tenya qatê Homayî de yê, ez zî tenya yew îqazkerdoxo eşkera ya."

51. Qey to rê nazilbiyayişê kitabê ke înan rê yeno wendiş qîm nêkerd? Semedê yew qewmo ke bawer keno helbet tede rehmet û şîret esto.

52. Vaje "Mabeynê min û şima de sey şahid Homa bes o. Asmînan de û erd de çi esto, O zano. Herçî êyê ke batilî ra bawer kenê û Homayî înkar kenê, a enê ginayê ziyan ro.

53. Û to ra ezabî ecele wazenê. Eger yew mideto ke verîna tayin biyo ra nêbiyêne, helbet ezab tavilî ameyne û ê qefilnayne. Labelê bêke ê ferq bikerê, o do nişka ra înan rê bêro.

54. To ra ezabî ecele wazenê. Wa qet şibheyê înan nêbo, cehenem çarmedorê bêbaweran gêno.

55. A roje ezab do hem înan ser ra hem binê lingan ra înan biqefelno û Homa do vajo "Cezaya çiyo ke şima kerdêne tehm bikerê!"

56. Ey evdê min ê mumînî! Erdê mi helbet hîra yo. A game, tenya mi rê evdîtî bikerê.

57. Her nefs do mergî tehm bikero. Dima, şima do biaçarnîyê ma het.

58. Êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, helbet ma înan dekenê koşkanê cenetê ke binê înan ra çemî herikîyenê û ê uca ebedî manenê. Ecrê înanê ke wina 'emel kenê çiqas weş o!

59. Enê ê kesî yê ke sebir kenê û tewekul bi Rebê xwu kenê.

60. Gelek ganeyî estê ke risqê xwu nêkirişnenê. Zato ke risq dano înan zî dano şima zî Homa yo. O semî' û e'lîm o.

61. Sond bo, eger ti înan ra bipersê vajê "Kamî asmînî û erd xeliqnayî, roj û aşme girewtî binê emirê xwu?" miheqeq vanê "Homayî." A game, senî yenê açarnîyayiş?

62. Homa evdanê xwu ra kamî biwazo risqê ci hîra keno, kamî zî biwazo kêmî keno. Homa helbet her çî baş zano.

63. Sond bo, eger ti înan ra bipersê vajê "Kam asmîn ra awe ano war, badê mergê ci, rîyê erdî zergûn keno?" miheqeq vanê "Homa." Vaje "A game, hemd Homayî rê yo. Nexêr! Zafê înan aqilê xwu nêşixulnenê.

64. Heyatê ena dinya tenya keyf û şayî ra îbaret o. Herçî warê axretî yo, a esas heyat o yo; werrekna bizanayne!

65. Gama ke wenişenê gemî, muxlîsane Homayî rê dua kenê. Feqet gama ke Homa înan weşûwar vejeno bejayî, ti hew vînenê ke Homayî rê şirîkan peyda kenê!

66. Dê wa nîmetê ke ma dayê înan rê nankorî bikerê û demêk zî keyf bikerê. Feqet do nizdî ra bizanê!

67. Qey înan nêdî? Gama ke însanê derûdorê înan tepişîyayne û ameyne berdiş, ma warê înan kerd muhterem û yew cayo ewle. Qey hema zî batilî ra bawer kenê û nîmetê Homayî rê nankorîye kenê?

68. Zûrkero ke îftîra erzeno Homayî ser û heqîqeto ke ey rê ameyo zûrî vîneno ra zalimêr kam esto? Qey cehennem de bêbaweran rê ca çinê yo?

69. Helbet ma rayirê xwu mûsnenê înanê ke oxirê ma de micadele kenê û Homa miheqeq înanê ke hewlîye kenê dir o.

30-SÛREYA RÛM

Mekke de nazil biya. Şeştî ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Elîf-Lam-Mîm.

2-5. Rûmî cayo tewr nizdî de mexlûb biyî. Ê do enê mexlûbîyetê xwu ra dima, miyanê çend serran de xalib bêrê. Labelê verî zî badê zî îş aîdê Homayî yo. Û a roje do mumînî şa bibê. Homa kamî biwazo ci rê ardim keno. O ezîz û rehîm o.

6. Eno wehdê Homayî yo. Homa wehdê xwu ra anêgeyreno. La zafê însanan nêzanê.

7. Ê tenya rîyê teberî yê heyatê dinya zanê. La axîret ra, ê temamen xafil ê.

8. Ê xwu rê derheqê xwu de qet nêfikirîyayî? Homayî çiyê ke asmînan de û erd de û mabeynê înan de estê, goreyê heq û hîkmetî seba yew wextê bellîkerdeyî xeliqnayê. Labelê zafê însanan resayişê Rebê xwu înkar kenê.

9. Qey dinya ra nêgeyrenê û nêewnîyenê ke aqîbetê verînan senî biyo? Ê hîna hêzdar bî; erd ramitêne û çiyo ke nînan îmar kerdbi ra vêşêr îmar kerdbi. Pêxemberî bi delîlanê akerdeyan înan rê ameyî. Homayî neheqîye bi înan nêkerde la înan neheqîye bi xwu kerdêne.

10. Dima, aqîbetê înanê ke xirabîye kerdêne zaf xirab bi. Çimkî înan ayetê Homayî zûrî dîyêne û tinazê xwu pê kerdêne.

11. Homa xeliqnayişî dano destpêkerdiş û dima ey tekrar keno. Dima zî şima açarnîyenê Ey ser.

12. Roja ke a saete dest pê kena sûcdarî xamûş benê.

13. Êyê ke înan kerde şirîk ra zî do tu şefaetkar înan rê çinê bo. Xwura êdî do şirîkanê xwu zî înkar bikerê.

14. Roja ke a saete dest pê kena, a roje do yewbînan ra aqitîyê.

15. Herçî êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, a enê bexçeyanê cenetî de benê mezherê şabiyayişî.

16. La herçî êyê ke înkar kenê, ayetanê ma û resayişê axîretî zûrî vînenê, a enê, do bierzîyê ezabî miyan.

17-18. Êdî, wexto ke şima resenê şan û resenê siba, peynîya roje de û dekewtişê wextê nîmeroje de Homayî tesbîh bikerê. Asmînan de û erd de hemd mexsûsê Ey o.

19. Merdeyî ra ganeyî, ganeyî ra zî merdeyî O vejeno. Rîyê erdî, mergê ci ra pey O keno gane. A şima zî do wina [gane] bêrê vetiş.

20. Herrî ra xeliqnayişê şima delîlanê Ey ra yo. Dima, şima biyî beşerê ke vila benê.

21. Seba ke şima înan dir hizûr bivînê şima ra xeliqnayişê hemseran û mabeynê şima de pêardişê heskerdiş û merhemetî zî delîlanê Ey ra yo. Seba yew qewmo ke fikirîyeno enê de helbet îbretî estê.

22. Xeliqnayişê asmînan û erdî, yewbînan ra ciya biyayişê ziwanan û rengê şima delîlanê Ey ra yo. Enê de seba zanayan helbet îbretî estê.

23. Bi şewe rakewtiş û bi roje lutfê Ey ra geyrayiş zî delîlanê Ey ra yo. Enê de seba yew qewmo ke şinaweno helbet îbretî estê.

24. Sey ters û hêvî nîşandayişê birûskî, asmîn ra ronayişê awe û bi aye merg ra ganekerdişê erdî delîlanê Ey ra yê. Enê de, seba yew qewmê ke aqilê xwu şixulneno helbet îbretî estê.

25. Bi emirê Ey vindertişê asmîn û erdî zî delîlanê Ey ra yo. Dima, gama ke veng bido şima, tavilî şima erd ra vejîyenê.

26. Asmînan de û erd de kam esto, tenya aîdê Ey o. Hemîne Ey rê vîye ronayo.

27. O xeliqnayişî dano destpêkerdiş û dima tekrar keno. Eno Ey rê asan o. Asmînan de û erd de sifetê tewr berzî tenya yê Ey ê. O ezîz û hekîm o.

28. [Homa] şima ra wina yew mîsal dano: malo ke ma dayo şima de êyê ke binê emirê şima de yê ra şirîkê şima estê? Şima û ê, enê malî de seypê yê? Senî ke şima yewbînan ra henteşe kenê, şima înan ra zî wina henteşe kenê? Seba yew qewmo ke aqilê xwu şixulneno, ma ayetan wina tefsîl kenê.

29. Nexêr! Êyê ke zilim kenê bi nezanî kewtî hewesê nefsê xwu dima. Kam eşkeno êyê ke Homayî ê şaş kerdê biyaro rayirê raştî ser? Û tu ardimkarê înan zî çinê yo.

30. Ti sey yew kesê henîfî verê xwu bide dînî, Homayî kamcîn fitretî ser o însanî xeliqnayê, wuşk pê bigêre. Xeliqnayişê Homayî de vurîyayiş çinê yo. A eno dîno raşt o. La zafê însanan nêzanê.

31. Verê xwu bidê Ey û bibê wayirê teqwa. Nimaj bikerê û mebê muşrîkan ra.

32. Mebê înanê ke dînê xwu perçe kenê û benê hîzbê ciyayî ke her hîzb bi çiyo ke înan dir o pesifîyeno.

33. Wexto ke yew zirar gineno însanan ro, verê xwu danê Rebê xwu û Ey rê lavey kenê. Dima, gama ke Homa hetê xwu ra yew rehme bi înan dano tehmkerdiş, ti hew vînenê înan miyan ra yew firqe Rebê xwu rê şirîkan peyda keno.

34. Seba çiyo ka ma dayo înan înkar bikerê wina kenê. Dê tede bicûyê, şima do nizdî ra bizanê!

35. Qey ma înan rê yew delîl ronayo û o delîl zî înan ra vano bibê muşrîk?

36. Wexto ke ma yew rehmet bi însanan danê tehmkerdiş, bi ey şa benê. Labelê eger çiyo ke bi destê xwu kerdo ver yew xirabîye bêro înan sere de, ti hew vînenê bêhêvî biyê.

37. Qey ê nêvînenê? Homa kamî rê biwazo risqê ci hîra keno, kamî rê zî biwazo kêmî keno? Enê de, seba yew qewmo ke bawer keno helbet îbretî estê.

38. A game, ti heqê eqrebayî, feqîrî û rayir de mendeyî bide. Semedê înanê ke rizaya Homayî wazenê, eno hîna xeyrin o. A enê ê kesî yê ke resayê xelasîye.

39. Seba ke malê însanan bizêdîyo faîzo ke şima danê, qatê Homayî de nêzêdiyeno. La zekato ke qey rizaya Homayî diyeno, a enê kesê ke zekat danê, belê enê ê yê ke, sewabê xwu qat bi qat zêdnenê.

40. Zatê ke şima xeliqnayî, dima risq da şima, dima do şima bimirêno û hîna dima zî şima bikero gane, Homa yo. Eyla miyanê înanê ke şima Ey rê kenê şirîk ra kes esto ke tu yewê nînan bikero? O înanê ke ê Ey rê kenê şirîk ra munezeh o.

41. Çiyê ke însanan bi destê xwu kerdê ver bejayî de û derya de xeripîyayişî dest pê kerd. Homa do yew qismê 'emelê înan bi înan bido tehmkerdiş ke belkî ageyrê.

42. Vaje "Dinya ra bigeyrê û dê bivînê aqîbetê verînan se biyo." Zafê înan muşrîkan ra bî.

43. A game, roja ke hetê Homayî ra betal nêbena hema ke nêameya, verê xwu bidê dînê raştî. A roje, kom bi kom yewbînan ra aqitîyenê.

44. Kam înkar bikero eleyhê xwu de keno û kam zî 'emelo salih bikero semedê xwu hazirîye keno.

45. Êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê lutfê xwu ra înan mikafat keno. O bêbaweran ra helbet hes nêkeno.

46. Seba ke şima rehmetê xwu ra bido tehmkerdiş sey mizgîne verî şirawitişê vayî û seba ke şima lutfê Ey ra risqê xwu dima bigeyrê bi emirê Ey şiyayişê gemîyan delîlanê Ey ra yê; beno ke şima şukir bikerê.

47. Sond bo, to ra ver ma pêxemberî şirawitbî qewmê înan rê, enê pêxemberan înan rê delîlê akerdeyî ardbî. Êyê ke dekewtî gune ra ma heyf girewt û mumînan rê ardim zî ma ser o heq bi.

48. Homa vayî şiraweno û hewran fîneno hereket. Homa senî biwazo asmîn de înan wina vila keno û dano pêser. Û ti ewnîyenê ke varitî înan ra yena war. Wexto ke evdanê xwu ra kamî rê bivarno, ê tavilî şa benê.

49. Oxro ke înan ser o varayişê varitî ra ver ê bêhêvîyan ra bî.

50. Dê biewnîye eseranê rehmetê Homayî ra! Mergê ci ra dima rîyê erdî senî keno gane! O merdeyan zî miheqeq keno gane. Qewetê Ey reseno her çî.

51. Sond bo, eke ma yew va bişirawê û ê [xeleyî] zerdbiyaye bivînê, badê miheqeq dest bi nankorîye kenê.

52. Bêguman ti nêeşkenê bi merdeyan bidê hesnayiş. Gama ke ageyrenê û şinê, ti nêeşkenê bi kerran zî veng bidê şinawitiş.

53. Ti nêeşkenê koran zî delaletê înan ra vejê û biyarê rayirî ser. Ti tenya eşkenê bi înanê ke ayetanê ma ra bawer kenê bidê şinawitiş. Tenya ê teslîmîyet nîşan danê.

54. Zatê ke şima zeîf xeliqnayî, dima, badê zeîfîye yew hêz da şima, hêzdarîye ra pey zî zeîfîye û extîyarîye dano, Homa yo. O çi biwazo ey xeliqneno. O 'elîm û qedîr o.

55. Roja ke a saete dest pê kena, sûcdarî sond wanenê ke yew saete ra zêde nêmendê. A ê wina tadiyenê.

56. Êyê ke îlim û îman diyayo înan, vanê "Sond bo ke kitabê Homayî gore, şima heta roja newe ra ganebiyayişî mendî. A ena, roja newe ra ganebiyayişî ya. Labelê şima nêwaşt bizanê."
57. A roje ne mazeretê zilimkaran feyde keno ne zî telebê înanê razîkerdişî qebûl beno.
58. Sond bo ke ma eno Quran de semedê însanan her tewir mîsal da. Eke ti înan rê yew mucîze biyarê, înkarkerdoxî vanê "Şima tenya ê kesî yê ke batilî dima yê."
59. Homa, a wina mohr dano serê qelbê nezanan ro.
60. Ti sebir bikere. Bizane ke wehdê Homayî raşt o. Êyê ke yeqîn nêkenê, nêbo ke to şenik û sist bikerê!

Ayeta vîst û hetine, ayeta vîst heştine û ayeta vîst û newine xaric, êyê bînî Mekke de nazil biyê. Hîris û çar ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Elîf-Lam-Mîm.
2. A enê, ayetê kitabê hikmetinî yê,
3. Înanê ke hewlîye kenê rê rehber û rehmet ê.
4. Ê, nimaj kenê, zekat danê û qetîyen îman bi axîretî anê.
5. A enê, hîdayeto ke hetê Rebê înan ra ameyo ser o yê û ê do biresê xelasîye.
6. Û însanan ra tayê estê, seba ke bi nezanî rayirê Homayî ra bidê vetiş û tinazê xwu pê bikerê, qalanê vengan erînenê. A semedê înan yew ezabo rezîl esto.
7. Û wexto ke ayetê ma ey rê yenê wendiş, seke ê nêşinawitê, seke goşê ci giran ê, xwu pîl vîneno û peyê xwu tadano. Ti zî mizgîna yew ezabê elîmî bide ci.

8. Êyê ke îman anê û ‘emelo salih kenê rê helbet cenetê ne’îmî estê.
9. Ê uca ebedî manenê. Eno, wehdo heq yê Homayî yo. O ezîz û hekîm o.
10. Ey asmînî bê estûnanê ke şima bivînê xeliqnayê û koyê berzî rîyê erdî de ronayê ke şima nêlerzno. Uca de her tewir candar vila kerd. Ma asmîn ra awe anê war û uca her cote ra rindek zergûn kenê.
11. A çiyê ke Homayî xeliqnayê! Bê Ey kamî çi xeliqnayo? Nexêr! Ê zalimî eşkera delalet de yê.
12. Sond bo, seba ke vajo “Homayî rê şukir bikere” ma hîkmet da Loqmanî. Kam şukir bikero tenya semedê xwu şukir keno û kam zî nankorîye bikero, [wa bizano ke] Homa dewlemend û layiqê hemdî yo.
13. Wextêk, Loqmanî lajê xwu şîret kerd, va “Lajê mi! Homayî rê esla şirîkan peyda mekere! Çimkî şîrk yew neheqîya pîl a.”
14. Ma însanî rê dadî û babîyê ci wesîyet kerdî; dadîya ci bi zehmetîye o pîzeyê xwu de kerdo weye. Şit ra abiyayişê ey zî di serrî de yo. Mi rê û dadî û babîyê xwu rê şukir bikerê. Ageyrayiş tenya ver bi min o.
15. Eger ê zor bikerê, ti çiyo ke derheqê ci de wayirê tu malumetî nîyê mi rê bikerê şirîk, esla înan rê îtaet mekere. Dinya de înan dir weş bivîyarne û bibe tabiê înanê ke verê xwu danê mi. Peynî de, ageyrayişê şima tenya ver bi min o. Çiyo ke şima kerdo, ez do şima ra vajî.
16. [Loqmanî va] “Lajê mi! Eke yew çiyo qasê giranîya heba xerdelî bo û zereyê yew zinarî de yan asmînan de yan zî erd de bo, Homa miheqeq ey ano. Çimkî Homa letîf û xebîr o.
17. Lajê mi! Nimaj bikere, hewlîye emir bikere û xirabîye ra men’ bikere; vera musîbetanê ke yenê to sere de sebir bikere. Çimkî enê karê ke ‘ezim wazenê ra yê.
18. Esla vera însanan de xwu pîl mevîne û rîyê erdî de bi quretî megeyre! Çimkî Homa tu kesê ke xwu ecibneno û fexir beno ra hes nêkeno.”

19. Rayşiyayişê xwu de tebiî be û vengê xwu nizim bikere. Çimkî tewr çirkînê vengan, vengê heran o!

20. Qey şima nêvînenê? Homayî her çiyo asmînan de û erd de şima rê musexer kerdo, nîmetê xwu eşkera û nimite zêde-zêde dayo şima. La ancî zî însanan ra tayê kesî bêke yew zanayişê ci, yew rehberê ci yan yew kitabê ci yo roşinkerdox bibo derheqê Homayî de tim minaqeşe de yê.

21. Wexto ke înan ra yeno vatiş ke "Bibê tabiê wehîya ke Homayî ra nazil biya" vanê "Nê, ma benê tabiê çiyo ke ma babîyê xwu ser o dîyê." Eyla eke Şeytan seba ezabê adirê gurrî veng bido înan zî?

22. Û kam verê xwu bido Homayî û hewlîye bikero, helbet qulpa tewr saxleme de girewto. Xwura aqîbetê heme karan ageyreno Homayî ser.

23. Û kam înkar bikero, wa înkarê ci to mehzûn nêkero. Ageyrayişê înan tenya ver bi Homayî yo. Çiyo ke kenê ma do înan ra vajê. Bêguman Homa zereyê sîneyan baş zano.

24. Ma bineyke nîmet danê înan la dima ma înan ancenê yew ezabê giranî ver!

25. Û sond bo, eke ti înan ra bipersê vajê "Kamî asmînî û erd xeliqnayî?" miheqeq do vajê "Homayî". Vaje "Hemd mexsûsê Homayî yo." Nexêr! Zafê înan nêzanê.

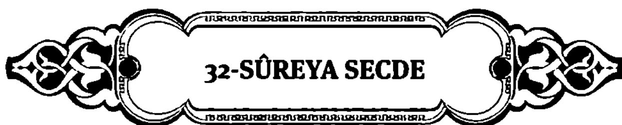
26. Asmînan de û erd de çi esto, yê Homayî yo. A oyo dewlemend û layiqê hemdî Homa yo.

27. Eger darûberê rîyê erdî bibê qelemî û behr bibo hubir, dima hewt behrê bînî zî îlawe bibê, ancî zî kelamê Homayî nêqediyenê. Homa helbet ezîz û hekîm o.

28. Xeliqnayiş û ganekerdişê şima hemîne, sey xeliqnayiş û ganekerdişê tek yew kesî yo. Bêguman Homa semî' û besîr o.

29. Qey ti nêvînenê? Homa şewe dekeno roje miyan û roje zî dekeno şewe miyan. Roj û aşme zî girewtê binê emirê xwu. Her yew heta yew mideto diyar herikîyenê şinê. Bêguman Homa 'emelê şima ra xeberdar o.

30. Eno wina yo. Çimkî Homa heq bi xwu yo; Ey ra teber çiyê ke înan rê îbadet kenê, batil ê. Bêguman Homa berz û pîl o.
31. Ti nêvînenê? Homa seba ke yew qismê ayetanê xwu nîşanê şima bido, gemîyî bi nî'metê Homayî deryayî ser o seyir kenê. Bêguman enê de semedê înanê ke zaf sebir kenê û zaf şukir kenê îbretî estê.
32. Û wexto ke yew pêl sey verisnî gêno înan ser de, ê muxlîsane Homayî rê lavey kenê. La gama ke Homa înan xelisneno û resneno bejayî, înan ra qismêk rayirê orteyî gêno. Xwura nankorê harî ayetanê ma înkar kenê.
33. Gelî însanan! Vera Rebê xwu de bibê wayirê teqwa û roja ke babî nêeşkeno tu feyde bido tutê xwu, tu tut zî nêeşkeno tu feyde biresno babîyê xwu ra bitersê! Bêguman wehdê Homayî heq o. Nêbo ke heyatê dinya şima bixapêno û nêbo ke Şeytan derheqê Homayî de şima bixeletno.
34. Zanayişo derheqê saeta (peyine) de tenya qatê Homayî de yo. O varitî varneno, çiyo ke rehîm de yo zî zano. Kes nêzano siba do çi qezenc bikero û kes nêzano do kamca bimiro zî. Homa helbet her çî zano, her çî ra xeberdar o.

32-SÛREYA SECDE

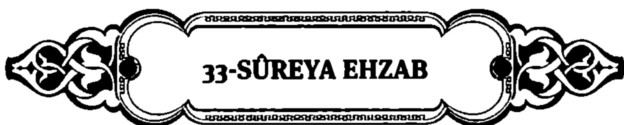
Mekke de nazil biya. Hîris ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Elîf-Lam-Mîm.
2. Eno kitabo ke tede tu şibhe çinê yo, hetê Rebê aleman ra nazil biyo.
3. Qey ê vanê Ey xwuvero pêardo? Nexêr! O heqîqet o. Hetê Rebê to ra nazil biyo; seba ke ti yew qewmo ke verê cû înan rê tu îqazkerdox nêameyo îqaz bikerê ke belkî bêrê rayirê raştî ser.

4. Zatê ke asmînî û erd û çiyo ke mabeynê înan de esto şeş rojan de xeliqnayî û Erşî ser o ronişt, Homa yo. Bê Ey şima rê ne yew dost esto ne zî şima rê yew şefaetkar esto. Qey hema zî şima nêfikirîyenê û şîret nêgênê?
5. Asmîn ra heta erd karan O îdare keno. Dima, enê karî, yew roja ke hesabê şima gore hezar rojî yê de şinê Ey het.
6. A zato ke xeybî zî eşkerayî zî zano, oyo ezîz û rehîm o.
7. Ey çi xeliqnayo rindek kerdo û çamûr ra dest bi xeliqnayişê însanî kerd.
8. Dima, neslê însanî puxteyê yew awa basîte ra xeliqna.
9. Dima, şekil da ci û ruhê xwu ra pif kerd ey. Û semedê şima qabîlîyetê şinawitiş û dîyayiş û îdraqî xeliqnayî. Şima çiqas tay şukir kenê.
10. Û va "Badê ke ma herrî de bibê vindî, qey birra zî ma do newe ra bêrê xeliqnayiş?" Raşta ci, ê resayişê bi Rebê xwu înkar kenê.
11. Vaje "Melekê mewtî ke semedê şima wezîfe girewto, do ruhê şima bigêro, dima şima do biaçarnîyê Rebê xwu het."
12. Wexto ke sûcdarî hizûrê Rebê xwu de milê xwu ronanê, ti înan bivîne! Vanê "Rebê ma! Ma dî û şinawit. Êdî ma apey bişirawe [dinya] ke ma 'emelo salih bikerê. Çimkî ma qetîyen bawer kerd."
13. Eger ma biwaştêne ma her kes ardêne rayirê raştî ser. Labelê ena qala ke mi ra vejîyaya, heq a: "Sond bo, ez cehenemî bi yew qismê cin û însî dekena!"
14. A game, seba ke şima resayişê ena roje kerd xwu vîr ra, dê tehm bikerê! Ma zî şima kerdî xwu vîr ra. Vera çiyo ke şima kerdo de ezabo ebedî tehm bikerê!"
15. Êyê ke ayetanê ma ra bawer kenê ê kesî yê, gama ke bi ayetanê ma şîret benê tavilî şinê secde, Rebê xwu rê hemd û sena kenê û esla dehwaya pîlîtî nêkenê.
16. Bi tersayiş û umîd nivîna xwu ra wurzenê û Rebê xwu rê îbadet kenê; û çiyo ke ma sey risq dayo înan ra zî qey Homayî xerc kenê.

17. Kes nêeşkeno bizano ke vera çiyo baş ke kenê de înan rê çi roşnîya çiman nimite ya.
18. Keso mumîn qet beno sey kesê fasiqî? Helbet ê nêbenê yew.
19. Herçî êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, vera 'emelê xwu de cenetanê me'wa de benê meyman.
20. La cayê meymanîya fasiqan adir o. Kam gama ke biwazê uca ra vejîyê ancî açarnîyenê uca û înan ra wina yeno vatiş: "Ezabê cehenemî ke şima vatêne zûrî yo, dê tehm bikerê!"
21. Ezabê pîlî ra ciya ma miheqeq ezabê hîna nizdî zî bi înan danê tehmkerdiş ke belkî ageyrê.
22. Kam înanê ke bi ayetanê Rebê xwu yenê şîretkerdiş la dima înan ra verê xwu tadanê ra hîna zalim o? Ma helbet sûcdaran ra heyf gênê.
23. Sond bo ke ma kitab da Mûsayî. Ti zî, nêbo ke resayişê ey bi kitabî ra bikewê şibhe. Ma o Benîîsraîlîyan rê kerdbi rehber.
24. Wexto ke înan sebir kerd û ayetanê ma ra yeqîn biyî, bi emirê ma, înan miyan ra rêberê ke rayiro raşt nîşan danê vejîyayî.
25. Rebê to, roja qîyametî, derheqê çiyê ke ê ser o kewtê îxtîlaf de, mabeynê înan de helbet hukim dano.
26. Helakkerdişê gelek neslanê verînan qey înan nêano rayirê raştî ser? Nika ca û warê înan de geyrenê. Bêguman enê de îbretî estê. Qey hema zî nêşinawenê?
27. Qey ê nêvînenê? Ma varitî erdê wuşkûwarî ser o varnenê û bi aye înan û heywananê înan rê nebatan zergûn kenê ke ê înan ra wenê. Qey hema zî nêvînenê?
28. Û vanê "Eger şima raşt vanê, ena roja fethî key a?"
29. Vaje "Roja fethî de îman ardiş feyde nêdano înkarkerdoxan. Muhlet zî nêdiyeno înan!"
30. Êdî ti înan ra verê xwu tade û vindere. Xwura ê zî vinderte yê.

33-SÛREYA EHZAB

Medîne de nazil biya. Hewtay û hîrê ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ey pêxember! Homayî ra biterse, bêbaweran û minafiqan rê îtaet mekere. Bêguman Homa 'elîm û hekîm o.
2. Bibe tabiê çiyo ke Rebê to ra wehîy beno. Homa çiyê ke şima kenê ra helbet xeberdar o.
3. Paştîya xwu bi Homayî bibeste. Sey wekîl Homa kafî yo.
4. Homayî sîneyê tu merdimî de di qelbî nêxeliqnayê; cînîyê ke şima înan dir zîhar kerdo zî nêkerdê dadîya şima û zirewladê şima zî nêkerdê tutê şima yê heqî. Enê vateyê veng ê ke fekê şima ra vejîyenê. Homa heqe vano û dano rayirê raştî ser.
5. Înan nîsbetê babîyê înan bikerê wina veng bidê înan. Eno verê Homayî de hîna biedalet o. Eger şima babîyê înan nêzanê, êdî ê birayê şima yê dînî yê û muwekîlê şima yê. Yew karo ke şima xetaen kerdo de şima rê tu gune çinê yo. La çiyê ke şima qesten bikerê de şima rê gune esto. Homa xefûr û rehîm o.
6. Mumînan rê pêxember nefsê înan ra hîna verî yeno û cînîyê ey zî dadîya înan ê. Kitabê Homayî de, eqrebayê nizdî înanê ke îman ardo û muhacîran ra hîna nizdî yê. La eke şima dostanê xwu rê yew hewlîye bikerê, xaric. A enê, kitab de estê.

7-8. Wextêk, ma pêxemberan ra soz girewt; to ra, Nûhî ra, Îbrahîmî ra, Mûsayî û Îsayê lajê Meryeme ra. Ma înan ra yew sozo saxlem girewt ke raştan ra raştîya înan bipersê. Û bêbaweran rê yew ezabo elîm amade biyo.

9. Gelî mumînan! Nîmeto ke Homayî dayo şima biyarê xwu vîr; wexto ke artêşî ameybî şima ser, ma yew va û artêşê ke şima nêvînenê şirawitî înan ser. Homa çiyo ke şima kenê baş vîneno.

10. Wextêk, ê hem corê şima ra hem cêrê şima ra ameyî. Û wextêk, çimî tersayî, zerrî ameyî verê fekî. Û şima zî derheqê Homayî de kewtî tewir bi tewir zenî miyan;

11. A uca, mumînî ameyî ceribnayiş û bi yew lerzo şîdetin lerzayî.

12. Û wextêk, minafiqan û êyê ke zerrîya înan de nêweşîye esta, va "Homayî û pêxemberê ci sozê vengî ra teber soz nêdayo."

13. Wextêk, înan ra yew tayfeyî va "Ya şarê Yesrîbî! Êdî semedê şima wextê vindertişî nîyo. Haydê ageyrê!" Înan ra yewna tayfeyî zî va "Keyeyê ma bêwayir mendê" û pêxemberî ra destûr waşt. La raşta ci, keyeyê înan bêwayir nêmendbî; înan tenya waşt biremê.

14. Eger her hetî ra biramîyayne înan ser û dima înan ra biameyne waştiş ke fitne vejê, bêke vinderê, miheqeq înan eno kerdêne.

15. Sond bo ke, hîna verê cû înan soz dabi Homayî ke do apey anêgeyrê û nêremê; sozo ke diyeno Homayî mesûlîyet wazeno!

16. Vaje "Eger şima merg ra yan zî kişîyayiş ra remenê, eno feyde nêkeno. A game, şima do zaf tay îstîfade bivînê.

17. Vaje "Eger şima rê yew xirabîye biwazo yan şima rê yew rehmet biwazo kam eşkeno vera Homayî de şima bipawo?" Ê nêeşkenê bê Homayî xwu rê yew dost yan ardimkar bivînê.

18. Homa helbet zano ke şima ra êyê ke benê manî û birakanê xwu ra vanê "Bêrê ma het" kam ê. Xwura zaf tayê înan xaric, ê nînê herb.

19. Vera şima de zaf çikûs ê. La wexto ke ters yeno verê berî, tewa mergî înan gêna û çimê înan xewirîyaye ewnîyenê to ra. La wexto ke tersê mergî wedarîyeno, timaya malî kenê, şima ra hesed kenê û bi ziwanê xwu yo tûj şima dejnenê. Înan îman nêardo; coka Homa 'emelê înan tewş de beno û eno Homayî rê zaf asan o.

20. Ê vanê qey artêşî vila nêbiyê û nêşiyê. Eke artêşî bêrê, ê wazenê çol de ereban miyan de bimanê, û dûrî ra xeberanê derheqê şima de înan ra bipersê. Û eke şima miyan de biyêne zî, zaf tayê înan xaric, înan herb nêkerdêne.

21. Sond bo ke semedê şima ra êyê ke Homayî ra û resayişê roja axîretî ra bawer kenê û Homayî zaf zikir kenê, pêxemberê Homayî de yew nimûneyo baş esto.

22. La wexto ke mumînan artêşa dişmenî dî, va "A sozo ke Homayî û pêxemberê ci dayo ma eno yo. Homayî û pêxemberê ci raşt vato." Enê, tenya îmanê înan û teslîmîyetê înan zêdna.

23. Mumînan ra wina camêrdî estê, sozo ke dayo Homayî rê sadiq mendî; înan ra tayêne nezrê xwu ard ca, qismêk zî dora xwu pawenê û sozo ke dayo esla nêbedelnenê.

24. Homa raştan bi raştîya înan mikafat keno, minafiqan zî eke biwazo dano ezab ro yan zî tewbeyê înan qebûl keno. Homa helbet xefûr û rehîm o.

25. Homayî înanê ke înkar kenê kîn û hêrsê înan dir destveng apey açarnayî. Homa herb de mumînan rê kafî ame. Homa hêzdar û ezîz o.

26. Homayî, ehlê kitabî ra înanê ke muşrîkan rê ardim kerd, ê qelayê înan ra ardî war û yew terso pîl dekerd zerrîya înan; şima yew qismê înan kiştêne û yew qismê înan zî esîr girewtêne.

27. Ey şima kerdî warisê erdê înan, warê înan, malê înan û erdê ke şima hema linge nêeşta uca. Homa her çî ser o qadir o.

28. Ya pêxember! Cînîyanê xwu ra vaje "Eger şima malê dinya û zîynet wazenê, bêrê ez heqê veradayişê şima bidî û şima bi weşikîye serbest bikerî.

29. Û eger şima Homayî, pêxemberê ci û warê axîretî wazenê, [bizanê ke] Homayî înanê ke baş têwgeyrenê rê yew mikafato pîl amade kerdo."

30. Gelî cînîyê pêxemberî! Şima ra kam eşkera yew bêheyatî bikero, cezaya ci di qatî diyena û eno Homayî rê asan o.

31. La şima ra kam Homayî rê û pêxemberê ci rê îtaet bikero û yew 'emelo salih bikero zî, ma mikafatê ci diqat danê. Ma aye rê yew risqo zêde amade kerdo.

32. Gelî cînîyê pêxemberî! Şima, cînîyanê bînan ra yew cînî nîyê. Eger şima wayirê teqwa yê, bi yew edaya cazîbe qisey mekerê;

keso ke qelbê ci de nêweşîye esta wa umîdwar nêbo. Bi yew vateyo weş qisey bikerê.

33. Keyeyê xwu de giran bên. Sey edetanê dewrê cahiliye xwu amekerê û cînîtîya xwe aver medê. Nimaj bikerê, zekat bidê. Homayî û pêxemberê ci rê îtaet bikerê. Ya ehlê Beytî! Homa tenya wazeno şima pîrûpak bikero.

34. Ayetê Homayî ke keyeyê şima de yenê wendiş û hîkmetî biyarê xwu vîr. Homa helbet çiyo tewr nimite zano û her çî ra xeberdar o.

35. Camêrdê mislimanî û cînîyê mislimanî, camêrdê mumînî û cînîyê mumînî, camêrdê ke [Homayî rê] îtaet kenê û cînîyê ke [Homayî rê] îtaet kenê, camêrdê raştî û cînîyê raştî, camêrdê ke sebir kenê û cînîyê ke sebir kenê, camêrdê mutewazîyî û cînîyê mutewazîyî, camêrdê ke sedeqe danê û cînîyê ke sedeqe danê, camêrdê ke roje gênê û cînîyê ke roje gênê, camêrdê ke irzê xwu pawenê û cînîyê ke 'erzê xwu pawenê, camêrdî û cînîyê ke Homayî zikir kenê; Homayî helbet înan rê mexfîret û yew mikafato pîl amade kerdo.

36. Eke Homa û pêxemberê ci derheqê îşêk de hukim bidê, heqê camêrdê mumînî û cînîya mumîne çinê yo ke keyfê xwu gore îşê xwu tercîh bikerê. Kam vera Homayî û pêxemberê ci de vejîyo, o eşkera dekewto delaletî miyan.

37. Wextêk, to kesê ke Homayî nîmet dabi ci û to zî ci rê hewlîye kerdbî ra va "Hemsera xwu xwu het de bigêre û bibe wayirê teqwa!" Çiyo ke Homayî do eşkera bikerdêne, to însanan ra fikar kerd û xwu zere de nimit. La esas Homayî ra fikar bikere. Gama ke Zeydî aye ra têkilîya xwu birnaye, seba ke babeta cînîyanê zirtutanê xwu dir zewicîyayişî de mumîan rê yew zehmetîye nêbo ma a to dir zewicna. Axirî, emirê Homayî ame ca.

38. Çiyo ke Homayî teqdîr kerdo de pêxemberî rê webal çinê yo. Eno verînan miyan de zî yew qanûnê Homayî bi. Û eno emirê Homayî miheqeq yeno ca.

39. Pêxemberî emirê Homayî teblîx kenê, Homayî ra xewf kenê û bê Homayî kesî ra xewf nêkenê. Sey hesabdîyayox Homa bes o.

40. Muhemed camêrdanê şima ra babîyê tu kesî nîyo la resûlê Homayî û peyînê pêxemberan o. Homa her çî baş zano.

41. Gelî mumînan! Homayî tim xwur vîr de bigêrê.

42. Û şan û siba Ey tesbîh bikerê.

43. O û melekê ci seba ke şima tarîtî ra vejê roşnayî, paştgîrîya şima kenê. O mumînan rê zaf birehm o.

44. Roja ke resenê ci bi silam qebûl benê û Ey înan rê yew ecro rindek amade kerdo.

45-46. Ya pêxember! Ma ti sey şahid, sey mizgîndayox, sey îqazkerdox û bi destûrê Homayî sey dehwetkerdox û sey qendîla ke roşin dana şirawitî.

47. Mizgîne bide mumînan! Homayî ra înan rê yew lutfo pîl esto.

48. Bêbaweran û minafiqan rê îtaet mekere! Goş mede ezîyetê înan û paştîya xwu bi Homayî bibeste. Sey wekîl Homa bes o.

49. Gelî mumînan! Eke şima yew cînîya mumîne marre bikerê la hema ke şima destê xwu nêdayo ci şima aye veradê, aye ser o yew îdeyê şima çinê yo. A game, nefeqeyê aye bidê û bi yew hawayo rindek serbest veradê.

50. Ya pêxember! Cînîyê ke to mehîrê înan dayo, êyê ke Homayî sey muhtac dayê to û êyê ke binê destê to de yê; keynayê apan, keynayê 'eman, keynayê xalan û keynayê xaltîyan ra înanê ke to dir hîcret kerdo, ma to rê helal kerdê. Û eke cînîya mumîne bêmehîr xwu pêxemberî rê hîbe bikero û pêxember zî biwazo aye marre bikero, mumînê bînî xaric, tenya sey yew çiyo mexsûsê to [ma helal kerd]. Derheqê cînîyanê înan û êyê ke binê destê înan de estê de ma zanê ma mumînan rê çi ferz kerdo. Enê, seba ke to rê yew zehmetîye nêbo wina yo. Homa xefûr û rehîm o.

51. Înan ra ti kamcîne biwazê apey verdenê, kamcîne biwazê gênê xwu het. Cînîyê xwu yê ke to apey verdayê ra zî ti kamcîne biwazê ancî gênê xwu het. Eno, seba ke çimê înan roşin bo, xemgîn nêbê û çiyo ke ti danê înan rê razî bibê, hîna minasib o. Homa çiyo ke qelbê şima de yo zano. Homa 'elîm û helîm o.

52. Bê nînan sewbîna cînî êdî to rê helal nîyê. Carîyeyî ne tede, eke rindekîya yewe bi weşê to şêro zî ti nêeşkenê cînîyanê xwu ra yewe bi yewna cînî bibedilnê. Homa her çî ser o nêdar o.

53. Gelî mumînan! Eke şima seba werdî nêrê wesênayiş meşêrê keyeyê pêxemberî û paweyê wesênayişî zî mebê. Eke şima werdê xwu werd zî, mekewê xeberdayişî miyan, tavilî vila bibên. Çimkî eno hereketê şima pêxemberî narehet keno labelê o şermayeno; tenya Homa vatişê raştîye ra nêşermayeno. Eke şima yew cînîya pêxemberî ra çiyêk biwazê peyê perdeyî ra biwazê. Eno, hem semedê qelbê şima hem semedê qelbê înan yew hereketo hîna pak o. Nêbeno ke şima pêxemberê Homayî aciz bikerê û qet nêbeno ke ey ra dima şima cînîyanê ci ro xwu marre bikerê. Çimkî eno [gune] qatê Homayî de pîl o.

54. Şima çiyêk eşkera bikerê zî binimnê zî, bizanê ke Homa helbet her çî zaf baş zano.

55. Derheqê babîyê înan, lajanê înan, birayanê înan, birarzayanê înan, warzayanê înan, cînîyê mumînan û carîyeyê ke binê destê înan de yê de cînîyanê pêxemberî rê tu gune çinê yo. Ya cînîyê pêxemberî! Bibên wayirê teqwa. Bêguman Homa her çî rê şahid o.

56. Homa û melekê ci helbet pêxemberî rê paştgîrî kenê. Gelî mumînan, şima zî ey rê paştgîrî bikerê û zerrî ra îtaet bikerê.

57. Înanê ke Homa û pêxemberê ci aciz kerdo, Homayî dinya de zî axîret de zî helbet ê lanet kerdê û înan rê yew ezabo rezîl amade kerdo.

58. Êyê ke camêrdanê mumînan û cînîyanê mumînan çiyo ke înan nêkerdo ver aciz bikerê, helbet yew buhtan û guneyo akerde gênê xwu mil.

59. Ya pêxember! Cînîyanê xwu, keynayanê xwu û cînîyanê mumînan ra vaje, gama ke vejîyenê teber, wa şale (cilbab) bidê xwu ra ke bêrê şinasnayiş û nêrê acizkerdiş, rayiro tewr minasib eno yo. Homa xefûr û rehîm o.

60. Sond bo ke minafiqî, êyê ke qelbê înan de nêweşîye esta, êyê ke şaristan de xeberanê xiraban çarnenê, eke fek ci ra veranê-

dê, ma do to biramê înan ser; dima, uca de yew mideto tay do bieşkê to het de bimanê.

16. Pêro zî lanetbiyaye, kamca bikewê dest, miheqeq yenê tepiştiş û yenê kiştiş.

62. Verînan miyan de zî qanûnê Homayî eno bi û ti qanûnê Homayî de esla yew vurîyayiş nêvînenê.

63. Însanî to ra a saete persenê. Vaje "Zanayişê aye tenya qatê Homayî de yo." Ti çi zanê, beno ke a saete nizdî de bo.

64. Homayî bêbawerî lanet kerdê û înan rê yew adiro har amade kerdo.

65. Ê do uca de ebedî bimanê. Ê ne yew dost û ne zî yew ardimkar vînenê.

66. Roja ke rîyê înan tadîyeno adirî ser, do vajê "Werrekna ma Homayî û pêxemberê ci rê îtaet bikerdêne."

67. Û do vajê "Ey Rebê ma! Ma sermiyanan û pîlanê xwu rê îtaet kerd la înan ma rayir ra vetî.

68. Ey Rebê ma! Ti di qatî ezab bide înan û bi yew laneto pîl înan lanet bikere."

69. Gelî mumînan! Şima zî mebê sey înanê ke ezîyet bi Mûsayî kerd. Homayî, çiyo ke înan o pê sûcdar kerdêne ra o pak vet. O qatê Homayî de wayirê îtîbarî bi.

70-71. Gelî mumînan! Bibê wayirê teqwa û qala raşte vajê ke Homa şima rê karê şima raşt bikero û guneyanê şima efû bikero. Kam Homayî rê û pêxemberê ci rê îtaet bikero, miheqeq reseno serkewtişê pîlî.

72. Bêguman ma emanet asmînan rê, erdî rê û koyan rê erz kerd la ê wegirewtişê ey ra remayî, [mesuliyet ra] tersayî. Labelê însanî o wegirewt. Raşta ci însan zaf zalim o, zaf cahil o.

73. Bi eno qeyde, Homa bi camêrdanê minafiqan û cînîyanê minafiqan, bi camêrdanê muşrîkan û cînîyanê muşrîkan ezab dano antiş û tewbeyê camêrdanê mumînan û cînîyanê mumînan zî qebûl keno. Homa xefûr û rehîm o.

34-SÛREYA SEB'E

Mekke de nazil biya. Panc û çar ayetî ya

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Hemd mexsûsê Homayî yo; asmînan de û erd de çi esto heme yê Ey o. Û axîret de zî hemd mexsûsê Ey o. O, wayirê hîkmetî yo, her çî ra xeberdar o.
2. Çiyo ke keweno erd û uca ra vejîyeno; çiyo ke asmîn ra yeno war û vejîyeno uca, zano. O rehîm û xefûr o.
3. Êyê ke înkar kenê, va "A saete ma rê nîna." Vaje "Nexêr! Sond bo bi Rebê min o ke xeybî zano, a saete miheqeq şima rê yena. Asmînan de zî erd de zî yew çiyo qasê giranîya zerreyêk bîle Ey ra nimite nêmaneno; zerre ra qijekêr yan pîlêr, pêro yew kitabo akerde de yê."
4. Seba ke înanê ke îman anê û 'emelo salih kenê mikafat bikero [wina keno]. A înan rê mexfîret û yew risqo rindek esto.
5. Herçî êyê ke wazenê ayetanê ma bêtesîr bikerê, a seba înan zî yew ezabo tewr xirab esto.
6. Û herçî êyê ke îlim diyayo înan, ê zanê Qurano ke Rebê to ra to rê nazil biyo heq o û rayirê Homayê ezîz û hemîdî nîşan dano.
7. Êyê ke înkar kenê va "Ma yew mêrik nîşanê şima bidê? Vano badê ke şima puyenê û ferikîyenê, şima newe ra yenê xeliqnayiş.
8. Gelo vera Homayî de îftîra keno yan cinî kewto?" Nexêr! Êyê ke îman bi axîretî nêanê, hem ezab de hem yew delaleto xorîn de yê.
9. Gelo ê nêvînenê? Vernî û peynîya înan de, asmîn de û erd de se beno. Eger ma biwazê, ma eşkenê înan erd ro war bikerê, yan zî, asmîn ra înan ser de perçeyan bifînê. Semedê her evdê ke verê xwu dano Rebê xwu, helbet enê de îbretî estê.

10. Sond bo, ma hetê xwu ra yew lutif da Dawudî. Ma va "Gelî koyan, ey dir piya tesbîh bikerê. Gelî teyran, şima zî..." Û ma asin ey rê nerm kerd.

11. [Ma wehîy kerde, va] "Zirxanê hîrayan û bi peym îmal bikere." Şima zî karo baş bikerê, helbet ez çiyo ke şima kenê vînena.

12. Ma vayo ke şiyayişê ci yê hela sibayî yew aşme, şiyayişê ci yê hela şanî zî yew aşme bi, da Suleymanî û ma semedê ci kanê qetranî sey laserî heriknayî. Bi destûrê Rebê to cinan ra zî tayê verê ey de xebitiyayne. Înan ra kam emirê ma ra bivejîyayne, ma ezabê adirê harî pê dayne tehmkerdiş.

13. Ey çi biwaştêne înan ey rê viraştêne; mîhrabî, heykelî, leganê sey hewzan û beroşê sabîtî viraştêne. Ya alê Dawudî! Şukir bikerê. Evdanê mi ra êyê ke şukir kenê zaf tay ê.

14. Wexto ke hukmê mergê ey diya, yew kermê ke asaya ci werdêne mergê ci nîşan da; gama ke gina erd ro, cinan fam kerd ke eger ê xeybî ra xeberdar biyêne, miyanê ezabê rezîlî de nêmendêne.

15. Sond bo, cayo ke şarê Sebe' tede meskûn bi de zî yew îbret esto; yew raşt yew çep de di bexçeyî. Înan ra wina amebi vatiş: "Risqo ke Rebê şima dano ra biwerê û Ey rê şukir bikerê. Welato weş û Rebê şima zî xefûr."

16. Labelê înan verê xwu tada. Ma zî laserê 'Erîmî şirawit înan ser; ma her di bexçeyê înan tadayî kerdî di bexçeyê ke tede darê bi meyweyê tirşî, tehmserdinê tehlikî û tayê zî darê sedirî tede estê.

17. Seba ke înan nankorî kerde ma wina ceza da înan. Ma tenya nankoran ceza kenê.

18. Ma înan rê, mabeynê şaristananê ke ma bi bereket dekerdê de şaristanê yewbînan ra nizdî û ray û dirbî ardî meydan. Ma va "Ê cayan de bi şewe û bi roje emnîyet de bigeyrê."

19. Labelê înan va "Ey Rebê ma! Mabeynê qonaxanê raywanîya ma dûr bikere." Û înan neheqîye bi xwu kerde. Ma zî ê tadayî kerdî meselikê îbretî û ma ê tarûmar kerdî. Bêguman enê de, semedê her kesê ke zaf sebir keno û zaf şukir keno îbretî estê.

20. Û sond bo, Îblîsî derheqê înan de texmînê xwu raşt vet. Mumînan ra yew tayfe xaric, pêro ey dima şiyî.

21. Eslê xwu de tu hakimîyetê Şeytanî înan ser o çinê bi. Labelê axîret de ma bi eno qeyde mumînan înanê ke şibhe kenê ra aqitnenê. Rebê to her çî muhafeze keno.

22. Vaje "Veng bidê înanê ke şima Homayî dir piya ê îlah dîyêne! Ê asmînan û erd de qasê giranîya zerreyêk wayirê tu çî nîyê. Û enê her diyan de tu şirîkatîya înan zî çinê ya. Înan de tu ardimkarê Ey zî çinê yo.

23. Hizûrê Ey de, êyê ke destûr diyayo ra teber şefaetê kesî feyde nêkeno. Û peynî de, gama ke ters qelbê înan ra yeno vetiş, yewbînan ra persenê vanê "Rebê şima va se?" Ê vanê "Heqîqet!" O berz o, pîl o.

24. Vaje "Kam asmînan ra û erd ra risq dano şima?" Vaje "Homa. A game, ma yan şima, [ma ra yew] yan hîdayetî ser o yo, yan zî yew delelatê eşkerayî de yo?"

25. Vaje "Sûco ke ma kenê ra şima mesûl nîyê û 'emelê şima ra zî ma mesûl nîyê."

26. Vaje "Rebê ma do ma kom bikero, dima mabeynê ma de bi heqîye hukim bido. O bi edalet akeno û bi heqîye zano."

27. Vaje "Êyê ke şima Ey rê kerdê şirîk, dê nîşanê mi bidê." Nexêr! Ezîz û hekîm tenya Homa yo.

28. Ma ti heme însanan rê, tenya sey mizgîndayox û îqazkerdox şirawitî. La zafê însanan nêzanê.

29. Vanê "Eger şima raştan ra yê, eno wehd do key biqewimîyo?"

30. Vaje "Şima rê wina yew roje wehd biya ke şima ne aye ra saetêk apey manenê ne zî aver şinê."

31. Êyê ke înkar kenê, va "Ma do caran enê Quranî ra zî kitabê ke ey ra ver ameyê ra zî bawer nêkerê." Dê gama ke ê hizûrê Rebê to de yenê vindarnayiş, ti halê enê zaliman bivîne! Çi qalan erzenê yewbînan ser; êyê ke zeîf û jar ameyne dîyayiş înanê ke xwu pîl dîyênê ra vanê "Şima nêbiyêne, miheqeq ma biyêne mumînan ra."

32. Înanê ke xwu pîl dîyêne înanê ke zeîf û jar ameyê dîyayiş ra vanê "Badê ke şima rê hîdayet ame, qey ma şima ey ra açarnayî? Nexêr! Şima bi xwu sûc kerdêne."

33. Êyê ke zeîf û jar ameyê dîyayiş înanê ke xwu pîl dîyêne ra vanê "Nexêr, karê şima roj û şewe ronayişê daman bi. Çimkî şima ma rê emir kerdêne ke ma Homayî înkar bikerê û ci rê şirîkan peyda bikerê." Gama ke ezabî vînenê zî xwu zerrî de poşman benê. Ma zî helqeyanê asinînan dekenê vîyeyê bêbaweran. Ê do tenya cezaya 'emelê xwu bivînê.

34. Û kam gama ke ma yew îqazkerdox şirawito yew welat, dewlemendanê ê welatî ke mirdî werdo, vato "Ma, çiyo ke şima dir şirawîyayo ra bawer nêkenê."

35. Ancî înan vato "Malê ma û tutê ma hîna zaf ê; ma ezab zî nêvînenê."

36. Vaje "Rebê mi kamî biwazo risqo hîra dano ci, kamî zî biwazo kêmî keno. La zafê însanan nêzanê."

37. Çiyo ke şima ano nizdîyê hizûrê ma ne malê şima yo û ne zî tutê şima yê. La êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê xaric. A semedê nînan vera 'emelê înan de qat bi qat mikafat esto. Ê odayanê xwu de emnîyet de yê.

38. Herçî êyê ke xebitîyenê ayetanê ma bêtesîr bikerê, a enê ezabî rê yenê ardiş.

39. Vaje "Rebê mi kamî biwazo ey rê risq hîra keno û kamî zî biwazo ey rê kêmî keno û dano. Şima raya Homayî de çi xerc bikerê, O herinda ci de tavilî dano. O tewr xeyrinê raziqan o."

40. A roje Homa hemîne kom keno û dima melekanê xwu ra vano "Nînan şima rê îbadet kerdêne?"

41. [Melekî] vanê "Ti kêmanîyan ra munezeh ê. Neke ê, ti wayirê ma yê. Nexêr, înan cinan rê evdîtî kerdêne. Zafê înan cinan ra bawer kerdêne."

42. A roje şima ne eşkenê feyde ne zî zirar bidê yewbînî. Ma zilimkaran ra vanê "Ezabê adirî ke şima vatêne zûrî yo, de tehm bikerê!"

43. Wexto ke ayetê ma akerde înan rê ameyne wendiş, înan va "Eno tenya yew merdimo ke wazeno şima çiyê ke babîyanê şima înan rê îbadet kerdo ra bifetilnê." Û ancî, vatêne "Eno yew zûrîya pêardîye ra teber çiyêk nîyo." Ancî, gama ke heq înan rê ame, înkarkerdoxan va "Eno tenya yew sêhro eşkera yo."

44. Labelê ma înan rê tu kitabo ke biwanê nêşirawitbi. To ra ver, ma înan rê tu îqazkerdox zî nêşirawitbi.

45. Verînanê înan zî zûrker dîbî. Oxro ke enê nêresayê des ra yewê çiyo ke ma dabi înan. Înan qasidê mi zûrker dîyî. La înan dî înkarkerdişê mi senîn o!

46. Vaje "Ez tenya yew şîret bidî şima; qey Homayî di heb-di heb û yew bi yew wurzê û baş bifikirîyê. Hevalê şima de gêjîtî ra tu eser çinê yo. O yew ezabê elîmî ra ver şima rê tenya yew îqazkerdox o."

47. Vaje "Eger mi şima ra tu ucret waşto, wa o şima rê bo. Ucretê mi tenya Homayî ser o yo. O her çî ser o şahid o.

48. Vaje "Rebê mi helbet heqe meydan de ronano. Çimkî O xeybî baş zano."

49. Vaje "Heq ame; êdî batil ne eşkeno çiyêk vejo meydan ne zî apey biyaro."

50. Vaje "Eger ez şêrî delalet, tenya eleyhê xwu de şina delalet. Eger bêrî rayirê raştî ser, eno zî sayeyê wehîya ke Rebê mi daya mi de beno. O, helbet şinawitox o, nizdî yo."

51. Wexto ke ê qerqelîyenê, dê ti înan bivîne! Êdî xelisîyayiş çinê yo; yew cayo nizdî ra ameyê tepîştiş.

52. Vanê "Ma îman bi ey ard" Labelê badê ke hende kewtê dûrî, senî resenê ci?

53. Sond bo ke verê cû înan o înkar kerdbi. Înan yew cayo dûrî ra derheqê xeybî de xwu rê tewş qisey kerdêne.

54. Axirî, yew perde ancîyeno mabeynê înan û çiyo ke ê wazenê; eynî seke verê cû bi înanê sey nînan amebi kerdiş. Çimkî ê yew şibheyê xorînî de bî.

35-SÛREYA FATIR

Mekke de nazil biya. Çewres û panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Hemd mexsûsê Homayî yo; ke asmînî û erd xeliqnayê, melekî di heb-di heb, hîrê heb-hîrê heb, çar heb-çar heb kerdê qasidê bi perûbaskî û xeliqnayiş de qaso ke biwazo zêdneno. Qewetê Homayî helbet reseno her çî.
2. Homa însanan rê rehmetê xwu ra çi akero keso ke bieşko bigêro çinê yo. Û eke çiyêk bigêro zî êdî keso ke bişeko bişirawo çinê yo. O ezîz û hekîm o.
3. Gelî însanan! Nîmeto ke Homayî dayo şima, dê biyarê xwu vîr; bê Homayî xaliqo ke asmînan û erd ra risq bido esto? Bê Ey tu îlah çinê yo. A game, qey şima heq ra yenê açarnayiş?
4. Eger to zûrker vînenê, to ra ver zî pêxemberî zûrker ameyê dîyayiş. Heme karî tenya açarnîyenê Homayî het.
5. Gelî însanan! Wehdê Homayî helbet heq o. Nêbo ke heyatê dinya şima bixapêno. Nêbo ke o xapênayox şima bi Homayî bixapêno.
6. Bêguman Şeytan şima rê dişmen o; şima zî ey dişmen bivînê. Çimkî o hevalanê xwu wesêneno ke bibê alê adirê harî.
7. Semedê înanê ke înkar kenê yew ezabo şedîd esto. Semedê înanê ke îman anê û 'emelo salih kenê zî mexfîret û yew mikafato pîl esto.
8. Ti kesê ke karê ey o xirab ey rê weş nîşan diyayo û o zî ey weş vîneno ra vanê se? Homa kamî biwazo beno delalet kamî zî biwazo hîdayet keno. A game, hesreto ke ti semedê îmanardişê înan ancenê, wa to xemgîn nêkero! Homa helbet zaf baş zano ke ê se kenê.

9. Homa vayî şiraweno û hewrî fîneno hereket. Ma zî ey şirawenê warêkê merdeyî ser û bi ey uca kenê gane. A ganebiyayişo mergî ra dima zî wina beno.

10. Kam îzet wazeno, wa bizano ke îzet heme yê Homayî yo. Vateyê weşî ancax ver bi ey berz benê. Vateyo pak şino Ey het û 'emelo salih zî Ey berz keno. Seba înanê ke dama xirabîye ronanê yew ezabo şedîd esto û dama înan tarûmar bena.

11. Homayî verî şima herrî ra xeliqnayî, dima zî nutfe ra xeliqnayî. Dima, şima kerdî cot bi cotî. Yewa makî teberê îlmê Ey de ne hemîle manena ne zî zîyena. Yew candarî rê dayişê 'emrî yan zî kêmîkerdişê 'emrî miheqeq yew kitab de qeydkerde yo. Eno helbet Homayî rê asan o.

12. Di behrî yew nîyê. Yew şîrîn o; şimitişê ci weş o. La o bîn [awa ci] şor a, tehl a. Şima hemîne ra goşto teze wenê û xemlê ke şima kenê xwu wa, înan ra vejenê. Seba ke şima lutfê Homayî ra risqê xwu biwazê ti gemîyanê ke awe qelişnenê û şinê vînenê. Hêvî a ya ke şima şukir bikerê.

13. Homa şewe dekeno roje miyan û roje zî dekeno şewe miyan. Roj û aşme ke heta yew wexto mueyen herikîyenê şinê zî girewtê binê emirê xwu. A Rebê şima Homa eno yo; hakimîyet tenya yê Ey o. Êyê ke şima O caverdayo û înan rê îbadet kenê, nêeşkenê yew qaşilê dendike zî îdare bikerê.

14. Eger şima veng bidê înan zî vengê şima nêşinawenê. Ma vajê, eke şinawit, nêeşkenê cewab bidê şima. Roja qîyametî de şirîkkerdişê şima înkar kenê. Kes nêeşkeno sey Xebîrî to xeberdar bikero.

15. Gelî însanan! Şima Homayî rê muhtac ê; dewlemend û layiqê hemdî O yo.

16. Eger Homa biwazo eşkeno şima bibero û yew şaro newe biyaro.

17. Eno Homayî rê zehmet nîyo.

18. Tu gunekar nêeşkeno guneyê yewna gunekarî wegêro. Keso ke barê ci giran bo, seba wegirewtişî veng bido yewna kesî, eke eqrebayê ci bo zî, barê ey ra çiyêk wenêgêno. Ti tenya eşkenê înanê ke Rebê xwu nêdîyo la ci ra tersenê û nimaj kenê

îqaz bikerê. Kam xwu pak bikero tenya semedê xwu beno pak. Ageyrayiş tenya ver bi Homayî yo.

19. Kor û oyo ke vîneno nêbenê yew.

20. Û zilûmat û nûr zî nêbenê yew.

21. Verisnî û verê tîjî zî nêbenê yew.

22. Û ne zî gane û merde benê yew. Bêguman Homa kamî biwazo pê dano şinawitiş. Ti nêeşkenê bi înanê ke qebran de yê bidê şinawitiş.

23. Ti tenya îqazkerdox ê.

24. Bêguman ma ti sey mizgîndayox û îqazkerdox bi heqîye şirawitî. Her miletî miyan ra miheqeq yew îqazkerdox vîyarto.

25. Eger to zûrker vînenê, verînan zî helbet zûrker dîbî. Oxro ke pêxemberanê înan delîlê akerdeyî, rîpelî û kitabê roşinkerdoxî ardbî.

26. Dima mi ê înkarkerdoxî qefilnayî. Peynîya înkarkerdişê mi senî biye?!

27. Qey ti nêvînenê? Homa asmîn ra awe ano war, ma bi aye tewir bi tewir meyweyê ke rengê înan ciya yê vejenê. Koyan de zî renganê ciyayan de; damarê sipî, sûrî û siyayê tarî.

28. Û bi eynî hawa, însanan ra, candarê ke hereket kenê û heywanan ra zî renganê muxtelîfan de estê. Evdanê ci ra tenya êyê alimî hurmet nîşanê Homayî danê. Bêguman Homa ezîz û xefûr o.

29. Êyê ke kitabê Homayî wanenê, nimaj kenê û risqo ke ma dayo înan ra eşkera yan zî nimite xerc kenê, bêguman eşkenê yew ticaret hêvî bikerê ke esla tede zirar nêkenê.

30. Çimkî Homa ecrê înan tam dano û keremê xwu ra zêde ra zî dano. Bêguman O xefûr o, şekûr o.

31. Kitabo ke ma to rê wehîy kerdo, înanê xwu ra ver tesdîq keno û heq o. Bêguman Homa evdanê xwu ra xeberdar o, vîneno.

32. Dima, ma kitab mîras da evdanê xwu ra êyê ke ma ê weçînayê. Tayê neheqîye bi xwu kenê, tayê zî bi îznê Homayî hewlîye de aver şinê. A lutfo pîl eno yo.

33. Ê do bikewê cenetanê Ednî. Uca bi bazinanê zermînan û sedefan xemilîyenê. Û uca kincê înan zî birîsm ra yê.

34. Û vanê "Hemd Homayî rê ke ma ser ra huznî beno. Rebê ma helbet xefûr o, şekûr o.

35. Ey bi lutfê xwu ma dekerdî waro muqîm; uca ne ma rincan benê û ne zî ma uca aciz benê.

36. Êyê ke înkar kenê rê zî adirê cehenemî esto. Hukmê mergê înan nêdiyeno ke bimirê; ezabê Ey zî înan ser ra nîno sistkerdiş. Ma her nankorî a wina ceza kenê.

37. Ê uca beyhude qîrenê vanê "Ey Rebê ma! Ma veje ke ma çiyo ke kerdo ra teber 'emelo salih bikerê." Qey ma yew emro ke yew şîretgirewtox qaso ke bieşko şîret bigêro nêda şima? Û şima rê îqazkerdox zî amebi. A game, dê tehm bikerê! Êdî zaliman rê tu ardimkar çinê yo.

38. Homa helbet xeybê asmînan û erdî zano. O, zereyê sîneyan zî bêguman zaf baş zano.

39. Ey şima rîyê erdî de kerdî xelîfe. Êdî kam înkar bikero eleyhê xwu de keno. Înkarkerdiş tenya xezebo ke do qatê Rebê înan de bêro nankoran ser de zêdneno. Înkarkerdiş tenya zirarê înkarkerdoxan zêdneno.

40. Vaje "Gelo şima derheqê înanê ke şima Homayî rê kerdê şirîk û înan rê îbadet kenê de fikirîyayî? Dê nîşanê mi bidê! Înan kamcîn çiyê erdî xeliqnayo? Qey yew şirîkê înan asmînan de esto? Yan zî ma yew kitab dayo înan û ê zî ey ra yew delîlê akerdeyî ser o yê? Nexêr! Zalimî bê xepênayiş yewbînî rê çiyêk wehd nêkenê.

41. Seba ke nîzamê înan nêxeripiyo helbet Homa asmînan û erdî de gêno. Sond bo, eke nîzamê înan bixeripiyo, bê Ey tu kes nêeşkeno înan de bigêro. O, helbet xefûr û rehîm o.

42. Înan bi nameyê Homayî sond wend va eke ma rê yew îqazkerdox bêro ma do umetanê bînan ra zêdeyêr rayirê raştî ser o bê. La gama ke înan rê îqazkerdox ame, enê tenya nefretê înan zêdna.

43. Çimkî înan rîyê erdî de xwu pîl dîyêne û dama xirabîye ronayne. Labelê dama xirabîye tenya wayirê xwu qefilnena! Qey ê qanûnê ke verînan ser o tetbîq bibi pawenê? Ti qanûnê Homayî de esla yew vurîyayiş nêvînenê. Û ti qanûnê Homayî de esla yew çewtbiyayiş zî nêvînenê.

44. Qey dinya ra nêgeyrenê? Dê hela bivînê peynîya verînan senî biya. Oxro ke ê nînan ra hîna hêzdar bî. Ne asmînan de ne erd de tu çiyo ke bieşko Homayî aciz verdo çinê yo. O zanaye û hêzdar o.

45. Eger Homayî çiyo ke kenê ver însanî tavilî ceza bikerdêne, rîyê erdî de tu mexlûqo gane nêverdayne. Labelê heta yew mideto diyar texîr keno. Axirî, gama ke midetê înan bêro helbet Homa evdanê xwu baş vîneno.

36-SÛREYA YASÎN

Mekke de nazil biya. Heştay û hîrê ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ya-Sîn.
2. Sond bo bi Quranê hikmetinî;
3. Helbet ti pêxemberan ra yê,
4. Yew rayirê ripûraştî ser o.
5. Bi eyê ke ezîz û rehîmî nazil kerdo,
6. Seba ke ti yew qewmo ke babîyê înan îqaz nêbiyê û xeflet de mendê îqaz bikerê.
7. Sond bo, o soz zafê înan ser o heq biyo. Êdî ê bawer nêkenê.
8. Ma tewqê ke yenê heta binê çeneyî dekerdî milê înan, coka sereyê înan hewanaye yo.

9. Ma vernîya înan de yew sed ant û peynîya înan de zî yew sed ant û dorê înan girewt. Êdî ê nêvînenê.
10. Ti înan îqaz bikerê zî nêkerê zî, înan rê yew o. Ê bawer nêkenê.
11. Ti tenya êyê ke benê tabiê Zikrî û bêke bivînê Rehmanî ra tersenê îqaz bikere. A ti mizgîna efûbiyayişî û yew ecrê rindekî bide înan.
12. Bêguman merdeyan, tenya ma kenê gane. Û her karo ke ê kenê û her esero ke xwu dima verdenê zî ma nusnenê. Ma her çî yew kitabo akerde de qeyd kenê.
13. Û ti înan rê şarê ê welatî mîsal bide; wexto ke qasidî ameybî.
14. Wextêk, ma înan rê di qasidî şirawitî la înan ê zûrker dîyî. Enê ser o ma bi şirawitişê qasidê hîrêyinî destek da înan. Înan va "Ma qasidê ke şima rê şirawîyayê."
15. [Şarî] va "Şima zî tenya beşerê sey ma yê. Rehmanî tu çî nazil nêkerdo. Nexêr! Şima tenya zûrî kenê."
16. [Qasidan] va "Rebê ma zano ke helbet ma qasidê ke şima rê şirawîyayê.
17. Û çiyo ke ma ser o wezîfe yo, tenya yew teblîxo eşkera yo."
18. [Şarî] va "Rîyê şima ra bêoxirîye ameye ma sere de. Eger şima fek veranêdê, ma şima ricim kenê û do ma ra yew ezabo elîm bireso şima."
19. Qasidan va "Bêoxirîya şima, şima ra ya. Qey seba ke şima şîret benê? Nexêr! Şima yew qewmo hed ra vejîyaye yê."
20. Perrê wetê şaristanî ra yew mêrik bi vazdayiş ame, va "Ey qewmê mi, bibên tabiê qasidan!
21. Bibên tabiê înanê ke şima ra yew ucret nêwazenê û ê bi xwu zî rayirê raştî ser o yê.
22. Ez qey Eyê ke fitretê mi diyar kerdo rê evdîtî nêkerî? Û şima açarnîyenê Ey het.
23. Qey ez Ey dir piya sewbîna îlahan gêna? Eke Rehman biwazo yew zirar bido mi ro, şefaetê înan yew feyde nêdano mi. Û esla ê nêeşkenê mi bixelisnê zî.
24. Bêguman o wext ez eşkera delalet de ya.
25. Helbet mi îman bi Rebê şima ard, êdî şima zî mi bigoşdarê.

26-27. Ey ra vajîya ke "Bikewe cenet!" Ey zî va "Werekna şarê mi bizanayne ke Rebê mi senî ez efû kerda û ez dekerda miyanê înanê ke îkram vînenê!"

28. Û ma ey ra dima, asmîn ra tu artêşe nêşirawite şarê ey ser û ma şirawitişî rê zî hewce nêdî.

29. Tenya yew vengo dehşetin bi! Ê tavilî tefiyayî.

30. Wey halê ê evdan rê! Tu pêxembero ke înan rê bêro û ê tinazê xwu pê nêkerê, çinê yo.

31. Qey ê nêvînenê? Ma înan ra ver çend qewmî helak kerdê. Ê êdî reyna înan ser de anêgeyrenê.

32. Labelê heme do bêrê komkerdiş û vejîyê hizûrê ma.

33. Herrîya merdîye înan rê yew ayet a. Ma aye kenê gane û ci ra zad vejenê ke ê ci ra wenê.

34. Ma tede gelek bexçeyê xurmayan û engure ardî meydan û ma hênîyî ber kerdî.

35. Seba ke hem fêkîyanê înan ra biwerê, hem zî çiyê ke bi destê xwu kerdê ra. Qey hema zî şukir nêkenê?

36. Eyê ke nebatan ra, înan ra û hema zaf çiyê ke ê nêzanê ra cotî xeliqnayê kêmanîyan ra munezeh o.

37. Û şewe zî înan rê yew ayet a; gama ke ma aye ra roje vejenê, ê tarîtî de manenê.

38. Roj zî rêgayê xwu de herikîyeno şino. Eno, teqdîrê Homayê ezîz û 'elîmî yo.

39. Û ma aşme rê zî menzîlî diyar kerdî. Peynî de, a bena sey gilo wuşk yê dara xurmayan.

40. Ne roj eşkeno bireso aşme, ne zî şewe eşkena bikewo vernîya roje. Her yew rêgayê xwu de asnawe kenê.

41. Yew gemî de hewelnayişê zurîyetê înan zî yew ayet a.

42. Û ma înan rê sey aye sewbîna çiyê ke wenişenê zî xeliqnayî.

43. Eke ma biwaştêne, ma ê awe de xerq kerdêne. Ne kes eşkayne hewarê înan de bêro ne zî eşkayne înan bixelisno.

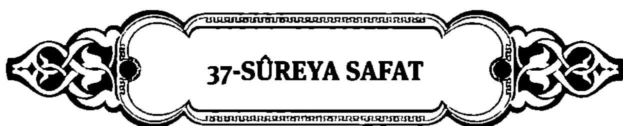
44. Tenya hetê ma ra sey yew rehmetî hetanî yew wexto diyar yenê cûyînayiş.

45. Wexto ke înan ra ame vatiş ke "Vîyarteyê xwu ra îbret bigêrê û semedê amayeyê xwu bibê wayirê teqwa ke şima merhemet bivînê" [qet goş nêda].
46. Xwura kam gama ke Rebê înan ra yew ayete înan rê yena, miheqeq aye ra verê xwu tadanê.
47. Û wexto ke înan ra yeno vatiş ke "Çiyo ke Homayî sey risq dayo şima ra raya Homayî de xerc bikerê" nankorî mumînan ra vanê "Qey ma werd bidê înanê ke Homayî biwaştêne werd dayne înan?" Raşta ci, şima yew delaleto eşkera de yê.
48. Û vanê "Eke şima birra raşt vanê, eno wehd key yeno ca?"
49. Wexto ke ê yewbînan ancenê, yew vengo dehşetin ke do nişka ra înan biqefilno ra teber ê paweyê sewbîna çî nîyê.
50. Êdî ne eşkenê yew wesîye bikerê ne zî eşkenê ageyrê aîleya xwu ser.
51. Û gama ke Sûr bêro pifkerdiş, do herinda xwu ra ver bi Rebê xwu vazbidê.
52. A o wext vanê "Heywax ma rê! Kamî ma herinda ma ra wuriznayî? Eno, o wehd o ke Rehmanî dabi. Pêxemberan raşt vato."
53. Tenya yew vengo dehşetin o. Ti hew vînenê ke pêro hizûrê ma de hedre yê.
54. Êdî a roje neheqîye bi tu kesî nêbena; şima teyna miqabilê 'emelê xwu vînenê.
55. A roje alê cenetî helbet meşxûlê keyfkerdişî yê.
56. Ê û hemserê xwu verisnî de textî ser o paldaye yê.
57. Înan rê uca meyweyî estê û her çiyo ke biwazê înan rê esto.
58. Rebê rehîmî ra înan rê vatişê silamî esto.
59. Gelî sûcdaran! Ewro abirîyê!
60. Ya benîademî! Qey mi şima xeberdar nêkerdî ke Şeytanî rê evdîtî mekerê? Çimkî o eşkera yew dişmenê şima yo.
61. Mi rê evdîtî bikerê. Rayiro raşt eno yo.
62. Û sond bo ke ey şima ra gelek neslî berdî delalet. Qey şima aqilê xwu nêşixulnenê?
63. A cehenemo ke şima rê wehd biyo, eno yo!

64. Înkarkerdişê xwu ver ewro bikewê uca.
65. Ma a roje mohr danê serê fekê înan ro; destê înan ma rê vanê, lingê înan zî şahidîya çiyo ke înan kesb kerdo kenê.
66. Eke ma biwaştêne ma çimê înan bin ra kor kerdêne. A game waştêne bikewê rayir la do senî bidîyêne?
67. Û eke ma biwaştêne, ma ê cayê înan de bedelnayne û cemednayne, ne eşkayne aver şêrê ne zî tepiya ageyrê!
68. Ma 'emro derg bidê kamî, ma xulqîyetê ci ver bi kêmîkerdiş bedilnenê. Qey aqilê xwu nêşixulnenê?
69. Ma şiîr nêmûsna Ey. Û xwura eno layiqê Ey zî nîyo. O, tenya yew şîret û yew Qurano akerde yo.
70. Seba ke ti ganeyan îqaz bikerê û sozo derheqê bêbaweran de bêro ca.
71. Qey ê nêvînenê? Ma bi destê xwu înan rê heywanî xeliqnayî. Ê înan rê benê wayir.
72. Ma ê kerdî xizmetê înan. Wenişenê tayêne û tayêne ra zî wenê.
73. Înan de semedê înan gelek feydeyî estê û çiyê şimitişî. Qey hema zî şukir nêkenê?
74. Labelê înan Homayî ra teber xwu rê sewbîna îlahî peyda kerdî ke belkî înan rê ardim bikerê.
75. Ê nêeşkenê înan rê ardim bikerê la ê bi xwu înan rê leşkerê amade yê.
76. Êdî wa vateyê înan zerrîya to teng nêkero. Ma çiyo ke ê nimnenê zî eşkera kenê zî helbet zanê.
77. Qey însan nêvîneno? Ma o yew nutfe ra xeliqna? La nika o wurişto biyo dişmeno eşkera.
78. Û xeliqnayişê xwu keno xwu vîr ra, wurzeno ma rê mîsal ano; vano "Kam enê astikanê puyayan keno gane?"
79. Vaje "Eyê ke reya verîne ê xeliqnayê, reyna înan keno gane. O, her tewir xeleqnayişî zaf baş zano."
80. Eyê ke dara terne ra şima rê adir vet, O yo. A şima aye ra wekenê.
81. Eyê ke asmînî û erd xeliqnayê, qey nêeşkeno sey înan bixeliqno? Belê! O, xelaq û 'elîm o.

82. O gama ke biwazo çiyêk bixeleqno, karê Ey, tenya ê çiyî ra vano "bibe" o zî tavilî beno.

83. Oyo ke hukimranîya her çî destê ey de ya, çiqas berz o! Û şima açarnîyenê Ey ser.

37-SÛREYA SAFAT

Mekke de nazil biya. Se û heştay û di ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1-4. Sond bo bi înanê ke sef bestenê; û bi înanê ke bi qîrayiş sewq kenê; û bi înanê ke Zikrî wanenê, îlahê şima helbet yew o.

5. O, Rebê asmînan û erdî û çiyê ke mabeynê înan de yo. Û Rebê rojhilatan o zî.

6. Ma asmînê dinya bi yew zîynet, bi asterayan xemilna.

7. Û ma o her tewir şeytanê asîyî ra pawit.

8-9. Ê nêeşkenê melekanê berzan goşdarî bikerê; her hetî ra ricim benê û qewirnîyenê. Înan rê yew ezabo daîmî esto.

10. Eke kes vate bigêro, yew kila ke kena qule û vîyarena, ey teqîb kena.

11. Nika ti înan ra biperse! Xeliqnayişê înan zehmet o, yan çiyê bînî ke ma ê xeliqnayê? Ma ê yew çamûro alûqin ra xeliqnayî.

12. Belê ti ecêb mendê la ê tinazê xwu kenê.

13. Wexto ke şîret bibê, şîret nêgênê.

14. Wexto ke yew ayete vînenê, tinazê xwu pê kenê.

15. Û vanê "Eno yew sêhrê eşkerayî ra teber sewbîna çî nîyo.

16. Wexto ke ma mirenê benê herrî û asteyî, qey ma newe ra yenê ganekerdiş?

17. Babîyê ma yê verînî zî?"

18. Vaje "Belê. Hem zî bi rezîlkerdiş."

19. O tenya yew veng ra îbaret o; tavilî maleqa manenê!

20. Û vanê "Heywax ma rê! Ena roja cezakerdişî ya."

21. A ena, roja dayişê hukmî ya ke şima zûrî dîyêne!

22-24. Înanê ke zilim kerdêne, hemtayanê înan û çiyê ke înan herinda Homayî de înan rê evdîtî kerdêne bidê arê, rayirê cehenemî bimûsnê înan û înan bidê edilnayiş, çimkî ê do biancîyê hesabî ver.

25. Qey şima yewbînî rê ardim nêkenê?

26. Nexêr! Ê a roje teslîm benê.

27. Û ageyrenê, yewbînan ra persenê.

28. Vanê "Bêguman şima hetê raştî ra ameyne ma het."

29. [Êyê bînî] vanê "Nexêr, xwura şima bi xwu îman nêardêne.

30. Û tu qewetê ma çinê bi ke ma zor bidê şima. Eksê ci, şima bi xwu yew qewmo har bî.

31. Derheqê ma de vateyê Rebê ma ame ca; êdî ma tehm kenê!

32. Ma şima rayir ra vetî, çimkî ma zî rayir ra vejîyaybî."

33. A roje ê ezab de êdî şirîk ê.

34. A ma bi sûcdaran wina kenê!

35. Çimkî gama ke înan ra ameyne vatiş ke "Bê Homayî tu îlah çinê yo" înan dehwaya pîlîtî kerdêne.

36. Û vatêne "Qey ma semedê yew şaîrê ke cinî kewto fek dînê xwu ra veradê?!"

37. Nexêr! Ey heqe arde û pêxemberî zî tesdîq kerdî.

38. Helbet şima ezabo elîm tehm kenê.

39. Û şima tenya vera emelê xwu de yenê cezakerdiş.

40. Labelê evdê xalisî yê Homayî xaric ê.

41. A înan rê yew risqo diyar esto;

42. Meyweyî înan rê îkram benê,

43. Cenetanê neîman de,

44. Textî ser o têvera ronişenê,

45. Qedehê ke çimeyan ra debiyê înan ver de yenê çarnayiş;
46. Zelal ê, lezet danê şimitoxan.
47. Tede ne sersembiyayiş ne zî serxweşîye esta.
48. Û înan het çimxişnê ke awirê xwu tenya dayê înan ser estê.
49. Ê sey hakê çîlsipî yê nimiteyî yê.
50. Ageyrenê yewbînî ser ehwalê yewbînî persenê.
51. Înan ra yew qiseykerdox vano "Yew hevalê mi estbi.
52. Vatêne 'Qey ti zî bawerkerdoxan ra yê?
53. Wexto ke ma mirenê benê asteyî, qey ma yenê cezakerdiş?'"
54. Va "Şima wazenê bivînê?"
55. A game, o bi xwu zî ewnîyeno, miyanê cehenemî de ey vîneno.
56. Ey ra vano "Sond bo bi Homayî, tay mendbi ti mi zî mehf bikerê!
57. Û eger nîmetê Rebê mi ra nêbiyêne, nika ez zî biyêne alê cehenemî ra yew.

58-59. Mergo verîn xaric ma êdî reyna nêmerdêne û ma ezab zî nêdîyêne, ne?"

60. A serkewtişo pîl heqîqeten eno bi xwu yo.
61. Xebatkarî wa seba enê bixebitîyê.
62. Nika ena meymandarî baş a, yan dara ziqûmî?
63. Bêguman ma a dare zilimkaran rê kerda wesîleyê îmtîhanî.
64. Helbet a yew dar a ke binê cehenemî de zergûn bena.
65. Pindikê aye ti vanê qey sereyê şeytanan ê.
66. Êdî ê aye ra wenê û aye ra pîzeyê xwu kenê pirr.
67. Dima, ê enê ser o helbet yew awa germixine şimenê.
68. Dima, cayo ke ageyrenê zî helbet cehenem o.
69. Çimkî înan babîyê xwu sey kesê rayir ra vejîyaye dîyîbî.
70. Bêguman ê zî rêça înan de şiyî.
71. Sond bo ke înan ra ver, zafaneyê verînan zî rayir ra vejîyaybî.
72. Û sond bo ke ma înan rê îqazkerdoxî şirawitbî.
73. Dê biewnîye aqîbetê îqazbiyayan senî bi!
74. Labelê evdê Homayî yê muxlisî xaric ê.

75. Sond bo, Nûh ma de lebîya; ma zî çi weş qebûl kerd!
76. Ma o û alê ci a tengîya pîle ra xelisnayî.
77. Ma zurîyetê ey payîdar kerd.
78. Û ma peyînan miyan de ey rê yew nameyo baş verda.
79. Aleman miyan de silam Nûhî ser o bo!
80. A ma înanê ke karo baş kenê bi eno qeyde xelat kenê.
81. Çimkî O evdanê ma yê bawermendan ra bi.
82. Badê, ma êyê bînî awe de xerq kerdî.
83. Bêguman Îbrahîm zî barixa ey ra bi.
84. Wextêk, bi yew zerrîya safe ver bi Rebê xwu ame.
85. Ey babîyê xwu û qewmê xwu ra va "Şima çiyî rê îbadet kenê?
86. Qey şima Homayî caverdenê û îlahanê viraşteyan wazenê?
87. Şima Rebê aleman çi zen kenê?!"
88. A game, ewnîya astereyan ra.
89. Û va "Ez nêweş a."
90. Labelê înan peyê xwu da ci û biyî vindî.
91. Êdî bi nimitkî şi verê îlahanê înan û va "Qey şima nêwenê?
92. Çi hewalê şima yo, şima qisey nêkenê?"
93. Êdî bi nimitkî şi înan het û bi destê raştî derbî dayî înan ro.
94. Bi vazdayiş şiyî ey het.
95. Ey va "Qey şima, ê çiyê ke şima bi destê xwu viraştê rê îbadet kenê?
96. Şima zî û çiyê ke şima viraştê zî, Homayî xeliqnayê.
97. [Înan] va "Ey rê yew bîna virazê û ey bierzê adir!"
98. Bi eno qeyde, înan waşt ey rê dame ronê. Ma zî ê kerdî binînan ra.
99. [Îbrahîmî] va "Ez ver bi Rebê xwu şina. O helbet mi dano rayirê raştî ser.
100. Ey Rebê mi! Salihan ra yew [tut] mi rê bexş bikere."
101. Enê ser o, ma zî mizgîna yew tutê serenermî da ey.
102. Gama ke resa yew emro ke do bieşko babîyê xwu dir rayir şêro,

[babîyê ci] va "Lajê mi! Mi hewnê xwu dî ke ez to serebirnena. Dê vaje, fikrê to çi yo?" Ey zî va "Bawo! Çiyo ke to rê emir biyo, bikere. Înşelah, ti mi sebirkerdoxan ra vînenê."

103. Enê ser o, wexto ke her di zî teslîm biyî, ey tut fekrû rona.

104. Ma veng da ey, va "Ya Îbrahîm!

105. Sond bo ke to hewceyîya hewnê xwu arde ca. Bêguman, ma înanê ke karo baş kenê, mikafat kenê.

106. Eno helbet yew îmtîhano eşkera yo.

107. Û ma sey fidye yew qurbano pîl da ey.

108. Ma peyînan miyan de ey rê yew nameyo baş verda.

109. Silam Îbrahîmî ser o bo!

110. A ma înanê ke karo baş kenê bi eno qeyde xelat kenê.

111. Çimkî bêguman O, evdanê ma yê bawermendan ra bi.

112. Ma ey rê, salihan ra sey yew pêxemberî, mizgîna Îshaqî zî da.

113. Ma bereket da ey û Îshaqî. Zurîyetê înan ra êyê ke karanê başan kenê zî estê êyê ke eşkera neheqîye bi nefsê xwu kenê zî estê.

114. Sond bo ke ma Mûsayî û Harûnî rê zî lutif kerd.

115. Ma ê zî qewmê înan zî a tengîya pîle ra xelisnayî.

116. Û ma înan rê ardim kerd; ê serkewte ameyî.

117. Ma kitabo fesîh da înan.

118. Ma ê dayî rayirê raştî ser.

119. Û ma peyînan miyan de înan rê yew nameyo baş verda.

120. Silam Mûsa û Harûnî ser o bo!

121. A ma înanê ke karo baş kenê bi eno qeyde xelat kenê.

122. Çimkî her di zî evdanê ma yê bawermendan ra bî.

123. Îlyas zî helbet pêxemberan ra yo.

124. Wextêk, ey qewmê xwu ra va "Qey şima nêbenê wayirê teqwa?

125-126. Qey şima tewr başê xaliqan, Homayo ke hem Rebê şima hem yê babîyanê şima bi caverdenê û Be'lî rê îbadet kenê?"

127. Înan o zûrker dî. Coka ê ancîyenê hesabî ver.

128. La evdê Homayî yê muxlisî xaric ê.
129. Û ma peyînan miyan de ey rê yew nameyo baş verda.
130. Silam Îlyasî ser o bo!
131. A ma înanê ke karo baş kenê bi eno qeyde xelat kenê.
132. O helbet evdanê ma yê bawermendan ra bi.
133. Lût zî helbet pêxemberan ra yo.
134. Wextêk, ma o û heme aîleya ci xelisnayî.
135. Tenya cînîya kokime ke mende, xaric.
136. Dima, ma êyê bînî helak kerdî.
137. Şima serê sibaynan înan ver ra vîyarenê şinê.
138. Bi şewe zî. Qey şima aqilê xwu nêşixulnenê.
139. Yûnis zî helbet pêxemberan ra yo.
140. Wextêk, rema şi wenişt yew gemîya dekerdîye.
141. Înan peşk eşt; gina ey ro.
142. Enê ser o, gama ke ey xwu ra lomey kerdêne, hûtî o belêna.
143-144. Eke o tesbîhkerdoxan ra nêbiyêne, heta roja newe ra gane biyayişî pîzeyê ey de mendêne.
145. Êdî ma o wina bêhal eşt yew cayo rût.
146. Û ma ey ser o cisnê kuyan ra yew dare zergûn kerde.
147. Û ma o, se hezar yan zî vêşêr kesî rê sey pêxember şirawit.
148. Êdî înan îman ard, ma zî heta yew midet debare da înan.
149. Nika ti înan ra biperse: qey keynayî Rebî rê û lajî înan rê yê?
150. Yan zî ma melekî verê çimê înan de makî xeliqnayî?
151-152. Baş bizanê, gama ke ê vanê "Homayî tut ardo" ê îftîra kenê. Bêşibhe, ê zûrker ê.
153. Qey vera lajan de keynayî tercih kerdê?
154. Se biyo bi şima? Şima senî hukim danê?!
155. Şima qet nêfikirîyenê?
156. Qey yew delîlê şima yo akerde esto?
157. Eke şima raştvatoxan ra yê, dê kitabê xwu biyarê!
158. Înan mabeynê Homayî û cinan de zî yewîya nesebî pêarde.

Sond bo ke cinî zî zanê ke ancîyenê hesabî ver.

159. Homa çiyo ke ê îsnad kenê ra munezeh o.

160. Evdê Homayî yê muxlisî xaric ê.

161-163. Şima zî çiyê ke şima înan rê îbadet kenê zî, êyê ke do bikewê cehenem ne tede, şima nêeşkenê vera Ey de kesî rayir ra vejê.

164. [Melekî vanê] "Bê meqamo ke yeno zanayiş, ma ra cayê tu kesî çinê yo.

165. Bêguman ma sef besteyan ra yê.

166. Û helbet ma înanê ke Homayî tesbîh kenê ra yê."

167-169. Û ê vanê "Eke sey ê kitabê ke diyayo verînan ma de zî yew bibiyêne, helbet ma biyêne evdanê Homayî yê muxlisan ra."

170. La înan o înkar kerd. Nizdî ra do bizanê!

171. Sond bo ke, ma verê cû eno soz dabi evdanê xwu yê pêxemberan:

172. Bêguman ê benê serkewteyan ra.

173. Û artêşa ma vera înan de miheqeq serkewte yena.

174. Êdî ti heta midetêk verê xwu înan ra tade.

175. Û ti bala xwu bide înan ser, ê zî nizdî ra vînenê!

176. Qey ê ezabê ma ecele wazenê?

177. Wexto ke warê înan de bêro war, şefeqê îqazbiyayan çiqas xirab beno!

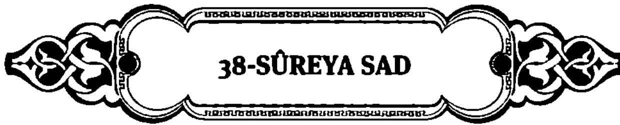
178. Û ti heta yew deme xwu înan ra dûrî bide.

179. Ti bala xwu bide înan ser, ê zî nizdî ra vînenê!

180. Rebê to yo wayirê îzetî, çiyo ke ê îsnad kenê ra munezeh o.

181. Silam pêxemberan ser o bo!

182. Û hemd mexsûsê Homayê Rebê aleman o!

38-SÛREYA SAD

Mekke de nazil biya. Heştay û heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sad! Sond bo bi Quranê wayirê zikrî.
2. Êyê ke înkar kenê, kîbir û ciyakarîye de yê.
3. Ma înan ra ver gelek neslî helak kerdî. Înan feryad kerd la êdî wextê xelesîyayişî nêbi.
4. Înan miyan ra înan rê ameyişê yew îqazkerdoxî de ecêb mendî û va "Eno yew sêhrbazo zûrker o!
5. Qey ey îlahî pêro kerdê yew îlah? Raşta ci eno yew çiyo ecêb o!"
6. Sermiyananê înan xwu aver da û va "Şêrê dewam bikerê. Fek îlahanê xwu ra veramedê. Çimkî çiyo ke şima ra yeno waştiş eno yo.
7. Ma dîno peyîn de zî eno çî nêşinawito. Eno yew çiyo pêarde ra wetêr çiyêk nîyo.
8. Zikir, ma miyan ra qey Ey rê nazil bi?" Raşta ci, ê derheqê Zikrê mi de guman de yê. Nê! Înan hema ezabê mi tehm nêkerdo!
9. Qey xizînayê rehmetî yê Rebê to yê ezîz û wehabî înan het de yê?
10. Yan zî, qey hukimranîya asmînan û erdî û çiyê mabeynê înan destê înan de ya? A game, dê wa rayiran bivînê û xwu berz bikerê.
11. Ê, yew artêşa ke çend hîzban ra teşkîl biya û tiya de şikîyena.

12-13. Înan ra ver qewmê Nûhî, qewmê Adî û Fîrewnê wayirê mîyînan, qewmê Semûdî, qewmê Lûtî û şarê Eyke zî pêxemberî zûrker dîbî. A enê zî, tayê hîzb ê.

14. Hemîne pêxemberî zûrker dîyî û cezaya mi heq kerde.
15. Enê zî yew vengo dehşetin ke apey nêgêrîyeno ra teber çiyêk nêpawenê.

16. Û înan va "Ey Rebê ma! Bara ma roja hesabî ra ver tavilî bide ma."
17. Nika ti vera vateyanê înan de sebir bikere. Evdê ma Dawudê hêzdarî ke tim verê xwu dayne ma biyare xwu vîr.
18. Ma koyî daybî binê emirê ey; înan Ey dir piya şan û siba tesbîh kerdêne.
19. Û teyrê ke kom biyêne ameyne zî. Hemîne verê xwu dabi ey.
20. Ma hukimranîya ci hêzdar kerde, ma hîkmet û qabîlîyetê xîtabetî da ey.
21. Gelo xebera dehwîdaran to rê ameye? Wextêk, dêsê mabedî ser ra şiyîbî zere.
22. Gama ke nişka ra ameybî verê Dawudî, o înan ra tersabi. Înan va "Meterse! Ma di dehwîdarê ke yewbînî rê neheqîye kerda. Nika ti mabeynê ma de bi edalet hukim bide, neheqîye mekere û ma bibere rayirê edaletî ser."
23. [Înan ra yewî va] "Raşta ci, eno birayê min o. Neway û new mêşinê ey estê. La yê mi, tenya yew mêşina mi esta. Û ey mi ra va 'Aye zî bide mi' û minaqeşe de mi rê serdest ame."
24. [Dawudî] va "Sond bo, bi waştişê mêşina to û aye dekerdişê miyanê mêşinanê xwu, ey bi to neheqîye kerda. Bêguman zafê şirîkan yewbînî dir neheqîye kenê, la înanê ke îman ardo û 'emelo salih kenê ne tede; enê zî zaf tay ê!" Dawudî zen kerd ke ma ey îmtîhan kenê, tavilî Rebê xwu ra mexfîret waşt. Xwu derêna û verê xwu da ma.
25. Bi eno qeyde, ma o efû kerd û helbet qatê ma de yew nizdîtîya ey û yew cayê ey o rindek esto.
26. Ya Dawud! Bêguman ma ti rîyê erdan de kerdî xelîfe. A game, mabeynê însanan de bi edalet hukim bide. Mekewe hewesê xwu dima; nêke o to rayirê Homayî ra vejeno. Raşta ci, seba ke roja hesabî kenê xwu vîr ra, êyê ke rayirê Homayî ra vejîyenê rê yew ezabo şedîd esto.
27. Û ma asmînî û erd û çiyê ke mabeynê înan de yê, bîlasebeb nêxeliqnayê. Eno wehmê bêbaweran o. Êdî adirê cehenemî ver, wey halê bêbaweran rê!

28. Qey ma înanê ke îman anê û 'emelo salih kenê sey înanê ke dinya de fitnetî vejenê bivînê? Yan zî, qey ma muteqîyan sey înanê ke rayir ra vejîyayê bihesibnê?

29. Ma eno kitabo mibarek to rê nazil kerd ke kesê wayirê aqilî ayetanê ci bifikirîyê û şîret bigêrê.

30. Û ma Dawudî rê Suleyman bexş kerd. O çi evdêko baş bi! Bêguman ey tim verê xwu dayne [Homayî].

31. Wextêk, vereşan de, estorê rewanê cisnî ey rê teqdîm biyî.

32. Va "Raşta ci, seba ke Rebê mi ano vîrê mi coka ez mal ra hes kena." Axirî, verê çimî ra biyî vindî.

33. Va "Înan mi rê apey biyarê." A game, dest pê kerd çaqê înan û milê înan vilênayî.

34. Û sond bo ke ma Suleyman ceribna. Ma textê ey ser o yew meyît rona. Dima, ey verê xwu da [Homayî].

35. Va "Ya Reb! Mi efû bikere, yew hukimranîye bide mi ke wa mi ra pey nêbo nisîbê tu kesî! Helbet ti zaf wehab ê."

36. Enê ser o, ma va da binê emirê ey; ey kamca biwaştêne, ver bi uca nerm-nerm sipeyne.

37. Û şeytanî zî sey dêskar û binawberî.

38. Û êyê ke bi zincîran yewbînî wa girêdayeyê.

39. [Ma va] "A eno îhsanê ma yo. Êdî hesab to rê mendo, ti kamî rê wazenê bide yan mede."

40. Û helbet qatê ma de yew nizdîtîya ey û yew cayê ey o rindek esto.

41. Evdê ma Eyubî zî biyare xwu vîr. Wextêk, ey veng da Rebê xwu û va "Şeytanî yew rincanî û ezab da mi."

42. [Ma va] "Linga xwu bide erd ro! Hem şutişî rê hem şimitişî rê, serdine."

43. Qatê xwu ra sey yew rehmetî û semedê înanê wayirê aqilî zî sey yew îbretî, ma aîleya ey û înan dir hendayê ci ey rê bexş kerdî.

44. Û [ma va] "Qevdêk sap bigêre xwu dest û bikewe rayir. Esla heq ra amegeyre." Heqîqeten o yewo wayirê sebrî bi. O çi evdêko baş bi. Tim verê xwu dayne [Homayî].

45. Evdanê ma yê hêzdar û wayirê besîretî ra Îbrahîmî, Îshaqî û Yaqûbî zî biyare xwu vîr.

46. Bêguman ma ê bi fikirîyayişê warê axîretî kerdî kesê muxlisî.

47. Ê qatê ma de helbet kesê weçînite û xeyrinan ra bî.

48. Û Îsmaîlî, Elyesa û Zilkifîlî zî biyare xwu vîr. Pêro zî kesê başî bî.

49-50. Eno yew vîrardiş o. Û muteqîyan rê helbet yew amayeyo baş û cenetê ednî ke tenya berê ci înan rê akerdeyî estê.

51. Ê uca de paldaye yê; gelek meyweyan û şimite wazenê.

52. Û verê înan de êyê ke tenya ewnîyenê hemseranê xwu ra estê.

53. A enê seba roja hesabî şima rê ameyê wehdkerdiş.

54. Raşta ci, eno risqê ma yo; o esla ne birîyeno ne zî qedîyeno.

55. A wina yo; zilimkaran rê helbet yew ameyeyo tewr xirab esto.

56. Ê do bikewê cehenem. Uca yew cayo çi xirab yê mendişî yo!

57. A wina yo; wa êdî ê yew awa germixine û rîm tehm bikerê.

58. Û sey nînan, tewir bi tewir [ezabê] bînî zî estê.

59. [Sermiyananê bêbaweran ra wina yeno vatiş:] "A ena zî yew kom a ke do şima dir bikewo cehenem. Înan rê rehetîye çinê ya. Ê do helbet bikewê adir!"

60. Ê zî vanê "Nexêr, esas şima rê rehetîye çinê bo. Şima eno ard vernîya ma. Eno yew cayo çi xirab yê mendişî yo!

61. Ancîna vanê "Ey Rebê ma! Kamî eno ca ma rê hedirnayo, ti ezabê ci adir de qat bi qat bizêdne!"

62. [Sermiyanê bêbaweran] vanê "Camêrdê ke ma dinya de ê xiraban ra hesibnayne, qey ma nêvînenê?

63. Qey ma bi înan tinaz nêkerdêne? Yan tiya nêkewtî verê çime ma?"

64. Minaqeşeyê ehlê adirî a bi eno qeyde beno.

65. Vaje "Ez tenya yew îqazkerdox a. Homayê tekê qeharî ra teber sewbîna tu îlah çinê yo.

66. Rebê asmînan û erdî û çiyo ke mabeynê înan de, ezîz û xefar o."

67. Vaje "Ena yew xebera zaf pîl a.

68. La şima aye ra verê xwu tadanê."

69. Wexto ke înan minaqeşe kerdêne, derheqê melekanê pîlan de tu zanayişê mi çinê bi.

70. Mi rê, tenya, seba ke ez yew îqazkerdoxo eşkara ya, wehîy yena.

71. Wextêk, Rebê to melekan ra va "Bêguman ez do çamûr ra yew beşerî xelq bikerî.

72. Êdî eke mi dirûv da ci û ruhê xwu ra pif kerd, ey rê şêrê secde!"

73. Enê ser o, melekî pêro şiyî secde.

74. Tenya îblîs [nêşi]. Ey dehwaya pîlîtî kerde û bi bêbaweran ra.

75. [Homayî] va "Ya Îblîs! Çiyî nêverda ti eyê ke mi bi destê xwu xeliqnayo rê şêrê secde? Gelo to dehwaya pîlîtî kerde yan ti alîyan ra yê?"

76. [Îblîsî] va "Ez ey ra hîna xeyrin a! To ez adir ra xeliqnaya, o çamûr ra xeliqnayo."

77. [Homayî] va "Êdî uca ra vejîye! Ti qewirnaye yê.

78. Û bêguman, heta roja hesabî lanetê mi to ser o yo!"

79. [Îblîsî] va "Rebê mi! Madem wina yo, heta roja ke newe ra benê gane, muhlet bide mi."

80-81. [Homayî] va "A game, heta a roja ke zanîyena ti helbet muhletdayeyan ra yê!"

82-83. [Îblîsî] va "Ez bi îzetê to kena, evdê to yê wayirê îxlasî ne tede, bêguman ez do hemîne rayir ra vejî."

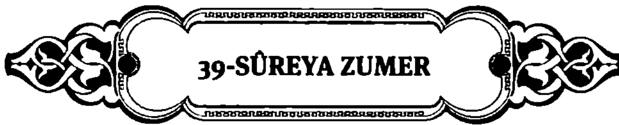
84. [Homayî] va "A ena heq a. Û xwura ez heqe vana.

85. Ez bi to û bi înanê ke benê tabiê to helbet cehenemî dekena!"

86. Vaje "Ez vera enê de şima ra yew ucret nêwazena. Û ez înan ra zî nîya ke xwuvero kesî bikerî binê barî.

87. Eno aleman rê tenya yew şîret o.

88. Û şima demeyêk badê, xeberanê ci zaf baş fam kenê."

39-SÛREYA ZUMER

Mekke de nazil biya. Hewtay û panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Nazilbiyayişê [enê] kitabî hetê Homayê ezîz û hekîmî ra yo.
2. Helbet ma eno kitab to rê heqîye ser o nazil kerd. A game, Homayî rê îbadet bikere û dînî tenya bikere mexsûsê Ey.
3. Baş bizane ke dîno xalis tenya yê Homayî yo. Êyê ke Ey dir piya xwu rê sewbîna wayiran peyda kenê, [vanê] "Seba ke hîna vêşêr ma bikerê nizdîyê Homayî, ma înan rê evdîtî kenê." Homa derheqê çiyo ke tede kewtê îxtîlaf de helbet mabeynê înan de hukim dano. Homa zûrkeran û nankoran hîdayet nêkeno.
4. Eger Homayî biwaştêne xwu rê yew tut bigêro, çiyê ke xeliqnayê ra kamcîn biwaştêne ka xwu rê bigirewtêne. O enê ra munezeh o. Wahid û qehar Homa yo.
5. Ey asmînî û erd heqîye ser o xeliqnayî. Şewe anceno roje ser û roje zî anceno şewe ser de. Roj û aşme zî dekerdê binê emirê xwu; her yew heta yew wexto mueyen herikîyenê şinê. Baş bizanê ke O ezîz û xefûr o.
6. Şima tek yew nefsî ra xeliqnayî. Dima, ey ra zî hemsera ci arde meydan. Û heywanan ra şima rê heşt cotî xeliqnayî. Şima pîzeyê dadîya şima de, xeliqnayiş xeliqnayişî ra dima, hîrê tarîyan de xeliqneno. Homayo ke Rebê şima yo, a eno yo. Hukimranîye tenya yê Ey a. Bê Ey tu îlah çinê yo. A game, şima senî yenê açarnîyayiş?
7. Eger şima înkar bikerê, Homa helbet muhtacê şima nîyo. O înkarkerdişê evdanê xwu ra razî nîyo. La eger şima şukir bikerê, enê ra razî beno. Tu gunekar nêeşkeno guneyê yewna gunekarî wegêro. Axirî, ageyrayişê şima ver bi Rebê şima yo.

Êdî O, çiyo ke şima kerdo ra şima xeberdar keno. O zaf baş bi zereyê sîneyan zano.

8. Wexto ke yew zirar reseno însanî, ageyreno Rebê xwu ser lavey keno. Dima, gama ke yew nîmet diyeno ci, keno xwu vîr ra ke verê cû lavey kerdbi û seba ke [însanan] rayirê Ey ra vejo, Homayî rê şirîkan peyda keno. Vaje "Bi înkarê xwu bineyna bicûye. Çimkî ti ehlê adirî ra yê!"

9. Eno yan keso îtaetkar ke bişewe şino secde û payanî vindeno, axîret ra terseno û paweyê rehma Rebê xwu yo? Vaje "Êyê zanayeyî û nezanî qey benê seypê?" Tenya wayirê aqilê pakî şîret gênê.

10. Vaje "Ya evdê bawermendî! Rebê xwu ra bitersê. Êyê ke ena dinya de başîye kenê rê başîye esta. Û erdê Homayî hîra yo. Mikafat tenya sebirkerdoxan rê bêhesab yeno dayiş."

11. Vaje "Mi rê emir biyo ke ez muxlîsane tenya Homayî rê îbadet bikerî.

12. Û mi rê emir biyo ke ez bibî ewilînê mislimanan."

13. Vaje "Eger ez vera Rebê xwu de îsyankar bî, helbet ez ezabê yew roja pîle ra tersena."

14. Vaje "Ez muxlîsane tenya Homayî rê evdîtî kena.

15. Êdî Ey ra teber şima zî kamî wazenê ey rê evdîtî bikerê!" Vaje "Bêguman, esas miflisî ê kesî yê ke roja qîyametî hem xwu hem alê xwu danê zirar ro. Baş bizanê ke ziraro eşkera eno bi xwu yo.

16. Înan ser de zî înan bin de zî sey verisnî tebeqeyê adirî estê. Homa evdanê xwu a wina tersneno. Evdê mi! Êdî mi ra bitersê.

17. Êyê ke xwu evdîtîya Taxûtî ra dûrî danê û verê xwu danê Homayî rê mizgîne esta. Ti mizgîne bide evdanê mi.

18. Ê ke goş danê vateyî û rîayetê tewr başê ci kenê, a enê ê kesî yê ke Homayî rayiro raşt nawito înan. Û êyê wayirê aqilê pakî zî enê bi xwu yê.

19. Qey ti înanê ke hukmê ezabî înan ser o heq biyo, êyê ke adir de yê, xelisnenê?

20. La înanê wayirê teqwa rê koşkê qat bi qat pêsero ke binê înan ra çemî herikîyenê estê. Eno wehdê Homayî yo. Homa wehdê xwu ra anêgeyreno.

21. Qey ti nêvînenê? Homa asmîn ra awe ano war û aye resneno çimeyanê ke rîyê erdî de yê. Û dima, bi aye nebatê ke rengê înan tewir bi tewir ê, hêşîn keno. Dima, ê benê wuşk û ti înan zerdbiyaye vînenê. Dima zî, înan keno pûş û palaxo wuşk. Înanê wayirê aqilê pakî rê helbet yew şîret esto.

22. Keso ke Homa sîneyê ci îslamî rê akero, qey o Rebê xwu ra yew nûrî ser o nîyo? Wey halê înan rê ke vera zikrê Homayî de qelbê înan wuşk biyo! A enê, yew delaleto eşkera de yê.

23. Homayî tewr rindekê vateyan sey yew kitabo ke ayetê ci pêmanenê û tekrar benê nazil kerd. Coka posteyê înanê ke Rebê xwu ra tersenê ey ver ancîyeno pêser. Dima, poste û qelbê înan vera zikrê Homayî de nerm beno. A eno hîdayetê Homayî yo, kamî biwazo bi ey hîdayet keno. Û Homa kamî zî rayir ra vejo, êdî ey rê tu rêber çinê yo.

24. A game, roja qîyametî, gama ke zaliman ra "Çiyo ke şima kesb kerdo, dê tehm bikerê!" yeno vatiş, kes esto bi rîyê xwu ezabo xirab ra xwu bipawo?

25. Verînanê înan zî zûrker dîbî û cayo ke texmîn nêkerdêne ra înan rê ezab ame.

26. Bi eno qeyde, Homayî heyatê dinya de bi înan rezîltî da tehmkerdiş. Ezabê axîretî zî, helbet hîna pîl o. Werrekna bizanayne!

27. Û sond bo, ma eno Quran de însanan rê her tewir mîsal da ke şîret bigêrê.

28. Eno Qurano Erebî yo, tede tu çewtî çinê ya, beno ke bibê wayirê teqwa.

29. Homayî yewo ke girêdayeyê çend şirîkanê ke pê nêkenê û yewo ke girêdayeyê tek yew kesî yo mîsal dano. Gelo wezîyetê enê her diyan beno seypê? Hemd mexsûsê Homayî yo. Nexêr, zafê înan nêzanê.

30. Ti zî helbet mirenê, ê zî mirenê.

31. Dima, roja qîyametî, şima hizûrê Rebê xwu de helbet yewbînan rê benê dehwîdar.

32. A game, oyo ke vera Homayî de çiyanê zûran werêano û gama ke ey rê raştîye yena aye zûrî vîneno ra zalimêr kam esto? Qey cehenem de bêbaweran rê yew cayê mendişî çinê yo?

33. La êyê ke raştîye anê û aye tesdîq kenê, a enê muteqî bi xwu yê.

34. Qatê Rebê înan de çi biwazê înan rê esto. A ena, xelata înan a ke hewlîye kenê.

35. Bi eno qeyde, Homa 'emelo tewr xirab ke înan kerdo temirneno û ecrê înan bi tewr rindekê 'emelo ke kerdo dano.

36. Qey Homa evdê xwu rê kafî nîyo? Ê, to bi înanê Ey ra teber tersnenê. Homa kamî bibero delalet, êdî ey rê tu rehber çinê yo.

37. Û Homa kamî zî hîdayet bikero, êdî kes nêeşkeno ey rayir ra vejo. Qey Homa ezîz û wayirê întîqamî nîyo?

38. Sond bo, eke ti înan ra bipersê vajê "Kamî asmînî û erd xeliqnayî?" Helbet vanê "Homayî." Vaje "Şima nêvînenê, herçî êyê ke şima herinda Homayî de înan rê evdîtî kenê, eke Homa biwazo yew zirar biresno mi, gelo ê eşkenê ê zirarî mi ser ra wedarê? Yan zî, eke Homa biwazo yew rehme bi mi bikero, gelo ê eşkenê vernîya a rehme bigêrê?" Vaje "Homa mi rê bes o. Êyê ke paştîya xwu bestenê, wa tenya bi Ey bibestê."

39-40. Vaje "Ey qewmê mi! Destê şima ra çi yeno texsîr mekerê. Bêguman ez zî kena. Şima do nizdî ra bizanê ezabo ke kesî rezîl keno kamî rê yeno û ezabo daîmî nişeno kamî ser."

41. Bêguman ma eno kitab semedê însanan to rê bi heqîye nazil kerd. Êdî kam hîdayet bibo, xwu rê beno. Û kam zî şêro delalet, ancax eleyhê xwu de şino delalet. Ti înan ser o wekîl nîyê.

42. Homa vîstika mergî de ruhî gêno, êyê ke nêmirenê zî hewn de gêno. Dima, êyê ke qirarê mergê înan diyayo ruhê înan gêno. Înanê bînan heta yew wexto mueyen serbest verdeno. Yew qewmo ke fikirîyeno rê enê de helbet îbretî estê.

43. Qey înan Homayî ra teber xwu rê şefaetkarî peyda kerdê? Vaje "Eyla eke ê wayirê tu çiyêk nêbê û nêfikirîyê zî?"

44. Vaje "Şefaetkarîye bi temamî yê Homayî ya. Hukimranîya asmînan û erdî yê Ey a. Dima, şima tenya ver bi Ey yenê açarnayiş."

45. Wexto ke Homa wina tek yeno zikirkerdiş, zerrîya înanê ke bawerî bi axîretî nêanê teng bena. La wexto ke bê Ey behsê sewbîna çiyan beno, peşmirîyenê.

46. Vaje "Ey Homayê min o ke asmînî û erd çinêbiyayiş ra xeliqnayî, zanayoxê xeybî û eşkerayî! Derheqê çiyo ke tede kewenê îxtîlaf de tenya ti mabeynê evdanê xwu de hukim danê."

47. Eger her çiyo ke rîyê erdî de esto û ey dir hendêna zî yê zilimkaran biyêne, seba ke roja qîyametî de xwu xirabîya ezabî ra bixelisnê, pêro sey fidye dayne. La çiyo ke înan qet hesabê ci nêkerdo, hetê Homayî ra vejîyeno vernîya înan.

48. Xirabîyê ke înan kesb kerdê vejîyenê înan ver û çiyê ke înan tinazê xwu pê kerdo, dorê înan gêno.

49. Gama ke yew zirar reseno însanî, veng dano ma. Dima, gama ke ma hetê xwu ra yew nîmet danê ci, vano "Eno helbet sayeyê zanayişê mi de diya mi." Nexêr, o yew îmtîhan o. La zafê înan nêzanê.

50. Verînanê înan zî helbet eno vatbi la çiyo ke înan kesb kerd tu feyde nêda înan.

51. Xirabîyê ke înan kesb kerdê, peynî de ameyî înan sere de. Bi eynî hawa, xirabîyê ke enê zilimkarî kesb kenê zî yenê înan sere de; ê nêeşkenê vernîya ci bigêrê.

52. Qey ê nêzanê? Homa kamî biwazo helbet risqê ci hîra keno yan zî kêmî dano. Yew qewmo ke îman ano rê helbet enê de îbretî estê.

53. Vaje "[Homa vano], ey evdê min ê ke eleyhê xwu de hed ra vejîyenê! Rehma Homayî ra hêvîya xwu mebirnê! Bêguman Homa heme guneyan efû keno. Çimkî O xefûr û rehîm o."

54. Verî ke ezab şima ser de bêro, ageyrê Rebê xwu ser û teslîmê Ey bibê. Badê, şima rê hetkarîye nêbena!

55-56. Û bêke şima ferq bikerê, hema ke ezab nişka ra nêameyo şima ser de, bibên tabiê tewr rindekê ke hetê Rebê şima ra şima rê

nazil biyo; seba ke kes nêvajo "Verê Homayî de, rîyê qisûrê ke mi kerdê ra heyf mi rê! Heqîqeten ez tinazkerdoxan ra biya!"

57. Yan zî, seba ke kes nêvajo "Eke Homayî ez hîdayet bikerdêne, helbet ez biyêne muteqîyan ra."

58. Yan zî, gama ke ezab vîneno, seba ke kes nêvajo "Werrekna ez reyna bişirawîyayne dinya û ez bibiyêne înanê ke hewlîye kenê ra!"

59. Nexêr! Helbet ayetê mi to rê ameyî. Labelê to ê zûrî dîyî. To dehwaya pîlîtî kerde û ti biyî înkarkerdoxan ra.

60. Ti roja qîyametî rîyê înanê ke derheqê Homayî de zûran kenê simsiya vînenê. Înanê ke xwu pîl vînenê rê qey cehenem de ca çinê yo!

61. Û Homa xeyrê serkewtişê înan ra muteqîyan xelesneno. Ne yew xirabîye resena înan ne zî ê mehzûn benê.

62. Homa xaliqê her çî yo û O her çî ser o wekîl o.

63. Kilîtê asmînan û erdî yê Ey ê. Êyê ke bawerî bi ayetanê Homayî nêanê, a êyê ke zirar kenê enê bi xwu yê.

64. Vaje "Ey nezanên! Şima mi rê emir kenê ke ez herinda Homayî de sewbîna çiyan rê evdîtî bikerî?"

65. Sond bo, to rê zî înanê to ra verî rê zî wina wehîy biya: "Eger ti şirîkan peyda bikerê, 'emelê to tewş de şino û bêguman ti benê miflisan ra!"

66. Eksê ci, ti tenya Homayî rê îbadet bikere û bibe şukirkerdoxan ra.

67. Ê nêeşkayî qedrê Homayî bizanê. Roja qîyametî, rîyê erdî bi temamî miyanê destê Ey de yo. Û asmînî zî bi destê Ey ê raştî yenê têropiştiş. O, çiyanê ke ê Ey rê kenê şirîk ra dûrî û berz o.

68. Sûr yeno pifkerdiş û dima êyê ke Homa wazeno ne tede, asmînan û erd de kam esto pêro mirenê. Dima, reyna yeno pifkeriş; êdî wurzenê û ewnîyenê!

69. Rîyê erdî bi nûrê Rebê xwu roşin beno. Kitab roniyeno. Pêxemberî û şahidî diyenê ardiş û mabeynê înan de bi edalet hukim diyeno. Tu neheqîye bi înan nêbena.

70. Miqabilê 'emelê her kesî bi temamî diyeno ci. O baş bi 'emelê înan zano.

71. Êyê ke înkar kenê, qefle bi qefle şirawîyenê cehenem. Axirî, gama ke resenê uca, berê ci abenê. Nobedarê ci înan ra vanê "Qey şima miyan ra pêxemberê ke ayetanê Rebê şima şima rê biwanê û vera ena roje de şima îqaz bikerê, nêameyî?" Ê zî vanê "Belê, ameyî." Labelê derheqê înkarkerdoxan de sozê ezabî ameyo ca!

72. Înan ra "Bi hawayo ke şima tede ebedî bimanê, beranê cehenemî ro bikewê zere! Êdî cayê înanê ke xwu pîl dîyêne çiqas xirab o!" yeno vatiş.

73. La êyê ke xwu [bêemrîya] Rebê xwu ra pawenê, qefle bi qefle şirawîyenê cenet. Axirî gama ke resenê uca, berê ci abenê. Nobedarê ci înan ra vanê "Silam şima rê, şima xeyr ameyî. Bi hawayo ke şima tede ebedî bimanê, dê bikewê ci!"

74. Ê vanê "Hemd Homayî rê ke sozê xwu ano ca û ma kerdê warisê cenetê ke ma kamca biwazê uca ronişenê. Ecrê înanê ke 'emelo salih kenê çi rindek biyo!"

75. Ti melekan bivîne, dorê Erşî girewto û Rebê xwu bi hemd tesbîh kenê. Êdî, mabeynê evdan de bi edalet hukim diyayo. Û wina yeno vatiş: "Hemd Homayê Rebê aleman rê."

Mekke de nazil biya. Heştay û panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ha-Mîm.

2-3. Nazilbiyayişê enê kitabî hetê Homayê ezîz û 'elîmî, efûkerdoxê guneyan, qebûlkerdoxê tewbeyan, wayirê ezabê şedîdî û wayirê lutfî ra yo. Bê Ey tu îlah çinê yo. Ageyrayiş tenya ver bi Ey o.

4. Bê înkarkerdoxan kes derheqê ayetanê Homayî de minaqeşe nêkeno. A game, şaristanan de geyrayişê înan wa to nêxapêno.
5. Înan ra ver qewmê Nûhî û komelê ke înan ra dima ameyê zî zûrî dîbî. Û her umetî ezim kerd ke pêxamberê xwu biqefelno. Seba ke heqî wedarê înan çiyê batilî minaqeşe kerdî. Enê ser o, mi ê wuşk qefelnayî. Cezaya mi senî biye!
6. Û bi eno qeyde, derheqê înanê ke înkar kenê de vateyê Rebê to "Ê ehlê adirî yê" ame ca.
7. Êyê ke 'Erşî wegênê û êyê ke dorê ci de yê, Rebê xwu bi hemd tesbîh kenê, îman bi Ey anê û bawermendan rê wina efûbiyayiş wazenê: "Rebê ma! Îlim û rehma to her çî girewto xwu zere. Êyê ke tewbe kenê û benê tabiê rayirê to efû bikere û înan ezabê cehenemî ra bipawe.
8. Rebê ma! Înan zî, babîyan û hemseran û zurîyetê înan ra êyê ke baş ê zî bikere cenetanê Ednî ke to înan rê wehd kerdo. Ezîz û hekîm helbet ti yê.
9. Û înan xirabîyan ra bipawe. A roje, ti kamî xirabîyan ra bipawê, helbet to ey rê rehme kerda. A serkewtişo pîl eno yo."
10. Herçî êyê ke înkar kenê, miheqeq wina veng diyeno înan: "Xezebê Homayî, xezebo ke şima bi xwu xwu rê kenê ra pîlêr o. Çimkî gama ke seba îmanî veng diyayne şima, şima înkar kerdêne."
11. Ê zî vanê "Ey Rebê ma! To ma di rey mirênayî û di rey zî kerdî gane. Nika ma guneyê xwu îtîraf kerdî. Gelo yew rayirê vejîyayişî çinê yo?"
12. [Înan ra wina yeno vatiş:] "Sebebê ci eno yo: wexto ke seba Homayê tekî veng diyayne şima, şima înkar kerdêne û eger Ey rê şirîkî biameyne peydakerdiş, şima bawer kerdêne. Êdî hukimranîye yê Homayê berzê pîlî ya.
13. Zato ke ayetanê xwu nawneno şima û şima rê asmîn ra yew risq ano war, O yo. Keso ke verê xwu dano Ey, tenya o îbret gêno.

14. A game şima muxlîsane Homayî rê dua bikerê, herçiqas bi weşê bêbaweran nêşêro zî.

15. Dereceyan O berz keno, wayirê Erşî yo. Seba ke derheqê roja yewbînan vînayişî de îqaz bikero, ruho ke binê emirê Ey de yo, evdanê xwu ra kamî biwazo ey ser o ano war.

16. A roje, ê vejîyenê meydan. Tu çiyê înan Homayî ra nimite nêmaneno. [Homa vano] "Ewro hukimranîye yê kamî ya? Yê Homayê wahidê qeharî ya!"

17. A roje, her kes bi kesba xwu yeno xelatkerdiş. A roje, esla tu neheqîye çinê ya. Homa helbet hesabî lez vîneno.

18. Derheqê roja ke nizdî bena de înan îqaz bikere! A roje, qelbî bi xem û keder dekerde yê, yenê verê fekî. Zilimkaran rê ne yew dost esto ne zî yew mabeynkaro ke goş diyeno vatişê ci.

19. Xayîntîya çiman û çiyê ke sîneyan de nimite yê, zano.

20. Homa bi heq û edalet hukim dano. Û êyê ke Homayî ra teber înan rê îbadet kenê, nêeşkenê tu hukim bidê. Bêguman Homa semî' û besîr o.

21. Qey ê rîyê erdî ra nêgeyrayî ke bivînê aqîbetê înanê xwu ra ver senî biyo? Ê, nînan ra bihêztir û eserê înanê rîyê erdî de zî nînan ra serêr bî. Labelê Homayî ê rîyê guneyanê înan ra helak kerdî û keso ke înan vera Homayî de bipawo zî çinê bi.

22. Sebeb eno bi ke pêxemberan înan rê mucîzeyê eşkerayî ardî la înan înkar kerd. Êdî Homayî zî ê qefelnayî. O helbet hêzdar o, û ezabê ci zaf şedîd a.

23-24. Sond bo ke ma Mûsa bi mucîzeyanê xwu û bi yew delîlo akerde Fîrewnî rê, Hamanî rê û Qarûnî rê şirawit. La înan va "Eno yew sêhrbaz o; zaf zûrker o!"

25. Wexto ke o bi heqîqetê qatê ma ra înan rê ame, înan va "Lajanê înanê ke Ey dir îman ardo bikişê û cînîyanê înan gane verdê!" La dama bêbaweran tim tewş de şina!

26. Fîrewnî va "Mi veradê. Ez Mûsayî bikişî. Dê wa veng bido Rebê xwu! Çimkî ez tersena ke o dînê şima bibedilno, yan zî, rîyê erdî de xirabîye bikero."

27. Mûsayî zî va "Ez xirabîya her kîbrinê ke roja hesabî ra bawer nêkeno ra xwu erzena sitarê [Homayê ke] hem Rebê min o, hem Rebê şima yo."

28. Alê Fîrewnî ra yew merdimê bawermendî ke îmanê xwu nimitêne va "Seba ke vano 'Rebê mi Homa yo' qey şima yew merdimî kişenê? Labelê ey Rebê xwu ra şimą rê heqîqeten mucîzeyê eşkerayî ardê. Eger zûrker o, zûrê ey eleyhê ey de yê. Labelê eger raşte vano, çiyê ke şima pê tehdîd keno ra qismêk yeno şima sere de. Bêguman Homa zûrkeranê ke hed ra vejîyenê hîdayet nêkeno.

29. Ey qewmê mi! Ewro rîyê erdî de qewet destê şima de yo, hukimranîye yê şima ya. La eke ezabê Homayî bêro ma ser de, kam ma rê ardim keno?" Fîrewnî va "Ez çiyo ke vînena ra teber sewbîna çî nîşanê şima nêdana. Û ez rayiro raşt ra teber sewbîna rayir nêdana şima ver."

30-31. Ê merdimê ke îman ardbi, va "Ey qewmê mi! Raşta ci, ez tersena yew aqîbeto sey roja ke ameya qewmê Nûhî û Adî û Semûdî û komelanê înan ra dimayî sere de, bêro şima sere de zî. Û Homa nêwazeno neheqîye bi evdanê xwu bikero.

32. Ey qewmê mi! Ez semedê şima, a roja hewar û qîrî ra tersena.

33. A roje, şima do ageyrê û biremê, do kes çinê bo şima Homayî ra bixelisno. Homa kamî şaş bikero, êdî ey rê tu rêber çinê yo.

34. Sond bo ke verê cû Yûsifî zî şima rê delîlê akerdeyî ardbî û şima derheqê çiyê ke ey ardbî de şibhe kerdbi. Wexto ke o merd, şima va 'Homa ey ra dima esla pêxember nêşiraweno.' A Homa, şibhekaranê ke hed ra vejîyenê wina beno delalet."

35. Bêke înan rê tu delîl bêro, êyê ke derheqê ayetanê Homayî de minaqeşe kenê, çi verê Homayî de çi verê bawermendan de, raştê yew nefretê pîlî yenê. A Homa wina mohr dano serê qelbê her zordarê kîbrinî ro.

36. Fîrewnî va "Ey Haman, mi rê yew awanîya zaf berze viraze, beno ke ez xwu biresnî rayiran.

37. Rayiranê asmînan. Bi eno qeyde, ez Homayê Mûsayî bivînî! Çimkî ez vana qey o zûrker o." A wina karê Fîrewnî o xirab ey rê weş û xemilnaye nîşan diya û rayir ra ame vetiş. Dama Fîrewnî helbet tewş de şiye.

38. Eyê ke îman ardbi, va "Ey qewmê mi! Bidê mi dima, ez rayiro raşt binawnî şima.

39. Ey qewmê mi! Eno heyatê dinya yew îstîfadeyo miweqet o. La axîret, heqîqeten warê mendişî yo.

40. Kam yew xirabîye bikero hendayê ci ra zêdeyêr ceza nêvîneno. Û camêrdan yan cînîyan ra kam sey mumîn yew 'emelo salih bikero, a enê şinê cenet û uca bêhesab risq diyeno înan.

41. Ey qewmê mi! Eno çi hal o? Ez veng dana şima ver bi xelasîye, şima veng danê mi ver bi adir.

42. Şima veng danê mi ke ez Homayî înkar bikerî û çiyê ke ez nêşinasnena Ey rê bikerî şirîk. La ez, ver bi [Homayê] ezîz û xefarî veng dana şima.

43. Raşte ena ya, çiyo ke şima ver bi ey veng danê mi, ne dinya de ne axîret de yew qîmetê xwu yê vengdayişî çinê yo. Û helbet ageyrayişê ma ver bi Homayî yo. Hed ra vejîyayeyî helbet ehlê adirî bi xwu yê.

44. Çiyê ke mi şima rê vatî, şima do nizdî ra fam bikerê. Û ez karê xwu Homayî rê verdena. Bêguman Homa evdanê xwu zaf baş vîneno."

45. Axirî, Homayî o xirabîya damanê înan ra pawit. Û ezabê xirabî dorê alê Fîrewnî girewt.

46. Ê şan û siba erzîyenê ê adirî miyan. Roja ke a saete yena zî alê Fîrewnî erzîyenê ezabê tewr şedîdî miyan!

47. Û gama ke miyanê adirî de yewbînî ancenê, êyê ke zeîf û jar ameyne dîyayiş înanê ke xwu pîl dîyênê ra vanê "Ma bibî tabiê şima. Gelo şima eşkenê qismêkê adirî ma ser ra wedarê?"

48. Înanê ke xwu pîl dîyêne, vanê "Bêguman ma pêro tede yê. Helbet Homayî mabeynê evdanê xwu de hukim dayo."

49. Êyê ke adir de yê, nobedaranê cehenemî ra vanê "Rebê xwu ra biwazê, yew roje bo zî, wa ma ser ra ezabî kêmî bikero!"

50. [Nobedarê cehenemî] vanê "Qey pêxemberanê şima şima rê delîlê akerdeyî nêardî?" Ê zî vanê "Belê, ardî." [Nobedarî] vanê "O wext şima bi xwu biwazê." Labelê waştişê bêbaweran tewş o.

51. Bêguman ma pêxemberanê xwu rê û bawermendan rê, hem heyatê dinya de hem roja ke şahidî şahidîye kenê de ardim kenê.

52. A roje zaliman rê uzir waştiş feyde nêkeno. Êdî lanet zî waro tewr xirab zî înan rê yo.

53-54. Sond bo ke ma hîdayet da Mûsayî û ma Beniîsraîlîyan rê zî kitab mîras verda. O, înanê wayirê aqilê pakî rê şîret û rehberê heqîye yo.

55. A game ti sebir bikere. Wehdê Homayî helbet heq o. Ti, efûbiyayişê guneyanê xwu biwaze. Şan û sibaynan Rebê xwu bi hemd tesbîh bikere.

56. Bêke înan rê tu delîl bêro, êyê ke derheqê ayetanê Homayî de minaqeşe kenê, bêguman qelbê înan de yew pîlîtîya ke esla do nêresê ci esta. Êdî ti xwu bierze sitarê Homayî. Bêguman O semî' û besîr o.

57. Xeliqnayişê asmînan û erdî helbet xeliqnayişê însanan ra pîlêr o. La zafê însanan nêzanê.

58. Keso kor û oyo ke vîneno, keso ke bawer keno û 'emelo salih keno û oyo ke xirabîye keno, seypê nîyê. Şima çiqas tay fikirîyenê!

59. A saete miheqeq yena, enê de tu şibhe çinê yo. La zafê însanan bawer nêkenê.

60. Û Rebê şima va "Mi ra biwazê, ez waştişê şima qebûl kena. Bêguman êyê ke dehwaya pîlîtî kenê û mi rê îbadet nêkenê, do bi yew hawayo rezîl bikewê cehenem."

61. Homayî seba ke şima tede biarisîyê şewe û seba ke şima bivînê roje arde meydan. Homa vera însanan de helbet wayirê fedlî yo. La zafê însanan şukir nêkenê.

62. A xaliqê her çî Rebê şima Homa eno yo. Bê Ey tu îlah çinê yo. Êdî şima senî yenê açarnayiş?

63. Êyê ke ayetanê Homayî înkar kenê zî a wina yenê açarnayiş.

64. Homayî şima rê rîyê erdî kerdo cayê mendişî û asmîn zî kerdo serban. Şekil dano şima û şeklê şima weşik keno û bi risqê rindekî şima weye keno. A Rebê şima Homa eno yo. Homayo Rebê aleman çiqas berz o.

65. O gane yo. Bê Ey tu îlah çinê yo. Êdî bi yew hawayo muxlîsane tenya Homayî rê îbadet bikerê. Hemd mexsûsê Homayê Rebê aleman o.

66. Vaje "Gama ke Rebê mi ra delîlê akerdeyî mi rê ameyî, êdî mi rê ame qedexekerdiş ke ez çiyê ke şima herinda Homayî de înan rê îbadet kenê rê îbadet bikerî. Û mi rê emir bi ke ez xwu teslîmê Rebê aleman bikerî."

67. Zato ke şima herrî ra, dima nutfe ra, dima eleq ra xeliqneno, dima şima sey putek vejeno, dima seba ke şima biresê kemalê xwu û bibê extîyar [şima cûyîneno], O yo. Şima ra tayê verê cû diyenê mirênayiş. Enê heme, seba ke şima biresê yew wexto diyarkerde û şima aqilê xwu bişixulnê keno.

68. Zato ke cûyîneno û mirêneno O yo. O gama ke biwazo çiyêk bixeleqno, karê Ey, tenya ê çiyî ra vano "bibe" o zî tavilî beno.

69. To nêdî, êyê ke derheqê ayetanê Homayî de minaqeşe kenê senî yenê açarnayiş?

70. Êyê ke kitabî û çiyê ke ma pêxemberanê xwu rê şirawitê zûrî vînenê do nizdî ra fam bikerê!

71-72. O wext, bi halo ke helqeyî û zincîrê asinînî milê înan de awa kelnayî de yenê kaşkerdiş; dima zî adir de yenê veşnayiş.

73-74. Dima, înan ra wina yeno vatiş: "Êyê ke şima Homayî ra teber, Ey rê kerdbî şirîk, hê ça? Ê zî vanê "Înan ma caverdayî û dûrî şiyî. Beno ke verê cû ma tu çiyî rê îbadet nêkerdo." Homa bêbaweran a wina şaş keno.

75. Eno, seba ke şima rîyê erdî de bi neheqîye fexir biyêne û şima bi keyfweşîye xwu pîl dîyêne.

76. Dê beranê cehenemî ro şêrê zere! Şima tede ebedî manenê. Cayê înanê ke xwu pîl vînenê çiqas xirab o!

77. Êdî ti sebir bikere! Wehdê Homayî helbet heq o. Yew qismê çiyê ke ma înan rê wehd kerdo, eke ma nîşanê to bidê [yan zî nîşan nêdê] û to bimirênê, axirî ê ver bi ma yenê açarnayiş.

78. Sond bo ke ma to ra ver zî pêxamberî şirawitî. Înan ra êyê ke ma to rê behs kerdê zî estê, êyê ke ma to rê behs nêkerdê zî estê. Bê îznê Homayî tu pêxember nêeşkeno yew mucîze biyaro. Wexto ke emirê Homayî bêro, bi heqîye yeno ca û êyê ke wazenê betal bikerê, uca ginenê zirar ro.

79. Homayî heywanî xeliqnayê ke şima wenişê tayêne û tayêne ra zî biwerê.

80. Înan de şima rê hema gelek feydeyî estê û şima înan ser ra resenê gelek îhtîyacanê zerrîya xwu. Şima înan û gemîyan ser o hewelîyenê.

81. O ayetanê xwu nîşanê şima dano. Nika şima ayetanê Homayî ra kamcîne înkar kenê?

82. Qey ê rîyê erdî ra nêgeyrayî ke bivînê aqibetê înanê xwu ra ver senî biyo? Ê, nînan ra bihêztir û eserê înanê rîyê erdî de zî nînan ra serêr bî. Çiyo ke înan kesb kerdêne tu feyde nêda înan!

83. Wexto ke pêxemberanê înan delîlê akerdeyî înan rê ardî, ê bi zanayişê xwu fexir biyî la peynî de çiyo ke înan tinazê xwu pê kerdêne dorê înan girewt!

84. Wexto ke înan hêrsê ma dî, va "Ma îman bi Homayê tekî anê; û çiyê ke ma Ey rê kerdê şirîk zî înkar kenê."

85. Labelê wexto ke înan hêrsê ma dî, êdî îman ardişê înan tu feyde nêkerd. A eno derheqê evdan de qanûnê Homayî yo ke verîna tetbîq beno. A game, êyê ke înkar kenê, uca ginenê zirar ro.

41-SÛREYA FUSÎLET

Mekke de nazil biya. Pancas û çar ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ha-Mîm.
2. [Eno] hetê Homayê rehman û rehîmî ra nazil biyo,
3. Yew kitabo ke ayetê ci seba yew qewmo ke zano rê bi Erebî yenê wendiş,
4. Mizgîne danê û îqaz kenê. Labelê zafê înan verê xwu tadayo; êdî nêşinawenê!
5. Û înan va "Vera çiyê ke ti ma dehwetê ey kenê de qelbê ma girewte yo. Goşanê ma de yew giranî û mabeynê ma û to de yew perde esto. A game, ti bikere, ma zî kenê."
6. Vaje "Ez tenya yew beşero sey şima ya. La mi rê wehîy bena ke îlahê şima yew îlah o. Êdî verê xwu bidê Ey. Ey ra mexfîret biwazê." Wey halê muşrîkan rê!
7. Ê zekat nêdanê û axîretî zî înkar kenê.
8. La êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê, înan rê helbet yew mikafato daîmî esto.
9. Vaje "Qey şima Eyê ke di rojan de erd xeliqnayo rê înkarîye kenê? Şima Ey rê hunkifan vînenê? O, Rebê aleman o.
10. Û uca de koyê giranî viraştî û bereket ard meydan. Uca çar rojan de semedê înanê ke geyrenê seypê qût teqdîr kerd.
11. Dima, verê xwu da asmîno ke halê dûmanî de bi. Gama ke va 'Bi zerrîya xwu yan bê zerrî, bêrê!' Înan va 'Ma bi zerrîya xwu ameyî.'
12. Bi eno qeyde, di rojan de sey hewt asmînan viraştî û her asmînî rê emirê xwu wehîy kerd. Ma asmînê dinya bi qendîlan xemilna û ma o pawit. A eno, teqdîrê Homayê ezîz û 'elîmî yo.

13. Eke ê verê xwu tadê, vaje "Ez şima bi yew birûsko sey birûskê ke dabi qewmê Ad û Semûdî ro îqaz kena."

14. Wextêk, pêxemberê ke înan ra ver û înan ra dima ameyî, va "Bê Homayî tu kesî rê îbadet mekerê", înan zî va "Eke Rebê ma biwaştêne, melekî şirawitêne. Coka ma çiyê ke şima dir şirawîyayê ra bawer nêkenê."

15. Bi eno qeyde, qewmê Adî rîyê erdî de bi neheqîye xwu pîl dî û va "Ma ra hîna hêzdar kam esto?" Qey înan nêdî? Homayo ke ê xeliqnayê helbet înan ra hîna hêzdar o. Înan dewam kerd, ayetê ma red kerdî.

16. Enê ser o, seba ke heyatê dinya de ezabê zîletî bi înan bidê tehmkerdiş, ma ê rojanê bêoxiran de yew vayo seqem şirawit înan ser. Ezabê axîretî, helbet hîna zaf înan riswa keno û înan rê ardim zî nêbeno.

17. Û herçî [qewmê] Semûdî yo, ma rayiro raşt nîşanê înan da. La înan herinda rayirê raştî de korîtî tercîh kerde. Coka vera çiyo ke kerdêne de birûskê ezabê rezîlî ê qefelnayî.

18. La ma înanê ke îman ardbi û bibî wayirê teqwa xelisnayî.

19. A roje, dişmenê Homayî yenê arêdayiş û ver bi adir sewq benê.

20. Axirî wexto ke resenê uca, goşî, çimî û posteyê înan derheqê çiyo ke înan kerdo de eleyhê înan de şahidîye kenê.

21. Posteyê xwu ra vanê "Qey ti eleyhê mi de şahidîye kenê?" Poste vano "Homayo ke her çî dano qiseykerdiş, ez zî daya qiseykerdiş." Eyê ke ewilî şima xeliqnayî O yo. A şima açarnîyenê Ey ser.

22. Şima xwu eleyhê şima de kerdişê şahidîya goşan û çiman û posteyê xwu ra nêsetirnayne. Şima vatêne qey Homa bi zafê kerdeyanê şima nêzano.

23. A enê fikrê şima yê derheqê Rebê şima de şima helak kerdî û şima biyî zirarkerdoxan ra.

24. Nika eke bieşkê deyax bikerê, êdî cayê înan adir o! Û eke efûya xwu biwazê, êdî efû nêbenê.

25. Û ma înan rê tayê hevalî miselet kerdî; înan çiyo ke do bikerê û çiyo ke kerdo înan rê weş nîşan da. Bi eno qeyde, vateyo der-

heqê miletanê cin û însî de ke înan ra ver ameyê û şiyê, înan ser o zî ame ca. Çimkî bêguman ê zirarkerdoxan ra bî.

26. Êyê ke înkar kenê, va “Enê Quranî goşdarî mekerê. Wexto ke yeno wendiş biqîrê ke şima ey rê serkewte bêrê.”

27. Ma bi înanê ke înkar kenê helbet yew ezabo şedîd danê tehmkerdiş û ma înan bi tewr xirabê ‘emelê înan ceza kenê.

28. A wina, cezaya dişmenanê Homayî adir o. Seba ke ayetê ma bi zanayiş înkar kerdê, sey ceza, uca înan rê cayo ebedî yê mendişî yo.

29. Înanê ke înkarîye kerda vanê “Rebê ma! Cin û însî ra, înanê ke ma rayir ra vetî, nîşanê ma bide ke ma înan bigêrê binê linganê xwu, seba ke tewr binînan ra bê!”

30. Înanê ke vato “Rebê ma Homa yo” û rayiro raşt ro şiyê ser o melekî yenê war û vanê “Metersê, mehzûn mebê. Bi ceneto ke şima rê wehd biyo, şa bibê!

31-32. Heyatê dinya de zî axîret de zî dostê şima ma yê. Sey îkramê xefûr û rehîmî uca zerrîya şima şêro çi û şima çi biwazê, şima rê esto.

33. Keso ke ver bi Homayî dehwet keno, ‘emelo salih keno û vano “Ez mislimanan ra ya”, kam ey ra hîna zarweş o?

34. Hewlîye û xirabîye seypê nîyê. Ti bi hawayo tewr baş xirabîye defa’ bikere. To hew dî, keso ke mabeynê to û ey de dişmentî esta, to rê biyo yew dosto samîmî.

35. Tenya êyê ke sebir kenê resnîyenê enê meziyetî; û tenya wayirê fezîletê berzî resnîyenê enê mertebeyî.

36. Eger Şeytan bi yew fikro xirab to zixtî bikero tavilî xwu bierze sitarê Homayî. O helbet semî’ û ‘elîm o.

37. Şewe û roje, roj û aşme ayetanê Ey ra yê. Roj û aşme rê meşêrê secde. Eger şima Ey rê evdîtî kenê tenya Homayê ke ê xeliqnayê rê şêrê secde.

38. Eger kîbir bikerê, êyê ke qatê Rebê to de yê, bi şewe û bi roje Ey tesbîh kenê û qet bêzar zî nêbenê.

39. Wina wuşkûbiring aseyişê erdî zî ayetanê Homayî ra yo. Wexto ke ma awe ser de anê war, ti ewnîyenê ke lerzeno û nepexî-

yeno. Zato ke erdî keno gane helbet merdeyan zî keno gane. Qewetê Ey helbet reseno her çî.

40. Êyê ke derheqê ayetanê ma de rayir çewt kenê, nêeşkenê xwu ma ra binimnê. A game, oyo ke erzîyeno adir xeyrin o, yan oyo ke roja qîyametî miyanê emnîyetî de yeno? Şima çi wazenê, bikerê! Çiyê ke şima kenê O helbet vîneno.

41. Zikro ke înan rê ame zî helbet înan înkar kerd. Bêguman o yew kitabo ezîz o.

42. Çiyo batil ne eşkeno vernîya ci ra ne zî peynîya ci ra bibo nizdîyê ey. O, hetê Homayê hekîm û layiqê hemdî ra nazil biyo.

43. Çiyê ke to ra yenê vatiş, çiyê ke pêxemberanê verînan ra ameyê vatiş ra teber çiyêk nîyê. Rebê to helbet hem wayirê mexfîretî hem zî wayirê yew ezabê elîmî yo.

44. Eger ma Quran bi yew ziwano xerîb biviraştêne, înan vatêne "Gereka ayetê ci îzeh nêbiyêne? Erebî rê bi yewna ziwan beno?" Vaje "O, seba înanê ke îman ardo, yew hîdayet û şîfa yo. Herçî înanê ke îman nêardo, goşanê înan de yew giranî esta û O înan rê girewte yo. Yew cayo dûrî ra veng diyeno înan."

45. Û sond bo ke ma kitab da Mûsayî labelê ê tede kewtî îxtîlaf. Eger hîna verê cû Rebê to ra yew vate nêvîyartêne, helbet mabeynê înan de hukim diyayne! Bêguman ê derheqê enê de yew şibheyo xorîn de yê.

46. Kam yew 'emelo salih bikero feydeyê ci ey rê yo. Û kam zî xirabîye bikero zirar dano xwu ro. Rebê to neheqîye bi evdanê xwu nêkeno.

47. Zanayişê a saete hewaleyê Ey beno. Meyweyî tenya bi zanayişê Ey pindikê xwu ra vejîyenê. Yewa makî teberê îlmê Ey de ne hemîle manena ne zî zîyena. Roja ke Homa veng dano înan vano "Şirîkê ke şima mi rê peyda kerdbî, hê ça?" Ê vanê "Ma to rê erz kenê ke ma ra tu kes şahid nîyo."

48. Çiyê ke înan verê cû înan rê duayî kerdêne, ê caverdayê şiyê. Û ê fam kenê, yew cayo ke do xwu bierzê ci, înan rê çinê yo.

49. Însan waştişê xeyrî [hewlîye] ra aciz nêbeno. La gama ke yew xirabîye yena sere de, tavilî bêhêvî beno, keweno.

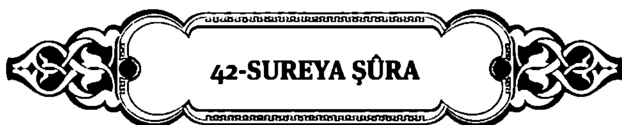
50. Û eger badê ke yew zirar reseno ci, eke ma hetê xwu ra yew rehme pê bidê tehmkerdiş, vano "Eno heqê min o. Û ez bawer nêkena ke qîyamet wurzeno. Eger ez açarnîyê Rebê xwu ser zî, miheqeq qatê Ey de semedê mi çiyê hîna weşî estê." Sond bo, ma xebera çiyo ke bêbawerî kenê danê înan û miheqeq ma ezabê giranî ra bi înan danê tehmkerdiş.

51. Eke ma yew nîmet bidê însanî, verê xwu tadano şino. La eke yew xirabîye bireso ci, dergaderg dest bi lavey keno.

52. Vaje "Dê vajê, eger o qatê Homayî ra yo û dima şima zî o înkar kerdo, o wext, oyo ke dekewto yew cîyatîya hîraye ra hîna xerifîyaye kam esto?

53. Seba ke tam diyar bibo ke o heqîqet o, ma ayetanê xwu ufqan de zî nefse înan de zî nîşanê înan danê. Qey şahidîya Rebê to her çî rê kafî nîya?

54. Baş bizanê, bêguman ê derheqê resayişê bi Rebê xwu de şibhe de yê. Baş bizanê ke Ey helbet dorê her çî girewto.

42-SUREYA ŞÛRA

Mekke de nazil biya. Pancas û hîrê ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ha-Mîm.
2. Eyn-Sîn-Qaf.
3. Homayo ezîz û hekîm to rê û înanê to ra verêrî rê wina wehîy keno:
4. Asmînan de û erd de çi esto, heme yê Ey o. O berz o, pîl o.
5. Asmînî [hurmetê xwu ra] hema ke înan ser de feteqîyenê. Me-

lekî zî bi hemd Rebê xwu tesbîh kenê û semedê înanê rîyê erdî mexfîret wazenê. Baş bizanê ke Homa xefûr û rehîm o.

6. Êyê ke Ey dir piya xwu rê wayiran vînenê, Homa înan ser o tim nêdar o! Ti înan ser o wekîl nîyê.

7. Bi eno qeyde, ma to rê yew Qurano Erebî wehîy kerd ke ti, derheqê roja pêserameyişî ke tede tu şibhe çinê yo de, êyê ke maka şaristanan de û dorê ci de yê, îqaz bikerê. Yew qismê înan cenet de, yew qismê înan cehenem de yê.

8. Eke Homayî biwaştêne, ê kerdêne tek yew milet. Feqet O kamî biwazo, dekeno rehma xwu miyan. Zilimkaran rê zî tu wayir û ardimkar çinê yo.

9. Qey înan Homayî ra teber xwu rê wayirî dîyê? La wayiro raştîn Homa yo. O merdeyan keno gane. Bêguman qewetê Ey reseno her çî.

10. Çiyo ke şima tede kewenê îxtîlaf de dayişê hukmî aîdê Homayî yo. A eno Homa, Rebê min o. Ez paştîya xwu tenya bi Ey bestena û ez tenya verê xwu dana Ey.

11. Ey asmînî û erd çinêbiyayiş ra xeliqnayî. Cisnê şima ra şima rê cotî û heywanan ra zî cotî xeliqnayî. Bi eno qeyde, şima uca zêdneno. Mîslê Ey çinê yo. O semî' û besîr o.

12. Kilîtê erd û asmînan yê Ey ê. Kamî biwazo risqê ci hîra keno yan zî kêmî keno. Bêguman O her çî zano.

13. Dîno ke verê cû ma Nûhî rê şîret kerdbi de çi esto ma şima rê kerd şerîet. Senî ke ma to rê wehîy kerde ma Îbrahîmî rê, Mûsayî û Îsayî rê zî şîret kerdbi ke dînî raşt bigêrê û tede mekewê îxtîlaf. La çiyo ke ti înan dehwet kenê, muşrîkan rê giran yeno. Homa kamî biwazo xwu rê weçîneno û êyê ke bi samîmîyet verê xwu bidê Ey zî dano rayirê raştî ser.

14. Badê ke înan rê zanayiş ame tenya pexîlîya xwu ya yewbînan ra kewtî îxtîlaf. Eger heta yew mideto bellîkerde Rebê to ra yew vate nêvîyartêne, mabeynê înan de tavilî hukim diyayne. Înan ra dima êyê ke kitabî rê waris biyî zî derheqê ey de helbet yew şibheyo xorîn de yê.

15. Eno semed ra ti înan dehwetê heqî bikere û seke emir biyo wina raşt be. Mekewe hewes û hewayê înan dima û vaje "Mi îman bi her kitabo ke Homayî nazil kerdo ard û mi rê emir biyo ke ez mabeynê şima de bi edalet têwbigeyrî. Homa Rebê ma yo zî Rebê şima yo zî. 'Emelê ma ma rê, 'emelê şima şima rê. Mabeynê ma û şima de çiyê minaqeşeyî çinê yo. Homa ma ano yew ca û ageyrayişê ma zî ver bi Homayî yo."
16. Badê ke dehwetî qebûl kenê, êyê ke derheqê Homayî de minaqeşe kenê, delîlê înan verê Rebê înan de betal ê. Înan ser o yew xezeb esto û înan rê yew ezabo şedîd zî esto.
17. Zatê ke kitab û mêzînê edaletî bi heqîye nazil kerd, Homa yo. Ti ça ra zanê, beno ke a saete nizdî ya!
18. Êyê ke îman bi aye nêanê, wazenê leze bêro. La êyê ke îman bi aye anê, aye ra tersenê û zanê ke a raşt a. Enê bizanê, êyê ke derheqê a saete de minaqeşe kenê, yew delaleto xorîn de yê.
19. Homa evdanê xwu rê zaf lutifkar o, kamî biwazo risqê ci dano. O hêzdar û ezîz o.
20. Kam sewabê axîretî biwazo ma sewabê ci zêdnenê. Û kam nîmetê dinya biwazo, ma ey ra çiyêk danê ci. Labelê axîret ra tu nisîbê ci nêmaneno.
21. Gelo şirîkê înan estê û bêke îznê Homayî bibo eno dîn de înan rê şerîet ardo? Eger vateyê Ey nêbiyêne, mabeynê înan de tavilî hukim diyayne. Seba înanê ke neheqîye kenê helbet ezabo elîm esto.
22. Çiyo ke neheqan kerdo wexto ke yeno înan sere de, ti ewnîyenê ke tersan ra recefîyenê. La êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê bexçeyanê cenetî de yê, çi biwazê qatê Rebê înan de înan rê esto. A lutfo pîl eno yo.
23. Homa mizgîne dano evdanê xwu yê ke îman anê û 'emelo salih kenê. Vaje "Ez vera enê de heskerdişê nizdîbiyayişî ra teber yew ucret nêwazena." Kam yew hewlîye bikero ma hewlîya ci zêdnenê. Homa helbet xefûr o, cewabê şukrî dano.
24. Qey ê semedê to vanê ey vera Homayî de zûrî pêardê û îftîra keno? Eger Homa biwazo mohr dano serê qelbê to ro zî. Homa

batilî çinê keno û bi vatişanê xwu heqî ano ca. Bêguman O zereyê sîneyan baş zano.

25. O tewbeyê evdanê xwu qebûl keno, xirabîyan efû keno û çiyo ke şima kenê zano.

26. Duaya înanê ke îman anê û 'emelo salih kenê qebûl keno û lutfê xwu ra înan rê zêde zî dano. La înanê ke înkar kenê rê yew ezabo şedîd esto.

27. Eger Homayî risq zêde-zêde bidayne evdanê xwu, ê rîyê erdî de har biyêne. Coka bi qiyaso ke wazeno risq ano war. O helbet evdanê xwu ra xeberdar o, vîneno.

28. Badê ke hêvîya xwu birnenê zato ke varitî varneno û rehmetê xwu keno vila, O yo. Wayir û layiqê hemdî O yo.

29. Xeleqnayişê asmînan û erdî û candarê ke înan de estê, ayetanê Ey ra yê. O key biwazo eşkeno înan biyaro pêser zî.

30. Çi musîbet bêro şima sere de çiyo ke şima bi destê xwu kesb kerdo ra yo. O, zafê înan zî efû keno.

31. Şima nêeşkenê rîyê erdî de Ey aciz verdê. Bê Homayî şima rê tu wayir û ardimkar çinê yo.

32. Êyê ke behran de sey koyan herikîyenê şinê, ayetanê Ey ra yê.

33. Eke biwazo, vayî vindarneno û ê behrî ser o bêhereket manenê. Enê de seba her keso ke sebir keno û şukir keno helbet îbretî estê.

34. Yan zî, rîyê çiyo ke kerdo ra înan helak keno. Û zafê înan zî efû keno.

35. Êyê ke derheqê ayetanê ma de minaqeşe kenê, wa bizanê, înan rê yew cayo ke biremê çinê yo.

36. Her çiyo ke diyayo şima tenya debarê heyatê ena dinya yo. La çiyê ke qatê Homayî de estê, seba înanê ke îman anê û paştîya xwu bi Rebê xwu bestenê hîna xeyrin û hîna daîmî yê.

37. Ê, guneyanê pîlan ra û bêedebîye ra xwu pawenê; gama ke hêrs benê bîle qisûran efû kenê.

38. Ê, dehwetê Rebê xwu rê îcabet kenê û nimaj kenê. Karê înan, bi mabeynê xwu de mişawireyî yo. Risqo ke ma dayo înan ra raya Homayî de xerc kenê.

39. Ê, gama ke yew neheqîye bi înan bena, xwu pawenê.

40. Miqabilê yew xirabîye, yew xirabîya sey ci ya. La kam efû bikero û aştî biyaro, mikafatê ci Homayî ra yo. Bêguman O zilimkaran ra hes nêkeno.

41. Kam neheqîye pê bibo û dima heqê xwu dima bigeyro, eleyhê ey de tu çî çinê yo.

42. La êyê ke zilim bi însanan kenê û rîyê erdî de bi neheqîye hed ra vejîyenê, a înan rê helbet yew ezabo elîm esto.

43. Feqet kam sebir bikero û efû bikero, a eno bêguman ê karan ra yo ke zaf ezim wazeno.

44. Homa kamî rayir ra vejo, êdî enê ra pey tu dostê ey çinê yo. Zilimkarî gama ke ezab vînenê, ti ewnîyenê ke vanê "Seba ageyrayişî yew rayir esto?"

45. Wexto ke erzîyenê adir, ti ewnîyenê ke zîlet ra sereyê xwu kerdo xwu ver, binê çiman ra bi nimitkî ewnîyenê. Înanê ke îman ardo, vanê "Êyê ke ginayê ziyan ro, esas ê yê ke roja qîyametî xwu û alê xwu dayo ziyan ro." Baş bizanê ke zilimkarî yew ezabo daîmî de yê.

46. Înan rê, Homayî ra teber tu dosto ke ardim bikero, do çinê bo. Homa kamî rayir ra vejo, êdî ey rê tu rayir çinê yo.

47. A roja ke hetê Homayî ra açarnayişê aye mimkun nîyo, hema ke nêameya îcabetê dehwetê Rebê xwu bikerê. A roje şima rê ne tu cayê sitarî esto ne zî şima eşkenê çiyêk înkar bikerê!

48. Eger ê verê xwu tadê, ma ti înan ser o sey muhafiz nêşirawitî. Wezîfeyê to tenya teblîx o. Raşta ci, wexto ke ma qatê xwu ra yew rehmet bi însanî danê tehmkerdiş, ey rê keyfweş beno. La wexto ke rîyê karê ke bi destê xwu kerdê ver yew xirabîye bêro sere de, însan tavilî nankorîye keno.

49. Hukimranîya asmînan û erdî yê Homayî ya. O çi biwazo ê xeliqneno; kamî rê biwazo makî dano kamî rê biwazo nêrî dano.

50. Yan zî, nêrî û maki cêwî dano înan. Û kamî zî biwazo eqîm (qisir) keno. O helbet elîm û qedîr o.

51. Bi rayirê wehîy yan zî peyê perdeyî ra teber Homa însanî dir qisey nêkeno. Yan zî yew qasid şiraweno û bi îznê xwu çi biwazo ey rê wehîy keno. O helbet alî û hekîm o.

52. A bi eno qeyde, ma bi emirê xwu yew ruh wehîy kerd. Ti nêeşkayne bizanê kitab û îman çi yo. Ma o kerd yew nûr, ke ma evdanê xwu ra kamî biwazê bi ey bidê rayirê raştî ser. Helbet ti danê rayirê raştî ser.

53. [Yanî] rayirê Homayê wayirê her çiyo ke asmînan de û erd de esto. Baş bizanê, pêro karî peynî de şinê verê Homayî.

43-SÛREYA ZUXRUF

Mekke de nazil biya. Heştay û new ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ha-Mîm.
2. Sond bo bi kitabê mubînî,
3. Ma o kerd yew Qurano Erebî ke aqilê xwu bişixulnê.
4. Zereyê Kitabê Bingeyînî yê qatê ma de yo; alî yo, hekîm o.
5. Seba ke şima yew qewmo hed ra vete yê, qey ma şima şîretkerdiş ra fek veradê?
6. Ma verînan rê gelek pêxemberî şirawitî.
7. Pêxember çinê yo ke înan rê ameyo û înan tinazê xwu pê nêkerdo.
8. Ma êyê ke nînan ra zorêr bî zî helak kerdî; mîsalê verînan vîyartî.
9. Sond bo, eke ti înan ra bipersê vajê “Kamî asmînî û erd xeliqnayî?” Miheqeq vanê “Ezîz û ‘elîmî xeleqnayî.”
10. Ey şima rê erd kerd dergûşe û tede şima rê rayirî viraştî ke belkî şima şêrê rayirê raştî ser.

11. Zato ke yew peymî gore asmîn ra awe ano war O yo. Ma bi aye heyat danê yew warê merdeyî. A şima zî wina yenê vetiş.
12. Zatê ke her çî cot xeliqnayê; gemî û heywanê ke şima weni-şenê ardî meydan, O yo.
13. Seba ke şima wenişê paştîya înan ser, dima gama ke şima wenişenê înan ser, nîmetanê Rebê xwu biyarê xwu vîr û vajê "Zatê ke enê kerdê xizmetê ma kêmanîyan ra munezeh o. Çimkî ma nêeşkayne enê bikerê."
14. Ma helbet ageyrenê Rebê xwu ser.
15. Înan evdanê ey ra yew qisim, yew perçeyê Ey hesibna. Însan heqîqeten eşkera nankor o.
16. Qey Homayî êyê ke xeliqnayê ra keynayî xwu rê û lajî şima rê weçînayî?
17. La wexto ke mizgîna keynayan ke ê Rehmanî rê layiq vînenê diyena înan ra yewî, hîdet ra rîyê ci beno siya maneno.
18. Keweno yew micadeleyê ke nêeşkeno akero û [vano] "Qey aya ke miyanê xemlî de weyekerdiş ra teber çiyêk rê nêbena?"
19. Înan melekê ke evdê Rehmanî yê zî makî hesibnayî. Gelo ê biyê şahidê xeliqnayişê înan? Şahidîya înan yena nuştiş û înan ra yena persayiş!
20. Û înan va "Eger Rehmanî biwaştêne ma pûtan rê evdîtî nêkerdêne." Eno xisûs de tu zanayişê înan çinê yo. Ê tenya mesxere kenê.
21. Qey ma enê ra ver yew kitab dayo înan û ê uca ra qisey kenê?
22. Nexêr! Ê tenya vanê "Ma babîyê xwu yew dînî ser o dîyî. Ma zî helbet rêça înan ro şinê."
23. A wina, to ra ver zî ma yew îqazkerdox şirawit kamcîn welat, dewlemendanê înan miheqeq va "Ma babîyê xwu yew dînî ser o dîyî. Ma zî rêça înan ro şinê."
24. [Îqazkerdoxan] va "Eke ma şima rê dîno ke şima babîyê xwu ser o dîyî ra hîna başêr ardbo zî?" Înan va "Raşta ci, ma oyo ke şima dir şirawîyayo nêwazenê."
25. Ma zî înan ra heyf girewt. Dê biewnîye aqîbetê bêbaweran senî bi!

26. Wextêk, Îbrahîmî babîyê xwu û qewmê xwu ra va "Ez êyê ke şima înan rê îbadet kenê ra dûrî ya!
27. Zatê ke fitretê mi diyar kerdo, miheqeq rayiro raşt nîşanê mi dano."
28. Û eno miyanê înanê ke ey ra dima yenê de kerd yew vateyo baqî, belkî ageyrê.
29. Raşta ci, heta ke eno heqîqet û yew pêxembero ke enê beyan keno ame, ma enê û babîyê înan dayî cûyînayiş.
30. La wexto ke eno heqîqet înan rê ame, înan va "Eno yew sêhr o, ma ê nêwazenê."
31. Û înan va "Eno Quran gereka enê di şaristanan ra yewî de yew mêrikê pîlî rê nazil bibiyêne!"
32. Qey ê rehmetê Rebê xwu teqsîm kenê? Debara înan a heyatê dinya ma mabeynê înan de teqsîm kerde. Ma dereceyê tayêne tayêne ra serêr kerdî ke yewbînan rê bişixulîyê. Rehmetê Rebê înan, çiyo ke înan arêdayo ra hîna xeyrin o.
33. Eke heme însanî nêbiyêne tek yew umet, ma serbanê keyeyê înanê ke Rehmanî înkar kenê û palikê nêrdewananê înan sîm ra viraştêne.
34. Berê keyeyê înan û texto ke pal danê ci zî.
35. Û hema gelek zîynetê bînî. Enê pêro tenya debara heyatê dinya yê. La axîret, qatê Rebê to de muteqîyan rê yo.
36. Kam Rehmanî bikero xwu vîr ra, ma yew şeytan pêşkarê ey kenê. Êdî o ey dir o.
37. Ê helbet înan rayir ra vejenê. La enê vanê qey rayiro raşt de yê.
38. Axirî, wexto ke yeno ma het, vano "Werrekna mabeynê min û to de qasê rojhilat û rojawanî mesafe bibiyêne! Ti yew hevalo çend xirab biyê!"
39. Ewro poşmanîye tu feydeyê nêdana şima. Çimkî şima zilim kerd. Şima pêro ezab de şirîk ê!
40. Qey ti bi kerran danê şinawitiş? Yan zî ti koran û êyê ke elemeşkera rayir ra vejîyayê anê rayirê raştî ser?
41. Ma to bigêrê biberê zî miheqeq ma înan ra heyf gênê.

42. Yan zî, wehdo ke ma dayo înan nîşanê to bidê; helbet qewetê ma înan rê qîm keno.
43. Ti wuşk bi çiyo ke to rê wehîy beno bigêrê. Ti helbet rayirê raştî ser o yê.
44. Bêguman o to rê û qewmê to rê yew şîret o. Nizdî de şima ra sual beno.
45. Înanê ke ma to ra ver şirawitê ra sual bikere, dê hela ma bê Rehmanî sewbîna îlahê ke înan rê evdîtî bena viraştê?
46. Sond bo ke ma Mûsa bi mucîzeyanê xwu Fîrewnî û sermiyananê ci rê şirawit. Ey va "Bêguman ez qasidê Rebê aleman ê."
47. Wexto ke mucîzeyê ma înan rê ameyî, înan tinazê xwu pê kerd.
48. Her mucîzeyo ke ma nîşanê înan dayne, eyê verînî ra pîlêr bi. Seba ke ageyrê rayirê raştî ser ma ezab da înan ser.
49. Enê ser o, înan va "Ey sêhrbaz! Ti bi hurmetê ehdo ke diyayo to kenê, semedê ma Rebê xwu rê dua bikere. Êdî ma yenê rayirê raştî ser."
50. Labelê eke ma ezab înan ser ra wedart, ê tavilî sozê xwu ra ageyrayî.
51. Fîrewnî veng da qewmê xwu, va "Ey qewmê mi! Hukimranîya Misirî yê mi nîya? Qey şima enê royê ke binê mi ra herikîyenê şinê, nêvînenê?
52. Qey ez enê mêrikê rebenî ke hema vajê nêeşkeno xwu îfade bikero ra serêr nîya?
53. Qey gereka bazinê zerrnînî nêdiyayne ey, yan zî ey dir piya gereka melekê ardimkarî nêameyne?"
54. Fîrewnî qewmê xwu xapêna; înan zî ey rê îtaet kerd. Xwura o yew qewmo rayir ra vejîyaye bi.
55. Eke înan bi eno qeyde ma hêrs kerdî, ma zî înan ra heyf girewt, ma pêro awe de xerq kerdî.
56. Ma ê seba neslê ke yenê kerdî yew îbretê verînan.
57. Wexto ke Îsayo lajê Meryeme sey mîsalî ame qalkerdiş, qewmê to tavilî dest bi şemate kerd.

58. Û înan va "Îlahê ma baş ê, yan o?" Tenya seba ke to dir minaqeşe bikerê, înan eno mîsal da. Bêguman, ê yew qewmo şerûd ê.
59. O tenya yew evd o, ke ma nîmet da ci û ma o Benîîsraîlîyan rê kerd yew mîsal.
60. Eger ma biwaştêne, ma şima ra melekî vetêne ke dinya de bikewtêne herinda şima.
61. Bêguman o, îlmê a saete yo. Êdî aye ra şibhe mekerê û bibên tabiê mi. Rayiro raşt eno yo.
62. Nêbo ke Şeytan vernîya şima bigêro. Çimkî o şima rê yew dişmeno eşkera yo.
63. Wexto ke Îsa bi delîlanê akerdeyan ame, va "Ez seba ke yew qismê çiyê ke şima tede kewtê îxtîlaf îzeh bikerî bi hîkmet ameya. Êdî Homayî ra bitersê û mi rê îtaet bikerê.
64. Homa helbet Rebê min o zî, Rebê şima yo zî. Ey rê îbadet bikerê. Rayiro raşt eno yo.
65. Labelê hîzbî xwu miyan de kewtî îxtîlaf. Ezabê yew roja elîme ver wey halê zilimkaran rê!
66. Bêke ferq bikerê, ê tenya paweyê nişka ra ameyişê a saete yê.
67. A roje, muteqîyan ra teber, dostî yewbînî rê benê dişmen.
68. Gelî evdan! Ewro ne şima rê ters esto ne zî şima mehzûn benê.
69. Şima îman bi ayetanê mi ard û teslîm biyî.
70. Haydê bikewê cenet. Şima û hemserê xwu heskerdiş vînenê.
71. Sînî û qedehê zerrnînî înan rê yenê çarnayiş. Her çiyo ke zerrîya înan biwazo û çimê înan hes bikero, uca esto. Û şima uca ebedî manenê.
72. Vera 'emelê şima de ceneto ke mîras diyayo şima, a eno yo.
73. Uca semedê şima zaf meyweyî estê, şima înan ra wenê.
74. Labelê sûcdarî ezabê cehenemî de ebedî manenê.
75. Ezab qet înan ser ra kêmî nêbeno û ê tede bêhêvî yê.
76. Ma neheqîye bi înan nêkerde, ê bi xwu zilimkarî bî.
77. Veng danê vanê "Ya malik! Wa Rebê to eleyhê ma de hukim bido." O zî vano "Şima do bimanê!"

78. Sond bo ke ma şima rê heqîqet ard. La zafê şima keyfê xwu heqîqetî rê nêardêne.

79. Qey înan karêk rê yew qiraro qetî da? Helbet ma zî wayirê qerarî yê!

80. Ê vanê qey ma sirranê înan û qiseykerdişê înanê nimitkî nêşinawenê? Nê [ma şinawenê!] Qasidê ma yê ke verê înan de yê, nusnenê!

81. Vaje "Eger yew tutê Rehmanî bibiyêne, ez biyêne ewilînê înanê ke ey rê îbadet kenê.

82. Rebê asmînan û erdî; Rebê Erşî enê wesfê ke ê vanê ra munezeh o.

83. Ti înan verde, heta ke resenê a roja ke înan rê wehd biya, wa xwu rê wext bivîyarnê.

84. Asmîn de zî erd de zî îlah O yo. O hekîm û 'elîm o.

85. Zato ke hukimranê asmînan û erdî û çiyê mabeynê înan de yo, zaf mibarek o. Zanayişê a saete verê Ey de yo. Û şima, açarnîyenê Ey het.

86. Çiyê ke înan O caverdayo û înan rê îbadet kenê, nêeşkenê şefaet bikerê. La êyê ke bi zanayiş heqîqetî rê şahidîye kenê ne tede.

87. Sond bo, eke ti înan ra bipersê vajê "Kamî şima xeleqnayî?" Helbet vanê "Homayî". A game senî yenê açarnayiş?

88. Û ey va "Ey Rebê mi, bêguman enê yew qewmo ke îman nêanê yê."

89. Nika ti înan ra fek verade û vaje "Silam!" Ê do nizdî ra bizanê.

44-SÛREYA DUXAN

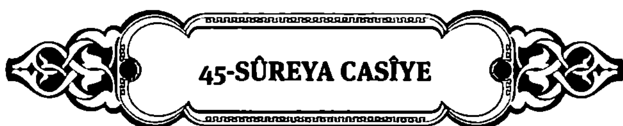
Mekke de nazil biya. Pancas û new ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ha-Mîm.
2. Sond bo bi kitabê mubînî.
3. Helbet ma yew şewa mibareke de o nazil kerd. Çimkî ma îqaz-kerdox ê.
4. A şewe de her karê hîkmetinî ferq benê,
5. Qatê ma ra emir o; çimkî ma înan şirawenê.
6. Rebê to ra sey yew rehmetî. Bêguman semî' û 'elîm O yo.
7. Eger şima zerrî ra bawer kenê, o Rebê asmînan û erdî û çiyê mabeynê înan o.
8. Bê Ey tu îlah çinê yo. O cûyîneno, O mirêneno. Rebê şima yo zî, Rebê babîyanê şima yê verînan o zî.
9. La ê miyanê şibheyî de wext vîyarnenê.
10. Êdî ti roja ke do asmîn dûyêko eşkera vejo bipawe!
11. Çarmedorê însanan gêno; eno, yew ezabo elîm o.
12. [Do vajê] "Rebê ma! Ma ser ra ezabî hewane, çimkî ma êdî îman anê."
13. Zikir înan ra çiqas dûrî şiyo. Oxro ke înan rê yew pêxembero ke beyan keno amebi.
14. Dima, înan ey ra verê xwu tada û va "Eno ameyo mûsnayiş, bi cinan kewto!"
15. Ma ezabî bineyke hewanê, şima do ancî ageyrê halê xwu yê verînî ser.
16. A roje ma bi yew derba pête danê piro. Çimkî ma heyfgirewtox ê.
17. Sond bo, înan ra ver ma qewmê Fîrewnî zî îmtîhan kerdbi. Yew qasido bişeref înan rê amebi.

18. Ey va "Evdanê Homayî teslîmê mi bikerê. Çimkî ez şima rê yew pêxembero emîn a.
19. Vera Homayî de pîlîtî mekerê. Bêguman mi şima rê yew delîlo akerde ard.
20. Ez ricimkerdişê şima ra xwu erzena sitarê Rebê xwu û Rebê şima.
21. Eke şima mi ra bawer nêkenê, qet nêbo mi ra dûrî bên."
22. Dima, ey veng da Rebê xwu va "Enê yew qewmo ke sûc kenê yê."
23. [Homayî ferman kerd:] "A game, ti evdanê mi bi şewe bide rayirî ser, çimkî şima yenê teqîbkerdiş.
24. Behrî akerde verde. Çimkî ê yew artêşa ke do bêro xerqkerdiş ê."
25. Înan xwu dima gelek çî verdayî: bexçeyan ra, hênîyan ra,
26. Ziraet ra û koşkanê rindekan ra,
27. Û hema gelek nîmetê ke înan tede zewq û sefa kerdêne!
28. A bi eno qeyde ma ê yewna qewmî rê mîras verdayî.
29. Asmîn û erd înan dima nêbermayî û muhlet zî nêdiya înan.
30. Sond bo ke ma Benîîsraîlî o ezabo rezîl ra xelisnayî.
31. Yanî Fîrewnî ra. Çimkî o hed ra vejîyayan ra bi.
32. Sond bo ke ma yew zanayişî ser o ê aleman ra serêr kerdî.
33. Ma mucîzeyê ke tede îmtîhano eşkera esto dayî înan.
34. Raşta ci înan eno va:
35. "Bê mergê ma yê verînî sewbîna merg çinê yo. Û ma nînê ganekerdiş.
36. Eger şima raşt vanê, dê babîyanê ma biyarê."
37. Gelo enê hîna xeyrin ê, yan qewmê Tubbe' û êyê înan ra ver? Ma ê helak kerdî. Çimkî ê kesê sûcdarî bî.
38. Ma asmînî û erd û çiyê ke mabeynê înan de yê seba keyf û kayî nêxeliqnayê.
39. Ma ê tenya heq û hîkmetî gore xeliqnayî. Labelê zafê înan nêzanê.
40. Bêguman roja ciyakerdişî roja kombiyayişê înan a.
41. A roje dost nêeşkeno çiyêk dostî ser ra wedaro; înan rê ardim zî nêbeno.
42. La kesê ke Homa înan rê yeno rehme ne tede. O helbet ezîz û rehîm o.

43. Helbet dara ziqûmî,
44. Werdê gunekaran a.
45. A pîzeyan de madeno helnaye ya,
46. Sey awa germine ke girêyena.
47. [Wina yeno vatiş:] "Ey tepîşê! Biramê orteyê cehenemî!
48. Dima, ezabê awa girênayî birişnê sereyê ey ro.
49. [Vajê] dê tehm bikere! Kanê ti hêzdar bî, bişeref bî?!"
50. A eno o çi yo ke şima ci ra şibhe kerdêne!
51. La kesê muteqî yew meqamo emîn de yê.
52. Bexçeyan de û serê hênîyan de.
53. Birîsmo tenik û atlaso beriqnaye ra kincan danê xwu ra û têvera ronişenê.
54. Sewbîna zî, ma înan hûrîyanê çimxişnan dir zewicnenê.
55. Uca emnîyet de her tewir meywe wazenê.
56. Uca o mergo verîn ra teber yewna mergî tehm nêkenê. Homayî ê ezabê cehenemî ra pawitê.
57. Rebê to ra sey yew lutfî, a serkewtişo pîl eno yo.
58. Ma o bi ziwanê to asan kerd ke belkî bifikirîyê û şîret bigêrê.
59. Êdî ti bipawe; ê zî pawenê.

45-SÛREYA CASÎYE

Mekke de nazil biya. Hîris û hewt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ha-Mîm.
2. Kitab hetê Homayê ezîz û hekîmî ra nazil biyo.
3. Asmînan de û erd de semedê bawermendan helbet gelek ayetî estê.

4. Xeleqnayişê şima de û her ganeyo ke [rîyê erdî ra] vila kerdo de, semedê yew qewmê ke bawer keno ayetî estê.
5. Bedelîyayişê şewe û roje de, hetê Homayî ra asmîn ra ronayişê risqî de, badê mergê ci bi aye zergûnkerdişê erdî de, dima sipitişê vayî de, semedê yew qewmo ke aqilê xwu şixulneno ayetî estê.
6. A enê, ayetê Homayî yê. Ma înan to rê sey heqîqetî wanenê. Êdî Homayî ra û ayetanê Ey ra dima do îman bi kamcîn vateyî biyarê?
7. Wey halê her zûrkerê gunekarî rê!
8. Ayetê Homayî ke ey rê yenê wendiş şinaweno la dima kîbir keno û seke qet ê nêşinawitê beno asê. Ti mizgîna yew ezabê elîmî bide enê!
9. Wexto ke ayetanê ma ra çiyêk mûseno, tinazê xwu pê keno. A enê rê yew ezabo rezîl esto!
10. Vernîya înan de zî cehenem esto. Çiyo ke kesb kerdo û Homayî ra teber dostê ke xwu rê dîyê, tu feyde nêdanê înan. Û helbet înan rê yew ezabo pîl esto.
11. A eno yew rehber o. Herçî êyê ke ayetanê Rebê xwu înkar kenê zî, înan rê yew ezabo zaf xirab û pirrî elem esto.
12. Zatê ke behrî kerdê xizmetê şima, Homa yo. Seba ke şima lutfê ci bigeyrê û şukir bikerê gemî bi emirê Ey behrî ser o herikîyenê şinê.
13. Çiyê ke asmînan de û erd de estê qatê xwu ra dayê binê xizmetê şima. Semedê yew qewmo ke fikirîyeno helbet enê de ayetî estê.
14. Mumînan ra vaje, wa înanê ke hêvî nêkenê rojê Homayî yenê efû bikerê. Çimkî Homa her qewmî bi 'emelê ey ceza keno.
15. Kam yew 'emelo salih bikero, feydeyê xwu de keno. Kam zî xirabîye bikero, zirarê ci ey rê yo. Axirî, şima açarnîyenê Rebê xwu het.
16. Sond bo ke ma kitab û hukimranî û pêxembertî da Benîîsraîlîyan. Ma ê bi risqo pak weye kerdî û ma ê aleman ser ra girewtî.
17. Û ma eno îş de ayetê akerdeyî dayî înan. Labelê badê ke înan rê zanayiş ame, hesedê mabeynê xwu ver kewtî îxtîlaf. Rebê

to roja qîyametî derheqê çiyê ke tede kewtê îxtîlaf de mabeynê înan de hukim dano.

18. Dima, ma emirê xwu ra ti zî dayî yew qanûnî ser. Ti bibe tabiê enê, mebe tabiê hewa û hewesê nezanan.

19. Çimkî ê, esla nêeşkenê vernîya tu çiyo ke Homayî ra to rê yeno bigêrê. Zilimkarî helbet dostê yewbînan ê. Dostê muteqîyan zî Homa yo.

20. Eno însanan rê besîret o, semedê yew qewmo ke îman ano zî rehber û rehmet o.

21. Êyê ke xirabîye kenê, va qey, cûyayiş û mergê înan sey înanê ke îman anê û 'emelo salih kenê yo? Çi hukmo xirab danê!

22. Homayî asmînî û erd bi heq û hîkmet xeliqnayî ke her nefs kesba xwu gore bêro cezakerdiş û esla neheqîye bi înan nêbo.

23. To o kes dî? Seba ke hewesê nefsî xwu rê kerdo îlah Homayî yew zanayişî gore o berd delalet. Mohr da serê goşan û qelbê ey ro û perde ant çimanê ey ser. Badê Homayî kam rayirê raştî nîşanê ey dano? Qey şima şîret nêgênê?

24. Înan va "Heyatê ma yê dinya ra teber sewbîna heyat çinê yo. Ma mirenê û cûyenê. Tenya zeman ma çinê keno." Labelê eno xisûs de tu zanayişê înan çinê yo. Ê tenya zen kenê.

25. Wexto ke ayetê ma înan rê akerde ameyî wendiş, hucetê înan tenya eno bi: "Eke şima raşt vanê, dê babîyanê xwu apey biyarê."

26. Vaje "Homa şima cûyîneno. Dima şima mirêneno, dima zî roja qîyametî ke ci ra tu şibhe nêbeno de şima ano pêser. La zafê însanan enê nêzanê."

27. Hukimranîya asmînan û erdî yê Homayî ya. Roja ke a saete dest pê kena, a roje, êyê ke rayir ra vejîyayê ginenê zirar ro.

28. A roje ti ewnîyenê ke her umet ameyo çokan ser. Her umet do seba kitabê xwu bêro vengdayiş: Ewro şima bi 'emelê xwu yenê cezakerdiş!

29. A kitabê ma, şima rê raşte vano. Çimkî ma, çiyê ke şima kerdêne daybî nuştiş.

30. La herçî êyê ke îman anê û ‘emelo salih kenê, Rebê înan do înan bigêro miyanê rehmetê xwu. A serkewtişo eşkera eno yo.
31. Êyê ke înkar kenê, gama ke yenê, înan ra wina yeno vatiş: “Qey ê şima nêbî? Ayetê mi şima rê ameyne wendiş labelê şima kîbir kerd û biyî yew qewmo sûcdar.
32. Wexto ke şima ra ame vatiş: “Bêguman wehdê Homayî raşt o. Ameyişê a saete ra tu şibhe çinê yo.” Şima va “Ma nêzanê a saete çi ya, ma vanê qey tenya zen o, ma yeqîn nêbiyê.”
33. Xirabîyê ke kerdê înan ra asenê û çiyo ke înan tim pê tinazê xwu kerdêne zî dorê înan gêno.
34. Înan ra wina yeno vatiş: “Senî ke şima kerd xwu vîr ra şima do biresê ena roje, ewro ma zî şima kenê xwu vîr ra. Cayê şima adir o. Şima rê tu ardimkar zî çinê yo.
35. Çimkî şima tinazê xwu bi ayetanê Homayî kerd û heyatê dinya şima xapênayî.” Êdî a roje adir ra nînê vetiş û uzirwaştişê înan zî qebûl nêbeno.
36. Hemd mexsûsê Homayê Rebê asmînan, Rebê erdî û Rebê aleman o.
37. Asmînan de û erd de pîlîtî tenya aîdê Ey a. O ezîz û hekîm o.

46-SÛREYA EHQAF

Mekke de nazil biya. Hîris û û panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ha-Mîm.
2. Nazilkerdişê kitabî hetê Homayê ezîz û hekîmî ra yo.
3. Ma asmînî, erd û çiyo ke mabeynê înan de yo bi heqîye û seba yew wexto bellîkerde xeliqnayî. La êyê ke înkar kenê, çiyo ke îqaz benê ra verê xwu tadanê.

4. Vaje "Dê biewnîyê çiyê ke şima Homa caverdayo û înan rê îbadet kenê ra! Înan rîyê erdî de çi xeliqnayo? Yan zî asmînan de, dê yew şirîkê înan nîşanê mi bidê. Eger şima raştvatoxan ra yê, dê hela yew kitab yan zî yew bineşeyê zanayişî yê enê ra ver mi rê biyarê!"
5. Kam eyê ke Homa caverdayo û çiyê ke heta roja qîyametî do cewab nêdê ey rê îbadet keno ra hîna zêde delalet de yo? Û xwu ra ê zî îbadetê înan ra bêxeber ê.
6. Wexto ke însanî heşir benê, benê dişmenê înan û evdîtîya înan zî red kenê.
7. Wexto ke ayetê ma înan rê akerde ameyî wendiş, semedê heqîqeto ke înan rê ame, va "Eno, eşkera yew sêhr o."
8. Qey ê vanê ey pêardo? Vaje "Eger mi o pêardo, şima esla nêeşkenê vernîya tu çiyo ke Homayî ra mi rê yeno bigêrê. O hîna baş çiyê ke şima tede lebitîyenê zano. Mabeynê min û şima de şahidîya Ey bes a! O xefûr û rehîm o."
9. Vaje "Ez miyanê pêxemberan ra yewo teqlîdî nîya. Ez nêzana se beno bi mi û bi şima. Ez tenya bena tabiê çiyo ke mi rê wehîy beno. Û ez tenya yew nebîyo îqazkerdox a.
10. Vaje "Dê vajê? Eger o qatê Homayî ra yo û şima ey înkar kenê; Benîîsraîlîyan ra zî yew şahidî mîslê ey dîyo û bawer keno la şima kîbir kenê." Bêguman Homa, yew qewmo ke neheqîye keno nêano rayirê raştî ser.
11. Êyê ke înkar kenê seba înanê ke bawer kenê, va "Eger o yew çiyo baş biyêne, bawerkerdiş de ê ma ra nêvîyartêne." Seba ke bi ey hîdayet nêbî, va "Eno yew pêardeyo verîn o."
12. Enê ra ver, kitabê Mûsayî sey rehber û rehmetî estbi. Eno kitab zî bi lîsanê Erebî ey tesdîq keno; êyê ke neheqîye bi xwu kenê îqaz keno û mizgîne dano înanê ke karo baş kenê.
13. Êyê ke vanê "Rebê ma helbet Homa yo" û dima raşt têwgeyrenê, înan rê ters çinê yo, ê mehzûn zî nêbenê.
14. Ê şarê cenetî yê; vera 'emelê xwu de uca ebedî manenê.
15. Ma însanî rê tewsîye kerd ke dadî û babîyê xwu rê hewlîye bike-

ro. Dadîya ci bi zehmetî o pîzeyê xwu de wegirewt û bi zehmetî ard dinya; wegirewtiş û [şit ra] abiyayişê ey hîris aşmî yê. Axirî, wexto ke resa kewnê xwu û ame çewres serrîya xwu, va "Rebê mi! Mi rê bikere nisîb, ez seba nîmeto ke to dayo min û dadî û babîyê mi şukir bikerî û ez 'emelo salih ke ti ci ra razî benê bikerî. Û zurîyetê mi ra zî salihan veje. Bêguman mi verê xwu dayo to. Û helbet ez teslîmbiyayan ra ya."

16. A enê ê kesî yê ke ma tewr başê çiyo ke înan kerdo înan ra qebûl kenê û ma xirabîyanê înan ra vîyarenê; ê şarê cenetî yê. Eno înan rê wehdo raşt o.

17. Yewî zî dadî û babîyê xwu ra va "Of şima rê! Mi ra ver hende neslî ameyê û şiyê, qey şima mi bi tekrar ganebiyayişî tehdîd kenê?" La înan seba ey xwu eşt sitarê Homayî û gama ke va "Heyf to rê! Bêre îman. Wehdê Homayî heq o." Ey va "Enê tenya estanikê verînan ê."

18. A enê miyanê qewmanê cin û însî ra ke înan ra ver ameyê û şiyê de êyê ke derheqê înan de o vate ameyo ca yê. Ê heqîqeten ziyankaran ra yê.

19. 'Emelê ci gore dereceyê her yewî estê. Bedelê 'emelê înan tam diyeno û esla neheqîye bi înan nêbena.

20. Êyê ke înkar kenê roja ke erzîyenê adir, [înan ra wina yeno vatiş:] "Şima heyatê dinya de pêro rindekîyê xwu zayî kerdî û bi înan zewq û sefa kerde. La ewro, seba ke şima rîyê erdî de bi neheqîye kîbir kerd û şima hed ra vejîyayî, şima bi yew ezabo rezîl yenê cezakerdiş."

21. Birayê Adî biyare xwu vîr -ke ey ra ver û ey ra dima gelek îqazkerdoxî ameyî û vîyartî- ey qewmê Ehqafî îqaz kerd, va "Tenya Homayî rê îbadet bikerê, çimkî ez nameyê şima ser o ezabê yew roja pîle ra tersena."

22. Înan va "Ti ameyê ke ma îlahanê ma ra bikerê? Eke ti raştan ra yê, dê hela çiyo ke ti ma pê tehdîd kenê ma rê biyare."

23. [Hûdî] va "O zanayiş tenya qatê Homayî de yo. Ez şima rê çiyo ke mi dir şirawîyayo teblîx kena. La ez şima sey yew qewmo ke cahîltî keno vînena."

24. Axirî, wexto ke înan o ezab sey yew hewro ke ver bi gelîyanê înan vila beno dî, va "Eno yew hewr o ke ma rê varitî ano." Nê! Eno, o çiyo ke şima waştêne ecele bêro yo; o yew va yo ke tede ezabo elîm esto.

25. Bi emirê Rebê xwu her çî tarûmar keno. Peynî de, wina biyî ke bê bananê înan her çî verê çimî ra vindî bi şi. A ma yew qewmo ke sûc keno wina ceza kenê.

26. Sond bo, îmkanê ke ma nêdayê şima ma daybî înan. Ma goşî û çimî û qelb da înan. La goşan û çiman û qelbê înan yew feyde nêda înan. Çimkî înan ayetê Homayî înkar kerdêne. Çiyo ke înan tinazê xwu pê kerd, dorê înan girewt.

27. Sond bo, ma gelek welatê derûdorê şima de zî helak kerdê. Ma ayetî bi her tewir îzeh kerdî ke belkî ageyrê.

28. Seba ke bibê nizdî, ê çiyê ke înan Homayî dir piya xwu rê îlah girewtbî, dê wa înan rê ardim bikerdêne! Nê, ê fekrû verdayî û biyî vindî şiyî. A çiyê zûrî ke înan xwu rê pêardê enê yê.

29. Wextêk, ma cinan ra yew koma ke waştbi Quranî goşdarî bikero şirawitbî to het. Wexto ke ameyî, va "Wus bê, goşdarî bikerê!" Wexto ke wendiş qediya, ê sey îqazkerdox ageyrayî qewmê xwu het.

30. Înan va "Ey qewmê ma! Ma yew kitab goşdarî kerd ke Mûsayî ra dima nazil biyo û înanê xwu ra ver tesdîq keno. O beno heqîqetî ser û rayirê raştî ser.

31. Ey qewmê ma! Dehwetê Homayî rê îcabet bikerê û îman bi ey biyarê ke wa yew qismê guneyê şima efû bikero û şima yew ezabo elîm ra bixelisno.

32. Kam dehwetê Homayî rê îcabet nêkero, wa bizano ke o nêeşkeno rîyê erdî de Homayî aciz verdo. Bê Homayî ey rê sewbîna dostî zî çinê yê. A enê yew delaleto eşkera de yê.

33. Qey ê nêvînenê? Homayo ke asmînî û erd xeliqnayê û xeliqnayiş ra rincan nêbeno, qey nêeşkeno merdeyan bikero gane? Belê, bêguman qewetê Ey reseno her çî.

34. Roja ke erzîyenê adir, înanê ke înkar kerdo ra wina yeno vatiş: “Eno raşt nêbi, ne?” Ê vanê “Belê. Sond bo bi Rebê ma ke raşt o.” A game, înkarkerdişê xwu ver ezabî tehm bikerê.

35. A game, senî ke pêxemberanê wayirê ezmî sebir kerdbi, ti zî sebir bikere. Û semedê înan esla ecele mekere. Çiyo ke înan rê wehd biyo, gama ke vînenê, vanê qey tenya yew saeta roja dinya cûyayê. Eno yew teblîx o. Bê qewmê fasiqî kam helak beno?

Medîne de nazil biya. Hîris û heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Homa ‘emelê înanê ke înkar kenê û vernîya rayirê Homayî gênê tewş de beno.
2. La herçî êyê ke îman anê û ‘emelo salih kenê û bawerî bi heqîqeto ke hetê Rebê înan ra Muhemedî rê nazil biyo anê, guneyê înan temirneno û ehwalê înan îsleh keno.
3. Eno wina yo, çimkî êyê ke înkar kenê biyê tabiê batilî û êyê ke bawerî anê zî helbet benê tabiê heqîqeto ke Rebê înan ra ameyo. Homa a wina mîsalê înan însanan rê qisey keno.
4. [Herb de] wexto ke şima raştê înanê ke înkar kenê ameyî, bidê înan ro. Axirî, eke şima baş da piro û ardî çokan ser, înan wuşk girêdê. Eke herb qediya, yan bi weşikîye înan serbest veradê yan zî fîdye bigêrê. Eke Homayî biwaştêne, înan ra heyf girewtêne. La seba ke şima ra tayêne bi tayêne biceribno, wina keno. Homa ‘emelê înanê ke raya Ey de kişîyenê kitim nêkeno.
5. Înan resneno rayirê raştî ser û înan îsleh keno.
6. Înan dekeno cenetê xwu yo ke înan rê tarîf kerdo.
7. Gelî mumînan! Eger şima Homayî rê ardim bikerê, O zî şima rê ardim keno û linganê şima pêt keno.

8. Herçî êyê ke înkar kenê, wa şikîyayiş înan rê bo! Homayî 'emelê înan tewş de berdo.

9. Eno wina yo, çimkî înan keyfê xwu bi çiyo ke Homayî nazil kerdo nêard, coka 'emelê înan tewş de beno.

10. Qey ê rîyê erdî de nêgeyrenê ke bivînê aqîbetê verînan senî biyo? Homayî ê tarûmar kerdê. Înkarkerdoxan rê zî sey enê esto.

11. Eno wina yo, çimkî Homa ardimkarê înanê ke îman anê yo. Û êyê ke înkar kenê zî bêguman tu ardimkarê înan çinê yo.

12. Êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê Homa helbet înan dekeno cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê. Êyê ke înkar kenê zî, bineyke diyenê cûyînayiş ke heywanî senî wenê ê zî wina wenê. La [peynî de] cayê înan adir o.

13. Ma şarê gelek welatan helak kerdê, ê înanê ke ti welatê to ra vetî ra hîna hêzdar bî. Û tu keso ke bieşko înan rê ardim bikero zî çinê bi.

14. Keso ke Rebê xwu ra yew delîlê akerdeyî ser o yo, gelo beno sey înanê ke karê înan o xirab înan rê weş nîşan diyayo û kewtê hewesê nefsê xwu dima?

15. Mîsalê cenetê ke muteqîyan rê wehd biyo wina yo: Tede awa ke nêxeripîyena ra çemî, şito ke tehmê ci nêbedelîyeno ra çemî, şerabo ke lezet dano şimitoxan ra çemî û hingimînê helnayeyî ra çemî estê. Uca her tewir ra meyweyî û Rebê înan ra zî mexfîret esto. Eno mîsal, qey beno sey mîsalê kesê ke cehenem de ebedî maneno û awa girênayî pê diyena şimitiş ke loqirayanê ci kena perçe-pirtileyî?

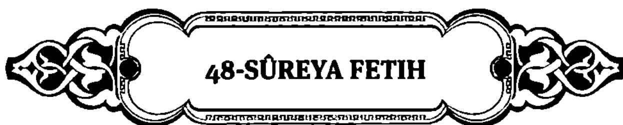
16. Înan ra êyê ke yenê goşdarîya to kenê estê. La wexto ke verê to ra vejîyenê, êyê ke îlim diyayo înan ra vanê "Ey gama bîne va se?" A enê, ê kesî yê ke Homayî mohr dayo serê qelbê înan ro û kewtê hewesê nefsê xwu dima.

17. Herçî êyê ke hîdayet benê, Homa hîdayetê înan zêdneno û rayirê teqwa dano înan ver.

18. Qey ê nişka ra ameyişê a saete pawenê? A îşaretê aye hê ameyê. Badê ke a saete înan rê bêro, şîreto ke înan rê ameyo çi feyde dano înan?

19. Bizane ke bê Homayî tu îlah çinê yo; hem semedê guneyanê xwu hem zî semedê guneyanê camêrdan û cînîyanê ke îman ardo mexfîret biwaze! Homa, cayo ke şima tede geyrenê zî cayo ke şima do tede bimanê zî zano.
20. Înanê ke îman ardo vanê "Werrekna [derheqê herbî de] yew sûre nazil bibiyêne!" La gama ke yew sûreya hukmê ci akerde nazil biye ke tede behsê herbî beno, êyê ke qelbê înan de nêweşîye esta, ti ewnîyenê ke sey kesê verê mergî de ewnîyenê to ra. Merg înan rê hîna nizdî yo.
21. Wezîfeyê înan îtaet kerdiş û rindek qiseykerdiş o. Wexto ke qirarê herbî diya, eke ê sozo ke înan dabi Homayî ra girêdaye bimendêne, semedê înan helbet hîna baş biyêne.
22. A game, eger şima bibê îqtîdar şima do rîyê erdî de fitnetî bikerê û eqrebatîye miyan ra wedarê, ne?
23. A enê ê kesî yê ke Homayî ê lanet kerdê, goşê înan kerr kerdê û çimê înan zî kor kerdê.
24. Qey enê Quranî nêfikirîyenê? Yan kilîtî diyayê serê qelbê înan ro?
25. Êyê ke înan rê rayiro raşt diyar biyo la dima apey ageyrayê, helbet Şeytanî ê xwu dima kaş kerdê û hêvî daya înan.
26. Eno wina yo, çimkî înanê ke keyfê xwu bi çiyo ke Homayî nazil kerdo nêard, va "Ma do tayê karan de şima rê îtaet bikerê." Homa çiyo ke ê nimnenê zano.
27. Eyla wexto ke melekî bidê rî û paştîya înan ro û ruhê înan bigêrê, do halê înan senî bo?
28. Eno wina yo, çimkî ê kewtî karanê ke Homayî hêrs kenê dima û keyfê xwu çiyo ke Ey razî keno rê zî nêard. Homa zî 'emelê înan tewş de beno.
29. Êyê ke qelbê înan de nêweşîye esta, vanê qey Homa nêeşkeno kîna înan vejo meydan?
30. Eke ma biwaştêne, ma ê nîşanê to dayne û to sîmaya înan ra ê şinasnayne. Sond bo ke hawayê qiseykerdişê înan ra zî ti înan şinasnenê. Homa çiyo ke şima kenê baş zano.
31. Sond bo, ma heta ke şima miyan ra êyê ke micadele kenê û êyê ke sebir kenê bizanê ma do şima biceribnê; ma raştîya vateyanê şima zî ceribnenê.

32. Êyê ke înkar kenê û vernîya rayirê Homayî gênê, badê ke înan rê rayiro raşt diyar beno la apey ageyrenê û vera pêxemberî de vejîyenê, ê nêeşkenê tu zirar bidê Homayî ro. Homa pêro ‘emelê înan tewş de beno.
33. Gelî mumînan! Homayî rê îtaet bikerê, pêxemberî rê îtaet bikerê. ‘Emelê xwu tewş de meberê.
34. Êyê ke înkar kenê û vernîya rayirê Homayî gênê û dima sey bêbaweran mirenê, Homa înan esla nêxeferneno.
35. Herb de wexto ke şima serdest ê, esla xwu sist mekerê û dehwetê aştî mekerê. Homa şima dir o. ‘Emelê şima esla tewş de nêşino.
36. Heyatê dinya bêguman tenya yew kay û keyf o. Eger şima îman biyarê û bibê wayirê teqwa, mikafatê şima dano şima û şima ra malê şima zî nêwazeno.
37. Eger şima ra biwaştêne û zor bidayne şima, şima çikûsîtî kerdêne, Ey zî xirabîyê şima vetêne meydan.
38. A veng diyeno şima ke şima malê xwu raya Homayî de xerc bikerê. La şima ra êyê ke çikûsîtî kenê estê. Labelê kam çikûsîtî bikero tenya nefsê xwu rê çikûsîtî keno. Homa dewlemend o, şima feqîr ê. Eger şima Ey ra verê xwu tadê, yewna qewm ano herinda şima. Û ê nêbenê sey şima.

48-SÛREYA FETIH

Mabeynê Meke û Medîne de nazil biya. Vîst û new ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Bêguman ma berê yew fethê eşkerayî to rê akerd
2. Ke Homa guneyanê to yê vîyarteyan û ameyeyan efû bikero, nîmetê xwu yê to ser o temam bikero û to bido rayirê raştî ser.

3. Û bi yew serkewtişo hêzdar Homa to rê ardim bikero.
4. Seba ke îmanê înan qat bi qat bizêdîyo, zatê ke qelbê mumînan de sikûnetîye rona, O yo. Artêşê asmînan û erdî yê Homayî yê. Û Homa helbet 'elîm û hekîm o.
5. Camêrdanê mumînan û cînîyanê mumînan dekeno cenetê ke binê înan ra çemî herikîyenê. Ê tede ebedî manenê. Û xirabîyanê înan zî temirneno. A eno, qatê Homayî de yew serkewtişo pîl o.
6. Camêrdanê minafiqan û cînîyanê minafiqan, camêrdanê muşrîkan û cînîyanê muşrîkan ra êyê ke derheqê Homayî de zeno xirab kenê, bi înan ezab dano antiş. Wa çerxê xirabîye înan sere de bo! Homa înan rê ameyo xezeb, ê lanet kerdê û înan rê cehenem hedre kerdo. Uca çi cayo xirab yê şiyayişî yo!
7. Artêşê asmînan û erdî yê Homayî yê. Homa ezîz û hekîm o.
8. Bêguman ma ti sey şahid, mizgîndayox û îqazkerdox şirawitî
9. Ke şima îman bi Homayî û pêxemberê ci biyarê; Ey destek bikerê, Ey rê hurmet bikerê û şan û siba Ey tesbîh bikerê.
10. Êyê ke to rê bîat kenê raştîye de Homayî rê bîat kenê. Destê Homayî destê înan ser o yo. Kam ehdê xwu ra ageyro eleyhê xwu de ageyrayo. Û kam zî ehdê xwu biyaro ca, Homa yew mikafato pîl dano ci.
11. Erebê ke apey mendê do to ra vajê "Malê ma û kulfetê ma ma apey verdayî; ti seba ma mexfîret biwaze." Ê çiyo ke qelbê înan de çinê yo, bi ziwanê xwu vanê. Ti vaje "Eger Homa semedê şima yew zirar yan yew feyde biwazo kam eşkeno vernîya enê waştişê Homayî bigêro?" Nexêr! Homa 'emelê şima ra xeberdar o."
12. Belê, şima va qey pêxember û mumînî do nêeşkê reyna ageyrê keyeyê xwu. Eno zerrîya şima rê weş nîşan diya; şima zeno xirab kerd û şima biyî yew qewmo şikite.
13. Kam îman bi Homayî û pêxemberê ci nêaro, wa bizano ke ma înkarkerdoxan rê yew adiro gurr hedre kerdo.

14. Hukimranîya asmînan û erdî yê Homayî ya. O kamî biwazo xeferneno, kamî biwazo ezab pê dano antiş. Homa xefûr û rehîm o.
15. Êyê ke apey mendê, gama ke şima seba girewtişê xenîmetî şêrê, do vajê "Dê verdê ma zî şima dima bêrê." Ê wazenê vateyê Homayî bibedelnê. Ti vaje "Şima esla ma dima nînê. Homayî verîna wina ferman kerdo." Enê ser o, ê do vajê "Esas, şima ma ra celîyenê." Raşta ci, ê zaf tay fam kenê.
16. Ereban ra êyê ke apey mendê ra vaje "Nizdî ra şima do vera yew qewmê hêzdarî de bêrê wesênayiş. Ê heta ke teslîm bibê, şima înan dir herb kenê. Eger şima îtaet bikerê, Homa yew mikafato baş dano. La seke şima verê cû ageyrayî, eke şima ancî ageyrê, Homa bi yew ezabo elîm ezab bi şima dano antiş."
17. Korî rê webal çinê yo, topalî rê webal çinê yo, nêweşî rê webal çinê yo. Kam Homayî rê û pêxemberê ci rê îtaet bikero, O ey dekeno cenetê ke binê înan ra çemî herikîyenê. Û kam zî verê xwu tado, bi yew ezabo elîm ezab pê dano antiş.
18. Sond bo, gama ke mumînan binê a dare de to rê bîat kerd, Homa înan ra razî bi. Çiyo ke zerrîya înan de bi zanayne coka hîsê hizûr û emnîyetî da înan û bi yew fetho nêzdî ê xelat kerdî.
19. Û gelek xenîmet zî do bigêrê. Homa ezîz û hekîm o.
20. Homayî wehd kerd ke şima do gelek xenîmet bigêrê. Nika eno leze da şima û destê însanan şima ser ra antî. Bi eno qeyde, eno mumînan rê kerd delîl û şima zî dayî rayirê raştî ser.
21. Sewbîna zî estê ke hema nêkewtê destê şima. La Homayî dorê înan girewto. Homa her çî ser o muqtedîr o.
22. Êyê ke înkar kenê, eke şima dir herb bikerdêne, ageyrayne û remayne. Dima, ne yew wayir ne zî yew ardimkar dîyêne.
23. Qanûnê Homayî ke verîna tetbîq beno, eno yo. Ti esla nêeşkenê qanûnê Homayî de yew vurîyayiş bivînê.
24. Badê ke Ey şima înan ser o xalib kerdî, zereyê Meke de destê înan şima ser ra û destê şima zî înan ser ra da antiş. Homa 'emelê şima vîneno.

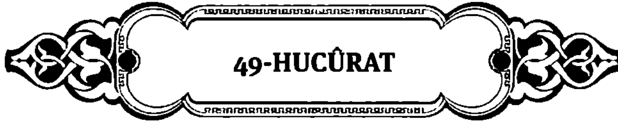
25. Enê ê kesî yê ke înkar kenê; êyê ke ziyaretkerdişê şima yê Mescîdê Heramî rê û resayişê qurbanan bi cayê vindertişî rê biyî manî zî enê yê. Eger hetê şima ra bi nezanî îhtîmalê pelixnayişê camêrdanê ke îman ardo û cînîyanê ke îman ardo ra nêbiyêne ke şima hema înan nêşinasnenê û eno sedem ra îhtîmalê xemgînbiyayişê şima ra nêbiyêne... Bi eno qeyde, Homa kamî biwazo dekeno zereyê rehmetê xwu. Eger yewbînan ra abirîyayne, ma înan ra bi înanê ke înkar kenê yew ezabo elîm dayne antiş.

26. O wext, qelbê înanê ke înkar kenê de hêrs û xeyret; hamîyetê dewrê cahilîye estbi. Homayî zî pêxemberê xwu û mumînan ser o sikûnetî arde war û kerd ke ê bi teqwa bigêrê. Xwura ê layiqê enê bî, ehlî bî. Homa her çî bi heqê çi zano.

27. Sond bo ke Homayî hewnê pêxemberê xwu raşt vet. Homa hes bikero, miheqeq şima do porê xwu qesnaye û kilmkerde miyanê emnîyetî de bêters bikewê Mescîdê Heram. Bi eno qeyde, çiyo ke şima nêzanê Ey zanayne û nizdî ra yewna fetih zî da şima.

28. Seba ke heme dînan ra serêr bikero, zatê ke pêxember bi hîdayet û dîno heq şirawit O yo. Sey şahid Homa bes o.

29. Muhemed resûlê Homayî yo. Êyê ke Ey dir ê, vera bêbaweran de wuşk la yewbînî rê bi merhemet ê. Ti ewnîyenê ke şinê rikû û şinê secde. Lutif û rizaya Homayî geyrenê. Elametê înan rêça secdeyî ke rîyê înan de ya. A eno, wesfê înan yê Tewrat de yo. Û wesfê înan yê Încîl de zî eno yo: Ê manenê xeleyo ke zîl dayo, sapê ci qewet girewto û qalind biyo, dima gewdeyê xwu ser o wina tîk berz biyo ke keyfê ramitoxan ano. Bi eno qeyde, seba ke bêbaweran hêrs bikero înan zêdneno û xurt keno. Homayî înanê ke îman anê û 'emelo salih kenê rê mexfîret û yew ecro pîl wehd kerdo.

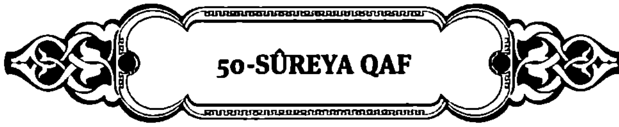
49-HUCÛRAT

Medîne de nazil biya. Heştiyes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Gelî mumînan! Mekewê vernîya Homayî û pêxemberê ci. Homayî ra bitersê. Bêguman Homa semî' û 'elîm o.
2. Gelî mumînan! Vengê xwu vengê pêxemberî ra berzêr mekerê. Seke şima qîrenê yewbînan ser, bi vengo berz meqîrê pêxemberî ser; eke nê, bêke şima ferq de bê, 'emelê şima tewş de şinê.
3. Homa qelbê înanê ke hizûrê pêxemberê Homayî de vengê xwu nizim kenê bi teqwa îmtîhan keno. Înan rê mexfîret û yew ecro pîl esto.
4. Zafê înanê ke peyê odayan ra qîrenê to ser, kêmaqil ê.
5. Heta ke ti do bişiyêne verê înan eger înan sebir bikerdêne, helbet semedê înan hîna baş biyêne. Homa xefûr û rehîm o.
6. Gelî mumînan! Eger yew fasiq şima rê xeberêk biyaro, raştîya ci tehqîq bikerê. Yan nê, beno ke şima bi nezanîye qewmêk rê xirabîye bikerê û dima zî kerdişê xwu ra poşman bibê.
7. Bizanê ke pêxemberê Homayî şima miyan de yo. Eger gelek karan de Ey xebera şima bikerdêne, şima kewtêne tengîye. Labelê Homayî îman bi şima da heskerdiş û zerrîya şima rê weş nîşan da; înkarkerdiş û fasiqîye û îsyankarîye zî çirkîn nîşan dayî. A enê ê kesî yê ke rayiro raşt de yê.
8. Enê Homayî ra yew lutif û nîmet ê. Homa 'elîm û hekîm o.
9. Eger mumînan ra di tayfeyî yewbînan dir bidê pêro, mabeynê înan weş bikerê. Eger yew êrîşê eyê bînî bikero, heta ke ageyro emirê Homayî ser, êrîşkarî dir şer bikerê. Eger ageyrê, êdî mabeynê înan bi edalet weş bikerê û tim bi edalet têwbigeyrê. Çimkî Homa înanê ke bi edalet têwgeyrenê ra hes keno.

10. Mumînî miheqeq bira yê. Eke winî yo, mabeynê birayanê xwu weş bikerê û Homayî ra bitersê ke şima rê merhemet bibo.
11. Gelî mumînan! Tu qewm wa bi yewna qewmî mesxere nêkero; beno ke ê înan ra hîna başî bê. Cînîyî zî wa bi cînîyanê bînan mesxere nêkerê; beno ke ê înan ra hîna başî bê. Yewbînan meşeqiznê. Bi leqebanê xiraban mevendê yewbînan. Îmanardiş ra dima nameyê fasiqtî çi yew çiyo xirab o! Kam tewbe nêkero, a enê zalimî bi xwu yê.
12. Gelî mumînan! Zen ra xwu zaf bipawê. Çimkî qismêkê zenî gune yo. Mekewê eybanê yewbînî dima, peyê yewbînan de xîybet mekerê. Gelo şima ra yew werdişê goştê birayê xwu yê merdeyî ra keyfweş beno? A şima enê ra îkrih kerd! A game, Homayî ra bitersê. Bêguman Homa tewbeyî zaf qebûl keno û zaf birehm o.
13. Gelî însanan! Ma şima yew nêrî û yew makî ra xeliqnayî. Seba ke şima yewbînî bişinasnê ma şima kerdî milet û qebîleyî. Homayî het tewr serînê şima oyo wayirê teqwa yo. Bêguman Homa zanaye yo, her çî şinaweno.
14. Ereban va "Ma îman ard." Vaje "Şima îman nêardo la şima teslîm biyî. Çimkî îman hema nêkewto qelbê şima. Eger şima Homayî rê û pêxemberê ci rê îtaet bikerê, O karê şima de tu çiyêk kêmî nêkeno. Çimkî Homa xefûr û rehîm o.
15. Mumînî ê kesî yê ke îman bi Homayî û pêxemberê ci anê, dima zî şibhe nêkenê û raya Homayî de bi can û malê xwu micadele kenê. A kesê raştî enê bi xwu yê.
16. Vaje "Qey şima dînê xwu mûsnenê Homayî? Homa, asmînan de û erd de çi esto hemîne zano. Homa her çî bi heqê ci zano.
17. Misliman biyayişê xwu to ser o kenê minet. Vaje "Mislimantîya xwu mi rê mekerê minet! Eksê ci, eger şima kesê raşt ê, seba ke şima hîdayet kerdî û bi şima îman da ardiş, esas Homa şima rê minet keno."
18. Bêguman Homa xeybê asmînan û erdî zano. Homa çiyo ke şima kenê vîneno.

50-SÛREYA QAF

Mekke de nazil biya. Çewres û panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Qaf. Sond bo bi Quranê mecîdî.
2. Bêbawerî, înan miyan ra ameyişê yew îqazkerdoxî ra şaş mendî û va "Eno yew çiyo ecêb o!
3. Qey wexto ke ma mirenê û benê herrî? Eno, yew ageyrayişo dûrê aqilî yo!"
4. Helbet ma zanê ke herrî înan ra çi kêmî kena. Qatê ma de, yew kitabo ke her çî muhafeze keno esto.
5. Raşta ci, wexto ke înan rê heq ame, înan o zûrî dî. Êdî ê şaşmende û pêroginaye yê.
6. Qey nêewnîyenê asmînê serê xwu ra? Ma o senî awan kerdo, senî xemilnayo ke tede tu derizîyayiş çinê yo.
7. Û ma rîyê erdî zî ravist, ma koyê sabîtî tede ronayî û uca her tewir ra çiyê ke zerrî akenê ruwênayî.
8. Seba her evdo ke verê xwu dano, ma enê kerdî besîret û îbret.
9. Ma asmîn ra yew awa bereketine arde war û bi aye bexçeyî û teneyo ke yeno çînayiş ard meydan.
10. Û darê dergî yê xurmayan ke weşeyê înan kewenê pêser.
11. Evdan rê sey risqî. Û ma bi a aye can da yew welato merde. A newe ra [gane] vejîyayiş zî wina yo.
12. Înan ra ver qewmê Nûhî, qewmê Ressî û Semûdî zî zûrî dîbi.
13. [Qewmê] Adî û Fîrewnî û birayanê Lûtî zî.
14. Şarê Eyke û qewmê Tubbe' zî. Enê hemîne pêxemberî zûrker dîyî. Û înan wehdê mi heq kerd!
15. Xeliqnayişo verîn de qey ma aciz mendbî? Nexêr! Derheqê reyna xeliqnayişî de miyanê şibheyî de yê.

16. Sond bo, ma însan xeliqnayo û ma zanê nefsê ci ey ra çi vano. Çimkî ma ey rê damara vîyeyê ci ra zî nizdîyêr ê.
17. Di melekî raşt û çepê ey de ronişenê, çiyo ke keno qeyd kenê.
18. Tu vate çinê yo ke vajo û ey het de nobedarî amade nêbê.
19. Û sekeratê mergî heqîqeten yeno; a eno o çiyo ke ti verîna ey ra remayne.
20. Û Sûr pif beno; a eno, a roj a ke wehd biya.
21. Her nefs bi yew sewqkerdox û şahidî yeno.
22. Sond bo, ti xeflet de bî; ma perdeyê to akerd. Ewro êdî çimê to tûj ê.
23. Oyo nizdîyê ey de vano "A oyo verê mi de amade."
24. Haydê, şima her di, her nankorê înadinî bierzê cehenem!
25. Oyo ke hewlîye rê biyêne manî; edet ra vejîyayeyo şibhekar.
26. Eyê ke Homayî dir piya sewbîna îlahî girewtêne, enê ver, ey bierzê yew ezabê şedîdî miyan.
27. Oyo nizdîyê ey de vano "Ey Rebê ma! Mi o rayir ra nêvet, xwura o bi xwu yew delaleto xorîn de bi."
28. Hizûrê mi de yewbînî meancê! Û sond bo ke verê cû mi şima îqaz kerdbî.
29. Qatê mi de vate nîno bedilnayiş û ez esla neheqîye bi evdan nêkena.
30. A roje ma cehenemî ra vanê "Ti debiyî?" O zî vano "Hîna zî çinê yê?"
31. Cenet zî diyeno nizdîyê muteqîyan; înan ra dûrî nîyo.
32. A eno şima rê wehd biyo; her kesê ke verê xwu dayo [Homayî] û xwu pawito rê.
33. Oyo ke xeyb de bi yew qelbo ke verê xwu dayo ci Rehmanî rê hurmet keno.
34. Bi silamet bikewê ci. A ena roja ebedî ya.
35. Uca her çiyo ke biwazê înan rê esto û qatê ma de hîna zêdetir zî esto.
36. Ma înan ra ver gelek neslî helak kerdî. Ê nînan ra xurtêr bî. Sey gerokan welatan ra geyrayne. Qey cayê remayişî esto!

37. Bêguman enê de, semedê înanê wayirê qelbî û êyê ke benê şahid û goşdarî kenê yew şîret esto.
38. Sond bo, ma asmînî û erd û çiyê ke mabeynê înan de yê, şeş rojan de xeliqnayî û ma qet rincan zî nêbî.
39. Çiyo ke vanê rê sebir bikere. Akewtiş û awanbiyayişê rojî ra ver Rebê xwu bi hemd tesbîh bikere.
40. Yew qismê şewe de û secdeyan ra dima zî Ey tesbîh bikere.
41. Goş bide [a] roja ke vengdayox yew cayo nizdî ra veng dano.
42. A roje heqîqeten enê vengî şinawenê. A eno, roja [gane] vejîyayişî ya.
43. Helbet ma kenê gane û ma mirênenê. Ageyrayiş zî tenya ver bi ma yo.
44. A roje erd înan ser ra qelişîyeno û ê bi sur'et vazdanê. A eno ma rê yew komkerdişo asan o.
45. Ma zaf baş zanê ke ê vanê se. Ti înan ser o yew zorba nîyê. Ti bi Quranî êyê ke wehdê mi ra tersenê şîret bikere.

51-SÛREYA ZARÎYAT

Mekke de nazil biya. Şeştî ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo bi înanê ke wedarenê û vila kenê,
2. Û bi înanê ke baro giran wegênê,
3. Û bi înanê ke asan herikîyenê şinê,
4. Û bi înanê ke karî teqsîm kenê,
5. Wehdo ke şima rê biyo helbet raşt o.
6. Û ceza miheqeq diyena.
7. Sond bo bi asmînê wayirê rayiran,

8. Şima vatişê xwu de helbet îxtîlaf de yê.
9. Oyo ke ageyreno, ey ra yeno açarnîyayiş.
10. Wa zûrkerî qehir bê!
11. Ê miyanê yew ehmeqîya sehwenî de yê.
12. Persenê vanê "Roja ceza key a?"
13. A roje ê adir de yenê veşnayiş.
14. Dê haydê fitnetîya xwu tehm bikerê! A çiyo ke şima waştêne ecele bêro, eno yo!
15. Muteqîyî helbet cenet de yê; û serê hênîyan de.
16. Çiyo ke Rebê înan dayo înan, gênê. Çimkî înanê ke enê ra ver karê başî kerdêne enê bî.
17. Ê bi şewe zaf tay rakewtêne.
18. Şefeq de zî mexfîret waştêne.
19. Malê înan de yew heqê muhtacan û mehrûman estbi.
20. Û semedê înanê ke qetî îman anê rîyê erdî de gelek ayetî estê.
21. Nefsê şima bi xwu de zî estê; qey şima bala xwu nêdanê ser?
22. Asmîn de zî risqê şima û wehdê ke diyayê şima estê.
23. Sond bo bi Rebê asmînî û erdî ke o sey qiseykerdişê şima heqîqet o.
24. Xebera meymananê mukrîman yê Îbrahîmî to rê ameye?
25. Wextêk, ê ameyî verê ey û silam da. Ey zî silamê înan girewt û xwu zere de va "Enê yew qewmo dûrî ra yê."
26. Miyankî şi verê aîleya xwu û yew viştereyo xurt ard.
27. Hetê înan ser da û va "Şima nêwenê?"
28. Înan ra kewt miyanê yew tersî. Înan va "Meterse!" Û mizgîna yew lajê zanayeyî da ey.
29. Enê ser o, cînîya ci aver ameye, da rîyê xwu ro û bi qîrayiş va "Eza kokime, ez tutan ra biya!"
30. [Qasidan] va "Rebê to wina va. O, helbet hekîm û 'elîm o."
31. [Îbrahîmî] va "Gelî qasidan, esas wezîfeyê şima çi yo?"
32. Înan va "Ma helbet semedê yew qewmê sûcdarî ameyê şirawitiş."

33. Ma ameyî ke çamûr ra kerrayan bivarnê înan ser,
34. Ke qatê Rebê to de semedê hed ra vejîyayan îşaret biyê."
35. Enê ser o, ma bawermendî uca ra vetî.
36. Xwura uca de ma yew keye ra teber tu misliman nêdî.
37. Ma uca semedê înanê ke ezabo elîm ra tersenê yew îbret verda.
38. Mûsayî de zî [îbret] esto. Ma o bi yew mucîzeyo eşkera Fîrewnî rê şirawit.
39. La ey pa erkanê xwu verê xwu tada, va "Eno sêhrbaz o, yan zî cinî ey dir ê."
40. Enê ser o, ma zî o û artêşa ey piya qeifilnayî û eştî behr. Û ey xwu sûcdar dî.
41. [Qewmê] Adî de zî [îbret esto]. Ma yew vayo ke kokê înan qelêna şirawit înan ser.
42. Tu çiyo ke ser ra vîyartêne nêverdayne, kerdêne wele û vila kerdêne.
43. [Qewmê] Semûdî de zî [îbret esto]. Wextêk, înan ra amebi vatiş ke "Dê heta demeyêk îstîfade bikerê."
44. Înan bêemrîya Rebê xwu kerde. Eno semed ra, gama ke vindertbî ewnîyayne, birûskî da înan ro.
45. Êdî ne wuriştişî rê qewetê înan estbi ne zî kes estbi ke înan rê ardim bikero.
46. Hîna verê cû, ma qewmê Nûhî zî [helak kerd]. Çimkî ê yew qewmo fasiq bî.
47. Ma asmîn bi qudretê xwu awan kerd û ma helbet hîrakerdox ê.
48. Û erd zî ma ravist. Ma rafînayoxo çiqas baş ê.
49. Ma her çî ra cotî xeliqnayî ke şima bifikirîyê û şîret bigêre.
50. A game, ver bi Homayî vazdê. Bêguman ez qatê Ey ra şima rê yew îqazkerdoxo eşkera ya.
51. Homayî dir piya yewna îlah mevirazê. Bêguman ez qatê Ey ra şima rê yew îqazkerdoxo eşkera ya.
52. A wina! Kam gama ke verînan rê yew pêxember ame, înan ey ra va "Sêhrbaz o." Yan zî va "Cinî ey dir ê."

53. Ti vanê qey înan eno yewbînan rê wesîyet kerdo? Nê! Enê yew qewmo taxûtî yê.
54. Êdî ti înan ra verê xwu tade, çimkî to ra do lome nêbo.
55. Û ti şîretî bikere. Çimkî şîretî mumînan rê bifeyde yê.
56. Mi cin û însî tenya seba ke mi rê evdîtî bikerê xeleqnayê.
57. Ez înan ra tu risq nêwazena. Û ez nêwazena bi mi bidê werdiş zî.
58. Zato ke risq dano û wayirê qewetî helbet tenya Homa yo.
59. Êyê ke zilim kenê, sey bara hevalanê înanê verînan bara înan zî esta! A game wa ecele nêwazê.
60. Roja ke ameyê îqazkerdişî ver wey halê înkarkerdoxan rê!

52-SÛREYA TÛR

Mekke de nazil biya. Çewres û new ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo bi Tûrî.
2. Û bi kitabê ke rêz bi rêz ameyo nuştiş.
3. Posteyê tenikê akerdeyî ser o.
4. Û bi keyeyê awanî.
5. Û bi serbanê berzkerdeyî.
6. Û bi behrê wurişteyî.
7. Ezabê Rebê to miheqeq qewimîyeno.
8. Tu çiyo ke vernîya ey bigêro çinê yo.
9. A roje, asmîn bi şîdet çelqîyeno.
10. Koyî bi şîdet cayê xwu ra yenê rakerdiş.
11. A roje, wey halê înanê ke zûrker vînenê.
12. Êyê ke çiyo pûç û batil de xercelîyenê.

13. A roje bi tehndayiş erzîyenê miyanê adirê cehenemî.
14. Adiro ke şima înkar kerdêne, a eno yo!
15. Gelo eno yew sêhr bi, yan zî, şima nêdîyêne?
16. De bikewê uca! Wazenê sebir bikerê wazenê mekerê, şima rê yew o. Çiyo ke şima kerdo, şima tenya cezaya ci vînenê.
17. Muteqî helbet cenetan de û nîmetan miyan de yê.
18. Bi çiyo ke Rebê înan dayo zewq û sefa de yê. Û Rebê înan ê ezabê cehenemî ra pawitê.
19. De vera 'emelê xwu de bi afîyet biwerê û bişimê.
20. Ê paştîya xwu danê textê ke qor bi qor rêz biyê û ma înan hûrîyanê çimxişnan dir zewicnenê.
21. Êyê ke îman anê û zurîyetê înan ra êyê ke îman anê û benê tabiê înan zî ma daxilê înan kenê. Ma 'emelê înan ra tu çî kêmî nêkenê. Her kes vera çiyo ke kesb kerdo de rehîn o.
22. Ma meyweyo ke zerrîya înan şina ci û goşt ra zêde-zêde danê înan.
23. Uca yew qedeh wedarenê ke tede ne yew vateyo tewş û ne zî gunekarîye esta.
24. Ciwanê mexsûsê înan ke manenê mircana nimitîye dorê înan de geyrenê.
25. Û tayê verê xwu danê tayêne, yewbînan ra persenê ke verê cû se kerdo.
26. Vanê "Verê cû, ma bi ters miyanê aîleya xwu de bî.
27. Homayî ma rê lutif kerd û ma ezabê veşnayoxî ra pawitî.
28. Verê cû helbet ma Ey rê duayî kerdêne. O, helbet wayirê hewlîye yo û rehîm o.
29. Ti biyare înan vîrî. Sayeyê nîmetê Rebê xwu de ti ne kahîn ne mecnûn ê.
30. Qey ê vanê "O yew şaîr o, ma pawenê ke yew felaketê zemanî bêro sere de?"
31. Vaje "Şima bipawê. Ez zî şima dir pawitoxan ra ya."

32. Gelo aqilê înan enê çî înan rê emir keno, yan ê yew qewmo harbiyaye yê?
33. Yan zî, vanê "Ey o pêardo?" Nexêr, ê îman nêanê.
34. Eger raşte vanê, dê wa ê zî yew vateyo sey enê biyarê.
35. Gelo bêke yew xeliqnayox bibo, ê xeliqîyayî? Yan zî qey ê bi xwu xeliqnayox ê?
36. Gelo înan asmînî û erd xeliqnayê? Nexêr! Ê qet bawer nêkenê.
37. Qey xizînayê Rebî verê înan de yê? Yan zî, her çî rê hakim ê yê?
38. Yan zî qey yew silima înan esta, vejîyenê ser û bi wasitaya aye goşdarî kenê? A game, dê wa yew delîlo akerde biyarê.
39. Qey keynayî Ey rê û lajî şima rê yê?
40. Yan zî qey ti înan ra yew ucret wazenê û ê zî binê barê yew deynî de yê?
41. Yan zî qey îlmê xeybî înan het de yo û ê nusnenê?
42. Gelo wazenê yew dame ronê? Esas êyê ke dekewenê dame, înkarkerdoxî bi xwu yê.
43. Yan zî bê Homayî yewna îlahê înan esto? Homa, çiyanê ke ê Ey rê kenê şirîk ra dûrî û berz o.
44. Eger bivînê asmîn ra perçeyî yenê war, vanê "Enê hewr ê ke ameyê pêser."
45. A game, heta ke resenê roja xwu ya ke tede tersan ra bêhiş benê, ti înan caverde.
46. A roje, damê înan tu feyde nêdanê înan û tu ardim zî înan rê nêbeno.
47. Bêguman êyê ke zilim kenê rê, bê enê zî ezab esto. La zafê înan nêzanê.
48. Ti hukmê Rebê xwu rê sebir bikere. Bizane ke ti verê çimê ma de yê. Gama ke ti wurzenê zî Rebê xwu bi hemd tesbîh bikere.
49. Yew qismê şewe de û badê awanşiyayişê estareyan Ey tesbîh bikere.

53-SÛREYA NECM

Mekke de nazil biya. Şeştî û di ayetî ya.

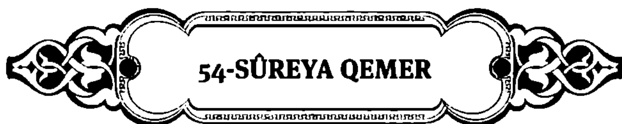
Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo bi astereyî gama ke şino awan.
2. Hevalê şima ne şiyo delalet û ne zî hiş ra biyo.
3. Û ne zî xwu gore qisey keno.
4. O, wehîya ke ey rê bena ra teber çiyêk nîyo.
5. Zato wayirê qewetê xurtî mûsneno ey.
6. Wayirê aqilê berzî wurişt xwu ser.
7. Gama ke o ufqo tewr berz de bi.
8. Dima, ame nizdî û xwu derêna.
9. Qasê dergîya di kevanan yan zî hîna nizdî.
10. Êdî wehîya ke do evdê xwu rê bikerdêne kerde.
11. Çiyo ke ey dî, qelbê ci zûreyîn nêkerd.
12. Qey derheqê çiyo ke dî de şima şibhe kenê?
13. Û sond bo ke, yewna ameyişê ey de zî o dîbi.
14. Verê dara sedirî ya peynîya sînorî de.
15. Ke bexçeyê setirîyayişî verê aye de yo.
16. A game, çiyê ke dara sedirî girewtêne xwu bin girewtbi.
17. Ne çimê ci şaş bi û ne zî hişê xwu ser ra şi.
18. Sond bo ke ey yew qismê ayetanê tewr pîlan yê Rebê xwu dîyî.
19. Şima Lat û Uzza zanê?
20. Û Menat? Oyo hîrêyin.
21. Qey nêrî şima rê û makî Ey rê yê?
22. Eke winî bo, eno yew barekerdişo neheq o!
23. Enê nameyî, tenya ê name yê ke şima û babîyanê şima name

kerdê. Homayî derheqê înan de tu delîl ronênayo. Nê! Sond bo ke înan rê qatê Rebê înan ra hîdayetkerdox ameyo la ancî zî ê zen kenê û hewayê nefsê xwu dima şinê.

24. Qey her çiyo ke biwazo, seba însanî yo?
25. Axir û ewel yê Homayî yê.
26. Asmîn de gelek melekî estê ke şefaetê înan yew havile nêkena. Badê ke Homa îzin dano seba kesê ke wazeno û înan ra razî yo.
27. Êyê ke axîret ra bawer nêkenê, nameyê makîyan nanê melekan ra.
28. Labelê eno xisûs de tu zanayişê înan çinê yo. Tenya zenî dima şinê. Bêguman zen, esla herinda heqîqetî nêgêno.
29. A game, ti înanê ke zikrê ma ra verê xwu tadanê û heyatê dinya ra teber çiyêk nêwazenê ra verê xwu tade.
30. A zanayişo ke eşkenê biresê ci eno yo! Bêguman Rebê to, êyê ke rayir ra vejyayê zî înanê ke rayirê raştî ser o yê zî baş zano.
31. Asmînan de çi esto û erd de çi esto, pêro yê Homayî yê. Êyê ke xirabîye kenê înan bi xirabîya înan ceza keno. Û êyê ke hewlîye kenê zî înan bi hîna weşê ci mikafat keno.
32. Enê, bê tayê qisûranê qijekan, guneyanê pîlan ra û xirabîyan ra xwu dûrî danê. Efûya Rebê to helbet zaf hîra ya. Wexto ke şima herrî ra xeleqnayî û gama ke şima pîzeyê dadîya xwu de bî ra, bi şima zano. A game, nefsê xwu pak mevînê û xwu berz mekerê. O, muteqîyan baş zano.
33. To keso ke verê xwu tada dî?
34. O ke tay dano û oyo bîn destê xwu de gêno.
35. Gelo îlmê xeybî ey het de yo? O vîneno?
36. Qey xebera çiyê ke rîpelanê Mûsayî de estê nêdiya ey?
37. Û yê Îbrahîmî zî, ke zaf wefadar o.
38. Raşte ena ya ke tu gunekar barê guneyê yewnayî wenêgêno.
39. Însanî rê, xebata ci ra teber tu çî çinê yo.
40. Û xebata ci zî nizdî ra miheqeq yena dîyayiş.
41. Dima, bedelê ci zî bitemamî diyeno.
42. Û peynî de şinê verê Rebê to.
43. Zato ke dano huyayiş zî keno bermiş ra zî helbet O yo.

44. Û zato ke mirêneno û keno gane zî, helbet O yo.
45. Zato ke nêrî û makî ra cotî xeleqnayî zî helbet O yo.
46. Wexto ke nutfe ra erzîyeno.
47. Û bêguman tekrar ganekerdiş zî karê Ey o.
48. Û helbet zato ke keno zengîn, O yo; oyo ke zêde dano zî.
49. Rebê Şi'ra zî helbet O yo.
50. [Qewmê] Adî o verîn zî, helbet Ey helak kerd.
51. Û [qewmê] Semûdî zî; pey de tu çî nêverda.
52. Hîna verê cû, Ey qewmê Nûhî zî [helak kerdbi]. Bêguman ê hîna zalim û hîna harî bî.
53. Şaristanê ke serûbin biyî zî Ey kerdî.
54. Çiyo ke do biardêne înan sere de, ard.
55. Êdî ti kamcîn nîmetê Rebê xwu ra şibhe kenê?
56. Eno zî, îqazkerdoxanê verînan ra yew îqazkerdox o.
57. Aya ke nizdî ya, ameya nizdî.
58. Bê Homayî kes nêeşkeno aye vejo meydan.
59. Nika şima enê vateyî rê şaş manenê?
60. Û şima huyenê, şima nêbermenê!
61. Û şima miyanê xefletî de înad kenê!
62. Dê haydê, Homayî rê şêrê secde û evdîtî bikerê.

54-SÛREYA QEMER

Mekke de nazil biya. Pancas û panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. A saete nizdî biye û şeq gina aşme ro.
2. Ê yew mucîze bivînê, tavilî verê xwu tadanê û vanê "Eno yew sêhr o ke tim dewam keno."

3. Înan zûrî dî û kewtî hewesê nefsê xwu dima. La her kar reseno cayê xwu.
4. Sond bo, gelek xeberê ke înan xapêyayiş ra açarnenê înan rê ameyî.
5. Eno yew hîkmeto berz o. La îqazkerdiş feyde nêkeno!
6. A game, ti heta roja ke vengdayox seba yew çiyo ke nêameyo dîyayiş veng dano, înan ra verê xwu tade!
7. Çimê înan bi heyret akerde mezel ra vejîyenê; eynî sey melîyan vila benê.
8. Bêbawerî gama ke ver bi vengdayoxî vazdanê, vanê "Ena yew roja giran a!"
9. Înan ra ver qewmê Nûhî zî zûrî dîbi. Înan evdê ma zûrker dîbi, va "Eno gêj biyo." Û vernîya ey girewte.
10. Enê ser o, ey Rebê xwu rê duayî kerdî, va "Ez mexlûb biya. Mi rê ardim bikere."
11. Ma zî berê asmînî bi yew awa ke tim yena war akerdî.
12. Ma rîyê erdî ra zî çimeyî ber kerdî; dima semedê karo ke teqdîr biyo her di awî pêresnayî.
13. Û ma o yew gemîya ke bi lewheyan bismar biya ser o hewelna.
14. Eyê ke înkar biyêne rê sey yew mikafatî verê çimê ma de seyir kerdêne.
15. Û sond bo, ma a sey îbretî verda; keso ke îbret bigêro çinê yo?
16. Ezabê mi û îqazkerdişê mi senî bî!
17. Sond bo, seba ke şîret bigêrê ma Quran asan kerd; keso ke şîret bigêro çinê yo?
18. [Qewmê] Adî zî zûrî dî. Ezabê mi û îqazkerdişê mi senî bî!
19. Yew roja ke bêoxirîye dewam kerdêne de, ma yew vayo qerisnayox bi xumîye şirawit înan ser.
20. Însanî, sey qocê daranê xurmayan ke kokê xwu ra qelêyayê, qelênayne û eştêne.
21. Ezabê mi û îqazkerdişê mi senî bî!
22. Sond bo ke ma Quran semedê girewtişê şîretî asan kerd. Qey êyê ke şîret bigêrê çinê yê?

23. [Qewmê] Semûdî zî çiyê ke pê ameyne îqazkerdiş zûrî dîyî.
24. Înan va "Qey ma benê tabiê yew beşerê xwu miyan ra? Esas o wext ma eşkera rayir ra vejîyenê û fehş benê.
25. Qey miyanê ma ra wehîy ey rê ameye? Nexêr! O yew zûrkero bêhurmet o."
26. Ê do siba bizanê, dê hela kam zûrkero bêhurmet o!
27. Helbet semedê ceribnayişê înan ma do yew deva înan rê bişirawê. Êdî ti bala xwu bide înan ser û sebir bikere.
28. Înan ra vaje, şima miyan de awe bare bena; her kes wa paweyê dora şimitişê xwu bo.
29. Înan veng da yew hevalê xwu, ey zî kardîya xwu ante û a serebirna.
30. Ezabê mi û îqazkerdişê mi senî bî!
31. Helbet ma zî yew vengo dehşetin şirawit înan ser; tavilî biyî sey vaşê wuşkî yê gêwe de.
32. Sond bo ke ma Quran semedê girewtişê şîretî asan kerd. Qey êyê ke şîret bigêrê çinê yê?
33. [Qewmê] Lûtî zî çiyê ke pê ameyne îqazkerdiş zûrî dîyî.
34. Helbet ma zî yew ecaco ke kerra varneno şirawit înan ser. La keyeyê Lûtî xaric. Ma şefeq de ê xelisnayî.
35. Qatê ma ra sey yew nîmetî. Ma înanê ke şukir kenê, a wina mikafat kenê.
36. Sond bo ke Lûtî derheqê hetê ma ra înan qefelnayişê ezabî de ê îqaz kerdî. La înan eno îqaz ra şibhe kerd.
37. Sond bo, înan teşebus kerd ke meymananê ey ra miradê xwu bigêrê. Helbet ma zî çimê înan çinê kerdî. Dê haydê, ezabê mi û îqazê mi tehm bikerê!
38. Û sond bo, serê sibayî rew yew ezabê wuşkî ê qefilnayî.
39. Dê haydê, ezabê mi û îqazê mi tehm bikerê!
40. Sond bo ke ma Quran semedê girewtişê şîretî asan kerd. Qey êyê ke şîret bigêrê çinê yê?
41. Sond bo ke alê Fîrewnî rê zî îqazî ameyî.

42. La înan heme ayetê ma zûrî dîyî. Helbet ma zî sey qefelnayişê zatê ezîz û muqtedîrî ê qefelnayî.

43. Qey înkarkerdoxê şima înan ra baştir ê? Yan zî semedê şima kitaban de yew berat esto?

44. Yan zî qey ê vanê ma yew cemaeto serkewte yê?

45. O cemaet do nizdî ra bişikîyo û apey ageyro biremo.

46. Nexêr! A saete wehdê înan a. Û a saete birra zî zaf dehşetin û tehl a.

47. Bêguman sûcdarî yew delalet û fehşîtî de yê.

48. A roje fekrû yenê kaşkerdiş û erzîyenê adir. Dê sawîyayişê adirî tehm bikerê.

49. Helbet ma her çî yew peymî gore xeliqna.

50. Emirê ma tenya sey awirê akerdiş û girewtişê çimî yo.

51. Helbet ma êyê sey şima helak kerdî. Qey êyê ke şîret bigêrê çinê yê?

52. Her çiyo ke înan kerdo kitaban de qeydkerde yo.

53. Pîl û qij, her çî rêz bi rêze ameyo nuştiş.

54. Muteqîyî helbet cenetan de, serê çeman de yê.

55. Meqamanê raştîye de yê; qatê melîkê muqtedîrî de.

55-SÛREYA REHMAN

Mekke de nazil biya. Hewtay û heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1-4. Rehmanî Quran mûsna. Însan xeliqna, beyan mûsna ci.

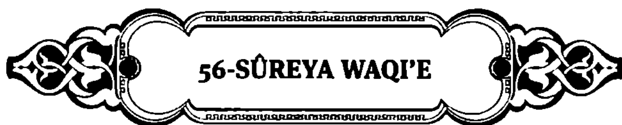
5. Roj û aşme bi hesab [geyrenê].

6. Astereyî û darûber şinê secde.

7. Ey asmîn berz kerd û mîzan rona.
8. Nêbo ke şima mîzan bixeripnê.
9. Û wezin de bi edalet bên, mêzîn de kêmî mekerê.
10. Û semedê candaran rîyê erdî rona.
11. Tede meyweyî û darê xurmayan ê bi weşeyan estê;
12. Hebê pelinî û sapinî; nebatê weşboyî.
13. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
14. Homayî însan sey fexfûrî çamûr ra xeliqna.
15. Û cinî zî kila adirî ra xeliqnayî.
16. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
17. O Rebê di rojhelatan o. Û Rebê di rojawanan o.
18. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
19. Di behrî veradayî; resenê yewbînî.
20. Mabeynê înan de yew perde esto, nêkewenê têmiyan.
21. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
22. Înan ra sedef û mircanî vejîyenê.
23. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
24. Gemîyê ke sey koyan behrî ser o berz benê, yê Ey ê.
25. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
26. Her çiyo ke ser o esto, fanî yo.
27. Tenya rîyê Rebê to yo wayirê celal û îkramî baqî maneno.
28. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
29. Asmînan de û erd de kam esto, Ey ra wazeno. O her roje yew viraştişî ser o yo.
30. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
31. Ey şima her diyê binê barî de, semedê şima do wextê ma yo veng bibo.
32. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
33. Ey cemaetê cin û însî! Eke şima eşkenê dayreyê asmînan û erdî ra vejîyê, dê vejîyê şêrê. Tenya şima eşkenê bi qudret[ê ma] vejîyê.

34. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
35. Yew kila adirî û yew dûyo sûr şirawîyeno şima ser de û şima do nêeşkê bi ser kewê.
36. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
37. O wext asmîn qeleşîyeno sey ruwenê helnayeyî rengê gula sûre gêno.
38. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
39. A roje, ne însî ra ne cinî ra guneyê înan pers nêbeno.
40. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
41. Sûcdarî sîmaya xwu ra şinasîyenê; porçax û lingan de tepişîyenê.
42. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
43. A eno, cehenemo ke sûcdaran o zûrî dîyêne.
44. Ê mabeynê ey û awa kelnayî de şinê û yenê.
45. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
46. Semedê înanê ke hizûrê Rebê xwu de vindertiş ra tersenê di cenetî estê.
47. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
48. Her di zî bi renganê rindekan xemilnaye.
49. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
50. Her diyan de di çimeyê ke herikîyenê estê.
51. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
52. Her diyan de di cotê her meywe estê.
53. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
54. Pala xwu danê mînderanê ke rîyê înan atlas ra yo. Arêdayişê meyweyanê her di cenetan nizdî yê.
55. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
56. Uca êyê ke awirê xwu tenya dayê înan ser estê ke ne însî ra ne cinî ra tu kesî înan dir temas nêkerdo.
57. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
58. Manenê yaqût û mircanan.
59. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?

60. Qey bedêlê hewlîye tenya hewlîye nîya?
61. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
62. Bê enê her diyan, di cenetê bînî zî estê.
63. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
64. Kesko kewe yê.
65. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
66. Her diyan de di çimeyê ke herikîyenê estê.
67. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
68. Her diyan de meyweyî, xurmayî û hinarî estê.
69. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
70. Her diyan de zî hewlîyî û rindekîyî estê.
71. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
72. Hûrîyê ke zereyê konan de yê.
73. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
74. Ne însî ra ne cinî ra tu kesî înan dir temas nêkerdo.
75. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
76. Doşekanê rindekan ser o pala xwu danê balişnayanê keskan.
77. Nika şima kamcîn nîmetê Rebê xwu zûrî vînenê?
78. Nameyê Rebê to yê wayirê celal û îkramî çiqas mibarek o.

Mekke de nazil biya. Neway û şeş ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Wexto ke waqie biqewimîyo.
2. Tu kes do nêeşko qewimîyayişê ci zûrî bivîno.
3. O berzkerdox û nizimkerdox o.

4. Wexto ke erdî bi yew lerzo şîdetin lerzneno.
5. Û koyan bi yew werdikerdişo şîdetin werdi keno.
6. Êdî benê toz û dûman û vila benê.
7. Şima zî benê hîrê cotî.
8. Hevalê hetê raştî çi hevalê raşt ê.
9. Hevalê hetê çepî çi hevalê çewt ê!
10. Û êyê ke kewtê vernî zî, verîn ê.
11. Êyê ke diyayê nizdî a enê yê.
12. Cenetanê neîman de.
13. Yew qismê înan verînan ra yê.
14. Û tayê zî peyînan ra yê.
15. Textê ke neqişîyayê ser o.
16. Têvera pala xwu danê înan.
17. Ciwanê cawîdanî dorê înan de geyrenê.
18. Bi meriyan û mesînan û qedehê ke çimeyan ra debiyê.
19. Ne sere dejnenê ne zî hiş ra kenê.
20. Keyfê înan gore meyweyî.
21. Çi goştê teyran ke zerrîya înan biwazo.
22. Û hûrîyê çimxişnî.
23. Sey sedefê nimiteyî.
24. Vera 'emelê înan de sey mikafatî diyenê.
25. Uca ne yew vateyo tewş şinawenê û ne zî yew vateyo ke merdimî dekeno guneyî miyan.
26. Tenya "Silam, silam" yeno vatiş.
27. Û hevalê hetê raştî, ax hevalê hetê raştî!
28. Miyanê daranê sedirî yê bê telîyan de yê.
29. Û darê mûzan ke meyweyê înan rêz bi rêz ê.
30. Û verisnîya ke derg biya.
31. Û awa ke bi şireşir herikîyena.
32. Û gelek meyweyî.
33. Ne qediyenê ne zî qedexe benê.

34. Doşekanê berzan ser o.
35. Helbet ma ê bi yew viraştişo newe viraştê.
36. Ma ê kerdê bakîreyî.
37. Heskerdox ê, tim eynî emr de.
38. Semedê hevalanê hetê raştî.
39. Yew qismê înan verînan ra yê.
40. Yew qismê înan zî peyînan ra yê.
41. Û hevalê hetê çepî, ax hevalê hetê çepî!
42. Yew adirê gurrî û awa kelnayî de yê.
43. Binê verisnîya yew dûyê siyayî de yê.
44. Ne honikîye esta û ne zî yew feydeyê ci.
45. Çimkî ê enê ra ver, dewlemendîye de kewtbî sefahet.
46. Kerdişê guneyanê pîlan de israr kerdêne.
47. Û vatêne "Badê ke ma bimirê bibê herrî û komêk asteyî, qey ma do reyna bêrê ganekerdiş?
48. Qey babîyê ma yê verînî zî?"
49. Vaje "Helbet hem verînî, hem zî peyînî.
50. Semedê wexto diyar yê yew roja ke yena zanayiş de miheqeq yenê komkerdiş.
51. Dima, bêguman şima; ey rayir ra vejîyayeyê zûrkerî!
52. Şima helbet dara ziqûmî ra wenê.
53. Şima pîzeyê xwu bi aye dekenê.
54. Û ser de zî awa kelnayî ra şimenê.
55. Hem zî, sey şimitişê devayanê teyşanan şimenê.
56. Roja hesabî de meymandarîya înan a wina ya.
57. Ma şima xeliqnayê. Qey şima tesdîq nêkenê?
58. Şima menîya ke şima ra şina dîya?
59. Gelo şima aye xeliqnenê yan xeliqnayox ma yê?
60. Ma şima miyan de merg teqdîr kerd û vernîya ma nîna girewtiş.
61. Seba ke ma herinda şima de înanê sey şima biyarê û yew hawayo ke şima nêzanê de şima newe ra bivirazê.

62. Û sond bo, şima xeliqnayişo verîn zana. Eyla şima nêfikirîyenê û îbret nêgênê?
63. Şima ramiteyê xwu vînenê?
64. Şima ey ruwênenê yan ruwênayox ma yê?
65. Eke ma biwaştêne, ma o kerdêne yew dariko wuşk û şima heyret de mendêne [û vatêne:]
66. "Helbet ma kewtî binê deynî.
67. Raşta ci, ma mehrûm mendî."
68. Şima awa ke şimenê vînenê?
69. Şima aye hewran ra anê war yan ronayox ma yê?
70. Eke ma biwaştêne ma a kerdêne şorre. Qey gereka şima şukir nêkerê?
71. Şima adiro ke tafînenê vînenê?
72. Şima dara ey viraşta, yan viraştox ma yê?
73. Ma o kerd yew îbret û êyê ke îhtîyacê înan pê esto rê kerd feyde.
74. A game, nameyê Rebê xwu yê pîlî tesbîh bikerê.
75. Nexêr! Ez sond bi cayê estareyan wanena.
76. Eger şima bizanê, eno heqîqeten yew sondo pîl o.
77. Eno helbet yew Qurano erjaye yo.
78. Yew kitabo wedarte de yo.
79. Tenya êyê pakî eşkenê destê xwu bidê ci.
80. O hetê Rebê aleman ra nazil biyo.
81. Qey nika şima eno vate qij vînenê?
82. Qey şima zûrî dîyayiş ra risqê xwu temin kenê?
83. Eyla wexto ke ruh yeno qirike!
84. O wext, şima vindenê ewnîyenê.
85. Ma ey rê hîna nizdî yê, la şima nêvînenê.
86. Eger şima do ceza nêvînê.
87. Dê ey apey biaçarnê, eger şima raştan ra yê!
88. Labelê eger înanê nizdîbiyayan ra bo.
89. Înan rê rehetîye, risqo rindek û cenetê neîmî estê.

90. Labelê eger o hevalê hetê raştî ra bo.
91. A game, hevalanê hetê raştî ra silam to ser o bo.
92. Labelê eger zûrkeranê rayir ra vejîyayan ra bo.
93. Awa kelnayî ra yew meymandarîye!
94. Û erziyayiş bi cehenemî.
95. A eno helbet yew heqîqeto qetî yo.
96. A game, nameyê Rebê xwu yê ezîmî tesbîh bikere.

57-SÛREYA HEDÎD

Mekke de nazil biya. Vîst û new ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Her çiyo ke asmînan de û erd de esto Homayî tesbîh keno. O ezîz û hekîm o.
2. Hukimranîya asmînan û erdî yê Ey a. O cûyîneno, mirêneno. Qewetê Ey reseno her çî.
3. O ewwel û axir o, zahir û batin o. O her çî bi heqê ci zano.
4. Zatê ke asmînî û erd şeş rojan de xeliqnayî û dima Erşî ser o ronişt, O yo. Çiyo ke keweno erd û ey ra vejîyeno, çiyo ke asmîn ra yeno war û vejîyeno uca, zano. Şima ça bê, O şima dir o. Çiyo ke şima kenê, Homa zano.
5. Hukimranîya asmînan û erdî yê Ey a. Heme karî tenya açarnîyenê Ey ser.
6. Şewe dekeno roje miyan, roje zî dekeno şewe miyan. O zereyê sîneyan baş zano.
7. Homayî rê û resûlê ci rê îtaet bikerê û çiyê ke şima ser o kerdê hakim ra xerc bikerê. Şima ra, êyê ke îman anê û xerc kenê rê yew mikafato pîl esto.

8. Qey şima bawerî bi Homayî û pêxemberê ci nêanê? O veng dano şima ke şima îman bi Rebê xwu biyarê. Û verê cû helbet şima ra yew sozo qetî girewtbi. Eger şima mumîn ê!

9. Seba ke şima tarîtî ra vejo roşnayî, zatê ke evdê xwu rê ayetê akerdeyî nazil kerdî O yo. Bêguman Homa reûf û rehîm o.

10. Qey şima raya Homayî de xerc nêkenê? Mîrasê asmînan û erdî xwura yê Homayî yo. Şima ra êyê ke fetih ra ver xerc kenê û herb kenê û êyê ke fetih ra dima xerc kenê û herb kenê helbet seypê nîyê. Dereceyê înan, yê înanê ke dima xerc kenê û herb kenê ra berzêr ê. Homayî aqîbeto tewr baş hemîne rê wehd kerdo. Çiyo ke şima kenê ra Homa xeberdar o.

11. O kam o ke yew deyno rindek dano Homayî û yew ecro kerîm qat bi qat zêdnaye diyeno ci?

12. A roje tî ewnîyenê ke camêrdê mumînî û cînîyê mumînî bi roşnê vernîya xwu de û hetê raştê xwu de vazdanê. A roje mizgîna şima, cenetê ke binê înan ra çemî herikîyenê ke şima do tede ebedî bimanê yê. A xelasîya pîle ena ya.

13. A roje camêrdê minafiqî û cînîyê minafiqî mumînan ra vanê "Dê biewnîyê ma ra, ma zî roşnê şima ra tayê bigêrê." Înan ra wina yeno vatiş: "Ageyrê xwu ra pey û yew roşnî dima bigeyrê." Peynî de, mabeynê înan de yew bedeno ke berê ci estê yeno ronayiş; hetê zereyê ey de rehmet esto, teber de, hetê înan de zî ezab.

14. Veng danê înan vanê "Qey ma zî şima dir piya nêbî?" Vanê "Belê. La şima nefsê xwu rê xirabîye kerde. Şima vindertî û şibhe kerd. Heta ke emirê Homayî ame xîyalan şima xapênayî. Xapênayoxî zî şima bi Homayî xapênayî.

15. A roje êdî ne şima ra yew fîdye qebûl bena ne zî înkarerdoxan ra. Cayo ke şima şinê adir o; layiqê şima yo. Uca çi cayo xirab yê şiyayişî yo.

16. Qey wextê ci nêame, qelbê înanê ke îman ardo bi zikrê Homayî û bi heqo ke nazil biyo bilerzo û nêbê sey înanê ke verê cû kitab înan rê ameyo la gelek zeman ser de şiyo coka qelbê înan biyo wuşk û zafê înan zî biyê fasiqî.

17. Bizanê ke mergê ci ra pey helbet Homa rîyê erdî keno gane. Ma heqîqeten şima rê ayetî îzeh kerdî ke şima aqilê xwu bişixulnê.
18. Camêrdê ke sedeqe danê û cînîyê ke sedeqe danê û êyê ke yew deyno rindek danê Homayî, înan rê qat bi qat zêdetir diyeno û înan rê yew mikafato erjaye zî esto.
19. Herçî êyê ke îman bi Homayî û bi pêxemberê ci anê, a enê kesî yê ke qatê Rebê xwu de mertebeyê sidîqan û şehîdan de yê; mikafat û nûrê înan esto. La herçî êyê ke înkar kenê û ayetanê ma zûrî vînenê; a enê alê cehenemî yê.
20. Bizanê ke heyatê dinya yew kay o, keyf o, zîynet o, pesindayiş o, xwu miyan de reqabetê zêdnayişê mal û tutan o. Eynî sey mîsalê vartîya ke nebatî kena zergûn û bi weşê citêran şino. La dima, beno wuşk û ti ey zerdbiyaye vînenê. Dima zî, beno pûş û palax. Axîret de zî Homayî ra yew ezabo şedîd yan zî mexfîret û razîbiyayiş esto. Heyatê dinya yew zewqo xapênayox ra teber sewbîna çî nîyo!
21. Seba Rebê xwu ra mexfîretî û cenetê ci reqabet bikerê. Verinîya ceneto ke semedê înanê ke îman bi Homayî û bi pêxemberê ci anê amade biyo qasê hîrayîya asmîn û erdî ya. A eno lutfê Homayî yo, kamî biwazo dano ey. Û Homa wayirê lutfê pîlî yo.
22. Çi musîbeto ke yeno şima sere de yan zî rîyê erdî de qewimîyeno, verî ke biqewmîyo ma yew kitab de nuşto. Raşta ci, eno Homayî rê asan o.
23. Eno, seba ke şima semedê çiyo ke destê şima ra şino xemgîn nêbê û bi çiyo ke dano şima zî fexir nêbê. Çimkî Homa tu yewê înanê ke xwu ecibnenê û bi xwu fexir benê ra hes nêkeno.
24. Ê çikusîtî kenê û însanan rê çikusîtî emir kenê. Kam verê xwu tado, wa bizano, oyo dewlemend û layiqê îftîxarî helbet Homa yo.
25. Sond bo ke ma pêxemberê xwu bi mucîzeyanê akerdeyan şirawitî û ma înan dir kitab û mîzan nazil kerd ke însanî edalet biyarê ca. Û ma asin zî rona ke tede yew qeweto pêt û semedê însanan gelek feydeyî estê. Eno seba ke Homa bizano, kam xeyb de Ey rê û pêxemberanê ci rê ardim keno. Homa helbet hêzdar û ezîz o.

26. Sond bo ke ma Nûh û Îbrahîm şirawitî. Ma miyanê zurîyetê înan ra pêxemberî vetî û ma kitabî zî dayî înan. Înan ra êyê ke rayiro raşt de yê estê. La înan ra zaf kesî rayir ra vejîyayê.
27. Dima, ma rêça înan ser o têdima pêxemberê xwu şirawitî. Ma înan ra pey zî Îsayo lajê Meryeme şirawit û ma Încîl da Ey. Ma şefqet û merhemet dekerd qelbê înanê ke biyî tabiê Ey. Herçî ruhbanîya ke înan îcad kerda, ma a înan rê nênuştbî. Seba ke rizaya Homayî kesb bikerê, înan bi xwu wina kerd la senî îcab keno bi heqê ci rîayet nêkerd. Ma zî mikafatê înanê ke îman ardbi da. Labelê înan ra gelek zî rayir ra vejîyayî.
28. Gelî mumînan! Homayî ra bitersê û îman bi pêxemberê ci biyarê ke rehmetê xwu ra di barî bido şima. Û şima rê yew roşin lutif bikero ke şima verê roşnayîya ey de rayir şêrê û şima mexfîret bikero. Homa xefûr û rehîm o.
29. Ehlê kitabî wa bizanê ke lutfê Homayî ser o tu îqtîdarê înan çinê yo. Lutif helbet destê Homayî de yo, kamî biwazo dano ey. Û Homa wayirê lutfê pîlî yo.

Medîne de nazil biya. Vîst û di ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo ke Homayî vateyê aya ke derheqê mêrdeyê xwu de to dir micadele kerd û Homayî rê gerre kerd, şinawit. Homa yewbînî dir qiseykerdişê şima şinaweno. Homa helbet semî' û besîr o.
2. Şima ra êyê ke cînîyanê xwu dir zîhar kenê [wa bizanê ke], ê dadîya înan nîyê. Dadîya înan tenya aya ke ê ardê dinya ya. Raşta ci, ê yew vateyo neweş û zûrî vanê. Bêguman Homa efûkerdox û xefûr o.

3. Êyê ke cînîyanê xwu dir zîhar kenê la badê vateyê xwu ra ageyrenê, verî ke şêrê cînîyanê xwu het, gereka yew vîyeyî azad bikerê. Çiyo ke şima rê şîret beno eno yo. Homa çiyo ke şima kenê ra baş xeberdar o.

4. Kam enê nêvîno, verî ke şêro cînîya xwu het, gereka di aşmî pêsero roje bigêro. Keso ke nêeşko enê bikero, wa şeştî feqîrî bikero mird. Eno, seba ke şima bawerî bi Homayî û bi pêxemberê ci biyarê. Û enê hukmê Homayî yê. Êyê ke înkar kenê rê yew ezabo elîm esto.

5. Êyê ke vera Homayî û pêxemberê ci de vejîyenê do bêrê rezîlkerdiş, eynî seke êyê nînan ra ver ameybî rezîlkerdiş. Sond bo ke ma ayetê akerdeyî nazil kerdî. Semedê înanê ke înkar kenê yew ezabo rezîl esto.

6. Roja ke Homa do hemîne newe ra bikero gane, çiyo ke înan kerdo înan ra vano. Homa çiyê ke înan kerdê yew bi yew hûmareno. Labelê înan kerdê xwu vîr ra. Homa her çî rê şahid o.

7. Ti nêzanê Homa her çiyo ke asmînan de û erd de esto zano? Hîrê kesî bi nimitkî qisey bikerê, çarin helbet O yo. Panc kesî bi nimitkî qisey bikerê, şeşin helbet O yo. Nînan ra tayêr yan zafêr bê, ça benê wa bibê, O înan dir o. Dima, roja qîyametî, çiyo ke înan kerdo, înan ra yeno vatiş. Homa helbet her çî zano.

8. Xebera to înan ra esta? Xeberdayişo nimitkî ra ameyî menkerdiş la dima riayetê enê qedexeyî nêkerd. Înan derheqê guneyî, dişmentî û vera pêxemberî de vejîyayişî de qisey kerd. Ê wexto ke yenê to het, bi yew hawayo ke Homayî silam nêdayo silam danê. Xwu zerrî de zî vanê "Dê wa Homa çiyo ke ma vato ver bi ma ezab bido antiş!" Cehenem înan rê bes o. Ê kewenê uca. Çi cayo xirab yê şiyayişî yo.

9. Gelî mumînan! Wexto ke şima xwu miyan de bi nimitkî qisey kenê, derheqê guneyî, dişmentî û vera pêxemberî de vejîyayişî de qisey mekerê. La derheqê hewlîye û teqwa de qisey bikerê. Û Homayî ra bitersê, şima hizûrê Ey de heşir benê.

10. Seba xemgînkerdişê mumînan nimitkî qiseykerdiş Şeytanî ra yo. La heta ke îznê Homayî çinê bo, ê nêeşkenê yew zirar bidê

înan ro. A game, mumînî wa paştîya xwu tenya bi Homayî bibestê.

11. Gelî mumînan! Wexto ke şima ra "Meclisan de ca akerê" bêro vatiş, ca akerê ke Homa hîrayî bido şima. Wexto ke şima ra "Wurzê" bêro vatiş, wurzê ke Homa zî şima ra dereceyê înanê ke îman ardo û înanê ke îlim diyayo înan berz bikero. Homa her çiyo ke şima kenê ra xeberdar o.

12. Gelî mumînan! Wexto ke şima pêxemberî dir yew çiyo xisûsî qisey bikerê, enê qiseykerdişê xwu ra ver yew sedeqe bidê. Eno semedê şima hîna xeyrin û hîna pak o. Eger şima çiyêk nêdî, bizanê ke Homa xefûr û rehîm o.

13. Qiseykerdişê çiyê xisûsî ra ver qey şima dayişê sedeqe ra teredud kerd? Şima nêkerd la Homayî şima efû kerdî. A game nimaj bikerê, zekat bidê, Homayî û pêxemberê ci rê îtaet bikerê. Homa 'emelê şima ra xeberdar o.

14. To êyê ke biyê dostê yew qewmê ke Homa înan rê amebi xezeb nêdî? Ê ne şima ra yê, ne zî înan ra yê. Bi zanayiş zûrî ser o sond wanenê.

15. Homayî înan rê yew ezabo şedîd amade kerdo. Ê heqîqeten çiyo zaf xirab kenê.

16. Înan sondê xwu kerd mertal û rayirê Homayî rê biyî mani'. Êdî înan rê yew ezabo rezîl esto.

17. Ne malê înan ne ewladê înan, vera Homayî de tu feyde nêdanê înan. Ê ehlê cehenemî yê. Tede ebedî manenê.

18. A roje, Homa hemîne tekrar keno gane. Ê zî, senî ke dinya de şima rê sond wendbi, Ey rê zî sond wanenê. Vanê qey ê çiyêk ser o yê. Baş bizanê ke ê heqîqeten zûrker ê.

19. Şeytanî dorê înan girewto û zikirkerdişê Homayî vîrê înan ra berdo. A enê hîzbê Şeytanî yê. Baş bizanê ke hîzbê Şeytanî miheqeq xusran de yê.

20. Êyê ke vera Homayî û pêxemberî ci de hed ra vejîyenê, a enê zîlet de yê.

21. Homayî wina nuşto: "Ez û pêxemberê xwu miheqeq xalib yenê." Bêguman Homa hêzdar û ezîz o.

22. Yew qewmo ke îman bi Homayî û roja axîretî biyaro, ti nêvînenê ke şino înanê ke Homayî û pêxemberê ci rê dişmentî kenê dir beno dost; wazenê babîyê înan, lajê înan, birayê înan yan zî eqrebayê înan bê. A Homayî qelbê înan de îman nuşto û hetê xwu ra bi yew ruhî paştî daya înan. Û înan dekeno cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê ke ê tede ebedî manenê. Homa înan ra razî biyo, ê zî Homayî ra razî benê. A enê, hîzbê Homayî ra yê. Baş bizanê êyê ke resenê xelasîye hîzbê Homayî yê.

59-SÛREYA HEŞR

Medîne de nazil biya. Vîst û çar ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Her çiyo ke asmînan de û erd de esto Homayî tesbîh keno. O ezîz û hekîm o.
2. Ehlê kitabî ra înanê ke înkar kerd, heşiro verîn de zatê ke ê welatê înan ra vetî, O bi. Şima va qey ê nêvejîyenê. Înan zî va qey qelayê înan do înan Homayî ra bipawê. La cayo ke înan hêvî nêkerdêne ra Homa ame înan ser û ters dekerd qelbê înan. Êdî înan hem bi destê xwu hem bi destê bawermendan keyeyê xwu rijnayne. Ey kesê wayirê besîretî, îbret bigêrê!
3. Eger Homayî înan rê vejîyayiş nênuştêne, miheqeq dinya de ezab bi înan dayne antiş. Axîret de zî înan rê ezabê adirî esto.
4. Eno, seba ke ê vera Homayî û pêxemberê ci de vejîyayî. Kam vera Homayî de vejîyo, [wa bizano ke] ezabê Homayî şedîd o.
5. Hetê şima ra birnayişê yew dara xurmayan yan zî aye kokê ci ser o payanî ra verdayiş bi îznê Homayî yo; semedê mehzûnkerdişê fasiqan o.
6. Şima estorî û devayî nêramitî xenîmetê ke diyayo pêxemberê Homayî ser. Labelê Homa pêxemberanê xwu, kamî

biwazo înan ser o serfiraz keno. Bêguman qewetê Homayî reseno her çî.

7. Homayî xenîmeto ke şarê şaristanan ra dayo pêxemberî, seba ke nêbo yew serweto ke destê mabeynê şima ra înanê zengînan de geyreno, aîdê Homayî, pêxemberî, merdimanê ci, êtîman, feqîran û rayir de mendeyan o. Pêxemberî çi da şima, ê bigêrê. Û şima rê çi qedexe kerd, xwu ci ra bipawê. Homayî ra bitersê. Ezabê Homayî helbet şedîd o.

8. Semedê feqîranê ke warê xwu ra ameyê vetiş û hîcret kerdo yo. Ê lutfê Homayî geyrenê û rizaya Ey dima yê. Û ê Homayî rê û pêxemberê ci rê ardim kenê. A êyê raştî enê yê.

9. Êyê ke înan ra ver o diyar de meskûn biyê û îman ardo, înanê ke hîcret kerdo û ameyê înan het ra hes kenê, yew haceto ke diyeno înan ver qelbê xwu de yew narehetî hîs nêkenê. Eger îhtîyacê înan bi xwu pê bibo zî ê tercih kenê ke bidiyo înan. Êyê ke xwu çikûsîtî û xirsê nefsî ra muhafeze bikerê, êyê ke xelasîyayê, a enê bi xwu yê.

10. Êyê ke nînan ra dima yenê zî vanê "Ey Rebê ma! Ma û birayê ma yê ke ma ra ver îman ardo bixeferne; vera înanê ke îman ardo de qelbê ma de tu kîne meverde. Ey Rebê ma, bêguman ti reûf û rehîm ê."

11. Qey ti înanê ke nîfaq vejenê nêvînenê? Înan ehlê kitabî ra êyê ke înkar kenê ra va "Eger şima bêrê vetiş, ma zî miheqeq şima dir vejîyenê û ma tu kesê ke eleyhê şima de yo rê îtaet nêkenê. Eger ê şima dir herb bikerê, ma miheqeq şima rê ardim kenê." La Homa şahidîye keno ke ê zûrker ê.

12. Sond bo ke eger ê bêrê vetiş, înan dir nêvejîyenê. Eger ê înan dir herb bikerê, înan rê ardim nêkenê. Eke ardim bikerê zî peyê xwu danê û remenê. Dima, înan rê ardim zî nêbeno.

13. Tersê şima ke qelbê înan de yo, yê Homayî ra zêdeyêr o. Çimkî ê yew qewmo ke fam nêkenê yê.

14. Eke ê şaristananê muhkeman de yan zî peyê dêsan de nêbê, şima dir wina pêgirewte herb nêkenê. Xwu miyan de bi şîdet yewbînan ancenê. Ti vanê qey ê pêgirewte yê, la qelbê înan

yewbînî ra beste nîyo. Çimkî ê yew qewmo ke aqilê xwu nêşixulnenê, coka wina yê.

15. Mîsalê nînan maneno înanê ke nînan ra ver yew wexto nizdî de webalê karê xwu tehm kerdbi. Û înan rê yew ezabo elîm esto.

16. Mîsalê înan maneno yê Şeytanî. Wextêk, Şeytanî însanî ra va "Înkar bikere!" Eke înkar kerd zî, ey va "Bêguman ez to ra dûrî ya. Çimkî ez Homayê Rebê aleman ra tersena."

17. Êdî aqîbetê her diyan adiro ke tede ebedî manenê. A cezaya zaliman ena ya.

18. Gelî mumînan! Homayî ra biterse. Her kes wa biewnîyo ke semedê sibayî çi amade keno. Homayî ra bitersê. Çimkî Homa çiyo ke şima kenê ra xeberdar o.

19. Mebê sey înanê ke Homayî kenê xwu vîr ra û Ey zî nefsê înan bi xwu dayo vîr ra kerdiş. A enê fasiqî bi xwu yê.

20. Ehlê adirî û ehlê cenetî nêbenê yew. Ehlê cenetî êyê serkewte yê.

21. Eke ma eno Quran yew koyî rê nazil bikerdêne, ti do bidîyêne ke ey tersê Homayî ver miheqeq sere ronayo û perçe-werçe biyo. Ma enê mîsalan însanan rê qisey kenê ke bifikirîyê.

22. O Homayo ke bê ey tu îlah çinê yo. O xeyb û eşkerayî zano. O rehman û rehîm o.

23. O Homayo ke bê ey tu îlah çinê yo. O serwer o; miqedes o; silamet o; emnîyet o; pawitox o; ezîz o; cebar o; pîl o. Homa, çiyê ke ey rê kenê şirîk ra munezeh o.

24. O Homa xaliq o; barî yo; misawir o. Nameyê tewr rindekî yê Ey ê. Her çiyo ke asmînan de û erd de esto Ey tesbîh keno. O ezîz û hekîm o.

60-SÛREYA MUMTEHÎNE

Medîne de nazil biya. Hîrêyes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Gelî mumînan! Dişmenê mi û dişmenê xwu dost mevînê. Şima heskerdiş nîşanê înan danê la înan heqîqeto ke şima rê ame înkar kerd, seba ke şima îman bi Rebê xwu Homayî ard înan şima û pêxember warê şima ra vetî. Şima vejîyayî ke raya mi de micadele bikerê û rizaya mi kesb bikerê, la şima înan ra heskerdişî zerrîya xwu de nimnenê. Labelê ez çiyê ke şima nimnenê zî û çiyê ke şima eşkera kenê zî zana. Şima ra kam enê bikero, bêguman rayir ra vejîyayo.
2. Eke ê şima biqefelnê, benê dişmenê şima; destê xwu û ziwanê xwu bi xirabîye dergê şima kenê û şima ra wazenê ke şima înkar bikerê.
3. Roja qîyametî, ne eqrebayê şima ne tutê şima yew feyde danê şima; Homa mabeynê şima akeno. Homa çiyo ke şima kenê vîneno.
4. Îbrahîmî de û êyê ke ey dir biyî de semedê şima heqîqeten yew nimûneyo baş esto. Wextêk, înan qewmê xwu ra va "Ma şima ra û çiyê ke şima Homayî ra teber înan rê îbadet kenê ra dûrî yê. Ma şima nêşinasnenê. Heta ke şima îman bi Homayê tekî nêarê, mabeynê ma û şima de yew dişmentîya daîmî û buxz esto." Îbrahîmî tenya babîyê xwu ra va "Ez do semedê to mexfîret biwazî. La vera çiyo ke Homayî ra to rê bêro de qewetê mi qîm nêkeno ke ez vernîya ci bigêrî." Înan wina va "Ey Rebê ma! Ma paştîya xwu bi to besta û ma verê xwu dayo to. Û ageyrayiş zî ver bi to yo.
5. Ey Rebê ma! Ma înanê ke înkar kenê rê mekere destikê ceribnayişî. Û ma bixeferne! Ti ezîz û hekîm ê."

6. Sond bo ke înan de, semedê şima yê ke Homayî û roja axîretî wazenê rê yew nimûneyo baş esto. Kam verê xwu tado, wa bizano ke Homa dewlemend o, layiqê hemdî yo.

7. Beno ke Homa heskerdiş dekero mabeynê şima û înanê ke dişmenê şima yê. Homa qedîr o; xefûr û rehîm o.

8. Homa şima rê qedexe nêkeno ke şima înanê ke dînî ser o şima dir herb nêkerdo û şima warê şima ra nêvetê rê hewlîye bikerê û vera înan de bi edalet têwbigeyrê. Bêguman Homa adilan ra hes keno.

9. La Homa şima rê qedexe keno ke şima înanê ke dînî ser o vera şima de herb kerdo û şima warê şima ra vetê û înanê ke seba vetişê şima înan rê ardim kerdo xwu rê bikerê dost. Kam înan dir bibo dost, a enê zalimî bi xwu yê.

10. Gelî mumînan! Wexto ke cînîyê mumînî hîcret kenê û yenê şima het înan îmtîhan bikerê. Homa helbet îmanê înan hîna baş zano la eger şima zî fam bikerê ke înan îman ardo, înan apey meşirawê bêbaweran het. Ê înan rê helal nîyê û ê zî nînan rê helal nîyê. Çiyo ke înan xerc kerdo apey bidê înan. Eger şima mehrê înan apey bidê, înan dir zewicîyayiş de şima rê yew gune çinê yo. Cînîyanê bêbaweran marreyê xwu de meverdê. Çiyo ke şima xerc kerdo apey biwazê; wa ê zî çiyo ke mesref kerdo apey biwazê. A hukmê Homayî eno yo. O mabeynê şima de wina hukim dano. Homa 'elîm û hekîm o.

11. Eger cînîyanê şima ver çiyêkê şima bêbaweran dir şêro, dima eke dore bêro şima ser, êyê ke cînîyê înan şiyê, çi xerc kerdo bidê înan û bêemrîya Homayî ra xwu muhafeze bikerê.

12. Ey pêxember! Wexto ke cînîyê mumînî bêrê to het û to rê bîat bikerê ke ê Homayî rê şirîkan peyda nêkenê, dizdî nêkenê, zîna nêkenê, tutanê xwu nêkişenê, binê linga xwu ra kesî rê îftîra nêkenê, yew karo baş de esla bêemrîya to nêkenê, bîatê înan qebûl bikere û înan rê Homayî ra mexfîret biwaze. Homa helbet xefûr û rehîm o.

13. Gelî mumînan! Înanê ke Homa înan rê ameyo xezebî dir mebê dost. Çimkî senî ke înkarkerdoxan şarê mezelan ra hêvîya xwu birnaya, înan zî axîret ra hêvîya xwu birnaya.

61-SÛREYA SEF

Medîne de nazil biya. Çares ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Her çiyo ke asmînan de û erd de esto Homayî tesbîh keno. O ezîz û hekîm o.
2. Gelî mumînan! Çiyo ke şima do nêkerê, çira şima vanê?
3. Vatişê çiyo ke şima nêkenê, qatê Homayî de yew xezebo pîl ano meydan.
4. Homa, înanê ke sey bananê têhet de sef girêdayo û raya Ey de herb kenê ra hes keno.
5. Wextêk, Mûsayî qewmê xwu ra va "Ey qewmê mi! Şima hê zanê ke ez şima rê pêxemberê Homayî ya, qey şima mi dejnenê?" Wexto ke ê biyî çewt, Homayî zî qelbê înan kerd çewt. Homa qewmê fasiqî hîdayet nêkeno.
6. Wextêk, Îsayê lajê Meryeme zî va "Ya Benîîsraîlî! Ez şima rê pêxemberê Homayî ya, ez ameya Tewrato ke mi ra ver ameyo tesdîq bikerî û mizgîna ameyişê yew pêxemberê bi nameyê Ehmedî bidî." La wexto ke o înan rê bi delîlanê akerdeyan ame, înan va "Eno yew sêhro akerde yo."
7. Keso ke îftîra erzeno Homayî ser ra zalimêr kam esto? Û îslamî rê dehwet biyo zî. Homa qewmê zalimî hîdayet nêkeno.
8. Ê wazenê bi fekê xwu nûrê Homayî bikerê hewn a. La Homa nûrê xwu temam keno. Eger bi weşê bêbaweran nêşêro zî.
9. Ey pêxemberê xwu bi hîdayet û dîno heq şirawit ke dînê xwu heme dînan ra serêr bikero. Eger bi weşê muşrîkan nêşêro zî.
10. Gelî mumînan! Ez yew ticareto ke şima ezabo elîm ra xelisneno nîşan bidî?
11. Eger şima bawerî bi Homayî û pêxemberê ci biyarê, şima raya Homayî de bi can û malê xwu micadele bikerê, a semedê şima tewr xeyrin eno yo, werrekna şima bizanayne.

12. [Eke şima wina bikerê] Homa şima xefemeno, şima dekeno cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê û koşkanê rindekan yê cenetanê 'Ednî. A serkewtişo pîl eno yo.
13. Yewna çî esto ke şima do ci ra hes bikerê: yew ardimê Homayî û yew fetho nizdî. Mizgîne bide mumînan.
14. Gelî mumînan! Bibên ardimkarê Homayî. Senî ke Îsayê lajê Meryeme hewarîyan ra va "Raya Homayî de ardimkarê mi kam ê?" Hewarîyan va "Raya Homayî de ardimkarê to ma yê." Êdî Benîîsraîlîyan ra yew tayfeyî bawer kerd, yew tayfeyî zî înkar kerd. Ma zî vera dişmenanê înan de paştgirî da înanê ke bawer kerdbi. Bi eno qeyde, ê biyî serkewte.

62-SÛREYA CUMÛ'E

Medîne de nazil biya. Yewendes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Her çiyo ke asmînan de û erd de esto Homayê serwerî, miqedesî, ezîzî û hekîmî tesbîh keno.
2. Ey umîyan rê înan miyan ra yew pêxember şirawit ke ayetanê ci înan rê biwano, înan pak bikero û kitab û hîkmet bimûsno înan. Bêguman, ê verê cû yew delaleto eşkera de bî.
3. Û înanê bînan rê ke hema îlhaqê înan nêbiyê. O ezîz û hekîm o.
4. Eno lutfê Homayî yo. Kamî biwazo, dano ci. Homa wayirê lutfê pîlî yo.
5. Mîsalê înanê ke Tewrat mûsnîyayo înan la dima înan riayetê ey nêkerdo maneno mîsalê herê ke kitabî wegirewtê. Mîsalê qewmo ke ayetanê Homayî zûrî vîneno çiqas xirab o! Homa qewmê zalimî hîdayet nêkeno.

6. Vaje "Gelî cihûdan! Şima îdîa kenê vanê neke heme însanî tenya ma dostê Homayî yê. Dê hela mergî biwazê. Eger şima enê de samîmî yê."
7. Labelê ê çiyo ke verê cû înan kerdo ver esla mergî nêwazenê. Homa zaf baş bi zaliman zano.
8. Vaje "Mergo ke şima ey ra remenê, miheqeq şima vîneno. Dima, şima açarnîyenê Homayê ke xeybî zî eşkerayî zî zano het. Her çiyo ke şima kerdo, O şima ra vano."
9. Gelî mumînan! Roja îneyî wexto ke semedê nimajî veng diyeno, fek dayiş û girewtiş ra veradê û tavilî vazdê zikirkerdişê Homayî. Eno şima rê hîna xeyrin o, eger şima bizanê.
10. Eke nimaj qedîya êdî riyê erdî ra vila bibê û lutfê Homayî ra nisîbê xwu dima bigeyrê. Homayî zaf zikir bikerê ke şima biresê xelasîye.
11. Wexto ke ê yew ticaret yan şênayî vînenê, to nimajî ser o verdenê û benê vila şinê uca. Vaje "Çiyo ke Homayî het esto, ticaret û şênayî ra hîna xeyrin o. Û Homa tewr xeyrinê raziqan o."

63-SÛREYA MUNAFÎQÛN

Medîne de nazil biya. Yewendes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Wexto ke minafiqî yenê to het, vanê "Ma şahidîye kenê ke ti bêşibhe pêxemberê Homayî yê." Homa helbet zano ke ti pêxemberê ey ê. Û Homa helbet zûrkerîya minafiqan rê zî şahidîye keno.
2. Ê sondê xwu kenê mertal û raya Homayî rê benê mani'. Çiyo ke kenê çiqas xirab o!
3. Eno, seba ke verê cû îman anê la dima înkar kenê ra yo. Eno semed ra, mohr diyayo serê qelbê înan ro. Êdî ê fam nêkenê.

4. Wexto ke ti înan vînenê dilqê înan bi weşê to şino, eke qisey bikerê, ti goş danê vateyanê înan ser. Ê manenê êzimanê ke kincî diyayê înan ra. Her qîrayişî eleyhê xwu de zen kenê. Ê dişmen ê, înan ra xwu bipawe! Homa înan qehr bikero; senî yenê açarnîyayiş!

5. Wexto ke înan ra bêro vatiş ke "Bêrê. Pêxemberê Homayî wa şima rê mexfîret biwazo" verê xwu tadanê û ti ewnîyenê ke bi kîbir uca ra dûr kewenê.

6. Ti înan rê mexfîret biwazê zî nêwazê zî înan rê yew o. Homa esla înan efû nêkeno. Çimkî Homa qewmê fasiqî hîdayet nêkeno.

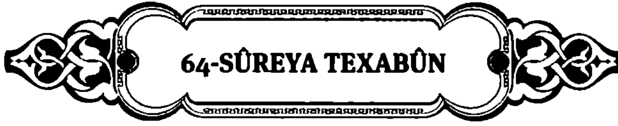
7. Înanê ke vatêne "Çiyêk medê înanê ke verê resûlê Homayî de yê ke wa vila bibê şêrê" a enê bî. La xizînayê asmînan û erdî tenya yê Homayî yê. Labelê minafiqî fam nêkenê.

8. Înan vatênê "Eger ma ageyrê şaristan, sond bo ke oyo wayirê îzetî eyê zelîlî miheqeq do uca ra vejo." La îzet yê Homayî, pêxemberê ci û bawermendan o. Labelê minafiqî enê nêzanê.

9. Gelî mumînan! Malê şima û tutê şima wa şima zikrê Homayî ra nêkerê. Kamo ke enê bikero, a êyê ke ginayê xusran ro enê yê.

10. Hema ke merg şima ra yewî rê nêameyo û ey zî nêvato "Ey Rebê mi! Dê to ez heta yew wexto nizdî erey bivistêne, mi sedeqe bidayne û ez bibiyêne hewlan ra", risqo ke ma dayo şima ra sedeqe bidê.

11. Ecelê kamî bêro Homa esla texîr nêkeno. Homa her çiyo ke şima kenê ra xeberdar o.

64-SÛREYA TEXABÛN

Medîne de nazil biya. Heştiyes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Her çiyo ke asmînan de û erd de esto Homayî tesbîh keno. Hukimranîye yê Ey a, hemd zî mexsûsê Ey o. Û qewetê Ey helbet reseno her çî.
2. Zatê ke şima xeliqnayî O yo. La şima ra tayê înkar kenê tayê îman anê. Homa, her çiyo ke şima kenê vîneno.
3. Ey asmînî û erd bi heq û hîkmet xeliqnayî. Şekil da şima û şeklê şima zî weşik kerd. Û ageyrayiş ver bi Ey o.
4. Her çiyo ke asmînan de û erd de esto zano. Çiyo ke şima nimnenê û çiyo ke şima eşkera kenê zî zano. Homa bi zereyê sîneyan zî baş zano.
5. Xebera înanê ke verê cû înkar kerd û cezaya înkarê xwu tehm kerde şima rê nêameye? Înan rê yew ezabo elîm esto.
6. Eno, seba ke pêxemberê înan delîlê akerdeyî înan rê ardî labelê înan va "Qey do yew beşer rayiro raşt nîşanê ma bido?" û înkar kerd, verê xwu tada. Homayî zî nîşan da ke muhtac nîyo. Homa dewlemend o, layiqê hemdî yo.
7. Êyê ke înkar kenê, va qey do esla nêrê ganekerdiş. Vaje "Nexêr! Sond bo bi Rebê mi ke şima miheqeq yenê ganekerdiş. Dima, her çiyo ke şima kerdo şima ra yeno vatiş. Û eno Homayî rê asan o.
8. Êdî îman bi Homayî, bi pêxemberê ci û bi nûro ke ma nazil kerdo biyarê. Homa çiyo ke şima kenê ra xeberdar o.
9. Roja ke ma şima semedê roja kombiyayişî kom kenê, a ena roja xapîyayişî ya. Kamî îman bi Homayî ardo û 'emelo salih kerdo, guneyanê ci temirneno û ey dekeno cenetê ke binê înan ra çemî herikîyenê, ê tede ebedî manenê. Serkewtişo pîl, a eno yo.

10. Herçî êyê ke înkar kenê û ayetanê ma zûrî vînenê, a enê ehlê adirî yê; tede ebedî manenê. Uca çi cayo xirab yê şiyayişî yo.
11. Heta ke îznê Homayî çinê bo tu musîbet îsabet nêkeno. Kam îman bi Homayî biyaro, Homa qelbê ci beno raştîye ser. Homa helbet her çî zano.
12. Homayî rê îtaet bikerê û pêxemberî rê zî îtaet bikerê. Eke şima verê xwu tadê, bizanê çiyo ke bi pêxemberî keweno, yew teblîxo eşkera yo.
13. Bê Homayî tu îlah çinê yo. Mumînî wa tenya paştîya xwu bi Homayî bibestê.
14. Gelî mumînan! Hemseranê şima ra û tutanê şima ra êyê ke şima rê benê dişmen zî estê. Xwu înan ra bipawê. Labelê eger şima boya xwu hîra bikerê, înan weş bivînê û efû bikerê, miheqeq Homa xefûr û rehîm o.
15. Raşta ci, malê şima û tutê şima tenya yew îmtîhan ê. La Homa, ecro pîl esas qatê Ey de yo.
16. A game, Homayî ra bitersê. Heta ke şima eşkenê goşdarî bikerê, îtaet bikerê û raya Homayî de xerc bikerê. Kam çikûsîtîya nefsê xwu ra xwu muhafeze bikero, a enê resenê xelasîye.
17. Eger şima yew deyno rindek bidê Homayî, şima rê ey qat bi qat zêdneno û şima xeferneno. Homa şekûr û helîm o.
18. O xeybî zî eşkerayî zî zano; ezîz û hekîm o.

65-SÛREYA TELAQ

Medîne de nazil biya. Diyes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ey pêxember! Wexto ke şima biwazê cînîyanê xwu veradê, îdeyê înan bidê verê çimî hema veradê û îdeyê înan zî bidê.

Û Rebê xwu Homayî ra bitersê. Înan keyeyê înan ra mevejê, wa ê zî nêvejîyê. La eger yew fihûşo eşkera bibo, ne tede. Enê sînorê Homayî yê. Kam sînoranê Homayî ra bivîyaro, neheqîye bi xwu keno. Şima nêzanê, beno ke Homa enê ra dima yew çiyo newe biyaro meydan.

2. Wexto ke resayî peynîya wextê xwu yan înan bi weşikîye xwu het de bigêrê yan zî bi weşikîye înan ra biaqitîyê. Û xwu miyan ra di kesanê adilan zî şahid bigêrê û qey Homayî şahidîye bikerê. A çiyo ke înanê ke îman bi Homayî û roja axîretî anê rê şîret beno eno yo. Kam Homayî ra biterso, ci rê yew rayirê vejîyayişî peyda keno.
3. Û cayo ke o qet nêpaweno ra risq dano ci. Kam paştîya xwu bi Homayî bibesto, O ci rê bes o. Homa helbet emirê xwu ano ca û Homayî her çî rê yew peym teqdîr kerdo.
4. Eger şima derheqê cînîyanê şima ke heyz ra birîyayê û êyê ke heyz nêbenê de teredut bikerê, midetê îdeyê înan hîrê aşmî yo. Midetê înanê ke hemîle yê zî, hetanî ronayişê hemlê înan o. Kam Homayî ra biterso, karê ci asan keno.
5. A eno emirê Homayî yo ke şima rê nazil kerdo. Kam Homayî ra biterso, [Homa] guneyanê ci temirneno û ecrê ci zî keno pîl.
6. Enê cînîyan, qasê qewetê xwu ra, cayo ke şima tede manenê de bidê mendiş û seba ke şima înan bikerê zehmetîye miyan, zor medê înan. Eger hemîle bê, heta ke hemlê xwu ronê, nefeqeyê înan bidê. Eger şima rê tut bilewnê ucretê înan bidê û xwu miyan de bi yew hawayo weşik qisey bikerê û pêbikerê. Eger şima zehmetî biancê, o wext yewna cînî tutî lewnena.
7. Oyo ke halê ci weş bo, wa halê xwu gore nefeqe bido. Oyo ke risqê ci teng biyo zî, wa çiyo ke Homayî dayo ci ra bido. Homa tu kesî qaso ke dayo ci ra vêşêr mikelef nêkeno. Homa yew zehmetîye ra dima yew asanîye dano.
8. Gelek şaristanî estê ke şarê înan vera emirê Rebê xwu û pêxemberanê ci de vejîyayî. Coka ma zî ê antî yew hesabê şedîdî ver û yew ezabo giran bi înan da antiş.
9. Bi eno qeyde, înan webalê karê xwu tehm kerd û aqîbetê karê înan tam yew xusran bi.

10. Homayî înan rê yew ezabo şedîd hedre kerdo. A game, ey mumînê wayirê aqilê pakî, Homayî ra bitersê! Sond bo ke Homayî şima ser o yew zikir nazil kerdo.
11. Seba înanê ke îman ardo û 'emelo salih kenê tarîtî ra vejo roşnayî Ey yew pêxembero ke şima rê ayetanê Homayî bi her tewir waneno şirawit. Kam îman bi Homayî biyaro û 'emelo salih bikero, Homa zî ey dekeno cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê ke tede ebedî maneno. Homayî heqîqeten yew risqo rindek dayo ê kesî.
12. Homa o zat o ke hewt qatî asmîn xeliqnayo û erd ra zî mîslê înan. Emirê Ey mabeynê nînan de tim nazil benê ke Homa helbet her çî ser o qadir o û îlmen dorê her çî girewto.

Medîne de nazil biya. Diyes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ey pêxember! Çiyo ke Homayî to rê helal kerdo, ti çira semedê xatirê cînîyanê xwu xwu rê heram kenê? Homa xefûr û rehîm o.
2. Homayî xeripnayişê sondî şima rê meşrû kerdo. Homa wayirê şima yo. O 'elîm û hekîm o.
3. Wextêk, pêxemberî cînîyanê xwu ra yewe ra yew çiyo nimite va. La a cînîya ci o vate sewbîna kesan ra va û Homayî zî eno pêxemberî rê zahir kerd. Pêxemberî yew qismê ci vatbi la yew qismê ci ra zî fek veradabi. Wexto ke pêxemberî eno aye ra va, aye va "Kamî eno to ra va?" Pêxemberî va "Homayê 'elîm û xebîrî va."
4. Eger şima her di, seba ke qelbê şima xeripiyabi, şima Homayî rê tewbe bikerê, baş beno. Eger şima her di vera pêxemberî de yewbînî rê paştgîrî bikerê, bizanê ke Homa helbet wayirê Ey o. Cebraîl zî, mumînê salihî zî û melekî zî destegîrê Ey ê.

5. Eger o şima verado, Rebê ci eşkeno cînîyê vîyayî û bakîreyê şima ra xeyrin, teslîmbiyaye, bawermend, zerrî ra îtaetkerdox, tewbekar, abid û wayirê exlaqî bido ci.
6. Gelî mumînan! Adiro ke ardûyê ci însanî û kerra yê ra xwu û aîleya xwu muhafeze bikerê. Ey ser o melekê wuşkî û şedîdî estê ke vera Homayî de bêemrîye nêkenê û çiyo ke înan rê emir biyo anê ca.
7. Gelî înkarkerdoxan! A roje uzir mewazê! Tenya cezaya 'emelê şima diyena şima.
8. Gelî mumînan! Homayî rê zerrî ra tewbe bikerê ke Rebê şima xirabîyanê şima bitemirno û şima dekero cenetanê ke binê înan ra çemî herikîyenê. A roje, Homa pêxemberî û êyê ke ey dir ê, nêdano şerme. Nûrê înan ver bi vernîya înan û hetê raştê înan vila beno û vanê "Ey Rebê ma! Nûrê ma semedê ma temam bikere, ma bixeferne. Bêguman qewetê to reseno her çî."
9. Ya pêxember! Vera bêbaweran û minafiqan de micadele bikere û vera înan de wuşk be! Cayo ke ê şinê cehenem o. Uca çi cayo xirab yê şiyayişî yo!
10. Homa bi cînîya Nûhî û cînîya Lûtî mîsal dano înkarkerdoxan. Enê her di binê marreyê evdanê ma ra di kesanê salihan de bî. La înan rê xayintî kerde. Mêrdeyê înan nêeşkayî tu çiyo ke Homayî ra înan rê ame defa' bikerê. Her diyan ra ame vatiş ke "Haydê, êyê ke kewenê adirî miyan dir şima zî bikewê!"
11. Homa bi cînîya Fîrewnî zî mîsal dano mumînan. Aye va "Ey Rebê mi! Mi rê qatê xwu de, cenet de yew keye viraze. Mi Fîrewnî ra û 'emelê ey ra bireyne û mi qewmê zalimi ra zî bireyne."
12. Meryema Îmranîyan zî. Aye îfetê xwu pawit, ma zî ruhê xwu ra puf kerd aye. Û aye kelamê Rebê xwu û kitabê ci tesdîq kerdî û biye îtaetkaran ra.

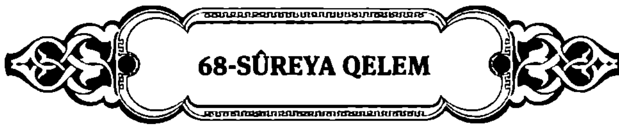

Mekke de nazil biya. Hîris ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Homayo ke hukimranîye destê Ey de ya, çiqas mibarek o. Û qewetê Ey helbet reseno her çî.
2. Ey merg û cûyayiş xeliqnayî ke şima biceribno dê hela kam 'emelo hîna baş keno. O ezîz û xefûr o.
3. Zatê ke hewt asmînî tebeqe bi tebeqe xeliqnayî O yo. Ti nêeşkenê xeliqnayişê Rehmanî de tu çiyo naminasib bivînê. Dê çimê xwu ser o biçarne, ti tede tu qisûr vînenê?
4. Dima, ancî çimê xwu ser o biçarne; çimê to do bêhêvî û bêhal ageyrê to ser.
5. Sond bo ke ma asmînê dinya bi qendîlan xemilna; ma ê kerdî kerrayê ke erzîyenê şeytanan û ma înan rê ezabê adirê harî amade kerd.
6. Û semedê înanê ke Rebê xwu înkar kenê zî ezabê cehenemî esto. O çi netîceyo xirab o.
7. Ê wexto ke erzîyenê ci, vengê xumîya girêyayişê ey şinawenê.
8. Hema ke hêrsan ra teqeno! Kam gama ke yew kome erzîyena ci, nobedarê ey persenê vanê "Qey yew îqazkerdox şima rê nêame?"
9. Ê vanê "Belê. Sond bo ke îqazkerdox ma rê ame. La ma o zûrker dî û ma va Homayî tu çî nêşirawito." Nê, şima yew delaleto pîl de yê.
10. Û vanê "Eger ma goş bidayne yan zî aqilê xwu bişixulnayne, ma miyanê şarê adirê harî de nêbiyêne."
11. Bi eno qeyde, guneyanê xwu îtîraf kenê. Êdî şarê adirê harî wa dûrî bê.
12. Herçî înanê ke Rebê xwu nêdîyo la Ey rê hurmet kenê, semedê înan helbet mexfîret û mikafato pîl esto.

13. Wazenê qala xwu binimnê yan zî eşkera bikerê; O zereyê sîneyan baş zano.
14. Zato ke bixeliqno qey nêzano? O letîf û xebîr o.
15. Zatê ke vîyeyê erdî şima ver de ronayo, O yo. De kiftanê ey ser o bigeyrê û risqê Ey ra biwerê. Ageyrayiş tenya ver bi Ey o.
16. Wexto ke o nişka ra bilerzo qey şima emîn ê ke Oyo sema de do şima erd ro war nêkero?
17. Yan zî, şima emîn ê ke Oyo sema de do kerrayan nêvarno şima ser de? Şima do bizanê îqazê mi senîn o!
18. Û sond bo ke, verînanê înan zî zûrî dî. Înkarê mi senîn o!
19. Qey ê teyranê ke înan ser de sef bi sef başkanê xwu akenê û gênê nêvînenê? Bê Rehmanî kes înan nêgêno. O helbet her çî vîneno.
20. Bê Rehmanî leşkerê ke şima rê ardim bikerê kam ê? Nexêr! Tenya înkarkerdoxî yew xefleto xorîn de yê.
21. Eger risqê xwu bigêro, oyo ke do risq bido şima kam o? Nexêr! Ê çimsûrîye û nefret de înad kenê.
22. Gelo oyo ke fekrû erd de surikîyeno hîna raşt şino, yan oyo ke rayiro raşt de bi yew hawayo raşt rayir şino?
23. Vaje "Zatê ke şima xeliqnayî, şinawitiş û çimî û qelb da şima, O yo. Şima çiqas tay şukir kenê!"
24. Vaje "Zatê ke şima rîyê erdî de zêdnayî, O yo. Û şima hizûrê Ey de heşir benê."
25. Û vanê "Eger şima raşte vanê, ka eno wehd key o?"
26. Vaje "O zanayiş helbet qatê Homayî de yo. Ez tenya yew îqazkerdoxo eşkera ya."
27. Wexto ke nizdî ra ey bivînê, rîyê înanê ke înkar kenê do tehl bibo û înan ra bêro vatiş ke "Çiyo ke şima tim waştêne, a eno yo!"
28. Vaje "Dê vajê? Eger Homa min û êyê ke mi dir ê bikişo yan zî ma rê bêro rehme, kam bêbaweran ezabo elîm ra reyneno?"
29. Vaje "O Rehman o. Ma îman bi Ey ardo û ma tenya paştîya xwu bi Ey bestenê. Şima do nizdî ra bizanê kam yew delaleto eşkera de yo!"
30. Vaje "Dê vajê? Eke awa şima bipeyso, kam eşkeno şima rê yew awa ke herikîyena biyaro?"

Mekke de nazil biya. Pancas û di ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Nûn. Sond bo bi qeleme û çiyo ke rêz kena.
2. Bi nîmetê Rebê xwu ti bi cinan nêkewtê.
3. Û to rê yew ecro ke nêqediyeno esto.
4. Û bêşibhe ti yew exlaqê berzî ser o yê.

5-6. Ti nizdî ra vînenê û ê zî vînenê ke şima ra kam biyo fitne.

7. Bêguman tewr baş Rebê to zano kam rayirê xwu ra vejîyayo. Û kam rayirî ser o yo zî, tewr baş O zano.
8. A game, înanê ke zûrî vînenê rê îtaet mekere.
9. Înan waşt ke ti nerm têwbigeyrê, bi eno qeyde, ê zî nerm têwbigeyrê.
10. Nêbo ke ti tu yewê rezîlanê ke sond wanenê rê îtaet bikerê.
11. Û [mebe tabiê] gelacê ke qalan beno û ano.
12. Oyo ke xeyrî rê beno mani', êrîşkaro gunekar.
13. Oyo çors ke demxeyê xirabîye ginayo piro.
14. Seba ke biyo wayirê malî û lajan.
15. Wexto ke ayetê ma ci rê yenê wendiş, vano "Enê estanikê verînan ê!"
16. Ma nizdî ra demxe danê serê zincîya ey ro!
17. Ma bela anê nînan ser zî, eynî seke ke ma bela ard wayiranê bexçeyan ser. Wextêk, înan sond wend ke serê sibayî rew şinê mehsûlê bexçeyî danê arê.
18. Û tu çiyo bîn zî hesab nêkerd.
19. Labelê ê hema ke hewn de bî Rebê to ra yew tofanî girewt ey ser de.

20. Tadîya bi rijik û mend.
21. Gama ke serê sibayî diya, înan veng da yewbînî.
22. Va “Eger şima çînenê, rew şêrê miyanê mehsûlê xwu.”
23. Bi eno qeyde, kewtî rayir. Pistepistê înan bî.
24. Va “Wa ewro tu feqîr nêro şima het.”
25. Û rew şiyî; seke ê eşkenê vernîya her çiyî bigêrê.
26. La wexto ke çimê înan gina bexçe ro, va “Ma rayirê xwu şaş kerdo!
27. Nê! Ma mehrûm ameyê verdayiş!”
28. Înan ra eyê miyanînî va “Mi şima ra nêva? Qey gereka şima Rebê xwu tesbîh nêkerdêne?”
29. Înan va “Ma Rebê xwu tesbîh kenê. Raşta ci, ma kesê neheqî biyê.”
30. Enê ser o, ageyrayî yewbînan ra lomey kerd.
31. Înan va “Heyf û heyf ma rê! Birra zî ma hedê xwu ra vejîyayê!”
32. Beno ke Rebê ma herinda enê de hîna başê ci bido. Çimkî êdî ma Rebê xwu wazenê.
33. A ezab wina yo. La ezabê axîretî hîna pîl o. Werrekna bizanayne!
34. Semedê muteqîyan qatê Rebê înan de helbet cenetê neîmî estê.
35. Yanî, qey ma êyê ke teslîm biyê bikerê sey sûcdaran?
36. Se biyo bi şima? Şima senî hukim danê?
37. Qey yew kitabê şima esto û şima ey ra wanenê?
38. Yanî, şima çi biwazê tede esto!
39. Yan zî, qey ma ser o heta roja qîyametî peymanê şima estê ke şima çi hukim bidê helbet do yê şima bo?
40. Dê înan ra biperse, înan ra kam enê rê kefîl o?
41. Yan zî, qey şirîkê înan estê? A game, wa şirîkanê xwu biyarê; eke raştvatoxan ra yê.
42. Roja ke çaqî yenê şemirnayiş û secdeyî rê dehwet benê qewetê înan qîm nêkeno.
43. Awirê înan kewenê, zîlet înan gêno. Labelê gama ke weşûwar bî, seba secdeyî ameybî dehwetkerdiş.

44. Ti eyê ke enê vatişî zûrî vîneno mi rê verde. Cayo ke nêzanê ra ma înan game bi game anê nizdî.
45. Ez muhlet dana înan. Raşta ci, dama mi zaf tekuz a!
46. Ti vanê qey to înan ra yew ucret waşto û ê kewtê binê barê yew deynê giranî.
47. Yan zî xeyb înan het de yo û ê nusnenê?
48. Êdî ti hukmê Rebê xwu rê sebir bikere! Û mebe sey wayirê maseyî. Wextêk, Ey bi hîşqayiş veng dabi.
49. Eger Rebê ci ra yew nîmet nêresayne, helbet bi yew halo şermezar erzîyayne yew cayo rût.
50. La Rebê ci o qebûl kerd û o kerd salihan ra.
51. Êyê ke înkar kenê, wexto ke şîretî şinawenê kenê ke to bi çimanê xwu bifînê war û vanê “Eno bêşibhe bi cinan kewto.”
52. Labelê o semedê aleman tenya yew şîret o.

69-SÛREYA HAQE

Mekke de nazil biya. Pancas û di ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Oyo ke do bibo.
2. Oyo ke do bibo çi yo?
3. Ti çi zanê oyo ke do bibo çi yo?
4. [Qewmê] Semûdî û Adî felaketo ke do bibiyêne zûrî dî.
5. [Qewmê] Semûdî bi yew biyena dehşetine ame helakkerdiş.
6. Û [qewmê] Adî zî bi yew vayo qerisnayox ke xumeno ame helakkerdiş.
7. Homayî hewt şewî û heşt rojî têdima o miseletê înan kerd. Wina bi ke, to o qewm sey qocê vengî yê dara xurmayan erd de raviste dîyêne.

8. Nika ti înan ra çiyo ke apey mendo vînenê?
9. Fîrewn, êyê ey ra ver û êyê ke ma şaristananê înan serûbin kerdî, pêro bi eynî xeta ameyî.
10. A wina, vera pêxamberanê Rebê xwu de vejîyayî. Ey zî bi yew ezabo şedîd ê qefilnayî.
11. Wexto ke awe wurişte, helbet ma şima yew gemî de kiriştî.
12. Seba ke şima rê bibo îbret û goşanê ke şinawenê de bimano.
13. Êdî wexto ke bi yew pifkerdiş Sûr pif beno.
14. Û erd û koyî wexto ke cayê xwu ra yenê wedartiş û bi yew piroginayiş diyene yewbînî ro.
15. Ha a roje çiyo ke do bibo beno.
16. Şeq gineno asmîn ro, êdî a roje o sist o.
17. Melekî zî dorê ey ser o yê. Û a roje înan ser o mexlûqê neweyî 'Erşê Rebê to gênê we.
18. A roje şima gêrîyenê hizûr; tu çiyê şima nimite nêmaneno.
19. O wext, keso ke defterê ci hetê raştî ra bidiyo, vano "Bigêrê defterê mi, biwanê.
20. Helbet mi zanayne ke ez do raştê hesabê xwu bêrî."
21. Êdî o yew heyato weş de yo.
22. Yew ceneto ala de.
23. Meyweyê ci ameyê war.
24. Dê vera çiyê ke şima rojanê verî de kerdê de bi afîyet biwerê û bişimê.
25. O wext, keso ke defterê ci hetê çepî ra bidiyo, vano "Werrekna defterê mi nêdiyayne mi!
26. Û mi qet nêzanayne hesabê mi çi yo!
27. Ax, werrekna her çî biqediyayne!
28. Malê mi tu feyde nêda mi.
29. Seltenetê mi zî destê mi ra şi, çinê bi."
30. Ey biqefilnê û girebidê!
31. Dima, ey biariznê cehennemî.

32. Dima zî, ey bidê yew zincîra hewtay verardî ro.
33. Çimkî ey îman bi Homayê pîlî nêardêne.
34. Mirdkerdişê feqîrî zî teşwîq nêkerdêne.
35. Eno semed ra, ewro tiya de hîmayekarê ey çinê yo.
36. Bê rîm û ricawe tu werd zî ey rê çinê yo.
37. Bê xetakaran kes ey nêweno.
38. Nexêr! Ez sond bi çiyê ke şima dîyê wanena.
39. Û bi çiyê ke şima nêdîyê.
40. Bêşibhe o helbet kelamê yew pêxemberê zaf bişerefî yo.
41. Û o vatişê yew şaîrî nîyo. Şima çiqas tay bawer kenê!
42. Û vatişê yew kahînî zî nîyo. Şima çiqas tay fikirîyenê!
43. Hetê Rebê aleman ra nazil biyo.
44. Eger ey tayê vateyî werêbiardêne û îsnadê ma bikerdêne.
45. Ma o [destê] raştî de wuşk girewtêne.
46. Dima, ma damara eya heyatî birnayne.
47. Şima ra tu kes nêeşkayne enê rê bibo mani'.
48. Raşta ci, eno muteqîyan rê yew şîret o.
49. Helbet ma zanê ke şima miyan ra tayê zûrî vînenê.
50. Raşta ci, o bêbaweran rê helbet sebebê poşmanîye yo.
51. Û bêşibhe, o qetîyen heqîqet o.
52. Êdî ti nameyê Rebê xwu yê pîlî tesbîh bikere.

70-SÛREYA ME'ARÎC

Mekke de nazil biya. Çewres û çar ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Yewî ezabo ke do biqewimîyo persa.
2. Keso ke ey înkarkerdoxan ra defa' bikero çinê yo.
3. O Homayê wayirê rayiranê berzbiyayişî ra yo.
4. Melekî û Ruh yew roja ke qasê pancas hezarî serrî ya de vejîyenê Ey het.
5. Nika ti bi yew sebro cemîl sebir bikere.
6. Raşta ci, ê ey dûrî vînenê.
7. La ma ey nizdî vînenê.
8. A roje asmîn beno sey madenê heliyayeyî.
9. Û koyî zî benê peşmîya rengîne ke ameya kuwayiş.
10. Dost halê dostî nêperseno.
11. Ê nîşanê yewbînan diyenê. Keso gunekar, seba ke ezabê a roje ra xwu bixelisno, wazeno lajanê xwu fidye bido.
12. Cînîya xwu û way û birayanê xwu.
13. Heme aîleya xwu ke o hewênabi.
14. Û riyê erdî de kam esto, wazeno hemîne bido û dima xwu bixelisno.
15. La nê! O yew adir o ke kile kewta ser.
16. Posteyan perêneno û zelecneno.
17. Veng dano înanê ke peyê xwu dayo û verê xwu tadayo.
18. Êyê ke danê pêser û kom kenê.
19. Raşta ci, însan xirsin û bêsebir ameyo xeliqnayiş.
20. Wexto ke xirabîye resena ci gerrizîyeno.

21. Wexto ke hewlîye resena ci çikûsîtî keno.
22. La nimajkerdoxî ne tede.
23. Ê nimajê xwu de dewam kenê.
24. Û malê înan de yew heq esto.
25. Semedê waştoxan û mehrûman.
26. Ê roja dînî tesdîq kenê.
27. Ê ezabê Rebê xwu ra tersenê.
28. Çimkî kes nêeşkeno ezabê Rebê xwu ra emîn bo.
29. Ê fercanê xwu muhafeze kenê.
30. La cînîyê înan yan zî êyê ke binê hukmê înan de yê xaric; bêguman înan ver nînê şermezarkerdiş.
31. La kam nînan ra wetêr biwazo, a enê hed ra vejîyaye yê.
32. Ê emanetî rê û sozo ke dayo rê rîayet kenê.
33. Ê şahidîya xwu kenê.
34. Ê nimajê xwu muhafeze kenê.
35. A enê cenetan de îkram vînenê.
36. Se biyo bi înanê ke înkar kenê, ke ver bi to vazdanê?
37. Hetê raştî ra hetê çepî ra qefle bi qefle.
38. Her yewê înan hêvî keno ke do bişirawîyo cenetê neîmî?
39. Nexêr! Helbet ma ê çiyo ke ê zî zanê ra xeliqnayî.
40. Nexêr! Sond bo bi Rebê rojhilatan û rojawanan, qewetê ma qîm keno.
41. Ma eşkenê înan bi hîna baştirê înan bibedelnê. Û kes nêeşkeno vernîya ma bigêro.
42. Ti înan caverde, heta biresê roja ke înan rê wehd biya, wa xefletê xwu de xwu rê wext bivîyarnê.
43. A roje, mezelanê xwu ra vejîyenê teber û seke şêrê pûtanê xwu het, lezûbez vazdanê.
44. Çimê înan de ters, zîletî ê girewtê. A ena, a roj a ke înan rê wehd biya.

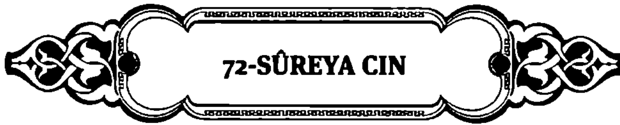
71-SÛREYA NÛH

Mekke de nazil biya. Vîst û heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Helbet ma Nûh şirawit ke hema yew ezabo elîm înan rê nêameyo wa qewmê xwu îqaz bikero.
2. [Nûhî] va "Ey qewmê mi! Ez şima rê helbet yew îqazkerdoxo eşkera ya.
3. Homayî rê evdîtî bikerê, bibên wayirê teqwa û mi rê zî îtaet bikerê.
4. Ke Homa yew qismê guneyanê şima efû bikero û heta yew wexto diyar şima taloq bikero. Wexto ke Homayî diyar kerdo, eke bêro, êdî taloq nêkeno. Werrekna şima zanayan ra biyêne!"
5. [Nûhî] va "Rebê mi! Mi qewmê xwu helbet roj û şewe dehwet kerd.
6. Labelê dehwetkerdişê mi remayişê înan ra teber yew havile nêkerde.
7. Kam gama ke mi ê seba ke ti înan bixefernê dehwet kerdî înan giştê xwu dekerdî goşanê xwu, kince xwu antî sereyê xwu ser, înad kerd û wina wuşk kîbir kerd.
8. Dima, helbet mi ê bi eşkerayî dehwet kerdî.
9. Dima, helbet mi înan rê hem bi eşkerayî beyan kerd hem zî bi nimitkî înan ra va.
10. Mi va 'Rebê xwu ra mexfîret biwazê, çimkî O zaf xefûr o.
11. Wa asmîn ra şima ser o mirdîya xwu varitî bido varnayiş.
12. Û wa bi mal û lajan şima rê ardim bikero, bexçeyan û çeman bido şima.

13. Se biyo bi şima ke, şima hurmet layiqê Homayî nêvînenê?
14. Bizanê ke Ey şima merhele bi merhele xeliqnayî.
15. Qey şima nêvînenê ke Homayî hewt asmînî senî tebeqe bi tebeqe xeliqnayê?
16. Û aşme înan miyan de kerda yew roşin, roj zî kerdo yew qendîle.
17. Homayî şima zî erd ra sey nebat ruwênayî.
18. Dima, şima apey açarneno ey û şima bi yew vetiş ey ra vejeno.
19. Homayî erd semedê şima kerd cayê ravistişî.
20. Ke şima rayiranê eyê hîrayan de bimeşê."
21. Nûhî va "Rebê mi! Helbet ê vera mi de vejîyayî û kewtî yewî dima ke mal û ewladê ci tenya zirarê ey zêdnenê.
22. Û înan dek û dolabê zaf pîlî çarnayî.
23. Înan va 'Nêbo ke şima îlahanê xwu caverdê; ne Weddî, ne Suwe'ayî, ne Yexûsî, ne Yeûqî û ne zî Nesrî qet cameverdê.'
24. Û sond bo ke înan zaf kesî rayir ra vetî. Ti zî tenya şaşbiyayişê enê zaliman bizêdne!"
25. Ê xetayanê xwu ver awe de xerq biyî û erzîyayî adir. Û ê bê Homayî xwu rê tu ardimkar nêvînenê.
26. Nûhî va "Rebê mi! Ê bêbaweran ra tu kesî rîyê erdî de meverde!
27. Çimkî, eger ti înan verdê, evdanê to rayir ra vejenê û tenya bêbaweranê bêexlaqan welidnenê.
28. Rebê mi! Min û dadî-babîyê mi û keso ke bi îman dekewto keyeyê mi, camêrdanê ke îman ardo û cînîyanê ke îman ardo bixeferne. Herçi zalim ê, tenya helakê înan bizêdne."

72-SÛREYA CIN

Mekke de nazil biya. Vîst û heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Vaje "Mi rê wehîy biye ke, cinî ra yew kome goşdarî kerdo û vato 'Bêguman ma yew Qurano erjaye goşdarî kerd.
2. O dano rayirê raştî ser û ma îman bi ey ard. Êdî ma esla tu kesî Rebê xwu rê nêkenê şirîk.
3. Heqîqeten qudretê Rebê ma zaf alî yo. Ey ne cînî girewta ne zî tut girewto.
4. Raşta ci, enê bêhişê ma derheqê Homayî de çiyê xeletî vatê.
5. Ma vatêne qey însî û cinî derheqê Homayî de esla zûrî nevanê.
6. Raşta ci, însî ra tayê camêrdan xwu eştêne bextê cinî ra tayê camêrdan. Enê zî heşerîtîya înan zêdnayne.
7. Û înan zî, seke şima zî zen kenê, zen kerdbi ke Homa tu kesî nêşiraweno.
8. Û helbet ma asmîn zî sehna, la ma dî ke bi nobedaranê zixman û lefanê kile dekerde yo.
9. Û helbet ma cayanê eyê roniştişî yê goşdarîkerdişî de roniştbî. Labelê nika kam biwazo goşdarî bikero, yew lefê kila ke nobeta ey gêna vîneno.
10. Gelo rîyê erdî rê yew xirabîye yena waştiş yan Rebê înan waşto înan rê yew hewlîye bikero, ma nêzanê.
11. Herçî ma yê, ma ra salihî zî estê, ma ra enê ra teber zî estê. Ma tewir bi tewir rayiran de yê.
12. Û ma eno fam kerd ke ma esla nêeşkenê rîyê erdî de Homayî aciz verdê û bi remayiş zî ma esla nêeşkenê destê Ey ra bixelisîyê."

13. Wexto ke ma hîdayet goşdarî kerd ma îman pê ard. Kam îman bi Rebê xwu biyaro êdî nêterseno ke do kêmî bidiyo ci yan zî neheqîye pê bibo.
14. Û ma ra mislimanî zî estê û ma ra êyê ke heq ra averê biyê zî estê. Êdî kam biyo misliman, a ê rayirê heqî dima geyrayê.
15. Êyê ke rayirê heqî ra vejîyayê, ê cehenemî rê biyê êzimî.
16. Eger rayiro raşt ro bişiyêne, ma mirdî awe dayne înan.
17. Ma bi aye ê ceribnayne. Kam zikrê Rebê xwu ra verê xwu tado, ey dekeno yew ezabo ke tim zêdiyeno.
18. Mescîdî helbet tenya mexsûsê Homayî yê. A game, Homayî dir piya tu kesî rê îbadet mekerê.
19. Wexto ke evdê Homayî wurişt ke Ey rê îbadet bikero, ey ser o hema ke biyî sey mûyanê kulavî ke kewenê têmiyan.
20. Vaje "Ez tenya Rebê xwu rê dua kena û kesî Ey rê nêkena şirîk."
21. Vaje "Ez ne eşkena şima rayir ra vejî ne zî eşkena şima îrşad bikerî."
22. Vaje "Bê Homayî kes nêeşkeno mi bixelesno û ez bê Ey nêeşkena xwu rê yew sitare zî bivînî.
23. Yê mi, tenya qasidîye û teblîxkerdişê çiyo ke Homayî ra yeno yo. Êdî kam vera Homayî û resûlê ci de vejîyo, wa bizano ke înan rê adirê cehenemî esto û ê tede ebedî manenê.
24. Axirî, wexto ke çiyo ke înan rê wehd biyo bivînê, do bizanê ardimkarê kamî hîna zeîf û hûmara kamî hîna tay biya."
25. Vaje "Nexêr. Çiyo ke şima rê wehd biyo nizdî yo? Yan Rebê mi semedê ey yew mideto derg ronano? Ez nêzana.
26. O xeybî zano la xeybê xwu nîşanê tu kesî nêdano.
27. Labelê pêxemberanê Ey ra êyê ke înan ra razî yo ne tede. Çimkî O vernî û peynîya înan de nêdaran şiraweno.
28. Wina keno ke bizano dê hela ê pêxembertîya Rebê xwu tam teblîx kenê yan nê. Dorê her çiyê ke înan de esto gêno û her çî yew bi yew hûmareno.

73-SÛREYA MUZEMÎL

Ayeta desine, ayeta yewendesine û ayeta vîstine Medîne de, êyê bînî Mekke de nazil biyê. Vîst ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ya oyo ke xwu têropişto.
2. Bi şewe wurze, zaf tayê ci xaric.
3. Nîmeyê aye de yan zî enê ra bineyke kêmî.
4. Yan zî, enê bizêdne. Û giran-giran Quran biwane.
5. Raşta ci, ma yew vateyo giran to ser o verdenê.
6. Wurîştişê bişewe heqîqeten hîna bitesîr o, û vateyî zî hîna zelal ê.
7. Çimkî biroj çiyê ke ti yew demo derg înan dir meşxûl benê estê.
8. Û ti nameyê Rebê xwu zikir bikere, bi temamî verê xwu bide Ey.
9. O Rebê rojhilatî û rojawanî yo. Bê Ey tu îlah çinê yo. A game, tenya Ey xwu rê bikerê wekîl.
10. Vatişanê înan rê sebir bikere û bi rindekîye înan ra biaqitîye.
11. Ti dewlemendanê ke to zûrker vînenê mi rê verde û bineyke muhlet bide înan.
12. Raşta ci, ma het nîreyî û cehenem esto.
13. Yew werdo ke qirike penc keno û yew ezabo elîm.
14. A roje erd û koyî recefîyenê û koyî benê sey komanê qûmî ke vila biyê.
15. Raşta ci, senî ke ma yew pêxember Fîrewnî rê şirawitbi, ma şima rê zî yew pêxamber şirawit ke derheqê şima de şahidîye bikero.
16. La Fîrewn vera ê pêxamberî de vajîya û ma zî bi yew hawayo giran o qefilna.
17. Eger şima înkar bikerê, şima do senî a roja ke tutan kena extîyar ra xwu bixelesnê?

18. Asmîn ey ver feteqîyeno û wehdê Homayî miheqeq yeno ca.
19. Bêguman enê yew şîret ê. Êdî kam biwazo, yew rayiro ke şino Rebê xwu gêno.
20. Helbet Rebê to zano ke ti qasê hîrê ra diyê şewe, nîmeyê ci û hîrê ra yewê ci wurzenê; û yew koma to dir zî wina kena. Homa, şewe û roje teqdîr keno. Ey zanayo ke şima nêeşkenê enê bihûmarê coka tewbeyê şima qebûl keno. Êdî Quran ra, çiyo ke şima rê asan yeno biwanê. O zano ke şima miyan de do nêweşî bibê, yew qismê şima seba lutfê Homayî do rîyê erdî ra bigeyro, yewna qismê şima zî do rayirê Homayî de herb bikero. A game, çiyo ke şima rê asan yeno biwanê; nimaj bikerê, roje bigêrê û yew deyno rindek bidê Homayî. Şima xwu ra ver çi hesenat bişirawê, qatê Homayî de şima ey hîna xeyrin û hîna pîl vînenê. Homa helbet xefûr û rehîm o.

74-SÛREYA MUDESÎR

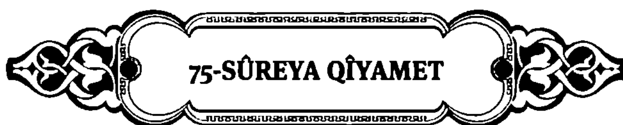
Mekke de nazil biya. Pancas û şeş ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ya oyo ke xwu têropişto.
2. Wurze û îqaz bikere.
3. Û Rebê xwu pîl bikere.
4. Nefsê xwu tahir bikere.
5. Çiyanê xiraban ra xwu dûrî bigêre.
6. Û çiyo ke ti danê zêde mevîne û serhevde mekere.
7. Semedê Rebê xwu sebir bikere.
8. Wexto ke Sûr bêro pifkerdiş.
9. Ha a roje, yew roja dijwar a.
10. Înkarkerdoxan rê asan nîya.

11. Ti eyê ke mi o tek xeliqnayo mi rê verde.
12. Mi yew malo zêde da ey.
13. Û lajî hê verê çimî de.
14. Mi ey rê her çî ravist.
15. Dima, bi xirs wazeno ke ez hîna zî bizêdnî.
16. Nê! Çimkî o vera ayetanê ma de yew înadkar o.
17. Ez nizdî ra verê ey dana yew qîyameyo asê.
18. Çimkî o fikirîya, sent û peymawit.
19. Qehir bo, senî sent û peymawit!
20. Dima, qehir bo, senî sent û peymawit!
21. Dima ewnîya.
22. Dima, rî tirş kerd, çare qirmiçna.
23. Dima, verê xwu tada û kîbir kerd.
24. Dima zî va "Eno yew sêhro ke rîwayet biyo û ameyo mûsnayiş.
25. Eno tenya vateyê însanî yo."
26. Ez ey dekena Seqerî.
27. Ti do ça ra bizanê ke Seqer çi yo?
28. Tu çî nêverdeno û veranêdano.
29. Beşerî rê lewhe yo.
30. Ey ser o newiyes esto.
31. Ma tenya melekî kerdî muhafizê adirî. Û ma hûmara înan zî seba înkarkerdoxan kerde îmtîhan; seba înanê ke kitab diyayo înan başebaş bimûsê, seba îmanê înanê ke îman ardo bizêdiyo; seba êyê ke kitab diyayo înan û êyê ke îman anê nêkewê şibhe û êyê ke qelbê înan de nêweşîye esta û înkarkerdoxî zî wa vajê "Homayî bi eno mîsal waşto vajo se?" A bi eno qeyde, Homa, kam biwazo ey beno delalet û kam zî biwazo ey hîdayet keno. Û bê Rebî kes bi artêşanê ci nêzano. Eno zî, beşerî rê tenya yew şîret o.
32. Nexêr! Sond bo bi aşme.
33. Û bi şewe, ke ageyrena şina.
34. Û bi sibayî, gama ke beno zelal.

35. Bêguman o pîlan ra yew o.
36. Beşerî rê îqazkerdox o.
37. Şima ra semedê înanê ke wazenê aver şêrê yan zî apey bimanê.
38. Her kes vera çiyo ke kesb kerdo de rehîn o.
39. La hevalê hetê raştî ne tede.
40. Ê cenetan de yê, persenê.
41. Sûcdaran ra.
42. Vanê "O çi bi, şima tehn dayî Seqerî miyan?"
43. Ê vanê "Ma miselîman ra nêbî.
44. Û ma [werd] nêdayne feqîran.
45. Ma dekewtoxan dir dekewtêne çiyanê tewşan miyan.
46. Û ma roja dînî zî zûrî dîyêne.
47. Heta ke merg ame verê berî."
48. Êdî şefaetê şefaetkaran înan rê feyde nêkeno.
49. Gelo se beno bi înan ke ê şîret ra verê xwu tadanê?
50. Ti vanê qey herê kovî yê ke remenê.
51. Seke şêrî ra ceniqîyayê.
52. Nê! Her yewê înan wazeno rîpelê ke xisûsen ey rê abiyê bidiyê ci.
53. Nexêr, esla! Ê axîret ra nêtersenê.
54. Nexêr! Eno helbet yew şîret o!
55. Kam biwazo ey ra şîret gêno.
56. La heta ke Homa nêwazo ê nêeşkenê şîret bigêrê. O, hetê teqwa û mexfîretî de yo.

75-SÛREYA QÎYAMET

Mekke de nazil biya. Çewres ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Nê! Ez bi roja qîyametî sond wanena.
2. Ancîna nê! Ez bi nefsê ke tim xwu şermezar keno zî sond wanena.
3. Însan vano qey ma do nêeşkê estikanê ci têrobikerê?
4. Belê, ma eşkenê serê engiştanê ci zî têrobikerê.
5. Nexêr! Însan wazeno vernîya xwu zî bi xirabîye berbat bikero.
6. Persenê vanê "Roja qîyametî ha ça?"
7. Wexto ke çiman ra gizgarikî perenê.
8. Aşme gêrîyena.
9. Roj û aşme yew ca de yenê pêser.
10. A roje însan vano "Cayê remayişî ho ça?"
11. Nexêr! Tu cayê sitarî çinê yo!
12. A roje cayê şiyayiş û setirîyayişî tenya Rebê to yo.
13. A roje, çiyê ke vernîya xwu de şirawitê zî çiyê ke xwu dima verdayê zî bi însanî diyenê zanayiş.
14. Raşta ci, însan nefsê xwu vîneno.
15. Eger mazûratê xwu aver bido zî.
16. Seba ke ti ey wanenê, ziwanê xwu mebere û meyare.
17. Arêdayişê ey zî wendişê ey zî ma ser o yo.
18. Êdî wexto ke ma ey wanenê ti wendişê ci teqîb bikere.
19. Dima, îzehkerdişê ey zî helbet ma ser o yo.
20. Nexêr! Raşta ci, şima oyo ke lezûbez vîyareno ra hes kenê.
21. Û şima axîretî caverdenê.
22. A roje rîyî estê ke roşin danê.
23. Ewnîyenê Rebê xwu ra.

24. A roje rîyî zî estê ke tarî kenê.
25. Fam kenê ke do paştîya înan bêro şikitiş.
26. Nexêr! Kam gama ke ruh yeno reseno asteyanê kiftan.
27. Vano "Kam xelesneno?"
28. Û fam keno ke eno wextê aqitîyayişî yo.
29. Lingê ci lefîyenê yewbînî ro.
30. A roje, sewqbiyayiş ver bi Rebê to yo.
31. Labelê ey tesdîq nêkerd û verê xwu nêda [Homayî].
32. Eksê ci, zûrî dî û verê xwu tada.
33. Dima zî, xwu qure kerd û şi verê ehlê xwu.
34. Heyf û heyf to rê!
35. Ancîna, heyf û heyf to rê!
36. Însan vano qey do serbest bêro verdayiş!
37. Qey o menîya ke rişîyena ra yew çilke nêbi?
38. Dima, bi eleq. Êdî o xeliqna û şekil da ci.
39. Û ey ra cotî; nêrî û makî ardî meydan.
40. Qey qewetê Ey yê ganekerdişê merdeyan çinê yo?

76-SÛREYA ÎNSAN

Tayê rîwayetan gore Mekke de, tayê rîwayetan gore zî Medîne de nazil biya. Hîris û yew ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Qey dehr ra yew hînike nêvîyarte însanî ser? O yew çiyo ke bêro behskerdiş nêbi.
2. Raşta ci, seba ke ma însanî îmtîhan bikerê ma o yew nutfe ra xeliqna û ma o kerd şinawitox û vînayox.
3. Ma rayir nawit ey; yan beno şukirkerdox yan beno înkarkerdox.

4. Ma semedê înkarkerdoxan helbet zincîrî, qeydê asinînî û yew adiro gurr hedre kerdê.
5. La êyê hewlî, helbet yew qedeho ke kafûr debiyo miyan ra şimenê.
6. Yew hênî, ke evdê Homayî ci ra şimenê û ey bi pijiqnayiş heriknenê.
7. Înan nezrê xwu ardo ca. Û roja ke xirabîya ci her çî dana xwu ver ra xwu pawito.
8. Înan werdo ke ci ra hes kerdêne bi feqîran, êtîman û êsîran dayo werdiş.
9. [Vato] "Ma tenya qey rizaya Homayî şima kenê mird. Ma şima ra ne yew miqabele ne zî teşekur pawenê.
10. Çimkî ma yew roja bêrûçike ver Rebê xwu ra tersenê."
11. Êdî Homa înan şerrê a roje ra muhafeze keno, roşnayî û şayî dano înan.
12. Seba ke sebir kerdo xelata înan cenet û birîsm o.
13. Uca textî ser o ronişenê; ne germo ke sojneno vînenê û ne zî serdo ke qerisneno.
14. Verisnîya ci yena înan ser û meyweyê ci înan rê yenê war.
15. Û dorê înan de firaqê sîmînî û uskurayê camînî yenê çarnayiş.
16. Camîn û sîmînê ke waştişê înan gore teqdîr biyê.
17. Uca, yew qedeho ke zencefîl debiyo miyan ra bi înan diyeno şimitiş.
18. Uca, yew hênî, ke ey ra vanê Selsebîl.
19. Dorê înan de ciwanê cawîdanî, ti bivînê, ti vanê qey sedef ê, ke ê doran ra vila biyê.
20. Ti biewnîyê kamcîn het ra, nîmet û yew milko pîl vînenê.
21. Înan ser o kincê birîsmê keskê qalindî ra estê û bazinê zîvînî zendanê înan de. Rebê înan, yew şimiteyo pîrûpak bi înan dano şimitiş.
22. Bêguman ena xelata şima ya; cadkerdişê şima biyo layiqê teşekurî.
23. Helbet ma bi yew ronayiş Quran to rê nazil kerd.

24. Êdî ti hukmê Rebê xwu rê sebir bikere û înan ra tu gunekarî yan nankorî rê îtaet mekere.
25. Şan û siba nameyê Rebê xwu zikir bikere.
26. Yew qismê şewe de Ey rê şo secde û yew qismo derg yê şewe de zî Ey tesbîh bikere.
27. Enê aya ke lezûbez vîyarena ra hes kenê û roja girane ke wetê înan de ya caverdenê.
28. Ma ê xeliqnayî û ma xeliqnayişê înan şedêna. Ma key biwazê, eşkenê înan bi emsalanê înan bibedelnê.
29. Bêguman eno yew şîret o. Kam biwazo, yew rayiro ke şino Rebê xwu gêno.
30. Û heta ke Homa nêwazo şima nêeşkenê biwazê. Homa helbet 'elîm û hekîm o.
31. O kamî biwazo keno miyanê rehmetê xwu. La herçî zalim ê, semedê înan yew ezabo elîm hedre kerdo.

77-SÛREYA MURSELAT

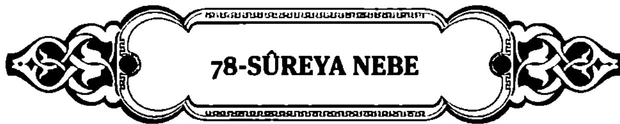
Mekke de nazil biya. Pancas ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo bi înanê ke têdima şirawîyenê.
2. Û bi înanê ke gênê û vazdanê.
3. Û bi înanê ke baş vila kenê.
4. Û bi înanê ke yewbînan ra ciya kenê.
5. Û bi înanê ke baş şîret verdenê.
6. Semedê uzrî yan zî îqazî.
7. Çiyo ke şima rê wehd biyo, miheqeq beno.
8. Wexto ke astereyî tefîyenê.
9. Û wexto ke asmîn cêrabeno.

10. Wexto ke koyî ferikîyenê.
11. Wexto ke qewl diya pêxemberan.
12. Kamcîn roje rê taloq biyî?
13. Roja abirnayişî rê.
14. Ti ça ra zanê ke roja abirnayişî çi ya!
15. A roje, wey halê înan rê ke zûrî vînenê.
16. Qey ma verînî helak nêkerdî?
17. Badê, ma peyînan zî danê înan dima.
18. A ma bi sûcdaran wina kenê!
19. A roje, wey halê înan rê ke zûrî vînenê!
20. Qey ma şima yew awa bêqîmete ra nêxeliqnayî?
21. Dima, ma a dekerde yew cayo mehkem.
22. Heta yew wexto diyar.
23. Dima, ma yew şekil da ci. Ma çi weşik şekil danê!
24. A roje, wey halê înan rê ke zûrî vînenê!
25. Qey ma rîyê erdî nêkerd cayê mendişî?
26. Merdeyan û ganeyan rê.
27. Û ma uca koyê berzaberzî ronênayî û ma awa şîrîne bi şima nêda şimitiş?
28. A roje, wey halê înan rê ke zûrî vînenê!
29. Dê haydê ver bi çiyo ke şima zûrî dîyêne şêrê!
30. Ver bi yew verisnîya hîrêçetele şêrê.
31. A ne verisnî kena ne zî kile ra pawena.
32. Helbet a kila sey banan vila kena.
33. Eynî seke yew reseneyo zipîzerd.
34. A roje, wey halê înan rê ke zûrî vînenê!
35. Ena a roj a ke nêeşkenê qisey bikerê.
36. Û semedê waştişê uzrî zî îzin nêdiyeno înan.
37. A roje, wey halê înan rê ke zûrî vînenê!
38. A ena roja abirnayişî ya. Ma şima û verînan anê pêser.
29. Eger yew hîleyê şima esto, dê haydê hîle bi mi bikerê!

40. A roje, wey halê înan rê ke zûrî vînenê!
41. Muteqî helbet verisnîyan de û serê hênîyan de yê.
42. Û meyweyê ke zerrîya înan wazena.
43. Vera çiyo ke şima kerdo de bi afîyet biwerê û bişimê.
44. Helbet ma înanê ke hewlîye kenê wina xelat kenê.
45. A roje, wey halê înan rê ke zûrî vînenê!
46. Dê biwerê û bineyke îstîfade bikerê. Şima sûcdar ê!
47. A roje, wey halê înan rê ke zûrî vînenê!
48. Wexto ke înan ra yeno vatiş ke şêrê rikû nêşinê rikû.
49. A roje, wey halê înan rê ke zûrî vînenê!
50. Nika enê ra pey do kamcîn vatişî ra bawer bikerê?

78-SÛREYA NEBE

Mekke de nazil biya. Çewres ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Yewbînî ra çiyî persenê?

2-3. A xebera pîle ke ser o kewenê îxtîlaf?

4. Nexêr! Ê do nizdî ra bizanê!

5. Ancî nexêr! Ê do nizdî ra bizanê!

6-7. Qey ma erd nêkerd yew dergûşe û koyî zî her yew miyîn?

8. Û ma şima cotecot xeliqnayî.

9. Ma rakewtişê şima zî kerd arisîyayiş.

10. Ma şewe kerde yew lîbas.

11. Û ma roje kerde wextê debare.

12. Û ma şima ser o hewt [asmînê] saxlemî awan kerdî.

13. Ma yew çilaya şuhledare xeliqna.

14-16. Ma hewranê dewisnayan ra awe bi şireşir da varnayiş ke bi aye şima rê dexil û nebat biyarê meydan û bexçeyanê gumrehan.

17. Bêguman, wextê roja hukmî diyar biyo.

18. Roja ke Sûr yeno pifkerdiş êdî şima qefle bi qefle yenê.

19. Asmîn abeno û beno ber bi ber.

20. Koyî cayê xwu ra semitîyenê û benê serab.

21. Bêguman cehenem beno cayê nêdarîye.

22. Cayê fehşan,

23. Cayo ke ê tede bi esran manenê.

24. Uca de ne yew honikîye ne yew çiyê şimitişî vînenê,

25. Tenya awa girênayî û rîm û ricawe,

26. Sey yew cezaya minasibe.

27. Çimkî înanê ke yew hesab nêpawitêne, ê biyî.

28. Înan ayetê ma tim zûrî dîyêne.

29. Oxro ke ma her çî hûmaritbi û nuştbi.

30. Nika tehm bikerê. Ma êdî ezab ra teber sewbîna çî bi şima nêdanê tehmkerdiş.

31. Bêguman muteqîyan rê xelasîye esta,

32. Bexçeyî û rezî,

33. Daneyê yewbînan dir pêkewte,

34. Û qedehê dekerdeyî.

35. Ê uca ne yew qala venge ne yew zûrî şinawenê.

36. Rebê to ra sey diyarî yew xelata kafî.

37. O, Rebê asmînan û erdî û çiyê ke mabeynê înan de estê yo. O rehman o. Kes nêeşkeno vera Ey de qisey bikero.

38. A roje, o ruh û melekî sef bi sef hedre vindenê. Êyê ke Rehmanî destûr dayo ra teber kes nêeşkeno qisey bikero û ê zî raşt vanê.

39. A ena roja heqî ya. Êdî kam biwazo rayiro ke şino Rebê xwu ser gêno.

40. Bêguman ma derheqê yew ezabê nizdî de şima îxtar kenê; a roje înkarkerdox do biewnîyo çiyo ke destê ci teqdîm kenê ra û vajo: “Werrekna ez bibiyêne herrî!”

79-SÛREYA NAZÎAT

Mekke de nazil biya. Çewres û şeş ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo bi înanê ke gênê û ancenê,
2. Û bi înanê ke bi asanî gênê,
3. Bi înanê ke asnawberî kenê û şinê,
4. Bi înanê ke misabeqa kenê vîyarenê,
5. Axirî, bi înanê ke kar û barî anê ca,
6. A roje o lerz lerzneno,
7. Yewna ey teqîb keno,
8. A roje zerrî recifîyenê,
9. Çimê înan yenê war,
10. Vanê: "Qey ma do ancî açarnîyê halê xwu yê verî ser,
11. Badê ke ma biyê asteyê puyayeyî?"
12. Vanê "A game, eno yew ageyrayişo pirrî xusran o."
13. Oxro ke o tenya yew qîrayiş o.
14. Nişka ra ê benê aya û vejîyenê meydan.
15. Gelo xebera Mûsayî to rê ameye?
16. Wextêk, Rebê ci gelîyo miqedes Tuwa de veng dabi ci:
17. "Şo Fîrewnî het! Çimkî o har biyo."
18. Vaje 'Ti wazenê pak bibê?
19. Ez verê to bidî Rebê to ser ke ti bitersê."
20. Dima, mucîzeya pîle nîşanê ey da.
21. La ey zûrî dî û vera ci de vejîya.
22. Dima, peyê xwu da ey û dest bi gure kerd!
23. Êdî arêdayî û veng da.

24. Û va “Ez Rebê şima yo tewr berz a!”
25. O bi ezabê vernî û peynî ceza kerd.
26. Bêguman enê de semedê înanê ke tersenê helbet îbret esto.
27. Gelo xeliqnayişê şima hîna zehmet o, yan xeliqnayişê asmînî ke o xeliqnayo;
28. Qalindîya ci berz kerde û o tenzîm kerd.
29. Şewa ci kerde tarî û sibayê ci zî vet meydan.
30. Û erd zî, enê ra pey, ravist û pehn kerd.
31. Ey ra vetî; awa ci û mer’ayê ci.
32. Û koyî dayî ronîştiş.
33. [Enê] semedê debare yê; seba şima û heywananê şima.
34. Wexto ke o felaketo pîl ke her çî serûbin keno yeno,
35. A roje, însan ano xwu vîr ke çiyî rê xebitîyayo.
36. Û cehenem seba înanê ke vînenê meydan de roniyeno.
37. Êdî, kam har biyo,
38. Û heyatê dinya tercîh kerdo,
39. Helbet warê ey cehenem de yo.
40. Labelê kam dîwanê Rebê xwu de vindertiş ra tersayo û nefsê xwu hewesê xirabî ra men’ kerdo,
41. Helbet warê ey cenet de yo.
42. To ra persenê ke a saete key lenger erzena.
43. Ti ça ra zanê ke aye vajê!
44. Zanayişê aye aîdê Rebê to yo.
45. Ti tenya semedê înanê ke do Ey ra bitersê yew îqazkerdox ê.
46. Gama ke a roje bivînê, vanê qey ê tenya qasê şanê yew roje yan zî qasê verhelêk ra teber [dinya de] nêmendê.

80-SÛREYA EBESE

Mekke de nazil biya. Çewres û di ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Mirûzê xwu tehl kerd û ageyra,
2. Seba ke kor ame ey het.
3. Ti çi zanê, beno ke ey waştêne bibo,
4. Yan zî, goş bidayne şîretî û enê şîretî feyde bidayne ci.
5. La herçî o ke xwu maldar vîneno,
6. Ti ey dir eleqedar benê.
7. Paknêbiyayişê ey ra to rê çi?
8. La o ke bi vazdayiş yeno to het,
9. Û miyanê yew hurmetî de,
10. Ti ey dir eleqedar nêbenê.
11. Nexêr, helbet o yew vîrardiş o.
12. Kam biwazo ano xwu vîrî û şîret gêno.
13. Enê rîpelanê erjayan de,
14. Ke ameyê berzkerdiş,

15-16. Destê nuştoxanê erjaye û wayirê başîye de.

17. Însan nêmano, çiqas nankor o!
18. O kamcîn çiyî ra xeliqna?
19. Yew nutfe ra o xeliqna; dima şekil da ci.
20. Dima, ey rê rayir asan kerd.
21. Dima, o mirêna û dekerd qebre.
22. Dima, çi wext biwazo ey keno gane.
23. Nexêr! Çiyo ke ey rê emir kerdbi, ey nêard ca.
24. A game însan, dê wa biewnîyo werdê xwu ra!

25. Ma awe baş varnaye.
26. Dima, ma erd baş qelişna,
27. Ma tede tene da zîldayiş,
28. Engure û arbude,
29. Zeytûne û xurma,
30. Bexçeyê gurr û geşî,
31. Meyweyî û tarrûtur,
32. Sey debare; seba şima û heywananê şima.
33. Wexto ke o vengo ke goşan kerr keno yeno,
34. A roje, kes birayê xwu ra remeno,
35. Û dadîya xwu ra û babîyê xwu ra,
36. Û hemsera xwu ra û lajanê xwu ra.
37. A roje, her kes yew derdê xwu esto; yê hemîne sereyê înan ra zêdeyêr.
38. A roje, tayê rîyî estê roşin danê,
39. Peşmirîyaye û keyfweş ê.
40. Û a roje, tayê rîyî zî toz û tobar de yê,
41. Tarîtîye de mende.
42. A enê înkarkerdox ê; terkedîn ê.

81-SÛREYA TEKWÎR

Mekke de nazil biya. Vîst û new ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Gama ke roj yeno têropiştiş,
2. Û gama ke astereyî yenê hewnakerdiş û rişnayiş,
3. Û gama ke koyî cayê xwu ra yenê rakerdiş,

4. Û gama ke devayê awrî ke guwanan ser o yê bêwayîr yenê veradayiş,
5. Û gama ke heywanê kovî yew ca de yenê komkerdiş,
6. Û gama ke behrî yenê girênayiş,
7. Û gama ke nefsî yenê zewicnayiş
8. Û gama ke a keynaya ke bi ganîtî defin biye yena persayiş:
9. "Kamcîn guneyî ver ameye kiştiş?"
10. Û gama ke defterî yenê akerdiş û ravistiş,
11. Û gama ke asmîn yeno esteritiş û akerdiş,
12. Û gama ke adirê cehenemî yeno gurrkerdiş,
13. Û cenet zî yeno nizdîkerdiş,
14. [A game] do her nefs bizano ke se kerdo û xwu dir çi ardo.
15. Nexêr, ez sond wanena bi înanê ke apey manenê û xwu nimnenê,
16. Êyê ke herikîyenê şinê û êyê ke ageyrenê xwu nimnenê.
17. Bi şewe, gama ke peyê xwu açarnena,
18. Û bi serê sibayî, gama ke nefes gêno,
19. Bêguman eno vateyê yew qasidê erjayeyî yo,
20. O qatê wayirê Erşî yê hêzdarî de mekîn o,
21. Ey rê îtaet beno, uca de pêbawer o,
22. Hevalê şima mecnûn nîyo.
23. Û sond bo, ey O ufq de akerde dîyo.
24. Û O derheqê xeybî de zî bexîl nîyo.
25. Û O vateyê Şeytanê qewirnayeyî nîyo.
26. A game şima se ra şinê?
27. Nexêr, O aleman rê ancax şîret o;
28. Şima ra, semedê kesê ke wazeno raşt têwbigeyro.
29. Û heta ke Homayo Rebê aleman nêwazo, şima nêeşkenê biwazê.

82-SÛREYA ÎNFÎTAR

Mekke de nazil biya. Newiyes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Gama ke asmîn yeno şeqnayiş,
2. Û gama ke astereyî yenê rişnayiş û vilakerdiş,
3. Û gama ke behrî yenê pijiqnayiş,
4. Û gama ke qebrî yenê serûbinkerdiş,
5. [A game] do her nefs bizano ke xwu ra ver çi şirawito û xwu dima çi verdayo.
6. Ey însan! Çiyo ke vera Rebê to yê kerîmî de ti xapênayî çi bi?
7. Eyê ke ti xeliqnayî, ti têrokerdî û ti bi serûber kerdî,
8. Senî waştbi, o şekil de ti terkîb kerdî.
9. Nexêr! Eksê ci, şima dînî zûrî vînenê.
10. Û bêguman şima ser o muhafizî estê;
11. Katibê erjayeyî,
12. Şima se kenê, ê pêro zanê.
13. Bêguman kesê hewlî nîmetan miyan de yê.
14. Û bêguman kesê xirabî zî cehenem de yê.
15. Roja dînî kewenê uca.
16. Û ê nêeşkenê xwu uca ra bireynê.
17. Çiyo ke roja dînî bi to dano zanayiş çi yo?
18. Dima ancîna, çiyo ke roja dînî bi to dano zanayiş çi yo?
19. Yew roja wina ya ke kes nêeşkeno kesî rê yew havile bikero. A roje, ferman tenya yê Homayî yo.

Mekke de nazil biya. Hîris û şeş ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Wey halê înan rê ke peymawitiş û sentiş de hîle kenê!
2. Ê gama ke însanan ra yew çî gênê û peymawenê, tam peymawenê.
3. La gama ke ê înan rê yew çî peymawenê yan sencenê, kêmî kenê.
4. Qey ê vanê do newe ra nêrê ganekerdiş!
5. Semedê yew roja pîle;
6. A roje, însanî dîwanê Rebê aleman de vindenê.
7. Nexêr, bêguman defterê rayir ra vejîyayan helbet Siccîn de yo.
8. Çiyo ke Siccînî bi to dano zanayiş çi yo?
9. O yew deftero nuşte yo.
10. A roje, wey halê înan rê ke zûrî vînenê!
11. Êyê ke roja dînî zûrî vînenê;
12. Gunekarê êrîşkarî ra teber kes aye zûrî nêvîneno.
13. Gama ke ayetê ma ci rê yenê wendiş, vano "Estanikê verînan ê."
14. Nexêr! Raşta ci, çiyo ke ê kesb kenê ver qelbê înan zenge girewta.
15. Nexêr! Raşta ci, a roje, Rebê xwu ra ameyê perdekerdiş.
16. Dima, helbet ê do bikewê cehenem.
17. Dima zî, înan ra yeno vatiş: "A eno yo, çiyo ke şima vatêne zûrî yo!"
18. Nexêr! Bêguman defterê hewlan helbet Îllîyûn de yo.
19. Çiyo ke Îllîyûnî bi to dano zanayiş çi yo?
20. O yew deftero nuşte yo.
21. Êyê ke ameyê nizdîkerdiş benê şahidê ci.

22. Bêguman kesê hewlî helbet miyanê nîmetan de yê.
23. Sediran ser o temaşe kenê.
24. Ti rîyê înan de roşin û keyfweşîya nî'metan vînenê.
25. Yew şerabo xalis û mohrkerde bi înan diyeno şimitiş.
26. Peynîya ey misk o. Êyê ke reqabet kenê wa enê de bikerê.
27. Amînê ci Tesnîm ra yo.
28. Yew çime; êyê ke ameyê nizdîkerdiş ey ra şimenê.
29. Bêguman înanê ke gune kerdo, bi kesanê ke îman ardo huyayne.
30. Û wexto ke verê înan ra vîyartêne bi hereketê çim û birûyan tinazê xwu bi înan kerdêne.
31. Û wexto ke ageyrayne keyeyê xwu zî, bi keyfweşî ageyrayne.
32. Û wexto ke ê dîyêne, vatêne "Bêguman enê rayir ra vejîyaye yê."
33. Oxro ke ê sey nobedar nêşirawîyaybî înan ser.
34. La ewro, înanê ke îman ardo, bi bêbaweran huyenê.
35. Sediran ser o temaşe kenê.
36. Bêbawerî, bi çiyo ke kerdêne ameyî cezakerdiş?

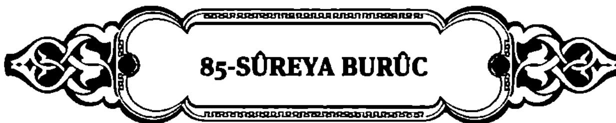
84-SÛREYA ÎNŞÎQAQ

Mekke de nazil biya. Vîst û panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Wexto ke asmîn şeqîyeno,
2. Û wexto ke, seke bi ey keweno, fermanê Rebê xwu goşdareno,
3. Û wexto ke erd derg beno,
4. Û wexto ke çiyê zereyê xwu de erzeno teber û beno veng,
5. Û wexto ke, seke bi ey keweno, fermanê Rebê xwu goşdareno,
6. Ey însan! Ti bi xîret [rayiro ke şino] Rebê to de cehd kenê û peynî de ti vejîyenê hizûrê ci.

7. Êdî kitabê kamî hetê raştî ra bêro dayiş,
8. Nizdî ra bi yew hesabo asan do biancîyo hesabî ver,
9. Û do bi keyfweşî ageyro ehlê xwu het.
10. Labelê kitabê kamî hetê pey ra bêro dayiş,
11. O do çinêbiyayişê xwu biwazo,
12. Û do bikewo adirê gurrî miyan.
13. Çimkî o miyanê ehlê xwu de keyfweş bi.
14. Ey vatbi qey do qet anêgeyro [Rebê xwu ser.]
15. Nexêr! Bêguman Rebê ci o dîyêne.
16. Nexêr! Ez bi lêlîya şanî sond wanena,
17. Û bi şewe û bi çiyê ke kena pêser,
18. Û bi aşme, gama ke bena pirpanciyes,
19. Qetîyen şima do yew tebeqe ra vîyarê yewna tebeqeyî.
20. Gelo se biyo bi înan ke bawer nêkenê?
21. Û gama ke înan rê Quran yeno wendiş, nêşinê secde.
22. Eksê ci, bêbawerî ey zûrî vînenê.
23. Û Homa, çiyo ke ê zereyê xwu de nimnenê baş zano.
24. Mizgîna yew ezabê elîmî bide înan.
25. La êyê ke îman anê û 'emelo salih kenê rê yew mikafato daîmî esto.

85-SÛREYA BURÛC

Mekke de nazil biya. Vîst û di ayetî ya

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bi asmînê wayirê bircan,
2. Û bi a roja ke wehd biya,
3. Û bi şahidî û bi meşhûdî,

4. Qehr biyî hevalê uxdûdî;
5. Înanê ke adir wekerdbi,
6. Wextêk, dorê ci de roniştbî,
7. Çiyo ke bi mumînan biyêne temaşe kerdêne,
8. Tenya seba ke înan Homayê ezîz û hemîdî ra bawer kerdbi, înan ra heyf girewtêne;
9. Oyo ke hukimranîya erd û asmînî aîdê Ey a. Û Homa her çî ser o şahid o.
10. Herçî înanê ke bi camêrdanê ke îman ardo û bi cînîyanê ke îman ardo îşkence kerda û dima tewbe nêkerdo, înan rê ezabê cehenemî û cezaya veyşayişî esta.
11. Înanê ke îman ardo û karê başî kerdê rê cenetê ke binê înan ra çemî herikîyenê estê. A serkewtişo pîl eno yo.
12. Helbet tepiştişê Rebî zaf şedîd o.
13. Bêguman Oyo ke ewilî xeliqneno û dima tekrar xeliqneno O yo.
14. O xefûr û wedûd o.
15. Wayirê Erşî yo; mecîd o.
16. Çi biwazo keno.
17. Gelo hedîseya artêşan to rê nêameye;
18. Yê Fîrewn û Semûdî?
19. Raşta ci, êyê ke înkar kenê tim bilîyê tekzîbkerdişî yê.
20. Labelê Homayî pey ra dorme înan ra girewto.
21. Nexêr, o Qurano mecîd o;
22. Lewhê Mehfûzî de yo.

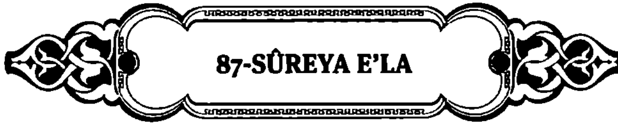

86-SÛREYA TARIQ

Mekke de nazil biya. Hewqtiyes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo bi asmînî û bi tariqî.
2. O çi yo ke "tariq"î bi to dano zanayiş?
3. Astereyo beriqîyaye yo.
4. Tu candaro ke ey ser o yew pawitox çinê bo, çinê yo.
5. Însan, dê wa biewnîyo ke çiyî ra ame xeliqnayiş!
6. Yew awa ke erzîyena ra ame xeliqnayiş.
7. Ke beynateyê mûrikê paştî û esteyê caxan ra vejîyena.
8. Bêguman O qadir o ke tekrar açarno.
9. Roja ke sirrî yenê sehnayiş,
10. Êdî ne tu qewet ne zî yew ardimkarê ey esto.
11. Sond bo bi asmînê açarîyayeyî,
12. Û bi erdê qelişîyayeyî.
13. Helbet O yew kelamo cêrakerdox o,
14. Û esla O yarî nîyo.
15. Helbet ê yew dame ronanê,
16. Ez zî yew dame ronana.
17. A game, ti muhlet bide bêbaweran; înan bineyke halê înan de verde.

87-SÛREYA E'LA

Mekke de nazil biya. Newiyes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Nameyê Rebê xwu yê alayî medih bikere;
2. Eyê ke xeliqna û biserûber kerd;
3. Eyê ke teqdîr kerd û rayir nîşan da;
4. Eyê ke nebat hêşîn kerd;
5. Dima zî o açarna yew pûş û palaxê siyayê wuşkî ser.
6. Ma to rê danê wendiş, ti xwu vîr ra nêkenê.
7. Çiyo ke Homa biwazo, ne tede; miheqeq O hem çiyo eşkera hem çiyo nimite zano.
8. Û ma to rê çiyo asan asantir kenê.
9. A game, eke zikir feyde bikero, zikir bikere.
10. Oyo ke biterso, zikir keno.
11. Oyo şeqî zî ey ra dûrî şino;
12. O keweno adirê tewr pîlî miyan,
13. Dima, uca de ne mireno ne zî cûyeno.
14. Kamî nefsê xwu pak kerdo, heqîqeten resayo xelasîye;
15. Eyê ke nameyê Rebê xwu zikir kerdo û nimaj kerdo.
16. Labelê şima heyatê dinya tercîh kenê.
17. Oxro ke axîret hîna rind û payîdartir o.
18. Bêguman eno mishefanê verînan de zî helbet estbi,
19. Mishefanê Îbrahîmî û Mûsayî de.

88-SÛREYA XAŞÎYE

Mekke de nazil biya. Vîst û şeş ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Gelo xebera eyê ke heme çî têropêşeno to rê ameye?
2. A roje tayê rîyî estê ke kewenê xwu ver;
3. Lebate ver bêhal kewte,
4. Dekewenê yew adirê sûrî miyan.
5. Yew çimeyo keldaye ra bi înan diyeno şimitiş.
6. Telîyê wuşkê boyinî ra teber sewbîna werd înan rê çinê yo;
7. O zî, ne keno weye ne veyşanîya înan wedareno.
8. A roje tayê rîyî zî mesûd ê;
9. Lebata xwu ra memnûn,
10. Yew ceneto berz de yê.
11. Uca de qalanê vengan nêşinawenê,
12. Uca de yew çimeyo heriknaye esto,
13. Uca de textê berzkerdeyî roniyaye yê,
14. Û qedehê ronayeyî,
15. Û qor bi qor balişnayî,
16. Û xalîçeyê ravisteyî.
17. Qey nêewnîyenê devayan ra ke senî xeliqniyayê;
18. Û asmînî ra, ke senî ameyo berzkerdiş;
19. Û koyan ra, ke senî ameyê çiknayiş;
20. Û erdî ra, ke senî ameyo ravistiş?
21. Êdî ti şîret bikere. Çimkî ti tenya yew şîretkar ê.
22. Ti înan ser o zordayox nîyê.
23. Labelê kam verê xwu tado û bawer nêkero,
24. Homa bi ezabo tewr giran ezab bi înan dano antiş.
25. Bêguman ageyrayişê înan ver bi ma yo.
26. Peynî de, dîyayişê hesabê înan keweno ma ser.

89-SÛREYA FECR

Mekke de nazil biya. Hîris ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo bi gewrîya şefeqî
2. Û bi des şewan,
3. Û bi zanc û ferî,
4. Û bi şewa ke vîyarena şina.
5. Semedê yewê wayirê aqilî nînan de sond esto, ne?
6. Qey to nêdî Rebê to se kerd bi Adî,
7. Û bi Îremê estûninan,
8. Ke şaristanan miyan de sey ci nêamebi xeliqnayiş,
9. Û bi Semûdê ke zinarê gelî de qul kerdê,
10. Û bi Fîrewnê wayirê mîyînan?
11. Ke welatan de fehş bibî,
12. Zafê înan ê cayan de xirabî kerdêne
13. Eno semed ra Rebê to ê dayî qamçîyanê ezabî ver.
14. Helbet Rebê to cayê nêdarîye de yo.
15. La însan; Rebê ci kam gama ke seba ceribnayişî îkram bikero û nîmeto bido ci, vano “Rebê mi mi rê îkram kerd.”
16. Labelê kam gama ke bi tengkerdişê risqî ey biceribno, vano “Rebê mi ez qîmet ra kerda!”
17. Nexêr! Raşta ci, şima sêwirî rê îkram nêkenê.
18. Û şima mirdkerdişê feqîrî zî teşwîq nêkenê.
19. Û şima bi xirs mîrasî zî wenê.
20. Û şima mal ra zî gelek zêde hes kenê.
21. Nexêr! Gama ke erd bixilxilîyo û serûbin bibo,

22. Û gama ke Rebê to bêro û melekî sef bi sef rêz bibê,
23. A roje cehenem zî yeno ardiş; a însan a roje fam keno. Labelê êdî çi feydeyê enê famkerdişî esto!
24. [O wext însan] vano: "Werrekna mi verê cû semedê enê heyatê xwu tayê çî bişirawitêne!"
25. A roje ezabo ke O bikero tu kes nêeşkeno bikero.
26. Û gireyo ke O pirodo tu kes nêeşkeno pirodo.
27. "Ey nefso mutmeîn!
28. Razîkerde û razîbiyaye ageyre Rebê xwu het!
29. Û daxilê evdanê mi bibe.
30. Û bikewe cenetê mi."

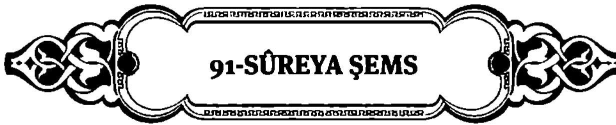
90-SÛREYA BELED

Mekke de nazil biya. Vîst ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Nexêr! Ez bi enê şaristanî sond wanena;
2. Ke ti enê şaristanî de meskûn ê,
3. Û bi babîyî û bi tutê ke ey ra biyo,
4. Helbet ma însan zehmetîye miyan de xeliqna.
5. Qey o vano kes nêeşkeno bi ey?
6. Vano: "Mi gelek mal xerc kerd."
7. Vano qey kesî o nêdîyo?
8. Ma di çimî nêdayî ci;
9. Û yew ziwan û di lewî,
10. Û ma di rayirî nênawitî ci?
11. Labelê ey nêda rayirê asê ser.

12. Û ti çi zanê o rayiro asê çi yo?
13. Akerdişê lakê koleyî yo,
14. Yan zî roja veyşanîye de mirdkerdiş o;
15. Sêwirê eqrebayî,
16. Yan zî, yew feqîro ke çiyêkê ci çine yo.
17. Badê pey, înanê ke yewbînan rê sebir û merhemet tewsîye kenê ra biyayiş o.
18. A enê, hevalê hetê raştî yê.
19. Û êyê ke ayetanê ma înkar kenê, hevalê hetê çepî yê.
20. Înan rê adir esto, berê ci înan ser o qefilnaye.

Mekke de nazil biya. Panciyes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo bi rojî û bi şefeqê ci;
2. Bi aşme, ke ey teqîb kena;
3. Bi roje, ke ey vejena meydan;
4. Bi şewe, ke ey tênimnena;
5. Bi asmînî û bi eyê ke o awan kerdo;
6. Bi erdî û bi eyê ke o ravisto;
7. Bi nefsî û bi eyê ke o biserûber kerdo;
8. Dima zî, bi eyê ke ci rê xirabîye û teqwa îlham kerda;
9. Kamî nefsê xwu pak kerdo, xelisîyayo;
10. Û kamî zî o nizim kerdo, xesirîyayo!
11. Semûdî fehşîtîya xwu ver zûrî dî,

12. Tewr şeqîyê înan gama ke wurişt xwu ser,
13. Resûlê Homayî înan ra vatbi "Têkilê devaya Homayî û awa aye mebê!"
14. Înan bawer nêkerd û deva serebirna. Êdî Rebê înan guneyanê înan ver ê esteritî û erdî dir kerdî yew.
15. Û [Reb] netîceyê enê ra nêterseno.

92-SÛREYA LEYL

Mekke de nazil biya. Vîst û yew ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo bi şewe; gama ke tênimnena,
2. Û bi roje, gama ke vejena meydan,
3. Û bi Eyê ke nêrî û makî xeliqnayê,
4. Bêguman cehd û xeyretê şima tewir bi tewir ê.
5. Êdî kam [malê xwu] bido û bibo wayirê teqwa,
6. Û aya tewr weşe raşt bivîno,
7. Ma bi asanî ey rê asan kenê.
8. La kam çikûsîtî bikero û xwu zengîn bivîno,
9. Û aya tewr weşe zî zûrî bivîno,
10. Ma bi asanî ey rê zehmet kenê.
11. Û kam gama ke kewt çale, feydeyê malê ci ey rê çinê yo.
12. Bêguman ardiş rayirê raştî ser tenya aîdê ma yo.
13. Û bêguman peynî zî vernî zî aîdê ma yê.
14. Mi şima yew adirê gurrî ra îqaz kerdî,
15. Kesê şeqî ra teber kes nêkeweno ey;
16. Oyo ke zûrî vîneno û verê xwu tadano.

17. Oyo tewr muteqî ey ra dûrî diyeno;
18. Keso ke malê xwu [xeyr] dano, pak beno û berz beno.
19. Bêke kesî ra yew miqabele bipawo, enê keno;
20. Tenya seba ke bireso rizaya Rebê xwu yê berzî;
21. Û nizdî ra razî beno.

93-SÛREYA DUHA

Mekke de nazil biya. Yewendes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo bi wextê hela sibayî;
2. Û bi şewe, gama ke aram bena;
3. Rebê to fek to ra veranêdayo û nêheridîyayo.
4. To rê peynî vernî ra rindêr a;
5. Rebê to nizdî ra dano to û ti razî benê.
6. Qey ti sêwir nêdî û ti nêhewênayî?
7. Qey ti şaşbiyaye nêdî û nêdayî rayirî ser?
8. Qey ti feqîr nêdî û ti zengîn nêkerdî?
9. A game nêbo ke ti tehda bi sêwirî bikerê!
10. Û nêbo ke ti ricakarî teazîr bikerê!
11. Ti, nîmetê Rebê xwu vaje.

94-SÛREYA ÎNŞÎRAH

Mekke de nazil biya. Heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Qey ma sîneyê to anêkerd?
2. Û ma to ser ra barê to nêeşt?
3. Baro ke paştîya to deriznaybî.
4. Ma nameyê to berz nêkerd?
5. Her zehmetîye de miheqeq yew rehetîye [esta].
6. Helbet, zehmetîye de yew rehetîye [esta].
7. Êdî çi wexto ke destê to veng bi, ancî dest pê bikere.
8. Û Rebê xwu rê niyaz bikere û bilebiye.

95-SÛREYA TÎN

Mekke de nazil biya. Heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo bi încîre û zeytûne;
2. Û bi tûrê Sîna;
3. Û bi enê şaristanê emînî,
4. Bêguman ma însan yew şeklo tewr rindek de xeliqna.
5. Dima, ma o açarna binê binan.
6. La êyê ke îman anê û emelo salih kenê ne tede; nînan rê yew mikafato daîmî esto.
7. A game oyo ke dînî bi to dano zûrîkerdiş çi yo?
8. Qey Homa hakimê hakiman nîyo?

96-SÛREYA 'ELEQ

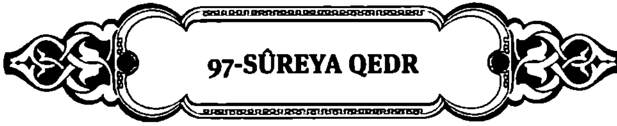
Mekke de nazil biya. Newiyes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Biwane! Bi nameyê Rebê xwu yê ke xelq keno.
2. Ey, însan yew "eleq" ra xeliqna.
3. Biwane! Rebê to wayiro tewr pîl yê keremî yo,
4. Bi qeleme mûsnayo,
5. Çiyo ke însanî nêzanayne mûsnayo ci.
6. Nexêr, bêguman însan fehş beno;
7. Wexto ke xwu zengîn vîneno.
8. Bêguman, ageyrayiş ver bi Rebê to yo.

9-12. To eyê ke yew evdî rê biyêne mani' dî; gama ke nimaj kerdêne? To dî, eke o rayirê raştî ser o bo, yan zî teqwa emir bikero?

13. To dî, yan zûrî dîyo û verê xwu tadayo?
14. Qey nêzano ke Homa her çî vîneno!
15. Nexêr! Eger fek ci ra veranêdo, ma do tavilî tuncikê ci de bitepîşê;
16. O tunciko zûreker û gunekar de.
17. O wext, wa veng bido meclisê xwu;
18. Ma zî veng danê zebanîyan!
19. Nexêr! Ey rê vîye romene! Ti [Homayî rê] şo secde û nizdî bibe!

97-SÛREYA QEDR

Mekke de nazil biya. Panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Bêguman ma o Şewa Qedrî de nazil kerd.
2. Ti çi zanê oyo ke Şewa Qedrî bi to dano zanayiş çi yo?
3. Şewa Qedrî, hezar aşman ra xeyrinêr a.
4. A şewe melekî û Ruh bi îznê Rebê xwu semedê her karî misêwa yenê war.
5. Heta ke o şefeq lêl beno silametî ya.

98-SÛREYA BEYÎNE

Mekke de nazil biya. Heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Ehlê kitabî ra êyê ke biyê înkarkerdox û muşrîkî, heta ke înan rê delîlo eşkera nêameyne, înan fek veranêdayne.
2. Yew resûlo ke hetê Homayî ra [şirawîyayo] rîpelanê pîrûpakan waneno.
3. Înan de gelek nuşteyê erjayeyî estê.
4. Û ehlê kitabî heta ke înan rê ê delilê akerdeyî nêameyî nêkewtî tefrîqa.
5. Oxro ke, înan rê emir bibi ke dînî tenya bikerê mexsûsê Homayî û sey henîfan Homayî rê îbadet bikerê, nimaj bikerê û zekat bidê. A dîno raştîn eno yo.

6. Bêguman ehlê kitabî ra êyê ke biyê înkarkerdox û muşrîkî adirê cehenemî de ebedî manenê. A tewr şerûdê mexlûqî enê yê.
7. Bêguman herçî înanê ke îman ardo û emelo salih kerdo, a tewr xeyrinê mexlûqî enê yê.
8. Mikafatê înan qatê Rebê înan de Cenetê Ednî yê ke binê înan ra çemî herikîyenê. Ê do uca de ebedî bimanê. Homa înan ra razî biyo. Û ê zî Ey ra razî biyê. Eno mikafat mexsûsê înanê ke Rebê xwu ra tersenê yo.

99-SÛREYA ZÎLZAL

Mekke de nazil biya. Heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Wexto ke erd bi lerzo bişîdet bilerzo,
2. Û erd giranîya xwu vejo,
3. Û însan vajo "Se biyo pê?"
4. Ha a roje xeberanê xwu vano.
5. Çimkî Rebê to ey rê wehîy kerda.
6. A roje, însanî, seba ke 'emelê înan bi înan bêro nawitiş, qefle bi qefle vejîyenê.
7. Êdî kam qasê zerre xeyr bikero, ey vîneno.
8. Û kam zî qasê zerre xirabî bikero, cezaya ci vîneno.

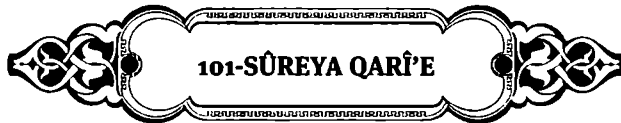

100-SÛREYA ADÎYAT

Mekke de nazil biya. Yewendes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Sond bo bi înanê ke tengnefes vazdanê,
2. Surikîyenê û virso virisnenê,
3. Serê sibayî gênê ser de,
4. Toz û dûman kenê têra,
5. Û kewenê miyanê kome,
6. Bêguman însan vera Rebê xwu de zaf nankor o.
7. Û helbet o bi xwu zî enê rê şahid o.
8. Û bêguman o, zêde malê dinya ra hes keno.
9. Qey nêzano, êyê ke mezel de yê, gama ke erzîyenê teber,
10. Û çiyê ke qelbê înan de yê, gama ke meydan de roniyenê,
11. Bêguman Rebê înan a roje înan ra xeberdar o.

101-SÛREYA QARÎ'E

Mekke de nazil biya. Yewendes ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Piroginayiş!
2. Piroginayiş çi yo?
3. Ti ça ra zanê piroginayiş çi yo?

4. A roje, însanî benê sey perperikanê vilabiyayan,
5. Û koyî benê sey peşmîya rengîna virsiknayî.
6. Sentişê kamî giran bêro.
7. Êdî o yew cûya pê qayîle de yo.
8. Labelê sentişê kamî sivik bêro,
9. Dadîya ci Hawîye ya.
10. Ti ça ra zanê Hawîye çi ya?
11. Yew adiro sûr o!

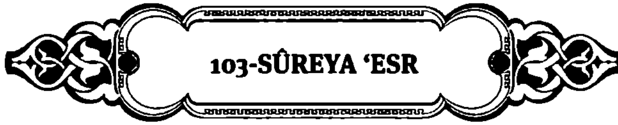

102-SÛREYA TEKASUR

Mekke de nazil biya. Heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Reqebetê zafîye şima xercilnayî,
2. Heta ke şima biyî meymanê qebran.
3. Nexêr! Şima do nizdî ra bizanê!
4. Ancîna nexêr! Şima do nizdî ra bizanê!
5. Nexêr! Eger şima bi zanayişo qetî bizanayne,
6. Miheqeq şima do cehenemî bivînê,
7. Dima, şima do qetîyen bi çiman ey bivînê.
8. Dima, a roje, şima do ê nîmetî ra biancîyê hesabî ver.

Mekke de nazil biya. Hîrê ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

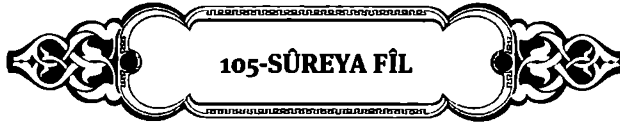
1. Sond bo bi esrî.
2. Bêguman însan zirar de yo.
3. La êyê ke îman anê, karo baş kenê, heq û sebrî tewsîye kenê ne tede.

Mekke de nazil biya. New ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Wey halê înan rê ke pey ra merdimi ancenê û bi îşaretê çim û birûyan yarînîya xwu kenê,
2. O ke mal keno pêser û misêwa hûmareno,
3. Vano qey mal do ey heta ebed bicûyîno.
4. Nexêr! Sond bo ke o do bierzîyo Hutame.
5. Ti çi zanê ke Hutame çi yo?
6. Adiro wekerde yê Homayî yo;
7. Ke berz beno û zerrî de kar keno.
8. Bêguman o do înan ser de biqefilnîyo û kilît bibo,
9. Mabeynê estûnanê dergkerdeyan de.

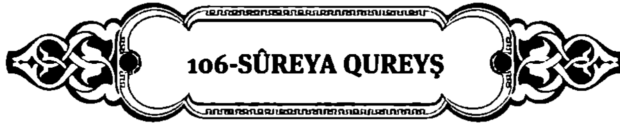

105-SÛREYA FÎL

Mekke de nazil biya. Panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Qey to nêdî Rebê to esparê fîlan senî kerdî?
2. Qey dam û dafikê înan pûç nêvetî?
3. Û ref bi ref teyrî şirawitî înan ser,
4. Ke litamê wuşkî ra kerrayî eştêne înan.
5. Axirî, ê kerdî sey pelo ke ameyo cawitiş.

106-SÛREYA QUREYŞ

Mekke de nazil biya. Çar ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Seba mûsnayişê Qureyşî,
2. Seba mûsnayişê raywanîya zimistan û hamnanî,
3. Êdî wa Rebê enê keyeyî rê evdîtî bikerê;
4. Eyê ke ê veyşanîye ra mird kerdî û ters ra resnayî emnîyet.

107-SÛREYA MA'ÛN

Mekke de nazil biya. Heşt ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. To o keso ke roja dînî zûrî vîneno dî?
2. Oyo ke sêwirî duskneno, ha eno yo,
3. Û o mirdkerdişê feqîrî zî teşwîq nêkeno.
4. Êdî wey halê înan rê ke nimaj kenê;
5. La nimajê xwu de xeflet de yê,
6. Ke rîyakarîye kenê,
7. Û yew ardimê tewr qijekî rê zî benê manî.

108-SÛREYA KEWSER

Mekke de nazil biya. Hîrê ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Helbet ma Kewsere da to.
2. A game Rebê xwu rê nimaj bikere û qurban bide.
3. Oyo ke to ra buxz keno, ocaxkor o yo.

Mekke de nazil biya. Şeş ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Vaje "Gelî bêbaweran!
2. Çiyê ke şima înan rê îbadet kenê rê ez îbadet nêkena.
3. Û şima zî O ke ez ci rê îbadet kena rê îbadet [nêkenê].
4. Ez nêbena îbadetkerdoxê çiyê ke şima înan rê îbadet kenê.
5. Û şima zî nêbenê îbadetkerdoxê Eyê ke ez ci rê îbadet kena.
6. Dînê şima yê şima, dînê mi zî yê min o.

Mekke de nazil biya. Hîrê ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Gama ke ardimê Homayî û serkewtiş ame,
2. Û gama ke to dî însanî qefle bi qefle dekewenê dînê Homayî,
3. Êdî Rebê xwu bi hemd tesbîh bikere û Ey ra mexfîret biwaze. Çimkî O tewbeyî qebûl keno.

111-SÛREYA TEBET

Mekke de nazil biya. Panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Wa her di destê Ebû Lehebî wuşk bê! Û xwura wuşk biyî zî.
2. Malê ci û çiyo ke kesb kerdbi o nêxelisna.
3. O do bikewo yew adirê gurrî miyan.
4. Û cînîya ci hemala êziman;
5. Milê aye de lîfê dara xurmayan ra resene.

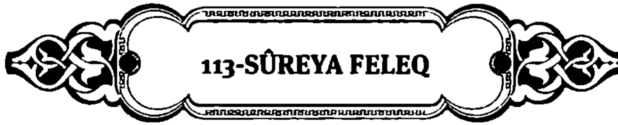

112-SÛREYA ÎXLAS

Mekke de nazil biya. Çar ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Vaje: "O Homa yew o.
2. Homa semed o.
3. Nêwelidnayo û nêwelidnîyayo.
4. Û tu çî hunkifê Ey nîyo."

Mekke de nazil biya. Panc ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Vaje "Ez xwu erzena sitarê Rebê zelalîya şefeqî,
2. Xirabîya çiyê ke Ey xeliqnayê ra,
3. Û gama ke tarîtî roniyena xirabîya şewe ra,
4. Û xirabîya înanê ke pif kenê gireyan ra
5. Û gama ke hesed keno xirabîya hesûdî ra."

Medîne de nazil biya. Şeş ayetî ya.

Bi nameyê Homayê rehman û rehîmî

1. Vaje: "Ez xwu erzena sitarê Rebê însanan,
2. Melîkê însanan,
3. Îlahê însanan,
4. Xirabîya waswasoxê zexelî ra,
5. Ke weswese dekeno sîneyê însanî;
6. Çi cin çi însî ra."